

3 2044 004 577 631

PORPHYRII

QUAESTIONUM HOMERICARUM

AD

ODYSSEAM PERTINENTIUM

RELIQUIAS

COLLEGIT DISPOSUIT EDIDIT

HERMANNUS SCHRADER.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCXC.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Cum abhinc decem annos Porphyrii Quaestionum Homericarum ad Iliadem pertinentium Reliquias edebam, non me fugit, ex indigesta Odysseae scholiorum mole ea, quae e curarum ab eodem Odysseae impensarum fructibus ad nos pervenissent, tum demum secerni posse, si singulorum scholiorum ambitus quidque antiquitus traditum esset, quid editoribus deberetur codicibus diligenter collatis constitueretur. Ipsam autem harum quaestionum editionem, quamvis non exigui res esset laboris, minoris tamen, quam fore existimaveram, esse futuram, tribus illis anni 1886 mensibus, quos fundamentis eius iaciendis intentus in Italia degi, facile intellexi. Codicibus enim **B E Q** Mediolani, **R** Florentiae, **M** Venetiis excussis, codicis B in his scholiis admodum exiguas esse partes, R autem codicem ex Ambrosiano Q pendere totum fere, ita ut variarum lectionum afferendarum numerus minor quam fore putaveram esset, perspexi.

Favebat autem incepto, quod praestare me debere tum prorsus mihi constitit, quod codicis **T**, non minimi illius in Porphyrianis momenti, lectu autem propter miseram chartae condicionem multis sane locis difficillimi, quotiens volebam adeundi potestas mihi erat, Parisinus autem codex 2403 (**D**) aeque ac Vindobonenses 56 et 133 eximia summorum virorum, quibus regimen earum bibliothecarum commissum est, comitate in huius urbis bibliothecam, ubi in usum meum eos excuterem, missi sunt. Ac Vindobonensi quidem 56 non multum in his scholiis tribuendum esse brevi perspexi, altero autem, tum nondum ea qua dignus est cura inspecto, et Parisino opus inceptum mirum quantum adiuvari gaudebam. Non minus vel plus adeo Harleiano 5674 (**H**) debetur aestate anni 1888 a me Londinii collato, qui quot scholia cum alia tum Porphyriana contineat neque e Dindorfii editione neque e Crameri ad Buttmannianam additamentis (A. P. III) apparet.

Hos autem codices dum inter se confero, intellexi, non necesse esse opus ita instituere, ut ex omnibus lectionum discrepantia afferretur, sed in libris ε — θ e scholiis a Vindobonensi codice (133) et Ambrosiano E servatis Ambrosiana scholia neglegi posse, cum Harleiano

autem codice Ambrosianum Q ita congruere, ut, quoniam uterque ex uno fonte hausisse existimandus esset, praeter paucissimos quosdam locos in unius codicis H lectionibus afferendis acquiescere et possem et deberem. Idem de Palatini 45 (**P**), quem summa Heidelbergensis bibliothecae praefecti liberalitas anno superiore Hamburgensi bibliothecae in usum meum commodaverat, scholiis Porphyrianis cum Harleianis collatis effeci. Sed de hac re aliisque quae codices spectant pluribus in Epilegomenorum partibus prima et tertia egimus.

Horum igitur codicum, quibus eodem modo quo alterius carminis Veneto B, Leidensi, aliis ad Porphyriana constituenda uti licere Epilegomenorum initio docui, subsidiis instructus cum, ut de Porphyrii operisque collectanei ab eo conditi ratione et de lyticorum curis Homeri difficultatibus aut veris aut ficticiis impensis omni ex parte constaret, has quoque quaestiones edere aggressus essem, non me fugiebat optandum quidem fuisse, ut utriusque carminis quaestiones coniunctae ederentur, si quidem, quamquam ubicumque res sinebat in eo acquievi ut ad scholia ad Iliadem iam edita legentes relegarem, fieri non poterat quin nonnulla olim iam a me edita hic iterum in lucem prodirent. Verum quis, prius quam nesciret, num quaestionibus edendis codice Vaticano et Iliadis scholiorum codicibus satis firma fundamenta iacta esse aut quae de operis Porphyriani indole et natura iisdem codicibus ducibus constituta essent stare posse doctis hominibus viderentur, opus tanti laboris, quantum Odysseae scholia, quorum in alterius carminis quaestionibus exiguae erant partes, conferenda postulaverunt, iam tum suscepisset?

Ac de singulorum quorundam scholiorum, quae a nobis in Quaestionum Iliacarum editionem recepta sunt, origine ut dubitari posse cum olim tum nunc, ubi curis secundis omnia perlustravimus, ipsi intelleximus, ita ab aliis dubitatum esse[1]) minime est mirum. Contra neque de Porphyrianorum e reliquis scholiis secernendorum ratione neque de Ζητημάτων eius Ὁμηρικῶν consilio aut ratione quicquam quod quidem eius momenti sit, ut prava via in Iliacis quaestionibus constituendis nos processisse aut de operis eius collectanei indole non recte iudicasse existimemus, prolatum est.

Nam, cuius iudicium ab iis quae de Vaticanarum quaestionum, quas editionis nostrae fundamentum quasi esse dixeramus (Prol. p. 340), origine statuimus quam maxime discrepat, A. Roemer (in censura Quaestionum ad Iliad. pertinent. fasc. II, Annal. phil. 1885, p. 24 sqq.), is — si modo recte iudicavit, quod mihi negandum esse videri in Epilegomenis exposui — quin quaestiones eius codicis nomen Por-

1) Cf. quae contra nonnulla ex iis in Prolegomenis p. 469 attulimus. — Me ipsum de paucis quibusdam nunc aliter atque olim statuere, occasione in hoc libro oblata non dissimulavi (cf. locos Iliadis in Indice II allatos).

phyrii recte in fronte gerant haudquaquam dubitavit, Leidensis autem codicis (Voss. 64) auctoritas, cui eam ob rem quam plurimum tribuendum est, quod Πορφυρίου illud in Veneto B numquam scholiis adscriptum sescentis locis servavit, post ea quae E. Maass, Herm. XIX, p. 534 sqq., de eo codice ut e Veneto descripto ideoque ea in re exigui vel nullius momenti suspicatus erat, in eiusdem Hermae vol. XX, p. 380 sqq.[1]), rursus a me stabilita est.

Ad ipsum Porphyrium autem operamque Homeri carminibus ab eo navatam quod attinet, pauca quaedam, quae olim aut nesciebam aut afferre neglexi, nunc quidem addenda sunt, quibus iudicium in Prolegomenis prolatum, si modo opus est, corroboretur simulque agendi eius rationi plus etiam lucis affulgeat.

Inter ea primo loco afferendum est, apud Cyrillum Alexandrinum (contra Iulian. I, p. 27) certa exstare vestigia solutionum difficultatis, quam Υ 67 sqq. praebere videbantur, a Porphyrio allatarum, qua de re cf. quae in libro *Archiv f. d. Gesch. d. Philosophie* inscripto, I, p. 362, attulimus. De consilio autem, quod Porphyrius secutus est, et conferenda sunt ea, quae occasione de Praefatione Vaticanarum quaestionum accuratius quam antea disputandi in Epilegomenis p. 168 sqq. exposui, et hoc quoque loco pauca addenda sunt. Quamvis enim quaestiones haud paucas prave institutas, solutas autem nonnumquam acutius quam verius esse non minus quam olim (Prolegg. p. 444) concedam, tamen, quo diutius nunc Odysseae etiam quaestionibus operam impendi diligentem, eo magis fontibus quibusdam eum usum esse bonae indolis — collectaneis quibusdam operibus in Lyceo, Porticu, Museo Alexandrino conditis, Antisthenis dialogis Homericis, libris grammaticorum et Alexandrinorum et Pergamenorum — premendum esse intellexi. Fore equidem spero, ut qui brevissimarum quarundam quaestionum, iudicio satis iniquo quod de hac Graecarum litterarum parte ferri solet quam maxime respondentium, forma non deterreatur quominus investiget, num eae quoque non temere motae sint, sed cum quaestionibus melioris indolis olim cohaeserint, plures etiam quam ego me collegisse spero fructus reperiat. Velut qui quaestionem de α 3 in cod. D propositam: διὰ τί προςέθηκεν Ὅμηρος καὶ νόον ἔγνω; legerit, suo iure aut ridebit aut indignabitur; propter ea autem quae ad p. 2, 3 et p. 175 attulimus haud scio an idem videndum esse, an cum Antisthenis disputatione de Ulixe πολυτρόπῳ instituta olim coniuncta fuerint, concessurus sit; neque enim neglegendum est,

1) Omittere eo loco non debebam, etiam Scorialensem codicem Ω I 12, saec. XI vel XII (de quo v. Ludwich, Annal. phil. 1889, p. 130), Harleianum 5693 (cf. infra p. 156, 1), Mosquensem (cf. Prolegg. p. 357) Πορφυρίου in Veneto B omissum et iisdem quibus Leidensem et aliis locis servasse, ut hinc quoque quidnam rei sit appareat.

aliis quoque locis, velut ad η 64, verba quaedam ex amplioribus quaestionibus (illo quidem loco e quaestione Vaticana ια′) excerpta in scholiis ita tradita esse, ut iis quaerendi forma exstrinsecus addita sit. Accedit denique, ut rectum de Porphyrii agendi ratione nobis informemus iudicium, quod praeter ea scholia, quae ut dubiae auctoritatis asterisco signavimus, adesse posse concedendum est, quae speciem tantum cum iis quae e libris illius excerpta sunt communem habeant — nonnulla id genus capite Epilegomenorum tertio indicavimus —, aut solutiones certe aliunde petitas genuinis immiscuerint. Quae additamenta — id quod in Prolegomenis iam, p. 474, persecutus sum — numquam ita secerni poterunt, ut ipsa Quaestionum, quas ille ediderat, doctrina splendeat.

Haec qui consideraverit non indignum fuisse concedet opus collectaneum a Porphyrio iuvene conditum laude ea, quam matura aetate libris diversae indolis adeptus est. Neque neglegendum est plures, quam olim mihi praesto fuerunt, aliorum librorum eius locos cum hoc opere conferendos esse. Nam, ut omittam solutiones inde a Porphyrii temporibus ad Platonis de praestantia Homeri dubitationes infringendas a Neo-Platonicis adhibitas de locis Β 8, Δ 88, Ω 15. 16, ι 5 sqq. a Proclo in commentario Reipublicae afferri (vid. Prolegg. p. 410) — qua re tantum certe efficitur, Porphyrium postera aetate eas solutiones non respuisse —, etiam in ipsius libris quaedam mihi occurrerunt cum utriusque carminis quaestionibus congruentia: velut quae in Vit. Pyth. 18 leguntur in quaest. α 1 (v. ad p. 2, 6) recurrunt; cum abst. II, 31 quaest. μ 128 sqq. (p. 112, 4), cum III, 8 (p. 197, 13 N.[2]: καὶ ἡμῶν μὲν ὀψὲ ἡ τοῦ ἀέρος κατάστασις ἅπτεται, τῶν δ' ἄλλων ζώων εὐθύς) quaest. Α 50 (p. 4, 15 sqq.), cum περὶ Στυγός (Stob. ecl. I, 49, 53, p. 422 W.) quaest. Θ 1 (p. 114, 23), cum commentar. Plat. Timaei (ap. Procl. p. 36 C; cf. Prolegg. p. 350) quaest. Vat. ιε′ (p. 306, 23 sqq.) conferenda sunt. Maxime autem quaest. λ 568 sqq. (p. 108. 9) cum fragmento περὶ Στυγός (v. locos ad quaest. illam allatos) congruit; cui quaestioni schol. λ 492 sqq. (p. 107, 24), quamvis corrupte traditum sit, addere non vereor.

Quid, quod in ipso illo fragmento a Stobaeo servato rem quandam in quaestionibus a se prolatam spectare Porphyrius videtur. Legitur enim p. 426, 5 sqq. W.: εἴρηται δὲ ὅτι τὰ ἔνδον τοῦ ποταμοῦ Ἄιδα προσαγορεύει, καλεῖται δὲ καὶ τὰ ἔξω τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐδείκνυμεν, [ἐν] Ἅιδου δόμοι κτλ., e quibus, cum εἴρηται illud ad p. 422, 21 recurrat, ἐδείκνυμεν eodem referri vix potest; neque perspicitur quemnam fragmenti satis ampli locum significet. Ecce autem ad ipsum illum versum, de quo Stobaeus Porphyrium ea quae attulimus proferentem inducit, ad Ψ 71 (θάπτε με ὅττι τάχιστα πύλας Ἀίδαο περήσω) in cod. Townleiano haec legimus: πύλας Ἅιδου τὸν

Ἀχέροντα· ἐκεῖ γάρ εἰσιν αἱ τῶν κολαζομένων ψυχαί, οὗ τοὺς περὶ Τιτυὸν εἶδεν Ὀδυσσεύς· ὁμοίως καὶ Ὅμηρος ἐκεῖνο Ἀιδην καλεῖ κτλ., quae videndum esse an cum quaestione eo loco in codd. BL servata (p. 260, 21) olim cohaeserint, ad eum locum iam significavi.[1])

Minoris momenti neque tamen prorsus omittendum est[2]), cum iis quae Δ 2 (p. 68, 23) et λ 329 (p. 100, 10) leguntur similitudinem quandam habere quae ex aliis Porphyrii libris ad eos locos attulimus; neque denique nihili est, cum Porphyrii verbis ad versum A 340 sapientem Pythagoreum celebrantibus ea congruere, quae Iamblichus, Vit. Pyth. § 31 ex Aristotele afferat: τοῦ λογικοῦ ζώου τὸ μέν ἐστι θεός, τὸ δ' ἄνθρωπος, τὸ δὲ οἷον Πυθαγόρας. Constat enim diadochos Neo-Platonicorum doctorum suorum placita saepe ut sua proferre.

Haec quidem in ipso limine huius editionis afferenda fuerunt, ut quo modo de operis a Porphyrio structi indole et meritis nos certe iudicaremus appareret. Quod enim nescio an non nemo nos praestaturos esse exspectet, ut de ipsius Porphyrii iudicio doctrinaque, qualia in quaestionibus eius Homericis appareant, disputemus (cf. Roemer, Annal. phil. 1885, p. 20), id — quamquam habere quod arrideat concedendum est — ut ita possit institui, ut fructus opera digni inde redundent, quam maxime veremur. Etenim praeter quaestiones Vaticanas, de quibus optime ipse Roemer rem egit (una enim quaestione excepta, de qua vid. p. 169 sqq., prorsus cum eo consentio), quarum quaestionum peculiaris quaedam est condicio (cf. l. c.), omnes aut a Porphyrio ita compositae aut in codicibus, quibus nos utimur, traditae certe sunt, ut quid ipse probaverit aut improbaverit raro tam certo, ut dubitationi locus non sit, exsistat. Longis autem, eo ut perveniatur, de multis scholiis disputationibus opus est, quibus neque huius Praefationis neque Epilegomenorum ambitum augere animum inducere potui. Nam, quantum ego nunc quidem intellego, laus quam Porphyrius ferre debet, multo magis in ea re posita est, quod auctorum minime spernendorum sententias operi collectaneo quod condidit intulit, quam quod quid verum, quid non verum esset —

1) Propter consensum, qui cum fragmento eiusdem libri in Stobaei flor. (100, 21) servato ei intercedit, veri non dissimile videtur esse, etiam schol. H (f. 64b, int., c. l. ὠλεσίκαρποι) κ 510: οἰκείως ἀγόνοις φυτοῖς ἐχρήσατο· οἰκεῖα γὰρ νεκροῖς τὰ ἄκαρπα· φησὶ δὲ Θεόφραστος ἐν Φυσικοῖς <sic> τὸν χυλὸν τῆς ἰτέας πινόμενον ἀφανίζειν τὴν γονὴν τῶν ἀνθρώπων (id. T p. 190), e quaestione Porphyrii excerptum esse. Asterisco certe addito in textum recipere debebam.

2) Quae Prolegg. p. 350, 1 de sententia de Nili fontibus in ζητ. λ' a Porphyrio prolata attuli, et artificiosiora sunt et iis quae δ 477 ex Odysseae codicibus edidimus parum commendantur. — De scholiis ex aliis Porphyrii opusculis petitis vid. quae l. c. p. 356, 2 disputavi; in quibus de loco A 340 supra allato Gust. Wolffio nimium concessi: nullum enim scholium Porphyrii nomine insigne ad alium nisi ad ζητήματα aut Paralipomena eius fontem ducit.

quamquam ne hoc quidem prorsus neglexit — distincte pronuntiaverit. De auctoribus autem iis tam multa habebamus quae aut nova proferremus aut ante inventis adderemus, ut in Epilegomena ea conferre maluerimus; quorum parte secunda primum de lyticis certam rationem non secutis, deinde de Antisthene, post de Peripateticis, tum de Stoicis, ad postremum de solutionibus contra grammaticorum atheteses prolatis egimus.

Ipsis autem quaestionibus a nobis collectis qui operam impendere volet, is, si a paucissimis quibusdam rebus discesserit, eadem, quam ad Iliadem secuti sumus, ratione nos usos esse intelleget. Scito igitur, litterarum codices designantium in marginibus foliorum positarum si quae exiles sint, earum nos lectiones in annotatione critica non attulisse. Cuius quidem rei causa plerumque in eo posita erat, ne annotationis eius ambitus nimis augeretur: multo longius enim Odysseae quam Iliadis scholiorum codices, quibus nos quidem usi simus, inter se discrepant. Eam ipsam ob causam in minutiarum quarundam afferendarum delectu non prorsus mihi constiti: satius enim nonnumquam esse existimavi silentio talia premere, quam rebus quae ad lectionem eruendam vel stabiliendam nullius essent pretii graviorum rerum perspicuitati officere. De paucis quibusdam codicis Vd locis, quos in Addendis significavi, quibus iis quae ipse enotaveram parum confidebam, cum Arthurus Ludwich tum, ipso codice inspecto, Siegfridus Mekler benignissime me certiorem fecerunt. Quibus hoc quoque loco gratias ago plenissimas.

Eodem studio quod dixi brevitatis adductus non omnes doctorum hominum coniecturas aut in scholiorum editionibus aut aliis locis prolatas, sed eas tantum, quas veri simillimas esse existimarem, attuli; ad initia autem singulorum scholiorum, si a Ludwichio inter specimina scholiorum huius carminis editionis edita aut H. I. Polakii curas experta erant, id monere non neglexi. Qua in re ita egi, ut Polakii nomine nude posito librum eius *Ad Odysseae eiusque scholiastas curae secundae* (Lugd. Bat. 1881) inscriptum, adiecto autem *Obs.* priorem eiusdem dissertationem, *Observationes ad scholia in Homeri Odysseam* (ibid. 1869), significarem; ad Ludwichii autem quinque libellos academicos scholia α 1—309 complexos designandos notis *Progr. I—V* usus sum, ita quidem ut *Progr. I* (α 1—43) Indicem lectionum in universitate Regimontana per semestre aestivum anni 1888 habendarum, *III* (64—153) idem semestre anni insequentis, *IV* (v. 154—237) semestre hiemale annorum 1889. 90, *V* (v. 238—309) tempus aestivum anni 1890, *Progr.* autem *II* (v. 44—63) libellum anno 1888 ad *celebrandam . . . . . . memoriam virorum illustrium Iacobi Friderici de Rhod, Friderici de Groeben cet.* editum significent. Quod si in tanta rerum afferendarum mole forte mihi accidit, ut aliquid, quod aut hi

quos modo laudavi aut alii docti homines protulerunt, cum ego in idem incidissem, per errorem ut meum venditarem, veniam mihi non negatum iri confido, praesertim cum, si modo opus ad finem iam a me perductum aliqua laude dignum esse videbitur, ego certe eam non tam in verbis quibusdam coniecturis, quas multo plures proferre poteram, sanatis, quam in scholiorum e quaestionibus derivatorum conexu indagando, disputationum in iis servatarum origine indicanda, Porphyrii denique in his studiis agendi ratione constituenda positam esse sperem.

Restat ut eos qui hac editione utentur moneamus, litterarum, quibus ad codices designandos usi sumus, et signorum quorundam (crucis, quam etiam in Iliadis quaestionibus adhibuimus, et asterisci) verborumque litteris inclinatis expressorum notionem in pagina quae hanc Praefationem sequitur explicatam esse, eosque ut locorum Epilegomenon in notis generatim indicatorum accuratam notitiam in Addendis in fine libri positis quaerant rogemus.

Scribebam Hamburgi Mense Iunio CIƆIƆCCCLXXXX.

Tabula codicum, quibus in hac editione usi sumus.

(Pluribus de iis et de notis quibusdam his litteris adiectis cum in Praefatione tum in Epilegomenis agitur.)

B = Ambros. sup. B 99.
D = Paris. 2403.
E = Ambros. sup. E 89.
H = Mus. Brit. Harlei. 5674.
M = Venetus Marcian. 613.
T = Hamburgensis 56.
Vd = Vindobon. phil. Gr. 133.

Accedunt locis quibusdam

N = Venetus Marcian. cl. IX, cod. 4.
P = Palatin. Heidelberg. 45.
Q = Ambros. sup. Q 88.
Vb = Vindobon. phil. Gr. 56.

Codices Iliadis iisdem, quibus in Quaestionum ad Iliadem pertinentium Reliquiarum editione usi sumus, notis significantur (vid. ib. p. XII).

Π significat, scholio in codice adscriptum esse Πορφυρίου vel sim.
† significat, scholium, cui praemissum est, e scholio in textu collocato vel simili scholio excerptum esse.
* significat, scholium, cui praemissum est, utrum Porphyrianum sit necne parum constare.
Litteris inclinatis ea expressimus, quae in codicibus omissa aut ab aliis aut a nobis addita sunt.
De litteris exilibus in margine positis v. p. VIII.

α

1. Οὐκ ἐπαινεῖν φηϲιν Ἀντιϲθένηϲ Ὅμηρον τὸν Ὀδυϲϲέα μᾶλλον ἢ ψέγειν λέγοντα αὐτὸν πολύτροπον. οὔκουν τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὸν Αἴαντα πολυτρόπουϲ πεποιηκέναι, ἀλλ' ἁπλοῦϲ καὶ γεννάδαϲ, οὐδὲ τὸν Νέϲτορα τὸν ϲοφὸν οὐ μὰ Δία δόλιον καὶ παλίμβολον τὸ ἦθοϲ, ἀλλ' ἁπλῶϲ τῷ Ἀγαμέμνονι ϲυνόντα καὶ τοῖϲ ἄλλοιϲ ἅπαϲι καὶ εἰϲ τὸ ϲτρατόπεδον, εἴ τι ἀγαθὸν εἶχε, ϲυμβουλεύοντα καὶ οὐκ ἀποκρυπτόμενον. καὶ τοϲοῦτον ἀπεῖχε τοῦ τὸν τοιοῦτον τρόπον ἀποδέχεϲθαι ὁ Ἀχιλλεύϲ, ὡϲ ἐχθρὸν ἡγεῖϲθαι ὁμοίωϲ τῷ θανάτῳ ἐκεῖνον, ὅϲ χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεϲὶν ἄλλο δὲ εἴπῃ (Ι 313).

H f. 1^b. M^1 f. 9^a. Leid. (I 305 sqq.), f. 189^b, Π.

λύων οὖν ὁ Ἀντιϲθένηϲ φηϲί· τί οὖν; ἆρά γε πονηρὸϲ ὁ Ὀδυϲϲεύϲ, ὅτι πολύτροποϲ ἐρρέθη, καὶ μή, διότι ϲοφόϲ, οὕτωϲ αὐτὸν προείρηκε; μήποτε οὖν τρόποϲ τὸ μέν τι ϲημαίνει τὸ ἦθοϲ, τὸ δέ τι ϲημαίνει τὴν τοῦ λόγου χρῆϲιν· εὔτροποϲ γὰρ ἀνὴρ ὁ τὸ ἦθοϲ ἔχων εἰϲ τὸ εὖ τετραμμένον, τρόποι δὲ λόγων αἱ ποιαὶ πλάϲειϲ· καὶ χρῆται τῷ τρόπῳ καὶ ἐπὶ φωνῆϲ καὶ ἐπὶ μελῶν ἐξαλλαγῆϲ, ὡϲ ἐπὶ τῆϲ ἀηδόνοϲ·

ἥ τε θαμὰ τρωπῶϲα χέει πολυηχέα φωνήν (τ 521).

---

1 sqq. Cf. Polak, p. 12; Ludwich, progr. I, p. 8 1 M (paullo superius in marg. ἀπορία) c. l. πολύτροπον 3 πολύτροπον L(eid.) ἁπλῶϲ L 3. 4 ἠδὲ νέϲτορα H 4 οὐ μὰ διαδόλιον H 5 ἁπλῶϲ τε ἀγ. M ϲυνόντων L prius καὶ evan. <an eras.?> H 6 εἶχον H ἀποκρ . . όμενον <ιν, ut videtur, eras.> M 7 καὶ om. ML τοῦτον τοιοῦτον τρόπον ἀποδ. L; idem, sed supr. lin. addit. ὄντα, H; τοιοῦτον τρόπον ἀποδ. <om. τοῦτον> M; corr. et a Polakio et a nobis, Prolegg. Il. p. 387, 2; τὸν τοιουτότροπον ὄντα ἀποδ. coni. Ludw. 9 κεύθει codd.; corr. Polak ἄλλο δὲ βάζει H 10 λύϲιϲ ante λύων add. H; id., om. λύων, in marg. M 11 πολύτροποϲ ἐκλήθη M καὶ μὴν διότι HL οὕτωϲ πρὸϲ αὐτὸν εἴρηκε H 12 ὁ τρόποϲ M τὸ μέντοι L τὸ δή τι H 12. 13 τὴν τοῦ om. ML 13 ἀνὴρ om. ML ἔχων post τετραμμένον L 14 τρόποι δὲ λόγων αἴτιοι αἱ πλ. H; τρόποι δὲ λόγου αἴτιοι κτλ. ML; Buttmanni, p. 562, coniecturam ita secutus sum, ut cum Polakio pro λόγου ex Harl. λόγων praetulerim; Ludwich τρόπου (quod est in Ambr. Q) δὲ λόγων vel τρόπων δὲ λόγου αἴτιοι αἱ πλάϲειϲ maluit κέχρηται <om. καὶ> τῷ τρ. M; ead. L, ubi haec, signo scholii finiti post πλάϲειϲ posito et vacuo spatio interiecto, in quo recentior manus τοῦ αὐτοῦ scripsit, sequuntur 15 ὡϲ om. M; καὶ ὡϲ ἐπὶ τ. L 16 τροπῶϲα HM, τραποῦϲα L; τρωπῶϲα scribendum esse monuit Pol. χέει μελιηδέα γῆρυν ἀοιδήν L

---

1 sqq. Cf. praeter Epilegomena huius libri et Prolegg. Iliad. p. 387 Dümmler, Antisthenic., p. 23, et E. Weber, Stud. Lips. X, p. 226 sqq.

14 sqq. Cf. Eust., p. 1381, 45 sqq.

εἰ δὲ οἱ cοφοὶ δεινοί εἰcι διαλέγεcθαι, καὶ ἐπίcτανται τὸ αὐτὸ νόημα κατὰ πολλοὺc τρόπουc λέγειν· ἐπιcτάμενοι δὲ πολλοὺc τρόπουc λόγων περὶ τοῦ αὐτοῦ πολύτροποι ἂν εἶεν. εἰ δὲ οἱ cοφοὶ καὶ *ἀνθρώποις ὁμιλεῖν* ἀγαθοί εἰcι, διὰ τοῦτό φηcι τὸν Ὀδυccέα Ὅμηροc cοφὸν ὄντα πολύτροπον εἶναι, ὅτι δὴ τοῖc ἀνθρώποιc ἠπίcτατο πολλοῖc τρόποιc cυνεῖναι. οὕτω καὶ Πυθαγόραc λέγεται πρὸc παῖδαc ἀξιωθεὶc ποιήcαcθαι λόγουc διαθεῖναι πρὸc αὐτοὺc λόγουc παιδικοὺc καὶ πρὸc γυναῖκαc γυναιξὶν ἁρμοδίουc καὶ πρὸc ἄρχονταc ἀρχοντικοὺc καὶ πρὸc ἐφήβουc ἐφηβικούc· τὸν γὰρ ἑκάcτοιc πρόcφορον τρόπον τῆc cοφίαc ἐξευρίcκειν, ἀμαθίαc δὲ εἶναι τὸ πρὸc τοὺc ἀνομοίωc ἔχονταc τῷ τοῦ λόγου χρῆcθαι μονοτρόπῳ. ἔχειν δὲ τοῦτο καὶ τὴν ἰατρικὴν ἐν τῇ τῆc τέχνηc κατορθώcει, ἠcκηκυίαc τῆc θεραπείαc τὸ πολύτροπον διὰ τὴν τῶν θεραπευομένων ποικίλην cύcταcιν.

. . . τρόποc μὲν οὖν τὸ παλίμβολον τὸ τοῦ ἤθουc, τὸ πολυμετάβολον καὶ ἄcτατον. λόγου δὲ πολυτροπία καὶ χρῆcιc ποικίλη λόγου εἰc ποικίλαc ἀκοὰc μονοτροπίᾳ γίνεται· ἓν γὰρ τὸ ἑκάcτῳ οἰκεῖον. διὸ καὶ τὸ ἁρμόδιον ἑκάcτῳ τὴν ποικιλίαν τοῦ λόγου εἰc ἓν cυναγείρει τὸ ἑκάcτῳ πρόcφορον. τὸ δ' αὖ μονοειδὲc ἀνάρμοcτον ὂν πρὸc ἀκοὰc

---

1. 2 κατὰ πολλοὺc λέγειν τρόπουc M 3 τοῦ om. M ἦεν H; πολλοὶ τρόποι ἂν εἶεν L οἱ om. ML ἀνθρώποιc ὁμιλεῖν codd. om.; cur addiderim, vid. infr. 5 ὅτι διὰ τοῖc ἀνθρ. H ὑπίcτατο (abbrev.) M 8 καὶ πρὸc τοὺc ἄρχ. L πρὸc ἐφήβειc H 9 ἑκάcτηc M 10 εἶναι om. H τὸ πρὸc τοὺc ἀνομοίουc ἐντυγχάνοντα τοῦ λόγου τὸ μονότροπον ML 11 ἔχει L τοῦτον H(?)M 14 sqq. de lacuna, quam contra codd. auctoritatem statui, v. infr. ad h. l. 15 καὶ ἄcτατον in uno L 16 μονοτροπίᾳ ego; ι, ut semper fere in his codd., om. 17. 18 τὸν ἑκάcτου ⟨ἑκάcτω L⟩ πρόcφορον codd.; corr. Dind. 18 ἀνάρμοcτον τὸν πρὸc ἀκ. H

---

3 sqq. Cum in iis quae antea leguntur Ulixes ut variarum orationis figurarum, quibus eaedem res proferri possint, peritus celebretur (cf. Dümmler l. c.), in iis autem quae sequuntur de arte orationis variorum hominum ingeniis accommodandae agatur (cf. Dio Chrys. or. 71 ab E. Webero allat.), sequitur, non ut *ἀγαθὸν* simpliciter, sed ut *ἀγαθὸν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν* Ulixem h. l. laudari; cf. Iuliani, cuius de Cynicae doctrinae scientia Weber, l. c. p. 98, 2, egit, or. I, p. 12 D (allat. ab eodem p. 262): *καίτοι τὸν Ὀδυσσέα συνετὸν Ὅμηρος ἐκ παντὸς ἀποφῆναι προαιρούμενος πολύτροπον εἶναί φησι καὶ πολλῶν ἀνθρώπων τὸν νοῦν καταγνῶναι καὶ ἐπελθεῖν ταῖς πόλεσιν, ἵν' ἐξ ἑκάστων ἐπιλεξάμενος ἔχοι τὰ κράτιστα καὶ πρὸς παντοδαποὺς ἀνθρώπους ὁμιλεῖν δύναιτο.* Quae verba haud scio an veri simile reddant, etiam quaestiunculam ad v. 3 traditam cum disputatione Antisthenica cohaerere.

6 sqq. Collato Porph. Vit. Pyth. 18 (quem locum Polak, p. 15, indicavit) eadem fere e Dicaearcho referente (de re cf. etiam Iambl. Vit. Pyth. § 50) adducor, ut haec Porphyrio quam Antistheni tribuere malim.

14 sqq. Cum ea quae initio h. l. leguntur cum p. 1, 12 sqq., extrema cum p. 2, 9 sqq. fere congruant, haec alterum esse scholium ex eadem quaestione longe quidem peius excerptum existimo. Polakio *inepti cuiusdam grammatici vel lectoris* esse affirmanti recte Ludwich oblocutus est. Tamen fatendum est,

διαφόρους πολύτροπον ποιεῖ τὸν *ἄλλως* ὑπὸ πολλῶν ἀπόβλητον ὡς αὐτοῖς ἀπόβλητον λόγον.

2. θ 3.

3. διὰ τί προσέθηκεν Ὅμηρος καὶ νόον ἔγνω; εἰσὶ γάρ τινες D f. 177ᵃ. μωροὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας ἰδόντες, ἀλλ' οὐχὶ γνῶσιν λαμβάνουσιν· διὰ γοῦν τοῦτο καλῶς προστέθεικε νόον ἔγνω.

5 sqq. διὰ τί, μιᾶς ὑφ' Ἡλίου νεὼς ἀπολωλυίας, ἕνδεκα δὲ παρὰ H f. 1ᵇ. Λαιστρυγόσιν (κ 132 coll. Β 637), ὁ ποιητὴς ἔφη· D f. 176ᵃ, usque ad p. 4, 1.

οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
ἤσθιον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ,

ὡς δὴ ἁπάντων ὑφ' Ἡλίου ἀπολωλότων; φαμὲν οὖν ὅτι ἑταῖροι ἦσαν μὲν πάντες οἱ ἐπανιόντες ἐξ Ἰλίου μετὰ Ὀδυσσέως, ἰδίως δὲ οἱ συμπλέοντες αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῇ νηί· καὶ ἡ μὲν σπουδὴ ὑπὲρ τῆς πάντων σωτηρίας, δυνατὴ δὲ μᾶλλον ἡ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ νηὶ συμπλεόντων. καὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν κοινὴ ναῦς κοινὴ σωτηρία, ἀλλ' οὐκέτι κοιναὶ νῆες καὶ κοιναὶ σωτηρίαι. τὸ γοῦν

πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων

---

1 ἄλλως addidi 2. 3 ὡς αὐτοῖς ἀπρόσβατον λόγον coni. Pol., ὡς αὐτοῖς ἀπότροπον λόγον (vel λόγον ante ὡς αὐτοῖς transposito) Ludw. 3 sqq. cf. Ludwich, progr. 1, p. 11 D praem. ἀπορία, id. λύσις ante εἰσὶ γὰρ 6 προστέθηκε D 7 sqq. cf. Polak, p. 17 sqq.; Ludwich, p. 13 H statim post ea, quae α 1 edidimus, interiecto ἀπορία, habet 8 λαιστρυγόνων D 11 διὰ πάντων H, διαπάντων D; δὴ πάντων Dind., unde δὴ ἁπ. ego 12 μετὰ καὶ ὀδ. H 12. 13 συμπλ. ἐν τῇ αὐτῇ νηὶ αὐτῷ D 14 ἡ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τῇ νηὶ συμπλ. D 17 πολλὰ — θυμὸν om. D 18 νόστων H

---

vel *μονοτροπία* (l. 16) in *μονοτροπίᾳ* mutato, sententiam verbis satis contortis esse expressam. Quae verba ita accipio: *πολυτροπία* sermonis apud eum exsistit, qui singulis audientium singulas colloquendi rationes (*μονοτροπίᾳ εἰς ποικίλας ἀκοάς*) adhibet; scientia *τοῦ ἁρμοδίου ἑκάστῳ* varietatem sermonis in unam cogit rationem (*εἰς ἓν συναγείρει*), quae tempori locoque conveniat.

† T (p. 1ᵃ): *πολύτροπον λέγει τὸν Ὀδυσσέα ἢ διὰ τὸ τοῦ ἤθους παλίμβολον* ⟨part. evan.⟩, *ἢ κτλ.* (quae huc non pertinent; v. ap. Ludw., p. 9).

4 sqq. Cf. ad p. 2, 3 sqq.

7 sqq. † Schol. cod. Vat. gr. 1321 (edit. et emend. a Ludwichio, progr. I, ad p. 13, 33): *πῶς, ὑπὸ Λαιστρυγόνων ἕνδεκα νεῶν ἀπολομένων, μιᾶς δὲ ὑπὸ Ἡλίου, ὃ καὶ φησι· αὐτὰρ — ἦμαρ; ἢ τάχα ἑταίρους φησὶν εἶναι τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ νηὶ ὁμοπλόους, περὶ ὧν αὐτῶν καὶ ἡ σπουδὴ τῆς σωτηρίας ἐγένετο, ὡς ἡ παροιμία· κοινὴ ναῦς κοινὴ σωτηρία. ἄλλως τε ἐν ὅσῳ ἐσῴζετο ἡ μία ναῦς, εἶχεν ἑταίρους Ὀδυσσεύς, αἰτία δὲ παντελοῦς μονώσεως αὐτῷ γέγονε τὸ καθ' Ἡλίου παρανόμημα, ὡς εἰ λέγοι τις, δι' Ὀδυσσέως ἀπολέσθαι τοὺς Τρῶας ἐκ τῶν κατὰ τὸν δούρειον ἵππον, καίτοι πολλῶν προϋπαρξάντων τῆς εἰς αὐτοὺς φθορᾶς.*

12 sqq. † Eust., p. 1383, 28 sqq.

ἰδίως τῶν ἐν τῇ Ὀδυccέως νηὶ δηλοῖ, ὧν καὶ μάλιςτα ὡς ἀεὶ cὺν αὐτῷ ὄντων τῆς cωτηρίας φροντίζειν ἐδύνατο· ἐπεὶ τοῦ μόνον εἰς οἶκον ἀνακομιcθῆναι τὸν Ὀδυccέα αἴτιος γέγονεν ὁ Ἥλιος, τοὺς περιλειπομένους ἀποκτείνας. ὥςπερ οὖν ἄν τις λέγοι, τοῦ τοὺς Τρῶας ἀπολέσθαι αἴτιον Ὀδυccέα γενέσθαι τὰ περὶ τὸν ἵππον μηχανησάμενον, καίτοι τῶν πλείστων προαπολωλότων ὑπὸ Ἀχιλλέως Νεοπτολέμου Αἴαντος καὶ τῶν λοιπῶν ἀριστέων — ὁ γὰρ τὴν πρᾶξιν τελειώσας ἐπώνυμος τοῦ παντὸς ἔργου γίνεται —, οὕτως κἀνταῦθα, αἰτίου τοῦ μόνον ὑποστρέψαι τὸν Ὀδυccέα γεγονότος Ἡλίου, δικαίως εἶπεν αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.

H l. c. D l. c. *οὐκ ἀνακόλουθον δὲ τὸ, εἰδότα τὸν ποιητὴν ὅτι ἡ ἀτασθαλία αὐτοῖς αἰτία τοῦ θανάτου*, ἔπειτα, οὐ πάντων δι' ἀβουλίαν ἀπολωλότων, ἀλλὰ τῶν μὲν διὰ δυστυχίαν, ὥςπερ οἱ εἰς τοὺς Κίκονας ἐμπεσόντες ἢ εἰς τὸν Κύκλωπα ἢ εἰς τοὺς Λαιστρυγόνας ἢ εἰς τὴν Σκύλλαν, τῶν δὲ δι' ἀβουλίαν, ὥςπερ μόνοι εὑρίσκονται οἱ εἰς τὸν Ἥλιον ἑκουσίως ἀσεβεῖν ἑλόμενοι, τὸν Ὀδυccέα σαφῶς φάναι ὅτι ὑπὲρ τούτων μάλιστα ἐσπούδασεν, ὑπὲρ τῶν μὴ ἔξωθεν αἰτίας ἀπολεσθέντων, ἀλλὰ τῶν σωθέντων ἄν, εἰ μὴ ἄφρονες ἦσαν καὶ παραίτιοι αὑτοῖς τοῦ θανάτου. ὡς γὰρ ἑαυτὸν σώζει ἐκ παντὸς τοῦ παρ' ἑαυτὸν ῥυόμενος θανάτου, οὕτως καὶ τοὺς ἑταίρους ἐκ τοῦ παρ' ἑαυτοὺς θανάτου δύναται μόνου σοφὸς ῥύεσθαι, εἰ τὸ παρ' ἑαυτοὺς αἴτιον μὴ πρόφασιν ἐνδοῦναι πείσειεν. ἀθανάτους δὲ οὔτε σοφία ποιῆσαι ἐπαγγέλλεται οὔθ' ὁ σοφὸς ἐκ παντὸς σώσειεν ἂν θανάτου, ἀλλ' ἐκ μόνου, εἰ ἄρα, τοῦ παρὰ τὴν

1 ὀδυccέως νηὶ in H incert. (evan.); D: ἰδίως τῶν ἐν αὐτῇ τῇ νηὶ δηλοῖ ἀκόλουθον δὲ κτλ. (cf. ad l. 10 sqq.) ἀεὶ ego; ἂν cod. 1. 2 cὺν ἀστῷ ὄντων cod.; corr. Cramer 2 ἔπειτα τοῦ μόνον coni. Polak 4 ἄν τις λέγοι coni. Dind.; εἴ τις λέγει cod. τρψας (sic) cod. 9 αὐτοῖς ὁ τοῖσιν cod. 10 sqq. post ἦμαρ in H vacuum spatium 60 fere litterarum capax (15 fere litterae in fine lineae erasae sunt; initio sequentis lineae utrum item erasae sint necne mihi non constat), tum ἔπειτα. D post ea, quae p. 3, 7 — p. 4, 1 edidimus, pergit: ἀκόλουθον δὲ ἀλλ' οὐδ' ὣς ἑτάρους ἐρύσατο· αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο· οὐ πάντων δὲ δι' ἀβουλίαν κτλ. 13 ἀτυχίαν D 13. 14 ἐμπεσόντες post τὸν Κύκλωπα D 15. 16 ἀκουσίως H 16—19 τὸν Ὀδυccέα — τοῦ θανάτου om. D 19 παρ' ἑαυτῷ H 20 παρ' ἑαυτὸν H, παρ' ἑαυτοῦ D; corr. Polak 21 μόνος σοφὸς H, θανάτου δύναται μόνος σοφὸς ῥύεσθαι D; μόνου corr. Polak, non probante Ludwichio εἰς τὸ παρ' ἑ. D παρ' ἑαυτοῖς H 22 πείσειν D οὐδὲ σοφία D 23 ἐκ παντὸς post σώσειεν ἂν D εἰ om. H

2 sqq. † D (f. 177ª) v. 6: *ἄλογόν ἐστιν μόνον αἰτιᾶσθαι τὴν βορὰν τῶν Ἡλίου βοῶν. λύεται δὲ ἐκ τῆς λέξεως· ἀλλ' οὐδ' ὣς ἑτάρους ἐρρύσατο· τοῦτο γὰρ μὴ πραξάντων αὐτῶν, ὑπελείφθησαν ἂν* ⟨om. cod.⟩ *τινες ἑταῖροι τῷ Ὀδυσσεῖ.*

11 sqq. De iis quae inserui et de solutione difficultatis, quae esse videbatur, v. Epilegg. inter ea quae de Antisthenis doctrina in scholiis obvia disputavimus.

ἡμετέραν αἰτίαν ὑφισταμένου, εἰ πειcθεῖεν αὐτῷ οἱ cυνόντεc· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦ πεῖcαι ἐκ παντὸc κύριοc ὁ cοφόc.

πολλὰ ὁ μὲν ἔπαθεν ἀρνύμενοc ἥν τε ψυχὴν καὶ νόcτον ἑταίρων, ἐν τοῖc παρ' ἑαυτὸν cωcτικοῖc ἔργοιc τῶν κινδύνων, ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖc μὴ παρ' ἡμᾶc ἀποβαινόντων· καὶ ὁμοίωc ἐν τοῖc παρ' ἡμᾶc αὐτὸc μὲν ἔcωcεν ἂν ἀρετῇ πειθομένουc τοὺc δυνηθένταc ἂν μὴ διὰ τύχην ἔξωθέν τινα καθ' εἱμαρμένην ἀποθανεῖν, ἐκ δὲ τῆc παρ' αὐτῶν αἰτίαc καίπερ πολλὰ προθυμηθεὶc οὐκ ἔcωcεν.

αὐτοὶ γὰρ cφετέρῃcιν ἀταcθαλίῃcιν ὄλοντο. οὗτοι ἦcαν εἰc τὸν Ἥλιον μόνοι ἀcεβήcαντεc. ἔδειξεν οὖν ὅτι τῶν cυμβαινόντων τὰ μὲν παρὰ τὴν τύχην καὶ τὴν ἔξωθεν αἰτίαν, ὧν ὁ cοφὸc οὐ κύριοc, τὰ δὲ παρ' ἡμᾶc καὶ τὴν ἡμετέραν ὁρμήν, ὧν κρατεῖν οἷόc τε ὁ cπουδαῖοc. καὶ θανάτου οὖν τοῦ μὲν ἔξωθεν καὶ παρὰ τὴν τύχην οὔτ' ἐφ' ἑαυτοῦ οὔτ' ἐπ' ἄλλου ὁ cπουδαῖοc κύριοc, τοῦ δὲ παρὰ τὴν ἡμετέραν αἰτίαν ἐκ παντὸc προνοήcεται ὁ cπουδαῖοc καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῷ διαφερόντων, καὶ περιγενόμενοc ἐφ' ἑαυτοῦ ἀποτακτήcει τὰ πολλὰ ἐπὶ ἄλλων, ὅταν μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ ἐκ φρονήcεωc ἔχωcιν ἕξιν.

ἀκουcτέον οὖν τὸ

πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενοc ἥν τε ψυχὴν καὶ νόcτον ἑταίρων

ἐν τοῖc δυνατοῖc καὶ παρ' ἡμᾶc τοῦ θανάτου αἰτίοιc, ἀλλ' οὐ μέντοι τοῖc μὴ παρ' ἡμᾶc αἰτίοιc· τῶν γὰρ ἐφ' ἡμῖν μόνων ῥεκτικὸc ὁ cπουδαῖοc, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἐξ ἡμῶν αἰτιῶν θανάτου φυλακτικόc, ἀλλ' οὐ τῶν ἔξωθεν κατὰ τὴν εἱμαρμένην αἰτίαν ἀποβαινόντων· οὔτε γὰρ ἁπαξαπλῶc τὰ ἔξωθεν αἴτια, οὔτε πάλιν τὸ ἐφ' ἡμῖν πάντων κύριον,

2 οὐδὲ post γὰρ om. H ὁ cοφόν, tum αὐτὸν μὲν ἔcωcεν κτλ. (l. 6), omissis (l. 3—6) πολλὰ ὁ μὲν — παρ' ἡμᾶc, D 6 αὐτὸν D ἂν post ἔcωcεν addidi πειθόμενοc codd.; πειθομένουc ego; longe aliter Polak et ab hoc discrepans Ludwich τοὺc δὲ δυν. D 7 ἐκ δὲ τοῦ κτλ. D 7. 8 παρ' αὐτοὺc, quod coni. Ludw. (ἑαυτοὺc Pol.), non videtur esse necessarium 8 sqq. post ἔcωcεν, om. verbis αὐτοὶ — ἀcεβήcαντεc, D pergit: ἐδίδαξεν οὖν κτλ. αὐτοὶ — ὄλοντο non prorsus certa (admodum in H evanuerunt) 11 παρὰ τύχην D 12 τὰ δὲ περὶ τὴν ἡμετέραν ὁρμήν, οἷον κρατεῖν κτλ. D 13 τὸν μὲν ἔξωθεν H 13. 14 οὔτ' ἐπ' αὐτοῦ D 14 οὔτ' ἐπὶ καλοῦ (pro ἐπ' ἄλλου) H τοῦ δὲ περὶ τὴν ἡμ. αἰτ. D, τοῦ δὲ παρὰ τὸν ἡμετέραν . . . ον ἂν ἐκ π. H 15 καὶ ἐπ' αὐτοῦ D 16 περιγινόμενοc D 17 αὐτῶ τῆc φρονήcεωc H post ἕξιν D signum scholii finiti (·: ⁓) habet; tum inc. nova linea: ἀκουcτέον οὖν 19 sqq. ἄλγεα καὶ τὰ ἑξῆc ἐν τοῖc δυν. D 21 τοῖc om. H παρὰ ἡμᾶc H 21. 22 οὐ μέντ. τῆc παρ' ἡμᾶc αἰτίαc D 22 ἐφ' ἡμῖν ὀρεκτικὸc μόνον ὁ cπ. H 23 αἰτίων θανάτων D 24 ἀποφαινόντων D 25 τῶν ἔξωθεν D 25 sqq. οὔτε πάλιν τὸ ἐφ' ἡμῖν ὧν δὲ κρατεῖ τὰ ἔξωθεν H

3 sqq. Varia eiusdem quaestionis excerpta male in codicibus coaluisse (cf. tamen ann. crit. ad l. 17), apparet.

9 sqq. Cf. ad l. 3.

18 sqq. Cf. ibid.

ἀλλ᾿ ὧν μὲν τὸ ἐφ᾿ ἡμῖν, ὧν δὲ κρατεῖ τὰ ἔξωθεν. καὶ τῶν θανάτων οἱ μὲν δι᾿ ἔξωθεν γίνονται αἰτίας, οἱ δὲ δι᾿ ἡμετέρας ἁμαρτίας καὶ ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀνοίας ἤρτηνται, ὡς οἵ γε πλεῖςτοι τῶν διὰ κακίαν εἰς κόλαςιν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαγομένων, ἠρτημένοι δὲ ἀπ᾿ αἰτίας τῆς ἐκ τῶν ἑκουςίων ἁμαρτημάτων.

33. 34. scholia, quae ad Ω 527 sqq. et Z 488 (p. 105, 33 sqq.) sec. Dindorfium edidimus, non est cur hic repetantur. Illud etiam in codd. **H** (f. 2a), **M** (a, f. 10b), **D** (f. 178a) sine ulla, quae quidem digna sit, quae afferatur, scripturae discrepantia legitur; de altero, quod **M**1 f. 10b et **H** f. 2a int. (hic quidem ita ut plurima detrita sint et incerta) habent, afferendum, verba οὐ cύνθετον τὸ ὑπὲρ μόρον (p. 105, 33) et πῶς (l. 34) uni M1 deberi. Priori (v. 33 = Ω 527) in codice Vaticano gr. 1320 praemitti Πορφυρίου, Ludwich, pr. I, p. 23, attulit.

44. cf. v. 69.

H f. 3a. E f. 3a. D f. 179a. Ma f. 11a. 68. *τὸ ἀςκελές ςημαίνει τὸ ἄγαν ςκληρόν. ςκέλλειν γάρ ἐςτι τὸ ςκληροποιεῖν, καὶ ὁ ςκελετὸς ὁ κατεςκληκὼς διὰ τὴν ἀςαρκίαν, καὶ Ἀςκληπιὸς κατὰ ςτέρηςιν μετὰ ἠπιότητος, ὁ διὰ τῆς ἰατρικῆς μὴ ἐῶν ςκέλλεςθαι. ἐνίοτε δὲ ἀςκελές τὸ † ἐπὶ πᾶςι ςημαίνει. καὶ Σοφοκλῆς (Ant. 475) ςίδηρον ὀπτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς περιςκελῆ θραυςθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖςτ᾿ ἂν εἰςίδοις. οἱ δὲ ἀπέδωκαν ἀςκελέως ἀδιαλείπτως κατὰ μετάληψιν· τὸ γὰρ ἀςκελὲς ἄβατον, ἀπόρευτον.

H f. 3a. *ἀςκελές τὸ ἄγαν ςκληρόν. ςκέλλειν γὰρ τὸ ςκληροποιεῖν, ἐξ οὗ τὸ κατεςκληκέναι τὴν ςάρκα. οἱ δὲ τὸ ἀςκελές ἀντὶ τοῦ ἀδιαλείπτως

---

2 δι᾿ αἰτίαν ἔξωθεν γίνονται H 2. 3 καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀνοίας τῆς ἡμετέρας ἤρτ. H 4 ἐπαγομένων codd.; corr. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 424 15 H, in quo multa paene evan., c. l. ἀςκελὲς αἰὲν, M interiecto ἄλλως post p. 23, 20 Dind. τὸ ante ἀςκελές om. ED ςκέλειν H 16 ςκηροποιεῖν EM ὁ ante κατεςκληκὼς e cod. Q additum 16. 17 ὁ ⟨pro καὶ⟩ ἀςκλ. D 17 ὁ ante διὰ om. M, καὶ διὰ τῆς ἰατρ. E 18 ςκέλεςθαι EH ἐνίοτε δὲ τὸ ἀςκ. M 19 ἐκ — περιςκελῆ om. E; περὶ ςκέλειν ἢ D 20 ἐςίδοις E ὁ δὲ ἀπέδωκεν ED 21 κατὰ μέμψιν codd. Iliad. (cf. infr.) 22 H post ἀπόρευτον (l. 21) signo scholii finiti interposito statim pergit

---

15—21 Quas et ad Iliad., p. 232, 9, et in Hermae vol. XXII, p. 361 sqq., de Porphyrio huius scholii auctore movi, dubitationes, ea re, quod secundum Ludwichium, progr. III, p. 12, in cod. Vaticano gr. 1320 *Πορφυρίου* in fronte gerit, non omni ex parte tolluntur. Finge enim, in archetypo huius codicis nomen illud (ut in cod. E) inter hoc scholium et scholium de Polyphemo *ἀντιθέῳ* (v. 70), quod sine dubio Porphyrii est, scriptum fuisse: facillime fieri potuisse concedes, ut is qui scholia transcriberet, cum alterum omitteret, priori auctorem illum adderet (cf. de similibus erroribus Herm. XX, p. 395). Aliter res se haberet, si codex Vat. utrumque scholium utrique auctoris nomine addito exhiberet.

22 sqq. Iudicium de h. sch. auctore ex iudicio de l. 15—21 ferendo pendere vix est quod moneamus.

23 Cf. **D** (gl. interl. ad *ἀσκελές*): *ἀμετακίνητον κατὰ τὴν στέρησιν τῶν σκελῶν, ἢ ἀδιαλείπτως καὶ ἄγαν σφοδρῶς.*

κατὰ μετάληψιν· τὸ γὰρ ἀσκελὲς ἄβατον ἀπόρευτον. καὶ ἡ ὀργὴ ἀμετακίνητος.

69. ad ι 106 sqq.

ad eundem versum, interiecto ἄλλως, in codice Harl. (f. 3^{a}) fragmentum quaestionis Vaticanae θ′ adscriptum est, incipiens a verbis (= Iliad. p. 294, 14): φωτὸς γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὄντος, desinens (in f. 3^{b}) verbis (= p. 295, 11) καὶ φοβερὸν τὸν ⟨sic⟩ ἄγαν λαμπρὸν καὶ στίλβον. Cuius fragmenti pars extrema (δέδορκε τὸ ἄγαν στίλβον — καὶ φοβερὸν τὸ ἄγαν λαμπρὸν καὶ στίλβον, = p. 295, 5—11) codicis f. 2^{b} adscripta est; quae verba, interiecto signo scholii finiti, ab iis excipiuntur, quae p. 295, 13 sqq. edidimus: γλαυκιόωντες δὲ οἱ λέοντες — οὕτως ἐβουλόμην τὰς Ὁμηρικὰς λέξεις καὶ τοὺς ἐξηγητὰς σκοπεῖσθαι, καὶ τοὺς τοῦτον τὸν τρόπον ἐξηγησαμένους ἀποδέχεσθαι, quae ut, nisi fallor, etiam superiora illa (δέδορκε — στίλβον) signo apposito ad γλαυκῶπις v. 44 relata sunt. Horum scholiorum a quaestione a nobis edita scripturae discrepantiam nonnumquam propter miseram chartae condicionem satis incertam afferre, praesertim cum a Ludwichio, progr. III, p. 13, tria illa fragmenta accurate edita sint, supervacaneum esse duximus.

70. inter quaestiones a nobis ι 106 sqq. collatas extremo loco positum.

93. v. 284.

98. scholium Porphyrianum ad ἀπείρονα γαῖαν adscriptum, quod ad Ξ 200, p. 193, 11 sqq., Dindorfii et textum et annotationem secuti e codice E edidimus, non solum in hoc codice (f. 3^{b}), sed etiam in D (f. 179^{b}), sed longe peius traditum, et secundum Ludwichium, progr. III, p. 22, etiam in cod. Vat. gr. 1320 (hic quidem praemisso Πορφυρίου) legitur. Hoc loco ea, quae l. c. Ambrosiano codici prave tribui, afferre sufficiet. Legendum igitur p. 193, 12 ἤγουν σφαιρικήν | 18 καὶ πολλὰ | 21 πολλὰ τέρατα | 22 οὗ γὰρ ἂν ἔλθοι τις τοῦτο ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ τέρας ἴσως ἔχοι | 25 ἔφην | 28 περίστατε ⟨an περιίστατε?⟩ | 29 ὁ γὰρ λόγος ⟨sic⟩.

136 (138 Dind.). ad δ 52.

145. ad ω 208.

184. 85. προφασίζεται νόσφιν εἶναι τὴν ναῦν, πρὸς τὸ μὴ καὶ τοὺς ἑταίρους ἐθέλειν ξενίσαι, τὸν δὲ πλοῦν μακρόν τε καὶ ἀναγκαῖον εἶναι, πρὸς τὸ μὴ κατασχεθῆναι παρ᾽ αὐτοῦ. H f. 4^{a}. E f. 5^{b}, *Π*. D f. 181^{a}. M^{a} f. 13^{b}.

35 H c. l. νηῦς δέ μοι ἧδ᾽ (txt. ἧδ᾽) ἕστηκε, EM c. l. νηῦς δέ μοι πρὸς τῷ μὴ M 37 addunt HM: περισπαστέον ⟨περισπατέον H⟩ δὲ τὸ ἧδε. ἔστι γὰρ ἀναφορική. προηθετοῦντο δὲ ὑπὸ Ἀριστοφάνους κτλ. (= p. 35, 8 sqq. Dind.)

35 sqq. Versus vel 184—86 vel 185. 86, ut qui habeant quo commendentur, contra *ἀθέτησιν*, de qua vid. Ludwich, Ar. Hom. Textkr. I, p. 513, defendi videntur.

H f. 4b. Ma f. 14a. 215. 16. εἰ μηδεὶς τῶν γεννωμένων δύναται γνῶναι τὸν πατέρα, πόθεν ἡ γνῶσις τοῖς παισὶ τοῦ πατρός; τὸ γὰρ μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε οὐκ οἶδα λόγον μὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ Τηλεμάχου· ὅτε γὰρ ὁ *πατὴρ* ἀπεδήμει, παῖς ἦν ἐπὶ μαζῷ (λ 448)· διὸ μόνου τοῦ ὀνόματος παρὰ τῆς μητρὸς γίνεται ἀκροατής, ἀκούων ὅτι τοῦ Ὀδυσσέως ἐστὶ παῖς. εἰ δὲ καθόλου *τὸ* οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω, πόθεν ἡ γνῶσις; ἔδει γὰρ φάναι· ἐγὼ γὰρ οὐκ εἶδον τὸν γεγεννηκότα, ἀλλὰ μὴ καθόλου ποιεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν, ὡς μηδενὸς εἰδότος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα. ὀρθῶς οὖν ὁ Σέλευκος εἴρηκεν, ὅτι δεῖ προσλαβεῖν τὸ εἰ μὴ μήτηρ φαίη τοῦ ἔμμεναι. κἂν γὰρ ἀπῇ ἢ τεθνήκῃ, ἅμα τῷ γενέσθαι τὸν παῖδα ἡ μήτηρ διδάσκει τοῦ πατρὸς τοὔνομα, κἂν περιῇ καὶ παρῇ, ἡ μήτηρ δείκνυσιν, ὅτι τούτου ἐστὶ παῖς· ὥστε τὸ οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω προσλαβόντας δεῖ τὸ εἰ μὴ μήτηρ φαίη τοῦ ἔμμεναι δοκιμάζειν, εἰ μὴ ὀρθῶς εἴρηται.

ἀλλὰ καὶ οὕτως ζητοῦσι, τίς ὁ νοῦς, τοῦ μὲν ξένου ἐρωτήσαντος·

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάις εἶς Ὀδυσῆος·
αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
κείνῳ,

τοῦ δὲ ἀποκρινομένου·

τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

τίς γὰρ ἡ διάνοια τοῦ λέγοντος· οὐδεὶς τὸν πατέρα ἀνεγνώρισεν; οὐ γὰρ αὕτη ἡ ἀκολουθία, ὅτι μὴ περὶ παρόντος ἐστὶν ὁ λόγος, εἰ γνωρίζει τοῦτον, ἀλλὰ περὶ ἀπόντος, περὶ οὗ οὐκ, εἰ μὴ γνωρίζει ἐχρῆν λέγειν, ἀλλ' εἰ μὴ πεπίστευκεν; ὁ γὰρ λόγος· εἰπέ μοι, εἰ τοῦ Ὀδυσσέως εἶ

---

1 sqq. cf. Polak, p. 20   1 HM c. l. μήτηρ μέν τέ μέ ⟨om. M⟩ φησι τοῦ ἔμμεναι (hic quidem cod. praemisso ἄλλως, cf. ad p. 9, 11)   3 λόγον μὲν ἔχει correxi; ὅπως μὲν ἔχει codd.   4 ὁ πατὴρ addidi   ἐπὶ om. H   6 τὸ addidi   7 ἐὸν H   φᾶναι M   8 γεγενηκότα H   10 προσλαβεῖν Buttm.; λαβεῖν codd.   11 καὶ γὰρ H   τεθνήκει M, ἐτεθνήκει H   13 ἑὸν λόγον M   14 προσλαβόντες codd.; corr. Buttm.   17 ἀλλάγε H   τόδε bis script. M   κατάλεξαι HM; κατάλεξον Q   18 ὀδυσσῆος codd.   23 ἔγωγ' codd.   24 οἶδα codd.   ἐὸν H   26 γνωρίζεις H

---

1 sqq. Ad Porphyrium referendum esse scholium vel inde evincitur, quod interpretatio quaedam iis quae hic (l. 2—6) statim sequuntur fere respondens in codd. E et D (v. ann. crit. ad p. 9, 12) nominatim ad eum refertur. Unde haud scio an concludi possit, eum in integra, quae olim exstiterit, quaestione se cum hac potissimum loci interpretatione consentire non dissimulavisse.

9. 10 De Seleuco cf. Epilegomena.

παῖϲ· ὁ δέ φηϲιν· οὐκ οἶδα· παρὰ γὰρ τῆϲ μητρὸϲ ἀκήκοα — Ὀδυϲϲέωϲ γὰρ εἶναι φηϲὶ, τοῦ ἀνδρόϲ —· οὐ γὰρ αὐτὸϲ ἑώρακα. πρὸϲ δὲ τὸ παρὰ μητρὸϲ ἤκουϲα οὐκ ἔχει λόγον τὸ οὐ γάρ τιϲ δι᾽ ἑαυτοῦ τὸν πατέρα ἐγνώριϲεν. ἔϲται οὖν τὸ ἀνέγνω ὡϲ πρὸϲ τὴν ἀκοήν, ἐπίϲτευϲε. κἂν οὕτω λαμβάνηται, ἔϲται ὁ λόγοϲ· ἡ μήτηρ μὲν ἔφη ἐκείνου εἶναι, ἐγὼ δ᾽ οὐκ οἶδα· οὐ γάρ τιϲ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸϲ τὴν πίϲτιν ἔϲχεν. ἐνθάδε δεῖ πάλιν ἀκοῦϲαι· εἰ μὴ παρὰ μητρὸϲ πύθοιτο καὶ ϲεβαϲτικῶϲ δὲ ἐκδέξαιτο τὸν λόγον· οὐδεὶϲ γὰρ τὸν πατέρα ἀνεζήτηϲε καὶ ἀνηρεύνηϲεν, ὄντωϲ εἰ εἴη ὁ λεγόμενοϲ, λεγούϲῃ δὲ τῇ μητρὶ πᾶϲ πεπίϲτευκεν ἄνευ ζητήϲεωϲ διὰ τὸ ϲέβαϲ τὸ πρὸϲ τοὺϲ τεκόνταϲ.

. . . . . τινὲϲ δὲ ταῦτα τὸν Τηλέμαχόν φαϲι λέγειν, ἐπεὶ μικρὸϲ καταλέλειπται. καὶ τὸ οὐκ οἶδα οὐκ ἀπιϲτοῦντόϲ ἐϲτιν, ἀλλ᾽ αὐτὸν H f. 4^b. E f. 6^a. D f. 181^a. M^1 et ^{a} f. 14^a (v. 214).

1 ὁ δ᾽ ἔφη H   1. 2 ὀδυϲϲέωϲ εἶναι γὰρ φάναι οὐ γὰρ αὐτὸϲ κτλ. H, ὀδυϲϲέωϲ γὰρ εἶναι τοῦ ἀνδρὸϲ ⟨ut videtur⟩ οὐ γὰρ αὐτὸϲ κτλ. M; unde ea quae in text. recepi composui; paullo brevius cod. Q: ἀκήκοα Ὀδυϲϲέωϲ εἶναι οὐ γὰρ κτλ.

3 τὸ αὐτὰρ τίϲ δι᾽ ἑαυτοῦ M   6 παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸϲ M   7. 8 κἂν ϲεβαϲτικῶϲ ἐκδέξῃ ⟨sic⟩ λόγον H, κἂν ϲεβαϲτικῶϲ δὲ ἐκδέξῃ . . . . ⟨detrit.⟩ οὐδεὶϲ M; corr. Buttm.   8. 9 inter ἀνεζήτηϲε et ὄντωϲ in M duodecim fere litt. detrit.   10 ϲέβειν, ut videtur, M   11 de iis quae HED praem. vid. infr. ad h. v.   δὲ om. M^1 τὸν τηλέ φαϲὶ D, τὸν τηλέμαχον φηϲὶ ⟨ut videtur⟩ H, τὸν τηλ. ταῦτα λέγειν φαϲὶν M^1 12 κατελείφθη M^1 καταλέλειπται. Πορφυρίου εἰϲ τὸ αὐτό ⟨haec quidem rubr. script.⟩. καὶ τὸ οὐκ οἶδα κτλ. E; D (in summo f. 181^b) supra οὐκ ἀπιϲτοῦντοϲ ab eadem manu Πορφυρίου habet; cf. ad p. 8, 1

4 sqq. *Λυτικός*, quisquis fuit, *τὸν πατέρα ἀναγνῶναι* esse voluit eum, quem fama hominum ferat (cf. v. 207: *εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο κτλ.*), ut legitimum patrem agnoscere.

9 Brevissime idem ap. Eust., p. 1412, 4.

11 sqq. Praemittuntur in schol. H haec: *μήτηρ μέν τέ με*] *ἡ μὲν μέν ἀπόλυτος, ἡ δὲ ἐγώ ἀντιδιαστολὴν ἔχει πρὸς τὴν μητέρα. καὶ ἄλλως. καὶ ἀλλαχοῦ· τὸν δέ τ᾽ ἐμὸν πατέρα φάσ᾽ ἔμμεναι* (δ 387). *ὁμοίως Εὐριπίδης· μήτηρ φιλότεκνον μᾶλλον πατρός· ἡ μὲν γὰρ αὐτῆς οἶδεν ἐόντας, ὁ δ᾽* ⟨*ὅδ᾽* cod.⟩ *οἴεται* (fr. 1004 D.). *καὶ Μένανδρος* (fr. 657 K.)· *αὑτὸν* ⟨*αὐτὸν* cod.⟩ *γὰρ οὐδεὶς οἶδε πῶς ποτ᾽ ἐγένετο, ἀλλ᾽ ὑπονοοῦμεν μᾶλλον ἢ πιστεύομεν, τινὲς δὲ κτλ.* Eadem fere (inde ab *καὶ ἀλλαχοῦ*, c. l. *οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον ἀνέγνω*) eadem ratione cum verbis *τινὲς δὲ κτλ.* coniuncta in codd. DE leguntur; item inter scholia M^a (c. l. *μήτηρ μέν τέ μέ φησι*), quamquam haec qui exaravit, non nescius, verba *τινὲς τὸν Τηλέμαχον ταῦτα λέγειν φασὶ* iam ad v. 214 adscripta esse, cum post *πιστεύομεν* illud *τινὲς δὲ* addidisset, substitit verbisque *καὶ ζήτει ἐπάνω* ad superius scholium legentes revocavit (tum subiunxit: *ἄλλως: μήτηρ μέν τε φησὶ κτλ.*; v. ad p. 8, 1). — Eadem etiam Eustathio, p. 1412, 15 sqq., praesto fuerunt; sed quamquam cum scholio sine dubio Porphyriano in unum coaluerunt et inter scholia M^a (f. 49^b), quaestionis quadam forma extrinsecus addita, ad δ 387 recurrunt, cum neque difficultatis, quam α 215. 16 praebere videbantur, mentionem faciant neque in uberiore scholio (HM) ullum sui vestigium reliquerint, inter Porphyriana referre dubitavi; tamen prorsus neglegere nolui.

τὸν Ὀδυccέα φηcὶν ἀγνοεῖν οὐχ ἑωρακώc· οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιτό τις τοὺς γονέας ἐξ ἑαυτοῦ γνῶναι.

238. scholium Porphyrianum incipiens τοὺc ἑταίρουc ἀπὸ τῶν φίλων διαιρεῖ ὁ ποιητὴc κτλ. in Odysseae codicibus, quibus adscriptum est, cum iis quae ad Iliadem Δ 491, p. 77, 8 sqq., edidimus adeo congruit, ut causa, cur hic repetatur, non adsit. Tantum dico, cum Iliadis codicibus, si ab innumeris, quos librarius committere solet, scribendi erroribus discesseris, maxime codici **T** convenire (p. 43), in quo scholium ad δ 16 legatur; ad α 238 cod. **H** (f. 4ᵇ) verba Ἕκτορι — μενοινᾷc (Il. p. 77, 14—16), καὶ μεταφέρων — ἑταίρουc (p. 77, 22—25), διὸ ἐπιζητεῖ κτλ. (p. 78, 8) omittit; **E** (f. 6ᵇ) et **D** (f. 181ᵇ) partem tantum scholii habent; hic enim non ultra v. τολύπηcεν (sic, p. 77, 29), ille non ultra v. ἕψομαι αὐτόc (p. 77, 18) producunt; in utroque eaedem fere quae in cod. H lacunae. Addere tamen h. l. iuvat schol. excerptum:

Mᵃ f. 40ᵃ (δ16). ἑταῖροι οἱ προcοικειωθέντεc κατὰ φιλίαν, φίλοι δὲ οἱ οἰκεῖοι καὶ κατὰ γένοc προcήκοντεc. ἔται μὲν γὰρ οἱ cυνέcτιοι, γείτονεc δὲ οἱ πληcίον μένοντεc. ἑταίρουc δὲ λέγει καὶ τοὺc cυνδιαίταc καὶ ἐρίηραc ἑταίρουc (ι 100) τοὺc διὰ χρείαν φίλουc. καὶ cυνευωχητὴc μὲν καθὸ λέγει· τοῖοc γάρ τοι ἑταῖροc ἐγὼ πατρώιόc εἰμι, ὅc τοι νῆα θοήν (β 286). καὶ διακρίνων λέγει· ἢ μετὰ οἷc ἑτάροιcι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ ἠὲ φίλων ἐν χερcίν (α 237)· οὐκ ἄν, φηcίν, ἐλυπήθην, εἰ ἐν τῇ Τροίᾳ ἀπέθανεν μετὰ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ πολεμῶν ἢ εἰ κατεργαcάμενοc τὸν πόλεμον ἐν χερcὶ τῶν οἰκείων ἐτελεύτηcεν.

H f. 5ᵃ. 255 sqq. τὰ ἔπη ταῦτα ὅντινα ἔχει λόγον ἐζητοῦμεν·

1 φαcὶν D post ὡc μὴ ἑωρακώc (huc usque Mᶦ) add. Mᵃ: οὐδὲ γὰρ δύναιτό τιc κτλ. 2 ἐξ αὐτοῦ HED 19 χρεῖαν M 23 ἐλυπήθη M 25 sqq. cf. Polak, p. 45 sqq 25 ἅτινα H; ὅντινα Dind. ἐξαιτοῦμεν; in schol. Q corr. Buttm.

3 sqq. De additamento quodam a schol. ϑ 583 suppeditato v. ibi.

25 sqq. Coniunctas duas *ἀπορίας* earumque solutiones (quamvis hae quidem male inter se cohaereant) habet

†**Mᵃ** (f. 15ᵃ) v. 256: *ἄτοπος ἡ εὐχὴ τῆς Ἀθηνᾶς εὐχομένης, εἰ ἔλθῃ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ στῇ ἐν τοῖς μνηστῆρσι τερπόμενος, ἅπαντας ὠκυμόρους γενέσθαι. πῶς γὰρ φοβερὸς ὁ εἰς ποτὰ* ⟨*πότα* cod.⟩ *καὶ δεῖπνα τρέψας τὴν διάνοιαν; πῶς δὲ οὐκ ἄτοπον τῷ Μέντῃ ὡμοιωμένην Ἀθηνᾶν τῷ Ἀγχιάλου παιδὶ λεληθότως κατηγορεῖν τοῦ πατρὸς ἀσεβείας; εἰ γὰρ ὁ Ἶλος* ⟨*ἴλος* cod.⟩ *θεοὺς σεβόμενος τὸ θανάσιμον φάρμακον οὐκ ἔδωκεν, ὁ δοὺς Ἀγχίαλος ἀσεβής:* ⁓ *εὔχεται αὐτὸν μετὰ τῶν ὅπλων φανῆναι καὶ τοῖον τῇ ἡλικίᾳ, οἷον εἶδεν* ⟨*οἶδεν* cod.⟩ *αὐτὸν εἰς τὴν αὐτοῦ οἰκίαν, τὸ δὲ πίνοντά τε καὶ τερπόμενον οὐ τῆς εὐχῆς ἐστι μέρος, τῆς δὲ πρὸς Ὀδυσσέα ξενίας πατρικῆς ἀνάμνησις. καὶ γάρ φησι· ξεῖνοι δ' ἀλλήλων. τὸ δὲ τοῖος ἐὼν οἷόν μιν τὰ πρῶτα ἐνόησα πρὸς τὸ τῆς ἡλικίας ῥωμαλέον ἀποδίδοται· ἐνθάδε δὲ τοιούτου ὀφθησομένου χρεία, ἐγὼ δὲ οἴκῳ τῷ ἡμετέρῳ ἐνόησα πίνοντά τε τερπόμενόν τε. ἀμφότεροι δὲ* ⟨om.

εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
σταίη ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
τοῖος ἐὼν, οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ᾽ ἐνόησα
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,

εἶτα μετ᾽ ὀλίγον·

τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,

καὶ στῇ ἐν τοῖς μνηστῆρσι τερπόμενος, ἅπαντας ὠκυμόρους γενέσθαι. πῶς γὰρ ἂν ἦν φοβερὸς ὁ εἰς ποτὰ καὶ τέρψιν δείπνων τρέψας τὴν διάνοιαν; πῶς δὲ οὐκ ἄτοπον τῷ Μέντῃ μὲν ὡμοιωμένην τὴν Ἀθηνᾶν τῷ Ἀγχιάλου παιδὶ λεληθότως ἀσεβείας κατηγορεῖν τοῦ πατρός; εἰ γὰρ ὁ Ἶλος θεοὺς σεβόμενος τὸ θανάσιμον φάρμακον *οὐκ* ἔδωκεν, *ὁ δοὺς Ἀγχίαλος* ὁμολογουμένως ἂν εἴη ἀσεβής.

τὸ μὲν πρῶτον ζήτημα οὕτως ἂν λυθείη· εὔχεται γὰρ αὐτὸν ἰδεῖν ἐν τοῖς μνηστῆρσιν ἔχοντα πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε, τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ τοῖον ἐόντα, οἷον τὰ πρῶτα ἐνόησα παρὰ τῷ Ἀγχιάλῳ ξενιζόμενον. τὸ δὲ λέγειν πίνοντά τε τερπόμενόν τε οὐ τῆς εὐχῆς ἐστι μέρος, τῆς δὲ πρὸς Ὀδυσσέα ξενίας πατρικῆς ὑπόμνησις. ἐπεὶ γὰρ ὡμοίωται Μέντῃ καὶ ἠρώτηται ὑπὸ Τηλεμάχου· ἠὲ νέον μεθέπεις ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι ξένος (v. 175); καθόλου δὴ λέγει· ξεῖνοι δ᾽ ἀλλήλοις πατρώιοι εὐχόμεθ᾽ εἶναι (v. 187), κατὰ μέρος δὲ ἐξηγεῖται, ὅτι ἐν οἴκῳ ἡμετέρῳ πολλάκις αὐτὸν εἶδον πίνοντά τε τερπόμενόν τε. τὸ οὖν τοῖος ἐὼν, οἷόν μιν τὰ

1 ἐν πρώτοισι (πρώτῃσι Q) 8 πῶς γὰρ ἂν ᾖ, ἦν Dind. 9 μέντην (μέντῃ Q) 11 ἴλλος οὐκ et ὁ δοὺς Ἀγχίαλος om.; e schol. M excerpto add. Dind. 20 ἀλλήλοι; corr. Buttm.

cod.⟩ *εἶχον τὸ φάρμακον, ὅ τε Ἶλος* ⟨ἴλος cod.⟩ *καὶ ὁ Ἀγχίαλος, καὶ εἰ ἦν ἀσεβὲς τὸ διδόναι, ἀσεβέστερον τὸ κεκτῆσθαι, εἰ δ᾽ οὐ τοῦτο, οὐδ᾽ ἐκεῖνο. δι᾽ ὧν οὖν ἡ κτῆσις οὐκ ἄδικος, οὐδ᾽ ἡ τῶν φίλων μετάδοσις πλημμελής* ⟨-λές cod.⟩· *ὧν ἡ κτῆσις εἰς τὰς ἀνάγκας οὐκ ἀσεβής, τούτων ἡ μετάδοσις οὐ μεμπτή.*

Scholia excerpta quae alteri utri difficultati solvendae curam impenderunt v. ad l. 13 et p. 12, 9.

13 sqq. †D (f. 182ª) v. 255: *τὰ ἔπη ταῦτα ζητοῦμεν τίνα λόγον ἔχει· εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν — τερπόμενόν τε* ⟨ut supra edidimus, nisi quod *δήμου* pro *δόμου* et *τὰ πρῶτα ἐνόησα* cod.⟩, *εἶτα μετ᾽ ὀλίγον· τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς· πῶς γὰρ ἂν ἦν φοβερὸς ὁ εἰς ποτὰ καὶ τέρψιν δείπνων τρέψας τὴν διάνοιαν; φαμὲν οὖν· εὔχεται αὐτὸν ἰδεῖν ἐν τοῖς μνηστῆρσιν — τερπόμενόν τε* ⟨=p. 11, 13—22; sed differunt haec: l. 15 *καὶ* et *ῥώμῃ* om. ib. *οἷον πρῶτ᾽ ἐνόησα* 15. 16 *παρὰ τῷ ἀγχιλάῳ* 16 *τε* post *πίνοντα* corr. ex *με* 17 *τῆς δὲ πρὸς τὸν Ὀδ. πατρικῆς ξενίας ὑπ.* 18 *καὶ* om. 20 *ἀλλήλοι*⟩. *τὸ οὖν τοῖος ἐὼν οἷόν μιν τὰ πρῶτ᾽ ἐνόησα οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ καὶ ἔλεγον* ⟨sic⟩ *πρὸς τὸ πίνοντά τε τερπόμενόν τε, ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς ἡλικίας ῥωμαλέον. ἔνθα δὴ μὲν οὖν τοιούτου Ὀδυσσέως ὀφθησομένου ἀνδρείου καὶ μετὰ ὅπλων χρεία* ⟨χρῇ cod.⟩, *ἐγὼ δὲ οἴκῳ τῷ ἡμετέρῳ ἐνόησα πίνοντά τε τερπόμενόν τε.* — Brevius peiusque excerptum schol. E (f. 7ª, c. l. *εἰ γὰρ νῦν ἐλθών*), quod quibusdam in rebus adeo cum D congruit, ut non sit cur h. l. afferatur.

πρῶτ᾽ ἐνόηcα οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ οὐκ ἔχει ἀναφορὰν πρὸc τὸ πίνοντά τε τερπόμενόν τε, ἀλλὰ πρὸc τὸ τῆc ἡλικίαc ῥωμαλέον, οἷοc ὤφθη ἐλθὼν τότε. καὶ ἔcτι τὸ ἑξῆc· εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃcι θύρῃcι τοῖοc ἐὼν μνηcτῆρcιν ὁμιλήcειεν Ὀδυccεύc, ἔχων πήληκα καὶ ἀcπίδα καὶ δύο δοῦρε, πάντεc κ᾽ ὠκύμοροι γενοίατο πικρόγαμοί τε. ἐνθάδε μὲν οὖν τοιούτου ὀφθηcομένου χρεία, ἐγὼ δὲ οἴκῳ τῷ ἡμετέρῳ ἐνόηcα πίνοντά τε τερπόμενόν τε.
Hf.5a (v.258). [ἀνωτέρω μὲν γράψαντεc λελύκαμεν τὸ πρῶτον ζήτημα τοῦ cταίη ἔχων πήληκα καὶ δύο δοῦρε, ὅπερ ἐcτί.] νῦν δὲ cκοπήcωμέν πωc καὶ τὸ δεύτερον, τὸ τοῦ παρ᾽ Ἴλου Μερμερίδαο (v. 259). καί φαμεν οὑτωcὶ λύοντεc, ὅτι ἀμφότεροι εἶχον τὸ θανάcιμον φάρμακον, ὅ τε Ἶλοc καὶ ὁ Ἀγχίαλοc, καὶ εἰ ἦν ἀcεβὲc τὸ διδόναι, καὶ ἀcεβὲc ἦν καὶ τὸ κεκτῆcθαι, ἤ οὐδ᾽ ἀcεβὲc τὸ διδόναι. ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ἶλοc οὐκ ἔδωκε τοὺc θεοὺc φάμενοc εὐλαβεῖcθαι, ὁ δὲ Ἀγχίαλοc δέδωκεν οὐδὲ εὐλαβηθεὶc πρὸc τὴν δόcιν, ὅτι οὐδὲ τὴν κτῆcιν. οὔτ᾽ οὖν αὐτὸc οὔτε ὁ Ἶλοc τοὺc θεοὺc εὐλαβήθηcαν; ἀλλ᾽ ὁ μὲν εἰc τὰc ἑαυτοῦ ἀνάγκαc οὐκ ᾤετο εἰ ἐκέκτητο ἀcεβεῖν, τὸ δὲ ἄλλοιc διδόναι πλημμέλειαν ἔχειν,

---

3 καὶ ἐπὶ τὸ ἑξῆc, corr. Buttm. 3. 4 ἐν πρώτοιcι (sic) θύρηcι, πρώτηcι Q 8 sqq. cf. Polak, p. 52 sqq. quae uncis inclusimus librario codicis debentur, qui hanc quaestionis partem aliis interiectis (inter ea iis quae p. 14, 13 sqq. et ad p. 12, 9 sqq. edidimus) in im. marg. inceptam addidit 9 cκοπήcωμεν πῶc, corr. Polak 10 τὸ post δεύτερον om.; add. Dind. 12 ὁ ante Ἀγχ. om. (habet Q) 13 ἤ, quod addidi, sufficere videtur; Buttm. post κεκτῆcθαι ins.: εἰ δὲ μὴ ἀcεβὲc τὸ κεκτῆcθαι 16 ἶλοc

---

9 sqq. (cf. p. 11, 9 sqq.). † **D** (f. 182a c. l. *ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός*), **E** (f. 7b, c. l. *ἀλλὰ πατήρ*) v. 264: *Πορφυρίου* ⟨om. E⟩. *πῶς οὐκ ἄτοπον τῷ Μέντῃ μὲν ὁμοιουμένην* ⟨*ὡμοιώθην* D⟩ *τὴν Ἀθηνᾶν λεληθότως* ⟨*-ότα* D⟩ *ἀσεβείας κατηγορεῖν τὸν πατέρα; εἰ γὰρ ὁ Ἶλος* ⟨*ἶλος* codd.⟩ *θεοὺς σεβόμενος τὸ θανάσιμον οὐκ ἔδωκε φάρμακον, ὁ Ἀγχίαλος* ⟨post *φάρμακον* D corrupte: ὁδὸς, i. e. *Ὀδυσσεῖ, Ἀγχίαλος ἡ κτῆσις*⟩ *ὁμολογουμένως ἂν εἴη ἀσεβής. ἀλλ᾽ ἔχει μὲν καὶ οὗτος* ⟨*οὕτως* D⟩ *ἀπολογίαν ὁμοίαν* ⟨*ὅμως* D⟩ *τῷ Ἴλῳ· οὐ* ⟨*καὶ* E⟩ *γὰρ ξένῳ φησὶ παρεῖχεν, ἀλλ᾽ ἰσαδέλφῳ ἀνδρί, δηλονότι τὰς χρείας οἰκειούμενος τοῦ γνησίου φίλου· ὧν γὰρ ἡ κτῆσις* ⟨om. *ἡ κτ.* D⟩ *εἰς τὰς ἀνάγκας οὐκ ἀσεβής, τούτων ἡ μετάδοσις τοῖς ἄγαν φίλοις οὐ* ⟨om. E⟩ *νεμεσητή.*

† **H** f. 5a (c. l. *ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός*), **M**a (f. 15a, c. l. *ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν*) v. 264: *καὶ πῶς αὐτὸ* ⟨*αὐτὸν*? M⟩ *ἐκέκτητο; φασίν* ⟨*φησὶ*, α sup. η script., H⟩· *ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ἶλος* ⟨*ἶλος* H⟩ *εἰς τὰς ἰδίας* ⟨om. M⟩ *ἀνάγκας οὐκ ᾤετο τὴν κτῆσιν ἀσεβῆ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀγχίαλος ἀπολογίαν ἔχει. οὐ γὰρ ξένῳ, φασί, παρεῖχεν, ἀλλ᾽ ἰσαδέλφῳ ἀνδρί, δηλονότι τὰς χρείας* ⟨*τὴν χρείαν* H⟩ *οἰκειούμενος τοῦ γνησίου φίλου, καὶ διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς φιλίας παρέβη τὸ εὐσεβὲς καὶ τὸ ἰδίᾳ συμφέρον* (eadem fere, sed longe peius tradita, schol. **T**, p. 10, habet). Haec, ut etiam Eust., p. 1416, 5 sqq., Porphyrii sententiam paullulum mutatam reddere, vix est quod moneamus.

16 sqq. † **E** (f. 7b), **D** (f. 182a, *Πορφ.*) v. 263: *ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο* ⟨om. E⟩. *φασί* ⟨*φησὶ* E⟩· *καὶ πῶς ἐκέκτητο* ⟨*κέκτητο* E⟩ *εὐσεβὴς ὤν; ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ἶλος* ⟨*ἶλος* D⟩ *εἰς τὰς ἰδίας ἀνάγκας οὐκ ᾤετο τὴν κτῆσιν ἀσεβῆ.*

ὁ δ' Ἀγχίαλος τὸ δοῦναι Ὀδυσσεῖ φίλῳ ὄντι, ὃν ἴσον ἑαυτῷ τιμᾶν τις ἐχρῆν, οὐκ ᾤετο πλημμελὲς εἶναι. ὧν *γὰρ* ἡ κτῆσις οὐκ ἄδικος, οὐδὲ ἡ τούτων μετάδοσις πλημμελής, εἰ φίλοι εἶεν οἱ λαμβάνοντες, καὶ ὧν ἡ κτῆσις εἰς τὰς ἀνάγκας οὐκ ἀσεβής, τούτων ἡ μετάδοσις τοῖς ἄγαν φίλοις οὐ νεμεσητή. διὸ τῷ μὲν Ἴλῳ οὐ μεταδόντι ἀπολογία, ὅτι μὴ ἄγαν αὐτὸν εἶχε φίλον, τῷ δ' Ἀγχιάλῳ μεταδιδόντι οὐδεμία ἀσέβεια· φιλέεσκε γὰρ τὸν Ὀδυσσέα αἰνῶς.

262. διὰ τί οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως χριστοῖς βέλεσιν εἶπε χρῆσθαι **T** p. 9.
τοὺς πολεμοῦντας, ἀλλ' οἱ πολλοὶ τῶν τοξευομένων διασώζονται, καὶ **Leid.** K 260,
τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὥσπερ Διομήδης μὲν καὶ τὸν ὦμον (f. 211[b]), ***Π.***
(Ε 98) καὶ τὸν πόδα βληθείς (Λ 377), Εὐρύπυλος δὲ τὸν μηρόν (Λ 809), Γλαῦκος δὲ τὴν χεῖρα (Μ 387); καὶ διὰ τί ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι οὐδ' ὅλως τόξῳ χρώμενον ποιεῖ τὸν Ὀδυσσέα, ἀλλ' ὅτε ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἐξορμᾷ σὺν Διομήδει, Μηριόνης δ' Ὀδυσῆι δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην (Κ 260), ὡς ἂν μηδὲ τόξον ἔχοντι οἰκεῖον; ἐν μέντοι τῇ Ὀδυσσείᾳ φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενον ἀπελθεῖν πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ εἰς τὴν Ἴλιον αὐτόν φησιν, ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι, καὶ τυχεῖν γε τούτου παρὰ Ἀγχιάλου· ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός, καὶ [μέντοι ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ] τόξοις χρώμενον ποιεῖ ἐν τῷ ἀπόπλῳ· λέγει γάρ·

αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν (ι 156. 57),

αὐτός τε παρὰ τοῖς Φαίαξιν ὑπάρχων αὐχεῖ ἐφ' ἑαυτῷ λέγων·

εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐύξοον ἀμφαφάασθαι,
πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι καὶ τὰ ἑξῆς. (θ 215. 16).

ῥητέον οὖν, ὅτι ταῦτα πάντα πρὸς κατασκευὴν τοῦ μεγίστου ἀγῶνος τῆς μνηστηροφονίας· αὐτὸς μὲν γυμναζόμενος ἐν τῇ ἐπανόδῳ, ἵνα φανῇ τηρήσας τὴν ἰδίαν ἕξιν, αὐχῶν δὲ πάντων προφερέστατος

1 τῶ δοῦναι, corr. Buttm.; possis, servato τῶ δοῦναι, l. 2 πλημμελὴς εἶναι corrigere ἶσον 1. 2 τίς ἐχρῆν 2 γὰρ add. Buttm. ἄδηλος, corr. Pol. 3 καθ' ὧν, corr. Buttm. 4 an ἡ χρῆσις εἰς τὰς ἀν. restituendum? 8 sqq. cf. Polak, p. 54 8 T c. l. φάρμακον ἀνδρόφονον (sic) διζήμενος χρηστοῖς TL; corr. Prell. 9 τοὺς πολεμίους εἴτε τοὺς πολεμοῦντας T διατάζονται (?) L

10. 11 καὶ τὸν πόδα καὶ τὸν ὦμον T 13 ἐξ ὁρμᾶ T 14 μυριόνης T ὀδυσσῆι TL 15 μηδὲ τὸ τόξον ἔχοντες οἰκεῖον, tum (spr. lin.) λύσις, L 16 διζήμενος TL; corr. Prell. 17 τοῦ post ἀπόπλου om. L εἴη om. L ἰοὺς χρήζεσθαι T 18 inter τυχεῖν et παρὰ quinque fere litt. detrit. T; αὐτοῦ discernere sibi visus erat Ludwich, Mus. Rh. XXXIII, p. 448 18. 19 καὶ οἱ μέντοι κτλ. T 19 τόξον χρώμενοι T 20 αἰγαλέας δολιχάνους εἱλ. L., αἰγανέας δολίχ' ἑλοῦσαι εἱλ. T; corr. Prell. 22 ὑπάρχων om. L ἐφ' ἑαυτοῖς T

23 οἶδ' εὔξοον ἀμφαάσασθαι T 24 πρῶτος καὶ ἄνδρα T 25 L iterum (in marg.) λύσις πάντα ταῦτα (om. ὅτι) προκατασκευὴν L τοῦ om. L 26 inter τῇ et ἵνα sex fere litt. (quae Ludwichio l. c. ἐπανόδω fuisse videntur) detrit. T 27 τηρῆσαι T ἰδίαν om. L; τὴν ἰδίαν ἐξ ὧν αὐχεῖ T

14 Cf. de versu *K* 260 schol. Townl.: . . . *καὶ προοικονομεῖ καιρίως τὴν μνηστηροκτονίαν.*

εἶναι τῶν ἀνθρώπων (θ 221), ἵνα μὴ ἐξαίφνης οἰηθῶμεν τοξότην αὐτὸν ἄριστον ἐν τῇ μνηστηροφονίᾳ γενέσθαι. ἀπιθάνου δὲ ὄντος πάντας τοὺς τιτρωσκομένους εἰς ὁτιδηποτοῦν μέρος τοῦ σώματος παραχρῆμα διαφθείρεσθαι, πεφαρμακευμένους προκατασκευάζει τοὺς ὀιστούς, ἵνα τοῦτο συμβαίνῃ λέγειν αὐτῷ· βάλλε τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον (χ 116). ὅταν οὖν τὰ βέλη πικρά τε καὶ πευκεδανὰ λέγῃ καὶ ἐχεπευκῆ, ἐν τῇ Ἰλιάδι κοινῶς, οὐ πάντως διὰ τὸ φαρμάκῳ κεχρῖσθαι ἀκουστέον (οὐδαμοῦ γὰρ τοῦτο ἐν τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ ἐπεσημήνατο), διὰ δὲ τὸ τὰς ἐξ αὐτῶν πληγὰς ἐπωδύνους εἶναι, καθὰ καὶ τὸν πόλεμον πευκεδανὸν ἔφη καταχρηστικῶς, ἐπώδυνον βουλόμενος ἐμφανίσαι· ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο (Κ 8).

H f. 5ᵃ int. E f. 7ᵇ. Mᵃ f. 15ᵃ. D f. 182ᵃ. πῶς ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι οὔτε τοὺς ἥρωάς φησι χριστοῖς χρῆσθαι βέλεσι· τῶν γὰρ τοξευθέντων πολλοὶ σώζονται· οὔτε τὸν Ὀδυσσέα τόξῳ χρῆσθαί φησιν; ἀμέλει ἐν τῇ Δολωνείᾳ (ν. 260) παρὰ Μηριόνου κίχραται τόξον, καὶ πάλιν· τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεὺς ἐρχόμενος πόλεμόνδε ᾑρεῖτο (φ 38). ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ καὶ περὶ τῶν χριστῶν ἰῶν φησι, καὶ αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν (ι 156. 57), καὶ εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐύξοον ἀμφαφάασθαι (θ 215). δῆλον οὖν ὅτι προκατασκευάσματα τῆς μνηστηροκτονίας εἰσὶ καὶ τοῦ λέγειν

ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
τόφρ' ὅγε μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
βάλλε τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον

1 εἶναι Prell.; ὄντα T, om. L 2 δὲ om. T 4 κατασκευάζει L 5 τουτά (?) T 6 ἀγχιστὶν οἵ ἐπίατον T 6 sqq. ὅταν οὖν τὰ βέλη ἐν τῇ ἰλιάδι κοινῶς τε πικρὰ καὶ πευκ. λέγῃ καὶ ἐχεπ. πάντως διὰ τοῦ φαρμάκου κτλ. T 8 κεχρῆσθαι ἀκεστέον L 9 ἐπεσημήνατο Preller; ἐπεσημήναντο L, ἐπ' ἐσημηναίατο T 10 ἐπωδ. ὄντας T πευκοδανῇ T 11 ἐμφανῖσαι T ἠέ ποθι κτλ. om. L ἠὲ πόθι T 13 H c. l. ἰοὺς χρίεσθαι χαρκηρέας <sic>, E ἰοὺς χρίεσθαι ἐζήτηται ante πῶς E ἐν με <sic> τῇ ἰλ. H, om. μὲν E τούτους pro οὔτε τοὺς M φασὶ E χριστοῖς om. E; χρηστοῖς βέλεσι χρῆσθαι M 14 οὔτα τὸν ὀδ. M 15 φησιν Polak, p. 54; φασίν codd. δολονία H, δωλονία E, ἀμέλει κἂν τῇ δολωνεία M κιχρᾶται HM; παρὰ μυριόνου καὶ χρᾶται τόζω (?) E 16 τόδ' οὔποτε H, τὸ (corr. e τῷ) δ' οὔποτε E 16. 17 πόλεμον δὲ M 17 χρισθέντων E 18 φασι M 18. 19 αὐτίκα — νηῶν om. E: tum idem: ὅτι μὲν εὖ μὲν τόξων οἶδεν 19 καὶ post νηῶν om. M 20. 21 μνηροφονίας E 21 τοῦ bis scrpt. M 23 τόφ' ὅγε μνηστῆρες M ἀεὶ H τῶ ἐνὶ E 24 τιτυσκόσμενος M οἵ δ' E ἀγχιστίνοι M; ἀγχίστινοι H

4 sqq. Cf. Eust. α, p. 1393, 64.
9 sqq. Cf. Apollon. v. *πευκαλίμῃσι.*
13 sqq. †Eust., p. 1416, 14 sqq.
20 sqq. † H (f. 5ᵃ, inter text. et rel. schol.), T (p. 10, c. l. *ἰοὺς χρίεσθαι*), Mᵃ (f. 15ᵃ, c. l. *χρίεσθαι χαλκήρεας*) v. 262: *προπαρεσκεύασεν* <*προκατεσκεύασαν* T>, *ἵνα μὴ ζητῶμεν, πῶς ἀπὸ μιᾶς πληγῆς ἀναιροῦνται οἱ μνηστῆρες.*

(χ 116 sqq.)· ἦν γὰρ τὸ βέλος οὐ μόνον διὰ τοῦ cιδήρου, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ φαρμάκου ἀναιροῦν, ὅθεν οὐδὲ δέονται δευτέρας πληγῆς.

263. 64. ad v. 255 sqq., p. 12, 16 sqq.; 12, 9 sqq.

284 sqq. οὐκ ἀποδέχονταί τινες τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ὑποθήκην ἐκπεμ- H f. 5[b]. πούσης Τηλέμαχον, ὅτε ἦν ἐν μεγίστοις κινδύνοις ἡ οἰκία, πρὸς τὴν D f. 182[b]. ἄπρακτον ζήτησιν τοῦ πατρός, τῶν μνηστήρων ἑτοίμων ὄντων καὶ βίαν προσφέρειν τῇ Πηνελόπῃ διὰ τὴν πολυχρόνιον μνηστείαν, τῆς δὲ οἰκίας οὐκ ἐχούσης τὸν προϊστάμενον ἄνδρα. καὶ ὅμως ὑπαιτίου οὔσης τῆς συμβουλῆς οὐκ ὀκνεῖ ἡ Ἀθηνᾶ λέγειν (v. 279)·

σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴ κε πίθηαι,

ἐπαινοῦσα ὡς σοφὴν τὴν τοιαύτην παραίνεσιν. ἢ *οὖν* δεικτέον τὸ σοφὸν τῆς εἰς ἀποδημίαν ἀποστολῆς, ἢ ἀλόγου οὔσης ὑποθήκης ἄτοπος ὁ τοιαῦτα θεοῖς ἀνατιθεὶς νοήματα.

φαίνεται τοίνυν Ὅμηρος ἀδύνατον νομίσαι ἄνδρα ὑπὸ γυναικὶ τεθραμμένον, εἰ καὶ σωφρονεστάτη εἴη, καὶ ἐν οἴκῳ κατακεκλειμένον πλήθει ὑβριστῶν ἀνθρώπων ἐν θεραπαίναις τε ἀσελγέσιν ἐναυξόμενον καὶ νήσῳ μικροπρεπεῖ καὶ ἀβασιλεύτῳ πολὺν χρόνον, κινδύνων τε ξενικῶν μὴ εἰληφότα πεῖραν, μηδὲ μετασχόντα ἀηδιῶν καὶ ἀγωνίσαντα ἐν ὅσαις ἀδημονίαις γέγονε Τηλέμαχος προσιέναι μέλλων Νέστορι καὶ Μενελάῳ καὶ Ἑλένῃ· φαίνεται οὖν μή τοι ἂν δυνηθῆναι νομίσαι ἀρετῆς ἄλλως τί πως μετασχεῖν. διὸ πρόφασιν μὲν ἔχει ἡ ἀποδημία περὶ ἐξετάσεως τοῦ πατρός, σκοπὸς δέ ἐστι τῇ συμβουλευούσῃ Ἀθηνᾷ παίδευσις, ἀφ' ἧς ἤμελλεν ἔσεσθαι, ὃ προὔθετο μάλιστα ἡ θεός. καὶ ἐρεῖ (α 93—95)·

---

1 εὗρε δὲ βέλος οὐ μὰν διὰ τοῦ σιδ. M 4 sqq. cf. Polak, p. 57 sqq. 4 H c. l. πρῶτα μὲν ἐς πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο νέστορα δῖον, D πρῶτα μὲν ἐς πύλον ἐλθέ ἀποδέχοντα D τὴν τῆς ἀθηνᾶς ὑποθ. D 5 ἐν μεγίστω κινδύνω D 8 ὑπαιτίου Polak; ὑπ' αἰτίας codd. 10 ποὶ δ' αὐτῶ D πυκνῶς H 11 ἐπαινοῦσαν H οὖν inserui; codd. om. 14 ὡς ante Ὅμηρος ins. D 15 κατακεκλιμένον H, κατακεκλιμμένον D; corr. Dind. πλήθει codd., quod servari potest; πλήρει Dind. 16 ἐν θεραπαίναισί τε H αὐξόμενον D, ἐν αὐξόμενον H 18 ἀνδρῶν pro ἀηδιῶν H 19. 20 καὶ Ἑλένῃ om. D 20 νομῖσαι D ἄλλως τέ πως codd.; delet τέ Buttm.; ego ut v. τι locum restituerim vereor 21 διὰ πρόφασιν κτλ. D 22 συμβουλευούσῃ ⟨ου spr. lin.⟩ ἀθηνᾶ, om. παίδευσις, D 23 ἐρεῖ si recte se habet, quasi se defendens dea inducitur

---

16 sqq. Cf. Eust. *α*, p. 1393, 52 sqq.

21 sqq. † M[a] f. 15[b] (c. l. *πρῶτα μὲν ἐς Πύλον*) v. 284: *διὰ τί δὲ πρῶτον αὐτὸν ἐς Πύλον πέμπει; πέμπει αὐτὸν παιδευθησόμενον ὡς* ⟨*δὲ* cod.; corr. e scholiis simil.⟩ *Νέστορα, καὶ ἅμα ἔνδοξον ἐσόμενον, ἐπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμησε.* [*περὶ τῆς ἀποδημίας Τηλεμάχου εἴπομεν εἰς τὸ* ⟨add. Buttm.; codd. om.⟩ *πέμψον δ' ἐς Σπάρτην τε. καὶ νῦν δὲ λεκτέον ὡς ὑπόθεσιν αὐτὴν πεποίηκεν ποικιλίας* ⟨*ποικίλας* cod.⟩ *λόγων καὶ ἐξαλλαγῆς ἰδεῶν, ἵνα μὴ μονότροπος ᾖ τῆς ποιήσεως ὁ τρόπος.*] Iis, quae huc rettulimus, ea quae in textu leguntur paullulum mutari, me non latet.

† T p. 11 (c. l. *πρῶτα μὲν εἰς Πύλον ἐλθέ*) ibid.: *πέμπει* ⟨*πέμπῃ* cod.⟩

πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.

εἰ μὲν *οὖν* ἡ πρόφασις ἐξέτασιν εἶχε πατρὸς ἐπανόδου, σκοπὸς δ' ἦν ταύτης παίδευσις, ἀφ' ἧς τὸ κλέος ἐν ἀνθρώποισι γίνεται, εἴη ἂν θεία ἡ παραίνεσις καὶ τῇ Ἀθηνᾷ πρέπουσα. μένων δ' ἐν Ἰθάκῃ ἀπαίδευτος ἢ τῶν μνηστήρων εἴχετο καὶ προὔδωκεν ἂν τὸν οἶκον, ἢ ἐπιτιθέμενος αὐτὸς ἀπώλετο ἄν, μόλις τοῦ Ὀδυσσέως δι' ὑπερβολὴν φρονήσεως καὶ ἐμπειρίας δυνηθέντος αὐτοῖς δολίως ἐπιθέσθαι, ἄξιός τε οὐκ ἂν τοῦ πατρὸς ἐγένετο, μή τοι γε παρὰ τῶν συστρατευσάντων πυθόμενος περὶ τῶν ἐκείνου πράξεων. διὸ καὶ συνεῖναι αὐτῷ ἐλθόντι καὶ *φανερῶς συμβουλεύεσθαι* κωλυόμενος πεπαίδευται ἤδη, καὶ οἶδε πῶς προσενεχθῇ τῷ πατρὶ ἀφ' ὧν ἀκήκοε περὶ αὐτοῦ διηγημάτων.

τόν τε περὶ τῆς μητρὸς φόβον καὶ ὅλως τὸν περὶ τοῦ οἴκου τὸ μέν τι ἡ Πηνελόπη ἐξέλυσεν, ἱκανὴ οὖσα περιγενέσθαι τῷ φρονήματι τῆς τῶν μνηστήρων ἀνοίας, τὸ δέ τι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἠσφάλισται, τὸν δῆμον ἐπαναστῆσαι συμβουλεύσασα (α 272 sqq.) κατὰ τῶν μνηστήρων διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ὧν δρῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν μηνύσεως. *** ***** ἐξ οὗ, ὁ γὰρ *Αἰγύπτιός φησιν*, Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν, οὐδέποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὐδὲ θόωκος (β 27. 28), ὥστε πῶς *ἂν* ἔλαβέ *τις* τὸ μέγεθος τῆς τῶν μνηστήρων ἀδικίας; καὶ δημηγορήσαντος τοῦ Τηλεμάχου τοσαύτη ἐπιστροφὴ γίνεται,

---

1 σπάρτην τε παρὰ ξανθὸν μενέλαον καὶ ἐς πύλον ἠμαθόεντα H; πέμψω δὲ ἐς σπάρτην τε (?) περὶ ξανθὸν μενέλαον καὶ ἐς ἀμμαθόεντα καὶ τὰ ἑξῆς εἰ μὲν κτλ. l. 4 D; ego h. l. Dindorf. secutus sum 4 οὖν add. Polak σκοπὴ D 5 ἐφ' ἧς καὶ κλέος D ἂν om. H θεῖα D 6 μένων ⟨με e corr.⟩ καὶ (?) ἐν ἰθάκη ἀπαίδευτος δὲ τῶν μν. D 8 ἀνέμολις D 9 ἐπιθέσθαι δολίως D 10 μὴ τοίνυν παρὰ H 11 καὶ post ἐλθόντι in uno D, quo ductus excidisse nonnulla arbitratus φαν. συμβ. tentavi; Polak, cui καὶ illud non innotuerat, κωλυόμενος delevit 12 προσενέχθη D 14 τῶν περὶ τοῦ οἴκου codd.; corr. Polak 14. 15 τὸ μέντοι codd.; τι Dind. 16 τοδέτοι D ἠσφαλίσατο D 17 ἐπαναστῆναι codd.; corr. Pol. 18 δρῶσα D εἰς bis scrpt. H μηνίσεως H 18. 19 excidisse apparet verba, quae docuerint, diu Ithacenses ad contionem non fuisse convocatos, ita ut quanta scelera proci committerent ignorarent 19 ἐξ οὗ ὁ γὰρ Ὀδ. H, ἐξ οὗ γὰρ δῖος Ὀδ. ἔβη D; Αἰγύπτιός φησιν ego ins. 20 ἐπὶ νηυσὶν D δέ v. οὐδέποθ' e corr. D γένετο HD 21 ἂν et τις inserui; codd. om.; ὥστε πᾶς ἔλαβε τὸ μέγ. Polak, qui videndus de v. λαμβάνειν notione

---

αὐτὸν παιδευθησόμενον καὶ ἅμα ἔνδοξον ἐσόμενον, ἐπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμησεν. Eadem fere in longum schol. Harl. irrepserunt (v. ann. crit. ad p. 17, 1).

† **H** f. 6[a] (c. l. *πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθέ*) ibid.: *παιδευθησόμενον αὐτὸν ὡς Νέστορα πέμπει.* [*περὶ δὲ τῆς ἀποδημίας Τηλ. κτλ.*, iis quae e M[a] huc rettulimus fere respondentia]. Quae ut a librario aliquo addita uncis inclusimus, similia Eustathio praesto fuerunt (vid. p. 1393, 50).

ὥςτε οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα (β 81), καὶ φοβηθέντας τοὺς μνηςτῆρας λέγειν (β 85. 86)·

Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄςχετε, ποῖον ἔειπας
ἡμέας αἰςχύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι;

καὶ ἄλλους δ' ἐπὶ τῆς ἐκκληςίας φάναι (β 166 sqq.)·

πολλοῖςι δὲ καὶ ἄλλοιςι κακὸν ἔςται,
οἳ νεμόμεςθ' Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φραζώμεςθ', ὥς κεν καταπαύςομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
παυέςθων· καὶ γάρ ςφιν ἄφαρ τόδε λώιόν ἐςτι.

ἡ δὲ πρόφαςις ἐν τῇ ἐκκληςίᾳ ῥηθεῖςα τῆς ἀποδημίας οὐδὲν καινοτομεῖ· τί γάρ φηςιν;

ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίςςομαι οὐδ' ἀγορεύω·
ἤδη γὰρ τάγ' ἴςαςι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοήν (β 210 sqq.).

καὶ εἰπὼν τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἀποπλεῖν μέλλει, ἐπάγει (β 218. 19)·

εἰ μέν κε πατρὸς βίοτον καὶ νόςτον ἀκούςῳ,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν

καὶ τὰ ἑξῆς. οὕτως τοίνυν ἡ ὑπόθεςις, ὡς καὶ αὐτῶν ἐπὶ ςυμφέροντι γινομένης τῆς ἀποδημίας, πεπεῖςθαι δοκούντων ὅτι τέθνηκε, καὶ πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ ἐπιδημήςει ἐλπιζόντων, ἔπειτα δ', εἰ καὶ ἐκτελέςειε τὴν ὁδὸν, ὅτι πειςθήςεται ὅτι τέθνηκεν αὐτῷ ὁ πατήρ, πειςθεὶς δὲ τὴν μητέρα ἐκδώςει, μηδὲν ἐγχειρεῖν ἐποίει τῶν ἀτόπων εἰς τὸν οἶκον. ἔπειτα δ' οὐκ ἦν ςκοπὸς βιάςαςθαι τὸν γάμον — οἱ γὰρ ἄλλοι ἠμύναντ' ἂν τὸν βεβιαςμένον —, ἀλλ' ἀποκριθῆναι ὑπὸ τῆς μνηςτευομένης τῶν γονέων αὐτὸς ἕκαςτος ἠξίου, ἵν' οὕτως οἱ λοιποὶ παύςωνται τῆς μνηςτείας. πολὺν δὲ χρόνον ἡ ἀποδημία λανθάνει τοὺς μνηςτῆρας· αἰςθάνονται γὰρ, ὁπηνίκα Νοήμων ὁ τὴν ναῦν χρήςας Τηλεμάχῳ (β 386) πάρεςτιν ἐρωτῶν αὐτοὺς περὶ τῆς ἐκείνου ἀπουςίας (δ 630 sqq.), καὶ φοβερὸς αὐτοῖς ἀποδημήςας γίνεται, ὡς βουλεύςαςθαι περὶ τῶν καθ' ἑαυτοὺς

---

1 ἐπειπεῖν post ὥςτε ins. D post ὥςτε H: ὡς οἶκτος νῦν κληδόνα, τουτέςτι κλέος καὶ δόξαν. πρῶτα μὲν ἐς πύλον πέμπει αὐτὸν παιδευθηςόμενον, ἐπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμηςεν :— (cf. ad p. 15, 21 sqq.), deinde scholia quaedam ad v. 272—75 sequuntur, tum (f. 6ª): δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα κτλ. φοβηθέντα D 2 λέγειν τὸν τηλέμαχον ἀγόρη ποῖον ἔειπας ἡμέας αἰςχύνων καὶ ἄλλους δ' κτλ. l. 5 D 4 δὲ καὶ μῶμον H 7—9 ἀλλὰ — λώιόν ἐςτι om. D 7 πολυπρὶν H 8 φραζόμεθα ὥς κεν καταπαύςωμεν H 10 οὐ δέον καιν. D; an οὐκ ἐᾷ καινοτομεῖν scribendum? 12 ἡμέας, om. ἔτι, D 13 τάδ' ἴςαςιν οἱ θεοὶ D 14 ἀλλάγε H 16 καὶ νόςτον om. D 17 om. h. v. D; ἔτι τλ. εἰς ἐνιαυτόν H 19 γενομένης H πεπεῖςθαι D 20 ἀποδημήςει codd.; corr. Polak 21 πειςθήςεται ⟨pr. ι e corr., ut videtur⟩ D τέθνηκεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ D 22 ἐκδόςςει H, ἐκδώςειε D; corr. Dind. μηδὲν τῶν ἀτόπων ἐγχειρεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον ποιεῖ, ἔπειτα δ' D 24 sqq. ἀλλ' ἀποκριθῆναι ὑπὸ τῶν γονέων τῆς μν. ἕκαςτος αὐτῶν ἠξίου, ἵν' οἱ λοιποὶ (om. οὕτως) κτλ. D 25 οὕτω H 28 ἐρωτῶν αὐτὸν D 29 μᾶλλον ante ἀποδ. ins. H περὶ τῆς καθ' ἑ. D

μᾶλλον ἢ περὶ τοῦ γάμου. ὥcτε καὶ περιέcπαcε μᾶλλον ἡ ἀποδημία εἰc ἄλλα ἀπὸ τῆc κατὰ Πηνελόπην βίαc, ἐξεῖλε δὲ καὶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν κινδύνων, οὓc πολλάκιc ἂν ὑπέcτη μετ' αὐτῶν πάντα χρόνον διατρίβων. ὡc γὰρ τὰ τελευταῖα, ὅτε ἐπανήει (δ 659 sqq.) τε καὶ ἐπανῆλθεν (π 363 sqq.), ἐπιβουλεύοντεc διετέλουν, οὕτωc ἂν παρόντι καθ' ἡμέραν τὴν πεῖραν προλαβόντεc ἔδραcαν ἄν τι τῶν ἀνηκέcτων.

διὰ πάντων οὖν φαίνεται ἡ ἀποδημία ἀναγκαία, καὶ κρείττων καὶ πολλῷ ἀcφαλεcτέρα τῆc ἐν Ἰθάκῃ † ἐκδιηγήτου μετὰ τῶν μνηcτήρων διατριβῆc. τὸ γὰρ λέγειν, ὅτι, ἵνα ἐντύχῃ τῷ πατρὶ κατὰ τοὺc ἀγροὺc, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἀποδημῆcαι πεποίηκε, ψεῦδοc. καὶ γὰρ καὶ μὴ ἀποδημήcαc ὑπερόριοc, ἐν δὲ τοῖc ἀγροῖc γενόμενοc, ἐνέτυχεν ἂν τῷ πατρί· καὶ οὐχ, ἵνα ἐντύχῃ τῷ Ὀδυccεῖ, ἀποδημῆcαι αὐτὸν πεποίηκεν ἡ Ἀθηνᾶ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῆc ἀποδημίαc διὰ τοῦτο θᾶττον εἰc τὴν πατρίδα ἐπανήγαγεν.

E f. 3b (α 93). D f. 179b ib. Ma f. 11b ib. ἄτοποc εἶναι δοκεῖ Τηλεμάχου ἡ ἀποδημία, πρῶτον μὲν κίνδυνον προξενοῦcα τῷ νέῳ, δεύτερον ἐπανάcταcιν τῶν μνηcτήρων ἀπειλοῦcα, τρίτον οὐκ ὠφελοῦcα τὴν ζήτηcιν τοῦ πατρόc. ἀλλ' ἔδει τὸν ἐν γυναιξὶ τεθραμμένον, λύπαιc τεταπεινωμένον, ῥητορειῶν οὐ πεπειραμένον οὐδεπώποτε πολύτροπον γενέcθαι παραπληcίωc τῷ πατρί, καὶ τοῦτο κερδᾶναι τῇ πλάνῃ καὶ κοινωνεῖν τῷ πατρὶ τῶν κατορθωμάτων ἐν τῇ μνηcτηροκτονίᾳ. ἀcφαλίζεται δὲ τὰ κατ' οἶκον, ἐπαναcτήcαc πρῶτον μὲν τὸν δῆμον κατὰ τῶν μνηcτήρων ἐν τῇ ἐκκληcίᾳ, δεύτερον ταῖc ὑποcχέcεcιν ἀνεξικακεῖν διδάξαc τοὺc μνηcτῆραc, εἰπὼν καὶ ἀνέρι μητέρα δώcω (β 223). ἔτι μάλα καὶ τῆc ἐπιβουλῆc τῶν μνηcτήρων ὁ κίνδυνοc ἠκόνηcεν αὐτοῦ τὴν προθυμίαν.

285. ad δ 1 sqq.

327. v. ad v. 332, p. 20, 1 sqq.

330. ad v. 332, p. 19, 25 sqq.

H f. 6b. D f. 184a. 332 sqq. αἰτιᾶται ἐκ τῶν ἐπῶν τούτων Δικαίαρχοc τὴν παρ' Ὁμήρῳ Πηνελόπην·

1 μᾶλλον om. codd.; add. Dind. 3 χρόνον πάντα D 4 ἐπανήει, 4 postr. litt. in ras., H τε καὶ ἐπανῆλθεν om. D 6 τὴν πεῖραν om. D προcλαβόντεc D; idem haud scio an H habeat ἀντὶ codd., corr. Cramer ἀνηκίcτων D 8 pro ἐκδιηγήτου, quod D om., Polak ἐκδιαιτήτου coni. 9 ὅτι om. D ἐν τύχῃ τῷ πατρὶ κατὰ τοὺc ἀγροὺc ἴδῃ διὰ τοῦτο κτλ. D 10 ψεύδοc D

11 ἀποδημήcαc ὑπεριόνοc D 12 ὀδυcεῖ D 13 θάττον D · 15 sqq. cf. Ludwich, progr. III, p. 20 15 D c. l. πέμψω δ' ἐc cπάρτην, M c. schol. p. 25, 18—21 Dind. sine intervallo cohaeret δοκεῖ εἶναι M 16 ἐπανάcταcιν, ν poster. corr. ex c, D 17 ὠφελοῦcαν M 18 οὐ om. D 20 κερδάναι DM

21: 22 μνηcτοροκτονία D πρῶτα μὲν D, μὲν πρῶτον M, πρῶτον μὲν ἐπαν. τὸν δῆμον E 23 εἰπεῖν D 24 ἔτι κτλ. in uno M 29 sqq. cf. Polak, p. 64 sqq.; in schol. H nonnulla evanuerunt, qua de re non omnibus, sed iis tantum locis monui, ubi D a textu, quo adhuc usi sumus, discrepat

29 αἰτιὰ τοι ἐκ τῶν ἐπῶν τούτων H (corr. Cramer); αὐτίκα ἐκ τῶν ἐπῶν ⟨an ἀνθρώπων, compend. script.?⟩ τούτων D

ἡ δ' ὅτε δὴ μνηςτῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
cτῆ ῥα παρὰ cταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάων *σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα*

καὶ τὰ ἑξῆς. οὐδαμῶς γὰρ εὔτακτον εἶναί φηςι τὴν Πηνελόπην, πρῶτον μὲν ὅτι πρὸς μεθύοντας αὕτη παραγίνεται νεανίςκους, ἔπειτα ὅτι τῷ κρηδέμνῳ τὰ κάλλιςτα μέρη τοῦ προςώπου καλύψαςα τοὺς ὀφθαλμοὺς μόνους ἀπολέλοιπε θεωρεῖςθαι· περίεργος γὰρ ἡ τοιαύτη σχηματοποιία καὶ προςποίητος· ἥ τε παράςταςις τῶν θεραπαινίδων ἑκάτερθεν εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν φαίνεςθαι καλὴν οὐκ ἀνεπιτήδευτον ἐπιδείκνυςι.

φαμὲν οὖν ὅτι τὸ καθ' Ὅμηρον ἔθος ἀγνοεῖν ἔοικεν ὁ Δικαίαρχος. ςύνηθες γὰρ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸ τὰς ἐλευθέρας γυναῖκας εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν εἰςιέναι ςυμπόςια· μαρτυρία δὲ τούτων ἥ τε παρὰ τοῖς Φαίαξιν Ἀρήτη ςυνευωχουμένη *ἥ τε* τοῖς τοςούτοις κεκλημένοις εἰς τὸν γάμον δαιτυμόςι καὶ νέοις ἐπελθοῦςι ξένοις *τοῖς* περὶ τὸν Τηλέμαχον ςυνεςτιωμένη Ἑλένη. ςαφῶς *δὲ* ἐδήλωςεν ὅτι παρθένοις μόνον ἦν αἰςχρὸν *τὸ*

ἥτ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
ἀνδράςι μίςγηται, πρίν γ' ἀμφαδὸν γάμον ἐλθεῖν

(Ζ 287. 88), ταῖς δὲ γαμηθείςαις μὴ εἶναι αἰςχρόν. ἔθους οὖν ὄντος ταῖς γεγαμημέναις ἀναμίγνυςθαι τοῖς ἀνδράςι καὶ φαίνεςθαι ἐν τοῖς ςυμποςίοις, οὐδὲν ἄτοπον ἐλθεῖν τὴν Πηνελόπην, ἵνα παύςῃ τὸν ᾠδόν, ὃς Ἀχαιῶν νόςτον ἄειδε λυγρόν (α 326). τό τ' αὐτουργεῖν δὲ ἐλευθέριον μάλιςτα εἶναι ἐδόκει τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ ἐπὶ πλυνοὺς μὴ ὄνειδος εἶναι τὰς τῶν βαςιλέων ἀπιέναι θυγατέρας καὶ εἰς ὑδροφορίαν καί τινας τοιαύτας *ὡς* ἰςοδουλικὰς τὸ νῦν ἀποβεβλημένας διακονίας. τῇ δὲ *Πηνελόπῃ* καὶ τὸ παῦςαι ἄλλως οὐκ ἐνῆν τὸν ᾠδόν, μὴ αὐτῇ

1 ἥ δ' ὅτε H 3 cχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα addidi; H haec, D etiam ἄντα παρειάων om. 4 πρῶτα μὲν H 5 αὐτὴ coni. Pol. ὅτι post ἔπειτα om. H, sed inter ἔπειτα et τῶ duae fere litt. evan. 9 καλὴν καὶ ἀνεπιτήδευτον D 10 τὸ καθόλου ἔθος H, τὸ καθόλου ἔθνος D, τὸ καθ' Ὅμηρον ἔθος coni. Polak (cf. Epilegg.) ὁ om. D

11 cύνη <sic> γὰρ παρὰ H ἀρχαίοις ὥςτε τὰς ἐλευθ. γυν. H; id., om. ὥςτε, D; τὸ τὰς κτλ. ego φαίνεςθαι post γυναῖκας ins. D 12 τε τούτων H 13 ςυνευωχημένη <postrem. η e corr.> D ἥ τε, quae inserui, codd. om. 14 δαιτυμόςι, τ e corr., D 14. 15 ςυνεςτιωμένη <in H incert.> Ἑλένη, quae transposui, codd. inter καὶ et νέοις ἐξελθοῦςι <unde ego ἐπελθοῦςι> ξένοις habent; τοῖς addidi 15 δὲ et τὸ, quae codd. om., sensu flagitante addidi 16 ἥτε codd. 17 μίςγεται D 18. 19 ἔθους ὄντος οὖν ταῖς γαμηθείςαις ἀναμίγνυςθαι ἀνδράςι D 20 ἵνα παύη τὸν ὠδίνος <an ᾠδήνος?> D 21 τὸ ταυτουργεῖν codd. δὲ om. H

22 καὶ ἐπὶ πλυνῇ, om. ὡς, D 23 ὑδροφορίας D 24 ὡς Polak inseruit; codd. om. ἰςοδουλικοῖς D τὸ νῦν ego; τὰς νῦν codd. 25 τῇδε, om. Πηνελόπῃ, quod addidi, codd. ἄλλως καὶ τὸ παῦςαι D 25 — p. 20, 1 μὴ αὐτὴ δεθίςει<ι et ει e corr.> D

10 sqq. Haud ita mirum esse, de Dicaearcho Porphyrium eiusve auctores ita iudicare, in Epilegomenis docuimus.

12 sqq. Cf. Eust., p. 1420, 55 sqq.

25 sqq. † **H** f. 6^b (c. l. *κλίμακα δ' ὑψηλήν*), **E** f. 9^b, **D** f. 184^a (c. l. *ἡ δ' ὅτε*

δεηθείcῃ καὶ μετὰ δακρύων ἱκετευούcῃ· οὐ γὰρ ἔπειcεν ἂν δι' ἀγγέλων τοῦτο κελεύουcα. ὥcτε ἡ μὲν παρουcία ἐκ τούτων οὐκ ἄτοπος, ἀλλὰ καὶ cωφροcύνην ἐμφαίνουcα· ἀεὶ γὰρ ἐβούλετο ὑπόμνηcιν ποιεῖν τοῖc μνηcτῆρcιν, ὡc παρὰ γνώμην αὐτῆc ἡ μνηcτεία καὶ ὁ γάμος ἀπεχθήc, ἡ δὲ τοῦ ἀνδρὸc μνήμη ἀνεξάλειπτοc.

τὰ γὰρ τῆc ἐπιβουλῆc οὐχ ἡ κλῖμαξ ἡ ἄχρι τοῦ ὑπερῴου διεῖργεν, ἀλλ' ἕκαcτοc τῶν μνηcτήρων αὐτὸc κριθήcεcθαι νυμφίοc ὑπολαμβάνων ἐκώλυε τὸν πέλαc βίαιόν τι δρᾶν, ἵνα τῶν προκειμένων μὲν αὐτὸc μὴ cφαλῇ, ἐπιεικῆ δὲ πρὸc ἐκείνην *ἑαυτὸν* ἐπιδείκνυcιν, ἵνα προκριθῇ· ὁ γὰρ cκοπὸc ἦν οὐ τὴν Πηνελόπην ὑβρίcαι, ἀλλὰ νόμῳ λαβεῖν γυναῖκα καὶ κύριον ἁπάντων γενέcθαι τῶν ἐκείνηc. πάντεc οὖν πάνταc διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν φυλάξειν ἔμελλον.

τὸ δὲ ἄντα παρειάων cχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα
οὐκ ἔcτι τὸ αὐτὸ τῷ
αὐτίκα δ' ἀργεννῇcι καλυψαμένη ὀθόνῃcιν
ὡρμᾶτο (Γ 141. 42)·
τὸ δὲ κρήδεμνον οὐκ ἦν προcώπου περίβλημα, ἀλλὰ κεφαλῆc, ὥc πού (Ξ 184. 85) φηcι
κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων
καλῷ νηγατέῳ· λευκὸν δ' ἦν ἠέλιοc ὥc.
[ὡc οὖν τὴν ἀπὸ τῆc κεφαλῆc καλύπτραν, ἣν κρήδεμνον ἔφη, ταῖc χερcὶν ἐφελκυcαμένη τὰ δάκρυα ἀποκαλύπτειν ἐβούλετο καὶ ἀποψᾶν

---

1 ἱκετευούcη, η spr. ευ scrpt., H 2. 3 οὐκ ἄτο (sic) ἀλλὰ καὶ cωφροcύνιν H 4 ἀπενθῆc D 6 κλίμαξ codd.; ἡ post h. v. om. D 8 βιαιόν τί H 9 ἑαυτὸν addidi ἐπιδείκνυcιν Dind.; ἐπεδείκνυεν codd. 11 πάντα διὰ τ. D 13 cχομένη παρὰ κρήδεμνα D 14 οὐκ ἔτι D 15 ἀργενῆcι D 16 ὥρματο D 19 ἐφύπερθεν H δία D 20 om. vers. D 21 sqq. ὡc — τὰ δάκρυα delevit Polak

---

δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο) v. 330: *καὶ πῶς ἤρχετο πρὸς* ⟨h. l. H aliquid compendio script. ins., quod non expedivi⟩ *ἐραστάς; ἀλλ' ἐνικᾶτο τῷ διὰ τῆς Ὀδυσσέως μνήμης πένθει* ⟨*πάθει* DE⟩, *καὶ παύειν ἄλλως τὸν ᾠδὸν οὐκ ἐδύνατο* ⟨*καὶ — ἐδύνατο* in uno H⟩. *ἄλλως τε περὶ τὸν ἐχέφρονα πόσιν φιλόστοργον ἦθος ἀποδείκνυσι, τῶν ἐραστῶν ἕκαστον ἐκπαιδεύουσα* ⟨E inter *ἐκ* et *παιδεύουσα* vac. spatium habet sex fere litterarum capax⟩ *πρὸς σωφροσύνην· οὐ γὰρ ἁπλῶς βιάσασθαι τὴν γυναῖκα τοῖς μνηστῆρσιν ὥριστο* ⟨*ὥρ. τοῖς μν.* DE⟩, *ἀλλὰ νόμῳ γαμεῖν τὸν ἀρεσκόμενον αὐτῇ. τὸ δὲ ἄντα παρειάων κτλ.* (v. ad p. 21, 1 sqq.).

1 sqq. Haec parum apte in alterius quaestiunculae formam esse redacta videntur in unis codd. **D** (f. 185^a) et **E** (f. 9^a), ad v. 327 relatae: .... *ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες· διὰ τί ὁ Φήμιος τοῦτο ποιεῖ, καὶ ταῦτα τῆς Πηνελόπης ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ᾠδῇ δακνομένης; καί φαμεν, ὅτι οἰκονομικῶς ὁ Φήμιος τοῦτο ποιεῖ, ἵνα τῆς τοιαύτης* ⟨*ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ — τοιαύτης* om. D⟩ *ἀοιδῆς τοῦ Φημίου ἡ Πηνελόπη ἀκροωμένη τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς μνημονεύῃ* ⟨*μνημονέβη* E⟩ *καὶ ἀποσοβῇ τοὺς μνηστῆρας.* — Prudentius Eust., p. 1420, 21 sqq.

6 sqq. Cf. p. 17, 22 sqq.

17 Cf. Apollon. *κρηδέμνῳ· τῷ τῆς κεφαλῆς ἐπιβολαίῳ* (simil. Etym. M. etc., quae vide ap. Ebeling. s. v.).

τῷ κρηδέμνῳ τὰ δάκρυα.] τὸ οὖν ἄντα παρειάων cχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα οὐ τὴν περιβάλλουcαν δηλοῖ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰc παρειάc, μόνουc τοὺc ὀφθαλμοὺc δεικνῦcαν, ἀλλὰ τὴν ἐφελκύcαcαν ἀπὸ τῆc κεφαλῆc τὸ κρήδεμνον καὶ γυμνώcαcαν μὲν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόcωπον δείξαcαν, κρατοῦcαν δὲ ἐν ταῖc χερcὶ πρὸ τῶν παρειῶν τὰ δάκρυα, ὥcπερ ὁ Τηλέμαχοc δακρύων τὴν χλαῖναν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀνίcχει (δ 115. 154)· διόπερ ἡ μὲν cχομένη εἴρηται, ὅτι ἑλκύcαcα πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχεν, ὁ δὲ ἀναcχεῖν, ὅτι κάτωθεν ἐπάραc πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐποίηcεν. εἰ *δὲ* καὶ καλύπτει τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόcωπον, αἰδουμένη κλαίειν ἐπὶ τῶν παρόντων τοῦτο ποιεῖ, οὐχ ἑταιρίζουcα διὰ τῆc ἐπιτηδευτῆc *προαιρέσεως*. καὶ Ὀδυccεὺc

πορφύρεον μέγα φᾶροc ἑλὼν χερcὶ cτιβαρῇcι
κὰκ κεφαλῆc εἴρυcε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόcωπα·
αἴδετο γὰρ Φαίηκαc ὑπ' ὀφρύcι δάκρυα λείβων

(θ 84 sqq.), *καὶ* παυcαμένου μὲν τοῦ ᾠδοῦ

δάκρυ' ὀμορξάμενοc κεφαλῆc ἀπὸ φᾶρὀc ἕλεcκεν,
αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν,
ἂψ Ὀδυcεὺc κατὰ *κρᾶτα* καλυψάμενοc γοάαcκεν.

εἰ δὴ Ὀδυccεὺc ἀνὴρ ὢν ᾐδεῖτο κλαίων φαίνεcθαι ἐν cυμποcίῳ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκάλυπτε καὶ τὸ πρόcωπον, πῶc οὐκ ἔτι μᾶλλον ἡ παρ' αὐτοῦ παιδευθεῖcα *κρύπτειν ἐν συμποσίοις τὰ δάκρυα* αἰcχύνεται ἐπὶ ἀνδρῶν οὐ cφόδρα τῶν καθεcτηκότων;

---

1 sqq. τῶ κρηδέμνω αὐτὰ ὥcπερ καὶ τηλέμαχοc κτλ. l. 6, iis quae in H intercedunt omissis, D 4 το κρήδεμνον καὶ γύμνωcάcηc κτλ. H; corr. Cramer 5 ἐν delendum videtur 6 ὥcπερ καὶ τηλ. D 7. 8 πρὸ ὀφθ. ἔcχεν D 9 εἰ καὶ καλ. H, καὶ καλ., om. εἰ, D; εἰ δὲ, om. καὶ, Dind. αἰδομένη D 10 κλαίειν — παρόντων om. D οὐχ ὁτ' ἐρίζουcα D 11 προαιρέcεωc inserui, sed vereor ne plura exciderint 12 φάροc codd. 13 κὰκ om. H εἴρυcα D 14 ὀφρῦcι H 15 καὶ contra codd. auctoritatem addidi παυcομένου H 16 ἄπο D φάροc codd. 17 ἄρχοιτ' ἀείδειν D καὶ ὀτρύειν ἀείδειν H 18 ὀδυccεὺc codd. κατὰ κρᾶτα om. H, κατακαλυψάμενοc (om. κρᾶτα) D 19 εἰ δὲ ὀδ. D κλάων D τὴν om. H 20 οὐκέτι codd. ἢ παρ' αὐτοῦ παιδευθεῖcα αἰcχυνόμενοc ἐπὶ κτλ. D ἡ παρὰ αὐτῶ παίδευcιc . . . . . (vac. spat. 32 fere litt.) αἰcχύνη ἐπὶ κτλ. H; quae inserui scholia excerpta suppeditaverunt; simil. Polak, qui etiam αἰcχύνεται restituit 22 τῶν om. H

---

1 sqq. †**HDE** (v. 334 Dind.; initium v. ad p. 19, 25 sqq.) . . . *τὸ δὲ ἄντα παρειάων σχομένη* ⟨om. HD⟩ *οὐ πάρεργον* ⟨*περίεργον* coni. Polak, p. 69⟩ *οὐδὲ ἑταιρῶδες* ⟨*οὐδὲ ἑτεροπὲς* H; om. haec duo verba DE⟩, *ἀλλὰ δηλαδὴ καθελοῦσα τῆς κεφαλῆς μετὰ χειρῶν εἶχε* ⟨*εἶλε* DE⟩. Rel. v. ad l. 19 sqq.

19 sqq. †**H** (f. 6ª, c. l. *ἄντα παρειάων*, interiecto *ἄλλως* iis, quae ad l. 1 sqq. edidimus, subiunctum), **ED** (omisso lemmate et *ἄλλως* in *καὶ ἄλλως* mutato iis quae antecedunt ita subiunxerunt, ut unum schol. efficiant): *παρ' Ὀδυσσέως μαθοῦσα* ⟨*ἔμαθε* DE⟩ *κρύπτειν ἐν συμποσίοις* ⟨*καὶ* ins. D⟩ *τὸ δάκρυον. ἀλλ' οὐδὲ τῆς στάσεως τῶν θεραπαινῶν ἡ κατάστασις ὑποφαίνει τῆς δεσποίνης τὴν*

ἥ τε τῶν θεραπαινίδων παράςταςις ἦν μὲν ἐξ ἔθους ταῖς παλαιαῖς, ἐξαιρεῖ δὲ τὴν Πηνελόπην τῆς βλαςφημίας ἡ προςθήκη· οὐ γὰρ ἐξ ἐκείνων αὐτῇ ἕπονται τῶν μεγίςτων παιδιςκῶν, αἳ πᾶςαι ἀναιδείης ἐπέβηςαν (χ 424), ἀλλ' ἀμφίπολος αὐτῇ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέςτη, τουτέςτι ςώφρων. τῇ οὖν περὶ τὰς θεραπαινίδας κοςμιότητι τὸ τῆς Πηνελόπης εἶδος διαςαφεῖται.

334. ad v. 332 sqq., p. 21, l. 19.

354. v. ad v. 368 sqq.

Eust. p. 1424, 4 — 365. ὅτι ἐντεῦθεν λαβὼν Ἡςίοδος (fr. 236 Fl.) καὶ τὰ Μέγαρα τὴν χώραν ςκιόεντα ἔφη, ὁ Πορφύριος δηλοῖ.

H f. 6^{b} int. — 368 sqq. ἄτοπον γὰρ τὸν μὴ δυνάμενον τὰς πράξεις τῶν μνηςτήρων κωλύειν ἀποτόμως τούτοις ἐπιτιμᾶν . . . . . .

D f. 185^{a}, *Π*. — 378 sqq. καὶ πῶς οὐκ ἄλογον μὴ ςυμμαχεῖςθαι τὸν Τηλέμαχον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων; ἢ ὅτι ἐμφυλίους οὐ ῥᾴδιον ἦν πολέμους ἀνελέςθαι, ἢ ὅτι μεγάλῳ πολέμῳ τῆς Ἑλλάδος καμούςης ἔναγχος ὀκνηροτέρους εἶναι τοὺς πολλοὺς εἰς τὴν βοήθειαν *συνέβη*.

H f. 7^{a}. D f. 185^{a}, *Π*. E f. 10^{b} (partim). — 389 sqq. πῶς Ἀντινόου εἰπόντος (v. 386. 87)·

---

1 κατάςταςις H 2 ἐξαιρεῖ Dind.; ἐξαίρει codd. 3 μεγίςτων vix sanum; ἀκολάςτων vel ἀςελγῶν coni. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 425 παιδίςκων H 4 ἀλλαμφίπολος αὔτη H ἑκάτερθεν codd. 5 παρὰ ταῖς θεραπαινίδας (sic) D 11 H s. l. prope vers. 359 inc. 12 ἀποτόμως Buttm.; ἀτόπως cod. post ἐπιτιμᾶν sign. scholii finiti 14 ἐμφύλιος cod. 16 ςυνέβη, quod cod. om., addidi 17 sqq. cf. Polak, p. 71 sq. (Observ. p. 45) 17 D c. l. ἀντίνο' εἶπέρ μοι καὶ ἀγάςεαι, E c. l. ἀντίνοε

κατάστασιν ⟨Polak p. 69 *ἀλλ' οὐδὲ ἄνευ προφάσεως τῶν θερ. ἡ κατάστασις· ὑποφαίνει γὰρ τ. δ. τὴν σωφροσύνην* coniciens nimium a scriptura loci corruptissimi recessit⟩. — Quae h. l. DE addunt: *τουτέστι προκαλυψαμένη τῷ καλύμματι τοῦ προσώπου, φησὶν ὁ ποιητής, πρὸ τῶν λόγων τὴν σωφροσύνην αὐτῆς ἐμφαίνων,* male superioribus adhaeserunt; inter scholia enim **H** (c. l. *ἄντα παρειάων*) praemissis verbis *πρὸ τῶν παρειῶν παρασχοῦσα* recte novum scholium (f. 6^{a}, int.) efficiunt. A Porphyrio aliena esse videntur.

9 Nisi partem olim effecerunt scholii *E* 137 (edit. Il. p. 327 sqq.), cuius extrema verba *μέγαρα* et *αὐλήν* commemorant, ad Porphyrii *περὶ τῶν παραλελειμμένων τῷ ποιητῇ ὀνομάτων* librum — constat enim Megarensium urbis in neutro carmine fieri mentionem — rettulerim.

11. 12 Eadem fere verba in codd. **E** (f. 9^{b} c. l. *οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς*) et **D** (f. 185^{a} c. l. *ἢ γὰρ Ὀδυσσεὺς*) cum schol. v. 354 coaluerunt: *ὡς πεπαιδευμένος* ⟨*παιδευόμενος* E⟩ *ὑπὸ τῆς* ⟨om. D⟩ *Ἀθηνᾶς ἤδη καὶ συμβουλεύει τῇ μητρί, οὐκ ἐξαίρετον λέγων δυστυχεῖν* ⟨*εὐτυχεῖν*, *δυσ* spr. *εὐ* scrpt., E⟩ *τὸν πατέρα. τοιαῦτα* ⟨*ταῦτα* D⟩ *δέ φησιν εἰς ῥαθυμίαν τοὺς μνηστῆρας προκαλούμενος, ὥστε μένειν ἀπαραφυλάκτως τὸν Ὀδυσσέα. ἄτοπον δὲ τὸν μὴ κτλ.* In quibus vestigia solutionis, quam in cod. H excidisse apparet, superesse videntur; quod ita se habere si concedetur, haud scio an etiam ea, quae DE de Telemachi cum matre agendi ratione habent, e quaestione originem duxerint.

13 sqq. Scholium haud scio an olim cum quaestione *β* 63 sqq. edita cohaeserit.

μή cέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βαcιλῆα Κρονίων
ποιήcειεν, ὅ τοι γενεῇ πατρώιόν ἐcτιν,

Τηλέμαχοc ὥcπερ τὸ ἐναντίον ἀκούcαc φηcί·

καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διόc γε διδόντοc ἀρέcθαι;

εἰ μὲν γὰρ εἰρήκεcαν· βαcιλῆά cε ποιήcειαν οἱ θεοί, ἀκόλουθον ἦν φάναι· καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, ὡc καὶ αὐτοῦ ἐθέλοντοc τὸν Δία δῆθεν πιcτεῦcαι αὐτῷ τὴν βαcιλείαν καὶ cυνευχομένου, τῷ φαμένῳ δὲ· μὴ ποιήcειέ cε μηδὲ δοίη cοι ὁ θεὸc τὴν βαcιλείαν, *ἀκόλουθον ἦν φάναι ὅτι οὐκ ἂν τοῦτο ἐθέλοι*, ἀλλὰ τοὐναντίον ὅτι βαcιλεῦcαι εὔχεται· ᾧπερ τί παραcτῆcαι βούλεται ὁ Τηλέμαχοc;

ῥητέον οὖν ὅτι ἐcτὶ τὸ τοῦτο δεικτικόν, καὶ οὐ κοινῶc ἐπὶ τὸ προειρημένον ὑπὸ τοῦ Ἀντινόου ἀναφέρεται, ἀλλ' ὅτι ἡ περίοδοc τοῦ λόγου ἀνέcτραπται. ἔcτι γὰρ αὕτη· οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βαcιλευέμεν, αἶψά τέ οἱ δῶ ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέcτεροc αὐτόc· καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διόc γε διδόντοc ἀρέcθαι· ἦ φῂc τοῦτο κάκιcτον ἐν ἀνθρώποιcι τετύχθαι; ἐπεὶ γὰρ ὡc ἐν εὐχῇ προήγαγε τὸν λόγον Ἀντίνουc·

---

2 ὅτοι H γενεὴ D 3 ὁ τηλ. DE 4 εὑρέcθαι H καί κε τοῦτ' ἐθέλοιμι θεοῦ διδ. ἀρέcθαι E, καὶ εἰc τοῦτ' ἐθέλοιμι διὸc διδόντοc ἀρέcθαι D 5 εἰρήκαcι codd.; εἰρήκεcαν ego 6 καί κε E 8 post cε E siglum habet, quod non expedivi μὴ δὲ δοίη cὲ D 8. 9 inter βαcιλείαν et ἀλλὰ (l. 9) lacunae vestigia nulla; quae supplevi e Dindorfii supplemento paullulum mutavi 9 ἀλλ' οὐ τοὐναντίον codd.; ἀλλὰ τοὐν. ego 9. 10 ὥπερ τι D, ᾧπέρ τι H, ὥπερ τί, nisi fallor, E 11 τοῦτο τὸ δ. E, τούτου τὸ δ. D οὐ κοινῶc om. H, ἐπὶ om. E; καὶ οὐδὲ ἐπὶ τὸ ⟨an τί?⟩ προειρ. D 12 ὑπὸ αντινόου ἀναφαίρεται H ἡ περίοδοc τοῦ λόγου ⟨D τρόπου??⟩ ἀντέcτραπται DE 14 αἶψά τί οἱ D τιμιέcτεροc H 15 γε om. DE ἀρέcῃ ἢ φῂc κτλ. D; E ἀρέcθαι ἢ φῂc τοῦτο κάκιcτον ἐν ἀνθρώποιcι, quibus verbis f. 10^{b} finitur; in summo f. 11^{a} altera eiusdem aetatis (cf. Epilegg.) manus perrexit scribendo τετύχθαι καὶ ἐπάγει κτλ. = p. 24, 11 sqq.; quae dum scriberet librarium ab iis quae **D** p. 23, 16 huius edit. habet ad alterum illud ἐπάγει aberrasse facile intellegitur. Neque minus perspicuum est, schol. H post ἀρέcθαι alterius scholii de eadem re agentis rudera infercire: ἢ cύ γε τοῦτο νενόμικαc ἐν ἀνθρώποιcι κάκιcτον τετύχθαι. οὐδὲν ἦν ἄτοπον. οὕτω καὶ νῦν τούτων ἐχόντων τὸν τρόπον τῶν ἐπῶν, ἀνεcτραμμένηc τῆc περιόδου ἀκουcτέον· καί κεν τοῦτο θέλοιμι κτλ. 16 καὶ ἐπάγει pro ἐπεὶ γὰρ ὡc D

---

17 sqq. †Eust., p. 1425, 10 sqq. — Longius, si verba spectas, a Porphyrio distat schol. v. 389 (**H** f. 6^{b} c. l. *Ἀντίνο', εἴ καί μοι νεμεσσήσεαι*, id. **M**[a] f. 17^{b}, c. l. *Ἀντίνο', εἴπερ μοι ἀγάσσεαι*, quo in cod. antecedunt: *ἐν ἐνίοις γράφεται νεμεσήσεαι· εἰ καὶ μέλλεις θαυμάζειν*): *ὁ μὲν ηὔχετο μὴ τυχεῖν* ⟨*κατέχειν* H⟩ *αὐτὸν τῆς* ⟨om. H⟩ *τιμῆς, ὁ δὲ σαρκάζων αὐτόν φησιν, ὅτι βούλομαι βασιλεύειν, καὶ εἰ διδόασιν οἱ θεοὶ λάβοιμι ἄν· ἀλλ' ἐπεί* ⟨*ἐπείπερ* M⟩ *εἰσιν ἐπιτήδειοι εἰς βασιλείαν ἕτεροι,* ⟨*γὰρ* ins. M⟩ *αὔταρκες ἐμοὶ τῶν ἐμῶν ἄρχειν* (cf. infr. ad p. 24, 11 sqq.). — Eadem fere **E** (f. 11^{a}) et **D** (f. 185^{b}), interiecto *ἄλλως* vel *καὶ ἄλλως*, quaestioni h. l. editae subiuncta habent, in fine additis, quae in H et M recte ab iis separata sunt, *ἠρέμα δέ πως παραδηλοῖ κτλ.* (= p. 67, 8 sqq. D.).

μή cέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βαcιλῆα Κρονίων
ποιήcειεν,

ἀπευχόμενος διὰ τὸ μῖcoc τὴν τεῦξιν τῆc ἀρχῆc, Τηλέμαχος δὲ οὐχ ὡc ἐχθροῦ προcποιεῖται τὴν ἀπευχὴν τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλ' ὡc φίλου ὄντοc ἀπευχὴν τινὸc κακοῦ, οὐκ ἐλέγχων ὅτι ἐξ ἀπεχθείαc πεποίηται τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἀπευχὴν ὁ Ἀντίνουc, προcποιούμενοc δὲ ὡc ἀπὸ φίλου γενέcθαι κακοῦ παραίτηcιν, δι' εὐχῆc διορθοῦcθαι προαιρεῖται, ὅτι καὶ μὴν τοῦτο ἐθέλει Διόc γε διδόντοc ἀρέcθαι, τὸ βαcιλεῦcαι δηλονότι, ὃ cύ μοι ἀπηύξω κηδόμενοc ἴcωc ἐμοῦ· ἐπερωτᾷ δέ·

ἦ φὴc τοῦτο κάκιcτον ἐν ἀνθρώποιcι τετύχθαι;

καὶ ἐπάγει· καὶ μὴν οὐκ ἔcτι κακόν· οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βαcιλευέμεν. διὰ τί δέ;

αἶψά τέ οἱ δῶ
ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέcτεροc αὐτόc.

εἶτα περὶ μὲν τῆc βαcιλείαc φηcὶ μὴ ἀμφιcβητεῖν, περὶ μέντοι τοῦ κρατεῖν τοῦ ἑαυτοῦ οἴκου·

ἀλλ' ἤτοι βαcιλῆεc Ἀχαιῶν εἰcὶ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ *Ἰθάκῃ* νέοι ἠδὲ παλαιοί·
τῶν κέν τιc τόδ' ἔχῃcιν, ἐπεὶ θάνε δῖοc Ὀδυccεύc,

ὡc τῆc βαcιλείαc μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν βαcιλέα ἐπὶ τῇ τύχῃ κειμένηc, τῶν δὲ κτημάτων ὧν δέδωκεν ὁ βαcιλεὺc ὀφείλοντα κύριον εἶναι ᾧ δέδωκε. πᾶc οὖν ὁ λόγοc ῥητορικὸc καὶ ἐνθυμηματικόc· διὸ καὶ τῆc περιόδου ἀνεcτραμμένηc προενήνεκται.

392. ad v. 389 sqq., p. 24, 11 sqq.

β

H f. 7^{b}. E f. 12^{a}. D f. 187^{a}. M^{1} f. 19^{a}.

1. Ἠὼc διάφορα cημαίνει· τήν τε γὰρ cωματοειδῆ θεόν, διὰ τοῦ φάναι τὸν ποιητήν

---

3 τὸ μίcoc τὴν τεύξιν H 5 τὴν bis scrpt. H 7 προαιρεῖται ego, προcποιεῖται HD; προθυμεῖται Polak, cuius de h. l. constituendo sententia a nostra nonnihil discrepat 7. 8 ὅτι δὲ μὴν τοῦτο θέλει H 11 inde a καὶ ἐπάγει rursus E, cf. ad p. 23, 15 οὐκέτι κακόν H 11. 12 βαcιλεύεμεν H 12 δέ om. H 14 τιμιέcτεροc H verborum ἀφνειὸν — αὐτόc loco DE: καὶ τὰ ἑξῆc

17 sqq. βαcιλῆεc εἰcὶν ἀχαιῶν καὶ ἄλλοι καὶ τὰ ἑξῆc, tum ὡc τῆc βαcιλείαc κτλ. DE 20 ὡc — τῇ τ(ύχῃ) D in ras. habet 21 κτημάτων ἐξ ὧν δέδ. H ὀφεῖλον ⟨supr. lin. alqd eras.⟩ D, ὀφειλόντων H 21. 22 ᾧ δέδωκε Buttm.; ὧν HD, ὃν E 23 περίδου D ἀνηραμμένηc E προcήνεκται E, προcενήνεκται DH; corr. Buttm. 25 ED c. l. ῥοδοδάκτυλοc ἠώc γὰρ om. M θεὰν E διὸ τοῦ φᾶναι D

---

11 sqq. † M^{a} (f. 17^{b}, c. l. *οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν*) v. 392: *οὐκ ἔστιν γὰρ κακὸν τὸ βασιλεύειν· ἀλλ' ἐπείπερ εἰσὶν εἰς βασιλείαν ἕτεροι ἐπιτήδειοι, αὔταρκες τῶν ἐμῶν ἄρχειν.* Cf. ad p. 23, 17 sqq.

25 sqq. Quoniam ad Θ 1, p. 110, 22 sqq., scholium sec. Dindorfianam nulla

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι

(Λ 1. 2), καὶ τὸν ὄρθρον φερωνύμως κληθέντα ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦσθαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κοίτης καὶ περὶ τὰ οἰκεῖα τρέπεσθαι ἔργα, ὡς ὅταν φησὶν

ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν

(Θ 1), καὶ τὸ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ὥρας ἕκτης διάστημα, ὡς τὸ

ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ (Θ 66),

καὶ τὴν ὅλην ἡμέραν, καθ' ὃ σημαινόμενον ἡμέρα νοεῖται ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου δρόμος μέχρι δύσεως, ὁπότε τὴν ὑπὲρ ἡμᾶς ποιεῖται φορὰν ὁ θεὸς οὗτος, τὸ παρ' ἡμᾶς διεξιὼν ἡμισφαίριον, ὡς τὸ

οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβῇ
ἠοῖ τῇ προτέρῃ, τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι

(Ν 793), καὶ

ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτ' ἐμαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ (Φ 5),

καὶ τὸ συναμφότερον ἡμέραν τε καὶ νύκτα, καθ' ὃ σημαινόμενον καὶ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς νοεῖται, ὡς τὸ

ἠὼς δέ μοί ἐστιν
ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα (Φ 80),

καὶ τὴν ἡλίου πάροδον καὶ τὸν τόπον ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος κατὰ Ἀρίσταρχον·

ὦ φίλοι, οὐ γὰρ ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται (κ 190 sqq.)·

νῦν γάρ, καθά φησιν ὁ Κράτης, τῶν τεσσάρων τοῦ κόσμου μέμνηται

---

1. 2 τιθωνοῖο — βροτοῖσι supr. lin. add. M[a] 2 ὤρνυθ' — βροτοῖσι om. D 4 ὡς om. M 5 ἠὼς μὲν ἡ κρ. E ἐσκίδνατο codd.; corr. Mai 6 μέχρι HD ὡς τὸ om. M 7 ὄφρα μὲν ἦν ἠὼς M; καὶ — ἦμαρ spr. lin. add. M[a] 9 τοῦ om. M μέχρι καὶ δύσεως M 9. 10 ὁπότε — ἡμισφαίριον om. DE 10 ὡς τὸ om. M 11 ἐριβόλακος H ἀμοιβῇ DE 12 τῇ προτέρα M δὲ om. H; τότε — μάχεσθαι om. DE 13. 14 καὶ εἴματι M, ἡ spr. εἵ scrps. M[a] 16 παρὰ om. DE ὡς τὸ om. M 17. 18 ἠὼς δέ μοι ἐστὶν ἥδεος ἠοδεκάτης ὅτ' ἐς κτλ. D 19 καὶ ante τὴν om. M ἰλίου παρ. D τὸν τρόπον HDE 21 οὐ ⟨οὔ D⟩ γάρ πη HD, οὐ γάρ ποι E; id., sed ποι spr. lin. addito, M ὅπου ζόφος M οὐδ' ὅπη ἠὼς om. HDE 22 φασίμβροτος M 23 ἀνεῖται codd.; corr. Mai 24 ὁ σοκράτης H, ὁ σωκράτης DE

---

codicum auctoritate addita edidimus, h. l. repetendum esse existimavimus; ea contra quae **E** (post p. 26, 2 huius edit.) et **D** (f. 186[b]), hic quidem adiecto Porphyrii nomine, de Aurora *κροκοπέπλῳ* etc. habent, cum longe peius tradita sint quam quae eodem loco p. 112, 1 sqq. ex Iliadis codicibus edidimus, omitti potuerunt. Eodem modo in frustulo quodam eiusdem disputationis egimus, quod in codicibus HDM post p. 26, 2 huius editionis legitur; quod h. l. indicasse sufficiat iis fere respondere, quae ap. Dindorfium p. 73, 12–17 legantur, neque in codd. HD ultra v. *ῥοδοδάκτυλος ἠώς*, in M non ultra *ἠριγένεια φάνῃ* extendi.

μερῶν, ἄρκτου, μεϲημβρίαϲ, ἀνατολῆϲ καὶ δύϲεωϲ, ἅπερ ἀλλήλοιϲ ἐξ ἀντιθέτου ἀντίκειται, ἡ μὲν ἄρκτοϲ τῇ μεϲημβρίᾳ, ἡ δὲ ἀνατολὴ τῇ δύϲει.

D f. 187[b]. 37. διὰ τί δὲ τῷ προτέρῳ τὸ ϲκῆπτρον οὐκ ἐνέθηκε; διότι ὁ μὲν ἐρωτᾷ, ὁ δὲ δημηγορεῖν ἐθέλει, ἄλλωϲ τε καὶ βαϲιλέωϲ υἱὸϲ *ὤν*.

H f. 8[a]. 51. ἑκατὸν δέκα καὶ ὀκτὼ ϲχεδὸν τῶν ἁπάντων ὄντων μνηϲτήρων, D f. 188[a], *Π*. ἀπὸ τούτων δὲ ἐκ τῆϲ Ἰθάκηϲ δυοκαίδεκα πάντεϲ ἄριϲτοι ῥηθέντων (π 251), ζητεῖ Ἡρακλείδηϲ, πῶϲ ὁ Τηλέμαχοϲ καταϲμικρύνει ἐν τῇ δημηγορίᾳ, ϲυϲτέλλων τὸ πλῆθοϲ εἰϲ μόνουϲ τοὺϲ Ἰθακηϲίουϲ. τί γάρ φηϲι; μητέρι μοι μνηϲτῆρεϲ ἐπέχραον οὐκ ἐθελούϲῃ, τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷεϲ, οἳ ἐνθάδε γ' εἰϲὶν ἄριϲτοι· τὸ γὰρ πολὺ φορτίον τῆϲ μνηϲτείαϲ περιήρηκε, ϲυϲτείλαϲ τὸ πλῆθοϲ εἰϲ τοὺϲ ἐνθάδε, [τοὺϲ] ὄνταϲ ἐλάχιϲτον μέροϲ τοῦ παντὸϲ πλήθουϲ. φαίη δ' ἄν τιϲ ἐν Ἰθάκῃ δημηγοροῦντα τὸν Τηλέμαχον τῶν ἐξ Ἰθάκηϲ εἰκότωϲ κατηγορεῖν· κατηγορηθέντων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, ἀπολογία μᾶλλον ἦν τοῖϲ πατράϲι τῶν Ἰθακηϲίων, ὅτι οὐχ οἱ ἡμέτεροι μόνον ἀλλὰ καὶ ἄλλοι, καὶ δεῖ πρότερον ἐκείνουϲ κωλύειν πλείουϲ ὄνταϲ· τοῖϲ γὰρ πολλοῖϲ ἀκολουθήϲειν καὶ τοὺϲ ἐλάττουϲ. εἰ γὰρ ἁπλῶϲ ἔφη· μητέρι μοι μνηϲτῆρεϲ ἐπέχραον οὐκ ἐθελούϲῃ, κοινῶϲ ἂν κατηγόρηϲεν ἀλλοδαπῶν καὶ ξένων ἐν ἀλλοτρίοιϲ ἀκροαταῖϲ· ἡ δὲ ἐπαγωγὴ ἡ τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷεϲ, οἳ ἐνθάδε εἰϲὶν ἄριϲτοι, ἴδιον τὸ ἀδίκημα ἐποίηϲεν, ὡϲ καὶ τῶν ἄλλων τούτοιϲ ἀκολουθηϲάντων, ὅτι τῶν ἀρίϲτων ἐν Ἰθάκῃ ἦϲαν παῖδεϲ οἱ Ἰθακήϲιοι μνηϲτῆρεϲ. ὡϲ ἂν οὖν ἡγεμόϲιν οἱ ἄλλοι εἵποντο· ἐν πᾶϲι γὰρ τὸ ἡγεμονοῦν ὀλιγώτερον τῶν ἀρχομένων,

---

1 καὶ om. M   2 ἀντίκεινται HDE   addunt post δύϲει DE: εἴπωμεν δὲ καὶ τί τὸ διάφορον τῆϲ ῥοδοδακτύλου πρὸϲ τὴν κροκόπεπλον κτλ.; addit ibid. M[1]: διαφορὰ τοῦ ῥοδοδακτύλου πρὸϲ τὸ κροκόπεπλον κτλ.; H iis quae supra edidimus, clausulae signo interposito, subiungit: τί τὸ διάφορον τῆϲ ῥοδακτύλου ⟨sic⟩ πρὸϲ τὴν κροκόπεπλον κτλ., de quibus omnibus v. ad p. 24, 25 sqq.   3 D c. l. ϲκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρί   4 ὢν addidi, cod. om.   5 et H et D post p. 80, 4—16 D. habent, ille quidem ἄλλωϲ, hic Πορφύριοϲ. ἄλλωϲ interiectis τῶν πάντων D   6. 7 πάντεϲ — Ἡρακλείδηϲ om. D   9 μοι om. H   10 ἐνθάδέ γε εἰϲὶν H   11 περιείρηκε HD (περιήρηκε Q)   14 κατηγορεῖν ῥηθέντων δὲ καὶ ὑπὲρ τ. ἄλλ. H; ceterum e schol. exc. concluserit aliquis, ante κατηγορεῖν excidisse ὡϲ ϲυλλαμβάνεϲθαι ὀφειλόντων τῷ πολίτῃ vel simil.   ἦν μᾶλλον D
15 οὐχὶ οἱ ἡμέτεροι μόνοι D   16 τοῖϲ γὰρ π. ἀναγκαῖον καὶ τοὺϲ ἐλ. ἀκολ. D
18 μνηϲτῆρϲιν D   19 ἡ post ἐπαγωγὴ om. D   20 ἐνθάδ' εἰϲὶν D
22 sqq. παῖδεϲ ὡϲ οὖν ἡγεμόϲιν ἀρίϲτοιϲ οὖϲιν οἱ ἄλλοι εἵποντο· ἐν πάϲι γὰρ πείθεται τὸ ἡγεμονευόμενον τῷ ἡγεμονοῦντι κἂν τὸ ἄργον (sic) ὀλίγιϲτον ᾖ καὶ ὑπακούει εἴϲ τε τὰϲ ἐπιθέϲειϲ καὶ τὰϲ ἐποχὰϲ τῶν πραττομένων D

---

3 sqq. Cf. Eust., p. 1432, 43.

7 De Heraclide (Pontico) v. Prolegg. Il. p. 414, 15. De Aristophane post v. 51 versus α 245. 46 paullulum mutatos inserente v. schol. Didymi (Ldw., Ar. Hom. Textkr. 1, p. 520).

12 sqq. † H f. 8[a] (c. l. *ἄνδρες φίλοι υἷες*), D f. 188[a] (c. l. *ἀνδρῶν φίλοι υἷες*), M[1] f. 20[a] v. 51: *καὶ μὴν δώδεκα μόνοι ἦσαν ἀπὸ τῆς Ἰθάκης· ἀλλ'*

καὶ τῷ ἡγεμονοῦντι, κἂν [τὸ] ὀλίγιστον ᾖ, πείθεται τὸ ἄλλο πλῆθος εἴς τε τὰς ἐπιθέσεις καὶ τὰς ἀποχὰς τῶν πραττομένων.

52. δ 1.

63 sqq. αἰτιᾶται ὁ Ἡρακλείδης καὶ τὸ τῆς Τηλεμάχου δημη- H f. 8b.
γορίας ἀνοικονόμητον. δέον γάρ, φησίν, ἀξιοῦν καὶ ἱκετεύειν συνάρασθαι D f. 188b.
αὐτῷ πρὸς τὴν τῶν μνηστήρων τοῦ οἴκου ἀπαλλαγήν, ὁ δὲ ἐπιπλήσσει, λέγων οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται οὐδέ τι καλῶς οἶκος ἐμὸς διόλωλε, καὶ τὸ ὅτι [εἰ] μὴ πάρεστιν ὁ πατὴρ ταῦτα πάσχειν ἐπανατεινόμενος· οὐ γὰρ ἔστ' ἀνὴρ οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι, ἡμεῖς δ' οὔ νύ τοι τοῖοι ἀμυνέμεν (v. 58 sqq.), καί, ἔτι πικροτέρου πρὸς τοὺς Ἰθακησίους ὄντος τοῦ λόγου, καὶ τὴν ἀπειλήν· ἄλλους τ' αἰδέσθητε, φησὶ (v. 65 sq.), περικτίονας ἀνθρώπους, θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν.

ἀγνοεῖ δὲ ὁ κατήγορος τὴν δύναμιν τῆς δημηγορίας. συμπλέκεται γὰρ βασιλικὸν φρόνημα δεήσει καὶ ἱκεσίᾳ. καὶ ἔστιν οὐχ ἁπλῶς ὁ λόγος ἀτυχοῦντος, ἵνα δέησις ᾖ μόνη, ἀλλὰ βασιλέως ἀτυχοῦντός τε ἅμα καὶ ἀδικουμένου ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν. ὁ δὲ λόγος πρὸς τοὺς ἀδικοῦντας· διὸ ἡ μὲν παρρησία τῆς ἐπιπλήξεως βασιλική, ἡ δὲ δέησις — παραμέμικται γὰρ καὶ δέησις — οἰκεία τῷ δυστυχοῦντι· λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος, σχέσθε φίλοι καί μ' οἶον

---

1 τὸ deleri iussit Polak, p. 191 2 εὐποχὰς videtur esse H 4 H. c. l. οὐ γὰρ ἔτ' ἄνσχετα, D c. l. οὐ γὰρ ἔτ' ἀνασχετὰ καὶ om. D 7 ἄνσχετα H, ἀνασχετὰ D 7. 8 οὐδέ — διόλωλε om. D 8 εἰ (in Q) del. Buttm. 9 ἐπανατεινάμενος H 10 ἀρήν, α corr. ex εὐ, D, ήν e corr. H ἀπὸ τοῦ οἴκου H ἀμύναι D 12 καὶ τὴν πάλην H, καὶ πάλιν D; corr. Cobet ap. Dind. ἄλλους τ' αἴσθητε H 15 ἱκεσεία D ἔστι D 16 ἀδικοῦντος τὲ ἅμα κτλ. H; βασιλέως ἀδικουμένου ὑφ' ὧν κτλ. D; ἀτυχοῦντος coni. Buttm. 18 ἡ μὲν παρουσία τῆς ἐπιπλ. D 18. 19 παραμέμικται ⟨om. γὰρ καὶ δέησις⟩ οἰκεία γὰρ τῷ δυστ. D

20 sqq. σχέσθε φίλοι κτλ. in utroque cod. sine ullo intervallo post ἠδὲ Θέμιστος sequuntur (in H tamen signo supra σχέσθε posito ad versum, qui f. 9a legitur, revocamur); apparet igitur in Dindorfii editione (ut apud Cramerum) hanc scholii partem, de qua cf. Pollak, p. 96 sqq., male ad v. 70 referri ab antecedentibus avulsam

---

ἐκείνων ἔδει μάλιστα κατηγορεῖν, οὓς δεῖ ⟨*ἔδει* M⟩ *συλλαμβάνεσθαι μᾶλλον* ⟨add. spr. lin. Ma⟩ *τῷ πολίτῃ* ⟨*ποιητῇ* HD⟩ *βιαζομένῳ. ἄλλως τε καὶ τῶν ἄλλων μείζονες ἦσαν, ὡς αὐτός φησιν· ἐκ δ' αὐτῆς* ⟨*αὐτοῖς* H⟩ *Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι. ἴδιον οὖν τὸ ἀδίκημα ἐποίησεν, ὡς καὶ τῶν ἄλλων τούτοις ἀκολουθησάντων ὡς ἂν* ⟨om. D⟩ *ἡγεμόσι καὶ ἀριστέων παισίν* ⟨*πᾶσιν* H; *ἀρίστων*, superscr. *έο*, *παισὶν* M; *ἀρίστοις*, om. altero v., D⟩· *ἐν πᾶσι γὰρ τὸ ἡγεμονικὸν ὀλιγώτερον τῶν ἀρχομένων, καὶ τῷ ἡγεμονοῦντι, κἂν ὀλίγιστον* ⟨*ὀλιγοστὸν* HD, *ὀλίγον* M⟩ *ᾖ, πείθεται τὸ ἡγεμονούμενον πλῆθος.* Cuius scholii partem (usque ad *τῷ πολίτῃ βιαζομένῳ*) etiam cod. **B** (f. 22a, c. l. *τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες*, praem.: *τουτέστι τῶν ἐνθάδε ἀρίστων υἱοί*) et (usque ad *ὡς ἡγεμόσιν καὶ ἀριστέων υἱοῖς*, sic) **T** (p. 14, c. l. *οὐδ' ἔνθαδ' εἰσὶν ἄριστοι*, iisdem fere praemissis, mendis, ut solet, foedissime scatens) habent.

ἐάσατε πένθει λυγρῷ τείρεσθαι *καὶ τὰ ἑξῆς*· βαρύτης μὲν γὰρ ὀνειδίζειν μὲν ἃ πάσχει, ἱκετεύειν δὲ συγχωρεῖσθαι αὐτῷ ***πενθεῖν*** τὸν πατέρα, ὃν πάντας μὲν ἔδει ποθοῦντας δακρύειν· αὐτὸς δὲ ἐν ἱκετηρίᾳ τίθεται τὸ κἂν μόνῳ αὐτῷ συγχωρηθῆναι τὸ πένθος. καὶ εὐθὺς ἀπολογισμὸς περιδέξιος ἐφ' οἷς δρῶσι παραδόξως· εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς (v. 71 sq.), καὶ ἐχθρὸν τιμωρούμενοι ἐμὲ δι' ἐκεῖνον ἀμείβεσθε. συμπλέκει δὲ τοὺς Ἰθακησίους τῇ ἀδικίᾳ τῶν μνηστήρων, καίπερ κατ' ἀρχὰς χωρίσας τοὺς μνηστῆρας ἀπ' αὐτῶν, κατ' ἰδίαν τούτων κατηγορῶν· μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον, τῶν ἀνδρῶν φίλοι [μοι] υἷες, *οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι*, οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι, οἳ δ' εἰς ἡμετέρου πωλεύμενοι *καὶ τὰ ἑξῆς* (v. 50 sqq.). ἐκθεὶς γὰρ ταῦτα περὶ ἐκείνων, μετὰ τὴν διήγησιν καὶ ἐπίδειξιν τοῦ ὅτι παῖδές εἰσι τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀρίστων ἀκόλουθον τὸ τῆς κοινοποιίας ἐπήγαγε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοὶ ἄλλους τ' αἰδέσθητε, θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν, σχέσθε φίλοι. τίς οὖν ἡ τούτων ἀδικία; οὐ μόνον ὅτι οὐκ ἀμύνονται, *ἀλλὰ καὶ* τούτους ὀτρύνοντες (v. 74). πῶς οὖν ὀτρύνουσιν; ὅτι [εἰ] παῖδας ὄντας αὐτῶν οὐκ ἐπέχουσιν· οὓς γὰρ αὐτός τις κωλύειν δυνάμενος διὰ τὸ εἶναι κύριος ἐᾷ πλημμελεῖν, αὐτὸς ἂν εἴη ὁ δοὺς τὴν ἐξουσίαν τῆς

---

1 καὶ τὰ ἑξῆς addidi; codd. om. μὲν om. H, γὰρ om. D 2 ὀνειδίζεν D πάσχειν H πενθεῖν, quod codd. om., Polak ins.; αὐτὸν (pro αὐτῷ) τὸν πατέρα D 5 περίδοξος codd.; περιδέξιος ego παραδόξοις D; Pol., del. h. v., ἀπολογισμὸς παράδοξος coni. (cf. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 425) 6 ἐσθλὸς om. D 7 καὶ τὸν ἐχθρὸν τιμ. D 7. 8 δι' ἐκεῖνον ἀμύνεσθε H 11 μοι delevi οἳ — ἄριστοι, quae addidi, om. codd. 12 ἀπερίγασι H 12. 13 καὶ τὰ ἑξῆς, quae addidi, om. codd.; D etiam οἱ — πωλεύμενοι om. 13 ἐκθεὶς γὰρ αὐτὰ τὰ περὶ ἐκείνων πρὸς διήγησιν D 15 νεμεσήθητε καὶ αὐτὸς D 16 αἰδέσθητε καὶ τὰ ἑξῆς τίς οὖν κτλ. D 17 οὐ μόνον om. D ἀλλὰ καὶ addidi 18 Polak aut εἰ del., aut ὅτι εἰ in ἐπεὶ mutandum esse censet 19 αὐτός om. D 20 κύριος αὐτῶν D τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀδ. D

---

1 sqq. † **M**ª (f. 20ᵇ), **T** (p. 15) v. 70 (in utroque codice iis quae p. 85, 24—31 D., leguntur clausulae signo, in T etiam v. *καὶ ἄλλως* interiectis subiuncta): *ἐπιφθόνως λίαν ἐν μέρει χάριτος* ⟨*χάριτας* T⟩ *αἰτεῖται τὴν ἐξουσίαν τοῦ πένθους, ὃν ἔδει* ⟨*ὅτι ἐχρῆν* T⟩ *πάντας δακρύειν αἰτῶν* ⟨om. T⟩ *κἂν μόνος πενθεῖν* ⟨*ἐμὲ* ins. T⟩ *ἀδεῶς*.

3. 4 Paullo aliter Aristarchus (schol. v. 70 HMT, cf. Ludwich, Ar. Hom. Textkr. I, p. 521, 6): *ἐπιτρέψατέ μοι μόνον ἐν τῷ πένθει εἶναι, καὶ μὴ ἄλλα ἐπισωρεύετε κακά.*

17 Cf. ad α 378.

18 sqq. † **E** rec. (f. 14ª) v. 74: *οὐχ ὅτι ὤτρυνον αὐτοὺς εἰς τὸ φανερὸν ἐκεῖνοι, τοῦτο ἐγκαλεῖ Τηλέμαχος, ἀλλ' ὅτι παῖδας ὄντας αὐτῶν τοὺς μνηστῆρας οὐκ ἐπεῖχον· οὓς γάρ τις κωλύειν δυνάμενος διὰ τὸ εἶναι κύριος αὐτῶν ἐᾷ πλημμελεῖν, οὗτος ἂν εἴη ἄντικρυς ὁ τὴν τῆς ἀδικίας ἐξουσίαν αὐτοῖς δεδωκώς.*

† **H** f. 9ª (c. l. *ὑμέας ἐσθέμεναι*) v. 75: *ἀντικειμένου λύσις· τῷ γὰρ τούτους*

ἀδικίας. καὶ πάλιν χωρίcας ἀπ' αὐτῶν τοὺc μνηcτῆρας ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη, φηcὶν, ὑμέας ἐcθέμεναι (v. 74 sqq.). διὰ τί; παρ' ὑμῶν μὲν γὰρ ἔcτιν ἀπολαβεῖν, παρὰ δὲ τούτων οὐκέτι· εἶτα πάλιν κοινῇ· νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ (v. 79). τῷ μεταξὺ διαιρεῖν τε καὶ κοινοποιεῖν τὸ ἀδίκημα καὶ παρρηcίᾳ κέχρηται βαcιλικῇ καὶ δεήcει πάλιν ταπεινὰ πράττοντος, καὶ ποτὲ μὲν τὸ δίκαιον ὑπομιμνήcκει καὶ νέμεcιν, ποτὲ δ' αὖ καὶ αἰcχύνην τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τὴν παρὰ θεῶν μῆνιν καὶ *τὴν* τοῦ πατρόc. διὰ πάντων γοῦν τούτων μικτήν τε ὁμοῦ καὶ ποικιλίας πλήρη ποιήcας τὴν δημηγορίαν δεινοῦ ῥήτορος δυνάμει κεχρημένος φαίνεται.

67. τινὲc τὸ ἀγαccάμενοι ἀντὶ τοῦ μεμψάμενοι ἐκλαμβάνουcιν. D f. 189[a], Π.
οὐκ ἔcτι δέ, ἀλλὰ cημαίνει τὸ ἐκπλαγῆναι ἐπί τινι μεγάλῳ παρανο- E rec. f. 14[a]
μήματι, ἀπὸ τῆc ἄγαν καὶ τῆc ἄγηc· ἄγη μ' ἔχει (γ 227)· ὅθεν καὶ ἀγηνορίη ἡ ἄγαν † ἐπιτριcαμένη ἠνορέη. καὶ ἔcτιν ἄγαν ἐκπλαγέντεc ἐπὶ τοῖc ἀδικήμαcιν.

70. ad v. 63 sqq., p. 28, 1 sqq.

74. 75. ad v. 63 sqq., p. 28, 18.

---

1 ἀπ' ἀ . . ⟨eros.⟩ D   κε om. D   2. 3 διότι παρ' ἡμῶν D   3 γάρ ἐcτιν H, γὰρ ἐcτὶν D   4 ἐμβάλετε D   7 ὑπομνήcκειν H   8 τὴν add. Polak; id. ὑπομνήcκειν ⟨sic⟩, quod habet H, D om., eicit   11 D c. l. ἀγαccάμενοι κακὰ ἔργα   ἀγαcάμενοι E   ἀντὶ τοῦ μεμψάμενοι om., tum ἀκούουcιν D   12 sqq. παρανομήματι om. D; ἐκπλαγέντεc ὡc ἐπί τινι μεγάλω παρανομήματι δῆ, rel. om., E   13 ἄγηc μ' ἔχει D   14 in ἐπιτριcαμένη, si modo recte legi, ἄτρεcτοc vel sim. latere videtur (cf. Eust. ι, p. 1624, 57)

ὀτρύνοντες ῥᾴδιον ἀπαντῆσαι· ὅτι οὐκ ὀτρύνομεν οὐδὲ κοινωνοῦμεν τῆς εὐωχίας ⟨huc usque etiam **T**, p. 15, c. l. *τούτους ὀτρύνοντες*⟩. *πολλῷ οὖν φησιν αἱρετώτερον ὑμᾶς ἐσθίειν ἤπερ τοῖς μνηστῆρσιν ἐπιτρέπειν· οἱ γὰρ μὴ ἐνιστάμενοι τῇ βίᾳ τῶν μειρακίων σχεδὸν ἐπιτρέπουσι καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα προκαλοῦνται.* Cf. Eust., p. 1434, 53 sqq.

11 sqq. Scholia f. 189[a], cuius folii in marg. exteriore Porphyrii nomen legitur, ita disposita sunt, ut auctoris nomen ad unum schol. v. 67, neque — id quod Dindorfius, p. XLII, suspicatus erat — ad schol. v. 70 (a nobis ad p. 28, 1 sqq. editum) referri possit. Ceterum veri simile est, non hunc locum, sed *κ* 249, quo loco fuerunt qui *ἀγασσάμεθα* perperam vituperandi notione acciperent (velut Eust., p. 1657, 31; id. schol. vulg.; melius schol. **T**, p. 150: *ἄγαν προσεκείμεθα καὶ ἐλιπαροῦμεν καὶ ἐξεπληττόμεθα*), causam quaestionis exstitisse, ita quidem ut etiam v. *β* 67 mentio iniceretur.

Aristarchus *ἄγασθαι* et invidere et admirari esse docuit (v. Lehrs, Ar. p. 147), praeter ea *ζηλοῦν* Apollon. v. *ἀγάασθαι* (idem *ἄγη* esse voluit *θάμβος καὶ κατάπληξιν*). Vituperandi notionem in eo inesse praeter schol. vulg. et Eust. *κ* 249 schol. **B** *β* 67 (f. 22[b]): *ἀπὸ τοῦ ἀγῶ γίνεται ἄγαμαι, ὃ σημαίνει δύο, τὸ θαυμάζω καὶ τὸ μέμφομαι κτλ.*, perhibet; similiter schol. **M**[1] ibid. (f. 20[b], c. l. *ἀγασσάμενοι*): *θαυμάσαντες τὰ κακὰ ἔργα . . . . . ἢ νεμεσήσαντες* ⟨*νεμεσσήσαντες* cod.⟩ *ἐπὶ τοῖς κακῶς πραττομένοις* . . . ., quibus **M**[a] subiunxit: *χολωθέντες, μισήσαντες, μεμψάμενοι καὶ φθονήσαντες.*

152. fragmentum quaestionis Vaticanae ιζ′ a codice **T** h. l. (p. 20) servatum ad Iliad. p. 320, 20 sqq. edidimus. Ex eodem fonte pendere videtur schol. **S** Dind. (c. l. ὄσσοντο δ' ὄλεθρον): προεμαντεύοντο, προεδήλουν αὐτοῖς ἀπώλειαν (cf. Iliad. p. 321 β 5).

H f. 10a. 165. ἐγγὺς ἐών. ἀλλὰ μὴν ἐν Ὠγυγίᾳ ἐστίν, ὥστε οὐκ ἐγγύς ἐστιν. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆς λέξεως· τὸ γὰρ ἐγγύς καὶ ἐπὶ χρόνου καὶ ἐπὶ τόπου τάσσεται· νῦν οὖν ἐπὶ χρόνου παρείληπται.

E f. 16a. D f. 190a, Π. Ma f. 22b. τὸ ἐγγύς οὐ τοπικὸν νῦν ἀλλὰ χρονικόν· ἐν Ὠγυγίᾳ γὰρ νήσῳ ἦν. λύσις δὲ τοῦτο τοῦ ἀποροῦντος εἰς τὸ ἐγγύς· τάσσεται γὰρ τοῦτο καὶ ἐπὶ χρόνου καὶ ἐπὶ τόπου.

169. editum ad Iliad. p. 332, 12 sqq.

315. scholium e quaest. Vaticana ιε′ excerptum, quod ad Iliad. p. 308, 16 sqq. commemoravimus, non solum inter scholia **E** (f. 19b), sed etiam **D** (f. 193a) legitur. Utrumque prae iis, quae meliores secuti codices ibi edidimus, ita sordet, ut non sit cur h. l. in medium prodeat.

H f. 12a (= Ζητ. Vatic. α′). 318 sqq. τὸ ἑξῆς· εἶμι μὲν ἔμπορος, ὅ ἐστιν ἐπιβάτης ἐπὶ νεὼς ἀλλοτρίας. ἔμπορος· τὸν ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς πλέοντα ἐπιβάτην οὕτως εἴρηκεν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ· ἔμπορος εἰλήλουθας νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης (ω 300).

ἀντὶ ναυκλήρου δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης ἐσόμενος τοὺς κατηναλωκότας μου τὸν πλοῦτον, διὰ τὰ ἄνω· ἢ οὐχ ἅλις, ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλά (v. 312).

οὐ μέντοι ὁ ἔμπορος ἀπὸ τοῦ πορίζειν πεποίηται παρ' Ὁμήρῳ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόρου, τουτέστι τῆς πορείας. τὸν δὲ πόρον κυρίως ἐπὶ τοῦ ὕδατος, λέγων Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον (Β 592) καὶ ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐυρρεῖος ποταμοῖο (Ξ 433), τὴν διάβασιν τὴν διὰ τοῦ ὑγροῦ. ὡς οὖν τὸ μὴ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ γαμεῖν, ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίῳ,

---

8 EDM c. l. ἐγγὺς ἐών τοπικῶς et χρονικῶς M νήσῳ om. M 9 λύσις δὲ κτλ. om. M 17 sqq. in hoc scholio iterum edendo, de quo omnino cf. Epilegg., id consilium secutus sum, ut codicis rationem quam maxime possem sequerer; inter p. 30, 20. 23; p. 31, 2. 6 et ea quae sequuntur signum scholii finiti positum est 19 εἰλήλυθας 26 ἄλλοτε 27 εὐρεῖος

---

8 Cum schol. M B f. 24a int. paene congruit.

17 sqq. Eundem fere, si ab extrema parte discesseris, ordinem schol. **M** sequitur (de quo, ut de aliorum codd. scholiis h. l. consulto omissis, cf. Epilegg.), f. 25b:

τὸ ἑξῆς· εἶμι μὲν ἔμπορος, ὅ ἐστιν ἤγουν (?) *ἐπιβάτης, ἐπὶ νηὸς ἀλλοτρίας, ἀντὶ ναυκλήρου, φησί, δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης ἐσόμενος* ⟨haec quidem **M**1; reliqua **M**a addidit⟩ *τοὺς καταναλωκότας μου τὸν πλοῦτον, διὰ τὰ ἄνω· οὐχ ἅλις, ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλά. ἔμπορον δὲ τὸν ἐπ' ἀλλοτρίας νηὸς πλέοντα ἐπιβάτην, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ· ἔμπορος εἰλήλουθας νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίας :—*

28 sqq. Pergit **M**a: *ἄλλως. ὡς τὸ μὴ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ γαμεῖν, ἀλλ' ἐν ἀλλο-*

ἐγγαμεῖν λέγουσιν, οὕτως τῷ ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι καὶ ἐμπορεύεσθαι καλεῖται ἔμπορος ὁ τοιοῦτος.

ἐπήβολος ἐκ τοῦ βάλλω, τὸ ἐπιτυγχάνω, ἐξ οὗ καὶ τὸ βουλή, οἱονεὶ βολή τις οὖσα, ὅθεν ἔφη· σῇ δ' ἥλω βουλῇ πόλις Πριάμοιο ἄνακτος (χ 230), ὡς εἰ ἔφη· τοῖς σοῖς ὅπλοις ἢ τοῖς σοῖς τόξοις ἢ βέλεσιν.

λύσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ (ο 297)· μετῆκται γὰρ ἀπὸ τῶν πόρρω τὴν ἐπιβολὴν ποιουμένων· ἡ ναῦς οὖν ἐπιβολὴν ἐποιεῖτο ὥστε τυχεῖν τῶν Φερῶν. χρῶνται δὲ ταύτῃ τῇ λέξει καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον· Ἄρχιππος· νῦν δ' ὡς ἐγενόμην χρημάτων ἐπήβολος, ἀντὶ τοῦ ἐπιτυχὴς καὶ κύριος. τί οὖν αἱ λέξεις σημαίνουσι δεδήλωται. τὸ *δὲ* ὥς νύ που ὕμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι σὺν βαρύτητι εἴρηται, λέγοντος τοῦ Τηλεμάχου, ὅτι ἐν ἀλλοτρίῃ πλευσοῦμαι νηί· οὐ γάρ εἰμι, φησίν, ἐπιτυχὴς ἰδίας νεὼς οὐδὲ κέκτημαι οἰκείους ἐρέτας· τοῦτο γὰρ ὑμῖν ὠφελιμώτατον εἶναι ἐφάνη, τουτέστι τὸ ἐμὲ μὴ ἔχειν ἰδίαν ναῦν ἀλλ' ἔμπορον πλεῖν. ἀναφέρει δὲ εἰς ἐκεῖνο, ὅτι εἰς πενίαν αὐτὸν κατέστησαν. προεῖπε γάρ·

Ἀντίνο', οὔπως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
δαίνυσθαί τ' ἀκέοντα καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον.
ἦ οὐχ ἅλις, ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
κτήματ' ἐμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα;

ἔστιν οὖν δυνάμει τὸ νόημα· ἀντὶ τοῦ ναυκλήρου δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης γέγονα, τοὺς τὰ ἐμὰ *κατηναλωκότας*.

. ἐπήβολος. Ἀττικὴν εἶναί φησι τὴν λέξιν ὁ Πορφύριος. δηλοῖ **H** f. 12ª int.

1 ἐπαλλοτρίας νηὸς 3 ἐπήβολον 4 δ' εἵλω 7 λύσιν ἐπέβαλεν 8. 9 ἐπηβολὴν, utroque loco ϊ spr. η scrpt. 12 δὲ om. 15. 16 ὠφελιμώτατον — τὸ paene evan. 20 et 23 δαίνυσθαί τ' et τὸ νόημα — ναυκλήρου paene evan. 24 γέγονε τὰ ἐ.... (vacuum spat. 20 fere litt.) 25 scholium signo apposito ad ἐπήβολος relatum

τρίῳ, ἐγγαμεῖν ἐστιν, οὕτως καὶ τὸ ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι [καὶ] ἐμπορεύεσθαι· ὁ δὲ <om. cod.> *τοιοῦτος ἔμπορος. ἐπήβολος δὲ ὁ ἐπιτυγχάνων τοῦ σκοποῦ, ὡς τὸ σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο* <*βάλεο* cod.> *σῇσι* (*A* 297), *ἀντὶ τοῦ ἐπιτυχῶς λάμβανε. ὅμοιον δὲ τὸ σῇ δ' ἥλω βουλῇ πόλις δὲ Πριάμοιο, ἀντὶ τοῦ τοῖς σοῖς ὅπλοις ἢ τόξοις ἢ βέλεσιν*: —

ἄλλως (quae iam sequuntur, a librario H neglecta, cf. in *ζητ.* Vat. p. 282, 10): *τῶν ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένων τοὺς μαχομένους ἐπιβάτας οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν, τοὺς δὲ τὰς κώπας καὶ τὰ πηδάλια ἔχοντας ἐπικώπους, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἁρμάτων οἱ μαχόμενοι λέγονται παραβάται, οἱ δὲ κατέχοντες τὰ ἡνία ἡνίοχοι. ἔμπορος δὲ οὐκ ἀπὸ τοῦ πορίζειν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόρου*: — Reliqua vid. ad l. 25.

7 † **Vd** (f. 79ª) ο 297: *ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν πόρρω ποιουμένων τὴν ἐπιβολὴν, ἤτοι τὴν εὔστοχον καὶ ἐπιτυχῆ βολήν. ἡ ναῦς οὖν ἐπέβαλλεν, ἤτοι ἐπιβολὴν ἐποιεῖτο, ὥστε τυχεῖν τῶν Φερῶν.*

25 sqq. Pergit **M**ª (quae praecedunt v. ad p. 30, 28 sqq.):
ἄλλως. ἐπήβολος. Ἀττικὴν εἶναί φησι <*φασὶ* cod.> *τὴν λέξιν ὁ Πορ-*

δὲ τὸ ἐπιτυχὲς καὶ ἐγκρατές, ἀπὸ τοῦ βάλλειν, τοῦ σκοποῦ τυγχάνειν.

H f. 13b. 434. *ἠῶ τὴν ὀρθρινὴν ὥραν τὴν μεταξὺ νυκτὸς καὶ ἡλίου ἀνατολῆς.

γ

H f. 17b (v. 328). Mb f. 35a ibid. 20. Ἐναντίον ἐστὶ τοῦτο τῷ ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὅμοια (τ 203)· καὶ γὰρ πεπνυμένος ὑπόκειται. ἡ δὲ λύσις ἐκ τοῦ καιροῦ· τὸ γὰρ κατὰ καιρὸν κατεπείγοντα ψεύδεσθαι, τοῦτο φρόνησιν εἶναι φασίν.

T p. 27 (v. 20). Ma f. 28a ibid. E f. 22b ibid. D f. 195 ibid. καὶ πῶς ὁ πεπνυμένος καὶ συνετὸς Ὀδυσσεὺς ἴσκεν ψεύδεα πολλὰ λέγων; ἀλλὰ τὸ πρὸς μηδὲν κατεπεῖγον ψεύδεσθαι, τοῦτο κομιδῇ νηπίου ἀνδρός.

D f. 195b. Ma f. 28b. 23. οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι. καὶ πῶς ἐν τοῖς Ἰθακησίοις οὕτως ἐπαρρησιάσατο; ἀλλ' ἐκείνοις μὲν συναναταφεὶς, ἔτι δὲ

4 M c. l. ψεῦδος οὐκ ἐρέει τοῦτο τὸ ἴσκεν M 8 T c. l. ψεῦδος δ' οὐκ ἐξερέει <ἐρέει text., p. 32> μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν, M et D: μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί, E: μάλα πεπνυμένος ἐστί καὶ συνετὸς in uno T; ὁ Ὀδ. ὁ πεπνυμένος E, Ὀδ. ὁ πεπν. D, πεπν. Ὀδ. M ἴσχε E, ἴσκε D 9 λέγειν ED πρὸς τὸ EDM; τὸ πρὸς T, ubi sequitur: μηδένα κατειπεῖν ψεύδ. κτλ. 11 μύθοις πεπείραμαι D <text. πεπείρημαι>, om μύθ. πεπ. M 12 ἐκείνοις <ἐκεῖνος M> μὲν οὖν ἀνατραφεὶς codd.; corr. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 427

φύριος. δηλοῖ δὲ τὸ ἐπιτυχής καὶ ἐγκρατής καὶ δεσπότης, ἀπὸ τοῦ βάλλειν, ὅ ἐστι τοῦ σκοποῦ <*σκοπεῖν* cod.> *τυγχάνειν*: —

3 Cf. quaest. Vatic. *ια'*, p. 301, 1. — Idem schol. etiam codd. D (f. 195a; sec. Dindorf. etiam E) et B (f. 29a) habent, uterque cum schol. de *πεῖρε* (*ἀντὶ τοῦ ἐπέρα κτλ.*) agente coniunctum.

4 sqq. Huc, neque ad v. 328, quo loco scholium priore loco positum legitur, rettuli, quoniam veri similius est, quaestionem de praecepto Minervae deae esse institutam quam de verbo eius a Nestore repetito; cf. etiam Eust. p. 1455, 31.

5 Digna est quae conferatur Peripateticorum recti hominis medium inter *ἀλαζόνα* et *εἴρωνα* tenentis definitio: *ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ χείρω καθ' αὑτοῦ ψευδόμενος μὴ ἀγνοῶν εἴρων, ὁ δ' ἐπὶ τὰ βελτίω ἀλαζών, ὁ δ' ὡς ἔχει, ἀληθὴς καὶ καθ' Ὅμηρον πεπνυμένος· καὶ ὅλως ὁ μὲν φιλαλήθης, ὁ δὲ φιλοψευδής* (Eudem. Eth. III, 7, p. 1234 *α* 1).

6 sqq. Cf. Stoica ap. Stob. ecl. II, 7, 11 (p. 111, 13 W.): *τῷ μέντοι ψεύδει ποτὲ συγχρήσεσθαι νομίζουσιν αὐτὸν κατὰ πολλοὺς τρόπους ἄνευ συγκαταθέσεως· καὶ γὰρ κατὰ στρατηγίαν κατὰ* <add. Heeren> *τῶν ἀντιπάλων καὶ κατὰ τὴν τοῦ συμφέροντος προόρασιν καὶ κατ' ἄλλας οἰκονομίας τοῦ βίου πολλάς.* Simil. Sext. Empir. adv. math. VII, 42 sqq., Plut. Stoic. repugn. c. 47. — Pseud.-Aristot. de virtut. et vitiis c. 5, p. 1250 *β* 15: *δικαιοσύνης δέ ἐστι τὸ διανεμητικὸν εἶναι τοῦ κατ' ἀξίαν . . . . . τὸ ἀληθεύειν ἐν τῷ διαφέροντι* (in usum suum convertit Andronicus qui fertur *περὶ παθῶν* 7, 3, p. 25, 25 sqq. Sch.). Cf. *ε* 182.

Eustathius, p. 1455, 20 sqq., aperte eadem quaestione usus, utrum Isocratea (Panathen. § 246) scite collata de suo addiderit an ex meliore scholiorum codice hauserit non diiudico.

καὶ κινηθεὶc πρὸc ὀργὴν ἱκανῶc παρρηcιάζεται, Νέcτορα δὲ cυνέcει
πανταχοῦ κηρυττόμενον ἀκούων εἰκότωc αὐτὸν εὐλαβεῖται.
43. πῶc ὁ μὲν Τηλέμαχόc φηcιν (v. 24) αἰδὼc δ' αὖ νέον H f. 14^a.
ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεcθαι, ὁ δὲ οὕτωc ἀόκνωc διαλέγεται τῇ D f. 195^b.
Ἀθηνᾷ; ὑποφαίνει οὖν ὁ ποιητὴc ὅτι ἔχει γε μέντοι καὶ τὸ θρε- M^a f. 28^b.
φθῆναι καλῶc δίδαξιν ἐcθλοῦ (Eur. Hec. 600). ἦν δὲ καὶ τοῦτο T p. 27.
γενναίου τρόπου, ἀντιλαμβάνεcθαι τῶν ἰδίων ἐλαττωμάτων (v. 49).
72 sqq. ἀπρεπὲc τὸ τὸν φρόνιμον Νέcτορα ὑπονοεῖν ληcτείαν. H f. 14^b.
λύεται δὲ τῷ ἔθει· φαίνεται γὰρ οὐκ αἰcχρὸν παρὰ τοῖc ἀρχαίοιc ὂν D f. 196^b, Π.
τὸ ληcτεύειν, ὡc καὶ Θουκυδίδηc εἴρηκεν (I, 5). T p. 28.

80. 97. quae ad Iliad. p. 156, 5 commemoravi scholia E et Q non solum in cod. **H** (f. 14^b, ad v. 97) sed etiam et uberius quidem quam in E in **D** (f. 196^b, ad v. 80) leguntur. E quibus schol. D cum schol. Iliadis quam maxime congruit, nisi quod initio (= p. 156, 5) οὐκ ἔcτιν ἁπλῶc εἴπω et in fine (= lin. 8) τὸ διεξελθεῖν οὖν τὸν λόγον μέχρι τοῦ ἀπολῆξαι δηλοῖ τὸ καταλέξαι habet. Eadem fere de v. κατὰ μοῖραν καταλέξῃc, adscripto Porphyrii nomine, ad θ 496 **Vd** (f. 22^b) praebet. — Cf. ad p. 48, 11.

94. **D** (f. 197^a c. l. ὀφθαλμοῖcι τεοῖcι), adscripto Porphyrii nomine, scholium (de quo cf. Polak, p. 132) habet ex iis, quae ad Δ 434 edidimus excerptum: πρὸc ἀντιδιαcτολὴν διὰ φαντααcίαc βλέποντόc τι ὥcπερ κατὰ τοὺc ὕπνουc κτλ. — αἰcθήcεωc (= Il. p. 75, 29 — 76, 3). E discrepantia scripturae unum dignum quod afferatur, p. 76, l. 2 cum hoc scholio τὸ δὲ θεᾶcθαι δι' ὀφθαλμῶν cημαίνει τὴν ἐναργῆ θέαν κτλ. esse legendum.

97. v. 80.

---

1 πρὸc ὀργὴν ἱκανῶc κινηθεὶc M 2 κηρυccόμενον M 3 T c. l. εὔχεο νῦν, rel.: εὔχεο νῦν ὦ ξεῖνε 4 ἄνδρα παλαιότερον T 5 ἀποφαίνει M γε om. D; hoc verbum et seq. in T sub charta agglutinata evan. τὸ om. T 5. 6 τρεφθῆναι MT 6 διδάξαν T 7 γρηναίου τρ. D τρόπου om. T ἐλαττωμά ... (cf. ad l. 5) T, ἐλατωμάτων D 8 H c. l. οἷα ληιcτῆρεc, D c. l. μαψιδίωc, tum ἄλλωc (sequitur post p. 125, 17 Dind.), T c. l. ὦ ξεῖνοι τίνεc ἐcτὲ καὶ τὰ ἑξῆc ληcτεῖα T 9 τῷ αἴθει D παρὰ om. HD 9. 10 ὧν τὸ λ. T 10 ὡc om. HD

---

8 sqq. Aristophanem hunc locum, Aristarchum ι 253 sqq., versibus de quibus h. l. agitur altero loco sublatis, tutatos esse, schol. Aristoniceo v. 71 docemur; ex eodem constat Thucydidis, quippe qui v. *ληίδα* prave intellexisset, hac de re auctoritatem ab Aristarcho impugnatam esse. — Cum Porphyrio quadam tenus congruit

schol. **M^a** (f. 29^a, c. l. *οἷά τε ληιστῆρες*) v. 73: *ἰστέον ὡς οὐκ ἄδοξον ἦν τὸ ληστεύειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἀλλ' ἔνδοξον· εἰ γὰρ τοιοῦτον ἦν, οὐκ ἂν εἰς μέσον αὐτοῖς τοῦτο προήγαγε φίλοις οὖσι* (id. fere, usque ad *ἔνδοξον*, **T**, p. 28). Cf. etiam Eust. p. 1457, 57 sqq.

H f. 15b. E f. 25b. D f. 197b, *Π*.

147. οὐ γὰρ αἶψα θεῶν τρέπεται νόος. ἐναντίον τοῦτο τῷ στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί (Ι 497). λύοιτο δ' ἂν ἐκ τοῦ προςώπου· τὰ μὲν γὰρ λέγει ὁ Νέστωρ τὰ δὲ Φοῖνιξ, ὥστε οὐ ταὐτὰ ἐδοκίμαζον. λύεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καιροῦ· τὸ γὰρ προθυμούμενον, τὸ στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί, τῷ καιρῷ ἥρμοσται. λύεται δὲ καὶ ἐκ τῆς λέξεως· πρόσκειται γὰρ τὸ αἶψα· τρέπεται μὲν γάρ, οὐκ αἶψα δέ.

H f. 15b, *Π*. D f. 197b, *Π*. T p. 30, *Π*. Mb f. 31a, *Π*. E f. 25b, *Π*.

151. τὸ ἀέσαμεν οὐκ ἐκοιμήθημεν ἀλλ' ἀνεπνεύσαμεν, ἀπὸ τοῦ ἄειν, ὅ ἐστι πνεῖν. λέγει δὲ καὶ ἀνάπνευσιν τὴν μικρὰν τῶν κακῶν παραμυθίαν· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο (Λ 801), ἀπὸ τῶν ἐκ πολέμου ἐπ' ὀλίγον ἀναπνεόντων, καὶ ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον (Λ 327), ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε (Χ 222), αὖθις δ' ἀμπνύνθη (Ε 697). ἀφ' οὗ καὶ τὸν εὑρίσκοντα πόρους εἰς ἀνάπνευσιν τῶν κακῶν, ὅπερ ἐστὶν ὁ φρόνιμος, πεπνυμένον φησίν. τὸ δὲ *ἀέσαμεν δηλοῖ τὸ* χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες ἀλλήλοις, ἀντὶ τοῦ ἀγρυπνοῦντες καὶ χαλεπὰ μεριμνῶντες

---

1 τρέπεται νόος om. DE τούτω E 3 ταῦτα HD 4 καὶ om. HE 5 τῷ, τ e corr., D ἥρμοττεν H καὶ om. H 7 sqq. cf. Polak, p. 122. 134
7 H inc.: διετελέσαμεν, διηλλάξαμεν. καὶ ἄλλως Πορφυρίου. ἀέσαμεν κτλ., D (c. l. νύκτα μὲν ἀέσαμεν) ἀέσαμεν κτλ., T (c. l. εἴωθεν ⟨i. e. ἠῶθεν, v. 153⟩ δὲ): οὐκ ἐκοιμήθημεν, M (s. l.) οὐκ ἐκοιμήθημεν κτλ. ἐπνεύσαμεν HTM 8 ὅ ἐστιν ⟨ἐστι M⟩ πνέειν ἐκ δὲ τούτου τὸ ἀνεπνεύσαμεν αὐτοὺς λέγει κτλ. TM
9 ὀλίγη δετε D 10 ἐπ' ὀλίγων M καὶ om. TM φυγόντες D 11 νῦν om. TM 12 αὖτις TM ἀμπνύει M, ἀμπναύθη (?) D 13 ὥσπερ TM 14 πεπνυμένος λέγει TM ἀέσαμεν δηλοῖ τὸ invitis codd. inserui 14. 15 ὁρμαί-νοντα TM 15 ἀντὶ τοῦ om. TM μεριμνοῦντες M

---

1 sqq. † **M**a f. 31a (c. l. *οὐ γάρ τ' αἶψα*): *ἐνταῦθα τινὲς ἀποροῦσι διὰ τὸ λέγειν μὲν Ὅμηρον οὐδὲ τὸ ἤδη ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν, [ἢ] ἐναντία αὐτὸν ἑαυτῷ παρεισάγοντες λέγοντα. καὶ γὰρ εὕρηται ἐν Ἰλιάδι λέγων στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί. δύναται γοῦν τὸ τοιοῦτον ἀπόρημα ἐκ τοῦ ἐπαγομένου λυθῆναι· λέγει γὰρ οὐ γάρ τ' αἶψα, τοῦτο δηλοῦντος τοῦ λόγου ὡς τρέπονται μέν, πλὴν οὐχὶ αἶψα.*

† **M**1 ibid. (id. fere **B** f. 30b, **T** p. 30): *πῶς ἐν Ἰλιάδι στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί; στρεπτοὶ γάρ, οὐκ αἶψα δέ.* **Vb** (f. 17b) haec tantum: *ἐναντίον πως τοῦτο τῷ στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί.*

Cf. Porph. *Ι* 497, p. 140, 24.

7 Apollon. v. *ἀέσαι: ἀέσαμεν ἐκοιμήθημεν.* Idem et praeterea *ἀνεπνεύσαμεν* schol. **Vb** f. 17b et Eust. p. 1461, 53.

8. 14 sqq. † **HED** (statim post ea quae l. 7 — p. 35, 1 edidimus, praemisso *ἄλλως* vel *καὶ ἄλλως* et l. *νύκτα μὲν ἀέσαμεν*), **M**a f. 31a (l. *ν. μὲν ἀέσ.*): *ἀνεπνεύσαμεν τῆς στάσεως, παρὰ* ⟨*ἀπὸ* E⟩ *τοῦ* ⟨*τὸ* DM⟩ *ἄω* ⟨*τὸ πνέω* add. M⟩· *εἰ γὰρ ἐκοιμήθημεν, πῶς ὁρμαίνοντες; [ἐν δὲ ταῖς χαριεστέραις γέγραπται εἰάσαμεν, ὅπερ* ⟨*ὃ* M⟩ *ἐστὶν ἄπρακτον ἀφήκαμεν]. ἠῶθεν δὲ οἱ μὲν νέας] ἀνοίκειον γὰρ τὸ κοιμᾶσθαι αὐτοὺς ἐν* ⟨corr. ex *ἐκ* D⟩ *τοσούτῳ* ⟨*-ων* D⟩ *κινδύνῳ* ⟨*-ων* D⟩, *εἴ τις τὸ ἀέσαμεν* ⟨*εἰάσαμεν* codd.⟩ *ἀντὶ τοῦ ἐκοιμήθημεν ἐκδέξαιτο.* Eadem fere, sed usque ad *ἄπρακτον ἀφήκαμεν* tantum, **T** (p. 30) iis quae in textu edidimus praemittit: *κατὰ μὲν ἐάσαμεν* ⟨sic⟩ *χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες] διετελέ-*

εἰς ἀλλήλους· ἀνοίκειον γὰρ τὸ κοιμᾶσθαι αὐτοὺς ἐν τοσούτῳ κινδύνῳ, εἴ τις τὸ ἀέσαμεν ἀντὶ τοῦ ἐκοιμήθημεν *ἐκδέξαιτο.*

231. v. ad 236.

236. ἀποροῦσί τινες, διὰ τί ὁ Ὅμηρος παρεισάγει ἐνταῦθα τὸ αὐτὸ M^a f. 33^a. καὶ ἓν πρόσωπον, τὸν δῆθεν Μέντορα, ἀνωτέρω μὲν (v. 231) λέγοντα ὅτι ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι, πάλιν δ' ἐν τῷ παρακατιέναι λέγοντα ὅτι οὐδὲ θεοὶ δύνανται τὸν ὁμοίιον θάνατον οὐδὲ ἀπὸ τοῦ φίλου αὐτοῖς ἀνδρὸς ἀποσοβῆσαι. καὶ πρὸς τοῦτο φαμὲν ὅτι ὃ μὲν ἀνωτέρω λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς εὐκόλως ἂν σώσειαν καὶ ἀπὸ μακρόθεν οἱ θεοὶ ὃν ἂν βούλωνται, κἂν ἐν ἀφύκτοις δεσμοῖς περιέχηται, μὴ δὲ πεπρωμένης οὔσης τῆς αὐτόθι τελευτῆς ἐκείνου, καὶ ἴσως καὶ τὴν ζωὴν αὐτῷ παρατείνουσιν· ὃ δὲ παρακατιὼν λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· ἀλλὰ τὸν ὁμοίιον θάνατον, ἤγουν τὸν πᾶσιν ὁμοίως διδόμενον, οὐδ' οἱ θεοὶ ἂν ἀποσοβήσειαν ἀφ' οὗ βούλοιντο, ἀλλὰ τότε, ὁπόταν ᾖ πεπρωμένον τὸ τελευτῆσαι αὐτόν, *τελευτήσει.*

245. scholium **E** Porphyrii nomine insigne e quaest. Vaticana ιδ′ excerptum ita fere ut ad Iliad. p. 305, 1 sqq. dederamus in cod. (f. 27^b) legitur, nisi quod in fine τρὶς ἀνάξειν traditum est.

272 (Eust. p. 1467, 27). ad **Ζ** 164. 65.

274. ὁ Ὅμηρος, ὁπόταν τὸ γένος προείπῃ καὶ τὸ συνεκτικόν M^a f. 34^a.

---

1 sqq. verba ἀνοίκειον γὰρ κτλ. in uno T h. l. leguntur; in reliquis codd., praemisso lemmate ἠῶθεν δὲ οἱ μὲν νέας, cum alio scholio, mixto illo e Porphyrianis et Didymeis (edit. ad p. 34 l. 14 sqq.) cohaeserunt ἐν om. T; id. post κινδύνω: εἶτ' ἐπὶ εσσαμεν (sic) ἀντὶ τοῦ ἐκοιμ., om. ἐκδέξαιτο, quae e scholio modo allato correcta 4 sqq. cf. Polak (Obs.), p. 53 4 M c. l. ἀλλ' ἤτοι θάνατον 6. 7 πάλιν δὲ τὸ παρακ., corr. Dind. 10 ὃν ἂν βούλοιντο: βούλωνται ego 11 περιέχεται, corr. Dind. 12 παρατείνωσιν, corr. id. 14 ἀποσοβήσειεν, -αν id. 15 τελευτήσει om., add. id. 20 inc. M: ὑφάσματά τε χρυσόν τε: πέπλους ὁ Ὅμ.

σαμεν, διελάξαμεν ⟨*λ* e corr.⟩, *ἢ ἀνεπαύσαμεν τῆς στάσεως, παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω· εἰ γὰρ — ἀφήκαμεν* (cf. ann. crit. ad p. 35, 1 sqq. et Polak, p. 133). — **M^a** spr. *ἀέσαμεν* gl. *ἀνεπαυσάμεθα* scripsit, **H** ibid.: *ἀνεπαυσάμεθα, ἐκοιμήθημεν ἢ διενυκτερεύσαμεν.*

4 sqq. Secundum Aristonicum v. 232—38 ab Aristarcho obelis notati erant, 236—38 quidem *διὰ τὸ ἀσύμφωνον*, quod cum versu *ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων κτλ.* pugnarent.

9 sqq. †**H** (f. 16^b) v. 236, **E** (f. 27^b, c. l. *θάνατον μὲν ὁμοίιον*, ubi quae praemittuntur v. ad l. 13) ibid., **T** (p. 34, s. l. scholio v. 231 subiunctum): *ὁ λόγος δὲ καὶ ὁ νοῦς* ⟨*ὅλος δὲ ὁ νοῦς* H, *ὁ δὲ νοῦς δὲ ὁ ὅλος* E⟩ *τοιοῦτος* ⟨*οὕτως* H; om. T⟩· *ἄνδρα* ⟨om. T⟩, *ᾧ εἵμαρται τὸ ζῆν, δύναται ὁ* ⟨om. T⟩ *θεὸς σῶσαι κινδυνεύοντα, ᾧ δὲ εἵμαρται τὸ ἀποθανεῖν, οὐδὲ θεοὶ δύνανται παρὰ μοῖραν βοηθῆσαι.*

13 † **H** gl. supr. v. 236: *τὸν φυσικόν, τὸν ὁμοίως ἐπὶ πάντας κατὰ φύσιν ἐρχόμενον.* Idem fere scholio E ad l. 9 sqq. allato praemittitur.

20 sqq. Et hoc schol. et quod infra text. statim sequetur, quoniam codicum

τινων, ἐπιφέρειν εἴωθεν καὶ τὰ περιεχόμενα εἴδη, οὐ μέντοι διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου, ὃς οὐκ ἔστι συναγωγός, ἀλλὰ διὰ τοῦ τε τοῦ συμπλεκτικοῦ καὶ ἀναφορικοῦ ὑπάρχοντος πάντα σημαίνων, ὥσπερ ἐν τούτοις· πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν· τίνα οὖν ταῦτα; ὑφάσματά τε χρυσόν τε (γ 274). νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα (Ψ 259)· τὸ γενικὸν τοῦτο, τὰ δὲ εἴδη λέβητάς τε τρίποδάς τε. πάλιν μῆλα εἰπὼν ἐπάγει τὸ εἶδος· ὄιές τε καὶ αἶγες (ι 184). καὶ Βοιωτῶν Πηνέλεως καὶ Λήιτος ἦρχον (Β 494)· ποῖοι; οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο. πάλιν φυτόν εἰπὼν (ω 246) ἐπάγει· οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον, καὶ πρὸς μὲν τὸ φυτὸν τὴν συκῆν ἀπέδωκε, πρὸς δὲ τὸν κῆπον τὴν πρασιάν * * * * * * * καὶ τὰ μὲν συνεκτικὰ οὕτως, τὰ δὲ διαζευκτικά· μάντιν ἢ ἰητῆρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων (ρ 384).

E f. 29a. H f 17a (usque ad p. 37, 3), Π. T p. 35 (usque ad p. 36, 18).

295. διὰ τί ὁ μὲν βορέας μέγα κῦμα κυλίνδει (ε 296), ὁ δὲ νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ; ἔστι δὲ τὸ μὲν κυλίνδειν τὸ ἐξ ὕψους τι καταφέρειν, τὸ δὲ ὠθεῖν ἐκ ταπεινοτέρων εἰς ὕψος ἀνάγειν βεβιασμένως. ῥητέον δὲ ὅτι εἰδὼς Ὅμηρος, ὅτι ἡ ἡμετέρα οἰκουμένη βορειοτέρα ἐστὶ καὶ ὑψηλή, ἡ δὲ ἀντοικουμένη νοτιωτέρα καὶ ταπεινὴ ὡς πρὸς ἡμᾶς, εἰκότως, ὡς ἂν τοῦ βορέου ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ πνέοντος, κυλίνδειν αὐτὸν ἔφη τὰ κύματα· τοῦ δὲ νότου ἐκ τοῦ ταπει-

---

1 ἐπιφέρει ⟨-ειν Dind.⟩ εἴωθεν   7 βοιωτὸν; corr. Dind.   9. 10 συκή et συκήν   11 post πρασιάν eadem fere, quae ad Iliad. p. 270, 14 sqq. uncis inclusimus, aliunde illata: κῆπον δὲ λέγει τὸν καταπνεόμενον τόπον, πρασιὰν δὲ ἀπὸ τῶν λαχανευομένων τόπων, ἃ καὶ ἐπ' ἐσχάτοις φυτεύουσιν· ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαί, tum καὶ τὰ μὲν κτλ.   12 ἰκτῆρα   14 scholium EH scholio ad μικρὸς δὲ λίθος (v. 296) relato, interiectis ἄλλως et (in H quidem) ἐκ τοῦ Πορφυρίου, subiungitur; T l. περὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ habet   15 περὶ σκ. HT   ἔστι μὲν γὰρ τὸ κ. H   15. 16 κυλίνδει ἐξ ὕψους τι καταρέειν T   16 ὠθεῖ T, τὸ post ὠθεῖν ins. H   17 βιαζόμενον T   καὶ φαμὲν ὡς εἰδ. H   ὅτι post Ὅμ. om. E   ἡ e corr. E   18 ἀντιοικουμένη E   νοτιώτερα, rel. om., T   20 κυλινδεῖν E   20 sq. ἐκ τοῦ ταπεινοῦ H

---

tum subsidiis destituti ad Ω 221, quo pertinent, cum Iliadis scholiis non contulimus, hic repetere visum est. De utroque cf. Polak, p. 140.

† **H** (f. 17a), **E** (f. 28a): *πολλὰ δ' ἀγάλματα*] *Ὅμηρος, ὅταν* ⟨*ὅτ. Ὅμ.* E⟩ *προείπῃ* ⟨*προσείπῃ* codd.⟩ *τὸ γένος, ἐπάγει καὶ τὸ εἶδος διὰ τοῦ τε συμπλεκτικοῦ συνδέσμου* ⟨*συνδ. συμπλ.* E⟩. *ἄγαλμα* ⟨*ἀγάλματα* E⟩ *γὰρ τὸ γένος, ὑφάσματα δὲ χρυσόν τε τὸ εἶδος. τοιοῦτον καὶ τὸ νηῶν δ' ἔκφερον ἄεθλα, λέβητάς τε τρίποδάς τε, ἵππους ἡμιόνους τε βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα ἠδὲ γυναῖκας ἐυζώνους πολιόν τε σίδηρον. πάλιν εἰπὼν μῆλα ἐπάγει τὸ εἶδος· ὄιές τε καὶ αἶγες. καὶ φυτόν εἰπὼν ἐπάγει· οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη, οὐκ ὄχνη, οὐ πρασιή* ⟨*πρασίη* H⟩ *τοι* ⟨*τε* E⟩ *ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον. καὶ Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ τὰ* ⟨om. H⟩ *ἑξῆς.*

14 sqq. Cf. Prolegg. Iliad. p. 397.

νοτέρου πνέοντος, ἀνωθεῖν ἔφη τοῦτον τὰ κύματα. ὅθεν, καὶ τῆς Ἰλίου καὶ τοῦ Ἑλληςπόντου βορειοτέρων ὄντων τῆς Ἑλλάδος, ἀνάπλουν καὶ ἀναγωγὴν καλεῖ τὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δρόμον εἰς Ἴλιον. ἐπεὶ δὲ πασῶν πόλεων καὶ νήσων, ἃς κατέλεξεν ἐν τῷ καταλόγῳ, περὶ τὸ Ἑλληνικὸν οὐδεμία βορειοτέρα ἢ προσάρκτιος μᾶλλον Ἰθάκης, ἐν δὲ τοῖς προσαρκτίοις μείζους αἱ νύκτες, εἰκότως τὴν νύκτα φησὶν ἐν τῇ Ἰθάκῃ μακροτάτην εἶναι. λέγει δέ· αἱ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὕδειν, ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν· οὐδέ τί σε χρὴ πρὶν ὥρη καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος (ο 392 sqq.).

328. v. 20.

332. *διὰ τί οὐ μόνον ἐν τῇ Νέστορος θυσίᾳ τοῖς θεοῖς* T p. 36.
ἀπένεμον τὰς γλώσσας, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἴωνες τοῦτο ἐποίουν, ζητήσειεν ἄν τις. Ἀπίων δὲ ὅτι ἡ γλῶσσα κράτιστον ἐν ζώοις, τὰ δὲ κράτιστα

---

1 καὶ om. H 4 sqq. ἐπεὶ δὲ κτλ., de quibus v. etiam Polak, p. 143, in uno E 5 μία (ante μ vacuum spatium 2 vel 3 litt.); suppl. Mai ἢ om.; add. id, 6 φασί; corr. id. 9 ὥρη, η e corr. 11 sq. διὰ — γλώσσας, quae cod. om., sec. schol. H infr. allatum addidi 13 ἡ γλ. ἀκράτιστον cod.; κράτιστον Preller

---

1 sqq. Aristarchum sequitur, v. Ariston. *Γ* 48, *Ι* 337.

4 sqq. Ante partem quaestionis de longis Ithacae noctibus agentem excidisse aliquid videtur. Veri non dissimile, vers. σ 115 allatum fuisse: *τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἤπειρον δὲ εἰς Ἔχετον βασιλῆα*, qui locus alias quoque ob causas in suspitionem vocatus (v. schol. H Vd) haud scio an cum Ithacae situ pugnare quodam modo visus sit. — Etiam schol. **Vd** (f. 73^{a}) ξ 475: *νὺξ δ' ἄρ ἐπῆλθε κακὴ βορέαο πεσόντος*] *ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν πνεύσαντος. εἴρηται δὲ οὕτως διὰ τὸ ἀπὸ ὑψηλοτέρων πνεῖν τὸν βορρᾶν*, eiusdem originis prodere vestigia videtur.

11 sqq. De scholiis h. l. a nobis congestis omnino cf. Epilegg.

† **H** f. 17^{b} et **M**[a] f. 35^{b} (c. l. *γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον*) v. 341: *ἐζήτησαν διὰ τί τοῖς θεοῖς ἀπένεμον* ⟨*ἀπένειμον* H⟩ *τὰς γλώσσας* [*οἱ μὲν ἐνόμισαν, ὧν ἐστι Λέανδρος ἢ Ἀρητάδης* ⟨*Ἀρκτάδης* cod.; cf. Ludw., Ar. hom. Textkr. I, p. 498⟩ *κατὰ πατρώιον ἔθος Ἰώνων.* Recte om. haec M]· *ἔστι γὰρ πάτριον ἔθος Ἰώνων. Ἀπίων δὲ ὅτι κράτιστον τῶν μελῶν ἡ γλῶσσα, τὰ δὲ κράτιστα τοῖς θεοῖς ἀπένεμον* ⟨*ἀπένεον* H; om. *Ἀπίων — ἀπένεμον* M⟩. *οἱ δὲ* ⟨*μὲν* M⟩ *ὅτι δεῖ παύειν αὐτὴν εἰς κοίτην ἰόντας, ὅθεν καὶ τῷ Ἑρμῇ πυμάτῳ* ⟨*πυμάτων* M⟩ *σπένδεσκον. οἱ δὲ ὅτι δεῖ τὰ ἐν συμποσίοις λεχθέντα τηρεῖν ἐχεμυθοῦντας, ὅθεν καὶ παροιμία· μισῶ μνήμονα συμπόταν* ⟨η sup. α script. H⟩· *ἢ ὅτι τὰ ῥηθέντα τοῖς θεοῖς ἀνετίθεσαν· ὡς ἐπὶ μαρτύρων* ⟨*ἐπιμαρτύρων* M⟩ *γὰρ θεῶν διελέγοντο· ἀμέλει καὶ κατὰ τὸ οὖς* ⟨*οὖν* H⟩ *τῶν ἐκπωμάτων ἔσπενδον, τὴν ἀκοὴν τῶν θεῶν οἰωνιζόμενοι* ⟨*τὴν τ. θ. ἀκ. οἰώνιον δεόμενοι* M⟩. *οἱ δὲ διὰ τοῦ καίειν τὰς γλώσσας ἐδόκουν αὐτοὺς* ⟨*αὐτοὺς* M, *αὐτὰς* H⟩ *καθαίρειν τῶν δυσφημιῶν* ⟨addit H: *οὕτω καὶ κτλ.*, quae v. ad p. 38, 6⟩. Eadem fere ap. Eust. p. 1470, 30 sqq.

† **B** (f. 33^{b}): *ἀπορία. διὰ τί τοῖς θεοῖς ἀπένεμον τὰς γλώσσας; λύσις· οἱ μὲν ὅτι κράτιστον τῶν μελῶν ἡ γλῶσσα, οἱ δὲ ὅτι δεῖ τὰ ἐν συμποσίοις λεχθέντα τηρεῖν. ὅθεν καὶ παροιμία· μισῶ μνήμονα συμπόταν.*

12 *Ἀττικὸν εἶναι τὸ ἔθος, λαβόντων τὴν ἀρχὴν ἐντεῦθεν*, schol. **M**[a] (f. 35^{a})

τοῖc θεοῖc ἀπένεμον. Ἀντίπατροc δὲ ὅτι χρὴ αὐτῇ *τέλος* ἐπιθέcθαι πρὸc κοίτην ἰόνταc. Πρώταρχοc δὲ ὅτι χρὴ ἐκ τοῦ cυμποcίου ἐχεμυθεῖν, ὅθεν καὶ παροιμίαν λέγεcθαι· μιcῶ μνάμονα cυμπόταν. ἡμεῖc δὲ ὅτι τὰ ῥηθέντα τοῖc θεοῖc ἀνετίθεcαν· ὡc γὰρ ἐπὶ μαρτύρων τῶν θεῶν διελέγοντο· ὥcπερ καὶ κατὰ τὸ οὖc τῶν ἐκπωμάτων ἔcπενδον ὀττευόμενοι τὰc ἀκοὰc τῶν θεῶν, οὕτωc καὶ τὰc γλώccαc ἔβαλλον ὀττευόμενοι τὰ ῥηθέντα εἰρῆcθαι πρὸc τοὺc θεούc. οἱ δὲ ὅτι τοῖc χθονίοιc τὰc γλώccαc ἀπήρχοντο, τοὺc βλαcφήμουc λόγουc καὶ τὰc λοιδορίαc ἐξ ἑαυτῶν διὰ τούτων ἐκκαθαίροντεc· οἱ δὲ ὅτι τῷ Ἑρμῇ πυμάτῳ cπένδοντεc ὅτε μνηcαίατο κοίτου (η 138)· τούτῳ οὖν καὶ τὰc γλώccαc λόγῳ *ὄντι* ἐκάρπουν.

E f. 30[a]. τετραχῶc λέγεται. τὰc γλώccαc γὰρ τῷ Ἑρμῇ ἀνετίθουν ὡc ἐφόρῳ τοῦ λόγου, καὶ ὅταν ἔμελλον κοιμηθῆναι ἔθυον γλώccαc, δεικνύντεc ὅτι τῆc ἡμέραc παρελθούcηc οὐ χρὴ ἔτι λαλεῖν, ἀλλὰ καιρὸν ποιεῖcθαι ὕπνου μετὰ τὸ δειπνῆcαι τὴν νύκτα. καὶ ὅτι τὰ ἐν cυμποcίῳ ᾀδόμενα οὐ χρὴ τῇ ἐπαύριον ἐν τῷ μεμνῆcθαι ἐκείνων λέγειν πρὸc ἄλλουc, ἀλλὰ cιωπᾶν ταῦτα· διὸ καί τιc cοφόc· μιcῶ μνάμονα cυμπόταν. καὶ

---

1 ὅτι χρὴ αὐτὴ πείθεcθαι πρ. κ. ἰόνταc cod.; schol. H (cf. ad p. 37, 11) secutus correxi 2 Πλούταρχοc coni. Dind.; at cf. Prol. Il. p. 378, 1 4 τοῖc θεοῖc ἐτίθεcαν cod.; corr. e schol. modo allato 10 τούτῳ ego, τοῦτο cod. 11 ὄντι addidi 12 sqq. cf. Polak, p. 146 E, interiecto ἄλλωc, post schol. alius originis (ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώccαc] ἵνα ἄλλαλοc ⟨sic⟩ φανῇ ὁ Τηλέμαχοc τῷ Μενελάῳ. ἔθοc ἦν τοῖc Ἕλληcι τὰc γλώccαc τῶν ἱερείων ἀποτέμνειν καὶ καίειν τοῖc θεοῖc αὐτῶν) 13 ὅταν cod., quod in scholio recentioris originis (v. Epilegg.) servavi 15 cυμ v. cυμποcίω postea spr. lin. addit. 16 λέγει

---

v. 332 perhibet, cuius de initio v. ad p. 38, 9 (id. fere **T** p. 37), et Atheniensium et Ionum Eust. l. c.

1 sqq. † **E** (f. 30[a], ab iis quae l. 12 sqq. edidimus interiecto *ἄλλως* seiuncta; initio quidem scholii quae praecedunt a Porphyrio aliena sunt) ..... *Ἀντίπατρος δὲ ὅτι χρῆν αὐτὴν ἔφη πείθεσθαι πρὸς μῆτιν ἰόντας* (in quibus haud scio an aliud quid lateat atque ea quae in textu restituimus). *Πορφύριος δὲ ὡς ἐπὶ μαρτύρων* ⟨*ἐπιμαρτυρῶν* cod.⟩ *τῶν θεῶν διελέγοντο· ὥσπερ καὶ κατὰ τὸ οὖς τῶν ἐκπωμάτων ἔσπενδον ὀττευόμενοι* ⟨*ὀπτ.* cod.⟩ *τὰς ἀκοὰς τ. θ. κτλ.* ⟨ut in textu, nisi quod iterum *ὀπτευόμενοι*, et l. 7 om. *εἰρῆσθαι*⟩ — *καὶ τὰς λοιδορίας ἐξ αὐτῶν* ⟨sic⟩ *διὰ τούτων ἐκκαθαίροντες.* — De Antipatri solutione praeter Epilegg. v. ad l. 9 sqq.

6 sqq. † **H** (male cum iis quae ad p. 37, 11 sqq. edidimus conglutinatum): *οὕτω καὶ τὰς γλώσσας ἔθυον ὀττευόμενοι τὰ ῥηθέντα εἰρῆσθαι πρὸς θεούς· καὶ γὰρ τοῖς χθονίοις θεοῖς ταύτας ἀπήρχοντο — ἐκκαθαίροντες* ⟨ut in text. l. 8. 9⟩.

9 sqq. Ab Antipatri ratione male seiuncta h. l. postea addita videntur esse; cf. praeter schol. HM (ad p. 37, 11 sqq.) et E (ad p. 38, 12 sqq.) schol. **M**[a] (f. 35[a], c. l. *ἀλλ' ἄγε τάμνετε*) v. 332: *ἔθος ἦν τρεπομένοις πρὸς τὸ καθεύδειν τῶν ἱερείων τὰς γλώσσας ἀποτέμνειν καὶ καίειν τοῖς θεοῖς τοῖς λόγου ἐπιμελομένοις* ⟨*τοὺς λόγους ἐπιμελουμένων*, e corr., ut videtur, **T** in eod. schol., p. 37; *τοὺς λόγου ἐπιμελομένους* Polak, p. 146⟩· *διὸ καί κτλ.*

ὅτι τὰ μυστικὰ καὶ θεοῖς ἁρμόζοντα οὐ χρὴ πρὸς τοὺς ἀμυήτους καὶ ἰδιώτας λέγειν ἀνθρώπους. καὶ ὅτι τὸ κάλλιστον τοῦ ἱερείου ἡ γλῶσσα, τὸ δὲ κάλλιστον τοῖς θεοῖς ἀνετίθουν . . . .

332. (de κεράασθε) ad ε 93.

341. ad p. 37, 11 sqq.

366. πῶς ψευδῶς εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ; οὐκ ἔστι τοῦτο μεμπτὸν ἀλλ' οἰκονομικόν. εἰ μὴ γὰρ οὕτω εἶπεν, οὐκ ἂν ειάθη παρὰ τοῦ Νέστορος ὑποχωρῆσαι, καὶ οὕτως οὐδὲ ἐφάνη τίς ἦν, εἰ μὴ ὑπεχώρησεν. * * * * ἔλεγε γὰρ ὄπισθεν ὁ Νέστωρ τῷ Τηλεμάχῳ· εἴ σ' οὕτως φιλέει (v. 223), *ἤγουν* τὸν Τηλέμαχον ὁμοίως τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ νῦν μέλλει δεῖξαι αὐτῇ, ὅτι προφανῶς αὐτῷ συνέπεται ὡς τῷ πατρί. καὶ ἅμα ποιῆσαι θέλει πλείονα τὸν Τηλέμαχον προσφιλῆ τῷ Νέστορι. εἰ γὰρ ὡς ἄνθρωπος ὑπεχώρησεν, οὐκ ἂν ταῦτα οὕτως ἐγένετο καὶ οὐδ' αὐτῇ θυσίαν ἐποίησεν ὁ Νέστωρ. E f. 30^b.

378. ad v. 366.

395. 96. δ 52.

411. διὰ τί ὁ Νέστωρ βασιλεὺς ὢν τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἐπιτέλλει τὰ τῶν δούλων καὶ τῶν ὑπὸ χεῖρα; φασὶν οὖν ὅτι ἁπλοϊκῶς καὶ ἀκενοδόξως τότε διέκειντο καὶ οὐκ ἔχοντες ἔπαρσιν. ἀλλαχοῦ δὲ καὶ θυγατέρες τῶν τοιούτων βασιλέων μετὰ οἰκείων χειρῶν ἔπλυναν τὰ ἱμάτια. ὥστε οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰς ἀτιμίαν τὸ οὕτω ποιεῖν διὰ τὴν ἁπλότητα. E f. 31^b.

432. scholium ad Iliad. p. 223, 8—11 commemoratum non solum in codd. **M** (^{a}, f. 37^b) et **Q** (Dind.), sed etiam **H** (f. 18^b) legitur.

453. *διὰ τί μικρὸν μέρος τῆς γῆς φησιν ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης; οὐκ ἂν τὴν ὅλην γῆν λέγοι *τὴν* εὐρυοδείην, ἀλλὰ E Dind.

---

3 quae post ἀνετίθουν sequuntur: διὸ καί τις εἶπε πρός τινα σοφὸν κτλ. (cf. Eust. p. 1470, 50), aliunde illata sunt 6 sqq. cf. Polak, p. 192 7 εἰάθην E; εἰάθη Mai 8 lacuna non est in cod. 9. 10 φιλέει τῷ τηλεμάχῳ ὡς πατρὶ αὐτοῦ cod,; quae recepi ego conieci 17 E c. l. Νέστωρ δ' αὖ τότ' ἔφιζε ἐπιτέλλει Mai; ἐπιτέλει cod. 18 φαμὲν οὖν Polak (Obs.), p. 88 24 sqq. cf. Polak, p. 155 24 διὰ τὸ μικρὸν cod.; corr. Buttm. 25 τὴν inserui; om. Dind.

---

8 sqq. Partem apparet excidisse scholii qua quaereretur, cur necesse fuisset aperiret Minerva divinam naturam. Quae res si paullo uberius tractata erat, haud scio an vestigia quaedam eius servaverit schol. **H** (f. 18^a, c. l. *ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ*) v. 378: *στοχάζεται ἀφ' ὧν καὶ ἐν Ἰλιάδι παρηκολούθησεν. ἀναγκαία δὲ νῦν ἡ περὶ τὴν θεὸν ἐπιφάνεια, ἵνα καὶ ὅταν Ὀδυσσεὺς ἐν τῷ πρὸς Τηλέμαχον ἀναγνωρισμῷ λέγῃ· αὐτὰρ τόδ' ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης* (π 207), *πιστεύοι ὁ νέος προκατηχημένος ὑπὸ τοῦ Νέστορος, ὅτι φιλεῖ τὸν Ὀδυσσέα ἡ Ἀθηνᾶ.*

17 sqq. Fluxerunt haec e Dioscuridis libro (cf. Epilegg. et R. Weber, Stud. Lips. XI, p. 156). Unde quae de h. l. in Athen. libr. I, c. 15 (p. 9 B) transierunt: *ὁσιωτέρα γὰρ αὕτη ἡ θυσία θεοῖς καὶ προσφιλεστέρα ἡ διὰ τῶν οἰκείων καὶ εὐνουστάτων ἀνδρῶν* (cf. Weber, p. 91, 1) etiam in scholio, quod Eustathius (v. 422), p. 1474, 60, exscripsit, fuisse videntur. Dicit enim hic:

τὸ κοινὸν τῆς γῆς ὄνομα μᾶλλον κατ' ἐπίθετον χαρίζεται τῷ μικρῷ αὐτῆς μέρει.

456. ad ξ 427.

464. ζ 221.

δ

T p. 42. M[b] f. 40[a] (usque ad l. 11).

1. Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα. παρὰ τὴν ἱστορίαν φασὶν εἶναι τὸν γενόμενον ἤδη ἐν τῇ Λακωνικῇ· αἱ γὰρ Φηραί, ἔνθα Διοκλῆς ᾤκει (γ 488), τῆς Λακωνικῆς εἰσιν. τὸν οὖν γενόμενον ἐν τῇ Λακωνικῇ αὖθις ὡς μὴ γενόμενον ἐπισημαίνεσθαι ἄτοπον. ἔστι δὲ ἡ λύσις ἐκ τῆς λέξεως· τὰ γὰρ τῶν χωρίων ὀνόματα τίθεται καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων πόλεων, ὥστε τὴν Σπάρτην οὐκ ἀπεικότως Λακεδαίμονα λέγει, καθάπερ καὶ τὴν Ἴλιον Τροίαν· ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν (Φ 544)· καὶ ἀντεστραμμένως τὴν Ἀττικὴν εἴρηκεν Ἀθήνας· ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ' ἄκρον Ἀθηνέων (γ 278).

T p. 52. H f. 26[b] (usque ad p. 41, 8).

1 sqq. διὰ τί ὁ Τηλέμαχος εἰς Λακεδαίμονα ἐλθὼν οὐκ ἐνέτυχε

---

1 καὶ ἐπίθετον χαρίζει Dind.; corr. Polak 5 sqq. cf. Polak, p. 165 (Obs. p. 46) 5 caret lemm. M παρὰ γὰρ τὴν ἱστ. T 6 φεραὶ T 9 τάχα γὰρ M 11 ἔνθα κεν κτλ. om. M ὑψίπυλον om. T τρώων T 12 ἀνεστραμμένως T; corr. Polak 13 ἀθηνάς. ἀλλ' εἴτε T ἱερὸν ἀφικόμεθα ἄκρον ἀθηναίων T; corr. Preller 15 sqq. cf. Polak, p. 169 15 T ad v. 290 referri videtur; praecedit enim (p. 51) schol. v. 271 ἔτυχε T, ἐνέτυχεν ἰκαρίῳ H

ὅτι διακόνοις εἰς θυσίαν ὁ Νέστωρ τοῖς υἱοῖς χρᾶται, οὐ μόνον διὰ τὸ τίμιον, ἀλλ' ὅτι καὶ ἄλλως αὐτουργοῦσιν οἱ ἥρωες ἐν πολλοῖς τῶν ἔργων, ὡς πολλαχοῦ φαίνεται· μακαριστὸς δέ φασιν οἶκος κτλ. (haec quidem = H f. 18[b], p. 160, 14 D.).

10 Cf. Eust. *B* 581, p. 293, 30: *λέγεται δέ, φασί, Λακεδαίμων καὶ ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις, ἡ μὲν χώρα ἐν τῷ τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας* (φ 13), *ἡ δὲ πόλις ἐν τῷ οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα. πρὸς δώματα Μενελάου* (cf. Apollodor. ap. Strab. VIII, p. 367). Contra schol. A ibid.: . . . . *Λακεδαίμονα δὲ τὴν χώραν λέγουσι, τὴν δὲ πόλιν Σπάρτην καλοῦσιν.* Utramque sententiam ex Aelio Dionysio Eust. *B*, p. 294, 41 sqq. attulit, ita quidem ut *ὁμωνυμία* regni et urbis Atticorum usui tribuatur.

11 Cf. Ariston. *Φ* 544: *ὅτι ὁμωνύμως τῇ χώρᾳ τὴν Ἴλιον Τροίαν εἴρηκεν.*

15 sqq. Aristoteles, poet. 25, p. 1461 *β* 1, ut exemplum problematum, quae sec. Glauconem (de quo v. Prol. Iliad. p. 384) inde oriantur, quod homines *ἔνια ἀλόγως προϋπολαμβάνουσιν καὶ αὐτοὶ καταψηφισάμενοι συλλογίζονται καὶ ὡς εἰρηκότος ὅ τι δοκεῖ ἐπιτιμῶσιν, ἂν ὑπεναντίον ᾖ τῇ αὐτῶν οἰήσει*, mirum quibusdam videri affert, quod Icarium, quippe qui Laco sit homo, Telemachus Lacedaemone non conveniat. Lacedaemone autem eum degentem filiam suam Ulixi in matrimonio collocasse, non solum Pausanias (III, 12, 1. 2; 20, 10) et Apollod. bibl. (III, 10, 9, 2) sine ulla dubitatione asserunt (cf. Penelope *Λάκαινα* ap. Plut. Gryll. 4), sed etiam superioribus temporibus aliis fuit persuasum, si quidem schol. H (Dind.) *ο* 16 Aristoniceum monet: *ὅτι Ἰθακήσιος ὁ Ἰκάριος, οὐ Σπαρτιάτης ἀδελφὸς Τυνδάρεω.* — Cum solutione ab Aristotele Cephallenensium auctoritate niso allata: *παρ' αὐτῶν γὰρ γῆμαι λέγουσι τὸν Ὀδυσσέα καὶ εἶναι Ἰκάδιον ἀλλ' οὐκ Ἰκάριον*, quadam tenus ea congruunt, quae apud Stra-

τῷ Ἰκαρίῳ; καίτοι ἄλογον ἐλθόντα τῷ πατρὶ τῆς μητρὸς μὴ ἐντυχεῖν. οὐδαμοῦ δὲ εἴρηκεν ὡς ἐν Λακεδαίμονι ᾤκουν, ἀλλὰ μᾶλλον πλησίον αὐτῆς ἦσαν. ἡ γοῦν Ἀθηνᾶ ἐν τῷ ὕπνῳ ἐπιστᾶσά φησιν· ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι (ο 16). καὶ τὸ μὲν ὀνείροις μάρτυσι χρῆσθαι ἴσως ἄπιστον, αὐτὴ δὲ ἡ Πηνελόπη πρὸς τὸν Ὀδυσσέα τὰ καθ' ἑαυτὴν ἀφηγουμένη φησί· νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον οὔτε τιν' ἄλλην μῆτιν εὑρίσκω, μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες (τ 157. 8). ὅθεν καὶ ἄλλη λύσις γίνεται πρὸς τοὺς ἀποροῦντας, διὰ τί πρὸς τοὺς γονέας οὐκ ἀποστέλλει τοὺς ἑαυτῆς ἡ Πηνελόπη εἰς βοήθειαν, ὅτε ὁ παῖς ἐκινδύνευσεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Λαέρτην βούλεται ἀποστεῖλαι (δ 735 sqq.). φαίνεται γὰρ ἠλλοτριωμένη τοῖς γονεῦσιν ὡς ἀναγκάζουσι γήμασθαι· διὸ καὶ ἐξῄρηται ἀπὸ τῆς τοῦ Τηλεμάχου προσηκούσης μνήμης ὁ Ἰκάριος τοῦ τε Ὀδυσσέως καὶ τῆς Πηνελόπης. τοσοῦτον δὲ εἴρηται ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου· οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι Ἰκαρίου

1. 2 ἐλθόντα μηδαμοῦ τῆς μητρὸς τῶ πατρὶ ἐντυχεῖν ἢ οὐδαμοῦ εἴρ. H 2 δὲ addidi 2. 3 πλησίον νήσου τῆς πηνελόπης αὐτῆς H 3 ἤγουν ἀθ. T 4 κασιγνήτοι τε T εὐρ. γήμ. om. T 5 ἴσως μάρτυσι χρῆσθαι H 6 τὰ om. T; τὰ καθ' ἑαυτὸν διηγουμένη H 7 ἐκφυγεῖν H 8 post τοκῆες addit γήμασθαι, reliquis omissis, H 9 πρὸς τοὺς ὑγρούντας (sic) T, corr. Preller 13 ἐξήρτηται cod., corr. Polak 14 τοσούτων (?) cod. ὑπὲρ τοῦ τηλ., corr. Prell. 15 μὲν πρὸς οἶκον, εἰς Prell.

bonem X, p. 461, ex Apollodori Catalogo leguntur: Icarium, cum Thestio auxilio venisset, partem occupasse Acarnaniae (de incolis eius Cephallenensibus v. eund. p. 452) ibique cum alios liberos tum Penelopam genuisse, ita ut mirum non sit, Telemachum Lacedaemone non ad eum, sed ad Menelaum devertisse. In scholio *ο* 16 graviter corrupto (**Vd** f. 74[b]; **H** Dind.) *ἀδελφοὶ τῆς Πηνελόπης δύο, Σῆμος καὶ Αὐλήτης* (cf. Eust. *ο*, p. 1773, 21; Apollod. bibl. III, 10, 6)· *ὁ δὲ Ἰκάριος ἐκ Μεσήνης* ⟨sic⟩ *τῆς Κεφαληνιακῆς* ⟨sic⟩ *ἦν, ἐπεὶ οὐχ ὁρᾶται ἐν Ἰθάκῃ ἀναστρεφόμενος. ἀλλ' οὐδὲ Λάκων ἦν· ὅθεν οὐδὲ ἐνέτυχεν αὐτῷ Τηλέμαχος ἐν τῇ εἰς Λακεδαίμονα ἀποδημίᾳ*, utrum Porphyriana lateant an *ἐθνογραφικά*, difficile iudicatu.

† **H** (f. 6[a]), **E** (f. 8[a]), **M**[a] (f. 15[b]) *α* 285: *κεῖθεν δ' ἐς Σπάρτην* ⟨*τε* add. H⟩. *πῶς ἐς Σπάρτην ἐλθὼν οὐ συντυγχάνει Ἰκαρίῳ; ἢ ἐπεὶ καθ' Ὅμηρον ἐν Ἰθάκῃ οἰκεῖ* ⟨M; *ὄντες* H⟩, *ἢ* ⟨*ἐν Ἰθ.* — *ἢ* om. E⟩ *ἀπέχθονται αὐτῷ αὐτός τε καὶ ἡ μήτηρ ἀναγκάζοντι* ⟨*ὡς ἀν.* M⟩ *αὐτὴν γαμηθῆναι, ὡς αὐτή* ⟨*αὐτὴν* E⟩ *φησι* ⟨*φασι* M⟩· *μάλα* ⟨*μάλιστα* E⟩ *δ' ὀτρύνουσι* ⟨*μάλα δουνοῦσι* M⟩ *τοκῆες γήμασθαι*. Eadem fere **D** (f. 183[a]) et **T** (p. 11).

† **E** (f. 33[b]) *δ* 1: *ἀπορία. τινές φασιν ὅτι ὁ Ἰκάριος* ⟨Mai; *ἴκαρος* cod.⟩ *ὁ τῆς Πηνελόπης πατὴρ ἐν Λακεδαίμονι ἦν· καὶ πῶς οὐκ ἀπῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Τηλέμαχος; ἀνατρέπονται δὲ παρ' ἄλλων λεγόντων, ὅτι ἐχθρὸν εἶχεν αὐτόν, διότι προετρέπετο τὴν Πηνελόπην λαβεῖν ἄλλον ἄνδρα, ὃ μισητὸν ἐδόκει τῷ Τηλεμάχῳ ὑπολαμβάνοντι καὶ ἀπὸ τούτου, ὅτι μῖσος εἶχεν Ἰκάριος* ⟨*ἴκαρος* cod.⟩ *πρὸς τὸν Ὀδυσσέα.*

† **Vb** f. 31[a] (ad *δ* 571 relat.): *ἔοικεν Ἰκάριος μὴ εἰς Λακεδαίμονα οἰκεῖν· ἦ γὰρ ἐνετύγχανεν ἂν αὐτῷ Τηλέμαχος, φαίνεται δὲ καὶ ἄλλοθεν πλησίον Πηνελόπης οἰκεῖν.*

(β 52) καὶ κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν Ἰκαρίῳ (β 132). αὐτὸς μὲν γὰρ ἐκβάλλων μὴ βουλομένην καταλιπεῖν τοῦ ἀνδρὸς τὸν οἶκον ἀναγκάζειν οὐκ εὐπρεπὲς ἡγεῖτο (β 130). πῶς ἂν οὖν εἰς τὴν προαίρεσιν τῆς Πηνελόπης ἀνῆψαν τοῦ γάμου τὸ τέλος;

H f. 8^a (β 52). M^a f. 20^a ibid. D f. 188^a ibid. T p. 14 ibid. οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον *ἀπερρίγασι νέεσθαι* (β 52). δῆλον ἐκ τούτων ὅτι ὁ Ἰκάριος Ἰθακήσιος ἦν· φησὶ γοῦν ἐς οἶκον. εἰ γὰρ ἦν ξένος, ἔφη ἂν προτὶ ἄστυ ἢ προτὶ γαῖαν. εἰ δὲ ἦν Σπαρτιάτης, πῶς εἰς Σπάρτην ἐλθὼν Τηλέμαχος οὐ συνέτυχεν αὐτῷ, πῶς τε ὁ φιλοδέσποτος Εὔμαιος κατηρᾶτο τῇ δεσποίνῃ λέγων· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι πρόχνυ (ξ 68); Ἰκάριος γὰρ καὶ Τυνδάρεως ἀδελφοί, καὶ περιείχετο τῇ κατάρᾳ ἡ Πηνελόπη, εἴπερ ἐκείνου τοῦ Ἰκαρίου ἦν θυγάτηρ. πῶς τε Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ ὄντι τῷ Τηλεμάχῳ φησίν· ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι (ο 16); ὡς γὰρ ἐν Ἰθάκῃ οἰκούντων ποιεῖται τὸν λόγον.

E f. 34^a. 11 sqq. διὰ τί [δὲ] Ἑλένη μόνην τὴν Ἑρμιόνην ἔτεκε; διότι τὸ πολλὰ τεκεῖν ἀλλοιοῖ τὸ κάλλος τῆς γυναικός. μελλούσης γὰρ αὐτῆς

---

1 κακὸν δέ μ' πολλ' ἀποτείνειν 2 βουλομένοις; corr. Preller, sed contra cod. auctoritatem inter γὰρ et μὴ (l. 2) lacunam statuit 3 πῶς ἂν tentavi; cod. πᾶν οὖν εἰς ⟨cf. Ludwich, Mus. Rh. XXXIII, p. 444⟩ τὴν πρ. κτλ.; longe aliter Polak: πάντως οὖν εἰς τὴν προαίρεσιν τῆς Πηνελόπης ἀνῆψε τοῦ γάμου τὸ τέλος 5 H (c. l. οἳ πατρὸς μὲν): διαβάλλει τὴν μνηστείαν — ἡμῖν ἐν ὀχλοῦσιν (sic, = p. 81, 13—15 Dind.), tum: ἄλλως. δῆλον ἐκ τούτων κτλ., D (c. l. οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον): διαβάλλει — ἐνοχλοῦσιν. δῆλον δὲ ἐκ τούτων κτλ., MT (c. eod. l.): δῆλον κτλ. 6 ὁ ἰκάρος T ἰθακήσιος μὲν φασὶ γοῦν M φησὶ νῦν D εἰς οἶκον HMD 6. 7 εἰ δὲ ἦν MT 7 ἐφ' ἂν pro ἔφη ἂν T πρὸ τὸ ἄστυ ἢ πρὸ τῇ γαῖαν H, προτὶ ἄστυ ἢ ἀπὸ γαῖαν M, πρὸ τὶ ἄστυ ἢ ποτιγαῖαν D ἦν om. D 8 ἐς D οὐ om. T τε in δὲ corr. M; δὲ T 8. 9 φιλοδεσπότης DT 9 εὐμαῖος T κατηγορᾶτο H, διατηρεῖτο M ὤφελες H, ὄφελ' MT, ὤφ' ἑλένης D 10 προύχνυ T τυνδάρεος HT 11. 12 ἡ πηνελόπεια T ἐκείνη H; ἤπερ ⟨an ἥπερ?⟩ ἐκείνη D; post ἡ Πηνελ.: ὡς θυγάτηρ τοῦ ἰκ. καὶ ἡ ἀθηνᾶ T, ib. ὡς θυγάτηρ ἐκείνου τοῦ ἰκ. M ⟨quo in cod. olim sequebatur ἦν θυγάτριον, quae postea deleta sunt⟩ tum id. πάντως ἡ ἀθ. ὄντι ὁ τηλεμάχω φασὶν M 13 τε post πατήρ om. DT 13. 14 κασιγνήτω τε κέλλονται ⟨tum vac. spat. 3 litt.⟩ εὐρ. γήμ. T 14 οἰκοῦντα T 16 sqq. cf. Polak, p. 171 16 cohaeret schol. E (c. l. ὅς οἱ τηλύγετος γένετο) cum scholio de v. τηλύγετος, de quo eadem fere in codd. H (f. 19^b), M^a (f. 40^a), T (p. 42) leguntur, et de Megapenthe ex ancilla nato (= p. 171, 12—18 Dind.) agente

---

7 sqq. † **H** ξ 68 (f. 84^b, c. l. *ὡς ὤφελ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι*), **Vd** ibid. (f. 67^a, c. l. *ἀλλ' ὄλεθ' ὡς ὄφελλέν ε* ⟨sic⟩): *πῶς ἂν ὁ Πηνελόπης πατὴρ Ἰκάριος Λάκων εἴη τὸ γένος ἢ πῶς ἂν ἡ Πηνελόπη τῆς Ἑλένης ὑπάρχοι ἀνεψιά; οὐ γὰρ ἂν ὁ φιλοδεσπότης Εὔμαιος Τηλεμάχῳ καὶ Πηνελόπῃ κατηρᾶτο* ⟨*κατηρῶτο* H⟩, *βουλόμενος διεφθάρθαι τὸ τῆς Ἑλένης γένος.* Idem, adiectis aliis loci explicandi rationibus, Eust. ξ, p. 1750, 46.

16 sqq. Cf. quae ad Iliad. p. 302, 15 attulimus.

μεcολαβῆcαι εἰc τὸν πόλεμον τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων, οὐκέτι ἐδίδουν αὐτῇ τέκνον οἱ θεοί, ἵνα τὸ κάλλοc φυλάττῃ, ᾧ Ἀλέξανδροc ἡδυνθῆναι ἔμελλε. τὸ δὲ παντελῶc εἶναι ἄτεκνον ἦν δύcδαιμον καὶ κακόν, τὸ δὲ τεκεῖν εὔδαιμον καὶ μακάριον. διὰ τοῦτο ἔτεκεν ἕν, ἵνα μακαρία λογίζηται καὶ ἵνα τὸ κάλλοc ἔχῃ. ἐπιφέρει δὲ καὶ ὁ ποιητήc·

Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον.

Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον. πιθανῶc, ἵνα ἐπὶ πλεῖcτον ἀκμάcῃ ἢ ἵνα δι' Ἀλεξάνδρου γόνον μὴ cχῇ.

16. cf. ad α 238.

52. διὰ τί τοὺc ἀνθρώπουc πρὶν φαγεῖν ποιεῖ τὰc χεῖραc ἀπονί- Tp.39(γ395).
ζεcθαι, τοὺc δὲ θεοὺc οὐδαμῶc; διὰ τί πρὸc δεῖπνον μὲν ἀπονίζονται, μετὰ δὲ τὸν δεῖπνον οὐδαμῶc; θεοὶ μὲν οὐκ ἀπονίζονται· καθαροὶ μὲν γάρ. μετὰ τὸν δεῖπνον οὐ ποιεῖ ἀνθρώπουc ἀπονίζεcθαι τὰc χεῖραc, ὅτι οὐδὲ ὄψοιc τοιούτοιc ἐχρῶντο ὥcτε δεῖcθαι ἀπονίψεωc, καὶ ὅτι παυcαμένου τοῦ δείπνου ἔcπενδον, μετὰ δὲ cπονδὰc οὐ χρὴ ἀπονίζεcθαι.

διὰ τί πρὸ μὲν τοῦ δειπνεῖν ἐνίπτοντο, μετὰ δὲ τὸ δειπνεῖν H f.20a(δ52).
οὐκέτι, ἐρρήθη μὲν ἤδη καὶ ἄλλῃ, ῥητέον δὲ καὶ τοῦτο. ὅταν γὰρ λέγῃ χέρνιβα δ' ἀμφίπολοc προχόῳ ἐπέχευε φέρουcα καλῇ χρυcείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητοc νίψαcθαι, φήcομεν ὅτι οὐκ εἰc τὸ νίψαcθαι πρὸ τοῦ δειπνεῖν κυρίωc τοῦτο εἴρηται, ἀλλὰ cυλλαβὼν τὰ παραcκευαζόμενα ἐπὶ τὸ δεῖπνον λέγει, οὐκέτι τὰ κατὰ μέροc ἐπεξιών.

---

5 μακαρία νομίζηται καὶ ἅμα τὸ κάλλοc ἔχῃ coni. Polak 6. 7 verba Ἑλένῃ — ἔφαινον in codice semel scripta; duo esse scholia male conglutinata ea quae infra ad h. v. afferuntur docent 8 addit cod.: οἱ δὲ νεώτεροι Ἑλένηc μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου Κόρυθον ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόcτρατον γενεαλογοῦcι 10 sqq. cf. Polak, p. 181, 1 12 ante θεοὶ spat. 3 vel 4 litterarum, quod v. λύcιc destinatum fuisse coniecceris 13 ποίει 14 ὄψ' τοιαύτων; corr. Preller 16 sqq. cf. Polak, p. 181 16 H c. l. χέρνιβα δ' ἀμφίπολοc

---

1 sqq. Cf. Eust., p. 1480, 1 sqq. (de Porphyrii memoria v. ad Il. p. 303).

7 sqq. † **H** (f. 19b, c. l. *Ἑλένης δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον*): *πιθανῶς, ἵνα ἐπὶ πλεῖστον ἀκμάσῃ, ἢ ἵνα ἐξ Ἀλεξάνδρου [Κόρυθον ἢ Ἕλενον ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατον γενεαλογοῦσιν]* . . . . . Quae uncis inclusimus in eodem codice (c. l. *υἱέι δὲ Σπάρτηθε*) meliore forma ad v. 10 leguntur: *οἱ νεώτεροι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενέσθαι αὐτῇ Κόρυθον ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατος* (sic). Cum iis quae ex E codice h. l. edidimus et attulimus schol. **V b** (f. 22b) verbo paene tenus congruit.

10 sqq. Duo quae h. l. contulimus scholia quin ex una quaestione male dirempta sint excerpta, non dubitabit, qui cum iis quaestionem ad *Α* 449 editam (cui nunc codicis Townleiani accessit auctoritas) comparaverit. Ubi quoniam paullo breviore forma ad nos pervenit, hic ea quam illic sequi debuimus ratione repetatur.

12 sqq. † **H** (f. 3b, c. l. *χέρνιβα δ' ἀμφίπολος*), **D** (f. 180b, c. eod. l.) α 136 (cf. Ludw., pr. III, p. 31): *πρὸ τῶν ⟨τῆς D⟩ βρωμάτων ⟨αἱρωμάτων? D⟩ ἐνίπτοντο, ἵνα εὐαγῶς ἐπὶ τὰς σπονδὰς ἔλθωσι, μετὰ δὲ ἄριστον οὐκέτι· καὶ γὰρ οὐδὲ ποικίλοις ἐχρῶντο βρώμασιν. ἄλλως τε ἄσεμνον ἀπονίπτεσθαι μετὰ σπονδήν.* Sim. EM.

τινῶν γὰρ τὰς ἀρχὰς μηνύςας οὐκέτι τοῖς κατὰ μέςον ἐπέξειςι, ςυγχωρεῖ δ' ἡμῖν ἐπινοεῖν καὶ τὰ μεταξὺ οἷα γίνεται. ὥςπερ οὖν οὐδ' αἱρομένας τὰς τραπέζας ἐποίηςεν οὐδὲ τὰ λείψανα τὰ ἐκ τοῦ ςυμποςίου ςυναγόμενα, οὕτως οὐδὲ μεταξὺ νιπτομένους καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπινιπτομένους. ἐπεὶ καὶ τοῦτο οὐ δηλοῖ ἁπλῶς τὸ νίψαςθαι ἐκόμιςεν, ἀλλ' ὅτι ἐκόμιςε τὰ χερόνιπτρα ἐν προχόῳ χρυςέῃ καὶ λέβητι ὑποδεχομένῳ ταῦτα ἀργυρῷ, ὥςτε παρέκειτ' ἀεὶ τὰ χερόνιπτρα, ὅτε βούλοιντο νίψαςθαι, ὥςπερ ἡ τράπεζα καὶ τὰ ἄλλα, ἄχρις ὅτου βούλοιντο, αὐτοῖς. οὕτως καὶ τοὺς Πυλίους ποιήςας ἐν τῷ κατάπλῳ τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον εὐωχουμένους (γ 5 sqq.) οὐκέτι δεδήλωκεν, ὅπως ἐκ τῆς ἠόνος ἀναςτάντες ἀπηλλάγηςαν, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν Μέντῃ ὁμοιωθεῖςαν καὶ τὸ δόρυ δοῦςαν τῷ Τηλεμάχῳ (α 121) οὐκέτι ὅπως τοῦτο ἀπιοῦςα ἀπέλαβεν ἐπεςημήνατο· ἐπεὶ καὶ τὸ τόξον εἰς καταςκοπὴν ἀπιόντι Μηριόνης δίδωςιν Ὀδυςςεῖ (Κ 260), ὅπως δὲ τοῦτο ἀπέδωκεν οὐκέτι ἐπεςημήνατο, διδοὺς τοῖς ἀκροαταῖς καθ' ἑαυτοὺς λογίζεςθαι τὰ ἀκόλουθα. καὶ πολλὰ τοιαῦτα ἔςτι γνῶναι παρ' αὐτῷ· οὐ γὰρ μόνον τί εἴπῃ ἀλλὰ καὶ τί μὴ εἴπῃ ἐφρόντιςε, καὶ οὐχ ἧττον ὧν κατορθοῖ ἐν οἷς λέγει ςοφὸς εὑρίςκεται ἢ ἐν οἷς ἀποςιωπᾷ καὶ οὐ λέγει.

E f. 35b. 84. 85. πῶς [δέ] φηςι Cιδονίους καὶ Ἐρεμβούς καὶ τοὺς

1 ςυγχωρεῖν δ', corr. (in schol. Q, ubi δ' om.) Mai 2 ὑπονοεῖν coni. Cobet, Mnem. N. S. III, p. 113 5 ἁπλῶς. correxi pro ἅπαξ, Polak ὁπόθεν et in sequent. ἐκόμιςαν coni. 7 παρέκειτα ἢ τὰ, rectum suppeditavit schol. Q ὅτε corr. Dind.; ὅταν cod. 8 χρῆςθαι ante αὐτοῖς inserendum esse censuit Dind., quod schol. A 449 commendatur 9 τῶ περὶ, corr. Buttm. (in schol. Q) 11 μέντι 12 ἐπιοῦςα, corr. Buttm. 17 κατορθοῖς, corr. Buttm. 19 cohaerent cum schol.: οἱ μὲν τοὺς Τρωγλοδύτας φαςί, παρὰ τὸ εἰς τὰς τρώγλας ὑπὸ τὰς ςχιςμὰς δύνειν — καὶ Cιδωνίους Ἄραβάς τε (= p. 182, 4—9 D.) ςιδωνίους; corr. Mai ἐρεμνούς; correxi, utpote inde ortum, quod in iis quae praecedunt de Cratete Ἐρεμνούς scribente eosque in India collocante sermo est

2. 3 Errare Porphyrium vel lyticum ab eo allatum versus poetae τ 61 (cf. etiam η 232) docet. Rectius Aristarchum secutus (cf. Ariston. η 174) Dioscurides, v. R. Weber, Stud. Lips. XI, p. 111; 128 sqq.; 139, et Epilegg. nostra.

15 sqq. In usum suum convertit auctor schol. ρ 4 (H f. 103a; Vd f. 92a, hic quidem c. l. *εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει*): *μόνον τοῦτο ὠνόμασε, τὸ δὲ ξίφος σεσιώπηκεν, ἐπειδὴ τὸ ξιφηφορεῖν ἀεί τε ἦν καὶ σύνηθες. ὡς τὸ πρὸ τῆς τροφῆς μὲν ἀεὶ τὰς χεῖρας ἀπονίπτεσθαι δηλοῖ, τὸ δὲ μετὰ τροφὴν ὡς ἀκόλουθον ἡμῖν σιωπῇ κατέλιπεν ὑπονοεῖν.*

19 sqq. Cum scholio pessime excerpto omnino conferendus Eustathii locus (p. 1484, 22): *ἐν δὲ τῷ Φοινίκην καὶ Σιδονίους τῷ γένει τὸ εἶδος ἐπήνεγκε, μᾶλλον δὲ τῷ ὅλῳ τὸ μέρος· μέρος γὰρ Φοινίκης ἡ Σιδών.* Quam difficultatum solvendarum rationem, h. l. a Strabone (I, 2, 33, p. 40), i. e. Apollodoro, aliorum iudicio (§ 31, p. 38) oblocuto occupatam, a Porphyrio alienam non esse, e scholiis a nobis ad Ω 221 editis constat. — Ceterum eum, qui quaestioni de Phoenicibus et Sidoniis institutae alteram illam de Libya et Aegyptiis

ἄλλους καὶ cὺν αὐτοῖc καὶ τὴν Λιβύην; αἱ γὰρ λεχθεῖcαι χῶραι τῆc Λιβύηc εἰcίν, οὗτος δ' ἔοικε διαχωρίζειν. νοητέον δὲ ὅτι ἔλεγεν ὅλας ἐξ ὀνόματος, εἶτα cυνάψαc λέγει cυντόμῳ λόγῳ αὐτὴν τὴν Λιβύην.

122. schol. **T** (p. 46) ad v. Ἀρτέμιδι χρυcηλακάτῳ εἰκυῖα relatum, cum longe peius traditum sit quam scholium Iliadis Z 491 editum, h. l. afferre supervacaneum esse duximus. Neque schol. η 105 (**H**, f. 41^{a}), quippe quod priorem partem tantum exhibeat scholii Iliadis, dignum est, quod hic edatur; inter scholia autem excerpta afferenda eo loco fuerunt:

† **M** δ 131 (Dind.): χρυcῆν τ' ἠλακάτην] ἠλακάτη τὸ ξύλον, ἐν ᾧ περιειλοῦcι τὸ ἔριον, ἠλάκατα δὲ τὰ περιειλούμενα τῇ ἠλακάτῃ ἔρια.

† **E** ibid. (Dind.): ἠλακάτη λέγεται τὸ ἐργαλεῖον, ἠλάκατα δὲ τὰ ἔρια τὰ πλεκόμενα τῇ ἠλακάτῃ.

131 v. 122.

143. πῶc τὸν Τηλέμαχον ἐχαρακτήριζον καίτοι μὴ ἰδόντες καὶ ἄλλοτε αὐτόν, τὸν δὲ Πειcίcτρατον οὐκ ἐχαρακτήριζον; πλείονα γὰρ φιλίαν καὶ προcοχὴν εἶχον πρὸc τὸν Ὀδυccέα παρ' ὃ πρὸc τὸν Νέcτορα, καὶ ὡc ἀκμάζοντα καὶ cφριγῶντα. τὸν δὲ Πειcίcτρατον καθ' ὃ οὐκ ἐγνώριcαν, δηλοῖ αὐτὸc ἑαυτόν (v. 161). **E** f. 37^{a}.

166. 67. διὰ τί μὴ cυμμαχεῖ Μενέλαος (καλὴ γὰρ ἡ πρόφαcιc γυναῖκα περιcῶcαι φίλου) εἰc τὰ ὅμοια ὑπὸ Ὀδυccέωc εὐεργετηθείc; διὰ τί δὲ καὶ Τηλέμαχος οὐκ αἰτεῖ cυμμαχίαν; ἢ ὅτι ἔλεγεν Ἀθηνᾶ· οὔτοι ἔτι δηρόν γε φίληc ἀπὸ πατρίδοc ἔccεται, οὐδ' εἴπερ cιδήρεα δέcματ' ἔχῃcι (α 203). μετὰ δὲ τοὺc λόγουc τούτουc θεαcάμενος τὴν ἀπαλλαγὴν τῆc θεᾶc καὶ γνοὺc ὅτι παρὰ θεοῦ ταῦτα ἠκηκόει εἰκότωc ἐκδέχεται τὴν τοῦ πατρὸc παρουcίαν, καὶ τοῦτο μάλιcτα cπεύδει μαθεῖν, ποῦ ποτε ἄρα τυγχάνει Ὀδυccεύc. τὸ δὲ μὴ δεηθέντοc τοῦ Τηλεμάχου Μενέλαον cυμμαχεῖν περίεργον· δεῖ γὰρ ὠφελεῖν τοὺc φίλουc ἃ βούλονται. ἄλλωc τε καὶ ἀφορμὴν ἔχει Νέcτωρ τε καὶ Μενέλαος τοῦ μὴ πέμψαι cτρατιάν, Νέcτωρ μὲν ἐκ τοῦ αὐτόπτηc γενέcθαι τῆc Ἀθηνᾶc πιcτεύcαc τῇ Ὀδυccέωc παρουcίᾳ, ὁ δὲ ἐκ Πρωτέωc ἀκούcαc. τί οὖν ἔδει ὑφαρπάζειν τῆc Ὀδυccέωc ἐκδικίαc; **H** f. 21^{b}.

185. πῶc ὁ Μενέλαος γινώcκων ζῶντα τὸν Ὀδυccέα (ἔμαθε γὰρ αὐτὸ παρὰ τοῦ Πρωτέωc) εἰc θρήνουc κατάγεται; καὶ εἰ ἀπέθανεν, οὐκ ἔδει κλαίειν, ἵνα μὴ ὑποψίαc ἐμποιήcῃ τῷ Τηλεμάχῳ περὶ τῆc τοῦ πα- **M²** f. 44^{b}.

---

15 sqq. cf. Polak, p. 90 15 E c. l. ὀδυccῆoc υἷι ἔοικε 20 H. c. l. εἰc' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν 23 ἔcεται (ἔccεται Q) 24 δεcμά τ' (δέcματ' Q) 30 cτρατείαν, corr. Dind. 32 αὐτοὺc post ὑφαρπάζειν ins. Polak, p. 233

---

cet. adiecerit, Libyam non solum tertiam esse orbis partem voluisse, sed etiam isthmo (cf. Strab. I, 4, 7, p. 65) ab Asia seiunxisse apparet.

16 sqq. Cf. Eust., p. 1490, 24 sqq.

31 Aliter solutio p. 46, 2 allata.

τρὸς ἀπωλείας. καὶ ῥητέον ὅτι συνήρπασται τοῖς κλαίουσι καὶ μὴ βουλόμενος, ἢ ὅτι περὶ τοῦ ζῆν τὸν Ὀδυσσέα εἶπεν αὐτῷ ὁ Πρωτεύς, περὶ δὲ τῆς ὑποστροφῆς οὐδόλως.

H f. 22[b]. M[a] f. 46[a]. T p. 51. 254. τί κατήπειγε, φασί, μηνύειν τοῖς Τρωσὶν ὅτι ἦν Ὀδυσσεύς; τοῦτο γὰρ καὶ προδοσίας ὑποψίαν παρεῖχε τῇ Ἑλένῃ, εἴ γε ὁμολογοῦσα ἐγνωκέναι τὸν κατασκεψάμενον ὃς ἦν οὐ τότε ἐμήνυσεν, ἀλλ' ἐπίτηδες αὐτὸν περιέσωσεν. ἔστιν οὖν ὅμοιον τῷ τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν (A 29) καὶ οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει, πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται (C 283).

300. in iis quae E (f. 40[b]), signo apposito ad δάδας ⟨priori α rubro ι subscriptum est⟩ relata, h. l. habet: γράφεται δάος, ἤγουν μερισμὸν σπουδὴν ἢ ταχύτητα ἢ φῶς· ἀφ' οὗ καὶ αἱ δεκτικαὶ τοῦ φωτὸς αἱ δάδες ⟨sic⟩, Porphyriana inesse, e quaestione Vat. θ' (Iliad. p. 297, 11) apparet.

387. cf. ad α 215, p. 9, 11 sqq.

H f. 25[a]. 442. *ὀλοώτατος ὀδμή*] ὅμοιον τῷ κλυτὸς Ἀμφιτρίτη (ε 422) καὶ θερμὸς ἀυτμή (hymn. in Merc. 110) καὶ κλυτὸς Ἱπποδάμεια (B 742).

H f. 25[a]. E f. 44[a] (inde a p. 47, 5). 477. θαυμάσαι τις ἂν τοὺς τὸν ποταμὸν τοῦτον διιπετῆ εἰρῆσθαι *οἰηθέντας* διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς καὶ κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους

---

4 sqq. cf. Polak, p. 195   4 H c. l. μὴ μὲν πρὶν ὀδυσσῆα, T c. l. μὴ μὲν πρὶν ὀδυσσῆα μετὰ τρῶες ⟨sic⟩ ἀναφῆναι ⟨η e corr.⟩, M s. l.   φησὶ T; τί κατέπεισε, om. φασί, M   5 ὑπεροψίαν TM   6 τὸν σκεψάμενον T   7 ἔστι δ' οὖν ἐμοὶ ταύτην δ' ἐγὼ T   ὅμοιον τὸ τὴν M   7. 8 πρὴ μιν καὶ M, πρίν μϊ καὶ T   8 οὐδέποτε T   19 H (s. ad οἶσθα, v. 465) inc.: τὸ ἑξῆς· οἶσθα ὡς δὴ δηθὰ ἐν νήσῳ ἐρύκομαι, τὰ δὲ ἄλλα ὡς διὰ μέσου διορθωτέον: — θαυμάσῃ τις ἂν κτλ. θαυμάσαι Dind.   20 οἰηθέντας e schol. Iliad. (p. 213, 6) add.

---

1 sqq. † H f. 21[b] int. (id. M[a] f. 44[b]) v. 185: *οὐχ ὅτι πέπεισται τεθνηκέναι αὐτόν (πιστεύει γὰρ αὐτὸν ζῆν, ἐξ οὗ τοῦ Πρωτέως ἀκήκοεν), ἀλλὰ τὸ* ⟨*τὸ δὲ* H⟩ *μηδέπω παραγεγονέναι* ⟨*παραγενόμενα* H⟩ *ἀπολοφύρεται.* — Cf. p. 45, 31.

7 sqq. Cf. E f. 39[b] (c. l. *πρίν γε τὸν*): *τὸ πρίν μὴ νόει μοι* ⟨supr. lin. ab ead. m. add.⟩ *τοιοῦτον, ὅτι μετὰ τὸ ἀπελθεῖν τὸν Ὀδυσσέα εἰς τὰς ναῦς ἔμελλεν ἡ Ἑλένη εἰπεῖν. οὐδ' ὅλως γάρ, οὔτε πρώην οὔτε ὕστερον, ἔμελλεν εἰπεῖν. τοιοῦτον γὰρ τὸ πρίν ἐνταῦθα· εἰ γὰρ εἶπεν, εὐθέως διεσπάσαντο* ⟨corr. Buttm. e *διεσπουδάσαντο*⟩ *αὐτὴν ὡς μὴ ὁμολογήσασαν.* [*δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἡ Ἑκάβη ἀγνοεῖ τὴν Ὀδυσσέως εἰσέλευσιν· εἰ γὰρ ἔγνω, οὐκ ἂν ἐσίγησεν*]. Cf. Eust., p. 1495, 16 sqq.

16 sqq. Scholium e quaest. Vat. ζ' (Il. p. 230, 4 sqq.) excerptum est.

19 sqq. Quoniam scholia Odysseae a nobis ad *Π* 174 allata parum adhuc accurate edita sunt, hic et scholia excerpta et ipsam quaestionem (in hac quidem Harl. potissimum secuti) secundum huius carminis codices repetivimus. — Quae Prol. Il. p. 350, 1 de Aegyptiorum sententia disputavimus, si modo recte se habere possunt, his certe scholiis parum commendantur.

† H f. 25[a] (c. l. *Αἰγύπτοιο διιπετέος*), T p. 59 (c. l. *διιπετέος ποταμοῖο*), M[1] f. 51[b] (c. l. *πρίν γ' ὅταν*): *τινὲς* ⟨*δὲ* add. TM, in quibus nonnulla praecedunt, quae cum v. *πολλῶν* — *ὑετῶν*, p. 215, 15—18 Dind., fere congruunt⟩

οὐρανόθεν ῥεῖν. πρῶτον μὲν καὶ τὸν Cπερχειὸν διιπετῆ λέγει· υἱὸς Cπερχειοῖο διιπετέος ποταμοῖο (Π 174), καὶ τὸν πρὸς τῇ Φαιάκων γῇ· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο (η 284). καὶ ἁπλῶς δὲ πάντας διιπετεῖς ἐν παραβολῇ λέγει· ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διιπετέος ποταμοῖο βέβρυχεν μέγα κῦμα (Ρ 263)· διιπετεῖς οὖν λέγει τοὺς ποταμοὺς τοὺς ἐκ Διὸς γεγενημένους· τῷ γὰρ πεσεῖν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι χρῆται, ὥσπερ τῷ ὅστις ἐπ' ἤματι πέσεν παρὰ ποσσὶ γυναικός (Τ 110). ἀλλαχοῦ δὲ ἔφη ἀντὶ τοῦ διιπετοῦς· Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέτοκε Ζεύς (Ξ 434). τοῦτο δὲ ὅτι φύσει οἱ ποταμοὶ ἐκ Διὸς πληροῦνται, ὥς που ἔφη· καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει (ι 111), οἵῳ λόγῳ καὶ τὰς Νύμφας Διὸς θυγατέρας λέγει· Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός (ρ 240), ἔτι Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διός (Ζ 420), ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι

---

5. 6 E (c. l. διιπετέος ποταμοῖο) inc.: πολλῶν λεγομένων περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως πρῶτος Ὅμηρος τὴν ἀληθεστάτην αἰτίαν εἶπε διιπετῆ προσαγορεύσας αὐτόν ⟨ο e corr.⟩, διότι πληροῦται ἀπὸ τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ γινομένων ἀδιαλείπτων καὶ σφοδρῶν ὑετῶν τοῦ ὄρους. ὁ δὲ Ἡσίοδος ὡς μεταγενέστερος Νεῖλον καλεῖ. διιπετεῖς οὖν τοὺς ποταμοὺς λέγει τοὺς ἐκ Διὸς κτλ. 7 ὥσπερ τῷ om. E πέσσα H 7. 8 ἐπ' ἤματι τῶδε πέσῃ μετὰ ποσὶ E 9 τέτοκε, supra το a man. post. κε script., H; τέκετο E 11 ὄμβρον H οἵῳ λόγῳ om. E 12. 13 ἔτι — Διός om. E

διιπετῆ, ἐπεὶ καὶ Αἰγύπτιοί φασιν οὐρανόθεν ῥεῖν ⟨*ἐρεῖν* H, *εὑρεῖν* TM⟩ *τὸν Αἴγυπτον* ⟨*αἰγύπτιον* codd.⟩. *τοῦτο δὲ* ⟨*τουτέστι* M⟩ *ψεῦδος· φησὶ* ⟨*φασὶ* T⟩ *γὰρ υἱὸς Σπερχειοῖο διιπετέος ποταμοῖο. οὕτως οὖν* ⟨*οὕτως* add. H⟩ *αὐτοὺς* ⟨om. T⟩ *καλεῖ, διογενεῖς ὥς τινας* ⟨om. *ὡς* M; ante *διογένεις*, sic, T⟩ *ὄντας* ⟨*ὅταν* T⟩, *τῷ* ⟨*τὸ* T⟩ *πεσεῖν ἀντὶ τοῦ γεννηθῆναι χρώμενος, ὥσπερ τῷ* ⟨*τὸ* H, om. h. verba T⟩ *ὅστις ἐπ' ἤματι* ⟨*τῶδ' ἐπ' ἤματι* M, *τῶδε ἐπ' αἵματι* T⟩ *πέσῃ παρὰ ποσσὶ* ⟨*ποσὶ* T⟩ *γυναικός. τὸ δὲ ὅλον, ἐπεὶ* ⟨*ἐπὶ* T⟩ *τῷ ὑετῷ πληροῦνται* ⟨*πληροῦται* T⟩. *καὶ Νύμφαι* ⟨*νυμφαίαι* T⟩ *κοῦραι Διός.* Quae in TM statim sequuntur: *τὸν δὲ Νεῖλον Αἴγυπτον ὀνομάζει, ὁ δὲ Ἡσίοδος ὡς νεώτερος Νεῖλον αὐτὸν οἶδεν καλούμενον*, in cod. H post schol. *πολλῶν λεγομένων — τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν* ⟨sic⟩ (= p. 215, 15—20 Dind.) leguntur.

† **P** (f. 33ᵇ): *διιπετῆ εἶπε διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς καὶ κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους οὐρανόθεν ῥεῖν. τοῦτο δὲ ψεῦδος. φησὶ γάρ· υἱὸς Σπερχειοῦ* ⟨*σπερχιοῦ* cod.⟩ *διιπετέος ποταμοῖο. καὶ οὕτως καλεῖ πάντας διιπετεῖς ἐν παραβολῇ· ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διιπετέος ποταμοῖο. καλεῖ δὲ καὶ διογενεῖς ὥς τινας ὄντας, τῷ πεσεῖν ἀντὶ τοῦ γεννηθῆναι χρώμενος* ⟨*χρωμένων* cod.⟩. *τὸ δὲ ὅλον, ἐπεὶ τῷ ὑετῷ πληροῦνται. καὶ Νύμφαι κοῦραι Διός.*

9 sqq. † **M**[1] f. 54ᵇ (c. l. *διιπετέος*) v. 581: *ταύτῃ τῇ λέξει* ⟨corr. e *ταύτην τὴν λέξιν*⟩ *πολλάκις ἐχρήσατο ὁ Ὅμηρος. διιπετέος τοῦ ἐκ τοῦ Διὸς ὄντος· αἱ γὰρ βροχαὶ* ⟨*βρόχοι* cod.⟩ *αὐτοὺς ἀέξουσιν* (*ἢ διειπετέος διὰ διφθόγγου, τοῦ διαυγοῦς*), *διὸ καὶ τὰς Νύμφας τοῦ Διὸς λέγουσιν εἶναι. λέγει Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διός, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐν ὄρεσι* ⟨corr. ex *ὄρεσσι*⟩ *φυτὰ τῷ ἀπὸ θεοῦ ὄμβρῳ αὔξουσιν.* Brevius **H** (f. 43ᵃ) *η* 284 (gl. ad *διιπετέος*): *τοῦ ὑπὸ τῶν Διὸς ὄμβρων πληρουμένου ποταμοῦ* (ead. fere **M**ᵃ f. 85ᵃ gl. ibid.); paullo liberius **Vd** (f. 14ᵇ ibid.): *τοῦ ἀπὸ Διὸς ἤγουν ἀέρος ἀρδευομένου.*

φυτὰ τῷ τοῦ Διὸς ὕδατι τρέφεται. Ζηνόδωρος δὲ διιπετῆ τὸν διαυγῆ ἀποδίδωσι· διὰ τοῦτο καὶ γράφει διειπετέος διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου.

505. de Porphyrii nomine h. l. in cod. **T** allato v. Epilegg.

E f. 45a. 535. ἔοικεν ὡς τρυφητοῦ κατηγορεῖν τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ μεθύσου καὶ διὰ τοῦτο ἀγνοοῦντος τὴν αὐτοῦ ἐπιβουλὴν ὡς μεμεθυσμένου· ἀλλ' *οὐκ* ἔστι τοῦτο· ἐθάρρει γὰρ ὡς τὸν δόλον ἐνόησεν. εἰ δὲ καὶ βοῦν εἶπεν, ἀλλ' οὐ πρὸς ὕβριν αὐτοῦ εἶπεν, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ ἐδήλωσε. κατεκτάνθη γὰρ καθήμενος ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐσθίων, ὡς ὅταν μὲν βοῦς στερρὸς καὶ δυνατὸς ᾖ, σφαγῇ δὲ ὅμως ἐν φάτνῃ δεδεμένος καὶ ἀγνοῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐπιβουλήν.

Eust., p. 1508, 53. 551. (τὸ ἐξονομάζειν) οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης δηλοῖ τὸ ἐξ ὀνόματος καλεῖν, ὡς καὶ τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ.

571. ad δ 1 sqq., p. 41.

581. ad δ 477, p. 47, 9 sqq.

607. = 636. 37.

H f. 27a. E f. 47b. T p. 63. M¹ et a f. 55a (v. 607). 636. 37. δοκεῖ μαχόμενον εἶναι τῷ ὑπὸ τοῦ Τηλεμάχου λεγομένῳ τὸ οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος (v. 607), εἴπερ οὗτος μέλλει δαμάζειν ἵππους, μὴ δυνάμενος χρήσασθαι αὐταῖς ἐν Ἰθάκῃ. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι οὐχ ἵππους δαμάσαι βούλεται, ἀλλὰ τὰς ἡμιόνους, ἵν' ἔχῃ ὀρεῦσι χρῆσθαι εἰς τὰς κατ' ἀγρὸν ἐργασίας.

662. scholium de v. ὄσσε agens, quod cod. Leid. Λ 356 Porphyrio tribuit, etiam in codd. HPQ ad δ 662 legi, ad Iliad. p. 6, 14 significavimus. Integrum h. l. repetere cum operae pretium non videatur esse, in eo acquiescimus, ut moneamus, in Odysseae codicibus inde a verbis οἱ μὲν οὖν φασιν incipere, finiri autem post locum e Pluto Aristophanea allatum ita: σαφὲς οὖν ὅτι τείχεε λέξουσι δυικῶς καὶ ὄσσεε, εἶτα κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ τελικοῦ ε̅ ὄσσε ἐγένετο. Minime autem neglegendum, in uno cod. Q (f. 53b) supra schol. legi Πορφυρίου; qua de re cf. ad Iliad. l. c. et Epilegomena huius libri.

---

1 Ζηνόδοτος H 2 ἐκδίδωσι H διειπετῆ E 4 sqq. cf. Polak, p. 249
4 E c. l. δειπνίσας τρυφηστοῦ, corr. Mai 5 αὐτοῦ cod.; corr. Polak
6 οὐκ ante ἔστι add. Mai ἐθάρρει γὰρ καὶ τὸν δόλον οὐκ ἐνόησεν; corr. Polak
16 H c. l. ἀδμῆτες, E δώδεκα θήλειαι, M οὐ γάρ τις, T Ἦλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι καὶ τὰ ἑξῆς ἕως τὸ δαμασαίμην εἶναι om. E τὸ ὑπὸ τηλ. λεγόμενον TM 17 τὸ ante οὐ in uno H οὐδέ τις E νησιν pro νήσων T
18 οὐ δυνάμενος χρῆσθαι αὐτοῖς EM, μὴ δυνάμενος δὲ χρῆσθαι αὐτοὺς T ἐν om. H post Ἰθάκῃ in cod. M, interiecto signo scholii finiti, eadem manus (M¹) addidit schol. v. 612: μεταλλάξω — ἢ ἀλλήλους ἀντιμεθιστῶσιν (sic, = p. 223, 28—30 D.), tum Ma subiunxit ἀγνοοῦσι δὲ κτλ. δὲ om. H 19 ὅτι om. T δαμάσαι TM ὄρεσι T 20 εἰς τὸν κατ' ἀγρὸν κτλ. T

---

4 sqq. Cf. Iliad. *Α* 225 sqq.
6 sqq. † Eust., p. 1508, 3 sqq., memoria versus *Β* 480 vel ex integra quaestione vel ex ipsius loci notitia iniecta.
11 sqq. Haud scio an cum quaest. *Κ* 413 olim cohaeserint.

793. ἀγνοοῦcί τινες τὸ νήδυμος ὕπνος ἀποδιδόντες τὸ ἡδύς. ἔςτι E f. ? δὲ νήδυμος ὁ μὴ δύνων μηδὲ περιεχόμενος, ἀλλ' αὐτὸς περιέχων· καὶ D³ f. 218ᵃ, Π. οὕτως λέγει· οὐδέ μιν ὕπνος ᾕρει πανδαμάτωρ (Ω 4). τὸ δὲ νη̄ στερητικὸν καὶ ἐν τῷ νήγρετος, ὁ ἥδιςτος καὶ θανάτῳ ἄγχιςτα ἐοικώς (ν 80). καὶ ἐπ' ἄλλων περιεχόντων καὶ κατειληφότων τὸ ὅλον λέγει· ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο (Π 414), τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψεν (Ρ 591) καὶ θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή (Β 41), θεςπεςίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη (β 12). καὶ λιμένες ναύλοχοι ἀμφίδυμοι (δ 846), δύο λέγων εἰς οὓς ἔςτι δύνειν. ὅθεν καὶ δίδυμοι, δύο ἐκ μιᾶς καταδύςεως τῆς ἐκ γαςτρός.

847. ad v. 793.

ε

47. Οὐδὲν, φαςὶν, ὄφελος ἐνθάδε ῥάβδου, ὥςπερ ἐν Ἰλιάδι πρὸς H f. 30ᵇ. τὸ κοιμίςαι τοὺς πυλωρούς (Ω 445). οὐ ςυνορῶςι δὲ ὅτι ἴδιά ἐςτί T p. 72. τινα θεῶν φορήματα, ὡς εἴ τις μέμφοιτο, ὅτι Ποςειδῶν εἰς Αἰθιοπίαν πορευόμενος τὴν τρίαιναν ἔχει (ε 292).

51. διὰ τί λάρῳ καὶ μὴ ἀετῷ ἐοικὼς ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ; διότι Vd f. 89ᵃ.

---

1 sqq. cf. Polak, p. 272 1 E c. l. ἐπῆλθε νήδυμος ὕπνος ἀποδίδοντες D 3 λέγουςιν D 4 αἴςχιςτα E 5 περιεχόντων καὶ om. D 5. 6 τὸν ὅλον E, τῶν ὅλων D, τὸ ὅλον e quaest. Iliad. (p. 22, 11) Polak 6 θάνατος τύχοι DE, χύτο quaest. Il. 7 ἀμφ' ἔχυτ' D 8 χάριν τῷγε D 9 ἀμφίδυμοι καὶ λέγων D 10 δύο om. D 12 H (c. l. εἵλετο δὲ ῥάβδον) praemittit: ὀρθοτάτου λόγου ςημεῖον ἡ ῥάβδος, τοὺς μὲν νήφοντας κηλεῖ, τοὺς δὲ ἠκαιρημένους ὀρθοῖ, καὶ ψυχὰς παραγομένας παύει, ἐκλελυμένας δὲ διεγείρει (de quibus verbis cf. Polak, p. 277); tum inc.: οὐδὲν δὲ φαςὶν κτλ. T εἵλετο δὲ ῥαῦδον (sic) in lemm. habet τῆς ῥάβδου T 12. 13 πρὸς τὸ κατακοιμῆςαι T 13. 14 οὓς νῦν ὁρῶςι δὲ ὅτι ἴδια εἰςὶν τινῶν θεῶν φορ. T 14 φρονήματα H εἴ τις μ' ἔφατο T 15 ἔχει τὴν τρίαιναν. — ἄλλως: — ὀρθότητα λόγου ςημαίνει ἡ ῥάβδος κτλ. (v. ad l. 12) T 16 sqq. cf. Polak, p. 278 16 Vd c. l. λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς

---

1 sqq. Cf. Porph. *B* 2, p. 22, 1 sqq., quo loco haec inter scholia excerpta referri debebant.

1. 2 Hesiodum a Posidonio Apolloniata (de quo v. Ludwich, Annal. philol. 1889, p. 252) vituperatum esse, quod v. *ἤδυμος* usus esset, Tzetzes auctor est (Exeg. Iliad. p. 747, 1 Bachm.).

8 sqq. Cf. Mᵃ f. 60ᵇ (s. ad *ἀμφίδυμοι*) v. 847: *ἀμφοτέρωθεν δύο εἰσδύσεις ἔχοντες. αἰνίττεται δὲ ὅτι δύο ἦσαν. ἐξ οὗ καὶ δίδυμοι τῆς ἀνθρώπου, οἱ δύο ἐκ μιᾶς καταδύσεως τῆς ἐκ γαστρός. ἢ ἀμφοτέρωθεν εἰσδύσεις, τουτέστιν ἐξ ἑκατέρου μέρους εἴσπλους καὶ καταγωγὰς, ἔχοντες, ἢ διπλοῖ*, in quibus Porphyriana ex ampliore quam quae nunc exstet quaestione excerpta cum aliis, quae simil. in codd. H (f. 29ᵇ), D (f. 219ᵃ), E (f. 52ᵃ) leguntur, coaluisse apparet.

15 Cf. H ε 292 D.: *τρίαιναν ἑλών*] *εὐτρεπίσας πρὸς τὸ κινῆσαι· φόρημα γὰρ αὐτῷ ἐστιν ἀχώριστον* ⟨*ἀχώρητον* H⟩ *ἡ τρίαινα*. Cf. Eust., p. 1522, 12; 1537, 22.

16 sqq. † Eust., p. 1522, 50 sqq.; apud quem quae leguntur: *λάρῳ εἴκασται ὁ Ἑρμῆς διά τε τὸ λευκὸν καὶ ὡς εἰπεῖν ἐναργές, ἀφ' οὗ καὶ Ἀργειφόντης κα-*

οὔτ' ἀετὸς οὔτ' ἄλλο τι χερσαῖον ὄρνεον δύναται πλέειν, ὡς τῶν πτερῶν ἠραιωμένων ὄντων, ὁ δὲ λάρος θαλάσσιος καὶ πυκνότερος. καὶ οὐκ ἦν ὁμοιωθῆναι ἄλλῳ τινὶ θαλασσίῳ οὐδενί, ἀλλὰ *τούτῳ* διὰ τὸ λαμπρὸν καὶ λευκὸν τῆς θέας * * * * * * τοιοῦτος γὰρ καὶ ὁ λάρος, ὡς τῷ ἡλίῳ ὁ κύκνος ἀνατίθεται.

T p. 74. 93. εἰ μηδὲν ἄλλο πίνουσιν οἱ θεοὶ ἢ τὸ νέκταρ (Ε 341), διὰ τί αὐτὸ ἡ Καλυψὼ τῷ Ἑρμῇ κεράσασα δίδωσιν; εἰ γὰρ κεκέρασται σὺν ὕδατι, οὐ μόνον τὸ νέκταρ, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ πίνουσιν. καίτοι, φησί, ψιλὴν ἀμβροσίαν παρέθηκεν, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν. λύων οὖν ὁ Ἀριστοτέλης (cf. fr. 170 edit. Teubn.) τὸ κέρασσε φησὶν ἤτοι τὸ μῖξαι ἄλλο ἄλλῳ ὑγρῷ δηλοῖ ἢ τὸ ἐγχέαι· ἄμφω γὰρ δηλοῖ τὸ κεράσαι. νῦν οὖν τὸ κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν οὐ τὸ μῖξαι δηλοῖ, ἀλλὰ ψιλῶς ἐγχέαι.

Vd f. 89b. κέρασε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν. ἀντὶ τοῦ ἐνέχεεν· οὐ γὰρ κιρνᾶται τὸ νέκταρ. εἰ οὐδὲν γὰρ ἄλλο πίνουσιν οἱ θεοὶ ἢ νέκταρ, πῶς αὐτὸ κιρνᾷ ὕδατι ἡ Καλυψώ; ἔστιν οὖν ἀντὶ τοῦ ἐνέχεεν, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνηθείας· εἰς κέρας γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον.

---

3 οὐδενὶ tentavi; οὗ δὴ ἦν cod. τούτῳ inserui 4 de lacuna, quam invito cod. statui, v. ad p. 49, 16 sqq. καὶ ὁ λόγος cod.; corr. Struve (ap. Dind.) 6 sqq. cf. Polak, p. 199 6 T c. l. κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν 7 αὐτῶ ἡ καλυψὼ τῶ ἑρμεῖ T; corr. Dind. 10. 11 ἤτοι τὸ μίξαι τὸ ἔνχεαι ἄλλο ἄλλω ὑγρῶ δηλοῖ τὸ ἔνχεαι, corr. Dind. 11 γὰρ om.; add. Dind. κερᾶσαι 12 κερᾶσσαι τὸ (ante μῖξαι) e corr. 13 ἔνχεαι 16 αὐτοῦ Vd; corr. (in schol. E) Mai 17 addit Vd: ἢ ὅτι τὸ κέρασε κτλ., quibus alterum scholium ex iis, quae hic edidimus, excerptum (edit. ad l. 10 sqq.) incipit

---

λεῖται, ὡς λόγος ἐναργῶς φαίνων τὰ κατὰ ψυχήν, similiter sine dubio olim in scholio legebantur (p. 50, 4).

10 sqq. † **Vd** .... [*ἢ*, cf. ann. crit. l. 17] *ὅτι τὸ κέρασε κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ὡς ὁ Πορφύριος λέγει, οὐ μόνον δηλοῖ τὸ μῖξαι* ⟨*μίξαι* cod.⟩ *ἄλλῳ ὑγρῷ ἄλλο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐγχέαι ψιλῶς.*

14 sqq. † **M**[a] f. 63[a] (interiecto *ἄλλως* iis, quae ad l. 16 ex eo cod. edidimus, subiuncta): *ἀντὶ τοῦ ἐνέχεεν· οὐ γὰρ κιρνᾶται τὸ νέκταρ. εἰ δὲ μηδὲν* [*γὰρ*] *ἄλλο πίνουσιν οἱ θεοὶ ἢ νέκταρ, πῶς αὐτὸ κιρνᾷ ὕδατι ἡ Καλυψώ; ἔστιν οὖν ψιλῶς ἀντὶ τοῦ ἐνέχει.* Inde a v. *εἰ μηδὲν ἄλλο κτλ.* eadem fere † **H** f. 31[a].

† **B** f. 52[b]: *ἀντὶ τοῦ ἐνέχευεν· οὐ γὰρ κιρνᾶται τὸ νέκταρ. πῶς αὐτὸ κιρνᾷ ὕδατι ἡ Καλυψώ; ἔστιν οὖν ψιλῶς ἀντὶ τοῦ ἐνέχευε.* Cf. † gl. **H** (f. 31[a], supr. *κέρασσε*): *ἤγουν ἐνέχεεν· οὐ γὰρ κιρνᾶται τὸ νέκταρ.*

16 † **M**[a] f. 63[a] (c. l. *κέρασσε δὲ νέκταρ*): *νῦν ἐνέχεεν, ἐκ τῆς ἀρχαίας συνηθείας· εἰς κέρας γὰρ ἐγχέοντες* ⟨*ἐκχ.* cod.⟩ *ἔπινον* (cf. Eust., p. 1526, 40), † **T** p. 37 (c. l. *κεράασθαι*) *γ* 332: *παρὰ τὸ κέρας· οἱ γὰρ ἀρχαῖοι εἰς κέρας ἔπινον.* — Porphyrio (ex ampliore nimirum quaestione excerptum) etiam tribuerim schol. *B *Θ* 189 (simil. A ibid.; Et. M. 504, 33): *ἐγκεράσασα] εἰς κέρας ἐγχέασα· πρὸ γὰρ τοῦ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρείαν εἰς κέρας* ⟨add. *ἐγχέοντες*⟩ *ἔπινον.* Cf. Athen. XI, p. 476 A; Et. M. 504, 30; Gud. 315, 57. Neque enim, praesertim cum schol. *Θ* in exteriore cod. Veneti B margine legatur, quo Porphyriana quam plurima esse congesta constat, Polakio assentior

118. ἐπιλαμβάνονταί τινες τῆς Καλυψοῦς διαρρήδην ἀπαναισχυν- Vd f. 1a. τούσης· ἀναισχύντου γὰρ χαλεπαίνειν μὴ ἑωμένην ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι καὶ ἐπὶ τούτῳ αὐτῷ σχετλιάζειν. φαίνεται δὲ ὅτι οὐ διὰ τὸ κωλύεσθαι εὐνάζεσθαι σχετλιάζει, ἀλλὰ διὰ τὸ εὐλαβεῖ(σ)θαι, μὴ ζήλῳ τῷ πρὸς αὐτὴν ἀποκτείνωσι τὸν Ὀδυσσέα. δηλοῖ (δ)ὲ τὰ παραδείγματα τὴν γνώμην αὐτῆς. ὑπομιμνήσκει δὲ ὅτι ἐγὼ διὰ φιλαν(θρωπίαν) σαώσασα κατεῖχον, εἰ καὶ ὁ Ζεὺς νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ βαλὼν ἐκέασεν ἐν (μέ)σῳ πόντῳ (v. 130—32). δηλοῖ δὲ καὶ τὸ φάναι ἀτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι (v. 143) τὸ πρόθυμον αὐτῆς εἰς (τὸ σ)ώζεσθαι τὸν Ὀδυσσέα καὶ οὐδαμῶς διὰ τὸ ἐρωτικὸν πάθος σχετλιάζειν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ δακρύουσαν π(εποίηκε. σχέ)τλιοι οὖν, ὅτι γάμων φθονοῦσι θεαῖς φανερῶν, οὐ κρυφίων, καὶ ζηλήμονες, ὅτι ἀ(ναιροῦσι) τοὺς εἰς γάμους προκριθέντας. καὶ σχετλιασμοῦ ἄξιον ὅτι πείσεται καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς (τὰ ὅ)μοια. καὶ τούτου πίστις· ἤδη γὰρ κεραυνῷ βληθεὶς ἀφίκετο· καὶ πίστις τοῦ μὴ διὰ πάθος αἰσχρὸν σχετλιάζειν τὸ ἑτοίμως ἔχειν ἀποπέμπειν καὶ ὑποτίθεσθαι τότε τὰ σωτήρια, καὶ ὅτι δι' ἔλεον κατεῖχεν ἐκ τοῦ ναυαγὸν λαβοῦσα τρέφ(ειν) καὶ φιλεῖν, καὶ ὅτι, εἰ καὶ ἀπολέσαι αὐτὸν κεκρίκασιν, ἐρρέτω (v. 139).

139 v. ad l. 18.

---

1 cf. Polak, p. 90. 161   1 Vd (c. l. σχέτλιοί ἐστε θεοί) inc.: μὴ κρατοῦντες ἑαυτοὺς τῆς ὁρμῆς τοῦ θυμοῦ, ἀπὸ τοῦ σχῶ τὸ κρατῶ. ἢ οἱ σχετλιάζειν ἡμᾶς ποιοῦντες: — ἄλλως. ἐπιλαμβάνονται κτλ.   2 γὰρ e corr.   4 quae hic et in sequentibus lineis uncis inclusi e codicis margine avulsa sunt; suppleri potuerunt ex Ambros. E (v. Epilegg.)   14 κεραυνοῦ

---

ea quae h. l. edidimus a Porphyrio abiudicanti; qui si recte, ut videtur sane, Athenaei locum e Didymo (*λέξεσιν* eius sine dubio) repetivit, nihil obstabit, quominus indidem Porphyrium hausisse statuamus.

3 sqq. † **H** f. 31a (id. **T** p. 74): *σχέτλιοι ἐστὲ θεοί*] *οὐ πάθος ἐρωτικὸν* ⟨*ἐρωτικοῦ* codd.⟩ *κατηγοροῦσιν οἱ λόγοι τῆς Καλυψοῦς· οὐ γὰρ ἀσχάλλει τῷ ἔρωτι· δέδιε γὰρ* ⟨*δέδειεν δὲ* T⟩ *μὴ καθὰ κληθεὶς* ⟨*κατακληθεὶς* H, *κληθὴς* om. *καθά*, quod e coni. dedi, T⟩ *ἀνὴρ αὐτῆς Ὀδυσσεὺς ἀναιρεθείη παρὰ τῶν θεῶν. ἄμφω* ⟨om. T; loco eius vac. spat. 4 litt.⟩ *γὰρ οἶδε* ⟨*οἶδας* T⟩, *καὶ τὸν Δία* ⟨*καὶ δῖα καὶ* T⟩ *κεραυνοβολήσαντα* ⟨*-βλήσαντα* codd.; corr. Dind.⟩ *τὴν ναῦν Ὀδυσσέως καὶ τοὺς θεοὺς ζηλήμονας* ⟨*δηλήμονας* T⟩ *ὄντας τοῖς ἀνδράσι τῶν θεαινῶν καὶ θάνατον αὐτοῖς ἀντὶ* ⟨*τῶν* ins. T⟩ *γάμων ἀλλασσομένους. τοῦτο δὲ δείκνυται διά τε τοῦ μὴ δακρῦσαι τὴν* ⟨*τὸν* T⟩ *θεόν, ἀλλὰ καὶ προθυμότερον ἀποστεῖλαι τὸν* ⟨*δὲ* T⟩ *ἄνδρα, διά τε τοῦ λέγειν· ἀλλ'* ⟨om. H⟩ *ἐπεὶ οὔπως* ⟨*οὕτως* T⟩ *ἔστι* ⟨*ἐστὶ* codd.⟩ *Διὸς νόον αἰγιόχοιο* ⟨*καὶ* ins. H⟩ *ἐξαπατῆσαι* ⟨*νόος*, om. *αἰγ. ἐξαπ.*, T⟩, *ἐρρέτω — ὡς τοῦ Διὸς ἐθέλοντος αὐτὸν κακῶσαι κατὰ θάλασσαν — καὶ διὰ τοῦ ἀτάρ* ⟨*αὐτάρ* T⟩ *οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι.*

11 Cf. Eust., p. 1527, 40 sqq., solutionem suum, ut videtur, ingenium secutus paullulum immutans.

18 Ex eodem fonte petitum esse videtur schol. **T** (p. 75, c. l. *ἐρρέτω πόντον ἐπ' ἀτρύγετον*) v. 139: *εἰ ὁ Ζεὺς ἐποτρύνει* ⟨suppl. e PQ Dind.; T . . . . *υν ει*⟩ *καὶ ἀνώγει αὐτὸν διαφθαρῆναι.*

T p. 76. 182. τῷ Ὀδυςςεῖ Ἀθηνᾶ μὲν ἐμαρτύρηςεν φιλεῖςθαι αὐτόν, καίπερ δύςτηνον ἐόντα, οὕνεκ' ἐπητής ἐςτιν καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων (ν 332). Καλυψὼ δὲ ἰδοῦςα τὸ δύςτηνον αὐτοῦ· ὅτ' ἄλλοι μὲν ἀπέφθιθεν ἐςθλοὶ ἑταῖροι, τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμ' ἐπέλαςςεν οἷον (ε 133. 34), καὶ διὰ τούτων ἐξηγηςαμένη πως τὸ δύςτηνον, *εἰποῦσα δὲ φιλεῖν αὐτόν*, λέγει πάλιν ἦ δὴ ἀλιτρὸν ὄντα *καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδότα*. πῶς οὖν ἀλιτρός τε ὁ αὐτὸς καὶ *ἐπητής, οὗ κήδονται ὡς οὐκ ἀποφώλια* εἰδότος καὶ [τοῦ] ἀγχίνου καὶ ἐχέφρονος; καὶ πῶς ὁ ἀλιτρὸς εἴρηται; ῥητέον οὖν ὅτι εἰς ὅρκον προκαλουμένου τὴν Καλυψὼ τοῦ Ὀδυςςέως· μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευςέμεν ἄλλο (ν. 179), φηςὶν ἐκείνη ἀλιτρὸν ὄντα, τουτέςτι διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας καὶ ςφαλλόμενον, καίπερ οὐκ ἀπαίδευτα εἰδότα· τὸν γὰρ ἀπαίδευτον ὄντα οὐκ ἀπεικὸς ςφάλλεςθαι, τὸν δὲ πεπαιδευμένον θαυμαςτὸν [ὄντα] ςφαλῆναι. θαυμάζουςα οὖν λέγει· ἦ δὴ ἀλιτρός *τ'* ἐςςὶ ἀντὶ τοῦ ἦς ἄρα ςφαλερός, καίπερ οὐκ ἀπαίδευτος ὤν. τὸ δὲ ἀμφίβολον ἐποίηςεν ὁ πλεοναςμὸς τοῦ τε καὶ *ἡ* ἔλλειψις τοῦ περ. *προσ*ρηθεὶς γὰρ οὕτω· ἦ δὴ ἀλιτρός ἐςςι, καίπερ

---

1 sqq. cf. Polak, p. 288 sqq. (Obs. p. 54) 1 T c. l. ἢ δὴ ἀλιτρὸς ἐςςὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς φιλοφρονεῖςθαι pro φιλεῖςθαι coni. Polak 2 ἐπήτης ἐςτὶν cod. 3 τὸ δύςτηνον αὐτὸν ἐόντα, corr. Pol. 4 ἀπεφθίθον, corr. Pol. 5 ἐπέλαςεν οἷον, corr. Prell. καὶ διὰ τοῦτο, corr. Pol. 5. 6 ἐξηγηςαμένη ⟨corr. ex ἐξηγήςατο⟩ πῶς δύςτηνον λέγει πάλιν κτλ., quibus insertis et τὸ et εἰποῦςα — αὐτὸν mederi tentavi 6 ἢ δή, corr. Prell. 7 καὶ — εἰδότα addidi 7. 8 ὁ αὐτὸς καὶ φώλια εἰδότος καὶ τοῦ ἀγχίνου κτλ., sine ullo lacunae vestigio; paullo aliter atque ego Polak suppl.: πῶς οὖν ἀλιτρός τε ὁ αὐτὸς καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς; τὸ γὰρ οὐκ ἀποφώλια ςαφῶς τίθεται ἐπὶ τοῦ οὐκ ἀπαίδευτα εἰδότος καὶ τοῦ ἀγχίνου κτλ. 12 διὰ ἁμαρτάνοντα, corr. Prell. ςφαλόμενος, corr. id. 12. 13 ἀπαίδευτον, corr. id. 13. 14 ὄντα post οὐκ ἀπεικὸς lectum transposui, alterum (l. 14) delevi 15 ἢ δή, corr. Prell. (it. l. 17) τ' addidi propter l. 16 16 ἡ ins. Pol. 17 προςρηθεὶς Pol.; ῥηθεὶς cod. ἢ δή

---

1 sqq. Quoniam nunc de scholiorum T auctoritate longe aliter atque cum Quaestiones ad Iliadem pertinentes edebam, esse iudicandum perspexi, *ζητ.* Vat. *κγ'* (p. 324) particulam esse quaestionis a Porphyrio institutae concedo. Ipsum autem Porphyrium de verbis, Stoicis sine dubio miris, agentem ita disputasse, ut et quo modo *ὁ ἁμαρτωλός* (qua de re una *ζητ.* Vat. et schol. Harl., quod p. 53, 17 edidimus, quam maxime cum eo congruens agunt) et quo *ὁ τῆς ἀληθείας διαμαρτάνων* modo (qua de re schol. T quaerit) *οὐκ ἀπαίδευτος εἶναι* dici possit doceret, non solum e schol. Vind. (p. 53, 12) sed etiam inde elucet, quod in ipso schol. T post hominem *διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας καὶ σφαλλόμενον* subito (l. 15) *σφαλερός, καίπερ οὐκ ἀπαίδευτος ὤν*, exsistit.

9 sqq. † H f. 32[a] ⟨signo: interiecto statim post ea, quae p. 53, 17 sqq. edidimus⟩: *καίτοι οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς οὐδὲ ἀπαίδευτος ὢν ἀλιτρὸς γέγονας καὶ ἥμαρτες τοῦτο εἰπών.* Id. M[a] f. 64[b] et (additis, quae simil. etiam B f. 54[a] et Eust., p. 1529, 51, h. l., E autem ϑ 177 extr. habet) Vd f. 1[b] (int. txt. et rel. schol.): *καίτοι μὴ εἰδὼς ἀποφώλια ἀλλ' ὅμως ἀπαίδευτα ἥμαρτες. φωλεὸς δὲ λέγεται τὸ σχολεῖον· ὁ γοῦν μὴ φοιτῶν εἰς τὸ ᾠδεῖον λέγεται ἀποφώλιος.*

οὐκ ἀποφώλια εἰδώς, οὕτως ἂν εἴη ὁ αὐτὸς *ἐπητής*. τὸ ἐπητής δ' ἐστὶν παρὰ τὸ ἔπος, ὥςπερ παρὰ τὸν λόγον λόγιος γέγονεν. λόγιος δὲ ὁ πεπαιδευμένος καὶ τῷ λόγῳ [καὶ τῷ ἔπει] χρῆcθαι δυνάμενος διὰ τὴν παίδευςιν, λόγῳ δὲ οὐ τῷ προφορικῷ μόνῳ ἀλλὰ καὶ τῷ ἐνδιαθέτῳ. ὁ δ' αὐτὸς ἂν εἴη ἄριςτος ἐν μύθοις, ὥςπερ ἀγχίνους καὶ ἐχέφρων ὁ ἐν βουλῇ ἄριςτος. καὶ γὰρ ἀγχινοίᾳ καὶ φρονήςει ςυνήρτηται λογιότης· ὃ καὶ ἐξηγεῖται ςυλλαβὼν περὶ *αὐτοῦ* λογιότητα καὶ ἀγχίνοιαν καὶ φρόνηςιν ἐν οἷς φηςι πρὸς τὸν αὐτόν· ἐπεὶ ςὺ μέν ἐςςι βροτῶν ὄχ' ἄριςτος ἁπάντων βουλῇ καὶ μύθοιςιν (ν 297. 8). ὁ γὰρ ἄριςτος ἐν βουλῇ ὁ φρόνιμος καὶ ἀγχίνους, ὁ δὲ ἄριςτος ἐν μύθοις ὁ ἐπητὴς καὶ λόγιος· τοιοῦτος δ' ἂν εἴη ὁ οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς μόνος.

ἀλιτρός λέγεται ὁ κατὰ ψυχὴν ἁμαρτωλός. λέγεται δὲ καὶ ὁ τῆς Vd f. 1b.
ἀληθείας ἀποτυχὼν καὶ ἁμαρτών, ὡς καὶ νῦν Ὀδυςςεύς. τὸ ἑξῆς δὲ οὕτως· ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐςςί, καίτοι οὐκ ἀποφώλια εἰδώς, ἤτοι ὄντως ἁμαρτάνεις τῆς ἀληθείας, καίτοι οὐκ εἰδὼς ἀπαίδευτα. εἰ μὴ γὰρ ςυννοοῖτο τὸ καίτοι, ἄλλως οὐκ ἂν ἀκολουθῆςαι . . . . .

ἀλιτρός ὁ ἀλιτήριος καὶ ἁμαρτωλός, ἀποφώλια δὲ τὰ ἀπαί- H f. 32a.
δευτα. πῶς οὖν ἁμαρτωλός τε εἶ καὶ *ἅμα* οὐκ ἀπαίδευτός φηςιν; οὐκ ἔςτιν οὕτως, ἀλλὰ λέγει· πάνυ ἥμαρτες, καίπερ οὐκ ὢν ἀπαίδευτος.

211. η 257.

244. εἴκοςι δ' ἔκβαλε πάντα. παρέλκει τὸ πάντα, ὡς ἐν τῷ H f. 32b.

---

1 ἐπητής post ὁ αὐτὸς ego inserui   τὸ ἐπήτης   2 γέγονεν in cod. ante ὥςπερ lectum transposui   3 παιπεδευμένος, ε sec. syll. e corr.   καὶ τῷ ἔπ. ego seclusi   4 λόγω δὲ οὕτω πρ., corr. Preller   6 ἀγχινοια (s. acc.)   ςυνήρηται ⟨corr. Prell.⟩ λογιότητος καὶ ἐξηγ.   7 αὐτοῦ addidi   8 ςὺ μὲν εἰςί, corr. Prell.

12 Vd c. l. ἦ δὴ ἀλιτρός ἐςςι   15 τῆς ἀληθείας, utrumque c post. add. καί v. καίτοι avuls.   16 addit Vd.: ἢ ἀλιτρὸς ἀντὶ τοῦ πολύπειρος . . . . ⟨avuls.⟩ προςκρούςας   18 τε ει . . . . ⟨vac. spat.⟩ οὐκ ἀπαίδ. H; ἁμαρτ. τε εἶ καὶ οὐκ ἀπ. P (f. 43a); ego etiam ἅμα inserui

---

1 Cf. B ν 332 (Dind.) . . . . *ἐπητὴς λόγιος· καὶ ὥσπερ ὁ λόγιος παρὰ τὸν λόγον, οὕτως καὶ ἐπητὴς παρὰ τὸ ἔπος.* Id. fere H ibid. (Dind.); simil. schol. Apoll. Rhod. II, 987; Hes., Suid.

4 Cf. Et. M. p. 356, 43: *ἐπητής . . . . δηλοῖ δὲ οὐ μόνον τὸν τοῦ λέγειν [δυνάμενον] ἀλλὰ καὶ τὸν τοῦ φρονεῖν ἐν δυνάμει ὄντα. οὕνεκ' ἐπητής ἐσσι, ἀντὶ τοῦ συνετός.*

5 sqq. Cf. Stoicorum definitio: *ἀγχίνοιαν ἐπιστήμην εὑρετικὴν τοῦ καθήκοντος ἐκ τοῦ παραχρῆμα* (Stob. ecl. II, 7; p. 61, 2 W.; Andron. p. 27, 22 Sch.; Diog. L. VII, 93). Iidem cum *ἀγχίνοιαν* et *φρόνησιν* artissimo vinculo inter se coniunxerint (Stob. p. 60, 18; Andron. p. 27, 18; cf. Ps.-Arist. de virt. et vit. 4, p. 1250 *α* 36), videndum an *λογιότητος* cum iis virtutibus coniunctio pro Stoica item definitione sit habenda (cf. ad *γ* 20).

12 sqq. Cf. ad p. 52, 1 sqq.

21 sqq. E quaestione *O* 189 edita, quam olim uberiorem fuisse veri simile est (cf. ibi schol. L ad p. 203, 8 collatum), excerpta esse videntur.

τριχθὰ δὲ πάντα δέδαςται (Ο 189)· ἐπιφέρει γὰρ γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος.

275. v. ad C 489.

H f. 33b. 281. πολλάκις ἀπὸ διαφόρων *κλίσεων* πτώσεων συνέμπτωσις γινομένη πλανᾷ τοὺς πολλούς, ὡς ἑνὸς ὄντος τοῦ σημαινομένου, ὥσπερ ἔχει τὸ εἴσατο. σημαίνει γὰρ καὶ τὸ ὑπέλαβε καὶ τὸ ἐπορεύθη καὶ τὸ ἴσος καὶ ὅμοιος ἐγίνετο. ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ εἴδω, τὸ δὲ ἐπορεύθη ἀπὸ τοῦ ἔω τὸ πορεύομαι, τὸ δὲ ὡμοιώθη ἀπὸ τοῦ ἐίσκω. τὸ μὲν οὖν ὑπέλαβεν· εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινόν, ἀντὶ τοῦ ὡς δέρμα ὑπέλαβε τὰ ὄρη τῶν Φαιάκων. καὶ εἴσομαι αἴ κε τύχωμι (χ 7), ἀντὶ τοῦ νοήσω ὑπολάβω, ἀπὸ τοῦ εἴδω. εἴσατο ἀντὶ τοῦ ὡμοιώθη ἀπὸ τοῦ ἐίσκω, ὡς τὸ εἴσατο φθογγήν (Β 791) καὶ τὸ εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας (Ν 45). εἴσατο ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθη ἀπὸ τοῦ ἔω, ὡς τὸ εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά (Μ 118).

Ma f. 67a. τὸ δὲ εἴσατο ἐστὶν ἀπὸ διαφόρων κλίσεων συνέμπτωσις. ἐξ οὗ γίνεται καὶ τὸ ὅθι οἱ καταείσατο γαίῃ (Λ 358), ἀντὶ τοῦ κατεπορεύθη.

---

1 δέ τι 2 οὔλυμπος 4 H post tria scholia de v. ῥινόν agentia (= p. 272, 7—19 D.), interiecto ἄλλως, c. l. εἴσατο δ' ὡς κλίσεων om.; e codd. Iliad. et cod. T (v. infr. ad h. v.) ἀπὸ διαφόρων κλίσεων συνέμπτωσις vel σύμπτωσις (T) exhibentibus inserui 6 ἴσος 10 τύχοιμι; τύχωμι Dind. 15 coaluit schol. cum altero cod. eiusdem scholio, quod inter excerpta attulimus 16 οἵ κατὰ εἴσατο

4 sqq. E scholiis Odysseae ad *M* 103 (quo de loco me Polakii sententiae prorsus accedere in Addendis ad eum locum iam significavi) commemoratis schol. **T** (p. 80, c. l. *εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν*) cum iis quae p. 175, 4—19 ex Iliadis codicibus edidimus ita congruit, nisi quod plurima turbata, nonnulla male repetita continet, ut non sit, cur hic repetatur. Reliqua autem alterius carminis scholia, quoniam a schol. Iliad. forma paullo magis recedunt interque se multum discrepant, non omittenda esse duximus:

† **Vd** f. 3a *εἴσατο*] *ὑπέλαβεν, ἀπὸ τοῦ εἴδω· εἴσομαι αἴ τε τύχοιμι. εἴσατο ὡμοιώθη* ⟨*-θην* cod.⟩ *ἀπὸ τοῦ ἐίσκω· εἴσατο φθογγήν. εἴσατο ἐπορεύθη ἀπὸ τοῦ εἴω* ⟨*ϊ* spr. *εἰ* ab ead. m.⟩ [*ὡς τὸ οἵη τ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα* ⟨scribitur quidem *ἰοχεαίραμον*, sequitur *αὐτὸν ἐμφορηθήσεσθαι δυστυχίας ἑτέρας* = p. 273, 28 Dind.⟩].

† **M**b f. 67a *εἴσατο δ' ὡς ὅτ' ἐρινὸν* ⟨txt. *ὅτε ῥινὸν*⟩: *πολλάκις ἀπὸ διαφόρων συμπτώσεων συνέκπτωσις* ⟨sic⟩ *γινομένη πλανᾷ τοὺς πολλούς, ὡς ἑνὸς ὄντος τοῦ σημαινομένου, ὥσπερ ἔχει τὸ εἴσατο. σημαίνει γὰρ τὸ ὑπέλαβε καὶ τὸ ἐπορεύθη ἀπὸ τοῦ ἔω τὸ πορεύομαι. τὸ δὲ ὡμοιώθη* ⟨*οἰμοιώθη*, priore *ι* spr. lin. add.⟩ *ἀπὸ τοῦ ἐίσκω. τὸ μὲν οὖν ὑπέλαβεν· εἴσατο δ' ὡς ὅτ' ἐρινόν· ὡς δέρμα ὑπέλαβε τὰ ὄρη τῶν Φαιάκων.*

† **M**a ibid. *εἴσατο δ' ὡς: . . . . . . εἴσατο ὑπέλαβεν ἀπὸ τοῦ εἴδω, ὡς τὸ εἴσομαι αἴ κε τύχοιμι. καὶ εἴσατο τὸ ὡμοιώθη, ὡς τὸ εἴσατο φθογγὴν Ἀνδραίμονος* ⟨*N* 216; *ἀνδρέμονος* cod.⟩. *καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθη, ὡς τὸ εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά. τὸ δὲ εἴσατο κτλ.* (v. spr. l. 15).

Praeterea cf. **D** f. 223b (a man. rec.): *εἴσατο τρία σημαίνει, ἀντὶ τοῦ ἐφάνη καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπέλαβε καὶ ἀντὶ τοῦ ὡμοιώθη* ⟨*ὁμ.* cod.⟩.

15 sqq. Cf. Iliad. p. 175, 22.

291. 93. εἰκαίως· οὐ *γὰρ* νεφεληγερέτης ἐςτὶν ὁ Ποςειδῶν. ἀλλ' οὖν γε πρὸς ἀνθρώπους πάντες οἱ θεοὶ πάντων ἐξουςίαν ἔχουςιν. ὁ δὲ Ὀδυςςεὺς ἐν τοῖς ἑξῆς κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν εἰς Δία ἀναφέρει τὴν αἰτίαν. H f. 33b. T p. 80.

304. ad l. 2 sqq.

310. διὰ τί Ἀχιλλέως ἀποθανόντος μάλιςτα τοῦ νεκροῦ προὔςτηςαν Ὀδυςςεὺς καὶ Αἴας; φαίνονται οὗτοι φίλτατοι γεγονότες Ἀχιλλεῖ, *καὶ* διὰ τοῦτο ὑβρίζων Ἀγαμέμνων τὸν Ἀχιλλέα καὶ τούτους ὑβρίζει λέγων· ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας ἢ Ὀδυςῆος (Α 138), καὶ εἰς τὴν Χρύςαν ἐκ τούτων μάλιςτα ἡγεμόνα προαιρεῖται ἐκπέμπειν· Vd f. 3b.

εἷς δέ τις *ἀρχὸς* ἀνὴρ βουληφόρος ἔςτω,
ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυςςεὺς
ἠὲ cύ, Πηλείδη (Α 144 sqq.),

καὶ εἰς τὴν πρεςβείαν τούτους ἀποςτέλλει, ὅτε Αἴας φηςὶν Ἀχιλλεῖ·

μέμαμεν δέ *τοι* ἔξοχον ἄλλων
κήδιςτοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι (Ι 641).

333. Κάδμου θυγάτηρ. διὰ τί αὕτη μόνη οἰκτείρει τὸν Ὀδυςςέα; λύεται δὲ ἐκ τῆς λέξεως· φηςὶ γὰρ αὐτὴν ἄνθρωπον εἶναι πρότερον· ὡς ὁμοιοπαθὴς οὖν ἄνθρωπος εἰκότως οἰκτείρει τὸν Ὀδυςςέα. οὐκ ἐναντιοῦται οὖν Ποςειδῶνι· κἀκεῖνος γὰρ οἶδεν ὅτι δεῖ cωθῆναι αὐτόν. H f. 34a Mb f. 68a.

ἐλεεῖ αὐτὸν ὡς ἄνθρωπος γενομένη Ἰνώ, ἢ ὅτι ἦν φιλογύνης ὁ Ὀδυςςεύς * * * * ἡ δὲ διὰ τὸν Ἀθάμαντα ἐδυςτύχηςεν. οὐκ ἐναντιοῦται δὲ τῷ Ποςειδῶνι· κἀκεῖνος γὰρ οἶδεν ὅτι δεῖ cωθῆναι αὐτόν. Ma f. 68a.

---

1 H c. l. cὺν δὲ νεφέεςςι, T c. l. cύναγεν νεφέλας εἰ καὶ οὐ T γὰρ inserui 1. 2 ἀλλ' εἴ γε T 2 πάντως H ἐξουςίαν ἔχουςι πάντων T 3 τῶν om. T 4 τὴν αἰτίαν om. T 6 Vd c. l. τρῶες ὑπέρριψαν ⟨ἐπέρριψαν text.⟩ περὶ πηλείωνι τανόντι (sic) 7 καὶ addidi 9 ὀδυςςέως 10 προαιρεῖcθαι, corr. Mai (in schol. E) 11 ἀρχὸς addidi 14 ἀχιλλεὺς, corr. Mai 15 τοὶ add. id. 16 κύδιςτοί τ' ἔμμεναι, corr. id. 17 sqq. cf. Polak, p. 296 18 εἶναι ἄνθρωπον τὸ πρότερον M 20 δεῖ om. M 21 M. c l. τὸν δὲ ἴδεν

22 lacuna, in qua ὁμοιοπάθεια Inus et Ulixis commemorata fuisse videtur, in codice non comparet

---

2 sqq. † **H** f. 33b (gl. interl.) v. 304: *κατὰ τὴν κοινὴν δόξαν εἰς Δία ἀναφέρει τὴν αἰτίαν τοῦ χειμῶνος.*

6 sqq. Cf. Porph. *Α* 138.

17—23 † **Vd** f. 4a (quae uncis inclusi in cod. erosa sunt): *Λευκοθέη. μόνη αὕτη ᾤκτειρε τὸν (Ὀδυ)σσέα, ὅτι φασὶν ἄνθρωπον αὐτὴν* ⟨*αὐτὸν* cod.⟩ *εἶναι ὁμοιοπαθῆ (π)ρότερον, ἢ ὅτι ἦν φιλογύνης Ὀδυσσεύς.* [*Λευκοθέα ἐκλήθη Ἰνώ κτλ.*]

† **T** p. 81 (c. l. *Κάδμου θυγάτηρ*): *ὁμοιοπαθὴς ἦν ἄνθρωπος καὶ* ⟨om. cod.⟩ *οἰκτείρει τὸν Ὀδυσσέα. οὐκ ἐναντιοῦται δὲ ὁ Ποσειδῶν· κἀκεῖνος οἶδεν ὅπως σωθῆναι αὐτόν* (sic).

19 † Eust. ε, p. 1543, 44: *οὐκ ἐναντιοῦται δέ, φασί, τῷ Ποσειδῶνι, ἐπεὶ κἀκεῖνον οἶδεν εἰδότα ὡς χρὴ σωθῆναι τὸν Ὀδυσσέα.*

21 sqq. Simil. **Vb** (f. 40a).

Vd f. 4a (v. 337). 334—37. αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα. πρὸς τὴν ἀνάδυςίν ἐςτιν ἡ εἰκὼν καὶ τὸ παράδειγμα, οὐ κατὰ cῶμα. οὕτω καὶ ὁ Ἑρμῆς *ςεύατ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς* (v. 51)· οὕτω καὶ ἐπὶ Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς *αἱ δὲ βάτην τρήρωςι πελειάςιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι* (Ε 778), οὐ περιςτεραὶ γενόμεναι, ἀλλ' ὁμοῖαι τοῖς ἴθμαςι τῶν περιςτερῶν εἰς τὸ στρατόπεδον ἔρχονται. ἴθματα δὲ οὐκ ἔςτιν ἴχνια, ἀλλὰ ὁρμήματα καὶ πτήςεις, ἀπὸ τοῦ ἰέναι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἴθι ἰθμός· καὶ γὰρ καὶ τὴν εἴςοδον *εἰσ*ίθμην καλεῖ (ζ 264). τὸ δὲ *ποτήν*, ἵν' ᾖ κατὰ τὴν πτῆςιν καὶ τὴν ὁρμήν. *καὶ* ἀπαλλαττομένη μέντοι εἴκαςται τῇ αἰθυίᾳ (ε 353), ὡς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ *ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο* (α 320) καὶ *φήνῃ εἰδομένη* (γ 372). [αἴθυια δὲ εἶδος ὀρνέου θαλαςςίου].

H f. 34a (v. 334). προςκείςθω δὲ καὶ τὸ *ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεςςα*. Ζητεῖ ——————

Tp.82 (ibid.). Vd f.4a (ibid.). 1 αἰθύῃ ⟨id. text.⟩ 1. 2 ἡ εἰκὼν κατὰ τὸ παρ. coni. Polak, p. 156; id. τὸ ante cῶμα ins. 2. 3. ἐπικύμα 4 ἴθμαδ' 5 θ v. ἴθμαςι e corr. 8 ἴθμην καλεῖ; εἰςιθμὴν (in schol. E) Buttm. 9 καὶ ante ἀπαλλαττ. addidi αἰθύα 10 ἡ in ras. latior. litt. ἀνάπαια 11 αἴθυα 12 προςκείςθω κτλ. T, ubi haec verba scholio breviori, quod ad l. 1—3 inter excerpta rettulimus, interiecto ἄλλως subiunguntur; H, praemisso ἄλλως, post p. 278, 8—10 Dind. (= infra p. 58, 8), Vd post ibid. l. 11—14 (= infra ad p. 58, 4) habent; ille Ζητεῖ ἀρ., hic Ζητεῖ δὲ ὁ ἀρ. διὰ τί inc. ἢ πρὶν μὲν T; corr. Prell.

1 sqq. Ad Porphyrium scholium esse referendum inde efficitur, quod particula eius (l. 6. 7) adscripto auctoris nomine in codicibus Iliadis Leidensi et Scorialensi (ad *E* 778, p. 86, 14) legitur. Aristotelis *ἀπορημάτων Ὁμηρικῶν* in iis latere fragmentum, ex altera quae statim sequitur quaestionis parte in Epilegg. contra Roemerum defendi.

1—3 † **H** f. 34a (post schol. Didymi et Aristarchi, v. Ludwich, Ar. I, p. 557, interiecto *ἄλλως*) et **T** (p. 82, verbis *τινὲς εἰς τὸ εἰκυῖα στίζουσιν, ἵν' ᾖ πετομένη* ⟨*τεταμωμένη* cod.⟩ *ἀνῆλθεν ἐκ τῆς λίμνης*, quae H a reliquis seiuncta in marg. int. habet, statim subiuncta) v. 337: *οὐ τῷ σώματι* ⟨*δὲ* add. T⟩, *ἀλλὰ τῷ τάχει* ⟨*τῇ αἰθυίᾳ εἰκυῖα* add. T⟩, ⟨*ἀλλ'* ins. H⟩ *οὐ μεταβαλοῦσα* ⟨*μεταβάλλουσι* T⟩ *τὸ σῶμα πρὸς* ⟨*εἰς* coni. Polak p. 157⟩ *τὸ ὄρνεον, ἀλλὰ πρὸς* ⟨*καὶ* T⟩ *τὴν ἀνάδυσιν ἡ εἰκών* ⟨sequitur T: *ἄλλως*: ⁓ *προσκείσθω δὲ καὶ κτλ.*, v. l. 12⟩. — Paullo liberius schol. **H** ibid. (v. 346): *τῇ δὲ* ⟨*τῇδε* cod.; id. text.⟩ *τόδε κρήδεμνον*] *οὐ μεταμεμόρφωται ἄρα εἰς αἴθυιαν, ἀλλὰ δίκην αἰθυίας ἀνῆλθεν· οὐ γὰρ ἂν διελέγετο τῷ Ὀδυσσεῖ οὐδὲ ἐδίδου αὐτῷ τὸ κρήδεμνον.* Eadem fere alter. schol. **T** (l. c.), **B** (f. 56b), Eust. p. 1543, 41.

2 Cf. **H** f. 30b (gl. ad ε 51): *τὴν ὁρμήν, οὐ τὸ σῶμα. λάρος δὲ ὄρνεον θαλάσσιον.* Ibid. schol. intermarg.: *κατὰ τὴν μορφήν, ὡς καὶ Ἶρις μολυβδαίνῃ ἰκέλη* (Ω 80), quae non recte a Buttmanno de scholio P agente in *κατὰ τὴν ὁρμήν, οὐ κατὰ την μορφήν* mutata esse, schol. **M**a (f. 62a) ibid. docet: *λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς*] *κατὰ τὴν μορφὴν, οὐ τὸ σῶμα, οὕτως ὅμοιος. λάρος δὲ εἶδος ὀρνέου θαλασσίου*: ⁓ *ἄλλως. κατὰ τὴν μορφὴν, ὡς καὶ ἡ Ἶρις μολυβδαίνῃ* ⟨*ἴρης μολυβδίνῃ*⟩ *ἰκέλη* [*εἰπόντος δὲ τοῦ ποιητοῦ κτλ.*].

8 Quae de *ποτήν* afferuntur non esse supervacanea, Eust., p. 1543, 53 sqq. docet.

12 sqq. De his quoque scholiis deque doctorum quorundam hominum de iis sententiis v. Epilegomena.

γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης (fr. 171 edit. Teubn.), διὰ τί τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Κίρκην καὶ τὴν Ἰνὼ αὐδηέσσας λέγει μόνας· πᾶσαι γὰρ καὶ αἱ ἄλλαι φωνὴν εἶχον. καὶ λῦσαι μὲν οὐ βεβούληται, μεταγράφει δὲ ποτὲ μὲν εἰς τὸ αὐλήεσσα, ἐξ οὗ δηλοῦσθαί φησιν ὅτι μονῳδοὶ ἦσαν, ἐπὶ δὲ τῆς Ἰνοῦς οὐδήεσσα· τοῦτο γὰρ πάσαις ὑπῆρχεν αὐταῖς καὶ μόναις· πᾶσαι γὰρ αὗται ἐπὶ γῆς ᾤκουν. μήποτε δὲ τὸ αὐδήεσσα οὐ τὸ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ μόνον χρῆσθαι δηλοῖ, ὡς τὸ αὐδήεντα δ' ἔθηκε (Τ 407), σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἔνδοξον καὶ ἐπίφημον. καὶ ἑκάστη δὲ τούτων ἔνδοξος, ὥσπερ ἡ Ἰνώ, ὅτε ἐν ἀνθρώποις ἦν, ἔνδοξος ἦν καὶ πᾶσι περίφημος.

ὥσπερ ὅταν λέγῃ κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων (e. c. Ζ 123) ἀντιδιαστέλλει πρὸς τοὺς θεούς, [λέγει] ὅτι ἐκεῖνοι ἀθάνατοι, οὕτω καὶ ὅταν λέγῃ ἤ νύ που ἀνθρώπων σχεδόν εἰμι αὐδηέντων (ζ 125) ἀντιδιαστέλλει πρὸς τοὺς θεούς, ὅτι οἱ θεοὶ αὐδῇ τῇ αὐτῇ οὐ χρῶνται. ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς Λευκοθέας· ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα καὶ θνητῇ αὐδῇ χρωμένη, καθὰ καὶ οἱ βροτοί. καὶ τὸ αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη (Τ 407) οὐκ ἔστι φωνὴν ἔχοντα,

H f.37b (ζ125). Venet. *B f.268b (T407), inde a l. 16. T p. 148 (κ 136), inde a p. 58, 2.

1 τὴν om. T 2 ἰνῶ T αὐδηέσας Vd καὶ αἱ om. T 3 λύσαι TVd βούλεται Vd 4 αὐλήεσα Vd, ἀλήεσσα T φασιν Vd μονῳδοὶ ἦσαν tentavi; μονώδη ἦσαν T, μονώδεις ⟨μονῴδεις schol P f. 45b⟩ ἦσαν HVd 5 τῆς ἰοῦς H αὐδήεσσα HT, αὐδήεσα Vd; corr. Porson; Roemer, αὐδήεσσα in αὐλήεσσα correcto, inserit: οὐχ ἁρμόττει· διὸ οὐδήεσσα ἐν πάσαις, qua de re v. Epilegg. ἐκεῖνο ⟨pro τοῦτο⟩ γὰρ Vd πάσας ὑπῆρχεν T 6 ἐπὶ αὐλὰς ᾤκουν Vd μήποτε δ' οὖν H αὐδήεσα Vd 6. 7. οὐ τὸ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ μόνο ⟨sic; μόνον E f. 59b⟩ χρῆσθαι Vd; οὐ τὸ φωνῇ μόνῃ χρ. H; οὐ τῇ φωνῇ μόναι χρ. T 8 καὶ post σημ. δὲ om. Vd τὸ ἔνδοξον, si recte contuli, unus Q (f. 65b) habet ⟨reliqui τὸν⟩ 9 γὰρ post ὅτε ins. H 9. 10 ἔνδοξος καὶ ἐπίφημος ἐν πᾶσιν ἐτύγχανεν H, ἔνδοξος ἐν πᾶσι καὶ ἐπίφημος ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα T 15 ὃ πρὶν μὲν H (ἣ Q f. 72b) 16 schol. Venet. (de quo cf. ad Iliad. p. 239, 3) inc.: τὸ αὐδήεντα κτλ.

4 Cf. Arist. probl. XIX, 9: *διὰ τί ἥδιον τῆς μονῳδίας ἀκούομεν, ἐάν τις πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν ᾄδῃ*; ibid. 43: *διὰ τί ἥδιον τὰ* ⟨om. codd.⟩ *τῆς μονῳδίας ἐστίν, ἐάν τις πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν ᾄδῃ*: de quibus l. c. egimus.

5—10 † Ma f. 68a (c. l. *αὐδήεσσα*) ε 334: *ἤτοι διαβόητος διὰ τὰ συμβάντα. ἢ ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι φωνήεντες πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα. οὐδήεσσα ἡ ἐπίγειός ποτε.* † H (f. 59b, c. l. *αὐδήεσσα*), B (f. 91b), Ma (f. 120a) κ 136: *ἤτοι περιβόητος. ἢ εἰς διάλεξιν καὶ προσαγόρευσιν ἀνθρώποις* ⟨*ἀνθρώπου* B⟩ *ἐρχομένη* ⟨*-ην* H⟩. *ἢ καθὸ ἐπίγειός ἐστιν.* Apud Eust., p. 1543, 49, mixta cum iis sunt, quae p. 58, 8 sqq. edidimus. — Ceterum *οὐδήεσσα* illud Aristotelis in gloss. interl. cod. Harl. (f. 59b, ad κ 136) male Aristophani (non quidem, ut in Dindorfiana est, Aristarcho) tribuitur; huius enim sententiam l. 6. 7 (de re cf. praeterea Apollon. v. *αὐδήεσσα*: . . . . *ὅτι εἰς ὁμιλίας ἦλθον ἀνθρώπῳ τῷ Ὀδυσσεῖ* et Et. M. p. 169, 11: . . . . *ὁμοιόφθογγον*) reddere, schol. p. 58, 8 sqq. editum docet. *Ὀνομαστὴν καὶ ἔνδοξον* (cf. Et. M. l. c.) interpretatus est Apion (Apoll. l. c.).

11 sqq. Cf. ad p. 56, 12.

17 sqq. Eust. *T*, p. 1190, 42: *αὐδὴ γάρ ἐστι λογικοῦ ζῴου φωνή*.

ἀλλ' ἀνθρωπίνως φθεγγόμενον, τουτέστι τῇ αὐτῇ ὀπὶ χρώμενον, οἵᾳ δὴ καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι. καὶ τὸ Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα (κ 136) σημαίνει ἀνθρωπιστὶ φθεγγομένη, οὐχ ὡς θεός· διὰ σημείων γὰρ καὶ ὀνείρων καὶ ἱερείων καὶ οἰωνῶν καὶ θυσιῶν, οὐκ αὐδῆς, φθέγγονται οἱ θεοί. τὸ δὲ οἱ δ' αἰεὶ βούλονται θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων (δ 353) τῶν θεοπροπιῶν λέγει. ἡ δὲ Κίρκη καλὸν ἀοιδιάει (κ 227), ὡς ἄνθρωπος δηλονότι.

H f. 34[a] (ε 334). M[b] f. 68[a] (ib.). ὁ μὲν Ἀριστοφάνης τὰς ἀνθρωποειδεῖς θεὰς αὐδηέσσας φησίν, οἱονεὶ φωνὴν μετειληφυίας, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης οὐδήεσσαν γράφει, οἱονεὶ ἐπίγειος. οὕτως καὶ Χαμαιλέων.

H f. 34[a]. 337. *πῶς τὸ τεταραγμένον πέλαγος λίμνην φησίν; ὅτι πρὸς τιμὴν τῆς θεοῦ πρὸς τὸ παρὸν ἐγαληνίασε.

384. ad v. 385.

Vd f. 4[b]. T p. 83. 385. τοῦτο δοκεῖ μάχεσθαι τῷ ἐπιφερομένῳ ἔνθα δύο νύκτας,

1 sqq. ἀλλ' ἀνθρωπεία φθεγγόμενον ὀπὶ ὡς οἱ ἄνθρωποι καὶ ὡς παράδοξον ἐπεσημήνατο καὶ τὸ κίρκη κτλ. Ven   οἷα H   2 T inc.: τὸ κίρκη εὐπλόκαμος   3 σημαίνει τὸ ⟨post h. v. ras. un. litt.⟩ ἀνθρωπίνως φθ. Ven   4. 5 διὰ σημείων γὰρ, οἰωνῶν καὶ ἱερείων καὶ θυσιῶν, καὶ δι' ὀνείρων καὶ ἐφετμῶν, καὶ οὐκ αὐδῆς κτλ. Ven; item T, nisi quod καὶ ante οἰωνῶν ins., καὶ ἐφετμῶν autem om.   5 post θεοί Ven: καὶ ἀλλαχόθι οἳ δ' αἰεὶ βούλοντο, T autem: καὶ αἱ ἐφεμαί οἱ δαὶ σι βούλοντο θεοὶ δὲ μεμν.   6 θεοπροπίων Ven   7 ἀοιδιάειν T   δηλονότι om. Ven T   8 H c. l. θεὸς ⟨text. βροτὸς⟩ αὐδήεσσα   9 αὐδήεσσαν HM; corr. Porson   10 sequitur H: ἄλλως· ζητεῖ ἀριστοτέλης κτλ., v. supr. p. 57, 1   11 H c. l. ἀνεδύσατο λίμνης   14 Vd c. l. κύματ' ἔαξεν, T c. l. ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν βορέην πρὸ δὲ κύματα ἔαξε   τουτο om. T

4 sqq. † Vd f. 4[a] (ε 334): *βροτὸς αὐδήεσσα*] *φωνῇ ἀνθρωπίνῃ χρωμένη, ἀλλ' οὐχὶ θείᾳ. διὰ σημείων γάρ, οἰωνῶν καὶ ἱερείων καὶ θυσιῶν, καὶ δι' ὀνείρων* ⟨*ὀρείρων* cod.⟩, *οὐκ αὐδῆς, φθέγγονται οἱ θεοί. καὶ ἐφετμαὶ αὗται* ⟨*αὐταί* cod.; corr. Buttm.⟩· *οἱ δ' αἰεὶ βούλοιντο* ⟨*βούλοντο* Dind.⟩ *θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων, τῶν θεοπροπιῶν λέγει* (sequitur *ζητεῖ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης κτλ.*, v. spr. p. 57, 1). Cf. M[a] f. 120[a] (κ 136, ad *δεινή*): *ἐν τούτῳ ἦν δεινή, ἐν τῷ λαλεῖν ὡς ἄνθρωπος· οἱ γὰρ θεοὶ διὰ σημείων* . . . . . (evan.) *καὶ ἱερείων καὶ θυσιῶν φθέγγονται.*

8 sqq. Cf. ad p. 56, 12.

† Eust., p. 1543, 50 sqq. — De Aristophane cf. ad p. 57, 5—10.

10 De Chamaeleonte cf. Prol. Iliad. p. 422.

14 sqq. † B (f. 57[a]) v. 384: . . . . *καὶ πῶς κύματι πηγῷ πλάζετο; δῆλον οὖν ὅτι τὰ τῶν ἄλλων ἀνέμων κύματα ἔπαυσε, μόνον δὲ βορρᾶν* ⟨*βορᾶν* cod.⟩ *ἀφῆκε πνεῖν.* Eadem fere non solum T (longe quidem corruptiora, iis quae in textu edidimus praemissa), sed etiam P (f. 46[b]) habet.

Ceterum sine dubio cohaesit olim cum hac quaestione scholium Porphyrianum (quo nomine etiam in cod. Harl. 5693, f. 53[a], notatur) nuuc versui *Γ* 197 accommodatum ibique (p. 57, 21) a nobis editum. Neque minus eandem originem, atque ita quidem, ut solutionis vestigia certius appareant, prodit schol. Townl. *I* 124: *πηγοὺς ἀθλοφόρους*] *μέλανας· τούτους γὰρ ἀρίστους φασὶν οἱ περὶ ἵππων γράψαντες. ὁμοίως καὶ κύματι πηγῷ, εἴ γε ἀλλαχοῦ* (ε 353) *φησι μέλαν τέ ἑ κῦμ' ἐκάλυψεν. τινὲς δὲ μεγάλους κτλ.* Cf. etiam,

δύο δ' ἤματα κύματι πηγῷ πλάζετο (v. 388). λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆς λέξεως· τὰ γὰρ πρότερα, φησὶ, κύματα κατέαξε, τὰ ἐκ τῶν ἄλλων ἀνέμων, μόνον δὲ τὸν βορέαν εἴασε πνεῖν.

404. τίνι διενηνόχασιν αἱ ἐπιωγαὶ τῶν λιμένων; φημὶ οὖν ὅτι **H** f. 34b. ἰωὴν τὴν πνοὴν λέγει, ὥς που εἴρηκεν ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς (Λ 308), ποιήσας ἐκ τοῦ ἄειν, ὃ σημαίνει τὸ πνεῖν. ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ ἀντὶ τοῦ φωνεῖν καταχρηστικῶς εἶπεν αὖε δ' ἑταίρους (Λ 461), [ἰωὴν] καὶ τὴν φωνὴν ἰωὴν *κέκληκε*· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή (Κ 139). [καὶ τὸ ἤυσε παρὰ τὸ ἄειν.] καὶ μεταφορικῶς· λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν (Π 127). κυρίως οὖν τῆς πνοῆς ἰωῆς οὔσης, ἐκ ταύτης καὶ τοῦ ἄγνυσθαι τοῦ σημαίνοντος τὸ κλᾶσθαι εἴρηται βορέω ἐπιωγή (ξ 533), ὅπου ἄγνυται ἡ πνοὴ τοῦ βορέου. αἱ ἐπιωγαί οὖν ῥηθήσονται τόποι ἀλίμενες μὲν, δυνάμενοι δὲ διὰ τὴν ἐκ τῶν ἀνέμων σκέπην δέξασθαι νῆας.

422. cf. ad Iliad. p. 114, 4. Quae ibi Dindorfium secuti edidimus, etiam in Harl. (f. 35a) leguntur, ubi πῶς ἀλλαχοῦ γοῦν φησι incipiunt.

445. εὔχεται τῷ ποταμῷ, ὡς ἂν ἑκάστου ἔχοντος δαίμονα. ὁ δὲ **T** p. 85.

---

1 δύο ἤματα T λύοιτο γὰρ ἐκ T 3 add. codd.: τινὲς δὲ μεταγράφουσιν πρὸ δὲ κύματος ⟨κύματα T⟩ ἔαγεν, sine dubio aliunde illata 7 δ' ἑτέρους cod.; corr. (in schol. Q) Mai 8 τὸ δ' αἶψα παραφρένας cod.; τὸν corr. Mai, περὶ φρένας Dind. 10 λεύσω δήιο 18 T c. l. κλῦθι ἄναξ ὅστις ἐσσὶ πολύλλιστον δέ σ' ἱκάνω

---

ut alia scholia utramque interpretationem afferentia omittam, **H** (f. 141b int. ad *κύματι πηγῷ*) φ 235: *εὐπαγεῖ καὶ στερρῷ, ἢ μέλανι, ὡς τὸ ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ* (Γ 197).

4 sqq. Cf. Quaest. Iliad. p. 325, 10 sqq. — Scholium cum recensionis sit a Vaticana paullo magis quam scholium **T***), quod eod. loco edidimus, discrepantis, hic integrum edendum curavimus. Eorum quae ibi infra textum attulimus scholiorum alterum (ad p. 326, 1, = lin. 13 sq.) etiam in **D** (f. 225b) et in **Vd** (f. 5a, c. l. *οὐδ' ἐπιωγαί*) legitur; alterum statim accuratius afferendum est.

10 sqq. **T** p. 84: *ἄλλως* (subiungitur scholio Iliad. p. 325, 10 sqq. edito), **M**a (f. 69b): *ἐπιωγαί τόποι σκέπην ἀνέμων ἔχοντες, παρὰ τὴν* ⟨τὸ T⟩ *ἰωὴν καὶ τὸ ἄγνυσθαι, ἔνθα κλᾶται ὁ ἄνεμος διὰ τὸ* ⟨*τῶ*, om. *διὰ*, T⟩ *μὴ εὑρίσκειν δίοδον*.

12 sqq. † **H** (f. 90a, c. l. *ὑπιωγῇ*, quod id. text.) ξ 533: *τὴν πέτραν τοῦ βορρᾶ ὑπιωγὴν εἶπε, παρόσον οὐ διαβαίνει αὐτὴν ὁ ἄνεμος, ἀλλ' αὐτόσε ἄγνυται* ⟨*αὐτὸς ἐάγνυται* cod.; corr. e BM⟩ *αὐτοῦ ἡ ἰωή, ὅ ἐστιν ἡ πνοή*. Idem fere ibid. **B** (f. 129a, ad *ὑπ' ἰωγῆς* relat.), **Vd** (f. 74a, c. l. *εὖδε βορέω ἐπιωγῇ*, text. *ὑπιωγῇ*), **M**a (f. 177a, l. *ἰωγή*), nisi quod B *τὴν πέτραν τοῦ βορρᾶ ὑπ' ἰωγὴν εἶπε* habet. Simil. Eust. ξ, p. 1771, 38.

18 sqq. Excerpt. e schol. Θ 1 sqq. edito (= p. 114, 20 sqq.). Brevius etiam † **M**a (f. 70a) *κλῦθι ἄναξ*] *δαίμονας καὶ ποταμιαίους καὶ κρηναίους καὶ*

---

*) Codice T nunc diligentius examinato ad locum Quaest. Iliad. addo: l. 14 legitur *τοὔνομα προσέβαλέ τις* 20 *ἔφη* ante *αὖε* in summa p. 84, quae ab h. v. incipit, adest 25 *νηυσὶν* 27 *καὶ τὸ ἄγν.*

καὶ ἐν ταῖς κρήναις οἶδεν θεάς, ἃς Νύμφας καλεῖ· Νύμφαι κρηναῖαι κοῦραι Διός (ρ 240), καὶ ἄλλαι Νύμφαι ὀρεστιάδες κοῦραι Διός (Ζ 420). οὕτω πεπληρῶσθαι θείων δυνάμεων Ὅμηρος ἡγεῖται ἅπαντα.

ς

Vd f. 7a (v. 58). 58. 74. Ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι. οὐ τὰ τότε, ἀλλὰ τὰ φύσει, ὡς ἐπὶ τοῦ φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην (Θ 555), οὐ τὴν τότε, ἀλλὰ τὴν φύσει, καὶ ἐπὶ τοῦ πλήθει δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα (Φ 218).

Tp. 88 (v. 74). ἐσθῆτα φαεινήν. [τινὲς τὴν λεπτήν, ὡς καὶ μάστιγα φαεινήν (Κ 500), ἢ] τὴν φύσει φαεινήν, οἷόν ἐστι καὶ τὸ φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην.

79. quae in schol. **H** (f. 36b int.), **Vd** (f. 7b), **Ma** (f. 73a) de ὑγρῷ ἐλαίῳ leguntur, quamquam, si rem spectas, cum Porphyrianis quae ad Iliad. p. 75, 24 sqq. edidimus congruunt fere, verbis utuntur adeo ab illis discrepantibus, ut alterius originis esse videantur.

H f. 37a. 103. *διὰ τί εἰωθὼς ὁ ποιητὴς κάπρους λέουσι παραβάλλειν νῦν τερπομένη φησὶ κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισιν; οὐκ εἰκαίως δὲ οὕτως·* οἱ γὰρ τόποι οὗτοι πλεονάζουσι κάπροις καὶ ἐλάφοις. οὐκ εἶπε

---

1 καλεῖ, κα e corr., T 1. 2 νύμφαιαι κρηναίαι κούραι ⟨ita etiam post ὀρεστιάδες⟩ T; corr. Dind. 9 τὴν λευκὴν T; correxi e scholiis infra et ad Iliad. allatis 10. 11 ἀμφισελήνην T 16. 17 de verbis hic et p. 61, 2 litteris inclinatis expressis, quae e coniectura addidi, v. annot. ad l. 16 sqq.

ὀρεστιάδας καλεῖ ὁ Ὅμηρος, διότι θείας δυνάμεως πεπληρῶσθαι τὰ πάντα ἡγεῖτο.

5 sqq. Scholia ex iis quae ad Iliad. p. 125, 9 sqq. edidimus vel ex eodem, unde illa manaverunt, uberiore fonte derivata sunt. Brevius etiam

† **Vd** f. 7b (gl. supr. v. 74): *οὐ τὴν τότε οὖσαν φαεινήν· ἐρρύπωται ⟨ἐρυπ. cod.⟩ γάρ, ἀλλὰ τὴν φύσει καθαράν.* Id. **H** (f. 36b int.), om. v. *ἀλλὰ — καθαράν.*

9 sqq. Inverso ordine **Q** f. 70b (in H quaerere neglexi) *ἐσθῆτα φαεινήν*] *τὴν φύσει — σελήνην* [*τινὲς δὲ τὴν λεπτήν, ὡς καὶ μάστιγα φαεινήν*]. Cf. Eust. p. 1552, 15.

16 sqq. Verba inde a p. 61, 2 (*ἐν μὲν τῷ λίην κτλ.*) non solum scholio ι 51 (p. 61, 11), sed etiam scholio *B* 467. 68 (Il. p. 45, 6 sqq.) simillima cum vix casu — id quod olim Buttmann posuit — cum iis, quae in codice Harleiano (l. 18 sqq.) sine ullo intervallo antecedunt, coaluerint, verbis p. 61, 2. 3 interpositis unam cum altera parte coniungere conati sumus. Defenditur igitur, si modo recte haec et initium scholii Harl. supplevimus, quodam modo poeta, quod non ut aliis locis apros leonibus adiunxerit; quod si fecisset, *ἐλάττωσιν* vitavisset (cf. *E* 783: *τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν*); recte potius eum egisse, quod in Taygeto et Erymantho montibus leones non commemoraret, lyticus perhibet. Qua in re non nullius esse momenti ad Aristotelis memoriam recte intellegendam, quod ab Aeliano, N. A. III, 27, poeta laudetur, quod leonum h. l. *μάλα εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη*, in Epilegg. exposuimus.

18 sqq. † **Mb** (f. 73b; inc. inter v. 102 et 103): *οἱ γὰρ τόποι οὗτοι — μαρ-*

δὲ λέουσιν, ἐπεὶ οὐ γεννᾶται ἐνταῦθα τὰ ζῶα ταῦτα, ὡς Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. *ἐλαττώσει δὲ ἐνταῦθα ἐχρήσατο ὁ ποιητής, ὡς* ἐν μὲν τῷ λίην φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν (B 800) ἐπίτασίς ἐστι κατὰ τὸ ἐπενηνεγμένον τοῖς φύλλοις, τὰ τοῦ πλήθους τῶν ψαμάθων· ἐν δὲ τῷ περὶ Κικόνων ῥηθέντι· ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη γίνεται ὥρῃ (ι 51), δόξειεν ἂν ἐλάττωσις εἶναι ἐκ τοῦ ἐπαγομένου· ἐλάττω γὰρ τὰ ἄνθη τῶν φύλλων [καὶ τῆς ψάμμου]. ἀλλὰ τὰ μὲν φύλλα παρίστησι τὸ πλῆθος, τὰ δὲ ἄνθη τὴν τοῦ πλήθους ποικιλίαν ἔν τε τῇ καθοπλίσει καὶ τῇ ἄλλῃ ἀμφιέσει, τῶν Θρᾳκῶν μάλιστα, ὧν εἰσιν οἱ Κίκονες, ταῖς χροιαῖς ποικιλλόντων τὴν ἀμφίεσιν.

καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ἰλιάδι· ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμάνδρου ἀνθεμόεντι μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ (B 467. 68), δόξειεν ἄν τις ἐλάττωσιν εἶναι ἐκ τοῦ ἐπαγομένου, τὰ ἄνθεα· ἐλάττω γὰρ τὰ ἄνθη τῶν φύλλων. οὐκ ἔστι δέ· οὐ γὰρ τοῦ πλήθους παραστατικὰ παρείληπται ἄμφω, ὥσπερ ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῆς ψάμμου· λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν (B 800) — ἐπίτασις γάρ ἐστι κατὰ τὸ ἐπενηνεγμένον —, ἀλλὰ τὰ μὲν φύλλα κτλ. (ut l. 8 sqq. edidimus). H f. 52ᵃ (ad ι 51).

104. ad v. 103, p. 60, 18 sqq.

106. de schol. **H** f. 37ᵃ int.: Μεγακλείδης· ἀγρόμεναι παίζουσιν ἀνὰ δρία παιπαλόεντα, cf. Prolegg. Iliad. p. 414, 1.

125. ε 334—37 (p. 57).

195. v. 204.

204. ἀποροῦσι πῶς, εἰ ἐν Κερκύρᾳ οἰκοῦσι Φαίακες, λέγει οἰκέομεν **Vd** f. 8bis³ (v. 195). **T** p. 92 (v. 204). **H** f. 38ᵇ (ib.).

4 τὰ ante τοῦ eadem manus litteris minutioribus addidit 7 καὶ τῆς ψ. aliunde illata (cf. l. 16) 8. 9 τὴν — ἔν τε ab ead. manu in marg. exteriore scripta signis appositis huc revocantur 9 ἀμφιέσῃ 10 ποικίλλοντες, quod e scholio l. 11 sqq. edito emendavi inter τὴν et ἀμφίεσιν scriptum fuit τοῦ πλήθους ποικιλίαν, quae verba lineola ducta deleta sunt 11 H c. l. ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ ἔσταν 12 ἀνθεμόωντι, corr. (in schol. Q) Mai 17 ἐπηνεγμένον, corr. Dind. 24 Vd c. l. φαίηκες μὲν τῇ . . . πόλιν καὶ γαῖαν (v. 195); T (c. l. οἰκέοιμεν δ' ἀπανευθεν) praemittit: ὅτι σαφῶς ἐνταῦθα ἐκτετοπισμένην που καὶ ἐσχάτην τὴν τῶν φαιάκων χώραν ὑφίσταται, οὐ ⟨corr. Lehrs, Ar. p. 248; cod. εἰς⟩ τὴν κέρκυραν, tum: ἄλλως. ἀποροῦσι κτλ., H (c. l. πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ ἔσχατοι) inc.: καὶ μὴν ἐν κερκύρα οἰκοῦσιν, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἑλλάδα ἡ σύγκρισις ὡς ὅταν μέγιστον κτλ. (p. 62, 3) πῶς οἱ ἐν κ. T

τυρεῖ (ut spr. edit.). Simil. **M**ᵃ (v. 104): *Ἐρύμανθον*] *ὄρος τῆς Ἀρκαδίας καὶ ποταμός, ἐν* ⟨om. cod.⟩ *ᾧ πολλοὶ σύες καὶ ἔλαφοι γενέσθαι παραδέδονται· ἔνθα ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος. ἐν τούτοις δὲ λέων οὐ γίνεται.* Cf. Eust., p. 1554, 14.

11 sqq. Simile est schol. **Vd** (f. 25ᵃ) ibid.: *ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα. ἐν μὲν τῷ λίην γὰρ φίλοισιν* (sic) *ἐοικότες κτλ.*, sed similius scholio *B* 467. 68, nisi quod pro iis, quae ad Iliad. p. 45, 10 edidimus, scholio Odysseae convenienter *ἐνταῦθα δὲ δόξειεν ἂν κτλ.* legitur, et post ea quibus schol. Iliad. finitur verba, *τῶν Θρᾳκῶν*, sequitur (ut in Harl.): *μάλιστα, ὧν εἰσιν οἱ Κίκονες, ταῖς χροιαῖς ποικιλλόντων τὴν ἀμφίεσιν* ⟨*-ίασιν* cod.⟩.

24 sqq. Cum apud Corcyraeos Alcinoi fuerit fanum (Thuc. III, 70), minime

δ' ἀπάνευθε πολυκλύςτῳ ἐνὶ πόντῳ ἔςχατοι οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίςγεται ἄλλος (v. 204. 5). ἐςχάτους εἶπε τῆς Ἑλλάδος· πάντα γὰρ ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα γράφει. καὶ ὅταν μέγιςτον ὄρος εἴπῃ (ν 183?), οὐ μεῖζον Καυκάςου οὐδὲ Τμώλου λέγει καὶ Ἄλπεων, ἀλλὰ τῶν Ἑλληνικῶν. καὶ τὸν Ἀχελῷον (Φ 194) οὐ τοῦ Νείλου προκρίνει καὶ τῶν μακρὰν, ἀλλὰ τῶν ἐγγύς. ἔςχατοι οὖν Φαίακες τῶν Ἑλλήνων. καὶ Αἰςχύλος λέγει (Prom. 844)· ἔςτιν πόλις Κάνωβος ἐςχάτη χθονός, οὐ τῆς οἰκουμένης, ἀλλὰ τῆς Αἰγυπτίας. ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀπειραίη γρηῦς (η 8) ἡ ἐκ τῆς ἀντικειμένης ἠπείρου. θαυμαςτὸν γὰρ εἰ δούλην τινὰ ἔξω ςτηλῶν Ἡρακλείων ἐμπορευςάμενός τις ἐπώληςε. καὶ τί δεῖ πλείονα λέγειν, Ὀδυςςέως αὐτοῦ ὁμολογοῦντος, ὅτι περὶ Θεςπρωτίαν εἰςὶν οἱ Φαίακες· ὡς ἤδη Ὀδυςῆος ἐγὼ περὶ νόςτου ἄκουςα ἀγχοῦ Θεςπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ (ρ 526), καὶ πάλιν· ὥς μοι Θεςπρωτῶν βαςιλεὺς μυθήςατο Φείδων (τ 287), δηλοῦντος ὅτι γείτων ἐςτὶ Φαιάκων ὁ Φείδων ὁ τὰ παρ' αὐτοῖς πραςςόμενα γινώςκων. ἡ Δωδώνη τε οὐ πρόςω, εἰς ἣν ἀπὸ Φαιάκων παραγενέςθαι αὐτὸν μαντευςόμενον (τ 297).

H f. 38b. 221. ταῦτα μάχεται τῷ ὑπὸ παρθένων ποιεῖν λουομένους. λύοιτο
T p. 93. δ' ἂν τῇ λέξει· προςέθηκε γὰρ μετελθών, οἷον ξένος ὤν. τάχα δ' οὐδ' ὅλως παρθένοι λούουςιν· λέγεται γὰρ τὸν δ' ἐπεὶ δμῳαὶ λοῦςαν, ἀλλ' οὐχὶ κοῦραι. καὶ περὶ τῆς Ἥβης (Ε 905) γὰρ ἀμφιςβητεῖται, εἰ παρθένος ἦν, καὶ ἡ Ἑλένη λούει τὸν Ὀδυςςέα (δ 252).

---

1 ἀπάνευθεν Vd ἄμμιν Vd 2 τοὺς ἑλλάδος T 4 λέγει om. T ἀλπέων T 5 καὶ τὸν Ἀχ. om. Vd 5. 6 καὶ τὸν ἀχ. οὖν τοῦ νείλου προκρίνεται καὶ οὐ τῶν μακρὰν κτλ. T 7 ἔςτι VdT κάνωβος, ω e corr., Vd 8. 9 ἀπειραῖα Vd γρηῦς ἀπὸ τῆς ἀντ. H, ἡ ἀπειραῖα γρηῦς ἀπειραίη τῆς ἀντ. T 10 τις om. Vd; post ἐμπορευςάμενος T vacuum spatium 9 fere litt., tum: καὶ τί δεῖ πλειόνων ἀλέγειν 11 πολλὰ λέγειν H ὀδυςςεὺς T ὡς περὶ τὴν θ. H 12 ὀδυςςεὺς T, ὀδυςςέως Vd 13 ἀνδρῶν post Θεςπρωτῶν ins. Vd 14 αὐθήςατο T 15 δηλοῦντες T, τοῦτο δηλοῦν ἐςτὶν H 16 sqq. ἡ Δωδ. κτλ. om. H, haud scio an recte 17 γενέςθαι Vd 18 sqq. cf. Polak, p. 163. 64 18 T c. l. ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέςςομαι ταῦτα om. T μάχονται H τὸ ὑπὸ παρθένου T λουόμενον codd.; corr. Polak 20 λύουςι H λέγεται γάρ: ∼, rel. om., T δμῶαι H 22 λούειτ' ἂν ὀδ. H

---

mirum, inde ab ipso Thucydide (I, 25) omnibus fere fuisse persuasum, insulam eorum Phaeacum fuisse sedem. De Eratosthene, Aristarcho, Apollodoro aliter censentibus v. Lehrs, Ar. p. 248; Niese, Mus. Rh. XXXII, p. 276.

† Eust. ζ, p. 1559, 64 sqq.; ubi quae praeterea leguntur, non poetam, sed Nausicaam reliquosque Phaeaces *ἐκτοπίζειν τὴν γῆν*, ut hospitem decipiant, incertum est utrum Porphyrio debeantur an ipsius sint Eustathii.

8 De utraque quae proposita erat v. *ἀπειραίη* interpretatione v. schol. **T** (p. 96, c. l. *ἀπέρηθεν*) η 9: *ἄποθεν παροῦσα ἢ* ⟨om. cod.⟩ *Ἠπειρωτική*. Porphyrii sententiam in usum suum convertit Eust. η, p. 1565, 48 sqq.

20 Versus δ 49 (vel ρ 88) confundi videtur cum Ω 587.

22 Aliter lavacrum ab Helena ministratum ab iis, qui virginum esse id munus volebant, explicabatur sec. schol. **H** δ 252.

ἀδύνατον γὰρ τῷ Νέςτορι *εἶναι* παρθένον *γέροντι* ὄντι θυγατέρα (γ 464). T p. 41 (Υ 464). λύεται δ' ἐκ τοῦ ἔθους· ἔφαμεν γὰρ μὴ *εἶναι τῷ* ὄντι παρθενικὸν ἔργον τὸ λούειν, ὡς Ἀρίςταρχος οἴεται.

244. δοκοῦςιν οἱ λόγοι ἀπρεπεῖς εἶναι παρθένῳ καὶ ἀκόλαςτοι. **Vd** f. 9ª. λύουςι δ' ἐκ τοῦ προςώπου· ὑπόκεινται γὰρ τρυφῶντες οἱ Φαίακες καὶ **T** p. 94. παντάπαςιν ἁβροδίαιτοι. Ἔφορος μέντοι τοὔμπαλιν ἐπαινεῖ τὸν λόγον ὡς ἐξ εὐφυοῦς πρὸς ἀρετὴν ψυχῆς.

265. λέγει ὅτι οὐδεὶς ξένος ἐςτίν, ἀλλὰ πάντες πολῖται καὶ ἐφέ- **H** f. 39ª. ςτιον πῦρ ἔχοντες. διὰ δὲ ψιλοῦ *τοῦ* ἀντιςτοίχου ἐξενήνεκται, ὡς τὸ δέχεςθαι δέκεςθαι καὶ οὐχὶ οὐκί. [τοῦτο δὲ κατὰ διάλεκτον.]

305. quod ad Iliad. p. 87, 13 sqq. inter scholia excerpta edidimus schol. E, sine ulla verborum discrepantia etiam in cod. **Vd** (f. 10ª) legitur. Paullo aliter excerptum est schol. **M**ª (f. 78ᵇ, c. l. ἡ δ' ἤςται

---

1 T c. l. τόφρα δὲ τηλέμαχον λοῦςεν post Νέςτορι in cod. vac. spatium duarum litterarum, tum παρ θ' ὄντι θυγατέρα, cf. infr. ad h. l. 2 εἶναι τῷ addidi 4 Vd et T c. l. αἳ γὰρ ἐμοὶ τοιόςδε ⟨τοῖοςδε T⟩ πόςις δοκ. ἀπρεπεῖς οἱ λόγοι παρθ. εἶναι καὶ ἀκ. T 6 ἔφορος γὰρ τοὔμπαλιν T 8 H c. l. πᾶςι γὰρ ἐπίςτιόν ἐςτι πολῖται H 9 τοῦ om. H ἀντιςτίχου H ⟨ἀντιςτοίχου Q⟩

---

1 Nisi plura exciderunt (quae R. Weberi, Stud. Lps. XI, p. 125, 3, esse videtur sententia), *ἐνστατικὸς* quidam miratus esse videtur, quod Nestor senex filiolam habuit nondum in matrimonio collocatam, arbitratus scilicet, principum filias, simul atque nubiles factae essent, coniugis fuisse participes.

2 Haud scio an et h. l. et superiore scholio male reddita doctrina lateat e Dioscuridis libello ab Ath. I, p. 10 D (p. 107 Web) servata: *ποιεῖ δὲ Ὅμηρος καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λουούσας τοὺς ξένους κτλ.* Quod si verum est, ex integra quae olim exstiterit quaestione, Peripateticorum nimirum copiis usa, Eustathii repetiverim verba γ, p. 1477, 9 sqq. (de quibus cf. Roemer, Sitzungsber. d. bayr. Akad. 1884, p. 309): *καὶ ἦν ἔργον γυναικῶν τὸ τοιοῦτον ἀνεπιφθόνως τότε γινόμενον. Ὅμηρος γὰρ ἔθη καταλέγει οὐ μόνον ὅσα πολιτείας ἐστὶν ἀστείας καὶ ἀπηκριβωμένης καὶ ἐμβριθοῦς, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἐπεχωρίαζε τοῖς τότε.*

3 De Aristarchi sententia cf. Lehrs, Ar. p. 185.

4 sqq. Cf. **H** (f. 38ᵇ): *ἄμφω* (v. 244. 45) *μὲν ἀθετεῖ Ἀρίσταρχος, διστάζει δὲ περὶ τοῦ πρώτου, ἐπεὶ καὶ Ἀλκμὰν αὐτὸν μετέβαλε* ⟨*μετέλαβε* coni. Lehrs, Ar. p. 340⟩. *κτλ.* Cum autem eadem, quae hic Ephoro tribuitur, solutio apud Plutarchum, poet. aud. cap. 8, legatur (*τοῖς λόγοις τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἦθος ἐνιδοῦσα καὶ θαυμάσασα τὴν ἔντευξιν αὐτοῦ πολὺν νοῦν ἔχουσαν εὔχεται τοιούτῳ συνοικεῖν μᾶλλον ἢ πλωτικῷ τινι καὶ ὀρχηστικῷ τῶν πολιτῶν*), veri simile est, Peripateticos iam hoc loco offensos esse (v. Prolegg. Il. p. 426). Neque enim communi quam statuimus origini obstare crediderim Ephori, quam Porphyrius affert, memoriam: nihil enim obstat, quominus sententiam occasione oblata ab eo propositam a Peripateticorum aliquo allatam fuisse statuamus.

† **H** (f. 38ᵇ, c. l. *αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις*) et **T** (p. 94, praem. *ἄλλως*): *Ἔφορος ἐπαινεῖ* ⟨*ἐπαιν. ἔφ.* T⟩ *τὸν λόγον, ὡς ἐξ εὐφυοῦς πρὸς* ⟨*ὡς* T⟩ *ἀρετὴν ψυχῆς. ἐγὼ δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἁβροδίαιτον τῶν Φαιάκων δίδωμι.* Cf. † Eust. p. 1556, 59.

8 sqq. Cf. ad Iliad. p. 158, 12.

ἐπ' ἐςχάρῃ): οὐκ εἶπεν ἐπὶ τῆς ἐςχάρας ἐκάθητο. πῶς γὰρ ἐκεῖςε ἐκάθητο; ἀλλ' ἐκ τούτου ἐδήλωςεν ὁ Ὅμηρος, ὡς ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκάθητο, ὑψηλοτέρου ὄντος τοῦ θρόνου ὑπὲρ τῆς ἐςχάρας.

T p. 102 (η 153). . . . . πρὸς δὲ τοὺς ζητοῦντας, πῶς φηςιν ὡς χειμῶνος ὄντος Ἀρήτην ἀλεαίνεςθαι παρὰ τῷ πυρί — εὔκρατος γὰρ ὁ ἀὴρ καὶ οἱ καρποὶ διαμένουςιν καὶ γειτνιῶςιν Ἠλυςίῳ πεδίῳ *εὐδίῳ* μένοντι, ὅθεν καὶ τὸν Ῥαδάμανθυν διεκόμιςαν (η 323) —, *λεκτέον ὅτι πῦρ οὐ δεῖ νοεῖν τὸ διακονικόν*, τὸ δὲ ἀεὶ καθιερωμένον τῇ Ἑςτίᾳ πῦρ.

Vd f. 10a. 330. * τὸ μένος ποτὲ μὲν λαμβάνεται ἐπὶ τοῦ cθένους, ὡς τὸ οἶον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι (Θ 450), ποτὲ *δὲ* ἐπὶ τῆς ὀργῆς, ὡς ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι πίμπλαντο, ὄςςε δὲ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην (Α 103. 4).

η

16. V. 32.

Vd f. 11a. Ma f. 80a. 32. ζητοῦςί τινες, πῶς ἐν τοῖς ἑξῆς φιλοξενωτάτους λέγει τοὺς ἀνθρώπους (θ 31 sqq.). καί φαμεν, ἢ τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον εἶναι τῷ ὄντι ἀηδῆ, τοὺς δὲ βαςιλεῖς φιλοξένους· ἢ ἵνα φυλάξηταί τινος πυθέςθαι ἢ πρὸς ἕτερον καταχθῆναι.

H f. 40a (v. 16). ὑπερόπτας εἰςήγαγε τοὺς Φαίακας οἰκονομικῶς, ἵνα πρὸ καιροῦ μήτε ὄνομα μήτε πατρίδα μήτε τύχην αὐτοῦ μάθωςιν, ἀλλ' ὡς ἤθελεν αὐτοῖς οἰκονομήςῃ τὴν ἀπόκριςιν. πῶς οὖν πέμπουςι τοὺς ξένους; ὅτι ἐκ τῶν ἐναντίων φιλανθρώπους πεποίηκε τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν· οὐδὲν οὖν,

---

4 sqq. cf. Polak, p. 344 T (c. l. ἐπ' ἐςχάρῃ ἐν κονιῃ . . πὰρ πυρί) praem.: ἐπεςχάρῃ ἀντὶ τοῦ παρ' ἐςχάρῃ· τὸ δὲ πὰρ πυρὶ — αὐτῷ γενήςεςθαι (= p. 340, 26 — 341, 1 D.) 6 γειτνιῶςι ἠλυςιῶ ⟨η e corr.⟩ πεδίω μένοντι cod.; εὐδίῳ ins. Polak 7. 8 διεκόςμη ςαν τὸν δὲ τὸ ἀεὶ κτλ. cod.; corr. Polak 9 Vd c. l. μενέαινεν 15 sqq. cf. Polak, p. 212 15 Vd c. l. οὐδ' ἀγαπάζοντες (text. ἀγαπαζόμενοι) M (c. l. οὐ γὰρ ξείνους) inc.: οὐ ξενίζουςι τοὺς ἀνθρώπους· πῶς οὖν ἐν τοῖς ἑξῆς κτλ. φιλοξενοτάτους Vd 15. 16 τοὺς — φαμὲν om. M 16 ναυςτικὸν Vd 17 τῷ ὄντι εἶναι ἀηδῆ M δὲ om. M ἢ ἴςως ἵνα M 18 καὶ πρὸς ἕτερον coni. Buttm. 19 sqq. cf. Polak, p. 339 19 H c. l. μή 'τις φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήςας 21 πέμπωςι H ⟨πέμπουςι Q⟩

---

4 sqq. Contrarium in modum schol. ε 171 ex h. l. efficitur, hiemis esse tempus (T p. 76: *δῆλον κἀκ τοῦ παρὰ Καλυψοῖ πῦρ καίεσθαι ἐπὶ τῆς ἐσχάρας καὶ* ⟨om.⟩ *παρὰ Φαίαξι καὶ παρὰ Εὐμαίῳ* ⟨*εὐμαίας*⟩. Id. PQ Dind.).

6. 7 Cf. T (p. 107, c. l. *ὅτε τὲ ξανθὸς ὁ Ῥαδάμανθυς*) η 323: *δῆλον κἀκ τούτου ῥηίστην βιοτὴν εἶναι καὶ ἐνταῦθα· οὔτε γὰρ ὑετὸς οὔτε χειμὼν οὔτε νιφετός, ἀλλὰ τὴν Ζεφύριον αὔραν ἐπιπνεῖν φησιν* (δ 565 sqq.) . . . . (v. ann. crit. ad η 324).

9 sqq. Cum initium scholii sine dubio e *ζητ.* Vat. *ιε´* (p. 311, 9. 10) desumptum sit, de origine alterius partis non liquet, utrum e p. 307, 4 sqq. parum accurate excerpta sit an aliunde (velut ex Et. M. 579, 51) fluxerit.

16 sqq. † Eust., p. 1566, 10 sqq.

εἰ τὰ *τέλη* τοιαῦτα, ἔμελλε βλάψειν τὸν Ὀδυccέα ἡ τῶν ὑποτεταγμένων αὐθάδεια. [εἰ δὲ καὶ περὶ τῆc εἰc τὴν Ἰθάκην ἐκβάcεωc προοικονομεῖ τι ὁ ποιητὴc διὰ τοῦ τοιούτου ἤθουc τῶν πολιτῶν, εἰcόμεθα ἐπὶ τοῦ οἰκείου τόπου (ν 119) γενόμενοι].

53. καὶ πῶc ἡ Ναυcικάα φηcί· τὸν παραμειψάμενοc μητρὸc ποτὶ γούναcι χεῖραc βάλλειν (ζ 310); κιχήcεαι οὖν ἱκετεύcειc. ἢ ἐκεῖ τὸ παραμειψάμενοc ἀντὶ τοῦ παρελθών, ἐάcαc ἀπαράκλητον. H f. 40b. T p. 98. B f. 65b.

54. 55. τοῦτο μάχεται τοῖc ἑξῆc· τὴν μὲν γὰρ λέγει Ῥηξήνοροc, τὸν δε Ναυcιθόου. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆc λέξεωc· τὸ γὰρ τοκήων δηλοῖ καὶ τὸ προγόνων· καὶ γὰρ τοὺc πατέραc ἐπὶ τῶν προγόνων τάττουcιν. H f. 40b. Vd f. 11a.

64. τοῦτο ἐναντίον τῶν ἐπιφερομένων, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα Ἀρήτην. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆc λέξεωc· τὸ γὰρ ἄκουρον οὐκ ἐκδεκτέον ἄπαιδα, ἀλλὰ οὐκ ἔχοντα κοῦρον, ὅ ἐcτιν ἄρρενα παῖδα. H f. 40b int. T p. 98. Vd f. 11a.

104. οὐκ ἔcτι τὸ αἱ μὲν ἀλετρεύουcι μύληc ἐπὶ μήλοπα H f. 41a, Π. Vd f. 12a.

---

1 εἰc τὰ τοιαῦτα H; corr. Polak 4 γενομένου H; corr. Dind. 5 H c. l. δέcποιναν μὲν πρῶτον κιχήcεαι, T δέcποιναν πρῶτα κιχήcεαι φηcὶ πρὸc τὸν πατέρα ἀμειψάμενοc T 6 γούνατα, om. χεῖραc, T βαλεῖν H κιχῆcαι B, τὸ δὲ κιχήcεαι ἀντὶ τοῦ ἱκετεύcειc T ἱκετεύειc H 8 H c. l. ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐcτὶν ἐκ δὲ τοκήων τῶν αὐτῶν, Vd γείνατο περίβοια <text. habet καὶ π.> τῶ ἑξῆc Vd 10 καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῶν προγόνων τάccουcιν Vd 11 HVd c. l. τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα, T (c. l. τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα) τοῦτο om. ἐναντίον τῶ μίαν κτλ. Vd 12 Ἀρήτην om. Vd 12. 13. οὐκ ἐκδεκτέον παῖδα H 13 ὅ ἐcτιν ἄπαιδα, rel. om., T ὅπέρ ἐcτιν Vd παῖδα in uno Vd, ubi additur: τὸ δὲ νυμφίον ἀντὶ τοῦ νέον κτλ. (= p. 326, 18 D.) 14 H (praem. ἄλλωc ἐκ τοῦ Πορφυρίου) subiungit scholio p. 331, 9—21 D. (c. l. μύδηc <sic> ἐπὶ μήλοπα καρπόν), Vd c. l. αἱ μὲν ἀλετρεύουcι

---

5 sqq. **M**a f. 80b (c. l. *δέσποιναν δὲ* <text. *μὲν*, cui ead. man. sprascrps. *δε*> *πρῶτον*) quaestioni, *πῶς ἡ Ναυσικάα πρότερον λέγει εὑρεῖν τὸν πατέρα, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ πρῶτον τὴν μητέρα*, solutionis instar scholium subiungit: *κιχήσεαι· καταλάβῃς. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ ἱκέτευσον· οὐ γὰρ καταλήψεσθαι σημαίνει· ἔλεγε γὰρ ἐν τοῖς πρὸ τούτου ἡ Ναυσικάα, πρῶτον Ἀλκίνουν καθέζεσθαι, εἶτα τὴν Ἀρήτην.* — De verb. *κιχήσεαι* notione cf. Eust., p. 1567, 41; *ν*, p. 1740, 2.

8 sqq. Cf. **B** (f. 65b) v. 54: *δοκεῖ ὅτι καὶ ἀδελφή ἐστι τοῦ Ἀλκινόου ἡ Ἀρήτη. οἱ δὲ τοκήων ἐνόησαν τῶν προγόνων, ἵν' ὦσι συγγενεῖς καὶ μὴ ἀδελφοί. οὗτοι δέ εἰσι θεῖος καὶ ἀνεψιά.* Idem fere Eust., p. 1567, 65, aeque ac schol. B (f. 65b, cum p. 325, 16 D. cohaerens) H (f. 40b int.) T (p. 98, item post p. 325, 16), Hesiodum Alcinoi sororem Areten fecisse afferens.

10 Cf. **H** (f. 47a) gl. ad *πατρῶν θ* 245: *τῶν προγόνων.*

11 sqq. Addita quaerendi forma scholiis Porphyrianis usitata e quaest. Vatic. *ια'* (p. 299, 17 sq.) derivata sunt. Vel ex h. l. vel ex altero excerpta:

† **M**a (f. 81a, c. l. *τὸν μὲν ἄκουρον*): *ἄμοιρον ἄρρενος παιδὸς ἢ μὴ γεννήσαντα παῖδα ἄρρενα*, et paullo post: *ἄλλως. ἄκουρον. ἄπαιδα, ἀλλ' ἄρρενος* <*ἄρενος* cod.> *παιδός. ἄκουρον ἄρρενα παῖδα μὴ ἔχοντα, ἀντὶ τοῦ νέον, οὐ πολὺν χρόνον βιώσαντα* <haec quidem e schol. in aliis codd. ad *νυμφίον* v. 65 adscripto addita>, **Vd** (gl. interl.): *ἄμοιρον ἄρρενος παιδός.* Simil. **B** (f. 65b), Eust. p. 1568, 18.

καρπόν τὸ ἐκ τῶν μήλων ἔριον, ὥς τινες οἴονται, ἀλλὰ μήλοπα καρπόν ἔφη τὸν μήλῳ ἐμφερῆ κατὰ τὴν χροιάν· τοιοῦτος γὰρ ὁ πυρός. καὶ ἐν ἄλλοις ἔφη μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς (β 355). ἔστι δὲ ἡ ἀκτὴ οὐ τὸ κατεαγμένον, ὥς τινες, ἀλλὰ τὸ ἐξέχον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν κατὰ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐξοχῶν, ἃς ἀκτὰς λέγει· ἀκτῇ ἐπὶ προὐχούσῃ (ω 82)· τὸ ἄκρον οὖν καὶ ἐξέχον τοῦ ἀλφίτου. ὡσαύτως δὲ ἐξηγητέον καὶ τὸ ὃς θνητός τ' εἴη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτήν (Ν 322), τὸν ἔξοχον πυρόν, ὡς τὸ οἰὸς ἄωτος.

105. cf. δ 122.

H f. 41b. 126. τὸ ἕτεραι δοκεῖ παρὰ τὴν Ὁμηρικὴν χρῆσιν ἐνταῦθα κεῖσθαι.
T p. 100. εἰπὼν γὰρ ἕτερον μὲν θειλόπεδον, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν, εἶτα ἐκ τρίτου ἄλλας δὲ τραπέουσιν, ἐπήγαγεν· ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν. Ἀττικοὶ μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ

---

1 et 2 οἴονται et καρπὸν om. Vd 2 τὴν om. H τῷ μήλῳ ἐμφερεῖ κατὰ τὴν χρόα Vd 2. 3 ὁ πυρρὸς Vd 3 ὡς ἐν ἄλλοις codd.; nisi plura exciderunt (v. infr.), καὶ sensu flagitatur ἔφη om. Vd μηλοφάτου H; id. e μυλιφάτου corr. Vd (an versa vice? μυληφάτου habet E) 4 ἀκτὴ οὐδὲ κατεαγμ. Vd 5 ἐξοχῶν om. Vd 6 προχούσῃ, om. τὸ — ἀλφίτου, H 7 δὲ om. Vd τ' om. Vd ἔδυ Vd, ἔδει H δήμητρος Vd 8 add. Vd: τὸ δὲ ἀκτῇ ἐπὶ προυχούσῃ (ω 82) ἔφη καὶ ἄλλως προβλῆτι σκοπέλῳ (Β 396) 10 H T c. l. ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν ⟨-σι H⟩ 11 ἕτεραι μὲν H 11. 12 τετρυγόωσιν H, τρυγῶσιν T 12 ante ἐπήγαγεν in T initio lin. una litt evanuisse videtur ἕτερα H 13 sqq. ἀττικῶς μὲν οὖν καὶ ἐπὶ γῆς καὶ διὰ τὸ ἕτεροι ἀλλ' οὐχ κτλ. T

---

1 sqq. † H f. 41a (inter text. et rel. scholia): *Πορφύριος τὸν σῖτόν φησιν, ὡς χροιὰν μήλου ἔχοντα.* Eadem interpretatio (quam etiam Apollon. et Hesych. s. v. habent) non solum in schol. **Vd** (interiecto *ἄλλως* iis quae supra attulimus subiuncto c. l. *μήλοπα*): *τοὺς πυρούς· μηλοειδὴς γὰρ ὁ καρπὸς τὴν χροιάν .....*, et **M**a (f. 82a, c. l. *μήλοπα καρπόν*): *τοὺς πυρούς· μηλοειδεῖς γάρ εἰσι* ⟨*ἐστι* cod.⟩ *τὴν χροιάν ....*, recurrit, sed etiam in altero schol. **H** (f. 41a) et schol. **T** (p. 101, = p. 331, 9—21 D.), in quo inter alia, quae non est cur ad Porphyrium referantur, legitur: *μήλοπα δὲ* ⟨*μύλοπα οὖν* T⟩ *καρπὸν τὸν σῖτον τὸν μηλοειδῆ τὴν χροιάν, ὡς καὶ τὴν Δήμητραν αὐτὴν οὕτως* ⟨*οὗτος* T⟩ *ὀνομάζει· ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ* (E 500). Iam cum in **Vd** (s. ad v. *μήλοπα* relat.) glossa adsit: *μηλοειδῆ, ἐπεὶ καὶ Δήμητρα ξανθή· ἢ τὸν σῖτον τὸν πυρόν* ⟨*πυρρόν* cod.⟩ (cf. etiam Eust. p. 1571, 41), suspitio oboritur, haec quoque e Porphyrii libro fluxisse. Quod si verum sit, veri simile videatur, servato *ὡς*, quod supra in *καὶ* mutavimus, versuque *E* 500 textui inserto lacunam esse statuendum, qua ad v. *β* 355 transeatur.

4 sqq. Cf. Eust. *N*, p. 934, 39: *τινὲς δὲ ἀκτήν φασι τὸ οἱονεὶ ἐξέχον τῶν ἄλλων σπορίμων, ἐκ μεταφορᾶς τῆς θαλαττίας ἀκτῆς, ἥ τις ἐξέχει τοῦ ὕδατος* (cf. Et. M. v. *ἀλφίτου ἀκτήν*). Paullo aliter schol. B *N* 322: *ἀκτὴ δὲ τὸ προηγμένον καὶ τῶν ἄλλων προτιμηθέν.*

10 sqq. Cf. Eust., p. 1573, 46 sqq., qui inde a l. 55 (= p. 67, 4) sine dubio e quaestione hausit; utrum ea quae apud eum antecedunt ex eadem meliore etiam tum forma servata hauserit an aliunde addiderit, non liquet.

13 Demosth. c. Aristocr. § 74 (p. 644): *τρίτον δ' ἕτερον πρὸς τούτοις δικα-*

τάττουϲι τὸ ἕτεροϲ, ἀλλ' οὐχ ὁ ποιητήϲ. εἴωθε γὰρ τὸ ἕτεροϲ ἐπὶ δύο τάττειν, ὥϲ που καὶ ἐν τῇ Πατροκλείᾳ φηϲί· τῆϲ μὲν ἰῆϲ ϲτιχὸϲ ἦρχε Μενέϲθιοϲ αἰολοθώρηξ, τῆϲ δ' ἑτέρηϲ Εὔδωροϲ, τῆϲ δὲ τρίτηϲ Πείϲανδροϲ (Π 173. 79. 93). ῥητέον δὲ ὅτι κἀνθάδε παραπεφύλακται τῷ ποιητῇ ἡ ἀκρίβεια. τῶν γὰρ ϲταφυλῶν τὰϲ μὲν πεπείρουϲ ἐπίϲταται, τὰϲ δὲ ὄμφακαϲ, εἶτα περὶ τῶν πεπείρων φηϲὶν ὡϲ αἱ μὲν ψύχονται; αἱ δὲ τρυγῶνται, αἱ δὲ ἄλλαι πατοῦνται. τελέϲαϲ δὲ τὸν περὶ τούτων λόγον καὶ ἐπὶ τὰϲ ὄμφακαϲ μεταβαίνει, ὅτι αἱ μὲν αὐτῶν ὀμφακίζουϲιν, ἕτεραι δὲ μελαίνονται ἐξ ὄμφακοϲ.

137. 38. v. Epilegg. (de γ 332. 41).

153. ζ 305, p. 64, 4 sqq.

167. sqq. αἰτιῶνται δέ τινεϲ τὸν Ἀλκίνοον ὡϲ *οὐ* φιλόξενον, ἐῶντα T p. 102.
ἐπὶ τοϲαύτηϲ ὥραϲ ἐρρῖφθαι ἐπὶ κόνει τὸν Ὀδυϲϲέα. πρὸϲ οὓϲ λεκτέον, ὅτι οὐκ ἐκ τυραννίδοϲ εἶχε τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ † εἰϲ οὓϲ ἀπέλαϲε. ὁπότε οὖν ἐβούλευϲε τὸ κοινόν, εἰκότωϲ αὐτὸν . . . . ἀνίϲτηϲιν.

197. * γενικόν ἐϲτι τὸ αἶϲα, εἶτα εἰδικὸν τὸ κλῶθεϲ, ὡϲ ἀλλ' H f. 42ᵃ.
ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα ἢ καὶ ὀνειροπόλον T p. 103.
(A 62). τὸ μὲν γὰρ γενικόν, τὰ δὲ εἰδικά. B f. 68ᵃ.

207 sqq. διὰ τί καυχᾶται *ἐν τοῖς ἑξῆς* (ι 19. 20) ὁ πρὶν τοὺϲ Mᵃ f. 102ᵃ
ἐπαίνουϲ διαφεύγων; ἐπειδὴ ἐκεῖ μὲν ἐν τοῖϲ εἰδόϲιν [ἦν] τὰ αὐτοῦ, (ι 19).
ὧδε δὲ οὔ.

---

1 εἴωθε γὰρ τὸ ἕτερον T 2 ἴηϲ T 3 μενέϲτιοϲ, om. αἰολοθώρηξ, T τῆϲ δ' ἑτέραϲ T 4 τρίρηϲ ⟨sic⟩ H 5 τῷ ποιητῇ om. T ϲταφυλλῶν T 6 ὑφίϲταται coni. Polak, p. 123 παρὰ τῶν πεπείρων φαϲὶν καὶ αἱ T 7 ψύγονται H 8 λόγων, ω e corr., T 9 ἔτι δὲ μελ. T 12 T c. l. ὧρϲεν ἀπεϲχαρόφιν ὡϲ φιλόξενον ὄντα ἐπὶ, quae correxi 14 ἀλλ' ἐν ἴϲοιϲ ἐπρώτευϲεν coni. Polak, p. 346 15 post αὐτὸν 5 fere litt. consulto detrit. 16 T c. l. ὅϲϲα οἱ αἶϲα κατακλωθεϲ τ' βαρεῖαι, H ὅϲϲα οἱ αἶϲα ἰδικὸν T, εἰδικῶϲ B, εἰδικὸν δὲ τὸ κλ. H 16. 17 ἀλλάγε HT 18 τὸ om. T ἰδικά HT; add. BT: τὸ δὲ κατά πρὸϲ τὸ νήϲαντο κτλ. (= p. 341, 27 D.) 19 M c. l. εἴμ' ὀδυϲϲεύϲ

στήριον (quem locum etiam Eust. attulit, cf. ad l. 10 sqq.); [Dem.] c. Theocrin. § 19 (p. 1327): *τέταρτος τοίνυν ἕτερος* ⟨om. *Σ*⟩ *νόμος ἐστίν.*

1 sqq. Cf. P Dind.: *πρὸς τὸ ἕτερον ὅτι ἐπὶ δύο. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου ἄλλας.*

14 Cf. **T** v. 167 (p. 102, c. l. *αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε*): *δηλονότι περιμείνας σύμψηφον τῇ ἑαυτοῦ βουλήσει τὴν παρὰ τῶν Φαιάκων κρίσιν εὑρεῖν.* Paullo plura habet Eust., p. 1575, 64 sqq.

16 sqq. Non liquet, utrum e scholio Porphyriano integro (v. ad Iliad. p. 270, 20) excerpta, an iis quae Iliadis scholia suppeditant exemplis addita sint; Polak, p. 348 vix recte Aristonico tribuit. — Discrepat nonnihil schol. **Vd** (f. 13ᵃ): *ἄσσά οἱ αἶσα κατακλῶθές τε βαρεῖαι] ὡς γενικόν τι Ὅμηρος λαμβάνει τὸ αἶσα, ὡς εἰδικὸν* ⟨*ἰδικὸν* cod.⟩ *δὲ τὸ κατακλῶθές τε βαρεῖαι, ὡς ἐν Ἰλιάδι τὸ ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα ἢ καὶ ὀνειροπόλον· ἐκεῖ γὰρ τὸ μάντιν ὡς γενικόν τι ὁ Ὅμηρος προσλαμβάνει, τὸ δὲ ἱερῆα ἢ καὶ ὀνειροπόλον ὡς ἰδιωτικόν. [ἡ μέντοι τοῦ κατακλῶθες πρόθεσις ἀποδίδοται πρὸς τὸ νήσαντο].*

T p. 103. 215 sqq. κατατρέχουcί τινες τούτων ἱκανῶc, *ὡς* ἀγενέστατα περὶ τῆc γαcτρὸc διαλεγομένου καὶ δεῖπνον ἀπαιτοῦντοc, καὶ ταῦτα παρὰ ἀνθρώποιc, οἵουc οὐδέπω εἶδεν· οὐδὲ ἡρωικὸν τὸ παράγγελμα γαcτρὶ εἴκειν. πρὸc οὓc ῥητέον ὅτι ἀποτρίβεται τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν εἶναι θεὸc εἰc ταπεινοὺc λόγουc καταβαίνων [λόγουc]· διὸ καὶ *ἴσως* μηκύνειν τὰ περὶ τῆc γαcτρόc.

H f. 42b. 225. ἄμεινον ἂν ἔcχε πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε· κομιδῇ γὰρ cμικρολόγοc φαίνεται προτάccων τῶν φιλτάτων τὴν κτῆcιν, ὡc παρὰ Μενάνδρῳ Cμικρίνηc ἐν Ἐπιτρέπουcιν. ὁ δὲ Πῖόc φηcιν, ὅτι διὰ τοῦ κτῆcιν ἐμὴν δμῶάc τε cυνίcτηcιν ἑαυτόν, ἐνδεικνύμενοc τὴν οἴκοι εὐδαιμονίαν. οὐ μέντοι καὶ περὶ τῆc γυναικὸc νῦν λέγει· τὸ γὰρ ἔχειν γυναῖκα καὶ τοῖc ἀπερριμμένοιc παρακολουθεῖ.

T p. 104. ἐκ τούτου ἐνδείκνυται, ὅτι καὶ αὐτόc ἐcτι τῶν ἐχόντων κτήματα, οὐχ οἷοc *τότε* ὁρᾶται, ὥcπερ καὶ Ναυcικάᾳ ἔλεγεν· πολὺc δέ μοι ἕcπετο λαόc (Ζ 164). ἔνδειξιν οὖν ἐποιεῖτο, ὅτι οὐ παρημελημένοc ἦν, ἀλλ' ἔcτιν αὐτῷ καὶ πατρὶc καὶ οἶκοc *καὶ* κτήματα.

T p. 104. 238. δοκεῖ τιcι μικροπρεπὲc καὶ ταπεινὸν τὸ τὴν Ἀρήτην παρὰ τοῦ ξένου πρῶτον περὶ τῆc ἐcθῆτοc πυνθάνεcθαι. ῥητέον δὲ ὅτι πολλῶν ἕνεκα ἐντεῦθεν ἤρξατο· πρῶτον μὲν ἐπιγνῶναι τὴν γυναῖκα τὰ ἱμάτια εἰκὸc ἦν πρώτην· καὶ γὰρ ὑφαίνειν καὶ θεραπεύειν καὶ διαχειρίζειν τὰ τοιαῦτα τῆc γυναικείαc φύcεωc ἔργον . . . . .

257. ad p. 69, 2.

Vd f. 145b (ψ 337), *Π*. 258. διὰ τί Ὀδυccεὺc, τῆc Καλυψοῦc διδούcηc αὐτῷ τὴν ἀθανασίαν, οὐκ ἐδέξατο; Ἀριcτοτέληc (fr. 178 edit. Teubn.) μὲν οὖν πρὸc τοὺc Φαίακάc φηcι ταῦτα λέγειν Ὀδυccέα, ἵνα cεμνότεροc φαίνηται καὶ μᾶλλον

---

1 sqq. cf. Polak, p. 123 1 T c. l. ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆcαι ἐάcατε ὡc add. Preller 2 διαλεγόμενοc, corr. id. ἐπαιτοῦντοc coni. Polak 3 οὓc οὐδέπω coni. Dind. ἴδεν, corr. Dind 5 εἶναι θεὸν, corr. Polak καταβαίνειν, corr. Ludwich, M. Rh. XXXIII, p. 451 (cf. Ar. Hom. Txtkr. II, p. 707, 2) post καὶ vac. spat. 4 litterarum, tum κυνειν τὰ περὶ κτλ.; καὶ μηκύνει Ludw. 7 praemittit H: ὅτι φιλοχρήματοc ἐκ τῶν τοιούτων ὀδυccεὺc φαίνεται κτῆcιν ἐμὴν δμῶάc τε, in quibus lemma latet 9 cμικρύνηcιν ἐπιτρέπουcιν; corr. Meineke, Men. et Phil. rel. p. 64 ὁ δ' ἐπεὶ ὅ cφιν ὅτι; corr. in schol. Q Mai (in indice auctorum, p. LXVIII) 13 T c. l. κτῆcιν ἐμὴν 14 οὐχ οἷοc τε ὁρᾶται, τότε ego ναυcικάαν, corr. Prell. 15 ἐποίει ὅτι; ποιεῖται ὅτι Pol., p. 349 16 οἶκοc κτημάτων, corr. Prell. 17 T. c. l. τίc πόθεν εἰc ἀνδρῶν 18 πυνθά- . . cθαι (evan.) πολλὴν, corr. Prell. 23 Πορφυρ (supr. schol.) paene evan.

---

11 Cf. Eust., p. 1587, 10.

21 „*Cetera τοῦ λυτικοῦ argumenta librario non placuit describere*“ Preller.

24 De Aristotelis solutione, quae cum Neo-Platonicorum decretis confusa videri possit, v. Epilegg.

25 sqq. † T η 257 (init. v. ad p. 69, 2 sqq.): . . . . *ταῦτα* ⟨*τὰ* cod.⟩ *γὰρ οὕτως ἐνδείκνυται ὅτι πάντων τῶν πραγμάτων προτέθεικε* ⟨Prell.; *προστέθεικε* cod.⟩ *τὸν νόστον, ἵνα μᾶλλον ὑπακούσῃ Ἀλκίνοος*. Paullo liberius et haec et solu-

ἄλλων cπουδάcαι *πάντων τὸν νόστον*· cυνέφερε γὰρ αὐτῷ πρὸc τὸ θᾶττον ἀποcταλῆναι. ἔπειτα ἔοικεν οὐ τῷ μὴ πειcθῆναι λέγειν μὴ λαβεῖν τὴν τοιαύτην δωρεάν, ἀλλὰ μὴ πιcτεῦcαι αὐτῇ τοιαῦτα λεγούcῃ· ἡ μὲν γὰρ ἔφαcκε ποιήcειν, ὁ δὲ οὐκ ἐπίcτευcεν, οὐχὶ πιcτεύων *παρ*ῃτεῖτο. εἴη δ' ἂν καὶ τοῦ cοφοῦ ἀθανacία οὐχ ἣν τοιαῦται *δαί*μονεc χαρίcαιντ' *ἄν*, ἀλλὰ τοῦ Διὸc ἂν εἴη καὶ τῶν ἔργω*ν*, *ἃ* μὲν πέφυκεν ἀπαθανατίζειν· τοιαῦτα δ' ἂν εἴη ἀπὸ ἀρετῆc. παραιτούμενοc δὲ τοὺc οἰκείουc καὶ τὴν εἰc οἶκον ἐπάνοδον δι' ἐπαγγελίαν ἀθανacίαc ἀπώλεcεν ἂν τὴν ἀρετήν· cὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν τῆc ψυχῆc ἀθανacίαν καὶ τὴν πρὸc θεοὺc ἄνοδον *ἀπώλε*cεν ἄν. διδάcκει οὖν ὅτι διὰ τῶν ἐναντίων οὐκ ἄν τιc ἐν*δύοι*το τὰ ἐναντία, ὡc οὔτε δι' ἀποcτερήcεωc λάβοι ἂν δι*και*οcύνην οὔτε ἂν διὰ μάχηc cωφροcύνην οὔτε διὰ τοῦ φιλεῖν τὸν τῇδε βίον θνητὸν ὄντα καὶ ἐπίκηρον τὸ *τέλος τῆς ἀθαν*αcίαc, οὔc*ης ἀνδρ*ὸc τὰ καθήκοντα καὶ τῶν *ἔργων τὰ τοιαῦτα φιλοῦντος ἃ καθ*ήρειεν ἂν τὴν ψυχήν, ... α τοῖc θεοῖc γίνεται πάντα . . . . τυχεν *ἀλλὰ* τοῦ τέλουc.

Ἀντιcθένηc φηcὶν εἰδέναι cοφὸν ὄντα τὸν Ὀδυccέα, ὅτι οἱ Vd f. 2a (ε 211).
ἐρῶντεc πολλὰ ψεύδονται καὶ τὰ ἀδύνατα παραγγέλλονται. ἐπιcημαίνεται δὲ καὶ *τὴν αἰτίαν*, τὴν παραίτηcιν δι' ἣν πεποίηται. τῆc θεοῦ

1 ἀλ. . . cπουδάcῃ cυνέφερε κτλ.; correxi et supplevi e schol. exc. T (ad p. 68, 25 sqq.); μᾶλλον ἀλλοῖα cπουδάcαι (tum cυνέφερε κτλ.) V. Rose 4 πιcτεύων . . ρητεῖτο 5 τοιαῦτα . . αίμονεc χαρίcαιντο, om. ἂν 6 τῶν ἔργω. μὲν πέφυκεν 8 ἐπ' ἀγγελίαν 10. 11 ἀπ . . . cεν ἂν ἐν . . το τὰ ἐν. 12 δι . . ιοcύνην διὰ τὸ φιλεῖν τῶν τῇδε β. 13 post τό 12 fere litt. cum marg. avulsae, tum αcίαc οὖ . . . α . . . ʽc 14 post τῶν 22 litt. avuls., tum νήρειεν 15. 16 post ψυχὴν et post πάντα 23 litt. avuls. supr. γίνεται rubr. cθαι script. post τέλουc 21 litt. avuls., tum α . . ῦχεν τ, quas lacinias, iterum lineolae fine (= 21 litt.) avulso, lemma ψ 350 sequitur 17 sqq. cf. Polak, p. 204 17 Vd c. l. οὐ μέν θην κείνηc χερείων 19 τὴν αἰτίαν inserui; Polak: ἐπιcημ. δὲ καὶ τὴν παραίτηcιν ἣν πεποίηται τῆc θεοῦ θε v. θεοῦ rubro in rasura (ut videtur) script.

tionem Antisthenicam (p. 69, 17. 18) T (p. 127, c. l. *ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν*) ι 33 reddidit: *ἴσως μὲν κατ' ἄλλον λογισμὸν οὐκ ἐπείθετο ὁ Ὀδυσσεὺς εἰδὼς τοὺς ἐρῶντας πάντα μὲν ὑπισχνουμένους, τὸ δὲ τῆς ἀθανασίας ὡς ἀδύνατον* <*ὂν* ins. Polak, p. 217> *ἀνθρώπῳ δοῦναι· πρὸς μέντοι τοὺς Φαίακας οὐχ ὡς ἀπιστῶν* <Pol.; *ἄπιστον* cod.> *λέγει, ἀλλ' ὡς καὶ ἀθανασίας καταφρονήσας πόθῳ τῆς πατρίδος· τοῦτο γὰρ εἶχεν αὐτοῦ τοῦ ἤθους* [*τῆς πατρίδος*, del. Pol.] *σύστασιν.*

2 sqq. (et l. 17 sqq.) † H (f. 43a, c. l. *θήσειν ἀθάνατον*), T (p. 104, c. eod. l.) η 257: *καὶ διὰ τί* <*τοῦτο* T> *μὴ βεβούληται; ἔοικε* <*δὲ* ins. T> *διὰ τοῦ* <*τὰς* T> *οὔποτ' ἔπειθε δηλοῦν* <*δῆλον οὖν* codd.> *οὐ τὸ μὴ θέλειν γενέσθαι ἀθάνατος, ἀλλὰ τὸ μὴ πιστεῦσαι αὐτῇ τοιαῦτα λεγούσῃ. ἡ μὲν γὰρ ἔφασκε ποιήσειν, ὁ δὲ οὐκ ἐπίστευεν, ἀλλ' οὐχὶ πιστεύων παρῃτεῖτο. ᾔδει γὰρ ὡς σοφὸς ὅτι ἀθανασίαν οὐχ αἱ τοιαῦται δαίμονες χαρίσαιντο ἄν, ἀλλὰ τοῦ Διὸς ἂν εἴη καὶ τῶν ἔργων, ἃ πέφυκεν* <*ἀπέφυγεν* T> *ἀπαθανατίζειν. Ἀντισθένης δέ φησιν* <*φασι* T>, *ὅτι τοὺς ἐρῶντας* <*ἔρωτος* T> *ᾔδει* <*ἤδη* T; *εἰδὼς* H> *ψευδομένους τὰς ὑποσχέσεις· τοῦτο γὰρ ποιεῖν οὐκ ἐδύνατο* <*ἐδύναντο* T> *δίχα Διός* <addit T: *τὰ γὰρ κτλ.*, v. ad p. 68, 25 sqq.>. Cf. Polak, p. 350 (Obs. p. 55).

17 sqq. V. ad p. 68, 25 sqq.; 69, 2 sqq.

T p. 103. 215 sqq. κατατρέχουςί τινες τούτων ἱκανῶς, *ὡς* ἀγενέςτατα περὶ τῆς γαςτρὸς διαλεγομένου καὶ δεῖπνον ἀπαιτοῦντος, καὶ ταῦτα παρὰ ἀνθρώποις, οἵους οὐδέπω εἶδεν· οὐδὲ ἡρωικὸν τὸ παράγγελμα γαςτρὶ εἴκειν. πρὸς οὓς ῥητέον ὅτι ἀποτρίβεται τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν εἶναι θεὸς εἰς ταπεινοὺς λόγους καταβαίνων [λόγους]· διὸ καὶ *ἴσως* μηκύνειν τὰ περὶ τῆς γαςτρός.

H f. 42b. 225. ἄμεινον ἂν ἔςχε πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε· κομιδῇ γὰρ ςμικρολόγος φαίνεται προτάςςων τῶν φιλτάτων τὴν κτῆςιν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ Cμικρίνης ἐν Ἐπιτρέπουςιν. ὁ δὲ Πῖός φηςιν, ὅτι διὰ τοῦ κτῆςιν ἐμὴν δμῶάς τε ςυνίςτηςιν ἑαυτόν, ἐνδεικνύμενος τὴν οἴκοι εὐδαιμονίαν. οὐ μέντοι καὶ περὶ τῆς γυναικὸς νῦν λέγει· τὸ γὰρ ἔχειν γυναῖκα καὶ τοῖς ἀπερριμμένοις παρακολουθεῖ.

T p. 104. ἐκ τούτου ἐνδείκνυται, ὅτι καὶ αὐτός ἐςτι τῶν ἐχόντων κτήματα, οὐχ οἷος *τότε* ὁρᾶται, ὥςπερ καὶ Ναυςικάᾳ ἔλεγεν· πολὺς δέ μοι ἕςπετο λαός (ζ 164). ἔνδειξιν οὖν ἐποιεῖτο, ὅτι οὐ παρημελημένος ἦν, ἀλλ' ἔςτιν αὐτῷ καὶ πατρὶς καὶ οἶκος *καὶ* κτήματα.

T p. 104. 238. δοκεῖ τιςι μικροπρεπὲς καὶ ταπεινὸν τὸ τὴν Ἀρήτην παρὰ τοῦ ξένου πρῶτον περὶ τῆς ἐςθῆτος πυνθάνεςθαι. ῥητέον δὲ ὅτι πολλῶν ἕνεκα ἐντεῦθεν ἤρξατο· πρῶτον μὲν ἐπιγνῶναι τὴν γυναῖκα τὰ ἱμάτια εἰκὸς ἦν πρώτην· καὶ γὰρ ὑφαίνειν καὶ θεραπεύειν καὶ διαχειρίζειν τὰ τοιαῦτα τῆς γυναικείας φύςεως ἔργον . . . . .

257. ad p. 69, 2.

Vd f. 145b (ψ 337), *Π*. 258. διὰ τί Ὀδυςςεύς, τῆς Καλυψοῦς διδούςης αὐτῷ τὴν ἀθαναςίαν, οὐκ ἐδέξατο; Ἀριςτοτέλης (fr. 178 edit. Teubn.) μὲν οὖν πρὸς τοὺς Φαίακάς φηςι ταῦτα λέγειν Ὀδυςςέα, ἵνα ςεμνότερος φαίνηται καὶ μᾶλλον

---

1 sqq. cf. Polak, p. 123 1 T c. l. ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆςαι ἐάςατε ὡς add. Preller 2 διαλεγόμενος, corr. id. ἐπαιτοῦντος coni. Polak 3 οὓς οὐδέπω coni. Dind. ἴδεν, corr. Dind 5 εἶναι θεὸν, corr. Polak καταβαίνειν, corr. Ludwich, M. Rh. XXXIII, p. 451 (cf. Ar. Hom. Txtkr. II, p. 707, 2) post καὶ vac. spat. 4 litterarum, tum κυνειν τὰ περὶ κτλ.; καὶ μηκύνει Ludw. 7 praemittit H: ὅτι φιλοχρήματος ἐκ τῶν τοιούτων ὀδυςςεὺς φαίνεται κτῆςιν ἐμὴν δμῶάς τε, in quibus lemma latet 9 ςμικρύνηςιν ἐπιτρέπουςιν; corr. Meineke, Men. et Phil. rel. p. 64 ὁ δ' ἐπεὶ ὅ ςφιν ὅτι; corr. in schol. Q Mai (in indice auctorum, p. LXVIII) 13 T c. l. κτῆςιν ἐμὴν 14 οὐχ οἷος τε ὁρᾶται, τότε ego ναυςικάαν, corr. Prell. 15 ἐποίει ὅτι; ποιεῖται ὅτι Pol., p. 349 16 οἶκος κτημάτων, corr. Prell. 17 T. c. l. τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν 18 πυνθά- . . ςθαι (evan.) πολλὴν, corr. Prell. 23 Πορφυρ (supr. schol.) paene evan.

---

11 Cf. Eust., p. 1587, 10.

21 „*Cetera τοῦ λυτικοῦ argumenta librario non placuit describere*" Preller.

24 De Aristotelis solutione, quae cum Neo-Platonicorum decretis confusa videri possit, v. Epilegg.

25 sqq. † T η 257 (init. v. ad p. 69, 2 sqq.): . . . . *ταῦτα* ⟨τὰ cod.⟩ *γὰρ οὕτως ἐνδείκνυται ὅτι πάντων τῶν πραγμάτων προτέθεικε* ⟨Prell.; *προστέθεικε* cod.⟩ *τὸν νόστον, ἵνα μᾶλλον ὑπακούσῃ Ἀλκίνοος*. Paullo liberius et haec et solu-

ἄλλων σπουδάσαι *πάντων τὸν νόστον*· συνέφερε γὰρ αὐτῷ πρὸς τὸ θᾶττον ἀποσταλῆναι. ἔπειτα ἔοικεν οὐ τῷ μὴ πεισθῆναι λέγειν μὴ λαβεῖν τὴν τοιαύτην δωρεάν, ἀλλὰ μὴ πιστεῦσαι αὐτῇ τοιαῦτα λεγούσῃ· ἡ μὲν γὰρ ἔφασκε ποιήσειν, ὁ δὲ οὐκ ἐπίστευσεν, οὐχὶ πιστεύων *παρῃτεῖτο*. εἴη δ' ἂν καὶ τοῦ σοφοῦ ἀθανασία οὐχ ἣν τοιαῦτ*αι δαίμονες* χαρίσαιντ' *ἄν*, ἀλλὰ τοῦ Διὸς ἂν εἴη καὶ τῶν ἔργ*ων*, *ἃ* μὲν πέφυκεν ἀπαθανατίζειν· τοιαῦτα δ' ἂν εἴη ἀπὸ ἀρετῆς. παραιτούμενος δὲ τοὺς οἰκείους καὶ τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον δι' ἐπαγγελίαν ἀθανασίας ἀπώλεσεν ἂν τὴν ἀρετήν· σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀθανασίαν καὶ τὴν πρὸς θεοὺς ἄνοδον ἀπ*ώλ*εσεν ἄν. διδάσκει οὖν ὅτι διὰ τῶν ἐναντίων οὐκ ἄν τις ἐν*δύοι*το τὰ ἐναντία, ὡς οὔτε δι' ἀποστερήσεως λάβοι ἂν δι*κ*αιοσύνην οὔτε ἂν διὰ μάχης σωφροσύνην οὔτε διὰ τοῦ φιλεῖν τὸν τῇδε βίον θνητὸν ὄντα καὶ ἐπίκηρον τὸ *τέλος τῆς ἀθαν*ασίας, οὔσ*ης ἀνδρ*ὸς τὰ καθήκοντα καὶ τῶν *ἔργων τὰ τοιαῦτα φιλοῦντος ἃ καθ*ήρειεν ἂν τὴν ψυχήν, ... α τοῖς θεοῖς γίνεται πάντα . . . . τυχεν *ἀλλὰ* τοῦ τέλους.

Ἀντισθένης φησὶν εἰδέναι σοφὸν ὄντα τὸν Ὀδυσσέα, ὅτι οἱ **Vd** f. 2a (ε 211). ἐρῶντες πολλὰ ψεύδονται καὶ τὰ ἀδύνατα παραγγέλλονται. ἐπισημαίνεται δὲ καὶ *τὴν αἰτίαν*, τὴν παραίτησιν δι' ἣν πεποίηται. τῆς θεοῦ

1 ἀλ. . . σπουδάσῃ συνέφερε κτλ.; correxi et supplevi e schol. exc. T (ad p. 68, 25 sqq.); μᾶλλον ἀλλοῖα σπουδάσαι (tum συνέφερε κτλ.) V. Rose 4 πιστεύων . . ρητεῖτο 5 τοιαῦτα . . αίμονες χαρίσαιντο, om. ἂν 6 τῶν ἔργω. μὲν πέφυκεν 8 ἐπ' ἀγγελίαν 10. 11 ἀπ . . . σεν ἂν ἐν . . το τὰ ἐν. 12 δι . . ιοσύνην διὰ τὸ φιλεῖν τῶν τῇδε β. 13 post τό 12 fere litt. cum marg. avulsae, tum ασίας οὖ . . . α . . . 'ς 14 post τῶν 22 litt. avuls., tum νήρειεν 15. 16 post ψυχὴν et post πάντα 23 litt. avuls. supr. γίνεται rubr. σθαι script. post τέλους 21 litt. avuls., tum α . . ὗχεν τ, quas lacinias, iterum lineolae fine (= 21 litt.) avulso, lemma ψ 350 sequitur 17 sqq. cf. Polak, p. 204 17 Vd c. l. οὐ μέν θην κείνης χερείων 19 τὴν αἰτίαν inserui; Polak: ἐπισημ. δὲ καὶ τὴν παραίτησιν ἣν πεποίηται τῆς θεοῦ θε v. θεοῦ rubro in rasura (ut videtur) script.

tionem Antisthenicam (p. 69, 17. 18) **T** (p. 127, c. l. *ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν*) ι 33 reddidit: *ἴσως μὲν κατ' ἄλλον λογισμὸν οὐκ ἐπείθετο ὁ Ὀδυσσεὺς εἰδὼς τοὺς ἐρῶντας πάντα μὲν ὑπισχνουμένους, τὸ δὲ τῆς ἀθανασίας ὡς ἀδύνατον* ⟨*ὂν* ins. Polak, p. 217⟩ *ἀνθρώπῳ δοῦναι· πρὸς μέντοι τοὺς Φαίακας οὐχ ὡς ἀπιστῶν* ⟨Pol.; *ἄπιστον* cod.⟩ *λέγει, ἀλλ' ὡς καὶ ἀθανασίας καταφρονήσας πόθῳ τῆς πατρίδος· τοῦτο γὰρ εἶχεν αὐτοῦ τοῦ ἤθους* [*τῆς πατρίδος*, del. Pol.] *σύστασιν*.

2 sqq. (et l. 17 sqq.) † **H** (f. 43a, c. l. *θήσειν ἀθάνατον*), **T** (p. 104, c. eod. l.) η 257: *καὶ διὰ τί* ⟨*τοῦτο* T⟩ *μὴ βεβούληται; ἔοικε* ⟨*δὲ* ins. T⟩ *διὰ τοῦ* ⟨*τὰς* T⟩ *οὔποτ' ἔπειθε δηλοῦν* ⟨*δῆλον οὖν* codd.⟩ *οὐ τὸ μὴ θέλειν γενέσθαι ἀθάνατος, ἀλλὰ τὸ μὴ πιστεῦσαι αὐτῇ τοιαῦτα λεγούσῃ. ἡ μὲν γὰρ ἔφασκε ποιήσειν, ὁ δὲ οὐκ ἐπίστευεν, ἀλλ' οὐχὶ πιστεύων παρῃτεῖτο. ᾔδει γὰρ ὡς σοφὸς ὅτι ἀθανασίαν οὐχ αἱ τοιαῦται δαίμονες χαρίσαιντο ἄν, ἀλλὰ τοῦ Διὸς ἂν εἴη καὶ τῶν ἔργων, ἃ πέφυκεν* ⟨*ἀπέφυγεν* T⟩ *ἀπαθανατίζειν. Ἀντισθένης δέ φησιν* ⟨*φασι* T⟩, *ὅτι τοὺς ἐρῶντας* ⟨*ἔρωτος* T⟩ *ᾔδει* ⟨*ἤδη* T; *εἰδὼς* H⟩ *ψευδομένους τὰς ὑποσχέσεις· τοῦτο γὰρ ποιεῖν οὐκ ἐδύνατο* ⟨*ἐδύναντο* T⟩ *δίχα Διός* ⟨addit T: *τὰ γὰρ κτλ.*, v. ad p. 68, 25 sqq.⟩. Cf. Polak, p. 350 (Obs. p. 55).

17 sqq. V. ad p. 68, 25 sqq.; 69, 2 sqq.

ἐκείνης μὲν γὰρ ἐπὶ cώματος εὐμορφίᾳ καὶ μεγέθει μεγαλαυχούcης καὶ τὰ καθ' ἑαυτὴν προκρινούcης τῆς Πηνελόπης, cυγχωρήcαc μὲν τοῦτο καὶ τῷ ἀδήλῳ εἴξας — ἄδηλον μὲν γὰρ αὐτῷ, εἰ ἀθάνατος καὶ ἀγήρως (ε 218) — ἐπεcημήνατο ὅτι τὴν γαμετὴν ζητεῖ διὰ τὸ εἶναι περίφρονα, ὡς κἀκείνης ἂν ἀμελήcαc, εἰ τῷ cώματι καὶ μόνῳ τῷ κάλλει κεκόcμητο. τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς μνηcτῆρας εἰρηκέναι [πολλάκις], λέγοντας· οὐδ' ἐπὶ ἄλλας ἐρχόμεθα, ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἑκάστῳ, ταύτης δὲ ἕνεκα τῆς ἀρετῆς ἐπιδικαζόμεθα (β 206. 7) ..... [τὰ δὲ τῆς Καλυψοῦς ἐστι τοιαῦτα· οὐ μὲν ἐγὼ κείνης χερείων εὔχομαι εἶναι, οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, οὐδὲ ἔοικε θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας ἐρίζειν καὶ εἶδος, τὰ cωματικὰ μόνον παραβαλλούcης· τοῦ δὲ Ὀδυcςέως· οἶδα καὶ αὐτὸς πάντα μάλ', οὕνεκα cεῖο περίφρων Πηνελόπεια εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἰς ἄντα ἰδέcθαι· ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, cὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως· τὸ γὰρ περίφρων Πηνελόπεια ἔμφαcιν ἔχει τῆς κατὰ ὄρεξιν προκρίcεως].

284. ad δ 477, p. 47, 9.

T p. 106. 311. ἄτοπος, φαcίν, ἡ εὐχή. μὴ γὰρ ἐπιcτάμενος, ὅcτις ἐστι μηδὲ πειραθεὶς εὔχεται cυμβιωτικὸν αὐτὸν λαβεῖν καὶ γαμβρὸν ποιήcαcθαι. *ἀλλ'* ἦν μὲν παλαιὸν *ἔθος τὸ προ*κρίνειν τοὺς ἀρίcτους τῶν ξένων καὶ δι' ἀρετὴν ἐκδιδόναι τὰς θυγατέρας, ὡς καὶ ἐπὶ Βελλεροφόντου Τυδέως Πολυνείκους. οὐ γὰρ εἰς τὸν πλοῦτον ἀφεώρων οἱ παλαιοί, ἀλλ' εἰς τὴν ἀρετὴν τὴν ἀπὸ τῆς ὄψεως· βαcιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας (ω 253). ὁρᾷ δὲ δὴ καὶ ἐκ τῆς ὄψεως [τὸν Ὀδυcςέα] καὶ ἐκ τῶν λόγων τεκμαίρεται τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνδρός. ἴcως δὲ καὶ πεῖραν αὐτοῦ λαμβάνων τοῦτο εἴρηκεν, ὡς, εἰ μὲν θέλοι παραμένειν παρ' αὐτοῖς καὶ πολιτεύεcθαι, ἐλέγχοιτο ἂν ἀλαζονευcάμενος περὶ τῆς Καλυψοῦς καὶ δι' *ὧν*

4 ἐπιcημήναcθαι 6 κεκόcμητο, ο ex αι corr. (an versa vice?) 7 ὀπιέμεν 9 ante verba a nobis uncis inclusa alii versus de Penelopae morum praestantia agentes, velut c 249, excidisse videntur 11 ἐρίζειν, ν postea add. 18 sqq. cf. Polak, p. 352 sqq. (Obs. p. 94) 18 T c. l. μὴ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ ἄτοπον, corr. Dind. ἢ γὰρ ἐπιcτάμενος, corr. Preller ὅcτις ἐστὶν 19 cυμβητικὸν (ut videtur), cύμβιον Prell. 20 ἀλλ' ins. Polak παλαιὸν κρίνειν, corr. Dind. e schol. H v. 313 (p. 71, 10) 21 βελλυφόντου 22 οἱ πολλοί, corr. Polak; cf. p. 71, 13 23 βαcιλεῖ 24 τὸν Ὀδυcςέα recte delevit Polak 27 ὧν, quod cod. om., ins. Prell.

18 sqq. Aristarchum v. 311—16 Homero abiudicasse Aristonicus refert (schol. H f. 43b = P v. 311 Dind.) hac quidem causa commotum: *πῶς ἀγνοῶν τὸν ἄνδρα μνηστεύεται αὐτῷ τὴν θυγατέρα καὶ οὐ προτρεπόμενος, ἀλλὰ λιπαρῶν*; Cf. Lehrs, Ar. p. 339.

25 sqq. † Ma (f. 86b, c. l. *παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν*) v. 313: *ταῦτα λέγει πειρώμενος τοῦ Ὀδυσσέως, εἰ ταῖς ἀληθείαις παραιτεῖται θεοῦ γάμον· εἰ γὰρ προπετῶς ὑπόσχηται γαμήσειν, πάντως ἐλεγχθήσεται κἀκεῖ ψευδόμενος.* Eadem Eust., p. 1581, 28 sqq., una cum iis quae in schol. T antecedunt.

ἐπιθυμεῖν ἔφηϲε τῆϲ πατρίδοϲ καὶ τῶν οἰκείων (v. 224)· οὐ γὰρ εἰκὸϲ εἶναι τὴν μὲν ἀθαναϲίαν ὑπεριδεῖν, θνητῆϲ δὲ γυναικὸϲ ὑπομεῖναι γάμον. εἰ δὲ μηδὲν προϲέχοι τῷ γάμῳ, τεκμήριον εἶναι τῆϲ ἐπιεικείαϲ αὐτοῦ καὶ τῆϲ πίϲτεωϲ ὧν ἔφη περὶ τῆϲ Καλυψοῦϲ, *ὥστε* προθυμότερον γενέϲθαι περὶ τὴν παραϲκευὴν πρὸϲ τὸν νόϲτον, ὡϲ ἀνδρὶ ὄντι τιμῆϲ καὶ πολλῆϲ χάριτοϲ ἀξίῳ.

ταῦτά φηϲι πειρώμενοϲ, εἰ ταῖϲ ἀληθείαιϲ ἀπείπατο τὸν τῆϲ Καλυψοῦϲ γάμον. ἢ τοῦτο μὲν κακόηθεϲ καὶ οὐδὲ βαϲιλικὸν οὐδὲ κατὰ τὸ Ἀλκινόου ἦθοϲ· ἁπλοϊκὸϲ γὰρ μάλιϲτα εἰϲάγεται, ὅπερ ϲυμβαίνει περὶ τοὺϲ ἐκ γενετῆϲ εὐτυχοῦνταϲ. ἐκεῖνο δὲ ῥητέον ὅτι παλαιὸν ἔθοϲ τὸ προκρίνειν τοὺϲ ἀρίϲτουϲ τῶν ξένων καὶ δι' ἀρετὴν αὐτοῖϲ ἐκδιδόναι τὰϲ θυγατέραϲ, ὡϲ καὶ ἐπὶ τοῦ Βελλεροφόντου Τυδέωϲ Πολυνείκουϲ. οὐ γὰρ εἰϲ τὸν πλοῦτον ἀφεώρων οἱ παλαιοί, ἀλλ' εἰϲ τὴν ἀρετὴν τὴν ἀπὸ τῆϲ ὄψεωϲ· βαϲιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικαϲ (ω 253), γενεῇ δὲ Διὸϲ μεγάλοιο ἐίκτην (δ 27), οἵ τε ἀνάκτων παῖδεϲ ἔαϲιν (ν 223), ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούϲδε τέκοιεν (δ 64). H f. 43ᵇ (v. 313).

318. ad ν 119.

324. πῶϲ οὖν ἐν τῇ Νεκυίᾳ τὰ περὶ Τιτυὸν ἐν τῇ Φωκίδι φηϲὶ γενέϲθαι; καὶ Λητὼ γὰρ ἤλκηϲε Πυθώδ' ἐρχομένην (λ 580). ἴϲωϲ ἐν Εὐβοίᾳ μὲν ᾤκει, ἀϲεβήϲαϲ ἐν Φωκίδι *δὲ* ἐτελεύτηϲεν. T p. 107.

339. δάοϲ, ἀπὸ τοῦ δαίω, τὸ μερίζω· διακριτικὸν γὰρ ὄψεωϲ. Vd f. 15ᵃ.

ϑ

1. V. ad Iliad., p. 300, 8 sqq.

3. διὰ τί Ὅμηροϲ οὐ τὸν Ἀχιλλέα ἀλλὰ τὸν Ὀδυϲϲέα ὀνομάζει πτολίπορθον, καὶ ταῦτα πόλειϲ ἀπείρουϲ τοῦ Ἀχιλλέωϲ πορθήϲαντοϲ; ἐπεὶ γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺϲ πολίδριά τινα ἐπέϲχεν, ὁ δὲ Ὀδυϲϲεὺϲ διὰ τῆϲ D f. 176ᵇ(α 2). E rec. f. 1ᵃ (ibid.).

2 θνητὴν δὲ γυναικὸϲ ὑπομέιναν (sed ι deletum videtur) γάμον, corr. Prell. 4 ὧν ἔφη, corr. id. ὥϲτε add. id. 5 περιγενέϲθαι τὴν παραϲκευήν, corr. Polak ὡϲ ἀνδρεῖον τιμῆϲ; Preller ἀνδρὸϲ τιμῆϲ, sed in fine cod. ἀξίω, non ἀξίου, habet 7 H. c. l. παῖδα τ' ἐμὴν ἐχέμεν 13. 14 ἦν ἀπὸ, corr. Dind. 18 T praem.: αὐτὸν ὄντα τὸν ῥαδάμανθυν δίκαιον καὶ νομοθέτην (quae ante haec verba, vacuo spatio ab iis dirempta, leguntur, ad Ζ 305, p. 64, 6. 7, edidi) νεκυῖα φηϲί, η ex α corr. (ut videtur) 19 εἵλκυϲε πυθώ ἐρχ. 20 ἐν φωκία ἐτελ.; corr. haec omnia Preller 21 supra δάοϲ rubr. script. φῶϲ 23 sqq. cf. Ludwich progr. I, p. 10 23 scholio D non solum bis ἀπόκριϲιϲ praemiss., sed etiam in marg. inter. ἀπορία, in exter. λύϲιϲ adscript. οὐ τὸν ἀχ. ὀνομάζει ἀλλὰ τὸν ὀδ. πτ. E ὀδυϲέα D 24 τὸν ἀχιλλέα πορθήϲαντα D post πορθήϲαντοϲ E: καὶ λέγομεν ἐπεὶ ὁ ἀχ. 25 ἔπερϲεν (pro ἐπέϲχεν) Polak (Obs. p. 85)

21. Excerpta sunt e *ζητ.* Vatic. *ϑ'* (p. 297, 5 sqq).

23 sqq. De Achille *πτολιπόρϑῳ* Aristarchique de eo sententia v. Lehrs ap. Friedlaender., Ariston., p. 240. 315. — Ceterum quaestio etiam ad *B* 278 referri poterat, ubi diple posita *πρὸς τὸ πτολίπορϑον, ὅτι διὰ τῆς Ὀδυσσείας δέδεικται τὰ κατὰ τὸν δούρειον ἵππον* (cf. Lehrs ap. Friedl., p. 65).

25 sqq. Eadem fere Eust. *Θ*, p. 718, 49 sqq., habet.

οἰκείας φρονήσεως τὴν περίφημον Τροίαν ἐπόρθησε, δι' ἣν οἱ Ἕλληνες πολλῆς κακοπαθείας μετεσχήκεσαν, κατασχεῖν αὐτὴν θέλοντες· διὰ τοῦτο οὐ τὸν Ἀχιλλέα, ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα ὀνομάζει πτολίπορθον.

H f. 44^{b}. 59. μέμφονταί τινες, ὡς ὀλίγα παρασκευάσαντος Ἀλκινόου τοῖς Φαίαξι, πολλῶν ὄντων τῶν μελλόντων εὐωχεῖσθαι. καὶ Κράτης δὲ τὸ αὐτὸ πέπονθεν αὐτοῖς, πάντας οἰόμενος τοὺς Φαίακας εὐωχεῖσθαι παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ. οὐ γὰρ ἦν τὸ πλῆθος ἠθροισμένον, ἀλλὰ δώδεκα μὲν βασιλεῖς, αὐτὸς δὲ τρισκαιδέκατος καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ οἱ ἐρέται τῆς νεὼς πεντήκοντα δύο.

T p. 108. 63. ὡς οὐ δυνατὸν ἀνθρώπῳ τελείαν εὐδαιμονίαν ἔχειν· δοιοὶ γὰρ πίθοι (Ω 527). ἀλλὰ ταῦτα, φησὶν, ὁ Ἀχιλλεὺς παραμυθίαν εἴρηκε τῷ Πριάμῳ, ἐνταῦθα δὲ ἐκ τοῦ ποιητικοῦ προσώπου λέγεται. πῶς οὖν ἀγαπήσασα καὶ . . . . .

Vd f. 16^{a}. M^{2} f. 89^{a}. πῶς οὖν ἐφίλησεν; ἢ ὅτι ἐπεὶ οἱ τυφλοὶ μουσικώτεροι μὴ περὶ πολλὰ ἀσχολούμενοι, ἢ ἐπεὶ πάντως ἄνθρωπον ὄντα δεῖ κατά τι δυστυχεῖν, ἢ οἰκονομικῶς, ἵνα μὴ ἐπιγνῷ τὸν Ὀδυσσέα. τινὲς δέ φασιν εἰς ἑαυτὸν ταῦτα αἰνίττεσθαι τὸν ποιητήν.

75. 76. ad p. 73, 5 sqq.

H f. 45^{a}. 78. ἀπρεπὲς εἶναι δοκεῖ τὸ χαίρειν ἐπὶ ταῖς διαφοραῖς τῶν φίλων. λύουσι δὲ ἐκ τῆς λέξεως, οἱ μὲν ὅτι μάχονται ἄνθρωποι οὐ μόνον φιλέχθρως, ἀλλὰ καὶ φιλονεικοῦντες ὑπὲρ καλοῦ καὶ ἀρετῆς, οἱ δὲ ὅτι ἐπιφέρει, χρησμὸν δεδόσθαι τῷ Ἀγαμέμνονι, κατὰ τὴν τῶν ἀριστέων

---

1 τροίην D 2 μετέσχηκαν codd. 4 H c. l. τοῖσι δ' ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν 7 οὐκ εὖ ante οὐ γὰρ ins. Polak, p. 316 δέδωκε μὲν β. (δώδεκα e corr. Q) 9 πεντηκονταδύο 10 T c. l. τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε δίδου δ' ἀγαθὸν κακόν τε 10. 11 δυαὶ γὰρ πίθοιο, corr. Prell. 13 verbo και pag. cod. explicit; reliqua desiderantur 14 Vd c. l. τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε ποῦ (?) οὖν ἐφ. αὐτὸν M ἤτοι ἐπεὶ ὅτι οἱ M 15 ὄντα om. M 16. 17 εἰσαυτὸν M
19 H c. l. ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων χαῖρε νόω ὅτ' ἄριστοι ἀχαιῶν δηριόωντο
22 μετὰ τὴν κτλ. coni. Cobet, Mnem. N. S. III, p. 116

---

10 sqq. Cf. quaestiones ad Ω 527 sqq. relatae et Eust. ϑ, p. 1585, 50 sqq.

14. 15. Cf. Eust. l. 42, hanc solutionem respuens.

15 † H (f. 44^{b} int.) h. l.: *ἐπειδὴ* ⟨*ἐπεὶ μὴ*, corr. Dind.⟩ *οὐκ ἐνδέχεται ἄνθρωπον ὄντα τὰ πάντα εὐτυχεῖν.* Id. D (man. 3) h. l.

19 sqq. *Τὸ ἐν Ὀδυσσείᾳ ζητούμενον νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλείδεω Ἀχιλῆος* diple *I* 347 posita Aristarchus spectavit (schol. A, cf. Lehrs, Ar. p. 176). Eandem quaestionem in Peripatet. Corpore locum habuisse, R. Weber, Stud. Lips. XI, p. 115. 155, evicit. Cf. Epilegg. — Eadem fere ap. Eust., p. 1586, 23 sqq.

20 sqq. Cf. Plut. Ages. 5 extr.

21 sqq. † H (f. 45^{a}, infr. text.): *ὁ Ἀγαμέμνων ἔχαιρεν ἐν τῷ νῷ ἡσύχως* ⟨*ἡδέως* coni. Polak, p. 47⟩, *βλέπων τὴν φιλονεικίαν τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος διὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν· τότε γὰρ πέπρωτο κρατηθῆναι τὴν Τροίαν, ὅτε φιλονεικήσουσιν οἱ τῶν Ἑλλήνων* ⟨*ἑ* e corr.⟩ *ἄριστοι.* — † D^{3} (f. 236^{a}) v. 80 (id. Vd, f. 10^{b}): . . . . . *ἀπεφοίβασε δὲ ὁ Ἀπόλλων τῷ Ἀγαμέμνονι μὴ*

διαφορὰν αἱρήσειν τὴν Ἴλιον, τὴν Ἀχιλλέως μῆνιν αἰνιττόμενον· τὸν δὲ Ἀγαμέμνονα οἰηθέντα τῶν ἀριστέων τούτων εἶναι τὴν διαφορὰν, ἣν ὁ χρησμὸς εἴρηκε, χαίρειν ἀγνοοῦντα, ὅτι τῶν κακῶν ἔτι συνέβαινεν ἀρχὴν εἶναι.

ἔχαιρε τῶν ἀριστέων φιλονεικούντων, τοῦ μὲν τὰ ψυχικὰ ἐπαι- B f. 72[a]. νοῦντος, τοῦ δὲ τὰ σωματικά. ἔχαιρε δὲ ὁ Ἀγαμέμνων ἐπὶ τῇ τούτων φιλονεικίᾳ οὐχ ὡς χαιρέκακος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔχειν ἀπὸ χρησμοῦ, τότε ἐγγίζειν τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν, ὅτε ἴδῃ τοὺς τῶν Ἀχαιῶν ἀρίστους φιλονεικοῦντας. καὶ ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς ἔλεγε δι' ἀνδρίας δεῖν ἁλῶναι τὸ Ἴλιον, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς διὰ μηχανῆς καὶ φρονήσεως.

80. ad p 72, 21 sqq.

100. διὰ τί οἱ Φαίακες εὐωχηθέντες ἠγωνίζοντο γυμνικὸν ἀγῶνα; D[3] f. 236[b]. δρόμον καὶ δίαυλον καὶ τὴν ἄλλην ἄθλησιν; παντελῶς γὰρ ἀπόνων Vd f. 17[a]. ἀνθρώπων ταῦτα. ἴσως δὲ, ὡς ἁρμόττον τοῖς ἤθεσι δέον ποιεῖν, ἐπειδὴ H f. 45[b] int. μίμησις ἡ ποίησις, οὕτως πεποίηκεν. ὅτι δὲ τοιοῦτοι, δῆλον· ἔφασαν γάρ· αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χοροί τε (v. 248).

---

5 sqq. cf. Polak, p. 47 9 ἀνδρίαν B; ἀνδρείας Pol. 12 Vd c. l. νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν, H (s. l.) inc. prope v. 127 διότι φαίακες D, διότι οἱ φ. Vd 13 καὶ τὰ ⟨corr. e τὴν⟩ ἄλλα ἄθλησιν D post ἄθλησιν H: τοῦτο γὰρ τῶν παντελῶς ἀπόνων ἐστίν· ἴσως δὲ τὸ δέον τὸ ἁρμόττον τοῖς ἤθεσι καὶ ποιεῖν, ἐπεὶ δὲ μίμησις κτλ. 14 ὡς ins. Polak, p. 87; καὶ ἁρμόττον D, om. καὶ Vd ἐπεὶ δὲ μίμ. HVd, ἐπεὶ δὴ μίμ. D 15 ἐποίησεν H τοιοῦτον Vd 16 ἡμῖν, ή in ras., Vd

---

κρατηθῆναι τὴν Τροίαν, πρὶν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων μάχην ποιήσουσιν· ὃ καὶ γέγονεν, εἶτα συνεκροτήθη ὁ πόλεμος.

5 sqq. † Vd (f. 16[b], gl. interl.) v. 78: *ἐφιλονεικοῦντο, ὁ μὲν τὰ ψυχικὰ ἐπαινῶν, ὁ δὲ τὰ σωματικά.* — † Vd (f. 16[b], c. l. *ὥς ποτ' ἐδηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτί*), D[3] (f. 236[a]) v. 76: *διὰ* ⟨*γὰρ* ins. D⟩ *λόγων ἐφιλονείκησαν, ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς σύνεσιν ἐπαινῶν* ⟨*συν . . . . . αινῶν* Vd⟩, *ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἀνδρείαν, μετὰ τὴν Ἕκτορος ἀναίρεσιν, ὅτε ὁ μὲν βιάζεσθαι* ⟨*φαίνεσθαι* codd.; em. in schol. E Buttm.⟩ *παρῄνει* ⟨add. D: *διὸ καὶ ἀνῃρέθη*⟩, *ὁ δὲ δόλῳ μετελθεῖν.* Cf. H f. 45[a] (c. l. *νεῖκος Ὀδυσσῆος*) v. 75: *τῷ Ἀγαμέμνονι χρωμένῳ περὶ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον τέλους, ἤτοι μαντευομένῳ, ὁ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλων εἶπεν, ὅτι τότε* ⟨corr. e *πότε*⟩ *τὸ Ἴλιον πορθήσεται, ὅτε οἱ ἄριστοι στασιάσουσιν τῶν Ἑλλήνων· καὶ δὴ παρὰ πότον* ⟨*πόντον*? cod.⟩ *διαλεχθέντων Ὀδυσσέως καὶ Ἀχιλλέως, τοῦ μὲν Ὀδυσσέως σύνεσιν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ἀχιλλέως ἀνδρείαν, ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς βιάζεσθαι παρῄνει καὶ ἀνῃρέθη, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς δόλῳ μετῆλθε* [*τὸν Ἀγαμέμνονα*, quae recte del. Polak, p. 213]. Quae in eodem codice ab ead. manu in marg. addita sunt (ex alio quodam sine dubio codice a scriptore collato): *τοῦ μὲν Ἀχιλλέως ἀνδρείαν ἐπαινοῦντος τοῦ δὲ Ὀδυσσέως σύνεσιν μετὰ τὴν Ἕκτορος ἀναίρεσιν*, temporis rei de qua agatur significationem (*μετὰ τὴν Ἕκτορος ἀναίρεσιν*) aeque ac scholium Vd v. 76 temere addidisse, cum scholiis diligenter inter se collatis ipse statuissem, tum post Immischii de Cypriorum carmine dissertationem (Mus. Rh. XLIV, p. 299 sqq.) persuasum habeo.

9 Cf. Dioscur. fr. 36 Web. (Ath. I, p. 17 E): *εἰ δ' ἐν Ὀδυσσείᾳ φιλονεικοῦσιν Ἀχιλλεὺς καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Ἀγαμέμνων χαῖρε νόῳ, ἀλλ' ὠφέλιμοι αἱ φιλοτιμίαι ζητούντων, εἰ δόλῳ ἢ μάχῃ αἱρεθῆναι δεῖ τὸ Ἴλιον.*

H f. 45a. 102. 3. καὶ πῶς φηϲιν οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονεϲ οὐδὲ παλαιϲταί (v. 246); ἐν ὅϲῳ τοίνυν ἄπειροί εἰϲιν Ὀδυϲϲέωϲ οἴονται νικᾶν ἅπανταϲ ἐν τούτοιϲ, ὅτε δὲ τῇ πείρᾳ δείξαϲ ἑαυτὸν Ὀδυϲϲεὺϲ ἐκαυχήϲατο περὶ τῶν ἄλλων ἄθλων, μόνον παραιτηϲάμενοϲ τὸν δρόμον, ἀντιμεταβαλὼν τὰ ἐγκώμια Ἀλκίνουϲ φηϲίν· ἀλλὰ ποϲὶ κραιπνῶϲ θέομεν καὶ νηυϲὶν ἄριϲτοι, ἀεὶ δ' ἡμῖν δαῖϲ τε φίλη εἵματά τ' ἐξημοιβά (v. 247 sqq.).

186. scholium Vd (f. 18a) de v. ἢ agens, magis illud grammaticum quam solutionum Corporis auctorem redolens, cum praeter paucissima quaedam cum iis, quae scholia Iliadis ad Ε 533 servaverunt, congruat, h. l. repetere supervacaneum est. Ceterum Brunckii auctoritas (v. ad Il. p. 82, 24) codice Harleiano 5693 Porphyrium nominatim afferente confirmatur.

T p. 114. 229. κακῶϲ φηϲιν . . . . ., *ὅτι* ἑαυτὸν ἐπαινεῖ. οἱ μὲν γὰρ ἐπαινοῦντεϲ ἑαυτοὺϲ οὐδὲ θεῷ παραχωρήϲειαν *ἄν*· οὗτοϲ δὲ τί φηϲιν; οἷοϲ δή με Φιλοκτήτηϲ (v. 219), καὶ πάλιν ἀνδράϲι δὲ προτέροιϲιν *ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω* (v. 223) *κτλ.* [ὁ Δημόδοκοϲ δὲ ᾖδεν].

246. ad v. 102. 3.

H f. 47a. T p. 115. 267 sqq. οὐκ ἀτόπωϲ ἐπὶ ἡδυπαθῶν ᾄδει ταῦτα ὁ κιθαρῳδόϲ, δι' ὧν ἥδονται ϲωφρονίζων αὐτούϲ· δέϲμιον γὰρ εἰϲάγει τὸν μοιχὸν καὶ

---

1 H c. l. ὅϲϲον περιγινόμεθ' ἄλλων πύξ τε παλαιμοϲύνῃ τε 7 εἵματ' ἐξημοιβά, corr. (in. schol. Q) Mai 14 T c. l. δουρὶ δ' ἀκοντίζω neque ὅτι neque lacuna, quae non fugit Prellerum, in codice 15 sqq. ἂν, quod addidi, om.; post θεῷ ins. Prell. τὶ φαϲὶ ⟨corr. Prell.⟩ οἷοϲ δή με φιλόκτητοϲ καὶ πάλιν δρᾶϲ ⟨corr. Prell.⟩ δὲ προτέροιϲι, tum, post vac. spat. trium lin. et dimid.: ὁ δημ. κτλ. 20 HT c. l. ἀμφ' ἄρεοϲ φιλότητοϲ (in T et maxime quidem initio multa adeo evanuerunt, ut de lectione parum constet) post ἐπὶ in T una vel duae litt. evanuisse videntur ἄδειν T ταῦ . . ⟨evan.⟩ T

---

2 sqq. † T (p. 115, c. l. *οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμέν*) v. 246: *ἐφ' ὅσον μὲν οὐκ ᾔδει* ⟨*ᾔδη*, sed alter. *η* in ras.⟩ *τὴν δύναμιν αὐτοῦ* ⟨addidi; cod. om.⟩ *Ἀλκίνους, ἐσεμνύνετο περὶ τῶν* ⟨videtur esse *τούτων*⟩ *ἰδίων πολιτῶν, ὁπότε δὲ ἔγνω ἐλάττονας* ⟨*ἔλαττον*, corr. Prell.⟩ *πεφηνέναι τοὺς Φαίακας τοῦ Ὀδυσσέως, προσέθηκε τὸ ἀμύμονες, οὐχ ὑπερέχοντές ἐσμεν.* Cf. Eust., p. 1587, 38.

14 sqq. Vix dubitandum, quin eiusdem quaestionis frustula et ad *ι* 19 (edit. *η* 207) et *Ψ* 859 (p. 266, 5), fortasse etiam ad *N* 313 (Townl.) adscripta legantur.

20 sqq. Utramque rem, de qua cod. T et h. l. et v. 332 agat, a Platone (rep. III, p. 390 C et p. 389 A) notatam esse, res notissima; cui Zoilum non in altera tantum re, de qua una nunc vituperium eius servatum est, subscripsisse (cf. Prol. Il. p. 421), vel ea re veri simile, quod Cephisodorus quoque, aeque atque ille Isocratis discipulus, in tertio *τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην* libro Homero vitio vertit *τὸ τὴν Ἥραν ἐπιβουλεῦσαι τῷ Διὶ καὶ τὸν Ἄρη μοιχεύειν* (Ath. III, p. 122 C). Cf. R. Weber, Stud. Lps. XI, p. 180. 81; quem rectissime prioris difficultatis solutionem a Porphyrio allatam e Peripateticorum thesauro repetivisse, vel inde efficitur, quod eadem fere non solum apud Dioscu-

τοὺς θεοὺς λέγοντας οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα (v. 329). ὁ δὲ σπουδαῖος τί φησιν; ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον (v. 492), ὡς δέον τὸν Δημόδοκον αὐτοῖς μὴ μοιχείαν γενομένην ἐν θεοῖς ᾄδειν, ἀλλὰ πράξεις εἰς ὠφέλειαν καὶ ἔπαινον φερούσας. ἡ μὲν οὖν κατηγορία πρόδηλος, διότι περὶ θεῶν οὐκ ἔδει τὰ τοιαῦτα δεδηλωκέναι. ἀλλ' οὐχ Ὁμήρου τὸ ἔγκλημα· ἄνωθεν γὰρ τοῖς ἀρχαιοτάτοις παραδέδοται καὶ κατασκευάσμασι καὶ τελεταῖς ταῖς παλαιοτάταις, καὶ ἐν Ἑλληνικαῖς καὶ βαρβαρικαῖς. ὅτι δὲ Ὅμηρος οὐχ ἥδεται τούτοις, δῆλον ἐξ ὧν περιέθηκεν τῇ Ἀθηνᾷ· ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅστις τοιαῦτά γε ῥέζοι (α 47). ὅλως δὲ Ὅμηρος οὐδὲ οἶδεν Ἥφαιστον Ἀφροδίτῃ συνοικεῖν, Χάριτι δὲ αὐτὸν συμβιοῦντα, Δημόδοκος δὲ τῇ ἰδίᾳ μυθοποιίᾳ *ἕπεται.*

. . . . ἐπιτιμᾷ δὲ αὐτοῖς (v. 326 sqq.) ὁ Ζωίλος, ἄτοπον εἶναι **T** p. 118
λέγων γελᾶν μὲν ἀκολάστως τοὺς θεοὺς . . ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, τὸν δ' (v. 332).
Ἑρμῆν εὔχεσθαι, ἐναντίον τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν δρώντων δεδέσθαι σὺν τῇ Ἀφροδίτῃ. οὐκ εἰσὶ δὲ οἱ ποιητικοὶ θεοὶ φιλόσοφοι, ἄλλως *τε καὶ* παίζοντες. ἀλλὰ καὶ τὸ κάλλος ἠθέλησε δηλῶσαι τῆς Ἀφροδίτης, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι ἐπαινοῦντες οἱ δημογέροντες (Γ 146 sqq.).

269. ad l. 8 sqq.

278. ἑρμῖσι, τοῖς κλινόποσι, τοῖς ποσὶ τῆς κλίνης, παρὰ τὸ **M**[a] f. 94[a].
ἐνείρεσθαι [ἢ ἐπεὶ τετράγωνοι, παραπλήσιοι τοῖς Ἑρμαῖς].

---

1 ἀρε, spr. ε script. αἱ (sscr.), H 2 ἀλλά γε H ἄεισον (?) T 3 ὡς δὲ τὸν δημοδόκον T μὴ om. T γενομένοις T 4 φέρουσαν T 4. 5 ἡ μὲν γὰρ κατ. T 5 προδήλως T 8 ὅτι δὲ ὁ ὅμ. οὐκ ἥδεται T 9 ἀπόλλοιτο T 10 γε om. T οὔτε ⟨οὐδὲ in schol. Q Buttm.⟩ οἶδεν H, ὅλως δὲ ὁ ὅμ. οὕτως οἶδεν T 11 σύνοικον coni. Buttm. αὐτῷ T δημοδόκος T 12 ἕπεται om. codd.; χρῆται coni. Dind. 13 T (c. l. ὀφέλλει) praemittit: πρὸς αὔξησιν — ὤφληκε τὴν δίκην (= p. 386, 14—16 Dind. fere) ἐπιτιμᾶ δει (sic) αὐτοῖς ἄτυπον, corr. Prell. 14 ante ἐπὶ una vel duae litt. (καὶ?), ut etiam litt. ε v. ἐπὶ, evan. 17 ἀλλὰ παίζον (τ' sscr.) cod.; ἀλλὰ παίζονται Prell.; τε καὶ ego inserui

---

ridem (f. 37 Web.; Ath. I, p. 14 C), sed etiam verbis paullulum mutatis apud Plutarchum, aud. poet. 4 (qua de re cf. quae Prol. Il. p. 426 exposuimus) leguntur.

† Eust., p. 1597, 51 sqq.

6 sqq. Cf. infr. v. 318 et Porph. *Τ* 67 sqq., p. 241, 13 sqq.

8 sqq. Cf. **T** (p. 115, c. l. *λάθρῃ*) v. 269: *ὁρᾷς γὰρ ὅτι οὐκ ἀποδέχεται τὰς τοιαύτας τῶν πράξεων οὐδὲ τοῖς τοιούτοις* ⟨*αὐτοῖς* cod.; corr. Prell.⟩ *ηδεται λόγοις, ὥστε καὶ δαπάνην αἰτιᾶται χρημάτων καὶ αἰσχύνην ἐπικαλεῖ.*

13 sqq. Fuisse qui versus 333—42 a poeta abiudicarent, schol. H et Vb docent (cf. Ludwich, Ar. Hom. Textkr. I, p. 571, 1).

16 sqq. Si modo recte *ἄλλως τε καὶ παίζοντες* scripsi, apparet, alteram tantum difficultatem (iocabundum scilicet Mercurium, simul ut Veneris formositatem extollat, ea proferre), neque *τὸ γελᾶν ἀκολάστως* defendi.

20 sqq. Excerptum e Porph. *Α* 486, unde etiam pendent schol. **Vd** (f. 143[a] int., ad *ἑρμῖν'*) *ψ* 198: *κλινόποδα, ἐπεὶ ἕρμα ἐστὶ τῆς κλίνης, ἀπὸ τοῦ ἐρεί-*

288. H (f. 47^{b}) = Ξ 216, paucissimis quibusdam verbis mutatis.

294. quae schol. H f. 47^{b} (= Vd f. 19^{b}, M^{b} f. 94^{b}) Hellanicum afferens de Sintibus habet, e Paralipomenon libro excerpta esse videntur, cf. Herm. XIV, p. 249.

T p. 117. 318. * τί γὰρ δέονται χρημάτων οἱ θεοί, ἵνα καὶ οὗτος τὰ ἔεδνα ἀπαιτῇ· τὸ ὅλον οὖν κατὰ τοὺς ἀνθρωπίνους λόγους ἔγκειται.

T p. 118 (v. 344). 321 sqq. . . . ζητεῖ δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος, διὰ *τί* τῶν ἄλλων θεῶν οὐδεὶς † ἦν, οὔτε Δεῖμος οὔτε Φόβος, ἀλλ' οὐδὲ Ζεὺς οὐδὲ Ἥρα. ῥητέον δὲ ὅτι Ἥρα μὲν καὶ Διώνη σὺν ταῖς ἄλλαις θεαῖς . . . . .

324. v. ad l. 7 sqq.

H f. 48^{a}. 329. καὶ τίς οὐκ ἐπίσταται ὅτι ἡ κακία οὐκ ἔστιν ἀρετή; τὸ λεγόμενον οὖν τοιοῦτόν ἐστιν· † εἰ δὴ οἱ ἀρετῇ λεγόμενοι κρείττω τῶν ἄλλων καλοῦσι τὰ οὐκ ἀρετά, οἷον οὐ κρατεῖ οὖν καὶ τὰ κακὰ ἔργα. σύμφωνον καὶ τὸ ἐπιφερόμενον κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν.

332. v. 267 sqq., p. 75, 13.

340. H (f. 48^{a}) = Ξ 200, p. 191, 27 — 192, 22. Ea, quibus Dindorfii textus a codice discrepat, non tanti sunt, ut h. l. afferantur. Inter scholia excerpta l. c. omittere non debebam schol. Vd (f. 20^{b}, c. l. ἀπείρονες ἐντὸς ἔχοιεν), M^{1} (f. 95^{b}), H (f. 48^{a}, int.):

τὸ ἀπείρονες οὐ πρὸς ἐπίτασιν· ἤρκει γὰρ τὸ τρὶς τόσσοι· ἀλλ' οἱ πανταχόθεν εἰλημμένοι καὶ μήτε πέρας ἔχοντες μήτε ἀρχήν.

---

5 T c. l. εἰσόκε μοι μάλα πάντα   6 πρόκειται coni. Polak, p. 369   7 T (c. l. λίσσετο δ' αἰεὶ) praem.: ἐν τῷ τότε καιρῷ ἀπαύστως   τί ins. Prell.   8 οὐδεὶς ἀπῆν coni. Prell. (cf. infr.)   δῆμος, corr. Prell.   9 lacunae in cod. vestigium nullum   11 H c. l. οὐκ ἀρετᾷ   12 locus conclamatus neque a Polakio (p. 370) φρονεῖν ἀρετὰ post τῶν ἄλλων inserente et οὖν in οὐδ' ὡς mutante sanatus   20 ἐπίστασιν H   τὸ om. M   τρεῖς H

δεσθαι ἢ ἀπὸ τοῦ ⟨om. cod.⟩ ἐνείρεσθαι (id. fere M^{a}, f. 270^{b}) et H (f. 141^{a}) ibid.: κλίνης ποδάριον ⟨compend. script.⟩· ἕρμα γάρ ἐστι τῆς κλίνης.

5 sqq. Cf. ad v. 267 sqq., p. 75, 6 sqq.

7 sqq. Tetigisse h. l. Apollodorum in libris περὶ θεῶν ut veri non dissimile, ita qua tandem de re egerit extricari nequit; neque enim diiudicari potest, utrum recte Preller l. 8 ἀπῆν coniecerit, an, quo magis inclino, παρῆν scribendum sit, ita ut eos tantum deos, qui v. 322. 23 nominentur, affuisse grammaticus existimaverit. Unum addo, cum v. 324 θηλύτεραι θεαί commemorentur, quaesitum fuisse videri (sive ab Apollodoro sive ab alio quodam grammatico), utrum h. v. omnes deae an pars tantum earum comprehendantur (cf. Porph. Θ 520 de v. θηλύτεραι agens); quod si verum est, vix esse casu factum dixeris, quod ad ipsum v. 324 schol. M^{a} (f. 95^{b}, int.) exstet, quamvis male excerptum: πῶς τὸ θηλύτεραι; πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ζώων, ὅτι ἐκεῖνα μὲν καιρὸν ἴδιον ἔχουσιν, αὗται ⟨αὕτη cod.⟩ δὲ οὔ.

11 sqq. Cf. Eust., p. 1599, 34: ἰστέον δὲ ὡς τῶν τινες ὁμηρομαστίγων ἔφασαν πρὸς τὸ οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα ὅτι καὶ τίς οὐκ οἶδεν, ὡς ἡ ἀρετὴ οὐκ ἔστι κακία; πρὸς οὓς — ἔστιν εἰπεῖν καὶ ὅτι τὸ λεγόμενόν ἐστιν, ὡς οὐκ ἀρετᾷ, ὅ ἐστιν οὐκ εὐδαιμονίζει, τινὰ τὰ κακὰ ἔργα, ὡς καὶ τὸ ἀρετῶσι δὲ

344. *διὰ τί οὐκ ἐγέλα ὁ Ποσειδῶν; ἐπεὶ παρεκάλει οὐκ ἐγέλα [ὁ γὰρ παρακαλῶν οὐκ ἐγέλα]. καὶ ἄλλως· ἐπειδὴ ἀδελφὸς ἦν τοῦ Ἄρεος, οὐκ ἐνεδέχετο γελᾶν ἐπὶ τῇ δεσμήσει τοῦ ἀδελφοῦ. Vd f. 20b.

schol. T. h. v. edit. v. 321 sqq.

351. τὰ τῶν κακῶν πράγματα οὐ μόνον αὐτὰ κακά, ἀλλὰ καὶ ἐγγύαι αὐτῶν κακαί. τὸ γὰρ καὶ ἐγγύαι τὴν ἀναφορὰν ἔχει πρὸς τὰ πράγματα. Vd f. 20b, Π. T p. 119. H f. 48a int.

* ὅτι δειλαὶ καὶ δυστυχεῖς αἱ ἐγγύαι καὶ δειλῶν τὸ ἐγγυᾶσθαι. ἢ αἱ πρὸς τοὺς δειλαίους καὶ ἀσθενεῖς γινόμεναι ἐγγύαι οὐδὲν δύνανται, τῶν ἀδικουμένων ἐπεξελθεῖν μὴ δυναμένων δι' ἀσθένειαν. ἢ οὕτως· αἱ ὑπὲρ τῶν κακῶν καὶ δειλῶν ἐγγύαι καὶ αὐταὶ κακαί εἰσι, τὴν πίστιν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μηδενὸς τηρεῖν δυναμένου. παρὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ τοῦ σοφοῦ ἀπόφθεγμα· ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα. Vd f. 20b. H f. 48a. Ma f. 96a.

* δειλαὶ αἱ ἐγγύαι εἰσὶ καὶ δειλῶν τὸ ἐγγυᾶσθαι· καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς ἐπίγραμμα· ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα. σκληρὸν δὲ τοῦτο καὶ οὐκ ἀνθρώπινον, τὸ πᾶσαν ἐγγύην ἀναιρεῖν, κἂν πατέρα τις ἐγγυήσασθαι βούληται. ὁ δὲ Ὅμηρος ἄλλῃ διανοίᾳ κέχρηται, ὅτι τῶν δειλῶν καὶ B f. 76b. H f. 48a. Ma f. 96a.

---

1 sqq. cf. Polak, p. 173. 216 Vd c. l. οὐδὲ ποσειδάωνα γέλως ἔχε οὐ κεγέλα Vd 1. 2. Polak, servatis verbis ὁ γὰρ — οὐ γελᾷ (sic; e cod. E) verba ἐπεὶ παρεκάλει οὐκ ἐγέλα delet 5 Vd, interiecto ἄλλως, post lin. 13 T (c. l. δειλαί τοι δειλῶν τε) inc.: τὸ δὲ δειλαί τοι σημαίνει ἐκ πλήρους τὰ τῶν κακ. πρ. κτλ., H (c. l δειλαί τοι δειλῶν): τοῦτο σημ. ἐκ πλ. τὰ τῶν κακ. πρ. οὐ μόν. αὐτὰ κακὰ εἶναι ἀλλὰ καὶ τὰς ἐγγύας αὐτῶν κακάς 6 καὶ om. T; τὸ γὰρ ἂν ⟨?, videt. esse ἀλ⟩ γὰρ καὶ ἐγγυῖαι τὴν ἀν. κτλ. H 7 add. Vd: ἄλλως. ὀφείλουσιν κτλ., v. ad p. 78, 1 8 Vd et M c. l. δειλαί τοι δειλῶν γε ὅτι om. HM καὶ δειλὸν VdH 9 αἱ περὶ τοὺς δ., om. ἢ, H γινόμεναι om. HM post ἐγγύαι M ins. δειλαί εἰσιν 10 τῶν ἀδικημάτων ὑπεξελθεῖν ⟨ὑπεξελεῖν H⟩ δι' ἀσθ. μὴ δυν. HM διασθένειαν Vd ὅτι post οὕτως ins. M 11 καὶ αὗται Vd 11—13 τὴν — ἄτα om. H 13 ἔγγυαι M δάτα M add. Vd, interiecto ἄλλως, τὰ τῶν κακ. κτλ. = l. 5 14 M, interiecto ἄλλως· ὁ νοῦς, statim post l. 13; H (c. l. δειλαί τοι δειλῶν γε) inc.: ὁ νοῦς δεῖλαι ⟨α sup. αι scrpt.⟩ ἐστὶ καὶ δεῖλον τὸ ἐγγ. καὶ δειλὸν M 15 πάρ' ἀδάτα H 15—17 σκληρὸν — βούληται om. M 16 κἂν καὶ πατέρα τίς H 17 χρῆται M

λαοί (τ 114) *ἀντὶ τοῦ εὐδαιμόνως ζῶσιν· οὐδὲν γάρ ἡ εὐδαιμονία ἕτερον ἀλλ' ἢ συγκρότησις ἀρετῶν.* — Num in ceteris h. l. scholiis quadam tenus ad scholii a nobis editi similitudinem accedentibus item Quaestionis reliquiae insint, diiudicari nequit.

1 sqq. Cf. Ma (f. 96a, c. l. *οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε*): *ἢ ὅτι παρακαλῶν τις οὐ γελᾷ, ἢ ὅτι καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἦν Ἄρης.*

5—7 Cf. Ma (de initio scholii v. ad l. 8 sqq. extr.): . . . *ἢ ὅτι οὐ μόνον τὰ τῶν κακῶν πράγματα κακά, ἀλλὰ καὶ αἱ αὐτῶν ἐγγύαι κακαί, ὡς ὁ Πορφύριος.* — Eadem, sed verbis mutatis, Vd l. c. (rbr.).: *ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀγαθαὶ τῶν φαύλων αἱ κατεγγυήσεις γίνεσθαι* ⟨*εἰώθασι* ins. Polak, p. 375⟩ *ἐγγυητικῶς* ⟨*γνωμικῶς* Pol.⟩*· τουτέστιν ἡ τοῦ κακοῦ ἀνθρώπου ἐγγύα οὐκ ἀγαθή ἐστιν, καὶ μὴ ἐγγυῶ κακόν.*

8 sqq. Cum de rebus explicatu difficilibus non unam tantum explicationem

ευτελῶν εὐτελεῖς ὀφείλουσιν εἶναι καὶ αἱ ἐγγύαι, ἀντὶ τοῦ· μείζων εἶ, ὦ Πόσειδον, ἢ κατὰ τὸ ἀπαιτεῖσθαι παρ' ἐμοῦ, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἑξῆς· πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι καὶ καταλάβοιμι.

Vd f. 20^b. * αἱ τῶν δειλῶν ἐγγύαι, ἤτοι τῶν κακῶν καὶ ἀπόρων, δειλαὶ ἐγγυάασθαι· λεγόμεναι γὰρ οὐ πιστεύονται.

T p. 123 (v. 494). 492 sqq. ἀνόητοι δὲ οἱ Τρῶες εἰσαγαγόντες καὶ τότε ζητοῦντες, μὴ ἄρα ἐνέδρα ἐντός. ἡ Ἀθηνᾶ δὲ βλάψασα αὐτῶν τὰς φρένας καὶ ἡ Εἱμαρμένη. ἀνόητοι δὲ καὶ οἱ παρακινδυνεύοντες καὶ εἰσελθόντες. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι ὁ καιρὸς ἐβιάζετο· αἱ γὰρ ἀριστεῖς ἤδη ἐτεθνήκεσαν, καὶ χρόνος ἦν ἤδη πολύς, καὶ τοῖς πολεμίοις ἐπῄεσαν σύμμαχοι, καὶ ἐτετείχιστο ὑπὸ θεῶν ἡ πόλις, καὶ ᾠκοφθόρητο τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι, ὁπότε καὶ μετὰ νίκην ἀναστρέψαντες κακοῖς περιέπεσον. διὸ παράβολον ἐποιήσαντο, ὥσπερ καὶ οἱ ἰατροὶ ἔσθ' ὅτε κινδυνευομένοις ἐπιχειροῦσί τι ταῖς θεραπείαις.

496. v. ad γ 80. 97.

T p. 124. 532. διὰ τί τοὺς ἄλλους ἐλάνθανε δακρύων; ὅτι οὐκ ἐφεξῆς αὐτοὺς συνέβαινε καθέζεσθαι· ἔπειτα ἀπεστραμμένοι πρὸς τὴν ᾠδὴν καὶ τὸν Δημόδοκον ἀποβλέποντες εἰκότως ἠγνόουν τὸ γινόμενον. ὁ γοῦν Ἀλκίνοος διὰ τὸ πλησίον καθέζεσθαι στένοντος ἤκουσεν.

---

1 ἀτελεῖς (ut videtur) M αἱ om. H post ἐγγύαι, interiecto ἄλλως, M: κακαὶ αἱ ἀντιφωνήσεις κτλ, v. ad p. 77, 8 sqq. μεῖζον B 3 post καταλάβοιμι H: ἕως γὰρ Διὸς .... (vac. spat. 9 litt.) τὴν κτη^{ην} (?) τὸ ποσειδῶν οἱ ποι:— 4 Vd, interiecto ἄλλως, post ea, quae infr. ad l. 1 contulimus ἀπόρων ego; ἀτόπων Vd 6 sqq. cf. Polak, p. 320 6 T (c. l. ὃν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν) praem.: νῦν μὲν εὐθέως πόλιν ἄκραν 7 ἔνεδρα αἰτία ante βλάψασα ⟨βλάψας cod.⟩ ins. Polak 8 δὲ κἂν οἱ, corr. Preller 10 ἐπίεσαν, corr. Prell. 11 οἰκοφθορείτω, Preller ᾠκοφθορεῖτο 12 διὸ περὶ βουλῆς ἐποι, spr. scrpt. η, cod., διὸ ἐπιβουλὴν ἐποίησεν Preller; id., sed ἐποίησαν Polak 13 ἐσθότε (ut videt.) κινδυνευομένους, -οις ego 16 T c. l. ἔνθ' ἄλλους μὲν 17 ἀποστραμμένοι

---

in Quaestionibus Porphyrius afferre soleat, veri simillimum est, nonnulla certe eorum, quae huc congessimus, quamvis usitata quaestionum forma careant, eiusdem atque ea, quae nominatim ei tribuantur, esse originis. Sed cum de singulis parum constet (neque Eustathio, p. 1599, 58, plura quam nobis suppeditaverunt), dubitandi signo uti maluimus. Originis longe recentioris sine dubio schol. **M**^{a} adhuc ineditum, quod, interiecto *ἄλλως*, ea subsequitur, quae p. 77, 15 — 78, 1 edidimus: *κακαὶ αἱ ἀντιφωνήσεις καὶ κακῶν ἀνδρῶν τὸ ἀντιφωνεῖν. ἢ οὕτως· περὶ ἀσθενῶν ἀνδρῶν ὀφείλουσι* ⟨*ὀφείλωσι* cod.⟩ *γενέσθαι αἱ ἀντιφωνήσεις αἱ κακαί. ὡς ἐπιφώνημα δὲ τοῦτο λέγει, ὅτι ἀσθενής εἰμι, σὺ δὲ μέγας. ἢ ὅτι αἱ ὑπὲρ κακῶν ἐγγύαι κακαὶ καὶ ἐκ κακῶν. ἢ ὅτι δειλαὶ τῶν δειλῶν αἱ ἐγγύαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐγγυᾶσθαι τῶν δειλῶν ὑπάρχει. δειλὸς δὲ παρὰ τὸ δεδιέναι τὰς ἴλας, ὡς καὶ φύξηλις* (cf. Porph. *P* 143). *ἢ ὅτι κτλ.* (quae ad p. 77, 5—7 inter excerpta attulimus).

1 Cf. **Vd** (f, 20^b, interiecto *ἄλλως*, post ea, quae p. 77, 5—7 edidimus): *ὀφείλουσιν αἱ ἐγγύαι τῶν ἀσθενῶν διὰ ἀσθενῶν γίνεσθαι, ἵνα κατέχειν δύναιντο τὸν ἐγγυώμενον, τοῦ ἐγγυηθέντος μὴ ἀποτίσαντος.*

H f. 51a (v. 567).

564 sqq. ἄλογον δοκεῖ, πῶς ἀκούσας ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν Ποσειδῶνος γνώμην ἔτι διηγήσασθαι μέλλει, ὅτι ἐν προσκρούσει γέγονε τῷ θεῷ· διὸ δεῖ ὑποπτεύειν τοὺς στίχους τούτους. φαμὲν οὖν ὅτι ὑποσχόμενος ἤδη Ἀλκίνους τὴν πομπήν, οἱ δὲ ἀγαθοὶ τὰς ὑποσχέσεις οὐκ ἀναπαλαίουσιν· οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅτι κεν κεφαλῇ κατανεύσῃς (Α 527). ἔτι δὲ καὶ ἡ φιλοξενία ἐποίει καταφρονεῖσθαι τὴν πρόρρησιν μηδὲ πάνυ πιστευομένην παρὰ τοῦ Ἀλκινόου· διό φησι τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν ἢ ἀτέλεστα εἴη. νῦν δὲ ἐν τῇ διηγήσει Ὀδυσσεὺς οὐ μόνον τὴν ἔχθραν τοῦ θεοῦ λέγει, ἀλλὰ καὶ τὴν μαντείαν τὴν παρὰ τοῦ Κύκλωπος· ὀψέ ποτ' ἔλθῃ, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους (ι 534).

T p. 125 (v. 564).

. . . . εἰ δὲ ἔμαθεν Ὀδυσσεὺς τὸν χρησμόν, οὐκ ἂν αὐτοῖς ἐμήνυσεν τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀλκίνοος ἔπεμψεν ὑπερβολῇ φιλοξενίας. ἀλλὰ καὶ εὐχὴ γέγονε τοῦ Κύκλωπος· ὀψὲ κακῶς νεῖαι (confus. c. λ 114). ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἴσως ἔχαιρον τῇ πηρώσει τοῦ Κύκλωπος, δι' αὐτῶν ἀναγκασθέντες μετοικῆσαι (ζ 5 sqq.).

H f. 55b (ι 345). T p. 137 (ib.).

διὰ τί Ὀδυσσεὺς πρὸς τοὺς Φαίακας ἔλεγεν, ὅτι τὸν Κύκλωπα ἐτύφλωσε Ποσειδῶνος υἱὸν ὄντα, οὖσιν ἀπογόνοις Ποσειδῶνος; λύων οὖν Ἀριστοτέλης (fr. 173 edit. Teubn.) φησίν, ὅτι ᾔδει ἐχθροὺς αὐτοὺς

---

1 sqq. cf. Polak, p. 321   1 H c. l. φῇ ποτὲ φαιήκων   3 fort. leg. ὅτι ὑποσχόμενον ᾔδει Ἀλκίνουν τὴν π.   5 κατανεύσεις   7 φασὶ (φησὶ Q)   11 sqq. cf. Polak, p. 392   11 T (c. l. ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς) praemittit: ἀθετοῦνται — παλιλλογοῦνται (= p. 400, 22—26 Dind., fere, nisi quod l. 24 ὑπὸ τοῦ μάντεως ἀναμιμνήσκεται legitur)   12 τὰ περὶ αὐτοῦ coni. Polak   φιλοξεινίας, ειν e corr., T   13 τοῦ dubium (detrit.)   κακῶς νῆα T; νεῖαι ego; ὀψὲ κακῶς ἔλθοι νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης Preller   14 δι' αὐτὸν; corr. Prell.   16 παρὰ τοῖς Φαίαξιν coni. Polak, p. 412   17 ὄντα om. T   οὖσιν καὶ αὐτοῖς ἀπογ. τοῦ π. T   οὖν om. T   18 φησίν om. T

---

1 *Ἀπορία*, solutionibus non additis, schol. **M**a (f. 101a) v. 571 habet: *νῦν τὸ εἴη ἀντὶ τοῦ ἐάσῃ. ὑπὸ δὲ τῆς κατὰ τὴν διήγησιν ἡδονῆς τῆς προρρήσεως ἐπελάθετο. ἀλλὰ πῶς ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα ἀκούσας τὴν Ποσειδῶνος μηνύει ὀργὴν ἢ ἠθέλησε τὰ ἀληθῆ εἰπεῖν*; Eadem fere etiam **E** (f. 91a, rec.) et **Vb** (f. 59a).

2 De athetesi versuum cf. schol. T (v. ann. crit. ad l. 11 et Polak l. c.) v. 564 et **H** (f. 80b, c. l. *πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι*) *ν* 173: *ὅτι ἐκ τοῦ τόπου τούτου μετάκεινται εἰς τὰ κατ' ἀρχὴν πρὸς Ὀδυσσέα ὑπὸ Ἀλκινόου λεγόμενα· οὐκ ὀρθῶς· εἰ γὰρ ἐμέμνητο τοῦ χρησμοῦ, οὐκ ἂν ἀπεκομίσθη Ὀδυσσεύς*. Cf. etiam Eust. *θ*, p. 1610, 47.

7. 8 Cf. Eust. p. 1610, 3 sqq.

16 sqq. Cum ad librum *ι* in re simillima una ex iis solutionibus, quae ad *θ* afferuntur, recurrat (l. 18), difficultates quoque olim fuisse coniunctas veri est simillimum. Etiam Eust. ad *ι* (532, p. 1643, 20 sqq.) non nihil ex iis quae scholia ad *θ* 564 sqq. habent attulit. — Schol. *κ* 72. 73 longius distant.

† **Vd** (f. 29a), **H** (f. 55a) *ι* 333, **M** (f. 108b) *ι* 326: *διὰ τί* ⟨*πῶς* HM⟩ *οὐκ ἐδεδίει τοὺς ἐκγόνους Ποσειδῶνος Φαίακας, τὴν πήρωσιν λέγων Κύκλωπος; Ἀριστοτέλης οὖν φησιν, ὅτι* ⟨*ὡς* H⟩ *ᾔδει ἐχθροὺς ὄντας αὐτοῖς· οἳ σφέας σινέσκοντο* ⟨inde ab *οἳ* om. Vd⟩.

ὄντας τοῦ Κύκλωπος· ἐκβληθέντας γάρ φησιν ὑπὸ τῶν Κυκλώπων ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν Σχερίαν·

οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ
ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής,
εἷσεν δὲ Σχερίῃ, ἑκὰς ἀλλων ἀλφηστάων (ζ 6 sqq.).

H f. 57[b] (ι 525). πῶς παρὰ Φαίαξιν ἐχθρὸν ἑαυτὸν Ποσειδῶνος λέγει; φαμὲν ὡς ἀπολαβὼν ἤδη τὰ τῆς εὐχῆς καὶ πεπονθὼς ἐλεεινά· ἔτι δὲ καὶ τὸ τελευταῖον ναυάγιον διὰ Ἥλιον γενόμενον καὶ τὰς ἐκείνου βόας ἔπειθεν αὐτόν, ὅτι πέπαυται μὲν Ποσειδῶν εἰς Ἥλιον.

571. ad p. 79, 1.

581. ad l. 14 sqq.

H f. 51[a]. Vd f. 24[a], Π. D[3] f. 242[a], Π. 583. αἷμα μὲν λέγειν ἀκουστέον τὰ τέκνα· καὶ γὰρ τὸ αἵματος εἶς ἀγαθοῖο (δ 611) δηλοῖ τὸ ἐκ σπέρματος εἶναι ἀγαθοῦ, ὅτι καὶ τὸ σπέρμα ἐν οὐσίᾳ ἐστὶ τῷ αἵματι. τὸ δὲ καὶ γένος αὐτῶν ἤτοι τῶν τέκνων λέγει, ἵν' ᾖ τὰ ἔκγονα, ἢ τὸ αὐτῶν γένος, ἵνα τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ἐκ γεννήσεως ὀνομάζῃ· μεθ' οὓς κηδίστους εἶναι τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν συγγενεῖς, οἵπερ εἰσὶ γαμβροὶ καὶ πενθεροί, οὓς πηοὺς ὀνομάζει διὰ τὰ ἐπιδιδόμενα ἐπὶ ταῖς γαμουμέναις πάματα καὶ πώεα.

---

3 ποτε T εὐρυχώρῳ codd.; corr. Preller 7 εἶπε δ' ἐν σχ. T ἀλφιστάων H 8 H interiecto ἄλλως ab iis quae suo loco edidimus diremptum 10 et 11 ἴλιον pro ἥλιον cod.; utrumque corr. Polak, p. 418; id. (l. 11) dubitanter ὅτι πεπράυνται μένος Ποσειδῶνος εἰς ἔλεον coni. 14 Vd c. l. μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν λέγειν ἀκουστέον om. Vd 15 εἰσὶν ἀγαθοῖο Vd 16 ἐν οὐσία ἐπὶ τῷ αἵμ. H 16—19 Vd (et D) ita: αἵματι, γένος δὲ οἱ ἔκγονοι καὶ οἱ ἐκ πλαγίου, οἷον ἀδελφοὶ ἀνεψιοὶ καὶ τοιοῦτοι· πηοὶ δὲ οἱ ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς, οἵπερ εἰσὶ γαμβροὶ κτλ. 16 τὸ δὲ κατὰ γένος αὐτ. H 17 ἵν' ᾖ τὰ ἔκγονα ἵν' ᾖ τὸ αὐτῶν γένος H, unde (deleto altero ἵν') ἢ τὸ αὐτ. γ. ego 18 γεννήσεως ego; γενήσεως H 19 κατ' ἐπὶ γάμου H; corr. Dind. (?); cf. infr. ad h. v. 20 πάματα ego; πάμματα codd.

---

14 sqq. Coniungendum cum schol. Porphyriano *Ε* 695 (edit. p. 77, 8 sqq.), cuius sub finem *Γ* 163: *ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε*, affertur. — Cum schol. Vd formam sine dubio paullo recentiorem exhibente h. l. Eust. p. 1611, 25 fere congruit; etiam **B** (f. 80[a]) v. 581: *αἷμα οἱ παῖδες, γένος ἀδελφοὶ καὶ ἀνεψιοί. οἱ πηοὶ οὖν φίλτατοι τυγχάνουσι μετὰ τὸ αἷμα καὶ τὸ γένος*, ea re quod *ἀνεψιοὺς* infert ad idem schol. Vd accedit.

19 Apollon. *πηός· ὁ κατ' ἐπιγαμίαν οἰκεῖος*. Id. Hes., Suid. Paullo plura Epimer. An. Oxon. I, p. 357, 22: *φίλοι μὲν λέγονται οἱ μηδὲν τῷ γένει προσήκοντες, πηοί δὲ οἱ κατ' ἐπιγαμίαν συγγενεῖς* (id. Et. M. 669, 37; simil. schol. **T** p. 125, v. 581, a Polakio, p. 216, et Obs. p. 97, correctum), e quibus Porphyriana suppleri posse, propter Il. p. 77, 9 cave existimes.

20 Cf. Townl. *Γ* 163: *πηοί λέγονται οἱ ἐπίκτητοι συγγενεῖς, παρὰ τὸ πάσασθαι*.

ι

5 sqq. Ἀπρεπὲς τέλος ὁρίζειν τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν. λύεται δ' ἀπὸ τοῦ προσώπου· πρὸς οὓς *λέγει*, αὐτοὶ γὰρ ἦσαν οἱ φάσκοντες αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χοροί τε (θ 248). οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ· συμπόσιον γὰρ τότε παρῆν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς λέξεως· καὶ τούτων οἱ μὲν ὅτι εὐφροσύνη τῆς ἡδονῆς τῷ φρονεῖν διαφέρει, οἱ δὲ ὅτι τέλος ἐπὶ οὐσίας ἢ τάξεως ἢ συμπληρώσεως, ἀκουστέον δὲ τῶν πρὸς εὐωχίαν. Vd f. 24ᵃ, Π. D f. 242ᵃ, Π. H f. 51ᵃ (l. 2—7).

τῶν Ἐπικουρείων ἡ δόξα· οὗτοι γὰρ ἐδόξαζον τέλος εἶναι τὴν ἡδονήν. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς βίου τέλος εἴρηκε τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ συμποσίου τινός.

οὐ πάντως ἀποδεχόμενος τὸν τοιοῦτον βίον ἐπαινεῖ, ἀλλὰ ἁρμόζεται κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν ὑπὲρ τοῦ τυχεῖν ὧν ἐβούλετο. προσποιεῖται οὖν τὸ ἀβροδίαιτον ἀσπάζεσθαι τῶν Φαιάκων, ἀκηκοὼς λεγόντων T p. 126.

---

1 Vd c. l. τέλος χαριέστερον εἶναι, de initio D v. hic ad l. 7, de H infr. ad l. 11 sqq. τροφὴν D 2 τοῦ om. D λέγει addidi, codd. om. οἱ om. Vd 3 χοροί τε om. Vd 4 τοῦ om. D καὶ om. D 5 τούτων ἡ μὲν ἡ εὐφροσύνη Vd 6 ὅτι τὸ τέλος ἐπὶ οὐσίας καὶ τ. D δὲ om. DH 7 post εὐωχίαν in Vd interiecto ἄλλως sequuntur quae nos quoque subiunximus; eadem in D (signo ad οὐ γὰρ ἔγωγε relata) priorem partem antecedunt; H post εὐωχίαν interiecto ἄλλως habet ταῦτα ἁρμοζόμενος κτλ., quae inter excerpta rettulimus 8 ἐπικουρίων DVd 9 οὐ spr. lin. add. Vd, extr. lin. D 11 T c. l. ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ 11. 12 ἁρμόζεται καὶ τ. π. T; κατὰ Prell., πρὸς Polak, p. 395

---

1 sqq. Difficultas sine dubio temporibus Aristotele superioribus mota (cf. Iliad. Prolegg. p. 414) neque usque ad Neo-Platonicorum aetatem neglecta (ibid. p. 410) in frustula quaedam dissecta ad nos pervenit, quae in aliis quibusdam scholiis statim afferendis denuo inter se consuta sunt. Cum autem apud Heraclitum, alleg. c. 75, et Plutarchum, V. H. c. 150, eadem, quae l. 2 et 11 legitur, explicatione proposita, (Epicurus quod poetam prave intellexerit vituperetur) schol. H ι 28 *τέλος* Epicureum laudans ad Porphyrium, quem eodem atque Heraclitum et Pseudo-Plutarchum usum esse fonte effecimus (Prol. Il. p. 401. 2. 14; cf. R. Weber, Stud. Lps. XI, p. 182), referri nequit.

1—7 Inest et Megaclidis et Eratosthenis s. Seleuci solutio, v. ad l. 12 sqq. et p. 82, 1 sqq.

11 sqq. Cf. H (f. 51ᵃ, c. l. *οὐ γάρ ἔγωγέ τί φημι*): *προσχαρίζεται εἰς τὰ τοιαῦτα τοῖς Φαίαξιν Ὀδυσσεὺς εἰδὼς αὐτῶν τὸ ἡδυπαθές. ἐγκαλοῦσι δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ φιληδονίαν, λέγοντες τὴν ἀπόλαυσιν τέλος ἡγούμενον τοῦ βίου διὰ τούτων. ἁρμόζεται δὲ τοῖς ἤθεσιν αὐτῶν ἀκούσας παρὰ τοῦ Ἀλκινόου αἰεὶ δ' ἡμῖν κτλ.* (l. 2 sqq.). Brevius est alterum schol. H, quod his (i. e. l. 7) interiecto *ἄλλως* subiungitur (id. B f. 80ᵇ, ad *ἔγωγε* relat., et Mᵃ f. 102ᵃ, c. l. *τέλος χαριέστερον*): *ταῦτα ἁρμοζόμενος τῷ καιρῷ λέγει. οὐ τοῦ παντὸς δὲ βίου τέλος εἴρηκε τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ συμποσίου* ⟨*συμπόσιον* H⟩ *τινός* (add. M, praemisso *ἄλλως*, schol. de variis v. *τέλος* notionibus, quod huc non pertinet). Utrumque hic potissimum propter *ἁρμόζεσθαι* illud, quo cum T congruit, contuli.

12 sqq. Cf. Athen. XII, p. 513 B: *ὁ δὲ Μεγακλείδης* (cf. Prol. Il. p. 414)

αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χοροί τε. Cέλευκος δὲ τὴν εὐφροσύνην, ὅταν εὖ φρονῶμεν, καὶ *σώζει* τὴν αὐτάρκειαν, ἵνα μὴ φαίνηται κόλαξ.

19. η 207 sqq.

B f. 80[b]. M[a] et [b] f. 102[b]. H f. 51[b]. 25. 26. πῶς χθαμαλή; πῶς καὶ πανυπερτάτη; ἔστι δὲ cύγκριcις, ἡ πρὸς τὰς ἄλλας νήσους ποιεῖ αὐτὴν λέγεσθαι χθαμαλήν· αὐτὴ δὲ καθ' αὑτὴν μὴ ἀντεξεταζομένη πρὸς Cάμον καὶ Ζάκυνθον ὑψηλή ἐστιν. ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς δύσιν μέρος ὑψηλή ἐστι διὰ τὸ ὄρος, τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὴν χθαμαλή· εἰκὸς οὖν ἔχειν αὐτὴν ἄμφω. ἢ καὶ χθαμαλὴ μὲν διὰ τὴν θέσιν, πανυπερτάτη δὲ διὰ τὴν τῶν οἰκούντων λαμπρότητα· ἐπάγει γὰρ τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. *** τὸ δὲ πρὸς ζόφον ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν λεχθεισῶν νήσων εἴρηται, ἐπεί ἐστι δυτικωτέρα αὐτῆς ἡ Cικελία.

Vd f. 24[b]. ἐναντιότητα ἔχει τὸ χθαμαλή τῷ πανυπερτάτη. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆς λέξεως. φύσει μὲν γὰρ χθαμαλή, τῶν δ' ἄλλων πανυπερτάτη [ἀλλὰ] κατὰ δόξαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὁ θαυμαστὸς Πορφύριος. μή-

---

1 δαῖς 2 ὅτε cώζει addidi; cod. om.: Polak, p. 397: Cέλ. δὲ τὴν εὐφρ. νοεῖ, ὅταν εὖ φρ. πρὸς τὴν αὐτάρκειαν, ἵνα κτλ. coni. 5 H c. l. αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη ἐστιν post χθαμαλή ins. M[a] καὶ om. H ἡ (non ἔστι) δὲ συγκρ. H 6 ἡ πρὸς H, ἣ πρὸς BM[a] 7—13 ἐπὶ δὲ κτλ. M[b] in marg. sup. addidit signisque appositis ad v. ὑψηλή ἐστιν, quibus schol. M[a] finitur, revocavit 8 αὐτῆς ante μέρος add. HM[b] ὑψηλόν M[b] 9 χθαμαλόν HM[b] ἔχει M[b] αὐτὸ ἄμφω HM[b] καὶ om. HM[b] 10 κατοικούντων M[b] 11 τρηχεῖα B de lacuna, quam invitis codd. statui, v. infr. ὡς Polak, p. 87; οὐ codd. 12 αὐτῆς om. H 14 Vd c. l. αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη 16 ἀλλὰ dittographiae v. ἄλλων deberi videtur

---

φησὶ τὸν Ὀδυσσέα καθομιλοῦντα τοὺς καιροὺς ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ὁμοήθης τοῖς Φαίαξιν εἶναι τὸ ἁβροδίαιτον αὐτῶν ἀσπάζεσθαι, προπυθόμενον τοῦ Ἀλκίνου αἰεὶ δ' ἡμῖν κτλ. . . . . . μόνως γὰρ οὕτως ᾠήθη ὧν ἤλπιζε μὴ διαμαρτεῖν. Cf. ibid. V, p. 192 C (R. Weber l. c. p. 183); Plut. et Heraclit. ll. cc.; Eust. p. 1612, 12.

1 sqq. Proluserat Seleuco Eratosthenes, sec. Athen. I, p. 16 D, v. 6 in *ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κακότητος ἀπούσης* mutatum explicans: *κακότητος ἀπούσης, φάσκων τῆς ἀφροσύνης· ἀδύνατον γὰρ μὴ φρονίμους εἶναι Φαίακας, οἳ μάλα φίλοι εἰσὶ θεοῖσιν, ὡς ἡ Ναυσικάα φησί* (ζ 203). — Ceterum Polak, p. 397, scite quae apud Stob. ecl. II, 7, 3[e] (p. 49 W., quae Arii Didymi esse constat) de iisdem Ulixis verbis leguntur comparavit: *ἡ δ' εὐφροσύνη ψυχική τίς ἐστι διάθεσις, ἣν ἄν τις ἐξηγήσαιτο καλὴν φρόνησιν, τοῦτο δ' ἂν ἐκδέξαιτο τὴν ἐπὶ τοῖς καλοῖς φρόνησιν.* Idem rectissime cum *αὐταρκείᾳ* Ulixis (l. 2) contulit quod (ut nunc constat sec. Dioscuridem, ap. R. Web. l. c. p. 89, 8) *ὁ ποιητὴς — εὐτελῆ κατεσκεύασε πᾶσι τὸν βίον καὶ αὐτάρκη.*

5 sqq. Easdem fere solutiones longe brevius Eust., p. 1613, 48, congessit.

9 † M[a] (f. 102[b], c. l. *αἱ δέ τ' ἄνευθε*) v. 26: *αὕτη ἡ ὑπερτάτη κατὰ τὸ πρωτεῖον χαμηλότερον κεῖται.*

11 sqq. Haec solutio, in qua v. *χθαμαλή* interpretationem excidisse apparet, parum accurate ac peius etiam quam schol. T ad p. 83, 1 allatum (quod

ποτε δὲ τὸ πανυπερτάτη πρὸς ζόφον cυναπτέον, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον, ὅτι ἡ χθαμαλὴ πρὸς τὰς ἄλλας τὰς κατὰ ἀνατολὰς κειμένας Ἰθάκη πανυπερτάτη ἐcτὶ πρὸς δύcιν, ὡς ὑπερκειμένη καὶ ὑψηλοτέρα οὖcα τῶν δυτικῶν. ἢ διὰ τὸ εἶναι ἐκεῖ τοὺς κατοικοῦντας ἀνδρείους· ἐπάγει γὰρ τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.

33. ad η 258 (ad p. 68, 25 sqq.).

44. ἐναντία, φηcὶ, λέγει ἑαυτῷ ὁ Ὅμηρος. ἐν μὲν γὰρ Ἰλιάδι H f. 51b. παράγει τὸν Ὀδυccέα τύπτοντα καὶ τοὺς μηδὲν αὐτῷ προςήκοντας τῶν cτρατιωτῶν· ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ' ἐφεύροι, τὸν cκήπτρῳ ἐλάcαcκε παραcτάc (B 198. 99 confus. c. 189), καὶ ταῦτα ποιῶν ἔπειθεν. ἐνταῦθα δὲ οὐδὲ τῶν ἰδίων ἄρχειν δύναται· οὐ γὰρ αὐτῷ πείθονται ἀποπλεῖν· cτρατηγοῦ δέ ἐcτι κακοῦ τὸ καταφρονεῖcθαι. οὔτε οὖν λόγῳ δεινὸc ἦν (ἔπειθε γὰρ ἄν), οὔτε δόξῃ μέγας (ἐδεδίεσαν γὰρ ἄν), οὔτε μὴν χρηcτὸc (ᾑδοῦντο γὰρ ἄν). ἐροῦμεν οὖν ὅτι εὐθὺc ἀπὸ τῆc νίκηc ὄντεc οἱ ἑταῖροι ἐγαυρίων τῇ τύχῃ. τοιαῦτα δέ τινα καὶ Ἀγαμέμνων πέπονθεν· ἠναντιοῦντο γὰρ αὐτῷ πολλάκιc Ἕλληνεc. παραδέδωκε δὲ ἡ ἱcτορία ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι ὕcτερον ἐπανάcταcιν ἐποιήcαντο οἱ ἴδιοι αὐτοῦ cτρατιῶται.

47. πῶc οἱ ἀπολόμενοι Κίκονεc βοὰν εἶχον; φαμὲν ὅτι ἐν τῷ B f. 81a. πορθεῖcθαι ἐβόων, ἤκουcαν δὲ οἱ γείτονεc οἱ τὴν ἤπειρον οἰκοῦντεc, H f. 51b int. ὅ ἐcτι μεcόγειοι· οἱ γὰρ πορθηθέντεc παραθαλάccιοι ἦcαν. Ma f. 103a.

51. ζ 103.

---

2 κατὰ bis script. 5 τρηχεῖαν (ν, ut videtur, delet.) 7 sqq. cf. Polak, p. 399, post φηcὶ Zoili nomen excidisse suspicatus 7 H c. l. τοὶ δὲ μέγα νήπιοι 13 λέγω; corr. ex Eust.; λέγειν Q 14 ἐδέδιε γάρ, om. ἄν; corr. ex Eust. ἠροῦντο γάρ, om. ἄν; corr. Polak 18 δεύτερον ἀπόcταcιν ἐποίηcαν, corr. Struve et Polak 19 B lemm. τότε δὴ κικόνεccι γεγώνευν, M γεγώνευν, H τόφρα δ' ἄρ οἰχόμενοι habent ἀπολλόμενοι BH οὖν post φαμὲν ins. M 21 πορθήcαντεc H

---

statim ab initio huic loco est simillimum) secundam scholii Vd solutionem reddere videtur. Cf. etiam † H (f. 51b int., c. l. *χθαμαλή*) et Ma (f. 102b) v. 25: [*ταπεινὴ ἢ κοίλη τὴν θέσιν*, H] *πῶς οὖν πανυπερτάτη; ἢ τῇ δόξῃ ἢ πρώτη τῶν ἄλλων ὡς* ⟨om. haec tria verba H⟩ *πρὸς δύσιν.*

1 sqq. Solutionem Porphyrius attulisse videtur a Strabone, X, p. 454, ex Apollodori Catalogo sumptam: *ἐξηγοῦνται δὲ οὐ κακῶς· οὔτε γὰρ χθαμαλὴν δέχονται ταπεινὴν ἐνταῦθα, ἀλλὰ πρόσχωρον τῇ ἠπείρῳ, ἐγγυτάτω οὖσαν αὐτῆς, οὔτε πανυπερτάτην ὑψηλοτάτην, ἀλλὰ πανυπερτάτην πρὸς ζόφον· οἷον ὑπὲρ πάσας ἐσχάτην τετραμμένην πρὸς ἄρκτον· τοῦτο γὰρ βούλεται λέγειν τὸ πρὸς ζόφον· τὸ δ' ἐναντίον πρὸς νότον· αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.* Eadem solutio, si ab ipso initio (*ὡς πρὸς ὕψος*) discesseris, inesse potest in schol. † T (p. 127, c. l. *αὐτὴ δὲ χθαμαλή*) v. 25: *ὡς πρὸς ὕψος. πανυπερτάτη δὲ ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν κατειλεγμένων, ὅτι ὑπέρκειται ἐκείνη ἐν τοῖς δυτικοῖς μέρεσιν ὑπὲρ πασῶν τῶν παρακειμένων ταπεινότερον* ⟨videtur esse *-οτέρα*⟩, quo cum scholio cf. p. 82, 11 sqq.

7 sqq. Eust. *ι*, p. 1615, 21 sqq.

H f. 51^b txt. 56. ἠῶϲ] τὸ ἀπὸ πρωίαϲ μέχρι ὥραϲ ϛ' διάϲτημα.

H f. 52^a. 60. πολλοὶ κατηγόρουν τοῦ ἀπιθάνου, ὧν εἷϲ ἐϲτι καὶ Ζωίλοϲ· ἄτοπον γὰρ ἡγοῦνται μήτε πλέοναϲ μήτε ἐλάττουϲ ἀνῃρῆϲθαι ἀφ' ἑκάϲτηϲ νηόϲ, ἀλλ' ἴϲουϲ ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπιτάγματοϲ· χρὴ δὲ τὰ πλάϲματα πιθανὰ εἶναι. λύει δὲ ὁ Κράτηϲ οὕτωϲ· βούλεται Ὅμηροϲ ἑβδομήκοντα δύο ἀπολωλόταϲ ϲημᾶναι. πεζὸν μὲν τὸ φάναι ἀπώλοντο οἱ ἑβδομήκοντα δύο, καὶ ϲχεδὸν ἀδύνατον εἰπεῖν [εἶναι] ποιητικῶϲ διὰ τὸ μέτρον. δώδεκα δὲ νεῶν οὐϲῶν καὶ ἀπολομένων ἑβδομήκοντα δύο, εἴτε ἐκ μιᾶϲ νεὼϲ ἁπάντων εἴτε ἐκ πλειόνων, μηκέτι εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν ϲτρατιωτῶν πλήρη ἐν ἑκάϲτῳ πλοίῳ. ὅτε γὰρ ἤμελλον ἀποπλεῖν, τότε ἐξ ὀνόματοϲ καλῶν πάνταϲ καὶ εὑρὼν τοὺϲ λείπονταϲ, ἀναγκαίωϲ ἐμέριϲεν εἰϲ τὰϲ ναῦϲ ἐξ ἴϲηϲ· ἐνέλιπον δὲ ἓξ εἰϲ ἑκάϲτην ναῦν ἐρέται.

H f. 52^b (v. 106). Vd f. 25^b (ib.). T p. 134 (v. 311), l. 13-19. 106 sqq. Ζητεῖ Ἀριϲτοτέληϲ (fr. 172 edit. Tbn.), πῶϲ ὁ Κύκλωψ ὁ Πολύφημοϲ, μήτε πατρὸϲ ὢν Κύκλωποϲ — Ποϲειδῶνοϲ γὰρ ἦν — μήτε μητρόϲ, Κύκλωψ ἐγένετο. αὐτὸϲ δὲ ἑτέρῳ μύθῳ ἐπιλύεται· καὶ γὰρ ἐκ Βορέου ἵπποι γίνονται (Υ 223), καὶ ἐκ Ποϲειδῶνοϲ καὶ τῆϲ Μεδούϲηϲ ὁ Πήγαϲοϲ ἵπποϲ. τί δ' ἄτοπον ἐκ Ποϲειδῶνοϲ τὸν ἄγριον τοῦτον γεγονέναι, ὥϲπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτοῦ ἀναλόγωϲ τῇ θαλάττῃ ἄγρια γεννᾶται ἢ τερατώδη ἢ παρηλλαγμένα.

---

2 H c. l. ἓξ δ' ἀφ' ἑκάϲτηϲ 4 ἴϲωϲ ἀπὸ τοῦ ἐπιτ. H; corr. I. G. Schneider ap. Buttm. p. 576 5. 6 ἑβδομηκονταδύο hic et infra cod. 6 ἀπωλωλόταϲ fuit, sed prius ω corr. in ο φᾶναι ἀπώλλοντο 7 ποιητικὸν; correxi et εἶναι delevi sec. schol. infr. allatum 8 ἀπολλομένων 11 τοὺϲ ἐλλείπονταϲ coni. Usener ap. Wachsm., Crat. Mall. p. 49 13 HVd c. l. κυκλώπων δ' ἐϲ γαῖαν, T c. l. ϲὺν δ' ὄγε δ' αὖτε δύω μάρψαϲ ζητεῖ ὁ ἀρ. T ὁ ante Πολ. om. VdT 15 μήτε μητρὸϲ αὐτὸϲ κύκλωψ ἐγένετο ἑτέρω μύθω κτλ. T; Κύκλ. ἐγένετο αὐτόϲ· ἐκ δὲ τοῦ μύθου ἐπιλ. coni. Rose 18 γενέϲθαι Vd θαλάϲϲη Vd 19 παρηλαγμένω, rel. om., T

---

1 Excerptum e quaest. ad Iliad. Θ 1 edita (p. 111, 6).

2 sqq. Cf. † Eust. ι, p. 1614, 49 sqq.

5 sqq. † B f. 81^a: *οβ' ἀπολωλότας βουλὴ τῷ Ὁμήρῳ σημᾶναι· πεζὸν οὖν τὸ φάναι ἀπώλοντο* ⟨*ἀπόλλοντο* cod.⟩ *οἱ οβ', καὶ σχεδὸν ἀδύνατον εἰπεῖν ποιητικῶς διὰ τὸ μέτρον.*

8 sqq. † T p. 128: *ἓξ δ' ἀφ' ἑκάστης νηός] τὸ πλῆθος τῶν ἀπολομένων* ⟨*ἀπολλομένων* cod.⟩ *εἶπεν ἑκάστην εἰς ναῦν ἀνδρῶν* ⟨Preller; *ἄνδρας* cod.⟩. *καὶ δῆλον γὰρ ὅτι ἐπεμέρισαν ἐκ τῶν περισεσωσμένων τοῖς ἀποβεβληκόσι τινὰς ὑπὲρ τοῦ ἐν ἑκάστῃ τὸν ἴσον* ⟨*ἶσον* cod.⟩ *ἀποδιαμένειν ἀριθμόν.*

13 sqq. Cum dubitari vix possit quin difficultates, quas in iis, quae de Cyclopum et corporis et animi indole tradantur, inesse nemo negabit, a philosophis, in quibus primo obtutu se offerunt Aristoteles et Antisthenes, aliisve doctis hominibus coniunctae sive prolatae sive solutae sint, etiam frustula quaedam nunc aliis versibus adscripta huc conferre satius visum est (similiter egit Preller schol. ι extr.).

13—19 Eadem fere Vb (f. 61^a) h. l. habet.

17 Cf. Eust., p. 1622, 41.

γελοίως δ' αὐτοὺς ἐτυμολογεῖ Ἡσίοδος (theog. 144)· Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρα σφέων κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ.

ὁ δ' Ὅμηρος φαίνεται τὴν φύσιν αὐτῶν λέγων *οὐκ εἰδὼς τὸ τοιοῦτον*· εἰ γὰρ ἦν τι τοιοῦτον, ὥσπερ τὰς ἄλλας ἰδιότητας τῶν ὀφθέντων ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ Κύκλωπος, τὸ μέγεθος, τὴν ὠμότητα, οὕτω κἂν τὸ περὶ ὀφθαλμοῦ ἔγραψε. φησὶ δὲ ὁ Φιλόξενος, ὅτι ἐπλάνησε τὸν Ἡσίοδον τὸ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν τυφλωθέντα μηκέτι ὁρᾶν. οὔτε δὲ περὶ πάντων εἶπε τῶν Κυκλώπων τοῦτο Ὅμηρος εἰκός τε τὸν Πολύφημον κατά τινα ἄλλην αἰτίαν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολωλεκέναι πρὸ τῆς Ὀδυσσέως ἀφίξεως.

ὁ Κύκλωψ κατὰ Ὅμηρον οὐκ ἦν μονόφθαλμος φύσει, ἀλλὰ κατά τινα συντυχίαν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀποβεβλήκει· δύο γέ τοι Vd f. 29a (v. 383), Π. Ma f. 110b (v. 401).

---

2 οὔνομ' H οὔνεκ' H 3 ἕεις H ἀνέκειτο Vd 4 φαίνεται om. Vd τὴν ins. Polak, p. 36 4. 5 οὐκ — τοιοῦτον post λέγων e schol. † T inserui; uno γὰρ in γοῦν mutato loco mederi studuit Buttm.; simil. Polak 5. 6 τῶν ὀφθαλμῶν ἔγρ. Vd τὴν ὁμοιότητα Vd 7 οὕτως περὶ τοῦ ὀφθ. Vd 9 περὶ πάντων εἶπε τοῦτο τῶν κυκλώπων ὁ ὅμηρος εἰκὸς δὲ Vd 10 κατὰ τὴν ἄλλην αἰτίαν Vd 11 quae in codd. sequuntur οἱ δὲ ἀντιλέγοντες κτλ. edit. p. 86, 3 sqq. 12 M c. l. οἱ δὲ βοῆς, Vd s. l. κατὰ μὲν ὅμηρον M 13 ἀποβεβληκὼς corr. Polak, p. 33 13 sq. δύο γὰρ ὀφρύας M

---

1 — 11 (vel usque ad p. 86, 2). Haec ex eodem fonte, quo Etym. Gud., p. 352, 43; An. Ox. I, p. 254. II, p. 50; cod. Sorbon. (ap. Gaisford. ad Et. M. p. 544, 7), quorum verba corruptissime tradita optime Polak, p. 33, restituit, manaverunt. Quem fontem esse Philoxeni sive in Odysseam commentarium sive — quo propter etymologica, quae lexica servaverunt, Porphyrius resecuit, magis inclino — glossas (cf. de Et. M. v. *μοχλός*, p. 592, 18, similiter ambigentem Maur. Schmidt, Phil. IV, p. 632), scholium clarissima in luce ponit, ita quidem ut Philoxenea ex utroque fonte certissimum in modum possint restitui. Neque enim ea tantum, quae etiam schol. T ad l. 5 sqq. allatum (in quo *φησίν* illud rectissime ad Philoxenum rettulit Polak) habet, sed omnia inde a l. 1 eiusdem esse auctoris apparet.

5 sqq. † T v. 257 (p. 133, c. l. *αὐτόν τε πέλωρον*): [*θαυμάσιον καὶ ἄγαν φοβερὸν ἰδεῖν.*] *ἐχρῆν δέ, φησίν, εἴπερ αὐτὸν ᾔδει* ⟨Polak, p. 36; *εἴδη* s. *ἴδη* cod.⟩ *μονόφθαλμον, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπισημήνασθαι, ὑποτάξαντα* ⟨*ὑποζεύξαντα* Polak⟩ *μόνον ὀφθαλμὸν ἐν τῷ μέσῳ ἔχοντα* ⟨*ἔχειν* Pol.⟩.

12 sqq. † H (f. 3a), Ma (f. 11a) α 69 (cf. Ludwich, progr. III, p. 12. 13): *οὐκ ἦν μονόφθαλμος ὁ* ⟨haec quidem in H paene evanuerunt; M, in quo praecedunt verba de v. *ἀλάωσεν* notione agentia, quae huc non pertinent, *δὲ* post *ἦν* inserit⟩ *Κύκλωψ καθ' Ὅμηρον, ὡς καθ' Ἡσίοδον. φησὶ γοῦν πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἄμφι* ⟨*ἄμφιος* M⟩ *καὶ ὀφρύας, οὐχ ὡς Θεόκριτος* (XI, 31)· *οὕνεκά μοι πλατεῖα μὲν ὀφρὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ. ἑτερόφθαλμος* ⟨coni. cum Cobeto Polak p. 27; *μονόφθαλμος* M; H evanuit⟩ *οὖν ἦν καθ' Ὅμηρον, τοῦ ἑνὸς αὐτοῦ ὀφθαλμοῦ προτυφλωθέντος.* In quibus, ut etiam apud Eustathium *α*, p. 1392, 34, et *ι*, p. 1622, 46 sqq., Theocriti memoria extrinsecus addita esse videtur.

ὀφρῦc εἶχε· φηcὶ γὰρ πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρῦc εὗcεν ἀϋτμή (v. 389).

H (v. ad p. 85, l. 11). Vd (v. ibid.). οἱ δὲ ἀντιλέγοντες τούτῳ φαcίν· εἰ δύο εἶχεν ὀφθαλμοὺc καὶ τὸν ἕνα Ὀδυccεὺc ἐτύφλωcε, πῶc cυμφωνήcει τὸ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον· Κύκλωψ, αἴ κέν τίc cε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτύν (v. 502. 3), *καὶ* οὐκ εἶπεν ὀφθαλμῶν; ἔτι δὲ καὶ τὸ προκείμενον παρὰ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι δύναταί μου ὁ Ποcειδῶν ἰάcαcθαι τὸν ὀφθαλμόν (v. 520). εἰ γὰρ ἦν ἑτερόφθαλμος ἤδη ὑπάρχων, ἔλεγεν ἂν αὐτῷ Ὀδυccεύc· καὶ πῶc τὸν ἕτερον οὐκ ἐθεράπευcεν; ἀλλ' εἶπεν· ὡc οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήcεται οὐδ' Ἐνοcίχθων (v. 525). [δι' αὐτοῦ δὲ τούτου ἀπολογοῦνται περὶ τοῦ εἶναι αὐτὸν διόφθαλμον, διὰ τοῦ εἰπεῖν· εἰ τὸν πρῶτον πηρωθέντα ὀφθαλμὸν οὐκ ἐθεράπευcεν, οὐδὲ τοῦτον ἰάcεται].

T p. 129 (v. 106). πῶc ὑπερφιάλουc καὶ ἀθεμίcτουc καὶ παρανόμουc εἰπὼν τοὺc Κύκλωπαc ἄφθονα παρὰ θεῶν αὐτοῖc ὑπάρχειν *φηcὶ* τὰ ἀγαθά; ῥητέον οὖν ὅτι ὑπερφιάλουc μὲν διὰ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ cώματος, ἀθεμίcτουc

1 βλέφαρα Vd 1. 2 ὀφρύαc εὗcεν M 5 εἰ καί τίc cε καταχθονίων ἀνθρώπων H κατὰ θνητῶν ἀνθρ. Vd 6 καὶ inserui 7 τὸ προειρημένον περὶ τοῦ κ. Vd 9 αὐτὸν Vd 10 γε ἰήcεται H 11 sqq. e ludibunda quadam v. 525 interpretatione addita esse videntur 11. 12 περιεῖναι αὐτὸν δ. Vd 12 εἰπεῖν αὐτὸν προπηρωθέντα ὀφθ. Vd 13 ἰάcηται Vd 14 sqq. cf. Polak, p. 403 in schol. T (c. l. κυκλώπων δ' ἐc γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίcτων) plurima detrita evanuerunt; e quibus ea tantum, quae num recte expleta sint incertum est, notavi 15 ὑπάρχει cod.; ὑπάρχειν λέγει Dind., φηcὶ ego

10. 11 Cf. Eust. ι, p. 1622, 53.

14 sqq. Scholia de Cyclopibus *ὑπερφιάλοις ἀθεμίστοις* agentia, quae quidem quaestionum formae prae se ferant vestigia, pluribus locis adscripta singula habent sibi peculiaria. Quorum antiquissima forma ut constitui nequit (nam neque ex Eustathio, p. 1617, 40 sqq., quicquam lucramur), ita res, de quibus Porphyrius egisse videtur, enucleari fere possunt. In quibus etiam difficultatem fuisse, quam *ἀντίθεος Πολύφημος* (α 70) movere videretur, semel monitus concedes. Inesse autem in scholiis huc collatis non solum plura quam nominatim afferantur Antisthenicae, sed etiam Aristoteliae doctrinae vestigia, in Epilegomenis exposuimus; in quibus etiam de Apollonii sophistae verbis (p. 12, 29): *καὶ ἔστιν ὅλος ὁ τόπος οὗτος τῶν προβλημάτων* egimus.

15 sqq. † M[a] (f. 104[a], c. l. *Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν*) v. 106: *δίκαιοι οὗτοι πλὴν τοῦ Πολυφήμου. ὅθεν τὸ μὲν ὑπερφιάλων νῦν μεγάλων, τὸ δὲ ἀθεμίστων μὴ ἐχόντων χρείαν νόμων διὰ τὸ θεμιστεύειν ἕκαστον παίδων ἠδ' ἀλόχων. πῶς δὲ* <om. cod.> *ἠδίκουν τοὺς Φαίακας καὶ ἐλύπουν δίκαιοι ὄντες; διὰ τὸ ἀνόμοιον τῆς πολιτείας*, cf. Eust., p. 1617, 58. — Paullo aliter H (f. 52[b] int.) ibid.: *πάντες μὲν οἱ Κύκλωπες ἀγαθοί εἰσι καὶ θεοὺς τιμῶντες χωρὶς τοῦ Πολυφήμου, ὅστις ἦν ἡγεμὼν αὐτῶν, ἀφ' οὗ καὶ τοὺς Κύκλωπας ὑπερφιάλους λέγει: — ἀλλὰ καὶ ἀθεμίστους λέγει, οὐχ ὡς ἀδίκους, ἀλλ' ὡς μὴ θέμιδος ἤτοι νόμου χρήζοντας εἰς εὕρεσιν τοῦ καλοῦ· ἦσαν γὰρ ἀγαθοί* (= v. 112 Dind.). — Aristarchum h. l. Antisthenis vel Aristotelis interpretationem amplexum esse, Apollon. v. *ἀθεμίστων* (cf. v. *ὑπερφίαλοι*) docet.

δὲ τοὺς μὴ νόμῳ χρωμένους ἐγγράφῳ διὰ τὸ ἕκαστον *τῶν* ἰδίων ἄρχειν· θεμιστεύει δὲ ἕκαστος παίδων ἠδ᾽ ἀλόχου (v. 115), ὅπερ ἀνομίας σημεῖον. Ἀντισθένης δέ φησιν ὅτι μόνον τὸν Πολύφημον εἶναι ἄδικον· καὶ γὰρ ὄντως τοῦ Διὸς ὑπερόπτης ἐστίν· οὐκοῦν οἱ λοιποὶ δίκαιοι· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὴν γῆν αὐτοῖς τὰ πάντα ἀναδιδόναι αὐτομάτως· καὶ τὸ μὴ ἐργάζεσθαι αὐτὴν δίκαιον ἔργον ἐστίν. ἀλλ᾽ ἔμπροσθεν *εἶπε* βιαίους· οἵ σφεας σινέσκοντο, *βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν* (ζ 6) [ὥσπερ καὶ τοὺς Γίγαντας· ὅσπερ ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευε (η 59)], ὥστε καὶ τοὺς Φαίακας βλαπτομένους ὑπ᾽ αὐτῶν μεταναστῆναι. *ἐγένετο δὲ διὰ τὸ ἀνόμοιον τῆς πολιτείας.*

ὑπερφιάλων τῶν μεγαλοφυῶν τῷ σώματι· τῶν δισήμων γὰρ ἡ H f. 52b λέξις, ἀθεμίστων δὲ τῶν νόμοις μὴ κεχρημένων· φησὶ γὰρ θεμιστεύει (v. 106). δὲ ἕκαστος παίδων ἠδ᾽ ἀλόχων. εἰ γὰρ ἦν ἀθεμίστων ἀντὶ τοῦ Vd f. 25b ἀδίκων, πῶς λέγει· οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες; εἰ δ᾽ εἴποι τις· καὶ (v. 106), l. 11—16. πῶς ὁ Πολύφημός φησιν· οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο ἀλέγουσιν (v. 275); σκοπείτω τὸ πρόσωπον, ὅτι Πολυφήμου ἐστὶ τοῦ ὠμοφάγου καὶ θηριώδους. καὶ Ἡσίοδος (op. 277 sqq.)·

ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσι πετεινοῖς
ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς,
ἀνθρώποις δὲ δέδωκε δίκην.

ὥστε Πολύφημον μόνον λέγει ὑπερήφανον καὶ ἄδικον, τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας Κύκλωπας εὐσεβεῖς καὶ δικαίους καὶ πεποιθότας τοῖς θεοῖς, ὅθεν καὶ ἀνῆκεν αὐτοῖς αὐτομάτως ἡ γῆ τοὺς καρπούς.

ὑπερφιάλων ἀθεμίστων. οὔ φασι συμφερόντως εἰρῆσθαι τοῦτο· Vd f. 25b. τὸ γὰρ τοῖς ἀθεμίστοις, ὡς αὐτὸς λέγει, τοιαῦτα ἐκ θεῶν δεδωρῆσθαι ἀκούειν ἀσύμφορον. λύεται δὲ τῇ λέξει· τὸ μὲν γὰρ ὑπερφίαλον καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ κρείττονος τάττεται. οὐ γὰρ οἱ μνηστῆρες καθ᾽

---

1 νόμοις et ἐγγράφοις coni. Dind., p. 777 ἕκαστον ἴδιον ἀρχ . . . .; corr. Polak εὐνομίας; corr. Prell. 4 καὶ γὰρ ὅπως τοῦ διὸς εἴποντος ἐστίν (?); corr. Prell., nisi quod non ὄντως, quod ego, sed οὗτος dedit 6 καὶ τὸν μὴ ἄζεσθαι αὐτήν; corr. Prell. 7 εἶπε ins. Dind.; βιαίως βιαίους cod. βίηφι — ἦσαν addidi 8. 9 γιγάντεσι 9 ὥστε corr. Pol.; ὥσπερ cod. 10 ἐγένετο κτλ., quae om., e scholio ad p. 86, 15 sqq. allato addidi 11 sqq. cf. Polak l. c. 11 H inc.: ὑπερφιάλων ἀθεμίστων ἢ τῶν μεγ. τῶν post ὑπερφ. om. Vd τῶν δισήμων γὰρ ἡ λ. om. Vd 12. 13 φησὶ — ἀλόχων om. Vd ἀθεμίτων Vd 14 ἐκεῖνο post λέγει ins. Vd εἴπη H 15 φησιν om. Vd γὰρ om. H 17 θηριώδους, rel. om., Vd 18 ἰχθῦσι H 20 ἀνθρώποισι H 24 Vd sequitur post l. 17

---

1 sqq. Dümmler, Antisthen., p. 22, bene contulit Arist. Polit. I, 2, p. 1252 β 22, Eth. Nic. X, 10, p. 1180 α 31; cf. Epilegg.

12 sqq. † M[a] (post ea quae ad p. 86, 15 sqq. edidimus): *ἀθεμίστων δὲ τῶν νόμοις μὴ κεχρημένων. καὶ εἰ οἱ Κύκλωπες θαρροῦσι τοῖς θεοῖς, πῶς ὁ Πολύφημος οὐκ ἀλέγει; σκόπει τὸ πρόσωπον, ὅπως Πολυφήμου ἐστὶν ἡ φωνὴ τοῦ ἀπηνοῦς καὶ θηριώδους.*

26 sqq. Cf. Apollon. v. *ὑπερφίαλοι*, Suid. v. *ὑπερφίαλος*, schol. vulg. φ 289 (Dind.): *ὑπερφιάλοισι] νῦν τοῖς κατ᾽ ἀρετὴν διαφέρουσι.*

ἑαυτῶν ἔλεγον *ἄν*· οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἔκηλος ὑπερφιάλοιςι μεθ' ἡμῖν δαίνυςαι (φ 289). τὸ δὲ ἀθέμιςτον τὸ μὴ κοινῶς τοῖς θεςμοῖς χρῆςθαί φαςιν, ὡς τὸ

τοῖςι δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιςτες,
ἀλλ' οἵ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουςι κάρηνα
ἐν ςπέςςι γλαφυροῖςι, θεμιςτεύει δὲ ἕκαςτος
παίδων ἠδ' ἀλόχων (ι 112 sqq.)·

ὅτι μὲν γὰρ χρῶνται τῇ θέμιδι δηλοῖ, πλὴν οὐ κοινῇ.

Vd f. 26ᵃ (v. 127). *οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν* (v. 115). ἀδικίαν καὶ παρανομίαν ἐγκαλεῖ τοῖς Κύκλωψιν ἐντεῦθεν ὁ ποιητής, ὡς μὴ προνοουμένοις ἀλλήλων. ἀλλὰ μᾶλλον ἐμφαίνει, ὅτι διὰ τὴν ἄγαν δικαιοςύνην καὶ τὸ μὴ πλεονεκτεῖςθαι παρ' ἀλλήλων ἢ ἄλλως ἀδικεῖςθαι οὐδὲ ἐδέοντο τῆς ἀλλήλων προνοίας. ὅτι δὲ οὕτως ἔχει δῆλον ἐκ τοῦ Πολυφήμου· τούτου γὰρ κράξαντος ςυνῆλθον ἅπαντες (v. 401). τινὲς δὲ τὸ οὐκ ἀλέγουςιν ἀλλήλων οὕτω φαςίν· οὐ φροντίζουςιν ἀλλήλων ὅςον ἕνεκεν ὑποταγῆς· ἕκαςτος γὰρ αὐτοκράτωρ ἐςτὶ καὶ οὐχ ὑποτάςςεται τῷ ἑτέρῳ.

T p. 130 (v. 107). . . . . . . μόνος γὰρ ἄδικος ὁ Πολύφημος· ἀπάνευθεν γὰρ ὢν ἀθεμίςτια ᾔδη καὶ οἷος ποιμαίνεςκε (v. 188. 89), τῶν δ' ἄλλων ἕκαςτος θεμιςτεύει παίδων ἠδ' ἀλόχων· ὅθεν οὐδὲ τὸ ςπήλαιον ἀνοίξαντες πολυπραγμονοῦςι, τί πέπονθεν. καὶ μαντείαις χρῶνται (v. 510) καὶ θεοὺς νομίζουςι· ἀλλὰ ςύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποςειδάωνι ἄνακτι (v. 412).

T p. 137 (v. 411). πῶς τοῦ Κύκλωπος προειπόντος· οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς

T. p. 166.

1 ἄν addidi 2 δαίννυςαι 6 ςπέςι 8 κοινή 9 lemma addidi 18 sqq. cf. Polak, p. 405 18 T (c. l. οἳ ῥὰ θεοῖςι πέποιθε) praemittit haece: ἄςτρα φαςὶ γὰρ ὅτι διὰ τὸ εὔκρατον τῶν ἀέρων προνοοῦςιν αὐτοῦ οἱ θεοὶ ὡς ἀπογόνων· ἐπεί ςφιςιν ἐγγύθεν εἰςίν (cf. η 205), ἢ ὡς δικαίων, quae praeter postrema illa (ἢ ὡς δικαίων, cf. p. 87, 5) sine dubio aliunde illata sunt 19 ᾔδει, corr. Prell. οἷος, corr. id. 20 ὅθεν εἰ δὲ (ut vid.); μηδὲ Prell.

---

12 Cf. T ι 225 (p. 132, c. l. *τυρῶν αἰνυμμένους*): . . . . . *ἐκ τούτων δὲ ἡ δικαιοσύνη τῶν Κυκλώπων δήλη, ἐκ τοῦ ἀμελῶς εὑρεθῆναι τὸ σπήλαιον πλῆρες ὂν τυρῶν τε καὶ θρεμμάτων. ᾔδει γὰρ ὁ Κύκλωψ, ὅτι οὐδεὶς ὑφαιρήσεται τῶν ἐπιχωρίων.*

14 sqq. † H ι 115 (f. 52ᵇ, c. l. *οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν*), Mᵃ (ibid., c. l. *οὐδ' ἀλλήλων*): *οὐ φροντίζουσιν ἀλλήλων ὅσον* ⟨om. M⟩ *ἕνεκεν* ⟨*εἵνεκα* M⟩ *ὑποταγῆς. ἕκαστος γὰρ αὐτοκράτωρ ἐστὶ καὶ οὐχ ὑποτάσσεται τῷ ἑτέρῳ. ἐπεί τοι τοῦ Πολυφήμου κράζοντος ἦλθον πάντες* ⟨*ἐπεί τοι — πάντες* om. M⟩. Brevius † Eust., p. 1618, 60.

24 sqq. † H ι 275 (f. 54ᵇ, c. l. *Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν*): *τὸ ἴδιον ἁμάρτημα ἑαυτοῦ ὁ Πολύφημος κοινὸν ποιεῖται· ὅτι γὰρ οἱ ἄλλοι Κύκλωπες οὐκ ἦσαν ἄθεοι, φησί· νοῦσον δ' οὔ πως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.* Cf. Apollon. v. *ἀθεμίστων*, Eust. p. 1628, 46; 1636, 47.

† Vd ibid. (f. 28ᵃ, c. l. *οὐ γὰρ Κύκλωπες Διός*): *ἀσεβὴς ὢν ὁ Πολύφημος διαβάλλει καὶ τοὺς λοιπούς. ὅτι γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἦσαν ἄθεοι, παρίστησιν ὁ*

αἰγιόχοιο ἀλέγουςιν, οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰμεν (v. 275. 76), πάλιν ἐποίηcε τοὺc Κύκλωπας λέγοντας· νοῦcον δ' οὔ πως ἔςτι Διὸς μεγάλου ἀλέαcθαι, ἀλλὰ cύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποcειδάωνι (v. 411. 12); ἐναντίωμα γὰρ φαίνεται, μὴ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν λέγοντος· τὸ γὰρ μὴ προcέχειν τοῖc θεοῖc κρειττόνων ἂν εἴη εἰκότως, τὸ δὲ προcέχειν πάλιν ἡττόνων. λύεται δὲ πάλιν ἐκ προcώπου τῶν λεγόντων. ὅτι μὲν γὰρ οἱ Κύκλωπές εἰcι πολὺ φέρτεροι τῶν θεῶν, ὁ Πολύφημος εἴρηκε πρὸς τὸν Ὀδυccέα, ὅτι δὲ οἱ Κύκλωπες τῶν θεῶν εἰcι κρείττους, τῶν ἄλλων οὐδεὶς εἴρηκεν. εἰ μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ταῦτα εἴρηκεν ἢ ὁ αὐτὸς παρὰ τῷ ποιητῇ, ἐναντία ἦν. ἐπεὶ δὲ ἄλλος καὶ ἄλλος ἐςτὶν ὁ λέγων, cκεπτέον τίνι περιέθηκε τοὺς ἀφρονεςτέρους λόγους. δῆλον δὲ ὅτι τῷ Πολυφήμῳ, ὃς οὐχ ὁμογνώμων ἦν τοῖc ἄλλοις οὐδ' ἐν τῇ περὶ θεῶν δόξῃ ὡμολόγει· ἐποιμαίνετο γάρ, ὥς φηcιν ὁ ποιητής, ἀπόπροθεν οὐδὲ μετ' ἄλλους πωλεῖτο, ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίςτια ᾔδει (v. 188. 89). αὐτὸς οὖν καὶ περὶ θεῶν τὰ ἀθεμίςτια εἰδὼς ἡγεῖτο καὶ τοὺς ἄλλους Κύκλωπας τὰ αὐτὰ δοξάζειν αὐτῷ, τοὺς *δὲ* cυμβεβήκει βελτίους ἐκείνου τὴν φύcιν ὄντας μὴ τὰ αὐτὰ γινώςκειν ἐκείνῳ· περὶ γὰρ τούτων ἔφη ὁ ποιητής· οἵ ῥα θεοῖcι πεποιθότες ἀθανάτοιcιν (v. 107).

ἀντίθεος Πολύφημος (α 70) ὁ αὐτὸς ἑαυτὸν διὰ τὴν ἄνοιαν ἐξιcάζων τοῖc θεοῖc· ἔςτι γὰρ εἷς ἐκείνων, περὶ ὧν λέγει (θ 225)· οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοιcιν ἐρίζεcκον περὶ τόξων. κοινῶς γὰρ

H f. 2^b int. (α 70). E f. 3^a, *Π* (ib.). D f. 179^a (ib.). M^a f. 11^a (ib.).

---

1 ἐπείη 1—2 πολὺ φέρτερον ἔμμεναι 5 λέγοντες (-τος T altero loco) 6 εἰκότως τότε πρ., corr. Prell. 9 τῶν ἄλλων ex καὶ ἄλλων, quod cod. praebet, emendavi 10 ὁ post ἢ inserui 11 ἂν ante ἦν ins. Polak, p. 47 13 ὁμογνώμων, prima litt. e corr. 15 πολεῖτο 16 ἀθεμίςτια incert. (evan.) 17 δὲ ins. e schol. Vd infr. allato κείνου 20 sqq. cf. Ludwich, progr. III, p. 15 20 ED c. l. ἀντίθεον, M (c. l. ἀντίθεον πολύφημον) inc.: ὁ αὐτὸς ἑαυτὸν (in sequent. multa evan.) ὡς αὐτὸς D· ἄγνοιαν E

ποιητὴς λέγων· νοῦσον δ' οὔ πως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι. τὸ μέντοι μὴ ὁμογνώμονα εἶναι τοῖς ἄλλοις τὸν Πολύφημον παρίσταται ἀπὸ τοῦ τὸν ποιητὴν λέγειν ⟨*λέγει* cod.⟩ *περὶ αὐτοῦ· ἐποίμαινεν ἀπόπροθεν οὐδὲ μετ' ἄλλους πωλεῖτο, ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια* ⟨*ἀθέμιστα* cod.⟩ *ᾔδει. οὕτως οὖν περὶ θεῶν ἀθεμίστια εἰδὼς ἡγεῖτο καὶ τοὺς ἄλλους Κύκλωπας τὰ αὐτὰ δοξάζειν αὐτῷ. τοὺς δὲ συμβεβήκει βελτίους ἐκείνου τὴν φύσιν ὄντας μὴ τὰ αὐτὰ γινώσκειν ἐκείνῳ· περὶ γὰρ τούτων ἔφη· οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν.* — Prima huius scholii verba (usque ad *Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι*) etiam inter schol. M^a (f. 107^b) ad h. l. leguntur, ubi quae, novo lemmate non addito, sequuntur v. ad p. 90, 1.

20 Cf. H (f. 2^b, gl. interl. ad *ἀντίθεον*): *νῦν τὸν τοῖς θεοῖς ἑαυτὸν ὁμοιοῦντα ἢ τὸν θεομάχον*, M^a (f. 11^a, iis quae in textu edidimus praemissa, c. l. *ἀντίθεον Πολύφημον*): *ἀντίθεον νῦν τὸν ἐναντιούμενον τοῖς θεοῖς ἢ τὸν ἀσεβῆ ἢ τὸν θεοῖς ἑαυτὸν ὁμοιοῦντα ἢ τὸν θεομάχον.* Apollon. v. *ἀντίθεον*: ..... *ἐπὶ δὲ τοῦ Κύκλωπος τὸν ἐναντιούμενον τοῖς θεοῖς* (cf. Et. M. 111, 27 sqq.).

περὶ αὐτῶν λέγει ὁ Πολύφημος· οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο ἀλέγουσιν οὐδὲ θεῶν μακάρων.

112. v. ad p. 86, 15.

115. ad p. 88, 14.

127. v. 106 sqq. (p. 88, 9).

167. v. 399.

174. cf. ad p. 91, 9 sqq.

Vd f. 27a int. 184. προτάξας τὸ γένος ἐπήνεγκε τὸ εἶδος.

T p. 131. 195 sqq. διὰ τί δώδεκα; καὶ γὰρ ὀλίγοι, ἵνα μὴ δοκῇ ὡς ἐπὶ ληστείαν ἥκειν· ἐλάττους δὲ πάλιν οὐκ ἦγεν, ἵνα μὴ εὐκαταφρόνητος εἶναι δόξῃ. ἀλλ' οὐδὲ ὅπλα ἐπιφέρεται, ἵνα μὴ ὡς πολέμιος εἶναι δοκῇ. αὐτὸς δὲ πάρεστι καὶ οὐ προπέμπει, ἵνα μὴ φαίνηται δειλός [τοῖς Φαίαξι]. τὸν δὲ ἀσκὸν οἰκεῖον ἐφόδιον λαμβάνει [τὸν οἶνον] πρὸς ποιμενικοὺς καὶ ἀγρίους ἄνδρας. [διὰ] τί οὖν κινεῖ τὸν Ὀδυσσέα πρὸς τὸ *μὴ* πεισθῆναι τοῖς ἑταίροις συμβουλεύουσι φυγεῖν (v. 228); ὅτι γενόμενος ἐν τῷ σπηλαίῳ οὐδεμίαν βίου θηριώδους ὑπόνοιαν ἔλαβε.

T p. 131 (v. 213). αὐτίκα γάρ μοι ὀίσατο *θυμὸς ἀγήνωρ ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν, ἄγριον κτλ.* εἴκασεν ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ σπηλαίου μέγαν τινὰ εἶναι καὶ ἄγριον ἐκ τοῦ ἐπ' ἐσχατιὰν οἰκεῖν (v. 182). διὰ τί οὖν οὐ πείθεται τοῖς ἑταίροις; ἄδικον αὐτῷ ἐδόκει . . . . μηθὲν ἀδικήσαντα. καὶ ἄλλως δέ, ὡς ἔφην, ἡμερότητα ἔβλεπε, *καὶ ἔμπειρος ὢν κινδύνων* οὐ πάνυ ἐφοβεῖτο, καὶ συνέσει ἐθάρσει. καὶ εἰ ἄγριος ἦν, ἀλλ' οὐκ ᾤετο ἀνθρωποφάγον εἶναι.

---

1 λέγει ante περὶ αὐτῶν E λέγ. ὡς πολ. D 9—23 cf. Polak (Obs.), p. 57. 72 9 T (c. l. αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρους) praem.: χωρίσας καὶ ἐπιλεξάμενος τοὺς ἀρίστους 11 ἰέναι δοκῇ coni. Pol. 12 παρέστη, corr. Pol. 13. 14 τοῖς Φαίαξι ego delevi, τὸν οἶνον et διὰ Pol. 15 μὴ a Prellero ins. om. cod. 17. 18 θυμὸς — κτλ. om. T 19 καὶ ἄγριον εἶναι, transpos. Pol. 19. 20 ἐπεσχατιαν, duobus accent. (an siglo = ου?) supr. α positis 21 post ἐδόκει in fine lineae 4 fere litterae evan.; εἶναι discernere sibi visus erat Dindorf; ego φυγεῖν coniecerim 22 post ἔβλεπε in ima pagina 20 fere litterae prorsus detritae sunt; neque οὐ illud, quod ante πάνυ exstare videtur, certum est

---

1 † M (v. quae ad schol. Vd ad p. 88, 24 sqq. extr. attulimus): *αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ λόγου πάντας ποιεῖ ἀσεβεῖς, λέγων· οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο ἀλέγουσιν.*

8 Cf. H f. 53b int.: *προτάξας τὸ γένος ἐπέφερε τὰ εἰδικά.* Utrumque scholium e quaest. ad Ω 221 edita (p. 270, 5) excerptum.

9 sqq. Scholia quae ad h. l. contulimus ex eadem quaestione longe olim sine dubio uberiore et doctiore ita esse excerpta, ut aliud alia servaverit abieceritve, apertum est.

13 sqq. † H (f. 53b, c. l. *βῆν ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν*) v. 196: *εἰκότως ὡς* ⟨Polak, p. 87; *καὶ* cod.⟩ *πρὸς ποιμένας ἀπιὼν ἄλφιτα καὶ οἶνον βαστάζει.* Ubi quae sequuntur: *εἶχε δὲ καὶ τὸν οἰκεῖον λόγον πρὸς πειθώ, ἵν' ἢ διὰ λόγων καταπλήξῃ ἢ τῷ οἴνῳ καταπραΰνῃ*, utrum ex integra quaestione excerpta an aliunde addita sint, non diiudico.

καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη (v. 229). ποῖον ξένιον ἤλπιζε λαβεῖν H f. 54a παρὰ ἀνθρώπου θηcαυροὺc μὴ ἔχοντοc, τυροὺc δὲ μόνον καὶ γάλα (v. 229). βλέπων; δεῖ δὲ τὰc κατηγορίαc ποιεῖν οὐκ ἐκ τῶν ἀποβάντων· ἄδηλον γὰρ εἰ ἐπιεικὴc ἦν ἀνήρ· εἰ καὶ πρὸ τῆc πείραc γὰρ λέγει περὶ τοῦ Πολυφήμου *τὸ αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο κτλ.*, τὰ ἐπίθετα ταῦτα *τὰ* δεινὰ † ἄλλοτε ἐπράττετο εἰ μὴ ἐπὶ τῶν ἔργων οὐκ ἔγνωcται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ ἄδηλον ἐν τῷ βίῳ καὶ τῶν φρονίμων κρεῖττόν ἐcτιν, ὅπου ἐν τοῖc τοιούτοιc ἐνίοτε καὶ ἄφρονεc κατορθοῦcιν.

καὶ τί ξένιον ἤλπιζεν; προβάτου δορὰν ἴcωc; ἀλλὰ τὸν εἰc τοὺc T p. 133 ξένουc καθήκοντα ἔλεον *προσδέχεσθαι* πρέπον τὸν ἀποπεπλανημένον (v. 267). ἔξω τῆc οἰκουμένηc διὰ τοῦ . . ἀγνοεῖν καὶ παραπεμφθῆναι βούλεcθαι διὰ τῆc μηνύcεωc τῶν τόπων. τοῦτο γὰρ καὶ εἰκὸc διανοούμενοc οὐκ ἐπείcθη τοῖc ἑταίροιc ὥcτε φεύγειν, ἀλλὰ τῷ κινδύνῳ προcεβάλλετο μαθεῖν ἀξιῶν ὁποίῳ πλῷ τεύξεται τοῦ νόcτου.

(197). quod **Porphyrius** (**H** f. 53b int., **Ma** f. 106a) tradit, Maronis uxorem **Oedercen** fuisse, in **Paralipomenis** eius (Herm. XIV, p. 249) afferendum fuit.

213. p. 90, 17.

223. . . . . * πῶc δὲ ἔχει ποιμενικὰ ἀγγεῖα, μήτε τεκτόνων ὄντων T p. 132. (v. 126) μήτε λιθοξόων; τί δὲ καὶ κιccύβιον (v. 346); ἴcωc ἀγροικοτέρωc ἑαυτὸν κατεcκεύαcεν.

225. cf. ad p. 88, 12.

(potest esse δ vel εἰ vel οἱ); ego καὶ — κινδύνων supplevi; longe aliter Polak, cui ἐθάρcει (l. 23) in codice esse non innotuerat

5 τὸ — κτλ., quae sensu postulante addidi, H om.; etiam alter. τὰ addidi 9 sqq. cf. Polak, p. 409 9 T c. l. εἴ τι πόροιc ξεινήιον 10 προcδέχεcθαι addidi πρέποντα cod., quod in πρέπον τὸν mutavi 11 post τοῦ in codice τ et altera sive littera (α, ut videtur) sive siglum, quod non expedio, sequitur 14 ὁπόρῳ; corr. Prell. 19 T c. l. γαυλοί τε μητεκτόνων; corr. Prell. 20 ἀγροικωτέρωc; ἀγροικότερον Prell.

---

1 sqq. † H v. 229 (f. 54a, c. l. *ὄφρ' αὐτὸν*) et T ibid. (p. 132): *ἄλογον* ⟨*τὸν* ins. Polak, p. 337⟩ *εἰπόντα λογίσασθαι τὸν ἀφιξόμενον ἄγριον εἶναι τοιαῦτα προσδοκᾶν παρ' αὐτοῦ. ἡ δὲ λύσις ἐκ τῆς λέξεως· προληπτικῷ* ⟨*προσληπτικῷ* T⟩ *γὰρ τρόπῳ χρῆται, ἃ μετὰ ταῦτα ἔγνω, ταῦτα ἐν ἀρχῇ τιθείς.* E quibus haud scio an verba l. 5. 6 corruptissime tradita sanari possint.

6 sqq. Rursus Antisthenicae doctrinae vestigia, quae dubito an in p. 90, 20 sqq. etiam insint (cf. Epilegg.).

9 sqq. Cf. T v. 174 (p. 131, c. l. *τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι*): *ἀνάγκη δὲ φιλοπονεῖν ἅπαντα ἦν, οὐ μόνον διὰ τὸ φιλοϊστορεῖν, ἀλλὰ* ⟨*καὶ* ins. Polak, p. 410⟩ *διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς πατρίδος ἔρευναν* ⟨*ἔρεναν* cod.⟩ *ποιούμενος*, et T v. 229 (p. 132, c. l. *ὄφρ' αὐτὸν ἴδοιμι*): *ὑπὲρ* ⟨*ὑπὸ* coni. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 435⟩ *φιλοτιμίας ἰδεῖν αὐτὸν θέλει φιλιστορῶν· οὕτω γοῦν καὶ ἐν Ἅιδου· ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς τῶν ἄλλων ψυχάς* (λ 566). Quae omnia esse Porphyrii probari nequit.

M^a f. 107^a. 228. * διὰ τί οὐ καυχᾶται ὁ Ὀδυσσεύς; ὅτι ἐλέου ἄξιον θέλει παραστῆσαι αὐτόν.

229. p. 91, 1 sqq., et ad p. 91, 9 sqq.

T p. 132. 240. . . . . πῶς δὲ οὐκ ἄλογον, ὅτε μὲν ἠρημωμένον ἦν τὸ σπήλαιον ἄθυρον αὐτὸ καταλιπεῖν, ἔνδον *δὲ* γενόμενον ἐπικλείειν; καὶ τοῦτο πρὸς τὸν μῦθον, ὑπὲρ τοῦ μὴ διαδρᾶναι τοὺς ξένους. ἢ ἵνα μὴ ἐπεισέλθῃ τὰ ἄρσενα.

T p. 132. 252. οὐ δεῖ ζητεῖν, πῶς ταῖς εἰωθυίαις ὁμιλίαις χρῆται, εἴπερ ἔξω τυγχάνει τῆς οἰκουμένης· ἐπεὶ τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὰ περὶ τοὺς Φαίακας ἀνασκευάσομεν (ζ 205 coll. 278). εἰκὸς οὖν καὶ ἄλλους πεπλανῆσθαι.

267. p. 91, 9.

275. ad p. 88, 24 sqq.

276. scholium **H** (f. 54^a) de v. φέρτερος notione eadem fere ratione, qua ad Iliadem p. 195, 17 edidimus, se habet, nisi quod quae post ἰσοφόροι (p. 196, 2) ibi sequuntur omittit.

H f. 54^b. 300. διὰ τί μὴ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν τὰ ξίφη ὁ Κύκλωψ καὶ ἀπεγύμνωσεν αὐτούς; *τὰ* τῆς ἐπιβουλῆς ἴσως ἔλαθεν αὐτὸν πρὸς τὴν βορὰν ἐπειγόμενον.

311. v. 106, p. 84, 13 sqq.

T p. 135. 331. κακῶς [δέ] φασιν ἐπιτρέπειν τῇ ἐκ τοῦ κλήρου τύχῃ τὸ πρᾶγμα· δέο*ν γὰρ* ἑλέσθαι τοὺς ἐπιτηδείους. ἀλλ' οὐδεὶς ἂν τοιοῦτον πρᾶγμα ἑκουσίως ὑπέστη. τὸ δὲ ἐπιλέξασθαι καταγινώσκοντος ἦν τῶν λοιπῶν. πρὸ καιροῦ δὲ ὁ κλῆρος· οὐ γὰρ ἐν ταῖς χρείαις ἕκαστα δεῖ πράττειν.

333. 345. θ 564, p. 79, 16 sqq. (et inter scholia exc.).

383. ι 106, p. 85, 12.

Vd f. 30^a. H f. 55^b. B f. 86^b. 388 sqq. φασὶν οἱ ἰατροί, ὅτι οἱ καιόμενοι οὐκ ἐκβάλλουσιν αἷμα,

---

1 M c. l. ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην ἐλέους M 4 T (c. l. θυρεὸν μέγαν) praem.: τὴν πέτραν ἀντὶ θύρας εἰς ὕψος ἄρας ἐπέθηκεν ποτὲ μὲν ἐρημωμένον T; ὅτε Prell., ἠρημωμένον Dind. 5 δὲ om. T; ins. Prell. 6 ἢ ante ὑπὲρ ins. Polak, p. 325. 408 8 sqq. cf. Polak, p. 3 8 T c. l. ὦ ξεῖνοι τίνες ἐστέ 9 ἐπὶ τούτω τ. λ. T; corr. Polak 17 τὰ ins. Polak, p. 187 20 T (c. l. κλήρω πεπάλαχθαι) praem.: καὶ ἐν ἰλιάδι κλήρω νῦν πεπάλαχθαι. καὶ ἴσως διὰ χειρός 21 δὲ . . . . (vac. spat. 4 litt.) εἰλέσθαι (ut videtur) T; δέον corr. Cobet, Mnem. N. S. I, p. 2; γὰρ ego add.; ἑλέσθαι Prell. dedit 27 Vd c. l. τὸν δ' αἷμα περίρρεε BH (s. l., praemisso: τὸν μοχλὸν λέγει) δὲ post φασὶ ins. αἷμα οὐκ ἀποβάλλουσι BH

---

1. 2 Cf. p. 90, 14. 20; 91, 7, a quibus tantopere haec discrepant, ut verear ut ad Porphyrium referri possint.

8 sqq. De Aristophanis Aristarchique de h. l. sententiis v. ad γ 72 sqq., p. 33, 8 sqq. — Eust., p. 1628, 21, h. l. difficultatem v. *σημείωσαι* notavit, non solvit.

20 Cohaesit sine dubio olim cum quaestione ad *H* 171 servata, ubi afferre debui.

27 sqq. † Eust., p. 1636, 2 sqq.

φρυγομένων τῶν σαρκῶν. ῥητέον οὖν ὅτι οὐκ ἔφθασεν ἀποφρυγῆναι τὰ ἐν βάθει ἀγγεῖα.

πῶς δὲ μὴ εὐθὺς πληγεὶς ταῖς χερσὶν ἐπελάβετο τῶν περιστρεφόντων H f. 55[b]. τὸν μοχλόν; ἢ ὅτι μακρὰν ἀπέσχον, ἢ ἡ ἐπίθεσις ὀξεῖα, ἢ ὅτι αἱ κινήσεις τῶν μεγάλων σωμάτων βραδεῖαι. ἢ περιαλγὴς ὢν τῷ πάθει ἐπετετάρακτο, ἢ οὐκ ἐσωφρόνει διὰ τὴν μέθην. εὐρὺ δὲ ἦν καὶ τὸ σπέος, ὥστε μὴ εἶναι ῥᾴδιον συνειλῆσαι εἰς ἕνα τόπον.

399. αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας *μεγάλ' ἤπυεν*. καίτοι οὐ περὶ αὐτὸν B f. 86[b]. ᾤκουν, ἀλλ' ἀπάνευθεν, ἐκ τοῦ εἰπεῖν ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος. H f. 56[a]. λύει δὲ τὴν ἀπορίαν τὸ μεγάλα βοᾶν αὐτὸν καὶ ἐν ἐρημίᾳ εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ἐξακούεσθαι.

διὰ τί οὐκ ἤκουον οἱ ἑταῖροι τοῦ Ὀδυσσέως οἱ ἐν τῇ νηὶ βοῶντος T p. 137. τοῦ Κύκλωπος; καίτοι Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τῆς νήσου φησὶ τῆς πόρρωθεν M[a] f. 105[b] ἀκούειν αὐτῶν τε φθογγὴν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν (v. 167). ῥητέον (v. 167). οὖν ὅτι ἀσήμους φθόγγους συμμίκτους οἷόν τε ἦν πόρρωθεν ἀκούειν, ὁ δὲ Κύκλωψ εἷς ὢν ἐβόα ἐν τῷ ἄντρῳ.

411. v. 106 sqq., p. 88, 24 sqq.

444. διὰ τί τοὺς φίλους προεξήνεγκε τοῦ σπηλαίου; δεικνὺς τὸ Vd f. 30[b] κηδεμονικὸν αὐτοῦ περὶ αὐτούς, ἢ *ἵνα*, ἐάν τι συμβῇ αὐτοῖς εἰς τὴν (v. 442). ἐκβολήν, αὐτὸς γοῦν πάθῃ σὺν αὐτοῖς, ἢ ἵνα μὴ τάραχον ἐμποιήσωσιν ἰδόντες αὐτὸν μὲν προεξερχόμενον, αὐτοὺς δὲ ἀπολειπομένους.

---

1 φρυττομένων κτλ. BH 3 H (c. l. ὡς ὅτε τὶς τρυπῷ δόρυ νήιον) praem.: ἀμήχανα ταῦτα — ἐδήλωσε (= p. 435, 9—11 D.) 4 ὅτι inter ἢ et ἡ ἐπίθ. ins. Polak, p. 326 7 εἴτε μὴ εἶν. H; corr. Buttm. 8 B s. l.; H om. μεγάλ' ἤπυεν 9 ἀπάνευθεν οὗτος καὶ ἐφοίτων κτλ. H 10 μεγάλως B 11 post ἐξακούεσθαι unus addit H: οὐκ εἰσῆλθον δὲ ἐν τῷ σπηλαίῳ· τὸ γὰρ εἰσελθεῖν ὄλεθρον τῶν ὄντων ἐποίει καὶ ἀνῄρει τὴν ὑπόθεσιν τῆς πάσης ὑποθέσεως, quae verba, de quibus, si rem spectas, bene egit Polak, p. 415, originem Porphyrio inferiorem prodere videntur 12 scholium T statim (s. l.) scholio v. 345 adscripto, a nobis p. 79, 16 sqq. edito, subiunct.; M (ad v. 167 relatum) καπνόν τ' αὐτῶν in lemm. habet 13 ὀδυσσεὺς πόρρωθεν φησὶν ἀκούειν M 14 τε post αὐτῶν om. M αἰγῶν διότι ἀσήμους M 16 ἄντρῳ correxi pro eo quod in codd. est ἀγρῷ sequitur in cod. T schol. p. 88, 24 editum; in M autem, interiecto ἄλλως, iterum: διὰ τί οὐκ ἤκουον οἱ ἑταῖροι Ὀδυσσέως οἱ ἐν τῇ νηὶ βοῶντος τοῦ Κύκλωπος; καίτοι Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τῆς νήσου φησὶ τῆς πόρρω ἀκούειν αἰγῶν τε φθογγὴν οἰῶν τε. ἡ δὲ λύσις κτλ. (v. infra ad l. 8 sqq.) 18 Vd c. l. ὀρθῶν ἑσταότων 19 αὐτοῦ ἵνα om. 20 αὐτὸς οὐ πάθῃ 21 αὐτοὺς

8—16 † M[a] (f. 105[b]) v. 167 . . . . . *ἡ δὲ λύσις* (de *ἀπορίᾳ*, quae praemittitur, v. ann. crit. l. 16)· *διὰ τὸ ἀσήμως οὐχ οἷόν τε πόρρωθεν ἀκούειν. ἀνάγκη ὡς καὶ μείζονας τοὺς Κύκλωπας καὶ μειζόνως ἀκούειν. ἢ διὰ τὸ ἔνδον τοῦ σπηλαίου φωνεῖν τὸν Κύκλωπα καὶ μὴ ἀκούειν τοὺς* ⟨*τοῦ* cod.⟩ *ἑταίρους Ὀδυσσέως.* [*ἐγώ φημι καὶ τὸν Ὁμηρικὸν τεθαύμακα Κύκλωπα κτλ.*, tam graviter corrupta, ut, cum ad Porphyrium nihil pertineant, omittere satius sit].

18 Cf. praeter H Dind. (neque in hoc cod. neque in Q scholium ipse contuli) Eust. p. 1638, 35 sqq.

Vd f 31b. 491. πῶς οὖν ἀκούει; προείρηκε γὰρ (v. 473) ἀλλ' ὅτε τόccον ἀπῆν, ὅccον τε γέγωνε βοήcαc· ἤτοι μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυccεὺc — οὐ μακρὰν γὰρ ἀπελθὼν κατὰ τὸ πρῶτον ἐλάληcεν, ἀλλὰ ὀλίγον τι [ἐπεὶ μεγαλόφωνοc ὁ Ὀδυccεύc] — ἐδιπλαcίαcεν ἴcωc τὴν φωνήν· ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆc νήcου ἤκουε τῆc φθογγῆc τῶν Ζώων καὶ τῶν Κυκλώπων (v. 167), πῶc ἐγγυτέρω ὢν τότε οὐ μὴ ἠκούcθη; ἢ ὁ μὲν Κύκλωψ τὸ πρὶν ἐν τῷ cπηλαίῳ ἐκάθητο, ἀκούcαc δὲ τῆc φωνῆc ἀνέcτη καὶ ἀπῆλθε πρὸc τὸ ἀκρωτήριον.

. . . . ὁ μέντοι Πορφύριοc οὕτω φηcὶν αὐτολεξεί· ὅτι οὐ τὸ τῆc τοῦ βοῶντοc φωνῆc περιγράφει τὸ ὅccον τε γέγωνε βοήcαc, τὸ δὲ μέτρον τῆc ἀκοῆc, ὃ ἔμμετρόν ἐcτι πρὸc τὴν τοῦ βοῶντοc ἀκρόαcιν. εἴπερ οὖν ἐν τῷ πρώτῳ διαcτήματι τοcοῦτον μέγεθοc φωνῆc ἀφῆκεν, ὅcον ἤρκει πρὸc τὸ ἐξάκουcτον γενέcθαι — ἐπεὶ καὶ ὁ ποιητὴc οὐχ ὅcον μέγιcτον εἴρηκε γεγωνῆcαι ἄν τιc ἀπεῖχεν, ἀλλ' ὅcον βοήcαντοc γεγωνὸc ἐγένετο καὶ ἐξακουcτόν· εἰ δὲ καὶ τὸ μέγιcτον εἴρηκεν, ἀλλ' ὅcον τότε γέγωνε βοήcαc —, ἐνεδέχετο καὶ διπλάcιον καὶ πολλαπλάcιον ἀπέχοντα τὴν βοὴν ἐπιτείνοντα γεγωνεῖν.

H f. 57a. πῶc [δὲ] ἤκουcεν ἔτι Πολύφημοc, διπλάcιον αὐτοῦ ἀποcτάντοc; καί φαμεν ὅτι οὐκ ἦν ἴcωc πολὺ τὸ διάcτημα. ἔτι δὲ καὶ γέγωνε βοήcαc· δυνατὸν οὖν ἐπιτείνοντα τὴν βοὴν ἀκουcθῆναι. ἢ τάχα οὐ τὴν διπλαcίονα ὁδὸν cημαίνει, ἀλλ' ὅτι τὸ δεύτερον διεπεραιώθημεν. ἦν δὲ καὶ μεγαλόφωνοc Ὀδυccεύc, ὡc καὶ ἐν Ἰλιάδι· ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τὴν μεγάλην (Γ 221). ἄμεινον δὲ εἰπεῖν, ὡc τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τοῦ cπηλαίου ἤκουcεν αὐτοῦ, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τῆc θαλάccηc καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

H f. 57b. T p. 138. T p. 171. 525. διὰ τί ὁ Ὀδυccεὺc οὕτωc ἀνοήτωc εἰc τὸν Ποcειδῶνα

---

1 Vd c. l. ἀλλ' ὅτε δὴ δὶc τόccον ἅλα πρήccομεν <id. text, sed supr. rubro script.: πρήccοντεc ἀπῆμεν> 2 ὅcον τε 5 δὲ om. 6 ἐγκυτέρω 8. 9 post ἀκρωτήριον in cod. interiecto ἄλλωc verbosa quaedam solutio legitur eadem, quae paullo post nominatim Porphyrio tribuuntur, verbis huic inusitatis referens; quae sine dubio Senacheribo debentur (v. Epilegg.) 10 παραγράφει; ante h. v. haud scio an μέγεθοc exciderit 11 μετρὸν ὃ om. 14 γεγωνήcαντοc ἀπέχει 15 ἐξάκουcτον 16 ὅcον τε γέγ. 17 ἐπὶ γείτονα 18 H praem.: ῥιανὸc πλήccοντεc 21 ὅτε editores (ὅτι etiam Q) 26 H c. l. ὡc οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήcεται, T (s. l.) post schol. p. 88, 23—89, 19 editum legitur διὰ τί ὀδ. πρὸc τὸν κύκλωπα οὕτωc κτλ. T

---

1 sqq. † Ma (f. 113a) v. 491: *πῶς οὖν ἀκούει; προείρηκε γὰρ ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας· ἦτοι* <ἦτο cod.> *μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς. ἢ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπέσχομεν πάλιν· οὕτως γὰρ ἡ ναῦς ἠνέχθη* (cf. l. 20. 21), cf. † Eust., p. 1640, 48.

9 Cf. Apollon. v. *γέγωνε: ἐφώνει. ἐνίοτε δὲ τάσσει τὴν λέξιν ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ δυναμένου μέχρι πολλοῦ ἐξακούεσθαι κτλ.*

20 † Ma (cf. ad l. 1, ubi, signo scholii finiti interiecto, sequitur): *ἀλλ' ὅτε τὴν αὐτὴν ὁδόν, ἣν καὶ πρώην, διοδώσαντες.*

26 sqq. † M (f. 114a; coaluerunt cum iis quae p. 95, 5—9 edidimus): *διὰ τί ὁ*

ὠλιγώρησεν εἰπών· ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων; Ἀντισθένης μέν φησι διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἦν ἰατρὸς ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων· Ἀριστοτέλης (fr. 174 edit. Tbn.) δὲ οὐχ ὅτι οὐ δυνήσεται, ἀλλ' ὅτι οὐ βουλήσεται, διὰ τὴν πονηρίαν τοῦ Κύκλωπος.

φασὶν ὅτι συνασεβεῖ τῷ Κύκλωπι καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. φαμὲν δὲ ὅτι Vd f. 32a.
διὰ τὴν τύφλωσιν, οὐ διὰ τὰς φωνὰς ταύτας ὠργίσθη Ποσειδῶν· τούτων Ma f. 114a.
γὰρ ὁ νοῦς· οὐδὲ Ποσειδῶν ἰάσεται κακὸν ὄντα, μὴ βουλόμενος· οὐ γὰρ μὴ δυνάμενος. ἐδύνατο γὰρ ὁ Ποσειδῶν αὐτὸν θεραπεῦσαι, οὐκ ἠβούλετο δὲ διὰ τὰς πονηρίας αὐτοῦ.

διὰ τί οὖν ὁ Ποσειδῶν ὠργίσθη, καίτοι μὴ χαλεπαίνων διὰ τὸ H f. 57b.
ἀπόφθεγμα, ἀλλὰ διὰ τὴν τύφλωσιν; Κύκλωπος γὰρ κεχόλωται, T p. 138.
ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσε (α 69), καίπερ πονηροῦ ὄντος καὶ τοὺς ἑταί- Ma f. 114a.
ρους *ἐκείνου* κατεσθίοντος; λύων δὲ ὁ Ἀριστοτέλης φησί, μὴ ταὐτὸν T p. 171.
εἶναι ἐλευθέρῳ πρὸς δοῦλον καὶ δούλῳ πρὸς ἐλεύθερον, οὐδὲ τοῖς ἐγγὺς τῶν θεῶν οὖσι πρὸς τοὺς ἄποθεν. ὁ δὲ Κύκλωψ ἦν μὲν ζημίας ἄξιος, ἀλλ' οὐκ Ὀδυσσεῖ κολαστέος, ἀλλὰ τῷ Ποσειδῶνι, *καὶ* εἰ πανταχοῦ νόμιμον τῷ φθειρομένῳ βοηθεῖν, *πολὺ μᾶλλον* τῷ υἱῷ· καὶ ἦρχον ἀδικίας οἱ ἑταῖροι (ν. 225).

* ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων, ὡς εὐλαβούμενος δηλονότι ἀντι- Vd f. 32a.
πράττειν τῷ Διὶ τῷ πάντων πατρὶ θεῶν, οὗ μὴ ἐπιστρέφεσθαι διετείνετο

---

1 ὠλιγόρησεν τῷ λόγῳ εἰπὼν ὃς οὐκ κτλ. T 2 διατί εἰδέναι T 4 βουληθήσεται H διὰ τὴν πορείαν τοῦ κ. H 5 sqq. M διὰ τὴν τύφλωσιν ἀλλ' οὐ διὰ τὰς φ. inc. 6 τὰς om. Vd ὁ ποσ. M 7 ὁ ante νοῦς om. Vd ὁ ποσ. M ἰάσεταί σε κακ. M 7. 8 μὴ βουλ. — δυνάμενος e M addidi, ubi quae sequuntur ita constituta sunt: οὐκ ἠβούλετο δὲ Ποσ. τὸν υἱὸν θεραπεῦσαι, δίκαιον ἡγούμενος τιμωρεῖσθαι τῆς πονηρίας 10 sqq. cf. Polak, p. 418 HT (s. l.) post ea quae p. 94, 26 — 95, 4 edidimus; M cum iis quae ad p. 94, 26 sqq. inter excerpta rettulimus coaluit ὠργίσθη μὴ διὰ τὸ ἀπόφθ. χαλεπ. ἀλλὰ M 12 ὀφθαλμὸν T καὶ παμπονήρου ὄντος M 13 ἐκείνου addidi καὶ λύων ὁ ἀρ. M 13. 14 μήτε αὐτὸν εἶναι ἐλευθέρῳ T 15 τῶν om. M οὖσι om. M πρὸς τοῖς ἄποθεν MT ὁ μὲν οὖν κύκλωψ ἦν μὲν ζημία ἄξιος M 16 κολάσεως H, οὐκ ὀδυσσεὺς ⟨ὀδυσσεῖ alter. T⟩ κολαστέος T quae post Ποσειδῶνι sequuntur om. H, ubi, interiecto ἄλλως, πῶς παρὰ φαίαξιν κτλ. (p. 96, 3) sequuntur εἰ in ἢ mutavit Rose; καί, quod om. codd., add. Polak πανταχοῦ om. M 17 τῷ διαφθειρομένῳ M, quod (delet. τῷ) recepit Rose πολὺ μᾶλλον addidi 19 δηνονότι (sic) Vd 19. 20 ἀντὶ τοῦ πράττειν τῷ διί Vd

---

Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν Κύκλωπα ἀνοήτως ὠλιγώρησεν τῷ λόγῳ, εἰπών· ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων; ἢ διὰ τὸ γινώσκειν, ὡς οὐκ ἦν ἰατρός, ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων, ἢ ὅτι οὐ θεραπεύσει αὐτὸν ⟨Polak, p. 417; *αὐτὰ* cod.⟩ *διὰ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ.* — Apud Lucianum, dial. mar. 2, 4, ipse Neptunus Antisthenis solutionem amplectitur.

7 sqq. † H (f. 57b, c. l. *ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται*), B (f. 88b): *μὴ βουλόμενος· οὐ γὰρ μὴ δυνάμενος. οὐκ ἠβούλετο* ⟨*ἐβούλ.* H⟩ *δὲ Ποσειδῶν τὸν ἴδιον υἱὸν θεραπεῦσαι, δίκαιον ἡγούμενος τιμωρεῖσθαι αὐτὸν τῆς πονηρίας.· ὁ δὲ νοῦς· οὐδὲ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε κακὸν ὄντα* ⟨inde ab *ὁ δὲ νοῦς* in uno H⟩. Id. fere Vb (f. 67b).

ὁ Κύκλωψ ὄπισθεν ἐν τῷ οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς μεγάλοιο ἀλέγουσιν (v. 275).

H f. 57b. πῶς παρὰ Φαίαξιν ἐχθρὸν ἑαυτὸν Ποσειδῶνος λέγει κτλ., edit. θ 564, p. 80, 8.

κ

6. Ad l. 15 sqq.

T p. 139. T p. 172 (T[1]). 20. διὰ τί οὐκ αὐτὸς κατέχει τοὺς ἀνέμους, μόνον κελεύσας Ζέφυρον πνεῖν; ἐπεὶ καὶ δίχα τοῦ κλεῖσαι τὸν ἀσκὸν ἐδύνατο κελεῦσαι τῷ Ζεφύρῳ, ἅτε δὴ τὴν ἐξουσίαν λαβὼν παρὰ τοῦ Διός. πῶς δ' αὖ καὶ ἐν Ἰλιάδι (Ι 5. Ψ 230) ὑποστησάμενος τοὺς ἀνέμους ἐν Θρᾴκῃ οἰκεῖν *νῦν* παρ' Αἰόλῳ φησίν; εἴληπται μὲν τὸ πλάσμα πρὸς τὸν καιρόν, διὸ οὐ δεῖ ζητεῖν τὰ τοιαῦτα· ἀνεύθυνα *γὰρ* τὰ τῶν μύθων. οἱ δὲ εἶπον τοὺς δαίμονας οἰκεῖν ἐν Θρᾴκῃ αὐτεξουσίους ὄντας, τῶν δὲ πνοῶν τὸν Αἴολον κρατεῖν. οἱ δὲ ἐμπειρίαν ἔχειν τὸν Αἴολον πνευμάτων μεταβολῆς, καὶ διὰ τοῦτο κατέχειν τὸν Ὀδυσσέα μηνὸς ἡμέρας, ἕως οὗ εὕρῃ τὸ ἐπίφορον πρὸς Ἰθάκην. τινὲς δὲ ὅτι παρετήρησεν ἀστρολογίας ἔμπειρος ὢν [ὁ Ὀδυσσεὺς], ἡλίου ὄντος ἐν ταύρῳ Ζέφυρον

---

6 sqq. cf. Polak, p. 422; et T et T[1] scholium de v. βυκτάων (κ 20) agens (= p. 448, 16. 17 Dind.) praemittunt, tum T[1]: διὰ τί δὲ οὐκ αὐτὸν κατέχει κελεῦσαι; corr. Prell. 6. 7 ζέφυρον πνεύματι ἐπεὶ T 7 υν v. ἐδύνατο e corr. T 8 πῶς δ' αὖ (an ἂν?) 10 νῦν ins. Pol. πλᾶσμα 11 διότι οὐ δεῖ ζ.; corr. Prell. γὰρ ins. Dind. 11. 12 οἱ δὲ εἰπόντες δαίμονας, unde εἶπον Dind., τοὺς add. Pol. 12 αὐτεξουσίως; corr. Prell. 13 ἔχειν τῶν αἰόλων πνευμάτων . . . . . ⟨vac. spat.⟩ μεταβολῆς T; ἔχειν τε αἰόλων πνευμάτων μετ. T[1]; corr. Prell. 14 κατέχει; corr. Dind. μηνὸς ἡ μητέρας T, μηνὸς ἡμέραν T[1]
15 post ἰθάκην T, signo scholii finiti posito, omissis v. τινὲς δὲ — ἄνεμοι (p. 97, 1), initio nov. lin. pergit πνέουσιν ἐνίοτε παρέστησεν (στ e corr.) T[1]; corr. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 435 16 ὁ Ὀδυσσεύς del. Polak

---

8 sqq. Cf. schol. Townl. Ψ 229: *εἰ οὖν αὐτεξούσιοι οἱ ἄνεμοι* (cf. l. 12), *τετεράτευται τὰ περὶ Αἰόλου.*

11 Similiter, sed de tragoedia agens, Aristoteles, poet. 14 (p. 1453 β 22): *τοὺς μὲν οὖν παρειλημμένους μύθους λύειν οὐκ ἔστιν.* — Cf. Porph. κ 242.

12 Cf. Porph. *Ι* 4 (p. 127, 27), ratione nonnihil discrepante usum inter *τὰ πνεύματα* et *τοὺς προεστῶτας αὐτῶν θεούς* distinguentem.

13 sqq. Pluribus eadem Eust., p. 1645, 4 sqq.; 48 sqq., persequitur.

15 sqq. † H (f. 58a) v. 6: *τινὲς δὲ* (praecedunt allegorica = Q Dindorfii p. 447, 5. 6) *ὅτι παρετήρησεν ἀστρολογίας ἔμπειρος ὢν, ἡλίου ὄντος ἐν ταύρῳ ζέφυρον πνεῦσαι. οἱ δὲ ἄνεμοι πνέουσιν ἐνίοτε καὶ καθ' ἑαυτούς, ὡς καὶ πολλοί· καὶ γὰρ ἡμεῖς δίχα βασιλικοῦ προστασσόμενοι προστάγματος* (quae iisdem quibus scholia T vitiis laborant). — Quae in Vd (f. 33a) post scholium ex Heraclito transcriptum (*ἀλληγορία Ἡρακλείτου*, = cap. 71 Mehl.) leguntur: *ἄλλως. ἕτεροί φασιν αὐτὸν τὸν Αἴολον μαθηματικὸν εἶναί τινα καὶ ἔμπειρον τῆς ἀστρονομίας, ὃς διὰ τῆς οἰκείας τέχνης ἐπετήρησε καιρὸν εὔδιεινὸν εἰς τὸ ἀποπλεῦσαι τὸν Ὀδυσσέα, καθ' ὃν ὁ ζέφυρος μόνος πνέει, ὅτε καὶ ὁ ἥλιος ἐν τῷ ταύρῳ ἐστίν. καὶ διὰ τοῦτο λέγεται κρατῆσαι τοὺς ἄλλους ἀνέμους, μόνον δὲ πνέειν τὸν ζέφυρον* [*πλωτὴν δὲ νῆσον κτλ.* = p. 445, 25 — 1 Dind.], dubito utrum me-

πνεῦcαι. οἱ δὲ ἄνεμοι πνέουcιν ἐνίοτε καὶ καθ' ἑαυτοὺc, οὐ κατ' Αἴολον· καὶ γὰρ ἡμεῖc δίχα βαcιλικοῦ πράccομέν τι προcτάγματοc.

23. ad v. 34 sqq.

34 sqq. διὰ τί οὐ προεῖπεν αὐτοῖc; ἐπειδὴ οὐκ ἤλπιζεν ὑπονοή- T p. 140.
cαντας [ὡc] κακουργῆcαι. καὶ γὰρ τῶν ἐν Ἰcμάρῳ λαφύρων τὴν ἴcην μοῖραν ἔδωκεν (ι 42) καὶ τῶν ἀγρίων αἰγῶν (ι 160) καὶ τῶν περὶ Κύκλωπα (ι 549).

καί μ' ἔφαcαν *χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι*. T p. 139.
πόθεν τεκμηράμενοι; ὁ γὰρ ἀcκὸc κοῦφοc, ἅτε πλήρηc ἀνέμων. λύεται δ' ἐκ τῆc λέξεωc· πρόκειται γὰρ ὡc ἐλέγετο περὶ τοῦ Αἰόλου αὐτοῦ, ὡc νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ, ἀργυρέῃ (v. 23). διὰ τοῦτο οὖν ἐβάcκηναν, ὅ τε δεcμὸc πολυτελὴc ὢν ὑποψίαν ἐδίδου.

πῶc ἄγοντεc αὐτὸν εἰc τὴν ναῦν οὐκ ᾔcθοντο κοῦφον ὄντα; ἀλλ' H f. 58ᵇ int.
ἐν νηὶ κατέδει μέρμιθι ἀργυρέῃ.

72. 73. καὶ πῶc ἤμελλεν ὑπὸ Φαιάκων τυχεῖν κομιδῆc, ταῦτα καθ' H f. 59ᵃ.
ἑαυτοῦ λέγων; ἀλλ' ἀπέδειξε τοὺc ἑταίρουc αἰτίουc ὄνταc· ἐλεεινότερον T p. 141.
οὖν ἑαυτὸν ἀποδείκνυcιν.

κακῶc δέ φηcι ταῦτα πρὸc τὸν Ἀλκίνουν ἐκφέρειν, ὡc θέμιc καὶ T p. 141.
αὐτὸν διαβάλλειν. ἀλλ' Ὀδυccεὺc *ἐλεεινότερος εἶναι* ἡγεῖται, ὡc οὐκ ἰδίου ὄντοc τοῦ ἁμαρτήματοc, ἀλλὰ τῶν ἑταίρων.

---

1 ἑαυτοὺc, ὡc καὶ πολλοί TT[1]; corr. Pol. 2 προcταccόμενοι πράγματοc T, προcταccόμενοι προcτάγματοc T[1]; corr. Pol. addunt TT[1]: τινὲc δὲ τὰc νήcουc ταύταc ἐν τῶ τυρρηνικῶ πελάγει κεῖcθαι κτλ. 4 sqq. cf. Polak, p. 90 4 T c. l. οἱ δ' ἕταροι αὐτοὺc; corr. Prell. 5 ὡc del. Pol. 6. 7 τὰ περικύκλω (π' superscr.); corr. Pol. 8 χρυcόν — ἄγεcθαι addidi 10 παρὰ τοῦ αἰόλου, corr. Prell. ὡc incert. (evan.) 11 γραφυρῆ ἀργορέη 12 πολυτελὴc evan. 13 H c. l. οἴκαδ' ἄγεcθαι 15 HT c. l. ἔρρ' ἐκ νήcου θᾶccον ἀπὸ φ. H 16 ἐπέδειξε H ὄνταc om. T 18 T (c. l. κομιζέμεν) praemittit ἐπιμελεῖν 19 ἐλ. εἶναι ex altero scholio addidi

---

liorem solutionis formam servaverint, an eam quam etiam nunc habeamus circumscripserint magis quam reddiderint. E Tzetzae in Lyc. 738 comment. in neutram partem quicquam lucramur.

12 † H (f. 58ᵇ, int.): *ἐβάσκαινον γάρ, τὸ πολυτελὲς τοῦ δεσμοῦ εἰς ὑποψίαν λαμβάνοντες. ἴσως οὖν τὸ πολυτελὲς τοῦ δεσμοῦ ἠπάτησεν αὐτούς.*

13. 14 Cf. H (f. 58ᵃ int., c. l. *νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ*) v. 23: *προῳκονόμησεν, ἵνα μὴ ἐκεῖνοι δυνηθῶσι βαστάξαντες αἰσθέσθαι τῆς κουφότητος, ἀπατηθῶσι δὲ τῇ ἀργυρέῃ μέρμιθι, ἤτοι ἵνα τῷ δεσμῷ [μὴ] ἀπατηθῶσιν οἱ ἑταῖροι· καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκ τῆς κουφότητος ἦν γνωρίσαι· προσεδέδετο γάρ*, quae haud scio an ex integra quaestione excerpta sint. Alteri utri scholio — duo enim male coaluisse liquet — similia B (f. 90ᵃ), Mᵃ (f. 117ᵃ), T (p. 139), Vb (f. 69ᵃ), Eust. p. 1646, 50 (cf. p. 1645, 43) exhibent. Plurimum discrepat Vd (f. 33ᵃ c. l. *ἀργυρέῃ*): *ἵνα μή τι πνεύσωσι* (text. *μή τι παραπνεύσῃ*)· *οἰκονομικῶς τοῦτο, ἵνα ὁ ἄργυρος ἀπατήσῃ τοὺς φίλους. οὐ γὰρ ἔχει ἐξ ἱστορίας, ὅτι ἐκ ταύτης τῆς νήσου διεσώθη εἰς τὴν πατρίδα.*

15 sqq. Cf. Porph. ϑ 564 sqq.

Vd f. 34b. T p. 142. 103. 4. τὸ τοὺς Λαιστρυγόνας κατάγειν τὴν ὕλην ἐναντίον ἐστὶ τῷ παριστᾶν αὐτοὺς ὠμοφάγους εἶναι. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τοῦ ἔθους· εἰθίσμεθα γὰρ τῇ ὕλῃ καὶ εἰς ἄλλο χρῆσθαι, πρός τε ἀλέαν καὶ φῶς καὶ κατασκευήν.

136. ε 334, p. 58, 2; ad p. 57, 5; ad p. 58, 4.

H f. 60a. T p. 148. Vd f. 35b. 190 sqq. ἄλογόν ἐστι τὸ τοὺς ἑταίρους ἀθυμίᾳ περιβάλλειν. λύεται δὲ ἐκ τοῦ καιροῦ. πρὸς γὰρ τὸ δεῖν σκέψασθαι τοὺς οἰκήτορας τῶν τόπων ἥρμοττε τὸ τὴν ἀπορίαν τῶν χωρίων εἰπεῖν.

213. v. ad p. 101, 4.

239. 40. v. 329, p. 99, 16 et p. 100, 5.

T p. 150. 242. τί οὖν, φασί τινες, αὐτῇ χρεία ἀποθηριοῦν; εἰ μὲν γὰρ οἰκετῶν ἔχρῃζεν, ἔδει φυλάττειν ἀνθρώπους, εἰ δὲ ἀνελεῖν, ἦν ἀποκτεῖναι. ἴσως τὰ μυθικὰ ἀσυκοφάντητα, καὶ ὅτι ἐτέρπετο, ὡς καὶ ἄλλοι θεῶν παῖδες.

249. v. ad β 67.

293. ad p. 101, 4.

296. v. ad p. 99 sqq.

305. v. ad p. 100, 10.

318. ad p. 100, 9.

H f. 62a. T p. 152. Vd f. 37b. B f. 94b. Ma f. 124b. 323 sqq. διὰ τί ἐφοβήθη ἡ Κίρκη τὸ ξίφος τοῦ Ὀδυσσέως θεὰ

---

1 Vd c. l. καταγίνεον ὕλην T, praemissis versibus οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες — καταγείνεον ὕλην, inc.: ἐναντίον ἐστὶ τὸ παριστᾶν τοὺς λαιστρ. ὠμοφάγους τὸ παραφέρειν ἑαυτοῖς ὕλην. λύοιτο δ' ἂν κτλ. 1. 2 τὸ παριστᾶν Vd 3 εἰς ἄλλω T ἀλλέαν καὶ εἰς φῶς T 3. 4 κατασκηνήν Vd 6 H (c. l. ὦ φίλοι οὐ γάρ τ' ἴδμεν) et T (s. l.) interiecto ἄλλως scholio p. 461, 1—5 D. (ἀγνοοῦμεν — τοῦ Ὀδυσσέως) subiungunt; Vd (c. l. οὐ γάρ πω ἴδμεν ὅπη ζόφος) altero scholio caret ἐστι τὸ om. TVd παραβάλλειν Vd λύοιτο δ' ἂν ἐκ τ. κ. Vd 7 πρὸς τὸ καὶ δεῖν σκ. TVd 7. 8 τοῦ τόπου T 8 τὸ ins. Polak, p. 428 τὴν ἀπορίαν τῶν τόπων εἰπεῖν T, τὴν ἀπ. εἰπεῖν τῶν τόπων Vd addit H, interiecto ἄλλως, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ταῦτα λέγει οὐκ ἀπορῶν — ἀνατολή (= p. 461, 8—10 D.) 11 sqq. cf. Polak, p. 434 11 T (c. l. παράκυλλον) inc.: τὸν τῆς πρίνου καρπόν φασὶ τίνος αὐτῆς χρεῖα ἀποθηριοῖν; τινες ego, αὐτῇ Pol. 11. 12 οἰκέτην, corr. Polak 20 H. c. l. ἡ δὲ μέγ' ἰάχουσα, Vd c. l. ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἐπέδραμε καὶ λάβε γούνων, M signo ad v. 333 relat. διὰ τί δὲ ἐφ. B

---

1 sqq. Haud scio an cum hac quaestione olim cohaeserit altera illa, solutione nunc quidem carens: *πῶς γὰρ ἄγριοι ὄντες ἐχρῶντο τῇ διαίτῃ*; in H (f. 59a) cum scholio inter text. et scholia marginalia scripto: *τινὲς πιθανῶς γρ. ἤ κεν ἄμαξαι*, coniuncta (eadem in T, p. 142, cum schol. v. 102 Dind. coaluerunt).

6 sqq. Eadem e codice suo Odysseae, de quo v. Epilegg., ubi Porphyrii nomen adscriptum habebant, Gregorius Corinthius ad Hermog. *περὶ μεθ. δειν.* cap. 14 attulit (Rhet. Gr. ed. Walz VII, 2, p. 1245).

13 Cf. Porph. κ 20, p. 96, 11.

20 sqq. et p. 99, 6 Cum secundum Eust. (p. 1659/60) ignobiles esse perhibeantur Circes mores, *οὐ μόνον καθότι οὕτω πρὸς εὐνὴν ἐστιν εὐκατάφορος, ἀλλὰ καὶ ὅτι πάνυ δειλαίνεται κτλ.*, alterum scholium, quippe in quo exilia quaestionis vestigia

οὖσα; φαμὲν ὅτι τοὺς πολὺν χρόνον ζῶντας δαίμονας θανάτῳ δὲ ὅμως καθυποβαλλομένους θεοὺς εἴωθεν ὀνομάζειν ὁ ποιητής. ἢ φυσικῶς φοβεῖται τὸ ξίφος ἡ Κίρκη, ὡς καὶ ἄλλας τινὰς ὕλας τινὲς τῶν δαιμόνων, ὡς καὶ Διονύσιος ἐν Λιθικοῖς· φύσει δὲ κρύσταλλον ἰδ' ἱερὴν ἴασπιν, ἐχθρὴν Ἐμπούσῃσι καὶ ἄλλοις εἰδώλοισιν.

εὐνῆς *ἡμετέρης ἐπιβείομεν* (v. 334). οὐχ ἡδονῆς ἀλλὰ πίστεως ἕνεκεν τοῦτο προβάλλεται. H f. 62a int. T p. 152.

329. τὸ σοὶ δέ τις ἀκήλητος ἐν στήθεσσι νόος ἐστίν ἐναντίον τῷ οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ (v. 239. 40). εἰ γὰρ ἔμενεν ὁ νοῦς, πῶς ἀπορεῖ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅτι οὐ μεταβέβληκε; καὶ τούτου δὲ ἡ λύσις ἐκ τῆς λέξεως. καὶ γὰρ περιφραστικῶς λέγει σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν ἀντὶ τοῦ ἀκήλητος εἶ. ἢ τὸ αὐτὰρ νοῦς ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ οὐκ ἐπὶ παντὸς λέγει τοῦ νοῦ, ἀλλὰ τῆς ἡμερότητος. Vd f. 37b. H f. 62a.

αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, *ὡς τὸ πάρος περ* (v. 240). οὐχ Vd f. 36b (v. 240). H f. 61a (ib.). Ma f. 122b (ib.).

---

1 φαμὲν οὖν ὅτι Vd 2 omnia post ὁ ποιητής om. VdBM 3 τὸ ξίφος om. T ὡς om. T τινὲς om. H 4 διονύσιον ἐν λιθικοῖς H, ὡς καὶ ὁ διονύσιος ἐν λιαθικοῖς (rel. om.) T 5 ἰάσπιν ἵν' ἐχθρὴν ἐν πάσῃσι <ου spr. α script.> H; corr. Cramer 6 H s. l., T c. l. εὐνῆς ἡδονῇ T 6. 7 πίστει, om. ἕνεκεν, T

8 sqq. cf. Polak, p. 432 8 Vd c. l. σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν H (c. l. σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος) inc.: καὶ μὴν καὶ τῶν ἄλλων ἀτὰρ νοῦς κτλ. l. 10 9 τοὶ δὲ H 11. 12 post μεταβέβληκεν H inserit ἢ τάχα περὶ τοῦ ἠγριῶσθαι τὸν νοῦν ἐκείνων <ἐκείνου corr. Polak> φησί, tum pergit: ἢ ἐκ τῆς λέξεως λύοιτο ἢ γὰρ παραφραστικῶς κτλ. 12 ὡς <pro καὶ> γὰρ . . ριφραστικῶς Vd; καὶ ego; περιφρ. Pol. 15 παντ. . Vd λέγεται H 16 τὸ πάρος περ om. Vd H interiecto ἄλλως (quae antecedunt v. infr. ad l. 8 sqq.) et M (c. l. αὐτὰρ ὁ νοῦς) inc.: οὐχ ὁ σύμπας

---

servata sint, priori addere non dubitavi. Prius idem Eust., p. 1659, 26, in usum suum convertit.

p. 98, 20—99, 3 Cf. T (p. 152) v. 323: *ἡ δὲ μέγ' ἰάχουσα*] *δεδοικυῖα τὴν πληγὴν ἢ* <*οὐ* Cobet, Mnem. N. S. I, p. 12> *τὸν θάνατον: — καὶ λάβε γούνων*] *θνητὴ ἄρα; οὐ πάντως, ἀλλὰ τὴν τρῶσιν φοβεῖται* <cf. Polak, p. 28>. Simil. Ma (f. 124b, signo ad *μεγάλ' ἰαχάουσα*, cui γρ. *μέγα ἰάχουσα* sprscrpt., relat.) ibid.: *διὰ τὸ φοβεῖσθαι τρωθῆναι, οὐκ ἀποθανεῖν* (cf. BQ v. 296 D.).

4. 5 Cf., quam Eust. h. l. nominat, Dionysii periegesin v. 724. 25.

6 Cf. H (f. 61b, v. 296): *κεκλήσεται εὐνηθῆναι*] *οὐ* <om. cod.> *δι' ἀκολασίαν, ἀλλ' ἐξ ὧν προεῖπεν ὁ Ἑρμῆς* (v. 331) *λογισαμένη ὡς θεοφιλής* <*θεοφιλῆ* Polak, p. 435>. Quae haud scio an item e quaestione derivata sint.

8 sqq. † H (f. 61a, c. l. *αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος*), T (p. 150, c. eod. l.) v. 240: [*πρὸς τὴν ἑξῆς ἀθέτησιν κτλ.*] *πῶς ἂν οὖν λέγοι* <*οὖν ἂν λέγῃ* T>· *σοὶ δέ* <*δὴ* T> *τις ἐνὶ στήθεσσι νόος ἀκήλητός* <om. H; *νόος ἀκήλιτος*, om. *ἐν στήθεσσιν*, T> *ἐστιν; ὡς καὶ τοῦ νοῦ ἠλλοιωμένου* <*ἀλλοιωμένου*, rel. om., T>. *ἡ δὲ λύσις ἐκ τῆς λέξεως* <addit H: *ἄλλως. οὐχ ὁ σύμπας κτλ.*, v. spr. l. 16 sq.>. — De athetesi (Aristarchi sine dubio) v. schol. H (f. 62a int., c. l. *σοὶ δέ τις*) v. 329: *ὁ Σιδώνιός φησιν ἀθετεῖσθαι τὸν στίχον.*

ὡς σύμπας, ἀλλὰ κατὰ τὸ φιλάνθρωπον μόνον, διὸ καὶ σαίνουσιν (v. 215), ὥσπερ οἱ δελφῖνες φιλάνορα δ' οὐκ ἔλιπον βιοτάν κατὰ τὸν Πίνδαρον (fr. 260) . . . . ἐκ τοῦδε δῆλον, ὅτι ἡδονῇ σχεθεὶς τὸν νοῦν οὐκ ἀποβάλλει, ὥστε, εἰ θέλει, πάλιν ἐπανέρχεται εἰς καλὴν διαγωγήν.

T p. 149 (v. 239). οἱ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε *καὶ δέμας*, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ (v. 239. 40). καὶ πῶς; εἰ γὰρ σώζουσι τὴν ἀνθρωπίνην γνώμην καὶ πιόντες, πῶς Ὀδυσσέα θαυμάζει; οὐδὲν γὰρ πέπονθεν ἀλλοιότερον. ῥητέον οὖν ὅτι ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς οὐκ ἐθέλχθη οὐδ' ἤλλαξε τὸ τῆς γνώμης, διότι *σοφὸς ἦν*, οἱ δὲ ἑταῖροι ἐν τοιαύτῃ τινὶ ἕξει ἐγένοντο, ὥστε ἔχειν μὲν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν *ὀρθήν*, *οὐ* μέντοι καὶ τὸν νοῦν ἐγρηγορότα. ἴσως *οὖν* τὸν μὲν νοῦν ἀπὸ μέρους ὅλον λέγει· *ἢ αὐτὴ* τούτων μὲν οἴεται καὶ τὸν νοῦν τρέπεσθαι, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς αὐτὰρ νοῦς ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ ἀκούσας παρὰ τῶν ἑταίρων φασὶν ἔμαθεν. *πῶς δέ*, εἰ ἡ ῥάβδος ἡ μεταμορφοῦσα — ἐπὶ γοῦν τοῦ Ὀδυσσέως λέγει ῥάβδῳ πεπληγυῖα (v. 319) —, *ἔπειτά φησι θαυμάζειν ὡς οὔ τι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθη*; ἀλλ' ἕτερόν ἐστι τὸ λεγόμενον. οὐ γὰρ ὅτι οὐκ

---

2 οἱ om. HM φιλάνορα — Πίνδαρον om. Vd δὲ οὐκ HM 2. 3 M v. Πίνδαρον finitur, H addit aliunde petita: ἔμπεδος δὲ ἑδραῖος βέβαιος κτλ.; unus Vd ἐκ τοῦδε δῆλον κτλ. (post δελφῖνες l. 2), ante quae non solum Pindari verba, sed longe plura excidisse apparet 5 sqq. cf. Polak, p. 428 sqq. 5 καὶ δέμας addidi 7. 8 ὀδυσσέα, quod Pol. coni., codex habet 9 σοφὸς ἦν inserui 10 οἵδε ἑταῖροι ἐν τοιαυτη τινὶ ἐξεγένοντο, corr. Prell. 11 ὀρθὴν οὐ addidi; post ψυχήν in cod. vac. spat. 6 litt. οὖν addidi 12 λέγει ταυτομένων ⟨ταυμ̃ с. sscr. των⟩ οἴεται, quae Polakii vestigiis, ἐπεὶ αὐτὴ τούτων οἴεται conicientis, insistens sanare tentavi 14 φασὶ μαθηταῖς ὅτι ἡ ῥάβδος κτλ. cod.; paullo violentius ego quam Preller et Polak, ille φησὶ μαθὼν ὅτι ἡ ῥάβδ. ἡ μετ., hic φησὶ μαθόντων ὅτι οὐχ ἡ ῥάβδος ἦν ἡ μετ. conicientes 16. 17 ἔπειτα — ἐθέλχθη, quae cod. om., ego inserui, a librario ut lemma nov. schol. omissa esse existimo

---

1 † H (f. 61[a], gl. interl.) v. 240: *διὰ τὸ φιλάνθρωπον*.

2. 3 † Eust., p. 1657, 12. 13.

3 sqq. Peripateticorum magis quam Antisthenis, quae in scholio statim edendo inesse videtur, doctrinam sapiunt, cf. e. c. Theophrast. ap. Arium Didymum (Stob. ecl. II, 7, p. 141, 5 W.) de *σώφρονος* notione agentem.

5 sqq. Vix est quod moneamus, Polakiusne, qui omnino conferendus, an ego an neuter in scholio paene conclamato restituendo rectum viderimus, valde posse dubitari.

9 † T (p. 152, c. l. *οὐδέ μ' ἔθελξε*) v. 318: *οὐκ ἠλλοίωσε τὴν διάνοιαν*.

10 Cf. cum p. 101, 8, *ἀφροσύνης* esse *τὸ θελχθῆναι*, tum T (p. 152, c. l. *μῶλυ*) v. 305: . . . . *εἰκότως δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς σοφὸς ὑπάρχων ἔλαβε τὸ μῶλυ, τοῦτό φασι τὸν τέλειον λόγον, ὑφ' οὗ βοηθούμενος οὐδὲν παθεῖν ἠδύνατο* (quae Cleanthis erat interpretatio, v. Prol. II. p. 390, 3). Eadem fere, sed pluribus, ut assolet, verbis, Heraclit. all. 72 init. (cf. etiam, qui longius distant, Plut. V. H. c. 126 et ipsum Porph. ap. Stob. ecl. I, 49, 59, p. 445, 15 sqq. W.).

14 sqq. Non potest non oriri suspitio, etiam in quaestione de virgae vi instituta Antisthenica latere, cf. Epilegg.

ἔθελξεν αὐτὸν *διὰ* τοῦ φαρμάκου, διὰ τοῦτο φάσκει τῇ ῥάβδῳ πλήσσειν ὡς μεταμορφοῦν ἱκανῇ, ἀλλ', ὁποῖον ἦν καὶ ἐπὶ τῶν ἑταίρων, εἰληφέναι μὲν τὸν κυκεῶνα καὶ πεπωκέναι, τὴν δὲ *τὴν ψυχὴν* οἰομένην τεθέλχθαι αὐτὸν ἐπιφέρειν τὴν ῥάβδον, ὅτι οὐχ *ὁ κυκεὼν* τὸ σῶμα ἦν τὸ μεταβάλλον, ἀλλ' ἡ ψυχή. ἔπειτα διὰ τοῦτο οὐ θαυμάζει, ὅτι τῇ ῥάβδῳ πληγεὶς οὐ μετεμορφώθη, ἀλλά φησιν ὡς οὐ πιών.

τὸ [δὲ] θελχθῆναι ὁ ποιητὴς οὐκ ἐπὶ τοῦ σώματος τίθησιν ἀλλοιώσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀφροσύνης· ἥ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει (Ω 343)· θελχθείσης γὰρ τῆς ψυχῆς, διὰ τὸν ἐπιφερόμενον ὕπνον καὶ ἡ ὅρασις τῶν ὀφθαλμῶν. . . . . τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, μαχόμενον εἶναι δοκεῖ τὸ σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν. . . . T p. 152 (v. 329).

334. v. 323 sqq., p. 99, 6.

433. ἀπορήσειε δ' ἄν τις, πῶς ὁ Εὐρύλοχος ταῦτα λέγει, μὴ εἰσελθὼν πρὸς τὴν Κίρκην. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἐστοχάσατο ἀπὸ τῶν πρὸ τῆς θύρας προσσαινόντων αὐτῷ ἀνθρωπίνως. H f. 63b. Vd f. 39b. T p. 155.

487. 90. 91. ad v. 492.

492. διὰ τί οὐκ αὐτὴ μαντεύεται; ὅτι οὐκ ἂν ἐπίστευσεν Ὀδυσσεὺς H f. 64a. Vd f. 40a. Ma f. 128a.

---

1 διὰ ante τοῦ φαρμ. add. Pol. φάσκειν, corr. Pol. (τοῦτο ante h. v. in cod. esse videtur) 2 ἱκανὴ ἀλλοιοποιοῦν καὶ ἐπὶ τῶν ἑτ. cod., quae sanare tentavi 3 τὴν ψυχὴν inserui 4 τεθέλχαι ἐπιφέρει, corr. Pol. ὅτι οὐ τὸ σῶμα κτλ.; ὁ κυκ. ego ins. 5 ἐπεὶ διὰ τί οὐ θαυμ.; ἔπειτα ego, διὰ τοῦτο Prell. 6 φασὶν; corr. Prell. 7 sqq. cf. Polak, p. 431 7 T (c. l. ἀκήλητος) praem.: ἀθέλγητος ἀμετάβολος 10 lacuna, quam statui, in cod. non comparet τοῦτο, corr. Prell. 11 σοι δέ τις Prell.; τὺ ⟨e corr.⟩ δέ τις ἐνὶ στήθεσι cod. 13 H c. l. ἢ σῦς, Vd praem. ἄλλως (post schol. ined. c. l. ἢ σῦς ἠὲ λύκους); T (c. l. ἢ σὺς) inc.: πρὸς τὸ ὑγρὸν πῶς εὐρύλ. ταυτὸν Vd 14 ἀλλὰ om. T ἐ . . οχάσατο Vd πρὸς τὴν θύραν T 15 προσαινόντων codd.; corr. Buttm. ἀνθρωπίνως δὲ τοῦτο T 17 sqq. cf. Polak, p. 438 17 M c. l. ψυχῇ χρησομένους H praem. μαντευσομένους, ὀφείλοντας χρησμοδοτηθῆναι οὖν post τί ins. HM ματεύεται M οὐκ ἀπομαντεύεται ἢ οὐκ ἐπίστευσεν Vd

---

4 sqq. Sententia Porphyrii, si modo recte verba restitui, ea mihi videtur esse, ut dicat, potione a Circe ministrata animi vigorem debilitari, animo debilitato corpus resistere non posse, quin virga admota transformetur. Scite igitur cum hac v. *θέλγειν* notione l. 7 sqq. locus Ω 343 comparatur: virga nimirum Mercurii animum consopiri, quo sopito oculos somno opprimi. Ex eodem autem fonte sine dubio schol. † H (f. 61b int., v. 293) petitum est: *φαίνεται ἡ ῥάβδος ἀλλοιοῦσα τὰ σώματα, ὁ κυκεὼν δὲ τὴν ψυχήν*, fortasse etiam **T** (p. 148) v. 213 (id. HQ Dind.): *τὸ ἔθελξεν οὐ τὸ μεταμορφῶσαι σημαίνει, ἀλλὰ τὸ νωθέστερον ποιῆσαι πρὸς τὰς ἐνεργείας, ὡς ἐν Ἰλιάδι· αὐτὰρ Ἀχαιῶν θέλγε* ⟨*θέλγει* cod.⟩ *νόον* (*M* 255), *οἷον νωθέστερον ἐποίει* ⟨add. Dind.; cod. om.⟩. Cf. Apollon. v. *θέλγειν*.

10. 11 Eadem fere, quae p. 99, 8—100, 3 edidimus, excidisse apparet.

14 † Ma (f. 126b): *προσεδόκησε διὰ τῶν λεόντων, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἦσαν.* Paullo aliter Eust., p. 1663, 52.

16. 17 † **T** (p. 189, c. l. *εἰς Ἀΐδαο δόμους*) v. 491: *ὑπονοοῦσα μὴ πιστεύεσθαι πέμπει αὐτὸν πρὸς Τειρεσίαν* [*ἅμα δὲ καὶ ὁ ποιητὴς κτλ.*]. Praeterea ex ampliore

ἐρώσης αὐτῆς. ἢ τὰ κατὰ μὲν Σειρῆνας καὶ τὸν πορθμὸν ὡς γειτνιῶσα μηνύει, περὶ ὧν οὐδ' ὁ Τειρεσίας εἶπεν εἰδὼς ἐροῦσαν τὴν Κίρκην, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐπιτρέπει τῷ μάντει.

B f. 97a. Ma f. 129a. 528. * καὶ πῶς ἠπίσταντο τὴν δύσιν ἐν σκότῳ ὄντες; λέγομεν ὅτι παρὰ τοῖς Κιμμερίοις σκότος ἦν, οὐχ ὅπου ἡ θυσία ἐγίνετο.

λ

Ma f. 130b. H f. 65b. T p. 194. B f. 98a. 15 sqq. Πῶς οὖν ζῶσιν; ἢ ἐπιδέρκεται, ὅ ἐστιν ἐπιλάμπει, μὲν ὁ ἥλιος τοὺς Κιμμερίους, οὐ φαέθων δέ, ἀντὶ τοῦ οὐ πάνυ λάμπων, οὔτε κατὰ δύσιν οὔτε κατὰ ἀνατολήν, διὰ τὸ ἀνατολικοῖς καὶ δυτικοῖς ὄρεσι περιέχεσθαι· κατὰ μόνην δὲ μεσημβρίαν ἥλιον ὁρῶσι. τὸ οὖν ἀλλ' ἐπὶ νύξ ἐπὶ τῆς ἀορασίας κεῖται.

Vd f. 42a. H f. 65b int. B f. 98a. Ma f. 130b. διὰ τί προτράπηται; δοκεῖ εἰδέναι ὁ ποιητής, ὅτι ὁ ἥλιος τὴν ἑκούσιον πορείαν ποιούμενος ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολὰς ὅμως ὑπὸ τοῦ παντὸς ἀνθέλκεται εἰς τὸ ἐναντίον καὶ αὐτός.

1 ἢ om. M; εἶτα κατὰ H; εἶτα τὰ μὲν κατὰ τὰς Σειρ. coni. Cobet, Mnem. N. S. VII, p. 437 2 οὐδὲ τειρ. Vd εἶπεν om. H ἐρῶσαν codd.; corr. Buttm. 4 sqq. cf. Polak, p. 475 4 BM c. l. εἰς ἔρεβος στρέψας ἠπίστατο BM; -αντο ego ὄντος B 5 ὅτι om. M 6 quaestionis forma in uno M (c. l. ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται); rel. (H s. l., T c. l. ἠέλιος φαέθων, B ἠέλ. φ. ἐπιδέρκεται) a v. ἐπιλάμπει (l. 6) inc. 7 prius οὐ om. T alter. οὐ om. M 8 δυσικοῖς T δυτικοῖς καὶ ἀνατολικοῖς H 9 ὁ ἥλιος ὁρᾶται T ἐπεὶ νὺξ T 11 Vd (c. l. προτράπηται) et H (c. l. ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται) quaest. forma utuntur; B (s. l.) et M (c. l. προτράπηται, cui subiung.: μεταβάλληται ἀποκλίνῃ) inc.: διὰ τούτου τοῦ προτράπηται δοκεῖ εἰδ. κτλ. 12 ἀνατολὴν B 13 post αὐτός Vd add.: προτράπηται γὰρ ἀντὶ τοῦ μεταβάλλεται (sic); ead. fere reliqui codd. (M quidem a Mb addita)

---

quaestionis forma excerptum esse existimaverim schol. **Vd** (f. 40a, c. l. *ὡς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἠμείβετο δῖα θεάων*) v. 487: *Κίρκη εἰς Ἀίδην Ὀδυσσέα* ⟨-ῆα cod.⟩ *πέμπει, ἵνα ἀκούσῃ· θάνατος δέ τοι ἐξ* ⟨ἔξ cod.⟩ *ἁλὸς αὐτῷ ἀβληχρὸς* ⟨αὐληχρὸς⟩ *μάλα τοῖος ἐλεύσεται* (λ 134), *καὶ μὴ πεισθῇ Καλυψοῖ ὑπισχνουμένῃ αὐτῷ ἀθανασίαν· προῄδει γὰρ τὸν ἐσόμενον τῆς δαίμονος ἔρωτα.* Neque enim solum Eust., p. 1665, 20 sqq., utrumque coniunctum legit, sed etiam **Ma** (f. 128a, c. l. *ἀλλ' ἄλλην χρή*) v. 490: *πῶς πέμπει καίτοι ἀκουσόμενον θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ; ἀλλ' ἵνα μὴ πεισθῇ Καλυψοῖ τὴν ἀθανασίαν ὑπισχνουμένῃ.* Schol. **H** v. 490 (= Q Dind.) pessime traditum non cum Polakio, p. 437, sed sec. Vd corrigendum est.

6 sqq. † **B** (f. 98a), **Ma** (f. 130b, c. l. *οὐδέποτ' αὐτούς — ἐπιδέρκεται*) v. 16: *πῶς οὖν ζῶσιν; ἢ* ⟨*ἥλιος μὲν* add. M⟩ *ἐπιδέρκεται* ⟨*τοῖς Κιμμερίοις* add. M⟩, *φαέθων δὲ οὔ.* — Collato Eust., p. 1671, 60: *οὐ μὴν αὐτόχρημα νὺξ καθόλου, ὡς ὁ Κράτης ὑποτίθεται· πῶς γάρ φασιν εἶχον ζῆν*; statuendum videtur, non solum poetam h. l. defendi, sed simul Cratetem (cf. Wachsmuth. p. 53) impugnari (cf. ad l. 11).

11 sqq. Cratetem Agathoclis Babylonii s. Cyziceni invento usum de Σ 239 similiter iudicasse constat; cf. Prol. Iliad. p. 392, 3. — De *προτράπηται* cf. Eust., p. 1671, 49 (in reliquis eodem quo scholia fonte usum): *ἢ μάλιστα κατὰ τοὺς σοφοὺς ἀντὶ τοῦ προτραπεὶς καὶ οἷον κελευσθεὶς κατέλθῃ.*

29. 30. πολλὰ δὲ γουνούμην *νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα κτλ.* πῶς, εἰ μὴ αἰcθάνονται πρὸ τοῦ πιεῖν τὸ αἷμα; εἰc τιμὴν οὖν τῶν δεcποτῶν ἡ δέηcιc. H f. 65b int. Ma f. 131a.

Ζητεῖται, διὰ ποίαν αἰτίαν κατελθὼν ἐν τῷ ῞Αιδῃ ᾿Οδυccεὺc ἐτάξατο τοῖc νεκροῖc, ἐλθὼν εἰc ᾿Ιθάκην cτεῖραν βοῦν θῦcαι. καί φαμεν· ὅτι οἱ νεκροὶ ἄτοκοί εἰcι καὶ οὐ τίκτουcι, διὰ τοῦτο ἐτάξατο αὐτοῖc βοῦν μὴ γεννῶcαν *θῦσαι*. H f. 65b. Vd f. 42a. Mb f. 131a.

51. 52. πῶc οὐδένα ὁρᾷ τῶν παρὰ Κύκλωψιν ἢ Λαιcτρυγόcιν ἀπολομένων; ἐπεί, εἰ καὶ ἀθέcμωc, ἐτάφηcαν. H f. 66a. Vd f. 42b.

90 sqq. καὶ πόθεν ἔγνω ὁ ᾿Οδυccεὺc τὸν Τειρεcίαν; ἢ ἀπὸ τοῦ εἶναι τυφλὸν ἢ ἀπὸ τοῦ βαcτάζειν τὸ cκῆπτρον. ἐκεῖνοc δὲ πάλιν πῶc ἔγνω τὸν ᾿Οδυccέα τυφλὸc ὤν; ἤγουν ὡc μάντιc, ἢ οὐχ ὡc ᾿Οδυccέα τοῦτον ἔγνω, ἀλλ' ὡc προcάγοντα τὰ cφάγια. Vd f. 43a.

188. οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται. πῶc οὖν οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιοc κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο (ω 205); νῦν οὖν ἡ κατά ἀντὶ τῆc ἀπό. Vd f. 44b. H Dind.

239. ἐναντίον εἶναι δοκεῖ τοῦτο τῷ ᾿Αξιοῦ, οὗ κάλλιcτον H f. 68a. Vd f. 45a. T p. 201.

---

1 H s. l. 2 πιεῖν corr. e πίνειν M, ubi τὸ αἷμα om. εἰc τὴν τιμήν, om. οὖν, M 3 M post δεηθεὶc ⟨sic, om. ἡ⟩ habet: ἢ γονυπετῶν ἐπηγγελλόμην, quae (omisso ἢ) in H inter lin. ad γουνούμην adscripta sunt 4 Vd c. l. ἐλθὼν εἰc ἰθάκην διὰ τοίαν αἰτ. H ὁ ὀδυccεὺc Vd 6 καὶ οὐ τίκτουcι del. Polak, p. 220 7 θῦcαι addidi 8. 9 ἀπολυμένων Vd 9 ἀθέμωc Vd 10 Vd c. l. ψυχὴ θηβαίου τειρεcίαο 14 πῶc οὖν οἱ δ' ἐπεὶ κτλ. Cobet, Mnem. N. S. I, p. 5; πῶc οἶδε τί εἰ ἐκ πόλιοc κτλ. Vd ⟨id. fere H Dind.⟩ 17 Vd c. l. ὃc πολὺ κάλλιcτοc ποταμῶν T (c. l. ἢ ποταμῶν ἤραccατ' ἐνιπῆοc θείοιο ὃc πολὺ κάλλιcτοc ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵηcι) inc.: ἐναντίον δοκεῖ τὸ ἀξίου οὗ κτλ. ἐξίου Vd; ἀξίου HT οὗ κάλλιcτον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵηcιν (cf. codd. Φ 158) H Vd

---

1—3 Ex Eust. p. 1672, 4 sqq., cui in codice aliquo plures solutiones praesto fuisse videntur (*οἱ παλαιοὶ — λύουσιν ἄλλως τε καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν κτλ.*) pendet schol. T p. 194.

8 sqq. Simillimum schol. M (f. 131b, c. l. *᾿Ελπῆνορ πῶς ἦλθες*): *οὐδένα ὁρᾷ τῶν* ⟨*τῶ* cod.⟩ *παρὰ τῷ Κύκλωπι ἢ ἐν Λαιστρυγόσιν ἀπολομένων* ⟨*ἀπολλουμένων* cod.⟩, *διότι, κἂν κακῶς, ἀλλ' οὖν ἐτάφησαν.*

12 Statuisse *λυτικόν*, Tiresiam primo quidem quamvis caecum intellexisse inferias fieri, tum, qua esset vaticinandi arte, scivisse Ulixem eas ferre, innuere videtur schol. vulg. v. 91 pessime traditum, quod e Buttmanni emendatione adiecta codicis Vb (f. 77a) lectionis discrepantia affero: *οὐκ εὐθὺς ἔγνω* ⟨*οὐκ εἴ τις εἰμὶ* cod.⟩, *ἀλλ' ὅτι σφάγια* ⟨om. cod.⟩ *κομίζει* ⟨*κομίζω* cod.⟩, *μετὰ* ⟨*δὲ* inseruerim⟩ *τὸ πιεῖν ἐκ τῆς μαντείας γνωρίζει αὐτόν* . . . . . ., quod, quamquam quaestionis formam abiecit, ex eodem fonte derivatum esse videtur. — Cf. etiam H (f. 66a, gloss. interl. v. 91): *τῷ νῷ, οὐ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐπεὶ τυφλὸς ἦν.*

14 Cf. schol. vulg. ω 205 (de *κατέβαν*): *ἐπεὶ ὑψηλὸς* ⟨*τοι ψιλὸς* edit.⟩ *λόφος ἐστί* ⟨quae praecedunt: *ὑποστικτέον μετὰ τοῦτο*, cum his non cohaerent⟩.

17 sqq. Cf. Eust. *B*, p. 360, 7: *κάλλιστον δὲ ὕδωρ ὥσπερ νῦν τὸ τοῦ ᾿Αξίου, οὕτω καὶ ἀλλαχοῦ τὸ τοῦ ᾿Ενιπέως· φασὶ δὲ οἱ παλαιοί, τὸ κάλλιστον ἐνταῦθα*

ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν (Β 850)· εἰ γὰρ κάλλιστος οὗτος πάντων, οὐκ ἄρα ἐκεῖνος. λύεται δὲ κατὰ λέξιν· τὸ γὰρ κάλλιστον οὐχ ἓν λέγεται, ἀλλὰ πλείω. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτός, ποτὲ μὲν λέγων Λαοδίκην ἐςάγουςα θυγατρῶν εἶδος ἀρίςτην (Ζ 252), ποτὲ δὲ ἤτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίςτην Καςάνδρην (Ν 365)· καὶ μὴν καὶ ἀμφότεραι τοῦ Πριάμου θυγατέρες, καὶ ἐὰν ἡ μία θυγατρῶν εἶδος ἀρίςτη, οὐκ ἄρα τις ἄλλη, ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ τῶν δύο τοῦτό φηςι. δύναται δὲ καὶ τὸ αἶα μὴ τὴν γῆν λέγειν, ἀλλ' ὄνομα κρήνης. φέρει δὲ τὸ ἔπος καὶ Εὔδοξος ἄνευ τοῦ ν̄· Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιςτον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἶα. πολλῶν γὰρ ποταμῶν ἐμβαλλόντων εἰς τὸν Ἀξιὸν θολερῶν, Αἶα ἡ κρήνη διαυγέςτατον ἀνίηςιν ὕδωρ, ὥςτε τὸ κάλλιςτον οὐκ ἐπὶ τοῦ ποταμίου ὕδατος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κρηναίου φηςίν. ἔςτι δὲ καὶ ἐκ προςώπου λῦςαι· τὸ γὰρ περὶ τοῦ Ἐνιπέως ἡ Τυρὼ λέγει ἐραςθεῖςα αὐτοῦ.

M[a] f. 136[a]. πῶς οὖν ἐν Ἰλιάδι ὁ Ἀξιός; ἢ τοῦ μὲν Ἀξιοῦ τὸ ὕδωρ, τοῦ δὲ Ἐνιπέως τὸ ςῶμα, ὅθεν καὶ ἠράςςατο.

---

1. 2 εἰ γὰρ — ἐκεῖνος om. T, pergit: λύςις δὲ κατὰ λ. 3 δηλοῖ pro λέγεται, tum λέγεται pro δηλοῖ T 3. 4 δίκην εἰςάγουςα T 4 δὲ post ἤτεε om. TVd 5 καςάνδραν Vd 5—8 καὶ μὴν — φηςι om. T 8 τὸ om. Vd αἶα ego; αἶαν codd. λέγει T 9. 10 δίχα τοῦ ν̄ ἐπικίδναται αἶα: ∼ ἀξίου κάλλιςτον ὕδωρ πολλῶν γὰρ κτλ. T; ἄνευ τοῦ ν̄ ἀξίου οὗ ⟨οὖν Vd⟩ κάλλιςτον ὕδωρ ἐπικέδναται αἶα πολλῶν γὰρ κτλ. HVd 10 ἐμβαλόντων HT 11 ἄξιον HT ἔξιον Vd θολερὸν T ἡ om. T ὕδωρ ἀνίηςιν VdT 11—13 ὥςτε — φηςίν om. T 13 καὶ om. T λύςαι Vd παρὰ τοῦ ἐν. T 14 ἐρῶςα αὐτοῦ T 15 M c. l. ὃς πολὺ κάλλιςτος ἄξιος, ἀξίου 16 καὶ ἐραςτάτου (ut videtur); καὶ ἠράςςατο Buttm., καὶ ἐραςτόν Polak, p. 477; an καὶ ἠράςθη αὐτοῦ legendum?

νοεῖν ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς καλόν. ἄλλως γὰρ πῶς κάλλιστος ὁ θολερός, ὡς δεδηλώσεται;

8 sqq. † *B (f. 282[b], s. ad *αἶαν*) Φ 158: *δύναται καὶ τὸ αἶα* ⟨*γαῖαν* cod.⟩ *μὴ τὴν γῆν λέγειν, ἀλλ' ὄνομα κρήνης· φέρει δὲ τὸ ἔπος καὶ Εὔδοξος δίχα τοῦ ν̄· Ἀξιοῦ* ⟨*ἀξίου* cod.⟩ *κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἶα* ⟨*αἶα* cod.⟩· *πολλῶν γὰρ ποταμῶν ἐμβαλλόντων εἰς τὸν Ἀξιὸν* ⟨*ἄξιον* cod.⟩ *θολερῶν, Αἶα ἡ κρήνη διαυγέστατον ἀνίησιν ὕδωρ.* — Apollodorum h. l. a Porphyrio referri constat; apud Strabonem enim, VII, fr. 23 Kr. (epit. Palat.; cf. Eust. l. c., l. 10 sqq.) scriptum videmus: *ἀλλ' ἐπεὶ ὁ μὲν Ἀξιὸς θολερός ἐστιν, κρήνη δέ τις ἐξ Ἀμυδῶνος ἀνίσχουσα καὶ ἐπιμιγνυμένη αὐτῷ καλλίστου ὕδατος, διὰ τοῦτο τὸν ἑξῆς στίχον . . . . . μεταγράφουσιν οὕτως· Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἴης.* Quae Porphyrio h. l. per Epaphroditum (cf. Schimberg, Anal. Arist., diss. Gryph. 1878, p. 3 sqq.) praesto fuisse videntur; neque enim hominem plurima ex Apollodori penu promentem ea tantum, quae Eustathius (v. ad l. 15 sqq.) nominatim ad eum referat, de h. l. attulisse crediderim.

15 sqq. Epaphroditi est interpretatio, si modo recte apud Eust. *λ*, p. 1682, 7 sqq.: *εἰ δὲ νῦν μέν φασι κάλλιστον ποταμῶν τὸν Ἐνιπέα ὁ ποιητὴς λέγει, ἐν δὲ Ἰλιάδι τοιοῦτον εἶπε τὸν Ἄξιον ποταμόν, ἔστι νοῆσαι, ὡς ἐκεῖ μὲν τοῦ Ἀξίου*

286. πῶς οὖν ἐν Ἰλιάδι· δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν (Λ 692); ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλοι, ἐκ Χλωρίδος δὲ τρεῖς. ἢ νῦν κατ' ἐξοχὴν τῶν τριῶν ἐμνήσθη, Χρομίου μὲν ὡς πρεσβυτάτου, Περικλυμένου δὲ ὡς ἀνδρειοτάτου, Νέστορος δὲ ὡς συνετωτάτου. M[a] f. 137[a].

309. ἀποροῦσί τινες, πῶς τὸν Τιτυὸν εἰπών, ὅτι ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα (λ 577), πάλιν περὶ Ὤτου καὶ Ἐφιάλτου διαλεγόμενος· μηκίστους τούτους ἔθρεψε ζείδωρος ἄρουρα μετά γε κλυ- Vd f. 46[b], Π.

---

1 M c. l. νέστορά τε 2 υἵεες ἄλλων καὶ ἄλλων; corr. Buttm. 8 Vd c. l. οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα

τὸ ὕδωρ ἐσέμνυνεν, ἐνταῦθα δὲ τὸ σῶμα τοῦ μυθικοῦ Ἐνιπέως, ὅθεν καὶ ἐρᾶται, ὡς Ἐπαφρόδιτος, neque, ut nunc editum est, *ἐπαφρόδιτος*, legimus. Etiam scholio vulg. *λ* 242 idem adiectivum a scholiastarum usu quam alienissimum exhibenti nomen grammatici videtur restituendum esse. Quod scholium, de quo cf. Buttmann, corruptissime traditum in cod. **Vb** (f. 79[a]) ita legitur: *ἐπαφροδιτ ὁμοῦ καὶ φιλονείκως ἐν αὐτῷ μέσῳ τῷ ποταμῷ, οὗ δὴ ἡ Τυρὼ ἦρα, τῷ Ποσειδῶνι κοινωνῆσαι, ὥσπερ ἐπαγγέλλου*. Nescio tamen an h. l. errore librarii Epaphroditi nomen, quod praecedenti scholio subscriptum viderit, iis quibus nunc praefigitur verbis adhaeserit.

1 sqq. † **H** f. 68[b] int.: *ἐναντία φαίνεται ταῦτα τῷ δώδεκα γὰρ υἷες ἦμεν· τρεῖς γὰρ εἴρηνται νῦν. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆς λέξεως· ἐνταῦθα γὰρ ἐκ τῆς Χλωρίδος τρεῖς γενέσθαι τῷ Νηλεῖ φησι. τί οὖν ἐκώλυε καὶ ἐξ ἑτέρων ἔχειν τοὺς λοιπούς;*

† **H** f. 68[b] (c. l. *Νέστορά τε Χρόμιόν τε*), **Vd** f. 46[a] (c. eod. l.), **T** (p. 203): *δῆλον οὖν ὅτι* ⟨om. T⟩ *οἱ δώδεκα παῖδες Νηλέως ἐκ διαφόρων ἦσαν* ⟨*οἱ παῖδες Νηλέως ιβ' ἦσαν ἐκ διαφόρων* T⟩. *ὡς ἐξοχωτέρων* ⟨*ἐξοχοτέρων* T⟩ *τούτων μέμνηται, τοῦ μὲν Χρομίου ὡς πρεσβυτέρου, τοῦ δὲ Περικλυμένου ὡς γενναιοτέρου, τοῦ δὲ Νέστορος ὡς συνετοῦ.* [*διὸ τὸ ἀγλαά προσέθηκεν*, add. HVd]. Cf. etiam † Eust., p. 1686, 4, et quaestio Townl. *Λ* 692, loco cui adscripta est adaptata (coll. Eust. *Λ*, p. 879, 18).

1—2 Aristarchum diple *πρὸς τοὺς χωρίζοντας* posita monuisse, fieri potuisse ut, antea ex altera uxore natis filiis, Chloris tres illos pareret, Aristonicus refert.

5 sqq. † **H** f. 69[a] (c. l. *οὓς δὴ μηκίστους ἔθρεψε*, text. *θρέψε*), **Vd** f. 46[b] (interiecto *ἄλλως* iis quae supra edidimus subiuncta): *καὶ πῶς ὁ Τιτυὸς ἐπ' ἐννέα κεῖται* ⟨*κεῖτο* Vd⟩ *πέλεθρα ἐν Ἅιδου; ἤτοι* ⟨in utroque cod. post h. v. vacuum spatium 4 vel 5 litterarum capax; suspicor scribam archetypi Heraclidis nomen per compendium scriptum non intellexisse⟩ *ἡ σύγκρισις πρὸς ὁμογενεῖς καὶ ἐκ γυναικῶν, ὁ δὲ Τιτυὸς γῆς. ἢ ὅτι ἐννέα ἦσαν* ⟨*ἦσαν ἐννέα* Vd⟩ *μόνον ἐνιαυτῶν· αὐξηθέντες οὖν ὑπερέβαλλον* ⟨*ὑπερέβαλον* Vd⟩ *ἂν καὶ Τιτυόν. καὶ γὰρ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ φυλόπιδα στήσειν καὶ Ὄσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμασαν θέμεναι καὶ τὰ ἑξῆς.* [*Πίνδαρος* (Pyth. 4, 156) *δὲ ἐν Νάξῳ τὰ κατ' αὐτοὺς ἱστορεῖ γεγονέναι· ἐν Νάξῳ μὰν* ⟨*μὲν* Vd⟩ *φαντὶ θανεῖν Ἰφιμεδείας παῖδας, Ὦτε* ⟨*ὥστε* codd.⟩, *καὶ σέ, τολμήεις* ⟨H?; *τολμήσειν* Vd⟩ *Ἐπιάλτα*]. Cf. † Eust., p. 1687, 43 sqq. tertiam quoque solutionem afferens.

† **M**[a] (f. 137[b], c. l. *οὓς δὴ μηκίστους*): *τί οὖν οὐ Τιτυός, ὃς* ⟨om.⟩ *ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα* ⟨*πέλαθρα*⟩; *γηγενὴς ἐκεῖνος, τούτους δὲ ἀντεξετάζει*

τὸν Ὠρίωνα. καίτοι ἐννεαπήχεις τούτους φηςὶν εὖρος, αὐτὰρ μῆκος γενέςθαι ἐννεοργυίους. τί γὰρ ἂν *εἴη καὶ* εἰκοςιεννέα ὀργυιῶν μῆκος πρὸς ἐννέα πλέθρων μεγέθη παραβαλλόμενον, ἵνα δὴ μήκιςτοι οὗτοι λέγωνται μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ μετὰ τὸν Τιτυὸν πολλῷ μᾶλλον; λύει δὲ Ἡρακλείδης λέγων, ὅτι ἐκ τῶν γυναικῶν ἡ παραβολὴ πρὸς τὸ ὁμόφυλον, ἔπειτα ἐνναετεῖς ὄντες οὗτοι ἐννεαπήχεις ἐγένοντο τὸ εὖρος μῆκός τε γενέςθην ἐννεόργυιοι· εἰ δὲ ἥβης μέτρον ἵκοντο, δῆλον ὡς ἀνάλογον ἂν τοῖς ἔτεςι καὶ τὸ μῆκος ἔςχον. ἔπειτα μηκίςτους τε ἔφη καὶ καλλίςτους· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα μάλιςτα τῶν ἄλλων τούτοις ὑπῆρξε, μείζω μέντοι τινὰ οὐδὲν κωλύει τούτων τῷ κάλλει λειπόμενον.

311. ad l. 8 sqq.

Schol. vulg. 315 sqq. .... ἀθετοῦνται δὲ ὡς ἀδύνατοι. ἀλλὰ μέμαςάν φηςιν, οὐκ ἔπραττον δέ.

H f. 69a (v. 317). T p. 204 (ib.). καί νύ κεν ἐξετέλεςςαν. εἶτα πῶς οὐ ληρῶδες, διςτάζειν ὅλως εἰς τοῦτο τὸν ποιητήν; ἀλλ' ἔοικεν ὁ ποιητὴς τὰ ἀδύνατα τοῖς ἀδυνάτοις ςυμπλέκων ἀναιρέςει ἀναγκαίᾳ τοῦ δευτέρου ἀναιρεῖν καὶ τὸ πρῶτον, ὥςπερ εἰ λέγοις ὅτι ἐπετάςθηςαν· πτέρυγας ἄρα εἶχον· ἀλλὰ μὴν πτέρυγας οὐκ εἶχον· οὐκ ἄρα ἐπετάςθηςαν. οὕτως οὖν καὶ νῦν ςυνελογίςατο· ἐξετέλεςαν ἄν, εἰ ἥβηςαν· ἀλλ' ὥςπερ ἀδύνατον ἡβῆςαι τοὺς θεομάχους, οὕτω καὶ τὸ τελέςαι τὸν τοιοῦτον πόλεμον.

H f. 69a. Vd f. 46b. 322. κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος. καὶ πῶς Μίνωα εἶδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν (v. 568); ἢ τὸν κατὰ τῶν ἀςεβῶν ὀλοόφρονα,

---

1 ἐννεαπήχως 2 ἐννεοργυιοι εἴη καὶ om. 7 ἐννεαπήχυς 8. 9 αὐτοῖς ἔτεςι 11 τῶν κάλλει 15 sqq. cf. Polak, p. 288 15 ἐξετέλεςεν T εἶτα ⟨ε e corr.⟩ πῶς οὐ ληρῶδες βαςτάζειν κτλ. T 16 ἀλλ' ἔοικεν ὁ ποιητής om. T 16. 17 τοῖς ἀδυνάτοις om. T 17 ςυμπλέκειν T ἀναγκαῖα T 18 λέγων, om. ὅτι, T ἆρα (ut videtur) H, ἂν T 19 οὐκ ἔςχον H καὶ νῦν om. T 20 εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο ἀλλ' ὥςπερ ἀδύνατον τοῦ ἡβῆςαι, rel. om. (explicit cum h. v. pagina), T 22 Vd lemmate caret

---

ἀνθρώποις. — Difficultatem his scholiis solutam inter causas Aristarchi v. 568—627 *ἀθετήσεως* fuisse, e schol. H (f. 72a int., id. T p. 213) v. 573 (p. 521, 10—13 Dind.) effeceris.

8 sqq. † B (f. 102a) v. 311: ...... *ἐννόησον οὖν ἐκ τούτου, εἴπερ ἂν εἰς μέτρον ἡλικίας ἵκοντο* ⟨*ἧκοντο* cod.⟩, *ὁποῖοι ἔμελλον ἔσεσθαι. ὑπερέβαλον πάντως ἂν τὸν Τιτυόν, ὃς ἐννέα πλέθρων ἦν τὸ μῆκος, καὶ τὸν Ὠρίωνα.*

13 Cf. Eust., p. 1687, 28 sqq.: *καὶ ἦν μὲν ἀδύνατον τὸ τῶν παίδων βούλημα ..... διὸ καὶ ἀθετοῦνται πρός τινων τὰ τοιαῦτα ἔπη τοῦ Ὁμήρου, εἰ καὶ οἱ λυτικοί φασιν, ὅτι μέμασαν οἱ παῖδες ποιῆσαι τὸ ἀδύνατον, οὐ μὴν ἔπραξαν.* Aristarchum versus pro spuriis habuisse, recte Lehrs, Ar. p. 171 sqq., statuit.

15 sqq. † Eust., l. 32 sqq.: *ἔστι δὲ ὁ ἐνταῦθα ποιητικὸς νοῦς κατὰ τὸν Πορφύριον λόγος ὑποθετικός, ὃς ἀδύνατον ἀδυνάτῳ συμπλέκων κτλ.*

23 sqq. Cf. Eust., p. 1688, 34: *ὀλοόφρων δὲ ὁ τοιοῦτος, τοῖς κακούργοις δηλαδή, ἐξεκάθηρε γὰρ λῃστῶν τὴν θάλασσαν.*

ὡς Ἀλάστορα τὸν κατὰ τῶν ἀλαστόρων· ὀλοόφρονος οὖν τοῦ ὀλοὰ τοῖς ἀδίκοις φρονοῦντος. ἢ τοῦ τέλεια φρονοῦντος.

πῶς οὖν θεμιστεύει τοῖς νεκροῖς ὀλοόφρων ὤν; φησὶ Κράτης, T p. 205.
ὅτι ἕτερον τὸν ἐν Ἅιδου δικάζοντα καὶ ἄλλον τὸν *νῦν* λεγόμενον.

381 sqq. διὰ τί [δὲ] τὰς τῶν Τρώων ψυχὰς οὐχ ὁρᾷ; ᾔδει γὰρ T p. 206.
αὐτὰς ἐχθρὰς οὔσας τῷ Ὀδυσσεῖ ἡ Φερσεφόνη καὶ οὐκ ἐπιπέμπει. id. p. 207.

384. v. 568 sqq., p. 108, 3.

391. ad v. 568 sqq., p. 108, 11.

398. διὰ τί, φησὶν, οὐκ ἐγνώρισεν, ὡς καὶ τοὺς ἄλλους; φησὶ T p. 207.
γὰρ οἳ πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἀρηίφατοι βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες (v. 41. 42). ὅτι ὅπλα μὲν οὐκ εἶχεν οὐκ ἐν ὅπλοις ἀνῃρημένος, τραύματα δὲ εἶχεν· ἐνδέχεται γὰρ ἐν ναυαγίῳ τρωθῆναι ξύλῳ ἐμπηχθέντα.

458. v. ad v. 492.

489 sqq. ἀπρεπὲς τοῦτο. λύεται δὲ τῷ καιρῷ καὶ τῷ προσώπῳ. Vd f. 49ᵃ, Π.
διαλέγεται δὲ πρὸς Ὀδυσσέα κάμνοντα τοῖς ἐν τῇ ξένῃ κακοῖς, ὃν χρὴ παραμυθεῖσθαι. ἔστι δὲ καὶ τῷ καιρῷ, διττῶς· ἢ γὰρ ὅτι τεθνηκὼς τὸ τῶν θανόντων ἄπρακτον προβέβληκεν, ἢ ὅτι τῷ πατρὶ παγκάκως πάσχοντι βοηθῶν βούλεται καὶ μοίρας ἀτιμοτάτης τυχεῖν.

ἄλλως· διὰ τί τὸν Ἀχιλλέα οὕτως ἀνώμαλον πεποίηκε καὶ ἄτοπον κτλ. = C 98, p. 220, 20, cum scripturae discrepantia non digna quae h. l. afferatur, ad schol. Townl. quam maxime accedente. Ceterum etiam l. 15—19 sine dubio olim cum eadem quaestione cohaeserunt.

492 sqq. ἀλλ' ἄγε μοι.. † διὰ τί, φησὶ, καὶ παρὰ ἄλλων ἐπύ- T p. 210.

---

1 . λαστόρων Vd   ὀλοό . . . ος Vd   2 τοῖς . . . . οις Vd   ἢ τ . . . α φρονοῦντο . Vd   3 T c. l. μίνωος ὀλοόφρονος   4 νῦν inserui; τὸν ἐνταῦθα λεγ. vel τὸν λεγόμενον Μινώταυρον coni. Dind. p. 781   5 T (priore loco c. l. καὶ οἰκτότερ' ἄλγε' ἀγορεῦσαι, altero c. l. καὶ οἰκτρότερ' ἀλλ' ἀγορεῦσαι) praemittit: τὰ κατὰ σκύλλαν καὶ χάρυβδιν καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν   9 T c. l. κῆρ ἐδάμασε   10 οἱ πολλοὶ   13 ἐμπεπῆχθαι   15 Vd c. l. βουλοίμην κ' ἐπάρουρος

---

2 Cf. Cleanthis Stoici Phorcynis *ὀλοόφρονος* (α 52) interpretatio: *τοῦ περὶ τῶν ὅλων φρονοῦντος*. Utramque quae h. l. occurrit explicationem coniunxit schol. **H** κ 137 (f. 59ᵇ) de Aeete: *ὀλοόφρονος] τοῦ συνετοῦ καὶ ὁλόκληρα φρονοῦντος ἢ ὀλέθρια φρονοῦντος· καὶ γὰρ μάγος ἦν.* Cf. Apollon. s. v.

10 Diversum in modum quae h. l. ex Agamemnone Ulixes sciscitatur a schol. **H** (f. 65ᵇ) v. 38 atheteseos loci illius probandae causa afferuntur: . . . . (*ἄλλως*) *οὐδὲ τὰ τραύματα ἐπὶ τῶν εἰδώλων ὁρᾶται. ὅθεν ἐρωτᾷ· τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασε; τὸν Ἀγαμέμνονα.*

15 sqq. †**H** (f. 71ᵃ, c. l. *βουλοίμην κ' ἐπάρουρος*), **Vd** (f. 49ᵃ, c. l. *εἰς* ⟨om. cod.⟩ *τὸ βουλοίμην ἐπάρουρος*): *πῶς τοσοῦτον φιλόζωον εἰσάγει τὸν προκρίνοντα τὸ* ⟨Polak, Obs. p. 84; *τὸν* codd.⟩ *ὀλιγοχρόνιον μετ' εὐκλείας ζῆν; ἤτοι οὖν παραμυθούμενος τὴν δυστυχίαν Ὀδυσσέως ταῦτά φησιν, ἢ τὸ ἄπρακτον τῶν νεκρῶν ὁρῶν βδελύττεται τὴν παρὰ* ⟨*περὶ* codd.; corr. Mai in schol. Q⟩ *τοῖς νεκροῖς δίαιταν.*

24 sqq. Cum quaestione, de qua sananda desperavi, componendum videtur scholium **T** (p. 209) peius etiam traditum v. 458: *εἴ που ἔτι ζώοντος] φασὶν αἱ*

θετο τῶν ἀποθανόντων; ῥητέον ὅτι ἐνδέχεται μὲν αὐτὸν καὶ πεπνῦcθαι μάλιcτα αὐτὸν ἐρωτᾷ, καὶ ἀκριβῶc ἐπιcτάμενον καὶ δυνάμενον εἰπεῖν.

T p. 206 (v. 384). M^a f 138^a(ib.). 568 sqq. .... ἀλλὰ καὶ ὁ Cίcυφοc κέρδιcτοc ὢν (Z 153) διὰ τούτων κολάζεται. τὸ κακότροπον ὁ Γλαῦκοc τοῦ προγόνου εἰc cύνεcιν μετήνεγκεν. πῶc δὲ καὶ ὁ Ἡρακλῆc ἐνταῦθα μένων θεόc; καὶ πῶc οἷόν τε τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ἐν Ἄιδου καὶ ἐν οὐρανῷ; καὶ ἡ Ἥβη δὲ καθ' Ὅμηρον παρθένοc, ὅθεν καὶ οἰνοχοεῖ· ἀπίθανον δὲ αὐτὸν ἔχειν καὶ τὴν cκευήν. μὴ πιὼν δὲ πῶc ὁμιλεῖ; τὴν μὲν cκευὴν ἔχει κατὰ φαντααcίαν, τοὺc δὲ δύο cτίχουc (v. 602. 3) καὶ ἡμεῖc ἀθετοῦμεν· εἴδωλον καὶ τέρπεται ἐν θαλίῃc. [οὐ] πάντεc δὲ οὗτοι ἐν τῷ τῶν ἀτάφων εἰcὶ χώρῳ, οἱ μὲν κολαζόμενοι, οἱ δὲ κολάζοντεc, ὡc ὁ Μίνωc καὶ ὁ Ἡρακλῆc. οὗτοι δὲ μὴ πεπωκότεc τοῦ Λήθηc ὕδατοc καὶ φθέγγονται χωρὶc τοῦ πιεῖν.

H f. 72^b int. (v. 605). (603). .... ἔνιοι δὲ οὐ τὴν οἰνοχόον Ἥβην, ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν.

---

3 T (c. l. ἰότητι γυναικόc) et M (c. l. κακῆc ἰότ. γυν.) praemittunt: Ἑλένηc ἢ Κλυταιμνήcτραc — τὴν Ἀθηνᾶν (p. 511, 12—14 D.), quibus sine intervallo subiungunt ἀλλὰ καὶ κτλ. ὢν κέρδιcτοc διὰ τί κολ. M 4 τοῦ προγ. ante ὁ Γλαῦκοc posuit Polak, p. 479 5 καὶ πῶc οἴονται T 7 ἀμήχανον δὲ T 10 ἐν ante θαλ. om. T οὐ πάντεc τοι (?) οὗτοι T; οὐ del. Polak (Obs.) εἰcὶ om. T 11 καὶ ἡρακλῆc M 12 πιόντεc τὸ λήθηc 13 H praem.: τοῦτον ὑπὸ ὀνομακρίτου πεποιεῖcθαί φαcιν· ἠθέτηται δέ οἰνοχόην H

ψυχαὶ περὶ τῶν ἀποθνησκόντων ἂν ἀκηκόασιν ὁ Ἀγαμέμνων περὶ Ὀρέστου ἀλλὰ πιοῦσαι αἰσθάνονται τοῦ προτέρου. Nisi fallor, id agitur, utrum Achilles et Agamemnon de filiorum rebus per alios mortuos an per unum Ulixem vivum ad Orcum descendentem certiores fieri potuerint (cf. Porph. ap. Stob. ecl. I, 49, 54, p. 427, 5 W.).

3 sqq. Apparet, his scholiis (in quibus via a Buttmanno et Polakio, Obs. p. 28 sqq., monstrata progressus sum), cum quibus omnino conferendus ipse Porph. ap. Stob. l. c. 53, versus 568 (vel adeo 565) — 627 contra Aristarchi *ἀθέτησιν* defendi, quo de solutionum genere cf. Prol. Il. p. 427 sqq. Ea quae de Hercule h. l. traduntur contra „*ὁμηρομαστίγων*" criminationes a lyticis variis modis fuisse defensa, Eust. p. 1702, 45 sqq. auctor est.

3. 4 Suppleri possunt e schol. H (f. 72^a, c. l. *καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον*), Vd (f. 51^a, c. eod. l.), T (p. 214, c. eod. l.) v. 593: *πῶς δύναται σὺν τῷ λίθῳ καὶ τῇ ἀκρωρείᾳ* ⟨*τῶ ἀκρωρείω* T⟩, *ἐφ' ᾗ ἀνεκύλιε* ⟨*ἐκύλιε* Vd⟩ *τὸν λίθον, ἥκειν ἐπὶ τὰ σφάγια; πῶς τε* ⟨*δὲ* T⟩ *κολάζεται* ⟨om. Vd; habet vac. spat. 6 litt.⟩ *ὁ ἐν Ἰλιάδι* ⟨om. HVd⟩ *κέρδιστος ὢν* ⟨om. H⟩ *καὶ συνετώτατος;*

9. 10 Cf. Stob. l. c., p. 423, 21 W.: *τιμωρεῖσθαι δὲ ἐκτὸς ὄντα καὶ τὸν Ἡρακλέα τοὺς ἀδίκους, φαντασίας φοβερὰς ἐμποιοῦντα τοῦ βάλλοντος κτλ.*

11 sqq. † H (f. 70^a, c. l. *κλαῖε δ' ὅγε λιγαίως*, quod in *λιγέως* corr.) v. 391: *πῶς μὴ πιὼν τὸ αἷμα γινώσκει; πάντως οὗτοι ἐν τῷ τῶν ἀτάφων εἰσὶ τόπῳ, οἱ μὲν δικάζοντες, οἱ δὲ δικαζόμενοι· μὴ πεπωκότες δὲ* ⟨*μὴ πεπτωκότες*, om. *δὲ*, cod.⟩ *τῆς Λήθης ὕδατος φθέγγονται καὶ πρὸ τοῦ πιεῖν.* Quae ad Herculem, neque, ut adhuc edita fuerunt, ad Agamemnonem pertinere, Polakius perspexit. — Aristarcho perperam Herculem in puniendis ponenti se adversari, Porphyrius ap. Stob., p. 423, 24, profitetur.

13 Non multum discrepant quae in quaestione Δ 2 (p. 68, 2) de Iuventa

(588). καὶ πῶς ἵςτατο ἐν ὕδατι τὰ δένδρα; φαμὲν ὅτι κατὰ φαντασίαν, πρὸς τιμωρίαν Ταντάλου. H f. 72ª (v. 588). Tp. 214 (ibid.).

(580). *πόθεν ᾔδει τῶν κολάσεων τὰς αἰτίας; οὐ γὰρ ἤκουσεν. εἰ μή φησί τις εἶναι τοῦτο κατὰ τὴν Ἑλλάδα φήμην. H v. 580 (Dind.).

634. schol. **Vd** (f. 51ᵇ, *Π*; paullo aliter **H** f. 72ᵇ): διὰ τί ποτὲ μέν φησι τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνος ἐν Ἅιδου εἶναι, ὡς ἐνταῦθα, ποτὲ δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἐντὸς ἔχειν αἰγίδος κτλ., cum longe peius, et maxime quidem sub finem, traditum sit quam scholia Ε 741 (p. 44, 21 sqq. edita), non est cur h. l. repetatur. Brevius excerptum est

B (f. 107ª): .... καὶ πῶς ἐν τῷ ὅπλῳ τῆς Ἀθηνᾶς ἐγκεῖσθαί φασιν αὐτήν; ἤτοι ἐκεῖ μὲν τὸ σῶμα, ἐν Ἅιδου δὲ τὴν ψυχήν. Γοργείην κεφαλήν· φοβεράν τινα δαίμονα.

μ

3. 4. Πῶς ἐν τοῖς δυτικοῖς μέρεσιν ἠοῦς οἰκία καὶ ἀνατολὰς καὶ χοροὺς ἡλίου λέγει; ἀλλ' ἐπεὶ κατέλιπεν ἡ ναῦς τὸν ἀφώτιστον τόπον, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον τὸν πεφωτισμένον, ὅθι τ' ἠοῦς ἠριγενείης *οἰκία κτλ.*, τουτέστιν ἐν ᾧ τόπῳ ἥλιος καὶ ἀνατολὴν καὶ δύσιν *ποιεῖται.* † πρὸς γὰρ τὸ ἦν ἐπὶ ἀνατολὰς ἤρχετο καὶ καθαροῦ ἡλίου φῶς ἑώρα. **T** p. 215.

ἢ ὡς ἐπὶ ἀνατολικὰ μέρη τῆς νήσου προσορμισάντων, ἢ ὅτι ἐξ Ἅιδου ἐλθόντες πρῶτον ἐν αὐτῇ τὴν φωτεινὴν ἐθεάσαντο. ἔνιοι δὲ βιαιότερον ὑπερβατῶς, κολλῶντες τὸ Ὠκεανοῖο τῷ ὅθι τ' ἠοῦς **H** f. 73ª. **Vd** f. 51ᵇ.

---

1 T (c. l. δένδρε' ὑψιπέτηλα) et H (c. l. δένδρεα θ' ὑψιπέτηλα κατὰ κρῆθεν) praem.: δεῖ νοεῖν τὸν κορμὸν — τῷ καρπῷ (= l. 22—24 D.) ἵστανται T τὰ δένδρη T 10 B (c. l. γοργείην κεφαλήν) praem.: αὐτὴν τὴν γοργώ, ὡς τὸ τοίην γὰρ κεφαλήν 12 add. B: ἐκ τούτου τὸ πλάσμα κτλ. (= p. 528, 4 D.) 13 T c. l. καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο μέρεσι ὧν οἰκεῖαι καὶ 15 ἦλθε δὲ εἰς τὸν τ. 16 sqq. locus desperatus, in quo haud scio an vestigia schol. HVd (lin. 18) appareant; οἰκία κτλ. et ποιεῖται ego ins. 18 H c. l. ὅθι τ' ἠοῦς, Vd ὅθι τ' ἠοῦς ἠριγενείης προσορμησάντων Vd 19 ἐλθόντων codd.; corr. Buttm. πρώτην αὐτὴν τὴν φωτ. codd.; Buttm. del. τὴν 20 τὸ corr. e τῷ Vd

---

leguntur allegorica; contra quae de eadem ad ζ 221 edidimus ita comparata sunt, ut cum h. l. coniungi nequeant.

1. 2 Cf. Porph. ap. Stob. l. 8 sqq.: *φαντασίας γὰρ λαμβάνειν (τοὺς ἀδίκους) τῶν δεινῶν, ὅσα ἐν τῷ βίῳ δεδράκασι . . . . . . τὰς δὲ δίψης καὶ λιμοῦ αἰωνίου φαντασίας λαμβανούσας κτλ.*

13 sqq. † **M**ª (f. 143ª, c. l. *ὅθι τ' ἠοῦς*): *οὐχ ὡς ἐπιτελλούσης* ⟨*ἐπιτελούσης* cod.⟩ *τῆς ἡμέρας τῇ Αἴᾳ* ⟨*αἰαίῳ*, sprscrpt. γρ. *αἴα*, cod.⟩ *τοῦτο εἴρηκεν, ἀλλ' ἤτοι ἁπλούστερον· ἐπεὶ παρεγενόμεθα, ὅπου ἡμέρα καὶ ἥλιος. ἢ κατὰ σύγκρισιν τῶν Κιμμερίων. ἢ ὡς πρώτην φῶς παρέχουσαν ἀνατολὴν κέκληκεν* [*ἐπεὶ ὑψηλοῦ ὄντος τοῦ Κιρκαίου ἥλιος ἐκ νυκτὸς ἐπιλάμπει τῷ τῆς Κίρκης ξοάνῳ*]. Ead. fere **Vb** (f. 84ª); cf. Eust., p. 1705, 28 sqq.

18 sqq. † **B** (f. 107ª): *ταῦτα ὡς πρὸς σύγκρισιν τοῦ Ἅιδου· θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Ἅιδου εἰς τὰ φωτεινὰ διήλθομεν. ἠοῦς δέ, ἐπεὶ* ⟨*εἶπεν* cod.⟩ *ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ δηλονότι μέρη τῆς νήσου προσωρμίσαντο.* Cf. Eust., p. 1705, 38.

ἠριγενείης, οὗ, φαcίν, οἰκεῖ ἡ ἡμέρα· ἐξ αὐτοῦ γὰρ ἀνατέλλει καὶ εἰc αὐτὸν δύνει. οὐ μόνον δέ ἐcτι βίαιον, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῷ ποιητῇ· οὐ γὰρ παραδίδωcιν ὁ Ὅμηροc τοὺc ἥρωαc ἐπιcταμένουc, ὅτι ἐξ Ὠκεανοῦ αἱ ἀνατολαὶ τοῦ ἡλίου, ἀλλ' αὐτὸc ἐκ τοῦ ἰδίου προcώπου τὸ τοιοῦτον παρέδωκεν· ἠέλιοc μὲν ἔπειτα νέον προcέβαλλεν ἀρούραc ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο (Η 421) καὶ ἐν δ' ἔπεc' Ὠκεανῷ φάοc ἠελίοιο (Θ 485)· οἱ δὲ ἥρωεc ἄλλωc λέγουcιν· οὔτε ἠέλιοc φαεcίμβροτοc εἶc' ὑπὸ γαῖαν (κ 191).

H f. 73b. Vd f. 52a, Π. T p. 217. 26. διὰ τί ἡ Κίρκη, τοcούτων ὄντων κινδύνων τῷ Ὀδυccεῖ ἐν τῷ οἴκαδε παρ' αὐτῆc ἀπόπλῳ, οὐχὶ πάλιν τὸν αὐτὸν ἐκέλευε πλοῦν, ὅνπερ ἦλθεν, ἀποπλεῖν, ἀλλὰ κατὰ τὰc Cειρῆναc καὶ τὴν Cκύλλαν καὶ τὴν Χάρυβδιν cυνεβούλευε ποιεῖcθαι τὸν πλοῦν καὶ παρὰ τὴν νῆcον, ἐν ᾗ αἱ Ἡλίου βόεc ἦcαν; ῥητέον οὖν ὅτι, τῶν δύο ἀπόπλων χειρίcτων ὄντων, οὐδὲν ἡμάρτανεν ἡ Κίρκη cυμβουλεύουcα τοῦτον ποιεῖcθαι τὸν πλοῦν, ἐν κακῶν ἐκλογῇ αἱρετώτερον ὄντα· οὐ γὰρ ἐξ ὧν ἀπειθήcαντεc αὐτῇ ἠτύχηcαν, ἀποκτείναντεc Ἡλίου βοῦc, αἰτιᾶcθαι χρή, θεωρεῖν δὲ ὅτι, εἰ ἐπείcθηcαν αὐτῇ, οὐδὲν ἂν παθόντεc δεινὸν οἴκαδε ἀπῆλθον.

H f. 74a. Vd f. 53a. 86 sqq. . . . . . ἀθετοῦνται [δὲ] cτίχοι τρεῖc. πῶc γὰρ ἡ δεινὸν λελακυῖα δύναται νεογνοῦ cκυλάκου φωνὴν ἔχειν; δύναται δὲ τὸ ὅcη ἀντὶ τοῦ οἷα κεῖcθαι, ἵνα μὴ πρὸc τὸ μέγεθοc, ἀλλὰ πρὸc τὴν ὁμοιότητα εἴη ἡ παραβολή.

Vd f. 53a int. 96. *δελφῖνάς τε κύνας τε.* πῶc φηcιν ἐπ' αὐτῶν τὸ ἰχθυάᾳ; ὅτι οὕτωc ἐξῆγεν αὐτοὺc ἐκ τῆc θαλάccηc, ὥcπερ ὁ ἁλιεὺc cμικροτάτουc ἰχθύαc.

Vd f. 53b. 105 sqq. *ἐναντίον* τοῦτο (v. 107) τῷ αὖθιc δὴ cυμβαίνειν τὴν ἀναρροί-

---

1 οὗ φηcιν οἰκεῖν codd.; corr. Buttm. 2 εἰc ἐνιαυτὸν δύνει Vd 5 προcέβαλεν Vd 6 ἀκαλαρείταο codd. 9 Vd c. l. καὶ τότε δὴ ἐπέεccι προcηύδα πότνια κίρκη, H et T lemmate carent, sed H praemittit siglum ἔγραψε interpretandum, de quo v. Epilegg. ὄντων τῶν κινδ. T 10 ἀπόπλω, α e corr, T 11 ἀλλὰ καὶ τὰc HVd 13 ῥητέον δὲ ὅτι T δύο e corr. T 14 cυμβουλεύουcαν Vd 15 αἱρετωτέρουc ὄνταc T 15. 16 οὐ γὰρ ἐξὸν ἀτυχήcαν ἠπείcθηcαν ἀποκτείναντεc T 15 ἀπιθήcαντεc Vd 17 ἐπείθηcαν Vd 18 H c. l. τῆc ἤτοι φωνὴν μὲν ὡcεὶ cκύλακοc, Vd τῆc ἤτοι φωνὴ μὲν ὅcη cκύλακοc praem. codd.: ἔνθεν αὐτῇ κυνῶν ⟨μὲν add. Vd⟩ κεφαλὰc οἱ νεώτεροι περιέπλαcαν 19 νεογνοῦcα cκ. codd.; corr. (in schol. Q) Mai 20 οἵη Vd 22 lemma addidi; in cod. antecedit: οἱ δελφῖνεc κήτη εἰcί 25 sqq. cf. Ludwich, Berl. phil. Woch. 1888, n. 45. 46 25 Vd c. l. τρὶc μὲν γάρ τ' ἀνίηcι ἐν...... Vd

---

4 sqq. Cf. Plut. V. H. cap. 104.

22 Quaestiuncula, si modo in earum numero habenda est, lucem accipit ex Eust., p. 1715, 40: *τὸ δὲ ἰχθυάᾳ καταχρηστικῶς ἔφη ἀντὶ τοῦ ἁλιεύει· οὐ γὰρ ἰχθύες οἱ δελφῖνες καὶ οἱ κύνες, ἀλλὰ κήτη κτλ.*

25 sqq. E Strabone I, p. 43. 44 C. sequitur, non solum de v. *τρὶς ἀναρροιβδεῖν*, sed etiam qua ratione Ulixes servatus esset quaesitum fuisse. Ad hanc difficultatem initium scholii refero.

βδηcιν ἐπὶ τῆc τοῦ Ὀδυccέως παρουcίας φάναι (v. 236 et 431) * * * * * * * Κράτης μὲν οὖν· τρὶc μὲν γάρ τ' ἀνίηcιν ἐπ' ἤματι, τρὶc δ' ἀναροιβδεῖ ἔφηcεν *ἀποτροπῆς χάριν*. μᾶλλον δ' ἂν ἀπὸ τῆc λέξεως λύοιτο, οὐχ ὅτι τὸ τρίc δύναται δηλοῦν πολλάκις, ἀλλ' ὅτι ἦμαρ λέγεται τὸ cὺν τῇ νυκτί, οἷον ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο (Φ 45)· δι' ὀκτὼ δ' ὡρῶν, ἔοικε, γίνεται ὁ ἀναcπαcμός.

128 sqq. Ἀριcτοτέλης (fr. 175 edit. Teubn.) φυcικῶc τὰc κατὰ **H** f. 74^{b}. **Vd** f. 53^{b}.

1 lacuna, quam significavi (de qua vid. ad p. 110, 25), non est in cod. 2 prius τρὶc in cod. e δὶc corr. esse videtur (cf. Ludw., δὶc μὲν γάρ — δὶc δ' ἀναρ. scribentem, qua de re v. infr.) 3 ἀναρροιβδεῖ cod. de v. ἀποτρ. χάριν, quae dubitanter ins., v. infr. 6 δι' ὀκτὼ δ' ὥρα ἔοικε cod.; corr., inserto praeterea ὡc ante ἔοικε, Ludw. ὁ ἀcπαcμὸc cod.; corr. id. sequitur in cod.: ἄλλωc· τὸ τρίc ἀντὶ τοῦ πολλάκιc κτλ., v. infr. ad l. 3 7 HVd c. l. ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι (Vd haec alteri scholio, p. 112, 4 sqq., subiungit)

1 Altera difficultas (v. ad p. 110, 25), quae sequentibus verbis sola solvi videtur, suppleri potest e schol. **H** (f. 78^{a}) et **Vd** (f. 58^{b}) v. 441: *ἐν πολλοῖς ἐδιστάχθησαν οἱ στίχοι* (cf. Ludwich, l. c. p. 1395, et Ar. Txtkr. I, p. 598) *διὰ τὸ τρὶς* ⟨*τρεῖς* codd.⟩ *μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, καὶ ἐδείχθη ἑαυτῷ τὰ ἐναντία λέγων ὁ ποιητής. νῦν γὰρ ἅπαξ μόνον καὶ ἀναβάλλει καὶ ἀναρροφεῖ. ἡμεῖς φαμεν κτλ.* (v. ad l. 4).

2 Cum prior *ἀπορία*, qui fieri potuerit, ut Ulixes non in profundum traheretur, cuius solutio in scholio non adest, apud Strabonem eodem quo altera modo solvatur (*οὐ γὰρ κατ' ἄγνοιαν τῆς ἱστορίας ὑποληπτέον λέγεσθαι τοῦτο, ἀλλὰ τραγῳδίας χάριν καὶ φόβον, ὃν ἡ Κίρκη πολὺν τοῖς λόγοις προστίθησιν ἀποτροπῆς χάριν κτλ.*), ad Cratetem, cuius verba aut corrupta aut manca esse apparet, hanc solvendi rationem referre ausus sum. Ludwichii sententia, Cratetem *τρίς* illud in *δίς* mutasse (cf. Polyb. ap. Strab. 1, p. 25), habere quo commendetur non negaverim; sed parum ei *ἔφησεν* illud (l. 3) convenire neque locis a Ludwichio, p. $1427^{\text{not.}}$, allatis satis defendi existimo.

3 sqq. † **H** (f. 74^{a}), **Vd** (f. 53^{b}): *τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν*] *τινὲς* ⟨om. haec Vd⟩ *τὸ τρίς ἀντὶ τοῦ πολλάκις, ἄμεινον δὲ τὸ* ⟨*τῷ* codd.⟩ *ἐπ' ἤματι ἀντὶ τοῦ νυχθημέρῳ. δι' ὀκτὼ γὰρ ὡρῶν γίνεται ὁ σπασμὸς τοῦ ὕδατος, ὡς Ὀδυσσεύς φησιν. καὶ ἀλλαχοῦ· ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρποντο, ἀντὶ τοῦ νυχθήμερα* ⟨*-ημέρῳ* Vd⟩. — Prior solutio in uberiore scholio merito reiecta nisi omni sensu caret, ita est intellegenda, ut v. *πολλάκις* numerus non certus quidam, sed modo maior modo minor significetur (rectius quidem de hac v. *τρίς* notione ex Apollodoro Strab. p. 44 init.).

4 sqq. † **H Vd** (cf. ad l. 1): . . . . *ἡμεῖς φαμεν· ἦμαρ λέγει τὸ νυχθήμερον, ὥστε δι' ὀκτὼ ὡρῶν τρεῖς γενέσθαι* ⟨*γινέσθαι* Vd⟩ *τὰς ἀναδόσεις.* — † **T** (p. 219): *τὸ ἐπ' ἤματι ἀντὶ τοῦ ἐφ' ἑκάστῳ νυχθημέρῳ, ὡς γίνεσθαι ἑκάστην ἀναρροίβδησιν δι' ὡρῶν ὀκτὼ περιοδικῶς.* — † M^{a} (f. 145^{b}, c. l. *τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν*): *δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ πρώτης ἕως η' καὶ ἀπὸ ὀγδόης ἕως δ' τῆς νυκτὸς καὶ τετάρτης ἕως τέλους.* Cf. Eust. p. 1729, 28. — Ceterum haud scio an cum hac quaestione etiam difficultas illa olim cohaeserit, quam schol. **Vd** (f. 55^{b}; id. Q Dind. et sine dubio etiam H) v. 240 solvere videtur: *ταῦτα διὰ μέσου ἐξηγεῖται πρὸς τοὺς Φαίακας προληπτικῶς, ἅπερ ὕστερον μόνος ἐθεάσατο ναυαγήσας, ὁπότε τοῦ ἐρινεοῦ ἐξείχετο. οὐ γὰρ οἷόν τε νῦν, εἴ γε δι' ὀκτὼ ὡρῶν τὴν ἄμπωτιν καὶ πλήμμυραν* ⟨*πλημμύραν* cod.⟩ *ἀπεδίδου ἡ Χάρυβδις.*

7 sqq. Utrumque scholium (prius quidem excepto *φυσικῶς* illo, quod initio

σελήνην ἡμέρας αὐτὸν λέγειν φησὶ τν' οὔσας· τὸν γὰρ πεντήκοντα ἀριθμὸν ἑπταπλασιάσας εἰς τὸν τριακοστὸν πεντηκοστὸν περιεστάναι εὑρήσεις.

Vd f. 53b. ἀπόβλητον ἦν τοῖς ἀρχαίοις ἀρότην βοῦν κτείνειν· ἔπασχε γὰρ κακῶς ἐξ ἀνθρώπων ἢ θεῶν ὅστις τοῦτο πεποίηκεν· ὅπερ οἱ τοῦ Ὀδυσσέως φίλοι ποιήσαντες ἀπώλοντο.

H f. 74b. Vd f. 54a. T p. 220. 149. διὰ τί ἐν μὲν τοῖς ἀκινδύνοις μέρεσι τοῦ πλοῦ παρέχει αὐτῷ πνοὴν οὔριον, παραπλέοντι δὲ Σειρῆνας καὶ Σκύλλαν οὐκέτι; τάχα οὖν καὶ τοὺς ἀνέμους ἔθελγον.

H f. 75a. Vd f. 54b. Ma f. 147b. 184 sqq. * μαντικαί τινες αἱ Σειρῆνες, ὅθεν γνωρίζουσι τοὔνομα. πῶς οὖν ὅτι οὐκ ἀκούουσιν οὐ γνωρίζουσιν; ὅτι θεοὶ οἷς ἂν μὴ ἐπιστήσωσιν οὐκ ἴσασιν.

H f. 75b. Vd f. 55a. 228 sqq. καὶ πῶς οὐ μᾶλλον ἐξεπλάγησαν οἱ ἑταῖροι; ἤτοι οὖν

---

1 φησὶ τὰς ν̄ οὔσας Vd τὸν γὰρ ν̄ ἀριθμὸν H 4 Vd c. l. βόσκοντ' ἠελίοιο βόες 6 post ἀπώλοντο sequitur ἀριστοτέλης φυσικῶς φησιν κτλ. (= infr. ad p. 111, 7 sqq.) 7 codd. c. l. ἵκμενον οὖρον ἵει τοῦ πλοίου VdT 8 δέ, quod ins. Cobet, Mnem. N. S. III, p. 118, om. VdH; οὔρι παρὰ δὲ πλέοντι σειρῆνας T σκύλλην T 9 τῶν ἀνέμων T ἔθελγεν codd.; corr. Cobet 10 H c. l. δεῦρ' ἄγ' ἰὼν 11 ὅτε οὐκ codd. 13 sqq. cf. Polak, p. 482 13 Vd c. l. αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς, H c. l. αὐτὰρ ἐγὼν ⟨ν in text. post. add.⟩ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα

---

eius legitur) ex Aristotelis problematum Homericorum libello eo, qui *τί δή ποτε Ὅμηρος ἐποίησεν τὰς Ἡλίου βοῦς* inscribebatur, excerptum esse in Epilogemenis docui, ubi ea quae in Prolegomenis Iliadis (p. 423) attuleram retractavi. Eodem loco de rebus quibusdam egi et in recentioribus scholiis et apud Eustathium iis quae Porphyrio debentur additis.

p. 111, 7—112, 3 † **Vd** f. 53b (iis quae in textu p. 112, 4—6 edidimus sine intervallo subiuncta): *Ἀριστοτέλης φυσικῶς φησιν· λέγει γὰρ τὰς τριακοσίας* ⟨-ους cod.⟩ *τοῦ χρόνου ἡμέρας πρὸς ταῖς λοιπαῖς.* — † **Ma** (f. 146a; eadem fere **Vb** f. 85b): *ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι· Ἀριστοτέλης φυσικῶς φησι· λέγει γὰρ τὰς καθ ἡμᾶς ἡμέρας πεντήκοντα πρὸς ταῖς τριακοσίαις.* Nonnihil discrepat schol. **B** (f. 109a) v. 128: *Ἥλιον ἐνταῦθα τὸν χρόνον λέγουσιν εἶναι, βόας καὶ μῆλα τὰς ἡμέρας.* Cf. etiam (Lucian.) astrolog. 22.

4 sqq. Cf. Theophrast. de pietate (Bernays, p. 91) ap. Porph. abst. II, 31: *οὕτως οὔτε τὸ παλαιὸν ὅσιον ἦν κτείνειν τὰ συνεργὰ τοῖς βίοις ἡμῶν ζῷα νῦν τε τοῦτο φυλακτέον ἐστὶ πράττειν.*

8 Cf. **H** (f. 75a int.) v. 168: *ἐντεῦθεν Ἡσίοδος καὶ τοὺς ἀνέμους αὐτὰς θέλγειν ἔφη* (simil. **T** p. 221, gl. interl.), et **Vd** (f. 54b, c. l. *κοίμησε δὲ κύματα*) v. 169: *κατ' ἐπιβουλὴν Ποσειδῶνος γίνεται τοῦτο, ἵνα μᾶλλον ἀκούσῃ τῶν Σειρήνων ὁ Ὀδυσσεύς. τινὲς δὲ ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους ἵστασαν αὗται γοητεύουσαι τῇ φωνῇ* (id. fere **Q** f. 109b et sine dubio H).

10 sqq. Quaestiuncula, quam vereor ut *ὅτε* in *ὅτι* mutato sanaverim, e difficultate orta esse videtur, qui fiat ut Sirenes, quamvis cum omnia se scire tum neminem se praetervectum esse glorientur, Ulixis socios sibi auscultari non posse nesciant. Cum priore parte (*μαντικαί — τοὔνομα*), quae in Vd in interiore margine repetitur, cf. Eust., p. 1710, 57: *τὸ δὲ ἴδμεν πάντα πιθανολογεῖ τὸ καὶ τὸν Ὀδυσσέα ὑπὸ Σειρήνων γινώσκεσθαι, διὸ καὶ πρὸς ὄνομα καλοῦσιν αὐτόν.*

ἀπεστραμμένοι καὶ ἐρέσσοντες ὁπλιζόμενον οὐκ εἶδον, ἢ οἴονται τεθαρρηκέναι αὐτόν, ὡς καὶ μόνον ἀμύνεσθαι τὸν ἐπερχόμενον.

240. cf. ad v. 105 p. 111, 4 sqq.

353. cf. ad v. 128.

374. 75. * **B** (f. 47^{a}, Γ 277).

διὰ τί τὸν Ἥλιον πάντα ἐφορᾶν καὶ πάντα ἐπακούειν εἰπὼν ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ βοῶν ἀγγέλου δεόμενον ἐποίησεν; ὠκέα δ' Ἠελίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βόας ἔκταν ἑταῖροι. λύων δὲ Ἀριστοτέλης (fr. 149 ed. Teubn.) φησίν, ἤτοι ὅτι πάντα μὲν ὁρᾷ ἥλιος, ἀλλ' οὐχὶ ἅμα· ἢ ὅτι τῷ Ἡλίῳ ἦν τὸ ἐξαγγεῖλαν ἡ Λαμπετία, ὥσπερ τῷ ἀνθρώπῳ ἡ ὄψις.

Vd (f. 57^{b}, μ 374).

ἐναντίον τοῦτο τῷ Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις (Γ 277)· ἀφ' ἑαυτοῦ γὰρ ἐχρῆν ἐγνωκέναι τὸν πάντα ἐφορῶντα. λύοιτο δ' ἂν ἢ τῇ λέξει· τὸ γὰρ πάντα δηλοῖ τὰ πλεῖστα· ἄλλως τε οὐκ ἠγνόει τὸ πεπραγμένον ὁ Ἥλιος, ἀλλ' ἔδει ὡς ποιμαίνουσαν καὶ ταύτην ἀπαγγεῖλαι. ἢ τῷ καιρῷ λύεται, ὡς νυκτὸς ἐπιθεμένων τοῖς βουσὶ τῶν ἑταίρων. ἢ ὅτι Ἡλίῳ ἐξαγγέλλει ἡ Λαμπετία, ὥσπερ τῷ

(**B**) 12 in marg. int. adscrpt. Ἀριστοτέλους, cf. Prol. II. p. 420 15 τοῦ ἡλίου, corr. V. Rose τὸ ἐξαγγεῖλαν sec. Roseum in cod.

(**Vd**) 5 c. l. ὠκέα δ' ἠελίω ὑπερίονι 12 verbo ἄλλως deceptus is qui scholium exaravit post πλεῖστα signum scholii finiti posuit; idem spr. lin. h. l. addidit: πάντα μὲν οὐχ ἅμα δέ, de quibus cf. infr. ad l. 12^{a} 16 ἥλιος

---

6 sqq. De versuum 374—90 athetesi Aristarchea v. Ludwich, Ar. Hom. Textkr. I, p. 598.

6^{a} sqq. † **M**^{a} (f. 152^{a}, c. l. *ὠκέα δ' Ἠελίῳ*) μ 374: *πῶς οὖν ὁ πάντα ἐφορῶν οὐκ εἶδε ταῦτα; ὁρᾷ, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τὸ αὐτό. ἢ καὶ ταύτας φυλασσούσας ἀπαγγεῖλαι ἔπρεπεν. ἢ ὡς νυκτὸς ἐπιθεμένων τοῖς βουσὶ τῶν ἑταίρων.*

† **H** (f. 77^{b}, c. l. *ὠκέα δ' Ἠελίοιο*), **M**^{2} (f. 152^{a}, s. l.) ib.: *πῶς οὖν ὁ πάντα ἐφορῶν οὐκ εἶδε ταῦτα* ⟨*πάντα* codd., sed in M ab ead. m. *ταῦτα* sprascrpt.⟩; *ὁρᾷ ἀλλ' οὐχ ὑπὸ* ⟨*ἐπὶ* M⟩ *τὸ αὐτό.*

6^{b}—16^{b} † **H** (f. 77^{b}, c. l. *ὠκέα Ἠελίῳ*): *ἐναντίον τοῦτο — τῶν ἑταίρων*, prorsus cum Vd congruens, nisi quod verbis in hoc codice supra lin. additis caret.

† * **B** (f. 47^{a}, *Γ* 277): *ἀφ' ἑαυτοῦ ἐχρῆν ἐγνωκέναι τὸν πάντ' ἐφορῶντα. λύοιτο δ' ἂν τῇ λέξει· τὸ γὰρ πάντα δηλοῖ τὰ πλεῖστα. λύοιτο δὲ καὶ τῷ καιρῷ· νυκτὸς γὰρ εἰκὸς ἐπιθέσθαι τοῖς βουσὶ τοὺς Ἰθακησίους.*

12^{a} sqq. Recurrit Aristotelis haec solutio extremo scholio, ita ut, nisi in lacuna quam p. 114, 6 statuimus plurima exciderunt, scholium e duabus quaestionibus de eadem re agentibus conflatum esse videatur. Eodem ducunt verba in **Vd** (l. 12^{b}) supra lin. addita.

† **M**^{2} (f. 152^{a}), **B** (f. 112^{b}) μ 374: *καὶ πῶς πάντα ἐφορᾷ ὁ Ἥλιος; πάντα μέν, οὐχ ἅμα δέ. οὐκ ἠγνόει μὲν* ⟨*δὲ* B⟩ *τὸ πεπραγμένον ὁ Ἥλιος, ἀλλ' ἔδει ὡς ποιμαίνουσαν καὶ ταύτην ἀπαγγεῖλαι. ἢ ὡς νυκτὸς ἐπιθεμένων τοῖς βουσὶ τῶν ἑταίρων.* Secundam solutionem etiam † Eustathius, p. 1724, 1 sqq., habet.

ἢ ὅτι, φηςίν, ἁρμόττον ἦν εἰπεῖν οὕτως τόν τε Ἀγαμέμνονα, ὁρκίζοντα ἐν τῇ μονομαχίᾳ, ὅτι Ἠέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις, καὶ τὸν Ὀδυςςέα πρὸς τοὺς ἑταίρους λέγοντα * * * * * * οὐ γὰρ δὴ καὶ τὰ ἐν Ἅιδῃ ὁρᾷ. καὶ ὅλως ὁ ποιητής, ὅπου πάρεςτιν, ἐκεῖνά φηςιν ὁρᾶν πάντως, ἐν μὲν τῇ ἀνατολῇ ὄντα τὰ ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἐν δὲ τῇ μεςημβρίᾳ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ δυςμῶν τὰ κατ' αὐτὰς ἐπιβλέπειν. εἰκὸς οὖν ἐςτι κατ' ἄλλο κλίμα τῆς κινήςεως ὄντα μὴ ἑωρακέναι τὰ κατὰ τὴν Θρινακίαν πραττόμενα· πάντα μὲν γὰρ ἐφορᾷ, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ καιρὸν πάντα ἐποπτεύει.

ἀνθρώπῳ ἡ ὄψις. ἢ ὅτι, φηςίν, ἁρμοςτὸν ἦν εἰπεῖν οὕτω τόν τε Ἀγαμέμνονα, ὁρκίζοντα ἐν τῇ μονομαχίᾳ, ὅτι Ἠέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις, καὶ τὸν Ὀδυςςέα πρὸς τοὺς ἑταίρους λέγοντα * * * * * * οὐ γὰρ δὴ καὶ τὰ ἐν Ἅιδου ὁρᾷ. καὶ ὅλως ὁ ποιητής, ὅπου πάρεςτιν, ἐκεῖνά φηςιν ὁρᾶν πάντως, ἔν τε τῇ ἀνατολῇ ἔν τε τῇ μεςημβρίᾳ καὶ πάλιν ἐπὶ δυςμῶν τὰ κατ' αὐτὰς ἐπιβλέπειν. εἰκὸς οὖν ἐςτι κατ' ἄλλο κλίμα τῆς κινήςεως ὄντα μὴ ἑωρακέναι τὰ κατὰ Θρινακίαν πραττόμενα· πάντα μὲν γὰρ ἐφορᾷ, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ καιρὸν πάντα ἐποπτεύει.

441. cf. ad v. 105, p. 111, 1.

ν

Quod sec. Dindorfium (p. 789) in cod. N ad hunc librum adscriptum est scholium (refertur autem ad ξ 164) ad π 188 pertinet.

95. v. 119, p. 118, 3.

*B f. 78b (Є 770). L f. 119a (ib.), Π.

103. ἀέρα λέγει τὸ ὁμιχλῶδες καὶ ἀόρατον· ἀὴρ γὰρ παρὰ νηυςὶ

(B) 6 de lacuna, quam codd. auctoritate non adiutus statui, v. infr. ad h. l. 12 τὰ κατ' αὐτὸν cod.; αὐτὰς ego

(Vd) 4 ὅ τ' ἠέλιος cod. 7 v. ad l. 6a 8 ὁρᾶν καὶ ὁ λόγος cod.; correxi e B 11. 12 τὰ κατ' αὐτὴν cod.; αὐτὰς ego

---

6a. 7b Lacuna, de qua cf. ad p. 113, 12a, si sensum spectas, suppleri potest e schol. Vd (f. 56b) μ 323: *φαγόντες οὐκ ἂν λάθοιεν τὸν πάντα ἐφορῶντα, καθὰ καὶ Ἀγαμέμνων πρὸ τῶν ὁρκίων ἐκφοβεῖ τοὺς Τρῶας τοῖς ἐπιμαρτυρουμένοις.* Idem Harl. Sed haud scio an plura exciderint.

23 Fuisse qui in ea re, quod antrum Nympharum *ἠεροειδές* diceretur, offenderent, Et. M. verba docent v. *ἠεροειδές*, ex Heracleonis in Odysseam commentario petita: *καὶ γὰρ ἄτοπον θεοῖς σκοτεινὸν ἀνεῖσθαι.* Cuius grammatici huius loci interpretandi ratio ea re a Porphyriana, quam e scholio Iliadis eius nomine inscripto divinare licet, differt, quod Heracleo (cuius e commentario etiam schol. H ν 366 fluxisse videtur) *ἠεροειδές* ad *τὸν μεταξὺ ἀέρα ἀναπεπταμένον*, Porphyrius ad *τὸ ἀχλυῶδες*, quod in extremo antro esse videretur, rettulit. Etiam Cronius Numenii *ἑταῖρος* quaesiverat, *τί βούλεται τὸ ἄντρον . . . . . τὸ αὐτὸ καὶ ἐπήρατον καὶ ἠεροειδές, οὐδαμῶς τοῦ σκοτεινοῦ ἐπηράτου ὄντος ἀλλὰ μᾶλλον φοβεροῦ* (vid. Porphyr. A. N. 3, quem in eo

βαθεῖ' ἦν (ι 144)· ὅθεν καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινύς (Ι 571), ἡ σκοτεινῶς καὶ ὁμιχλωδῶς φοιτῶσα. τὸ οὖν ἠεροειδές (Ε 770), ὅσον εἶδε μέχρι τοῦ ἀεροειδοῦς, τουτέστι τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἀχλυώδους. ἠερόφωνοι οὖν κήρυκες (C 505), ὧν ἡ φωνὴ καὶ μέχρι τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἀχλυώδους διικνεῖται, ὅπερ ἐν ἄλλοις· φωνὴ δ' αἰθέρ' ἵκανεν (Ο 686), ἀφανὴς δὲ οὗτος ἀνθρώποις.

109 sqq. . . . . λύσις. ἐπὶ τῶν δύο θυρῶν ἐν τῷ διαιρεῖν φησιν αἱ μέν, αἱ δέ. ἐνδέχεται γὰρ μίαν ἑκάστην θύραν δίθυρον εἶναι. H f. 79^{b} int. Vd f. 60^{b}.

119. τὴν τῶν Φαιάκων ἀτοπίαν, καθ' ἣν τὸν Ὀδυσσέα καθεύδοντα μὴ διυπνίσαντες εἰς τὴν γῆν κατέθεντο τοῦ τε Ὀδυσσέως τὸν ἄκαιρον ὕπνον διαλύειν πειρώμενος ὁ Ποντικὸς Ἡρακλείδης φησὶν ἀτόπους εἶναι τοὺς ἐξ ὧν εἴρηκεν ὁ ποιητὴς μὴ στοχαζομένους περὶ τοῦ παντὸς τρόπου τῶν Φαιάκων. συνειδότας γὰρ ἑαυτοῖς φιληδονίαν καὶ ἀπολαυστικὸν τρόπον καὶ δεδιότας, μή τις αὐτοὺς ἄλλος ἐπελθὼν ἐκβάλλῃ ἀπὸ τῆς χώρας, δύο ταῦτα ὑποκρίνασθαι, φιλοξενίαν τε πρὸς τοὺς παρόντας ταχεῖάν τε ἀπόπεμψιν πρὸς τοὺς ἐλθόντας, H f. 80^{a}. Vd f. 60^{b}.

---

1 βαθεῖα ἦν B 3 ἠεροφῶνοι B 7 ἀπορίαν intercidisse apparet λύσιν Vd ἐπὶ om. Vd 9 sqq. cf. Cobet, Mnem. N. S. I, p. 17 13 συνειδότες et 14 δεδιότες H Vd; corr. Mai (in schol. Q) 15 φιλοξενείαν H 16 ταχείαν τὲ H

---

libello cap. 6 longe aliam atque h. l. difficultatis solvendae rationem instituisse, non est quod mireris).

1 Cf. Herodian. *T* 87 (A): *ἠεροφοῖτις*] . . . . . *πειστέον δὲ μᾶλλον τοῖς παρὰ τὸν ἀέρα ἐκδεξαμένοις τὴν σύνθεσιν γεγονέναι, ἐπεὶ ἀοράτως φοιτᾷ· ἀέρα γὰρ λέγει τὸ σκοτεινὸν κατάστημα κτλ.*

3 sqq. † **B** (f. 257^{b}) *Σ* 505: *ἠεροφώνων*] *ὧν ἡ φωνὴ μέχρι τοῦ ἐμφανοῦς* ⟨corr. *ἀφανοῦς*⟩ *ἱκνεῖται, ὃ ἀλλαχοῦ εἶπε φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν* . . . . . Idem fere scholl. A et Townl. eodem vitio (*ἐμφανοῦς*) laborantia.

7. 8 Idem fere, sed om. v. *λύσις*, **B** (f. 115^{b}) et **M**^{a} (f. 157^{a}), illud quidem c. scholio de *θεώτεραι* (v. 111), hoc c. scholio de *καταιβαταί* (v. 110) agente cohaerens.

9 sqq. Etiam Aristoteli *τὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ περὶ τὴν ἔκθεσιν ἄλογα* visa fuisse, poet. 24 (p. 1460 *α* 35) traditur. Qua de re deque Heraclide Stagiritae vestigiis insistente v. Prol. Il. p. 414.

12 sqq. † **H** (f. 43^{b}, c. l. *σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ*), **Vd** (f. 15^{a} c. eod. l.) *η* 318: *τίνος ἕνεκεν ὑπνώττοντα Ὀδυσσέα* ⟨*ὕπνω ἄντα ὀδυσσέως* H, *ἄντα ὀδυσσέως ὕπνω* Vd; corr. Mai in schol. EQ⟩ *ἄγουσι Φαίακες; φαμὲν οὖν ὡς εἰδότες τὸ ἁβροδίαιτον* ⟨*ἁβροδιαίτατον* Vd⟩ *ἑαυτῶν καὶ τὸ περὶ τοὺς πολέμους ἀσθενές — φησὶ γοῦν· οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει* ⟨*μέλλει* codd.⟩ *βιὸς οὐδὲ φαρέτρη — οὐδένα θέλουσιν ἀκριβῶς μαθεῖν, ποίοις* ⟨eros. Vd⟩ *οἰκοῦσι τόποις, ἐπανάστασιν πολεμίων δεδοικότες. τούτου χάριν καὶ μισόξενοι καὶ τοὺς ἀφικομένους ἀποστέλλουσι τάχιστα καὶ κοιμωμένους, ἵνα μὴ τὴν ὁδὸν μάθωσι. διὸ καὶ κοιμώμενον ἀποτίθενται τὸν Ὀδυσσέα, διὰ τὸ μὴ ἰδεῖν, εἰς ποῖον κλίμα* ⟨*καὶ ἅμα* codd.; corr. Polak, Obs. p. 96⟩ *ἀναπλέουσιν.*

† **T** (p. 107, c. l. *δεδμημένος*) ibid.: *τίνος ἕνεκα ὕπνῳ; φασὶν οὖν· εἰδότες τὸ ἁβροδίαιτον* ⟨*ἀβροδ.* cod.⟩ *ἑαυτῶν καὶ τὸ παρὰ τοὺς πολέμους ἀσθενές* [*ἐν τοῖς ἐσχάτοις γὰρ τόποις κατοικοῦντες κτλ.*, v. Dind.].

πάντα δὲ ἐργάζεσθαι, ὅπως αὐτῶν ἡ οἴκησις λανθάνῃ καὶ διάστημα ὅσον ἐστὶ μὴ γινώσκηται, νῆσον ἀγαθὴν οἰκοῦντας, πρὸς δὲ τὸν πόλεμον οὔτε γεγυμνασμένους οὔτε προαιρουμένους, ἀλλ' ἐναντίαν βιοτὴν τοῖς πολεμικοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔχοντας· οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς οὐδὲ φαρέτρη (Ζ 270) — καὶ πάλιν φησὶν αὐτοῖς αἰεὶ δαῖτα μέλειν κίθαρίν τε καὶ ᾠδάς (θ 248) —. τοιούτους οὖν ὄντας καὶ τοιαύτην γῆν ἔχοντας οὐδὲν ἀπεικὸς εὐλαβεῖσθαι, μὴ κατοπτευθέντες ὑπό τινων πολεμῆσαι δυναμένων ἐκπέσωσι τῆς χώρας, καὶ ταχείας τὰς ἀποπομπὰς ποιεῖσθαι τῶν ξένων, οὐ διὰ φιλοξενίαν· οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται, οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅτε κέν τις ἵκηται (η 32. 33). οὐδὲν οὖν ἄλογον, διά τινα τοιαύτην αἰτίαν αὐτοὺς ἀποστέλλειν ταχέως τοὺς ξένους, πρὶν ἐντὸς γενέσθαι τῶν παρ' αὐτοῖς τοὺς ἐπιδημήσαντας. εὔλογον δὲ ἦν μάλιστα τὸν Ὀδυσσέα φοβηθῆναι· τούτῳ γὰρ συμβεβήκει τὰ μὲν περὶ πόλεμον δεινότατον τῶν θνητῶν εἶναι καὶ διὰ τὴν φύσιν καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ Τροίᾳ γυμνασίαν, πατρίδα δὲ τραχεῖαν καὶ μικρὰν οἰκεῖν. πρὸ τοῦ εὖ γνῶναι οὖν εὐκαταφρόνητον εἶναι νομίζοντες ἧττον ἔκρυπτον τὴν ἑαυτῶν διαγωγήν, ἀλλά τι καὶ παρεδήλουν· ἐπεὶ δὲ ᾔσθοντο ὃς ἦν, βουλόμενοι μήτε τὸν τόπον, ὅπου τὴν νῆσον αὐτῶν εἶναι συμβέβηκε, μήτε πόσος ἦν αὐτῷ ὁ πλοῦς ἐκ τῆς Ἰθάκης πρὸς αὐτοὺς γνῶναι, πρῶτον μὲν ἔφασαν αὐτῷ, ὅτι δεῖ καθεύδειν αὐτὸν ἀναβάντα εἰς τὸ πλοῖον (η 318)· εἶτα πολὺ τῆς Ἑλλάδος ἀπέχειν τὴν νῆσον αὐτῶν ὑπολαβεῖν τὸν Ὀδυσσέα θέλοντες παρενέβαλλον, ὡς αὐθημερὸν εἰδεῖεν αἱ νῆες κατανύειν εἰς ὃν ἂν οἱ ναῦται πρόθωνται τόπον (η 326)· καὶ τὸ λέγειν ὅτι ῥᾳδίως αὐτὸν ἀπάξουσιν εἰς τὴν πατρίδα,

εἰ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης,
ἥνπερ τηλοτάτην φασὶν ἔμμεναι, οἵπερ ἴδοντο
ἡμετέρων προγόνων (η 321—23),

συνῳδόν ἐστι τῷ προσποιεῖσθαι πόρρω τῆς Ἑλλάδος τὴν χώραν αὐτῶν εἶναι· τῷ γὰρ τὴν Εὔβοιαν τηλοτάτην λέγειν εἶναι παντελῶς φασιν ἑαυτοὺς κατοικεῖν πόρρω τῆς Ἑλλάδος. ἀλλὰ δῆλον ὅτι πάντα ταῦτα

3 ἀν' ἐναντίαν Vd   5 μέλλει H   6 μέλλειν codd.; μέλειν Dind.   οὖν om. Vd   8. 9 ταχείας . . . (eros.) ἀπ. Vd; ταχυτάτους ἀποπόμπους H   9 ξείνων (?) Vd   10 οἵγε H   10. 11 φιλέουσιν H   12 τοιαύτ.ν αἰτίαν αὐτ . . Vd   13 παρ' . . τοῖς τοὺς . . ιδημήσαντας Vd   14 φοβηθῆναι . . το . . συμβεβήκει ⟨corr. e συμβέβηκε⟩ Vd   15 δεινότατα Vd   καὶ post εἶναι om. Vd   καὶ δι. . . . ἐν τῇ Vd   16. 17 γυμασίαν Vd; γυμνασί . . ⟨vac. spat., in quo alter. man. αν add.⟩ πατρι δὲ τραχει καὶ μικροῖς πρὸ τ' οὖν γνῶναι οὖν εὐκ. H   καὶ μακροῖς (?) οἰκεῖν πρὸ τοῦ γνῶναι εὐκ. Vd   μικρὰν et εὖ (ex priore οὖν codicis H) conieci   20 αὐτῶν H Vd; αὐτῷ e cod. Q Mai dedit   24 κατανεύειν codd.; corr. Buttm.   πρόθωνται, super ο ab ead. man. ω addit., H Vd   25 ἐς Vd   τὸν πατρ. H   26 ἑκατέρω Vd   29 τὸ προσπ. codd.; corr. Buttm. (p. 577)   30 τὸ γὰρ Vd   31 κατοικεῖν ἑαυτοὺς Vd

12. 13 De v. *ἐντὸς γενέσθαι* cf. Cobet l. c.

cυνέτεινεν αὐτοῖc πρὸc τὸ μὴ γνωcθῆναι καθ' ὃν ᾤκουν τόπον. τοιαύτηc δὲ αὐτῶν οὔcηc τῆc προαιρέcεωc, ἐπειδὴ καθεύδοντοc τοῦ Ὀδυccέωc εἰc τὴν Ἰθάκην ἥκειν αὐτοὺc cυνέπεcε, κάλλιcτον, οἶμαι, τοῦτο ἡγήcαντο ὑπάρχειν αὐτοῖc, καθεύδοντα αὐτὸν ἐκθεῖναι, πρὸc τὸ μηδὲ εἰc ὃν ἀποπλέουcι τόπον, *εἴτε πρὸς ἕω* εἴτε πρὸc ἑcπέραν, γνωcθῆναι. τὸ δὲ παθεῖν τι τὸν Ὀδυccέα ὑπὸ τῶν περιτυχόντων τάχα μὲν ἴcωc οὐδὲν αὐτοῖc διέφερεν, ἐπειδή γε αὐτοῖc cυμβέβηκε μηδὲν εἰc αὐτὸν ἀcεβῆcαι, καθάπερ ὑπέcχοντο μετὰ τῶν cπονδῶν εἰc τὴν πατρίδα ἀπαγαγεῖν (η 192 sqq.)· οὐ μὴν ἀλλ' εἴ τινα φιλανθρωπίαν δεῖ αὐτοῖc ἀποδοῦναι πρὸc τὸν Ὀδυccέα, ἔξεcτι λέγειν, ὡc ἐξ ὧν ἤκουcαν αὐτοῦ λέγοντοc οὓc ὁ Τειρεcίαc αὐτῷ χρηcμοὺc εἶπε cυνελογίζοντο ὅτι οὐδὲν παθεῖν αὐτῷ εἵμαρται δεινόν, ἀλλὰ τιμωρήcαcθαι τοὺc ἐχθρούc. εἰδότεc δὴ ἐκεῖνον οὐδὲν βλαβηcόμενον, αὐτοὶ δ' ὅπερ προετέθειντο ἀπεργαcάμενοι, τὴν *ἀναγωγὴν* ἐποιήcαντο οὐκ ἐπεγείραντεc αὐτόν.

κἀνταῦθα μὲν δεῖ θεωρεῖν, παρὰ τί ποτε τὴν ἀπολογίαν ποιούμεθα. οἱ μὲν γὰρ κατηγοροῦντέc φαcί τι πρᾶξαι τοὺc Φαίακαc τοιοῦτον, ἐξ οὗ κίνδυνοc ἦν ἀδοξίᾳ περιπεcεῖν, οὐ προcαποδεικνύουcι δὲ ὅτι *εἰ μὴ* διὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῖc ταύτην οὐδὲν ἀγαθὸν cυνέβαινεν *ἂν* [ἔδει τοῦτο ποιῆcαι τοὺc μέλλονταc μὴ παραδώcειν ἀπολογίαν]· πολλάκιc γὰρ τῶν ἐν μιᾷ πράξει καὶ δυcχερὲc ὑπάρχει τι καὶ ἀγαθόν, καὶ μᾶλλόν ἐcτιν αἱρετὸν τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ κακὸν φευκτόν. διόπερ οὐκ ἀποδοκιμάζομεν τὰc τοιαύταc πράξειc, καὶ τοῖc Φαίαξι δὲ τοῦτο cυμβαίνειν λέγομεν· οὐ γὰρ τὴν ἀπόδειξιν ἐφοβήθηcαν, ὡc λαθεῖν ἐβουλήθηcαν ἐν ᾧ τόπῳ κατοικοῦcιν.

ἡ μὲν οὖν ἀφορμὴ τῆc ἀπολογίαc ἐκ τούτου γέγονεν ἡμῖν. εἰ δὲ δὴ πλάττομεν ἐκτὸc τῶν ἐπῶν τι τοῖc Φαίαξιν αἱρετώτερον ἄλλο cυμβαῖνον, δι' ὃ περιεῖδον τὸν τῆc ἀδοξίαc κίνδυνον . . .

οὐ διανιcτᾶcιν αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ μὴ δοκεῖν χάριν τῆc παραπομπῆc Mª f. 157ª.

---

1 πρὸ τὸ μὴ Vd 3 ἡγήcατο Vd 5 εἴτε πρὸc ἕω om. codd.; add. Buttm. 5. 6 τό τε παθεῖν codd.; δὲ ego 7 ἐπεὶ δέ γε codd.; corr. Buttm. (p. 577) 8 τὸν πατρ. H 9 αὐτοῖc ἀποδ. δεῖ Vd 12 ἥμαρται H Vd; εἵμαρτο e cod. Q (habet ἥμαρτο) Mai 14 τὴν ἀγωγὴν codd.; corr. Cobet 15 περὶ τίνοc ποτὲ coni. Polak, p. 120 17. 18 εἰ μὴ et ἂν addidi 21 αἱρετὸν Vd 23 οὕτω post οὐ γὰρ ins. Cobet 25 οὖν om. Vd 25. 26 ἤδη δὲ πλάττομεν ἐκ τῶν ἐπῶν τι codd.; εἰ δὲ δὴ et ἐκτὸc ego αἱρετώτερον Vd 27 διόπερ ἴδιον τρίτηc ἀδοξίαc κίνδυνον (sequitur clausulae sign.) codd.; corr. Cobet; lacunam ego indicavi 28 διανίcτηcιν M; corr. Buttm. περὶ τοῦ μὴ δοκ.; ὑπὲρ ego

---

19 sqq. Congruit cum Aristotele, poet. 25, p. 1461 α 4: *περὶ δὲ τοῦ καλῶς ἢ μὴ καλῶς . . . . . οὐ μόνον σκεπτέον εἰς αὐτὸ τὸ πεπραγμένον ἢ εἰρημένον βλέποντα, εἰ σπουδαῖον ἢ φαῦλον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πράττοντα ἢ λέγοντα, πρὸς ὃν ἢ ὅτε ἢ οὗ ἕνεκεν, οἷον εἰ μείζονος ἀγαθοῦ, ἵνα γένηται, ἢ μείζονος κακοῦ, ἵνα ἀπογένηται.*

28 sqq. Casu factum est, quod initium scholii M sine ullo verborum addi-

ἀπαιτεῖν, ἢ ἵνα μὴ καταςχεθῶςιν ὑπ' αὐτοῦ. ἢ οὕτως ᾠκονόμηςε διὰ τὰ ἑξῆς· ἀνῄρητο γὰρ *ἂν* ὑπὸ τῶν μνηςτήρων φανερῶς κατιών.

Vd f. 60b (v. 95). *φασί* τινες· διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγαγον τὸν Ὀδυςς*έα τῆς νυ*κτὸς εἰς *Ἰ*θάκην; καί φαμεν, ὅτι *οἱ Φ*αίακες φιλήδονοι ὄντες καὶ πολέμω*ν* ἄπειροι οὐ*κ* ἠθέληςαν ἀπάξαι αὐτὸν ἐκεῖ κατὰ τὴν ἡμέραν, ἵνα μή τινες ἴδο*ιεν* τὴν ναῦν καὶ μαθόντες τὴν ἐκείνων πατρίδα ἐπελθόντες ἐκείνην πορθήςωςιν. ἄλλ*οι* δὲ, ὅτι *καλῶς* ἡ Ἀ*θη*νᾶ τοῦτο ᾠκονόμηςεν, ἵνα μὴ ἴδωςιν ἐκεῖνον οἱ μνηςτῆρες καὶ . . . *ἐπι*βουλήν τινα κατ' ἐκείνου ποιήςωςιν.

Vd f. 62a. H f. 81a. 215. 16. τὰ χρήματ' ἀριθμήςω. οὐχ ὡς μικρολόγος, ἀλλ' ἐκ τούτου τεκμαιρόμενος, εἰ καὶ περὶ . . . . . ἀγωγὴν τῆς πατρίδος ἠδίκηςαν αὐτόν. ἢ ὡς † μέλλων ἀναλωθέντα.

Ma f. 159b. κοίλης ἐκ νηός. καίτοι τῇ ςφραγῖδι αὐτοῦ ἦςαν ἐςφραγιςμένα. ἀλλ' ἐδόκει, μή πως αὐτοῦ κοιμηθέντος αὐτοὶ ἤλλαξαν αὐτά, τὸν τύπον ἀντιγράψαντες.

Ma f. 159b. Vd f. 62a. ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' *ἀριθμήσω*. ἵνα τὴν γνώμην αὐτῶν καταμάθῃ. εἰ γὰρ μηδὲν ἔλιπε τῶν χρημάτων, ψευδὲς ἦν τὸ εἰς ἀλλοτρίαν γῆν αὐτὸν ἀφῖχθαι. οὐ πιςτεύει δὲ τῷ δεςμῷ τῆς Κίρκης (θ 448), ἤτοι διὰ τὴν ἔκπληξιν ἢ οἰηθεὶς μεμαθηκέναι αὐτοὺς τὸν δεςμόν.

Ma f. 160b. 246. πῶς οὖν [ἔνδροςος], εἰ ἐν ἠπείρῳ νέμονται (ξ 100); οὐδὲν κωλύει καὶ ἐν Ἰθάκῃ. ἢ βούβοτος βοςκημάτων πλήρης.

---

2 ἂν addidi 3 sqq. in Vd multa erosa, quae litteris inclinatis expressi 6 ἀπελθόντες 8 καὶ οὖν (?) . . . βουλὴν 9 Vd interiecto ἄλλως ab iis, quae lin. 15—17 edidimus, seiunctum τὰ χρήματα Vd; ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρ. ἀρ. H 10 τυκμαιρόμενος H post περὶ vac. spat. in Vd quattuor, in H sex fere litt. 11 ἢ ὡς ἀναλωθέντων H, non minus corrupte 12 ςφραγίδι M 15 τὰ χρήματα, om. ἀριθμήςω, M; om. ἀριθμήςω Vd 16 εἰ γὰρ μηδὲν ἔχει περὶ τῶν χρ. Vd 16. 17 τὸ εἰς ἀλλοτρίαν χώραν ἀφίχθαι: ⁓ ἄλλως. τὰ χρήματα κτλ. (l. 9) Vd 19 M c. l. καὶ βούβοτος ἔνδροςος ut e glossemate ortum recte Buttm. deleri iussit

---

tamento cum schol. longiore coniungere possis. In quo similia olim fuisse vel schol. **Vd** (l. 3 sqq.) docet. Etiam Plut., aud. poet. 8, p. 27 E, et Eust. *ν*, p. 1733, 3 sqq., eodem ducunt, quamvis non nihil de suo mutasse vel addidisse videantur.

Cf. schol. **Ma** (ab iis quae h. l. edidimus v. *ἄλλως* diremptum): *ὅτι οὐκ ἤθελον αὐτὸν διυπνίσαι [ἐπεὶ πολλὰ κεκοπιακὼς ἦν], ἢ ὅτι μὴ ἔμφασιν προσάγῃ, ὅτι τούτου χάριν διυπνεῖται* ⟨*διύπνει* cod.⟩, *ὅπως λάβωσι τὸν ναῦλον* ⟨*ναύτην* cod.⟩. *ἢ ἵνα μὴ μετ' αὐτὸν καὶ οἱ ἄλλοι ἐκβαῖεν* ⟨*ἐκβεῖεν* cod.⟩ *καὶ διατριβῇ τῇ τῶν ἐκεῖσε γνωρισθῇ ὁ Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τῶν μνηστήρων.*

5 sqq. Eust. l. c., l. 17 sqq., in quaestione, cur dormientem Phaeaces Ulixem exposuerint, habet: *ὅθεν καὶ νυκτὸς αὐτοῖς ὁ ἀνάπλους γέγονεν, ἵνα μὴ ἔχῃ Ὀδυσσεὺς ἡμέρας οὔσης παρασημειοῦσθαι τόπους τινάς.*

9 sqq. Cf. Plut. l. c, p. 27 D (addendus h. l. ad Prolegg. Il. p. 425) et Eust., p. 1739, 7 sqq.

17 † **H** (f. 81a), **Vd** (f. 62a, gl. interl. rbr.) v. 215: *ἐκ γὰρ* ⟨om. Vd⟩ *τῆς ἐκπλήξεως* ⟨*ἐπλήρως*? H⟩ *οὐ προσέσχε τῷ δεσμῷ τῆς Κίρκης, τόν ποτέ μιν δέδαεν* ⟨*δέδευε* Vd⟩ *φρεσὶ πότνια Κίρκη* (*θ* 448).

19 sqq. Cf. H v. 246 (c. l. *καὶ βούβοτος*): *ψεύδεται ἐγκωμιάζων τὴν νῆσον·*

277. ad ξ 288.

323. καὶ μὴν οὐκ ἔδειξε τῷ Ὀδυccεῖ caφῶc ἑαυτὴν παρὰ Φαίαξιν. H f. 82b.
† ἢ οὐ κατὰ παρθένον θνητὴν ὡμοιώθη παρὰ Φαίαξι τῆc θεοῦ cυμ- Vd f. 64a.
βουλὴν διὸ ἔγνω.

332. cf. ad ε 182, p. 53, 1.

352. ἐπιλαμβάνεται Πτολεμαῖοc· ἔδει γὰρ πρῶτον cκεδάcαcα, Vd f. 64b.
φηcί, τὸν ἀέρα εἶτα δεῖξαι. εἰ μὴ ἄρα ὅμοιόν ἐcτι τῷ τὰc μὲν ἄρα H f. 82b.
θρέψαcα τεκοῦcά τε (μ 134).

οὐκ εἶπεν ἐcκεδάννυεν, ἀλλ' ἐcκέδαcεν, δεικνὺc ὅτι πρῶτον ἐcκέδαcε Vd f. 64b.
τὴν ἀχλὺν εἰποῦcα τὸ ἀλλ' ἄγε τοι δείξω, καὶ οὕτωc αὐτῷ ἔδειξε· H f. 82b.
Φόρκυνοc μὲν ὅδ' ἐcτὶ λιμήν· οὐ γὰρ ἔτι ἀοραcίαc οὔcηc ἐφαίνετο
αὐτῷ τὰ μὴ ὁρώμενα.

366. cf. ad ν. 103.

387. πῶc οὐ πρὸc Νέcτορα καὶ Μενέλαον μετέρχεται cτρατιὰν H f. 83a.
λαβεῖν; τάχα ὅτι τοῖc λοιποῖc πολίταιc οὐδὲν αἰτίοιc οὖcι πόλεμον Vd f. 65a.
ἐπάγειν ἀδικώτατον ἔδοξε. μεμάθηκε γὰρ καὶ παρὰ τῆc μητρὸc ἐν
Ἅιδου τὰc δημοcίαc Τηλεμάχῳ φυλαccομέναc τιμάc, καὶ ὅτι τοὺc τρυ-
φῶνταc μνηcτῆραc τιμωρήcεται καὶ καθ' ἑαυτόν. οἵ τε μνηcτῆρεc, εἰ
ᾔcθοντο, ἔφυγον ἂν μὴ δόντεc δίκην.

397. * καὶ πῶc οὖν ἡ Εὐρύκλεια γινώcκει; ὅτι χρεία αὐτῆc ἐcτιν ἐν H f. 83a int.
τῇ μνηcτηροκτονίᾳ. Vd f. 65a.

ξ

68. Ad δ 1, p. 42, 7 sqq.

164. π 188.

---

2 HVd c. l. θάρcυνάc τ' ⟨θαρcύναc τ' Vd⟩ ἐπέεccι ⟨-ιν H⟩ 6 Vd inc.: τὸ δὲ cκέδαc' ἠέρα ἐπιλαμβ. ⟨post p. 574, 21 Dind.⟩, H: cκέδαc' ἠέρα· τοῦτο ἐπιλ. cκευάcαcα H 7 φηcὶ om. Vd 9 Vd c. l. ὣc εἰποῦcα θεὰ cκέδαc' ἠέρα, H: ὣc εἰποῦcα θεά 10 ἀλλά γε HVd 11 οὔcεc(?) H 12 τὰ νῦν ὁρ. coni. Polak, p. 48

14 HVd c. l. πὰρ δέ μοι αὐτὴ cτῆθι καὶ πρὸc μεν. Vd cτρατείαν codd.; corr. Polak, p. 491 18 ὅτι μνηcτῆρεc εἰ Vd 20 H c. l. ἀλλ' ἄγε c' ἄγνωcτον τεύξομαι, Vd: ἀλλ' ἄγε ἄγνωcτον τεύξομαι πάντεccι βροτοῖcι

τὰ γὰρ βουστάσια Ὀδυσσέως ἐν ἠπείρῳ ἦν. Ex Eustathio, p. 1740, 40 sqq., pleniore, ut videtur, scholiorum codice uso accedunt solutiones: *εἰ μὴ ἄρα συλληπτικῶς ἴσως τῇ Ἰθάκῃ συνεπινοητέον καὶ τὴν ἀντικρὺ αὐτῆς κειμένην ἤπειρον. ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ὡς ἐγκωμίου νόμῳ οὐ πᾶν λέγει τὸ ἀληθὲς οὐδὲ περὶ τῆς Ἰθάκης, ἀλλὰ προσεπιτίθησιν αὐξήσει χρώμενος.*

2 sqq. Cf. schol. Ariston. v. 320 (**H** f. 82b, **Vd** f. 64a) inter causas atheteseos v. 320—23 afferens, *ὅτι οὐκ ἐγίνωσκεν ὡς ἡ φανεῖσα αὐτῷ παρὰ Φαίαξι θεὰ ἦν, ὅτι οὐκ ἐθάρσυνεν, ἀλλὰ τοὐναντίον κτλ.* — De solutionibus gravissime corruptis desperandum esse videtur.

9 † **VdH** (post ea quae l. 9—12 edidimus): *τὸ ὣς εἰποῦσα νοητέον μετὰ τοῦ* ⟨*τὸ* codd.⟩ *ἀλλ' ἄγε* ⟨*ἀλλά γε* codd.⟩ *τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος.*

20 Idem brevius **M**a (f. 164a, c. l. *πάντεσσι βροτοῖσι*): *πῶς οὖν ἡ Εὐρύκλεια γινώσκει; ἐπειδὴ χρεία αὐτῆς.* — Utrumque scholium vereor ne e quaestione *π* 188 edenda (p. 121, 16 sqq.) male intellecta originem traxerit; prudentius Eust. *ν*, p. 1745, 39.

H f. 87a. Vd f. 70b. 288. πῶς πρὸς Ἀθηνᾶν διαλεγόμενος εὐλογεῖ τοὺς Φοίνικας, δι᾽ ὧν φηςι· πόλλ᾽ ἀεκαζομένους οὐδ᾽ ἤθελον ἐξαπατῆςαι (ν 277), ὧδε δὲ τὸ ἐναντίον; ἐκεῖ μὲν προτρέπεται τὸν ξένον μὴ γενέςθαι ἀλιτόξενον, ἐνθάδε δὲ οἶδεν Εὔμαιον ὑπὸ Φοινίκων πεπραμένον.

311. editum ad Λ 354, p. 164, 6 (**H**, f. 87b, ut ap. Dind., nisi quod lemmate caret).

H f. 88a. Vd f. 71a. 336. καὶ πῶς ἐν Ἰλιάδι (Β 627) Μέγητά φηςιν εἶναι βαςιλέα Δουλιχίου; βαςιλέας οὖν τοὺς δυνάςτας φηςίν.

Vd f. 72b. H f. 89a. B f. 127b. Ma f. 174b. 427 sqq. εἰ κατέτεμον, πῶς πάλιν ἐμίςτυλλον; ἀλλὰ τὸ μὲν διέχευαν ἐμέλιςαν, διαςχίςαντες οἱονεὶ τὴν ςυνέχειαν τῶν μελῶν, τὸ δὲ μίςτυλλον εἰς μικρὰ κρέα ἔτεμον. τινὲς δὲ τὸ διέχευαν εἰς τὸ πλάτος διέθηκαν, ἀνέπτυξαν.

475. cf. ad γ 295, p. 37, 4 sqq.

533. ad ε 404, p. 59, 12 sqq.

ο

16. V. ad δ 1, p. 40, 15 sqq.

Ma f. 179a. 78. Ζητεῖται, πῶς ἀμφότερον προειπὼν τρία ἐπιφέρει. ἤτοι οὖν κῦδός τε, καὶ ἀγλαΐη τῷ ὄνειαρ ςυναπτέον, ἵνα ᾖ ὠφέλεια ἠγλαϊςμένη.

---

1 H c. l. δὴ τότε φοῖνιξ ἦλθε Vd (c. l. δὴ τότε φοῖνιξ ἦλθεν ἀνήρ) praem.: ἐπεὶ ἤδει — πεπραμένον (cf. infr. ad l. 4), tum καὶ πῶς κτλ. 2 φαcὶ πολλὰ ἐκαζομένους HVd; φηcὶ κτλ. (in schol. Q) Mai 3. 4 ἀλιτόξενον HVd 4 ἐνθαδὲ δὲ Vd 7 Vd c. l. βαςιλῆι ἀκάςτῳ, H c. l. βαςιλῆι ἑκάςτῳ ⟨ex ἀ corr. ἑ, cui ἑ altera man. supra addidit ἀ⟩ 9 BHVd c. l. αἶψα δέ μιν διέχευαν M (s. l.) inc.: εἰς μικρὰ διέτεμον ἢ κατέτεμον· πῶς κτλ. εἰ κατέτεμέ πως H 10 διαςχίςαντες — μελῶν in uno Vd 11 εἰς τὰ μικρὰ κρ. B, εἰς μικρὰ τὰ κρέατα ἔνεμον H διέχευον M 12 ἀνέπτυξαν in uno Vd add. HVd: οὐχ ὡς τινὲς δὲ ⟨οὐχ οὕτω, ου e corr., τινὲς Vd⟩ τὴν ⟨τὸν Vd⟩ ὠμοπλάτην τοῖς θεοῖς ἐπετίθει, ἀλλὰ πάντοθεν ἀρχόμενος, quae B recte ad lemm. ὠμοθετεῖτο relata habet

16 M inc. inter lin. supra ἀγλαΐη, praemittit: ἀγλάιςμα καλονή 17 τῷ ὀνείρῳ ςυναπτ.

---

3 † **H** (f. 82a int.) *ν 277: ἐπαινεῖ τοὺς Φοίνικας, ἵνα μὴ καὶ ὁ ἀκούων πονηρεύσηται.* Idem **Vd** (f. 63a int.) ibid. — † **Ma** (f. 161a) ibid.: *ἐπαινεῖ τοὺς Φοίνικας, ἵνα ἀκούων μιμήσηται.*

4 † **Vd** (f. 70b) ξ 288: *ἐπεὶ ᾔδει καὶ τὸν Εὔμαιον ὑπὸ Φοινίκων πεπραμένον· καὶ κτλ.* (v. ann. crit. l. 1). Idem fere **M2** (f. 181a) ibid. — Cf. Eust. ξ, p. 1757, 42 sqq.

7 Egit de Phylei Megetis patris Dulichium fuga Porphyrius in Paralipomenis (Eust. *B*, p. 305, 10; cf. Herm. XIV; p. 235).

9 sqq. Cf. Apollon.: *μίστυλλον, ἕκαστον τῶν τοῦ ἱερείου μερῶν εἰς μικρὰ διέκοπτον. τὸ δὲ εἰς μεγάλα μέρη διελεῖν διέχευαν λέγει.* Simil. Et. M. 589, 5; Eust. *H*, p. 682, 63; *γ*, p. 1476, 59; ξ, p. 1766, 25.

10 † E *γ* 456 (Dind.): *διέχευαν] εἰς μέρη καὶ μέρη διέτμαγον διασχίσαντες τὴν συνέχειαν.*

16 Inter causas atheteseos v. 78—85 Aristonicus (schol. H Dind. v. 78) affert: *συγκέχυται δὲ τὸ δυικὸν τοῦ ἀμφότερον.* — Aliter difficultatem solvit schol. (cuius de origine non constat) **H** (f. 91a), **Vd** (f. 75b, c. l. *ἀμφότερον κῦδος*

105. αἰτιῶνται, ὡς οὐκ ἐσχηκυίας καιρὸν τῆς Ἑλένης ἐργάσασθαι· νῦν γὰρ ἧκε. δύναται [γὰρ] μέντοι καὶ πρὸ τοῦ ἀπᾶραι ἐργάσασθαι καὶ ἐξ Ἰλίου κεκομικέναι. H f. 91b. Vd f. 76a.

297. ad β 318 sqq., p. 31, 7.

451. ἀματροχόωντα. σὺν ἐμοὶ τρέχειν δυνάμενον. Vd f. 81b.

π

176. Καὶ πῶς ἐν τῇ μεταμορφώσει φησὶ ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας (ν 399); φαμὲν οὖν πρὸς τὸ πιθανὸν τῆς φαλακρώσεως· αἱ γὰρ ξανθαὶ τρίχες ἀραιαί εἰσι καὶ εὐχερῶς φαλακροῦνται. ὀλέσω οὖν τὰς τρίχας ἔμφασιν παρέχουσα ξανθότητος· καὶ οἱ φαλακροὶ γὰρ ἔχουσιν ἐλλείμματα δεικνύντα τὴν προτέραν τρίχωσιν. H f. 99a. Vd f. 86a.

188. διὰ τί Ὀδυσσεὺς τῇ μὲν Πηνελόπῃ ἡλικίαν τε ἤδη ἐχούσῃ καὶ φιλούσῃ αὐτὸν οὐκ ἐδήλωσεν ὃς ἦν, τῷ δὲ Τηλεμάχῳ νέῳ ὄντι καὶ τοῖς οἰκέταις, τῷ μὲν συβώτῃ τῷ δὲ βουκόλῳ ὄντι; οὐ γὰρ δήπου μὴ πεῖραν ἐκείνων εἰληφώς. ἔστι φάναι, φησὶν Ἀριστοτέλης (fr. 176 edit. Teubn.), ὅτι τοῖς μὲν ἔδει ὡς ἂν μετέχειν μέλλουσι τοῦ κινδύνου εἰπεῖν· ἀδύνατον γὰρ ἦν ἄνευ τούτων ἐπιθέσθαι τοῖς μνηστῆρσι· διὰ ταῦτα δὲ καὶ τῇ Εὐρυκλείᾳ ἐκκαλύπτει αὐτὸν χρησίμῳ ἐσομένῃ πρὸς τὴν θυρῶν ἀσφάλειαν καὶ τὴν τῶν θεραπαινίδων ἡσυχίαν, πᾶσι δ' οὐχ ἅμα, ἀλλὰ κατὰ τὸν δέοντα καιρὸν καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ καὶ μόνῳ ἐκφαίνων, ἵνα μὴ ἐκλαλήσας τις εἰς ἕτερον τὴν αἰτίαν ἀνενέγκῃ. κατ' ἰδίαν γὰρ καὶ πρώτῳ τῷ υἱῷ, εἶτα τῇ τροφῷ (τ 482), εἶτα τῷ βουκόλῳ καὶ τῷ συβώτῃ (φ 207), καὶ πρὸς οὐδένα διότι ἤδη τις ἄλλος μεμάθηκεν· ἀλλὰ καὶ οἱ εἰδότες λανθάνειν ἀλλήλους σπουδάζουσιν. ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ὅτι ηὐλαβήθη μὴ περιχαρὴς ἀκούσασα γένηται καὶ ἐπίδηλον ποιήσῃ· ἑώρα γὰρ αὐτὴν σφόδρα ἐπιθυμοῦσαν. οὐκοῦν καὶ ὁ υἱός; ἀλλ' ὁ μὲν καὶ μειδιᾶν εἴωθε καὶ ἁπλῶς διαλέγεσθαι καὶ κρατεῖν τοῦ πάθους, ἡ δὲ μόνον κλαίειν. N f. 80a (ξ 164).

1 H s. l.; Vd inc.: ἔργα γυναικῶν, sed textus οὓς κάμεν αὕτη (cui suprascript.: γράφεται ἔργα γυναικῶν) habet 2 νυνδὴ γὰρ ἧκε coni. Polak, p. 332 γὰρ post δύναται delevit Dind. ἀπάραι H Vd 5 gloss. rbr. script. ad ἅμα τροχόωντα, unde ἀματροχόωντα mutavi 7 ὤλεσε codd.; corr. (in schol. Q) Mai 8 ἀραῖαι εἰσὶν codd. 9 παρεχούσας Vd 10 δεικνῦντα H 11 sqq. cf. Polak, p. 485 11 initium scholii paene evanuit 13 ἱκέταις, corr. Dind. 14 ἐκείνης cod.; ἐκείνων ego 17 αὐτὸν, corr. Polak

τε καὶ ἀγλαΐη): κῦδος καὶ ἀγλαΐα ἕν ἐστι· διὸ καὶ τὸ ἀμφότερον ἐπήνεγκε ⟨ἐπήγαγε Vd⟩· κῦδος καὶ ἀγλαΐα τῷ ξενοδόχῳ, ὠφέλεια δὲ τῷ ξενισθέντι. — Ad ea quae supra edidimus accedit alterum schol. H l. c. (int.) et Vd l. c. (int.): *κατ' ⟨κατὰ H⟩ ἀμφότερά ἐστι καλὸν τὸ ⟨om. H⟩ καρτερῆσαί σε· κῦδός τέ σοι γενήσεται καὶ λαμπρότης καὶ ὄφελος.*

5 Fluxerunt e quaest. Vat. δ' (= p. 264, 3). — Simillima, sed verbis nonnihil mutatis, h. l. schol. **B** (f. 135b), **M** (f. 188b), **H** (f. 95b).

6 sqq. Eaedem ineptiae forma paullo meliore apud Eust., p. 1799, 21 sqq.

16 sqq. Cf. schol. ν 397, p. 119, 20.

παυσαμένης οὖν τοῦ κλαίειν μόνον, εἰ καὶ μηδεὶς ἐξεῖπεν, ὑποψία τις ἐγίνετο. οὐ γὰρ ἂν προσεποιήθη δακρύειν· ἡ γὰρ χαρὰ ὑποῦσα οὐκ ἂν κρατεῖν τῆς *προσποιήσεως* εἴασεν. ἴσως δὲ καὶ μὴ σῶσαί τινας βουληθείη ὑπείδετο· ἑώρα γὰρ καὶ ἑαυτὸν πεπονθότα τοῦτο πρός τινας, ὥστε καὶ τῷ Ἀμφινόμῳ ἐπαρρησιάσατο (σ 125 sqq.). εἶχε δέ που κἀκεῖνα ἐν μνήμῃ, ἃ Ἀγαμέμνων συνεβούλευσε·

τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι,
μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν

καὶ τὰ ἑξῆς (λ 441 sqq.)· καὶ πάλιν ἐπάγει·

ἀλλ' οὐ σοί γ' Ὀδυσεῦ φόνος ἔσσεται ἐκ γυναικός,

ἀλλ' αὖθις παρακελεύεται·

κρύβδην μηδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
νῆα κατισχέμεναι·

καὶ διὰ τοῦτο *καὶ Τηλεμάχῳ* παρακελεύεται Ὀδυσσεύς·

μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόδε μήτε συβώτης
μήτε τις οἰκήων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
ἀλλ' οἶον σύ τ' ἐγώ τε (π 302 sqq.).

μήποτε δ' οὐχ ἅμα πάσας τὰς ἀναγνωρίσεις ἠθέλησε λαβεῖν, ἀλλὰ τὰς μὲν πρὸ τῆς μάχης, τὰς δὲ μετὰ τὴν μάχην. ὑπερτίθεται δὲ τὰς πρὸς οὓς ἥκιστα ἐχρῆν, τήν τε πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν πατέρα, διώκων τὸ παράδοξον καὶ ἵνα ἐκπληκτικαὶ γένωνται· εἰ μὲν γὰρ πρότερον ἐποίησεν, ἧττον ἂν τὸ παράδοξον παρέσχε, νῦν δὲ ἅμα καὶ τὸ χαρτὸν μέγα τοῖς φιλτάτοις παρεσκεύασε, τῇ τε γυναικὶ καὶ τῷ πατρί· ἅμα τε γὰρ ἀκούουσι παρόντα αὐτὸν καὶ τοὺς μνηστῆρας ἅπαντας τεθνεῶτας. ἀγωνίας δ' ἂν οἱ μὴ πολεμοῦντες μείζονος ἐπλήσθησαν, ἧς καὶ ἐσπούδασε τοὺς φιλτάτους ἀπαλλάξαι καὶ καθεύδουσι μᾶλλον καὶ τὴν ἐκ τοῦ ὕπνου ἔχουσι τέρψιν καὶ μὴ περὶ τὰ ἔργα ἀσχολουμένοις ἐξαίφνης δηλῶσαι ἀκίνδυνον τὸ εὐτύχημα ἢ τὸ εὐφρόσυνον τὸ ἐκ τῆς παρουσίας διὰ τὸν φόβον ἀπολέσθαι τῆς τοῦ πολέμου ἐκβάσεως. ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς μετὰ τὴν μνηστηροφονίαν περὶ τοῦ πολιτικοῦ μεριμνῆσαι πολέμου (ψ 361 sqq., ω 351 sqq.) οὐχ οὕτως ὄντος ἐκπληκτικοῦ διὰ τὴν *κατὰ*

---

1 μηδὲν coni. Polak; idem ἂν post ὑποψία ins. 3 ποιήσεως; Polak προθέσεως; προσποιήσεως ego σῶσαι τινὰς βουληθεῖσα; corr. Pol. 4 πεπονθότα Pluygers ap. Polak.; πεποιθότα cod. 14 post τοῦτο in cod. 9 fere litt. evanuerunt 18 λαβεῖν vix sanum 25 οἱ μὲν πολεμοῦντες; corr. Polak (μείζονος habet cod.) 27 τέρψιν ἢ περὶ τὰ ἔργα; καὶ μὴ ego 27. 28 Polak (servato l. 27 ἢ post τέρψιν) ita: δηλῶσαι ζηλωτόν· καὶ ἀκινδυνότερον μετὰ τὸ εὐτύχημα — ἐκβάσεως. Quae non necessaria, dummodo ἀκίνδυνον τὸ εὐτ. cum v. δηλῶσαι iungantur 30 μνηστηροφορίαν 31 κατὰ om.

---

19. 20 Haec quidem prave excerpta non de Ulixe, sed de poeta intellegenda videntur esse; cf. scholium quod huic subiunximus Vindobonense, *ποιητὴν* et *ἀκροατὴν* inducens.

τῶν μνηςτήρων λαμπρῶς ἀποβᾶςαν νίκην, ἢ τῆς ἐλπίδος ἐξεκρούετο
πᾶν τὸ ἀπὸ τοῦ ἄςτεος ἐπανιςτάμενον.

καὶ διὰ τί μὴ ποιεῖ τὸν Ὀδυςςέα ὁ ποιητὴς κατ' ἀρχὰς τῇ Πηνε- **Vd** f. 128[a]
λόπῃ μηνύοντα ἑαυτὸν ἀλλὰ βουκόλῳ καὶ ςυβώτῃ τοῖς δούλοις; ἢ διὰ (φ 208).
τὸ ςυνέχειν μέχρι παντὸς τὸν ἀκροατὴν καὶ ἐξαρτᾶν προςδοκῶντα, πότε
εἴπῃ αὐτῇ τὴν ἀλήθειαν. ἄλλως τε, εἰ ἐκήδετο αὐτῆς, πάμπολυ ςυν-
έφερε, γενομένης τῆς μνηςτηροφονίας, αὐτῇ ςυνέςεςθαι ἢ πρότερον
ἀγωνίᾳ τοςαύτῃ περιβάλλειν, υἱοῦ τε καὶ ἀνδρὸς τὸν ὑπὲρ ψυχῆς κίν-
δυνον ἀναδεδεγμένων.

318. . . . ςταθμὸς δέ ἐςτι τὸ ἐνδότερον τῆς αὐλῆς, ἀπὸ τῶν ἑςτώτων **Vd** f. 88[a].
ἐν αὐτῷ ζώων.

ϱ

4. V. ad δ 52, p. 44, 15 sqq.

291 sqq. δοκεῖ ἐναντιοῦςθαι τῇ τοῦ Ὀδυςςέως ἀλλοιώςει εἰς τὸ **Vd** f. 96[b], *Π*.
μηδένα αὐτὸν ἐπιγνῶναι. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆς λέξεως· εἴρηκε γὰρ ἀ λ λ ά
ςε ἄγνωςτον τεύξω πάντεςςι βροτοῖςιν (ν 397). ἔτι ὀδμῇ ὁ
κύων γινώςκει καὶ οὐκ ὄψει, ὥςτε οὐδὲν πρὸς τοῦτο.

πῶς τὸν μεταμεμορφωμένον ὁ κύων γινώςκει; ὅτι παρὰ τοὺς ἀν- **Vd** ibid.
θρώπους τὰ ἄλογα ζῶα μᾶλλον ἀντιλαμβάνεται, ἢ καὶ ἐκ τῆς ὀςμῆς **H** f. 106[a].
αὐτὸν ἐπέγνω. ἀλλὰ τοςαῦτα ἔτη πῶς ὁ κύων ἔζη; Ἀ ρ ι ς τ ο τ έ λ η ς **M**[2] f. 208 bis [b].
φηςὶν . . . . κδ' ἔτη ζῆν τὸν κύνα.

---

1 λαμπρὰν l. 2 ἢ ταῖς ἐλπίςιν ἐξεκρούετο περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἄςτεος ἐπανιςταμένων; corr. Polak 3 Vd c. l. ἤλυθον εἰκοςτῷ ἔτει 5 ποτὲ 6 αὐτὴν 10 Vd (c. l. ἀνδρῶν οὐκ ἄν ἔγωγε) praem.: τῶν οἰκετῶν πεῖραν ἡμᾶς λαβεῖν τῶν κατὰ ςταθμοὺς τῶν βοςκημάτων 13 schol. in cod. interiecto ἄλλως iis, quae secundo loco posuimus, subiunctum 13. 14 εἰς τὸν μηδένα 17 Vd c. l. ἄργος ὀδυςςῆος, H c. l. ἂν δὲ κύων πῶς τὸν μεταμορφωμένον ἐπιγινώςκει ὅτι H 17. 18 ὅτι πέρα τῶν ἀνθρ. coni. Polak, p. 223 18 μᾶλλον αἰςθάνεται Vd M ἢ in uno M ὀδμῆς H 19 πῶς ἔζη ὁ κύων H M 20 de lacuna, quam contra codd. indicavi, v. infr. κῦνα Vd εἴκοςι καὶ τέςςαρα κύνα ζῆν ἔτη H

---

5. Cf. ad p. 122, 19. 20.

10. 11 Excerptum e Quaestione Iliad. p. 327 sqq. edita (p. 328, 6. 7).

17 sqq. Num in his Antisthenicae doctrinae e *περὶ τοῦ κυνός* libello haustae vestigia lateant, in Epilegg. quaesivimus.

19 sq. Cf. Aelian. N. A. IV, 40: *κυνὶ δὲ βίος ὁ μήκιστος τεσσαρεσκαίδεκα ἔτη, Ἄργος δὲ ὁ Ὀδυσσέως καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία ἔοικε παιδιὰ Ὁμήρου εἶναι.* Qua de re temporibus Aristotele superioribus iam fuisse dubitatum, Hist. An. VI, 20 (p. 574 β 31 sqq.) docet: *τῶν δ' ἄλλων κυνῶν* (praeter Laconicas) *αἱ μὲν πλεῖσται περὶ ἔτη τετταρακαίδεκα ἢ πεντεκαίδεκα, εἶναι δὲ καὶ εἴκοσιν. διὸ καὶ Ὅμηρον οἴονταί τινες ὀρθῶς ποιῆσαι τῷ εἰκοστῷ ἔτει ἀποθανόντα τὸν κύνα τοῦ Ὀδυσσέως.* Cum parum veri sit simile, eundem Aristotelem vel quattuor et viginti annos canibus assignasse, apud Eustathium autem, ϱ, p. 1821, 7, omissa Aristotelis memoria, legamus: *ὅτι δὲ καὶ εἰκοσιτέσσαρα ζῶσιν ἔτη κύνες ἱστόρησαν οἱ μεθ' Ὅμηρον*, in scholio Aristotelicus annorum numerus excidisse videtur.

Vd f. 97a (v. 326). *Ἀριϲτοτέληϲ φηϲὶν ὅτι πρεϲβύτηϲ ἦν ἤδη ϲφόδρα ὁ κύων. καὶ ὑπὸ τῆϲ ἡδονῆϲ τῆϲ πρὸϲ τὸν Ὀδυϲϲέα ἐτελεύτηϲεν εἰκότωϲ· αἱ γὰρ ϲφοδραὶ ἡδοναὶ καὶ ἰϲχυροὺϲ διαλύουϲι. διὸ καὶ τὸν κύνα ἐποίηϲεν ἀναγνωρίϲαντα καὶ ἡϲθέντα διεκψῦξαι.

σ

H f. 110a. 1. Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸϲ πανδήμιοϲ, δι' ὅληϲ τῆϲ πόλεωϲ ἐπαιτῶν· ἐξηγεῖται δὲ αὐτὸ διὰ τοῦ ἑξῆϲ.

H ibid 6. Ἶροϲ παρὰ τὸ εἴρω, τὸ λέγω, ὁ τὰϲ ἀγγελίαϲ κομίζων· λέγει γὰρ οὕνεκ' ἀπαγγελίαϲ.

H int. ibid. Vd f. 101b. 11. ἐπιλλίζουϲι, διανεύουϲι τοῖϲ ὀφθαλμοῖϲ [ἴλλοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοί, ἀπὸ τοῦ εἱλεῖϲθαι, ἔνθεν τὸ δενδίλλων (Ι 180)].

Vd f. 102b. 75 sqq. τί ἐϲτι τὸ κακῶϲ ὀρίνεϲθαι τὸν θυμόν; ἐπάγει δειδιότα. τί οὖν παρακολούθημα δέουϲ; ϲάρκεϲ δὲ περιτρομέοντο μέλεϲϲιν· ὁ δὲ δειλὸϲ κακόϲ, ἀφ' οὗ τὸ κακῶϲ. καὶ πάλιν τὸ δεδιέναι, ὅπερ πάθοϲ ἐν ψυχῇ γίνεται, καὶ τὸ τρέμειν, ὅπερ ἐν τῷ ϲώματι, ἐπιτέμνων φηϲίν· εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέειϲ καὶ δείδιαϲ αἰνῶϲ. ὅμοιον τοῖϲ εἰρημένοιϲ ἐϲτὶν ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ ἀλήιον οἶοϲ ἀλᾶτο (Ζ 201). κἀκεῖ γὰρ ἐξηγεῖται ὁ ποιητήϲ,' τί ἐϲτι τὸ οἶοϲ ἀλᾶτο, δι' ὧν ἐπάγει πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

Vd f. 102b. H f. 111a. 79. βουγάιον ἀκουϲτέον ὑπερμεγέθη ἔχειν βοείαν ἀϲπίδα ἐπὶ τοῦ Αἴαντοϲ· ὦ Αἶαν ἁμαρτοεπὲϲ βουγάιε (Ν 824), ὡϲ εἰ ἔλεγεν ὁ γαίων

---

1 Vd c. l. ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν   3 ἰϲχυραὶ cod.; corr. ex Eust.
4 διεκψῦξαι tentavi; διαψύξαι cod.; ἀποψῦξαι Val. Rose, fr. Ar. 177 ed. Teubn.   9 H s. l.; Vd gl. rbr. scrpt., supra ἐπιλλίζουϲιν inc.   10 εἱλεῖϲθαι Vd
11 Vd c. l. ἶρω δὲ κακὸϲ ⟨id. text.⟩ ὠρίνετο θυμόϲ   13 ὑφ' οὗ τὸ κακ. Vd
19 Vd c. l. μήτ' εἴηϲ βουγάιε μήτε γένοιο   ὑπερμεγέθει Vd   20 ὅταν λέγῃ post Αἴαντοϲ ins. H

---

1 Quae ex Aristotele afferuntur eadem esse videntur atque ea, quae ad p. 123, 19 ex Historia Animalium attulimus. Quod si verum est, hoc scholium (cf. Eust. p. 1821, 8 sqq.) ii tantum inter quaestiones referent, qui de subita mortis causa quaesitum fuisse existimabunt. Cuius quidem rei cum documenta non adsint (neque enim Ael. N. A. VII, 29 in hanc partem accipio) dubitandi signo uti maluimus (cf. etiam Prol. Il. p. 418, 1).

5–10 Ea quae ad Iliad. p. 299 contuli h. l. repetivi, ut de codicum lectionibus constaret.

7 Cf. schol. Ma (f. 216b) h. v.: *Ἶρον παρὰ τὸ εἴρειν* (sic).

9 Congruit **B** (f. 154b) h. v., nisi quod *δεδίλλων* habet. Longius etiam a Porphyrii quaestione discessit schol. Ma (f. 216b, c. l. *ἐπιλλίζουσιν*): *τοῖς ὀφθαλμοῖς διανεύουσιν· ἴλλοι γὰρ οἱ ὀφθαλμοί, ἀπὸ τοῦ εἱλεῖσθαι, ἔνθα καὶ πτίλος ὁ πεπονθὼς τοῖς ἴλλοις, ὅ ἐστι τοῖς ὀφθαλμοῖς.*

11 sqq. Excerptum adhuc ineditum ex eadem unde superiora fluxerunt quaestione Vat. (*ια'. ιβ'*), = p. 301, 15 sqq., p. 298, 17 sqq. — Cum initio cf. Eust. *σ*, p. 1838, 10.

19 sqq. Scholium *N* 824 iam editum cum h. l. in cod. Vd potissimum melius traditum sit, iterum edendum curavimus. Quae p. 125, 2 inseruimus alterum schol. *σ*

ἐπὶ τῇ ἀςπίδι, ὡς τὸ κύδεϊ γαίων (Α 405). ἐπὶ δὲ τοῦ Ἴρου χαριεντιζόμενος λέγει *ὡς γαυριῶντος ἐπὶ τῇ ἀναισθησίᾳ ἢ* διὰ τὸ μέγεθος, ὡς ὑπερμεγέθη ἂν ἔχοντος ἀςπίδα. λέγει δέ· μὴ εἴης μέγας μηδὲ γένοιο, ὅμοιον τῷ ἦ τάχα Ἶρος ἄιρος (c 73) καὶ τῷ

οὕτω γάρ κεν δή μοι ἐυκλείη τ' ἀρετή τε
εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα' τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα

(ξ 402. 3)· ταὐτὸν γὰρ τὸ εἴης καὶ γένοιο. ἢ νῦν μὴ εἴης ἀντὶ τοῦ ἀποθάνοις νῦν, μήτε γένοιο *δὲ* ἀντὶ τοῦ μηδὲ ἐν παλιγγενεςίᾳ ἔλθοις τὸ δεύτερον.

367. Ζητοῦςι, πῶς τὰς ἐαρινὰς ἡμέρας μακρὰς εἶπεν. ὅθεν ἠναγκά- **H** f. 114[b].
cθηςάν τινες λέγειν, ὅτι ἐαρινῇ τέθεικεν ἀντὶ τοῦ θερινῇ. ῥητέον δὲ **Vd** f. 107[a].
ὅτι ἄλλο ἐςτὶ τὸ πέλειν καὶ ἄλλο τὸ πέλονται· τὸ μὲν γὰρ ςημαίνει **M**[b] f. 225[a].
τὸ εἶναι, τὸ δὲ τὸ γίνεςθαι· ἐν δὲ τῷ ἔαρι μακραὶ γίνονται αἱ ἡμέραι. *ἢ* εἰς γένεςιν ἀγομένων τῶν μακρῶν· ἔςτι δὲ ὅμοιον τῷ

---

1 τὸ om. H κήδει (ut videt.) γαίων Vd 2 φηςὶ pro λέγει H ὡς — ἀναιςθηςίᾳ e schol. excerpto (v. infr.) inserui 3 ἀνέχοντος codd.; corr. e quaest. Iliad. (p. 186) 4 ὅμοιον τὸ ἦ κτλ. Vd ἦ μάλα Ἶρος H post ἄιρος H ins.: ἀπαγγέλλων ὅτε που τις ἀνώγοι τοῦτο ὅμοιον, de quibus cf. ad Iliad. l. c., l. 23. 24 5 ἀρετή τ' H 6 ἅμα — μετέπειτα om. Vd 7 sqq. τοῦτο γὰρ ταὐτὸν τῷ εἴης καὶ γένοιο H ἢ νῦν κτλ. hoc quidem loco in uno Vd, initio corrupta: ἢ νῦν ἀντὶ τοῦ μὴ εἴης ἀντὶ τοῦ μὴ ἀποθάνῃ νῦν μήτε γένοιο κτλ. ⟨om. δὲ⟩, quae e schol. exc. correxi 10 Vd c. l. ὅτε ⟨text. ὅτε τ'⟩ ἤματα μακρὰ πέλονται τὰς om. Vd δὲ post ὅθεν ins. M 11 ἐαρινὴ VdM τέθεικεν ἀντὶ τοῦ bis script. Vd θερινὴ VdM 12 ὅτι ἄλλο om. Vd πέλει codd. πέλλονται, altero λ supra add., M 14 ἢ inserui (v. infr.) ἀγόμεναι codd., -ων ego

---

suppeditavit, tantopere cum reliquis verbis congruens, ut sine dubio inter excerpta habendum sit:

† **B** (f. 155[b]), **M**[a] (f. 218[a]) σ 79: *νῦν μὲν μήτ'* ⟨*μήτε* B⟩ *εἴης, ἀντὶ τοῦ ἀποθάνοις νῦν* ⟨om. M⟩, *μήτε γένοιο, ἀντὶ τοῦ μηδὲ ἐν παλιγγενεσίᾳ* ⟨*παλιγεν.* M⟩ *ἔλθοις* ⟨corr. ex *ἔλθῃς* B⟩ *τὸ δεύτερον. τὸ δὲ βουγάιε ἐπὶ μὲν τοῦ Αἴαντος ὁ ἐπὶ τῇ βοΐ γαίων, ὅ ἐστι τῇ ἀσπίδι, νῦν δὲ χαριεντιζόμενος ἐπὶ τῷ γαυριῶντι* ⟨*νῦν δὲ γαυριῶν ἐπὶ* M⟩ *τῇ ἀναισθησίᾳ φησί.* Eadem **H**, sed in duo scholia dirempta, quorum alterum (c. l. *νῦν μὴ εἴης*), *ἀντὶ τοῦ — δεύτερον*, f. 111[a] int. legitur, alterum (c. l. *βουγάιε*), *ἐπὶ μὲν τοῦ — φησί*, iis quae supra edidimus subiunctum est. — De his scholiis olim (ad Il. p. 186, 20) Dindorfii editionem secutus prave iudicavi; cf. etiam, qui alia quaedam Porphyrianis immiscuit, Eust. σ, p. 1838, 40 sqq.

13 sqq. Haec, si modo aliqua cum veri specie restitui, ita explicanda videntur, ut *πέλονται* a *πέλω*, quod grammatici quidam *πλησιάζω* esse perhibuerunt (v. Et. M. v. *ἔμπλην, πέλω, πλήν*; Orion p. 65, 14; Epimer. An. Ox. I, p. 150, 5), derivatum, quia ipsum illud *πέλω* (ut *βλαστάνω* et *φθίνω*) et transitiva et intransitiva notione possit accipi, idem atque *ἐγγὺς προσάγονται* significare dicatur. Sed vereor ne codicum verba lacunis ita hient, ut de hac scholii parte, quae haud scio an Porphyrio abiudicanda sit, desperare praestet.

ἥλιος, ὃς διὰ γῆς πάντα βλαστάνει βροτοῖς
φθίνει τε·

οὕτω γὰρ καὶ τὸ μακραὶ πέλονται κατὰ τὴν Ἀττικὴν συνήθειαν ἀκουστέον.

τ

H f. 115[b]. Vd f. 108[b]. 34. Δουλοπρεπὲς καὶ λίαν εὐτελὲς τὸ τῆς διανοίας· πολλῷ γὰρ ἦν ἄμεινον ἐπιδημησάσης τῆς δαίμονος αὐτόματον ἐπιλάμψαι πολυτελὲς φῶς. οὕτως οὖν ὁ λόγος ἐχέτω· ἡ δ' Ἀθηνᾶ φάος ἐποίει, ὡς χρύσεον λύχνον ἔχουσα· καὶ γὰρ οὐκ ἐχρῆν δαψιλὲς ἐπιλάμψαι τὸ φῶς πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν μετακομιδὴν τῶν ὅπλων.

174. scholium **H** (f. 117[b], c. l. καὶ ἐνενήκοντα πόλιες ⟨ι e corr.⟩; id. **Vd**, f. 111[a], c. l. καὶ ἐνενήκοντα πόληες) de Creta nonaginta urbium insula agens cum in singulis (praeter lacunam quam — an temere, nunc quidem dubito — ante μετὰ δὲ ταῦτα statui) congruat fere cum iis, quae B 649, p. 49, 14 sqq., edidimus, h. l. repetere supervacaneum est. Inter scholia autem ex quaestionibus ibi editis excerpta referendum est:

M[a] f. 231[a]. ἐν Ἰλιάδι ἑκατόμπολιν τὴν Κρήτην λέγει, οὐχ ὡρισμένως ἑκατὸν πόλεις ἔχουσαν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ πολλάς. ἔνιοι δέ φασιν Ἰδομενέα κατὰ τὸν ἐξ Ἰλίου ἀνάπλουν ἀπελαυνόμενον τῆς Κρήτης ὑπὸ Λεύκου, ὃν θετὸν παῖδα καταλελοίπει φύλακα τῆς βασιλείας, δέκα πόλεις πορθῆσαι. μετὰ δὲ τὰ ἡρωικὰ αἱ δέκα πόλεις προσεκτίσθησαν.

203. cf. γ 20.

457. cf. Add. ad Iliadis p. 257, 11.

Eust., p. 1872, 29. 467 sqq. Ἀριστοτέλης δέ, φασίν, ἐπιλαμβάνεται τοῦ τοιούτου

1 fuit in Vd διὰ γῆς ὃς, quae per α et β supra lin. addita correcta 3 μακραὶ γίνονται H Vd, post πέλονται M add.: ἀντὶ τοῦ μακραὶ γίνονται τὴν om. Vd 4 H (c. l. χρύσεον λύχνον ἔχουσα) et Vd (s. l; inc.: δουλοπρεπὲς δὲ καὶ λ.) cum iis quae infr. ad l. 6 edidimus cohaerent 8 post ὅπλων H Vd addunt: εἴωθε δὲ ὁ ποιητὴς μὴ ἀποδοκιμάζειν τῶν ὀνομάτων τὰ εὐτελῆ, ὡς τὸ μυῖα ⟨μυία H⟩ κυάμους τε καὶ ἐρεβίνθους, quae collatis schol. v. 28 et A Λ 147 Aristonico intercedente ad Aristarchum referenda sunt 16 M c. l. καὶ ἐνενήκοντα πόληες 19 καταλελείπει M 20 Τρωικὰ pro ἡρωικὰ ex Eust. Dind.

6 sqq. † **B** (f. 161[b]) v. 34: *λείπει τὸ ὡς· ὡς χρύσεον λύχνον ἔχουσα, ὃ ἐστιν ἀμαυρὸν φῶς ἐποίει, ὡς ἀπὸ ἐκλάμψεως χρυσοῦ· καὶ γὰρ οὐκ ἐχρῆν δαψιλὲς ἐπιλάμψαι τὸ φῶς πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι [τοὺς] κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν μετακομιδὴν τῶν ὅπλων* ⟨inde a *τὸ φῶς* per errorem scribentis nov. schol.⟩. Cf. † Eust., p. 1854, 52 sqq.

† **H** (f. 115[b]), **Vd** (108[b]): *λείπει τὸ ὡς* ⟨om. haec Vd⟩· *ὡς χρύσεον λύχνον ἔχουσα, ὃ ἐστιν ἀμαυρὸν φῶς ἐποίει* ⟨*ἐπ. φῶς* Vd⟩, *ὡς ἀπὸ ἐκλάμψεως χρυσοῦ* (cf. ann. crit. l. 4).

16 sqq. Cf. Eust., p. 1860, 56 sqq.

23 sqq. Cf. A. Roemer, Sitzungsber. d. bayr. Akad. 1884, p. 300; quem etiam solutionem, quae Peripateticorum certe est, non sine veri specie Aristoteli tribuere potuisse in Epilegg. exposuimus.

ἀναγνωριςμοῦ, λέγων ὡς ἄρα κατὰ τὸν ποιητὴν τῷ τοιούτῳ λόγῳ πᾶς οὐλὴν ἔχων Ὀδυςςεύς ἐςτιν. τὸ δέ ἐςτιν οὐχ ἁπλῶς τοιοῦτον, ἀλλὰ ςυμβάλλεταί τι καὶ τὸ ποιὸν τῆς, ὡς ἐρρέθη, ἀξιολόγου οὐλῆς ςύν γε τοῖς ἄλλοις· καὶ γὰρ κατὰ τὸν τῆς γραὸς λόγον καὶ δέμας καὶ φωνὴν καὶ πόδας ὁ παρὼν ξένος ἐῴκει τῷ Ὀδυςςεῖ (v. 381).

υ

27. Αἰόλλῃ, κινῇ, παρὰ τὸ ἄελλαν, ὅθεν καὶ πόδας αἰόλος H f. 123[a].
ἵππος (T 404), εὐκίνητος τοὺς πόδας, καὶ κορυθαιόλος, ὃν ἀλλαχοῦ Vd f. 128[b].
(X 132) κορυθάικα εἶπε· καὶ αἰόλαι εὐλαί (X 509) καὶ αἰολοπώλους (Γ 185) καὶ ςφῆκες μέςαι αἰόλαι (M 167).

104. πῶς οὖν φηςιν ἡ ἀλετρίς· οὐδέποθι νέφος ἐςτίν (v. 114); M[a] f. 244[a].
νῦν τὸν τόπον ἔφη Ἀττικῶς, ἐν ᾧ εἴωθε ςυνίςταςθαι τὰ νέφη· ἢ τῶν Vb f. 145[b].
χρυςῶν νεφῶν, ἃ ἦν ἐν οὐρανῷ· ἀλλ' ὁ γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυςέοιςι νέφεςιν (N 523).

φ

144. 45. . . . ὁ δὲ Πορφύριος τὸν ἱερέα *ἀποδίδωςιν* ἀπὸ *τοῦ* Vd f. 127[a].
καίειν τὰ θύη, ἤγουν τὰ θυμιάματα. τοῦτο δὲ παρίςτηςιν ἀφ' ὧν ὁ ποιητὴς προϊὼν ἐν τῷ ἐφεξῆς γράμματι πρὸ τινῶν φύλλων τοῦ τέλους (χ 318 sqq.) φηςί, λέγων οὕτως· Λειώδης φηςίν·

αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖςι θυοςκόος οὐδὲν ἐοργὼς
κείςομαι,

πρὸς ὃν Ὀδυςςεὺς λέγει·

εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖςι θυοςκόος εὔχεαι εἶναι,
πολλάκις μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροιςι,
τηλοῦ ἐμοὶ νόςτοιο τέλος γλυκεροῖο γενέςθαι·

---

6 Vd (c. l. αἰώλη μάλα δ' ὦκα) inc.: παρὰ τὸ ἄελλαν, H om. αἰόλλῃ αἴολος H 8 εὐναί H, εὐλαί (λ e corr.) Vd 9 αἴολαι H 10 M c. l. ὑψόθεν ἐκ νεφέων οὐδέπωθι M 11 εἰώθαςι Vb 14 Vd (c. l. ὅ ςφι θυοςκόος ἔςκε) praemittit: μάντις ὁ διὰ τῶν αἱμάτων θυομένων ςκοπῶν τὰ μέλλοντα· ἔγ.ειται δὲ παρὰ τὸ κόειν ὅ ἐςτι ςυνιέναι . . δίδωςιν τοῦ om. 18 ἐοργὸς 22 εὑρήμεναι

---

6 sqq. Cf. ad Iliad. p. 285, 16 sqq.

† B (f. 171[b]) v. 27: *κινεῖ, παρὰ τὸ ἄελλαν, ὅθεν καὶ πόδας αἰόλος ἵππος, εὐκίνητος τοὺς πόδας.* — Cf. etiam glossae B ibid.: *κινεῖ*, M[a] (f. 242[b]) ad *αἰόλλῃ* ⟨alter. *λ* ab ead. m. add.⟩: *ποικίλως καὶ πυκνῶς στρέφει ἢ κινῇ*, ad *λιλαίεται*: *κινεῖ συστρέφει*, H (l. c.) *κινῇ*.

10 sqq. † H (f. 124[a]), B (f. 172[b]) v. 104: *ἐκ τοῦ τόπου, ὅπου εἰώθασιν εἶναι τὰ νέφη. ἐπιφέρει γὰρ ἡ ἀλετρίς· οὐδέποθι νέφος ἐστίν* ⟨om. *ἐστίν* H⟩.

20 sqq. Scholium (tum nondum cognitum) ex iis quae ad Iliad., p. 272, 10 sqq., edidimus a Senacheribo ut videtur (v. Epilegg.) excerptum.

† Vd (f. 137[a], c. l. *θυοσκόος εὔχεαι εἶναι*) χ 321: *ἱερεύς, ἀπὸ τοῦ τὸ* ⟨om. cod.⟩ *θύος, ἤτοι τὸ θυμίαμα, καίειν. τοὺς γὰρ ἱερέας ὁ ποιητὴς φιλεῖ καταρωμένους ποιεῖν, ὥσπερ τὸν Χρύσην, οὐ τοὺς μάντεις.*

τοὺc γὰρ ἱερέαc φιλεῖ ποιεῖν καταρωμένουc, ὥcπερ τὸν Χρύcην, οὐ τοὺc μάντειc.

208. π 188, p. 123, 3.

χ

Vd f.135ᵇ, *H*. 233. Εἰκότωc ἐπὶ τῇ μνηcτηροφονίᾳ παριcτᾷ ὁ ποιητὴc τῷ Ὀδυccεῖ τὴν Ἀθηνᾶν, ἤτοι τὴν φρόνηcιν· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ βιαζόμενοc ἠμύνατο τοὺc λελυπηκόταc, Ἄρηc ἂν αὐτῷ cυνηγωνίζετο· νῦν δὲ δόλῳ καὶ τέχνῃ περιελθών, ἵν' ἀγνοούμενοc ἕλῃ, διὰ cυνέcεωc κατώρθωcεν.

321. ad φ 144.

Vd f. 138ᵃ. 412. ἄλογον τοῦτο δοκεῖ· καὶ γὰρ πάντεc τοὺc ἐχθροὺc κτείναντεc καυχῶνται. λύεται δὲ ἐκ τοῦ προcώπου· οἱ γὰρ μνηcτῆρεc οὐ πολέμιοι, ἀλλ' ὁμόφυλοι καὶ πολῖται οἱ πλεῖcτοι. ἢ ἐκ τῆc λέξεωc· οὐ γὰρ τὸ καυχᾶcθαι φαίημεν ἂν λέγειν αὐτόν, ἀλλὰ τὸ εὔχεcθαι, cυνήθωc ἡμῖν, ἐπὶ νεκροῖc κειμένοιc· τὸ γὰρ ὀλολύξαι (v. 411) εὐχήν, οὐ καύχηcιν εἶπεν.

Vd l. c. H f. 137ᵇ. οὐ λέγει ἐπικαυχᾶcθαι τοῖc ἀποθανοῦcιν· αὐτὸc γοῦν ὁ Ὀδυccεὺc τοῦτο φαίνεται ποιῶν ἐπὶ Cώκου (Λ 450), ἀλλ' εὐχετάαcθαι νῦν φηcιν εὔχεcθαι· οὐ χρὴ εὔχεcθαι νεκρῶν παρακειμένων. οἱ γὰρ εὐχόμενοι παρουcίαν αἰτοῦcι τοῦ θεοῦ, νεκροῖc δὲ παρεῖναι τὸ θεῖον ἀδύνατον. *ἄλλοι δέ, ἐπεὶ οὐκ ἐξ ἀνδρίας τῶν καταβαλόντων, ἀλλ' ἐκ θεομηνίας ἔπεσον.*

ψ

198. Ad θ 278.

Vd f. 143ᵇ. Mᵃ f. 279ᵃ. 218 sqq. ἀθετοῦνται οἱ ἑπτὰ *στίχοι* οὗτοι ὡc cκάζοντεc κατὰ τὸν

---

1 φιλεῖ, φι in ras. 4 Vd c. l. ἵcταcο καὶ ἴδε <id. text.> ἔργον 10 Vd c. l. ἐπ' ἀνδράcιν εὐχετάαcθαι 13 αὐτὸ Vd 14 .ῖπε., tum, signo scholii finiti interiecto, statim οὐ λέγει κτλ. l. 15 15 ὁ om. H; οὖν ὁ . . υccεὺc Vd 18 θεῖον, ει e corr., Vd 18 sqq. H post ἀδύνατον sine ullo intervallo add.: ἔνθεν καὶ ἀρχίλοχόc φηcιν· οὐ γὰρ ἐcθλὰ κατθανοῦcι κερτομέειν ἐπ' ἀνδράcιν, quae in Vd recte a scholio h. l. edito seiuncta in imo margine (rubro) scripta sunt. Quae nos h. l. addidimus ex Eustathio petita sunt (v. ad I. 11 sqq.) 22 Vd (interiecto ἄλλωc post ea quae p. 721, 12—16 D. leguntur) c. l. οὐδέ κεν ἀργείη ἑλένη, M c. eod. l. cτίχοι incert.; e Vd enim ante οὗτοι tres fere litt. avuls., M autem cτίχοι οὗτοι om.

---

4 Per Minervam *φρόνησιν* a poeta significari etiam ad *Y* 67 sqq. (p. 241, 8; 242, 11), *τὸν τοῦ δεῖνα λογισμὸν* per eandem innui ad *Δ* 88 (p. 71, 4) Porphyrius attulit. — Eust. h. l., p. 1924, 52, brevius: *Ἀθηνᾶ λαλεῖ τὰ ἐφεξῆς, πλαττομένη μὲν μυθικῶς, νοουμένη δὲ καὶ νῦν ἀλληγορικῶς παρεῖναι τῷ Ὀδυσσεῖ ἐμφρόνως πάντα ποιοῦντι.*

11 sqq. Cf. Eust., p. 1932, 10 sqq., qui prioris solutionis loco eam habet, quam alteri scholio in fine addidi.

22 sqq. Cf. Eust., p. 1946, 4 sqq., de prava h. l. secundum usitatam *στιγμὴν* interpretatione melius agentem (l. 13 sqq.).

νοῦν. cώζοιντο δ' ἂν, εἰ cτίζοιμεν ἐπὶ τῷ εἰ ἤδη. καὶ τὸ ὅ ἀντὶ τοῦ διό· ὥcτε εἶναι· οὐδ' ἂν ἡ Ἑλένη ἐμίγη παρ' ἀλλοδαπῷ ἀνδρί, εἰ μὴ ἦν ἐξηπατημένη· διὸ αὐτήν, ἐπεὶ παρελογίcθη, οἱ Ἕλληνες ἐπανήγαγον. [οἱ δέ φαcι, τὸν Ἀλέξανδρον Μενελάῳ εἰκαcθέντα κτλ.]

235. v. ad p. 58, 14.

310. de scholii de v. 310 — 43 athetesi agentis origine parum certa in Epilegomenis egimus.

337. η 258.

364. *καταλείπει τὴν γυναῖκα θαρρῶν τῷ πατρὶ αὐτῆc καὶ τοῖc M[a] f. 281[b].
ἀδελφοῖc. ἢ δῆθεν ὡc ἀγνοοῦcαν τῶν πεπραγμένων τὸ ἀληθέc. ἢ ἐμπιcτεύων τῇ Ἀθηνᾷ.

ω

1 sqq. Ἀρίcταρχοc ἀθετεῖ τὴν Νέκυιαν κεφαλαίοιc τοῖc cυνεκτι- M[a] f. 281[b].
κωτάτοιc τοῖcδε·

ὅτι οὐκ ἔcτι καθ' Ὅμηρον ψυχοπομπὸc ὁ Ἑρμῆc. οὐδὲ *οἶδε* τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ τῆc πυκτικῆc, εἰ μὴ ἅπαξ (Ψ 660). ἀλλ' οὐδὲ χθόνιοc ὁ θεόc. οὐκ εὐθέωc ὁ εἰc Ἅιδου κατελθὼν χθόνιοc, ἐπεὶ καὶ Ἀθηνᾶ δι' Ἡρακλέα (λ 626)· καὶ ὁ Ἅιδηc Ὀλύμπιοc *ἂν ἦν*.

---

1 cώζοιτο Vd, cώζοιτον ⟨an cώζοιτο?⟩ M; corr. Buttm. cτίζοιμεν avuls. Vd 2 . . δ' ⟨avuls.⟩ ἂν Vd 3 ἦν Vd avuls. ἕλ . . νεc (av.) Vd 4 εἰκαcθέντα avuls. Vd 9 M c. l. εἰc ὑπερῷ' ἀναβᾶcα 9. 10 τῆc ἀδελφῆc M
12 sqq. cf. Polak, p. 517 12 M c. l. ἑρμῆc δὲ ψυχὰc νεκυομαντίαν ⟨ι e corr.⟩ M, νεκυῖαν schol. vulg. 15 οὔτε, om. οἶδε, M; corr. Dind.; ὄντα ἔλεγε s. ἐποίηcε post τῆc πυκτικῆc ins. Spohn, de extr. Od. parte, p. 45 πυκτικῆc ⟨ι ex υ corr.⟩ M 17 ἂν ἦν, quod M om., addidi

---

1 Nicanorem (cf. Carnuth, Nic. *περὶ Ὀδ. στ.*, p. 67) a Porphyrio adhiberi, Prolegg. Iliad. p. 447 docuimus. — De origine schol. M[a] (f. 279[a]) v. 220: *εἰ ἤδη*] *ἐνταῦθα στικτέον, ἔπειτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς προσενεκτέον· ὅ μιν αὖτις ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν. ὁ γὰρ λόγος· οὐκ ἂν ἡ Ἑλένη παρ' ἀλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγη, εἰ προεώρα τὸ μέλλον· διὸ καὶ ἐπανάγειν ἤμελλον αὐτὴν οἱ Ἕλληνες, ὡς μηδὲν ἡμαρτηκυῖαν* ⟨*οὐκ ἂν ἡ Ἑλ. — τὸ μέλλον* etiam Vd f. 143[a] int.⟩, non satis constat; sed dubito an haec quoque e Porphyrii copiis fluxerint.

2 Si ea quae Eust. h. l., lin. 6 habet: *εἴπερ ἠπίστατο αὐτὸ δὴ τοῦτο τὸ . . πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν* (v. 217), ex eodem scholio fluxerunt, etiam schol. H (f. 141[b]) et Vd (f. 143[b]) v. 220: *εἰ ἤδη* ⟨sec. *η* Vd e corr.⟩, *ὅτι πολλοὶ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν* ⟨adduntur Herodianea = p. 721, 12 sqq. D.⟩, inter Porphyriana referenda sunt.

9 sqq. Solutiones videntur esse quaestionis, cur Ulixes uxorem solam reliquerit. Sed in quaestione Porphyriana ad *δ* 1 servata (maxime quidem p. 41, 11) de condicione inter Penelopen et parentes intercedente aliter iudicatur.

12 sqq. Eust., p. 1957, 1: *χρὴ μνησθῆναι . . . . καὶ ὧν εἰς τὴν Νεκυίαν ταύτην ἐπεχείρησαν οἱ παλαιοί, ἣν οἱ μὲν ἐκμοχλεύοντες τῆς ποιήσεως ταύτης, οἱ δὲ συνιστῶντες τοιαῦτα εἶπον· τίς; φασί, χρεία κτλ.* (p. 131, 10). Cf. eund. lin. 16 sqq. et Epilegomena nostra.

Eust., p. 1957, 5 sqq. ἡ λύcιc, ὅτι cυνῳδὰ ταῦτα τοῖc Ἰλιακοῖc, ἔνθα **ἐριούνιον** αὐτὸν καλεῖ, καθὰ καὶ ἐν τοῖc πρὸ τούτων (θ 322), ὁ δὲ **ἐριούνιοc** ἐκ τῆc ἔραc παραφωνεῖται. καὶ τὸν Ἡρακλῆν δὲ εἰc Ἅιδου Ἑρμείαc πέμπει cὺν Ἀθηνᾷ, ὅτε τὸν Κέρβερον ἀνήγαγε (λ 626).

Mª l. c. **Κυλλήνιοc** δὲ οὐδαμοῦ εἴρηται ἢ ἅπαξ. οὐκ ἔξω λόγου, καὶ **cῶκοc** (Υ 72), καὶ **ἤιοc** Ἀπόλλων (Ο 365. Υ 152).

ἀλλὰ πῶc αἱ ψυχαὶ οὐκ αὐτόμαται κατίαcιν, ὡc ἐν Ἰλιάδι; οὐδὲν κωλύει καὶ παραπέμποντοc αὐτάc τινοc. **ἀλλ' αὗται καὶ ἄταφοι κατίαcιν**. ἴcωc διά τι καθάρcιον, ἢ διὰ τὴν Ἑρμοῦ πρόνοιαν κηδομένου τοῦ Ὀδυccέωc διὰ τὴν cυγγένειαν.

ἀλλ' οὐδὲ ἔοικεν εἰc Ἅιδου λευκὴν εἶναι πέτραν (ω 11). τὰ πρὸc τὴν ἡμέραν ἐcτραμμένα αὐτῆc λευκαίνεται.

ἄκαιροc δὲ καὶ ἡ Ἀχιλλέωc καὶ Ἀγαμέμνονοc ὁμιλία (ω 20 sqq.), **καὶ Ἀγαμέμνων οὐκ ἀγείρει τὴν cτρατιάν** (ω 116), **ἀλλ' ὁ Νέcτωρ** (Λ 767 sqq.). εὐκαίρωc ἀναπληροῖ τὰ ἀλλαχοῦ παραλειφθέντα.

Eust., l. 9 sqq. **ἔτι γελοῖόν φαcι μεθ' οὕτω πολὺν χρόνον ἄχνυcθαι τὴν Ἀγαμέμνονοc ψυχήν, ὡc προcφάτωc θανοῦcαν, καὶ τοῖc ἑταίροιc cυνολοφύρεcθαι.** ἡ λύcιc, ὅτι πρὸc αὐτῷ τῷ θανάτῳ τοιοῦτοc ὢν ὁ Ἀγαμέμνων φυλάccει διὰ τέλουc τὸ οὕτω φαίνεcθαι. ταῖc γὰρ ψυχαῖc κατὰ τὸν ποιητὴν τὰ τῶν ἄνω παθημάτων εἴδωλα καὶ κάτω διηνεκῶc ἐμφαντάζονται, καθὰ καὶ ἡ πρώτη Νεκυία (e. c. v. 38 sqq.) ἐδήλωcεν.

---

1 Eustathiana, quae quidem cum scholio M non prorsus congruant sed additamenta quaedam habeant, suis locis scholii verbis inserui; cf. Epilegg. 7 ὡc om. M; habet vulg. 8 οὐ... .ω. ύει (litt. nonnullae eros.) M αὐτὰc τινὸc M 12 ἐcτραμμένα, prius ἐ e corr., M; τετραμμένα coni. Polak 13 ἡ ante Ἀγαμ. repetit M 14 cτρατείαν M; οὐ κατέχων τὴν cτρατιὰν coni. Polak 15. 16 παραληφθέντα ⟨ει supr. η script.⟩ M

---

1 sqq. Schol. Townl. *Υ* 34 et Eust. *Υ*, p. 1194, 40, poetis tragicis hunc v. *ἐριούνιος* usum tribuunt; cf. Apollon.: *ἐριούνιος ἐπίθετον Ἑρμοῦ, ὁ μεγάλως ὀνίσκων, τουτέστιν ὠφελῶν· οἱ δὲ νεώτεροι τοῦ χθονίου, παρὰ τὴν ἔραν.* Adde schol. RV Ar. Ran. 1144 (*τὸν ἐριούνιον Ἑρμῆν χθόνιον προσεῖπε*): *πρὸς τὴν ἐκδοχὴν τοῦ ἐριουνίου, ὅτι οὐκ ὀρθῶς*, Anton. Lib. fab. 25; Et. M. h. v., Gud. p. 208, 32.

7 Ariston. *Χ* 362: *σημειοῦνταί τινες, ὅτι μόνη κάτεισιν εἰς Ἅιδου ἡ ψυχή, καὶ οὐ δεῖται τῆς Ἑρμοῦ παραπομπῆς.*

8 sqq. Cf. A *Ψ* 73 Ariston.: *ἡ διπλῆ δὲ ὅτι ἐκτὸς τοῦ ποταμοῦ ὑποτίθεται τὰς τῶν ἀτάφων ψυχάς .... ἡ δὲ ἀναφορὰ πρὸς τὰ ἀθετούμενα ἐν τῇ Νεκυίᾳ.* — Neque schol. *B *Ψ* 71 neque quod ex eo pendet H *ω* 187 ex hac quaestionis parte derivata sunt. Usus ea est Eustathius, non solum p. 1957, 15 sqq., ubi *ἀπορία* tantum affertur, sed etiam p. 1951, 1 sqq.

11. 12 Id. Eust., p. 1957, 12. 13; cf. p. 1951, 51 sqq.

15 sqq. Cf. Eust., p. 1957, 18 sqq.; 1951, 62 sqq.; 1954, 32 sqq.

πῶς δὲ καὶ τὸ cῶμα διέμεινε τοῦ Ἀχιλλέως ἐπὶ τοcαύτας M^a l. c.
ἡμέρας (ω 65); διὰ τὴν Θέτιν, ὡς καὶ τὸ Πατρόκλου (Τ 38).

ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμεῖν τὰς Μούςας (ω 60) οὐχ Ὁμηρικόν. τί κωλύει ἅπαξ;

ἄλογον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νεῶν ὄντων αὐτῶν λέγειν, ὅτι δείςαντες τὰς Νηρηίδας ἔφυγον ἐπὶ τὰς ναῦς (ω 50). ἀπὸ τοῦ τῶν Μυρμιδόνων ναυςτάθμου ἔφυγον ἐπὶ τὰς αὐτῶν ναῦς.

πῶς δὲ καὶ ὁ Ἀμφιμέδων ἐπίςταται τὴν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐπιβουλήν (ω 150 sqq.); ἐκ τῶν εἰκότων τεκμαίρεται.

τίς, φαςί, χρεία τοῦ δευτέρου τῆς Νεκυίας ἐπειςοδίου; ἡ Eust., l. 2 sqq.
λύςις, ὅτι αἴτιον ἡ τῆς ποιήςεως πολύφωνος ποικιλία, καὶ ὅτι καὶ ἕτερα παρὰ τῷ ποιητῇ πολλὰ κεῖνται ὁμοειδῆ, οἷον μονομαχίαι κατὰ πρόκληςιν καὶ ςφαγαὶ κατὰ τύχην ὅμοιαι καὶ προςώπων μεγαλαυχίαι ταυτότητα ἔχουςαι.

καὶ ἄλλως δὲ ἐκ τῆς κατὰ τὴν ςτιχοποιίαν δεινότητος τὸ ποίημα M^a l. c.
τὸν Ὅμηρον ὁμολογεῖ.

50. ad lin. 6.

187. schol. **H** (f. 145^b) non e Quaestione athetesi prioris huius libri partis obloquenti, sed ex ea, quae ad Ψ 73 servata est, excerptum ibique editum est.

192 sqq. ἀπρεπές φαςι παρέντα τὸ ςυμπαθεῖν τῷ Ἀμφιμέδοντι ἐπαι- Vulg. Dind.
νεῖν τὸν Ὀδυςςέα. οὐκ ἀπεοικὸς δὲ διὰ τὸ αὐτὸν ὑπὸ τῆς ςυνοικούςης M^a f. 286^a
τὰ κάκιςτα πεπονθέναι.

205. cf. ad λ 188.

---

6 fuit νηρηηίδας, sed alter. η delet., M 7 φ v. ἔφυγον e corr. M τὰς αὐτῶν v. M 16 add. M: καὶ νεκυοματίαν ⟨sic⟩ μὲν ἄν τις εἰκότως τὴν λ εἶπεν, νεκυῖαν δὲ ταύτην 21. 22 inc. M: ἐπαινεῖ τὸν ὀδ. οὐκ ἀπεοικῶς 22 διὰ καὶ τὸν αὐτὸν M, διὰ τὸ καὶ τὸν αὐτὸν vulg.

---

1 Aliter Eust., p. 1957, 5 sqq.: *τὸ λέγειν δὲ περὶ ὀκτωκαιδεκάτην ἡμέραν πυρκαϊᾷ τὸν Ἀχιλλέα δοθῆναι ἀγνοοῦντός ἐστι, φασί, τὴν Ὁμήρου περὶ ταφὰς δόξαν*, solutione non addita.

3 Cf. Ariston. *Λ* 270: *ὅτι ποτὲ μὲν ἑνικῶς, ποτὲ δὲ πληθυντικῶς Εἰλειθυίας λέγει, ἀριθμὸν δὲ αὐτῶν οὐδὲ ὀνόματα παραδίδωσιν, ὥσπερ οὐδὲ Μουσῶν.* — Alteram rationem, hanc quoque Aristarcheam (schol. Townl. *Ω* 720), Eust. addidit, l. 13 sqq.: *ἔτι μέμφονται τὸ τὰς Μούσας αὐτὰς παρεῖναι τῷ θρήνῳ τοῦ Ἀχιλλέως . . . . . οὐχ Ἑλληνικὸν γάρ φασι τοῦτό γε ἀλλὰ βαρβαρικόν* (cf. id. *Ω*, p. 1372, 23, et Spohn, de extr. Od. parte, p. 36); solutionem idem non attulit.

6 † Q v. 50 (Dind.; c. l. *ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας*): *ἀπὸ τοῦ ναυστάθμου τῶν Μυρμιδόνων ἐφοίτων ἐπὶ τὰς ἰδίας ναῦς.*

15. 16 Contradicere videntur iis, quae apud Eust., p. 1953, 44 sqq., de Achillis funere, quod verbis narretur *ἀφελῶς προηγμένοις ἤδη δὲ καὶ εὐτελῶς τῆς Ὁμηρικῆς μεγαλονοίας οὐκ ἀξίοις*, leguntur.

*B f. 116a (I 90). Leid. f. 183b (ibid.), *Π*.

208. ὅλου βιβλίου ἐδέηcε Δωροθέῳ τῷ Ἀcκαλωνίτῃ εἰc ἐξήγηcιν τοῦ παρ' Ὁμήρῳ κλιcίου. τρία δέ φηcι ζητεῖcθαι περὶ τοῦ αὐτοῦ, περὶ τοῦ cημαινομένου, εἰ ταὐτὸ δηλοῦται τῷ παρὰ Ἀττικοῖc, καὶ δεύτερον περὶ τῆc ὀρθογραφίαc, πότερον διὰ διφθόγγου ἡ πρώτη ἢ διὰ τοῦ ἰῶτα, καὶ τρίτον περὶ τῆc προcῳδίαc, πότερον παροξύτονον ἢ προπαροξύτονον. τὸ μὲν οὖν δηλούμενόν φηcιν οὐ πολλῆc cκέψεωc δεῖcθαι, οὔτε παρὰ τῷ ποιητῇ οὔτε παρὰ τοῖc Ἀττικοῖc. οἶκον γάρ τινά φηcι μέγαν Ὅμηροc τῶν ἐν ταῖc ἐπαύλεcι καταcκιαζόμενον, πῦρ δὲ ἐν αὐτῷ καίειν καὶ κοιμᾶcθαι τοὺc ἐργάταc cὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοιc. κλίcιον δὲ αὐτὸ προcηγόρευcεν ἀναλόγωc τῇ κλιcίᾳ, ἥτιc cτρατιωτικὴ cκηνή ἐcτιν αὐτοcχέδιοc. ἀπὸ γὰρ τοῦ κλίνω, ἐξ οὗ καὶ κλιντὴρ καὶ κλιcμόc (καὶ οἱ μὲν ἔχοντεc ἀπέρειcιν τοῖc ὤμοιc κλιcμοί, οἱ δ' ἄλλοι θρόνοι), Ἀττικῶc δὲ κλιντήριον τὸ μικρὸν κλινίδιον λέγεται. τὸ οὖν χωροῦν κλίναc πολλὰc καὶ θρόνουc κλίcιον ἐκάλεcαν, ᾧ τρόπῳ καὶ τὸν κοιτῶνα ἡμεῖc ἐκαλέcαμεν, δωμάτιον δὲ οἱ Ἀττικοὶ [τὸν ἀφ' ἡμῶν κοιτῶνα] ἔλεγον, Ὅμηροc δὲ θάλαμον. *ἄλλο δὲ τὸ παρὰ Ἀττικοῖς κλί-*

---

1 abbreviate βιβλίου B, e simili codice βίου Leid.; βιβλίου plene Harl. 5693 (f. 113b) 2 παρὰ τοῦ αὐτοῦ BL 4 διὰ τὴν ὀρθογραφίαν, corr. Bekk. 7 γάρ φηcί τινα L 8 τὸν ἐν τ. ἐπ. L καταcκευαζομένων B 12 ἀπερείcειν L 14 κλιcίδιον B ἐκάλουν L 15 ὑφ' ἡμῶν Valcken.; ἐφ' ἡμῶν Kammer 16 sq. de verbis contra codd. BL auctoritatem additis v. infra ad h. v.

---

1 De Dorotheo cf. Epilegg. — Scholio transponendis verbis quibusdam Kammer, Porph. scholia Homerica emendatiora, (diss.) Regimont. 1863, p. 58 sqq., lucem afferre conatus est; quae quoniam parum veri similia sunt, in annot. crit. omisi. Excidisse plura quam in textu significavi vel ea re commendatur, quod neque de *ὀρθογραφίᾳ* neque de *προσωδίᾳ* (l. 4 sqq.) quicquam nunc superest.

7 sqq. Cf. Eust. *ω*, p. 1957, 51; 1958, 4. — *Κατασκιαζόμενον* e Leid. dedi memor eorum, quae Porphyrius *ζητ.* 33 (p. 328, 9) de loco *Σ* 589 habet: *κατηρεφεῖς γὰρ καὶ ἐστεγασμέναι αἱ κλισίαι* (cf. spr. l. 10) *διὰ τὸ τὴν αὐλὴν μὴ εἶναι τοιαύτην.*

10 Invertit rem Eust. *Α*, p. 78, 2: *ἔοικε δὲ ἡ κλισία ἀπὸ τοῦ κλίσιον οὐδετέρου παρονομάζεσθαι.*

11 Cf. Eust. *Α*, p. 77, 40: *κλισία δὲ ἡ αὐτοσχέδιος καὶ οὐ πολυτελὴς οἴκησις καὶ καιρική.*

12 Veriloquium v. *κλίσιον κτλ.* a v. *κλίνω* derivandorum ut non esse Dorothei ex iis, quae p. 133, 1 sequuntur, statim apparet, ita cur cum Kammero Porphyrio abiudicetur causa non suppetit.

12 † D (f. 180b, c. l. *κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε*) *α* 145: *κλισμοὶ μέν εἰσιν οἱ ἔχοντες καὶ ἀπέρεισιν* ⟨corr. Ludwich, Mus. Rh. XXXIII, p. 454, *ἅπερ εἰσὶν* cod.; *κλιντῆρα* coni. Buttm.⟩ [*ἐξέχοντα*] *πρὸς τὴν τῶν ὤμων ἀνάπαυσιν· ἐν αὐτοῖς γὰρ ἐπερείδουσι τοὺς ὤμους οἱ καθήμενοι. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες θρόνοι.* De reliquis codicibus v. Ludwich, l. c. et Ind. lect. aest. Regimont. 1889, p. 33. Cf. B (f. 16a c. l. *κλισμόν*) *α* 132: *δίφρον ἀνάκλιτον* ⟨leg. *ἀνάκλιντρον*, v. Ludw. l. c., p. 29⟩ *ἔχοντα.*

16 sqq. † Vb (f. 166a) *ω* 208: *ἄλλο τὸ παρὰ Ἀττικοῖς κλίσιον. κἀκεῖνο μὲν γὰρ ἁμαξῶν καὶ* ⟨om. cod.⟩ *ζευγῶν δεκτικόν* ⟨videtur esse *δυτικόν*, corr. Dind.

σιον· τοῦτο μὲν γὰρ ἁμαξῶν καὶ ζευγῶν δεκτικόν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, φηcὶ Δωρόθεοc, ἀπὸ τοῦ κεκλίcθαι κατωνομάcθαι, τοῦ cημαίνοντοc τὸ περιειληφέναι καὶ περιέχειν, *περιέχειν δὲ ἐν μέσῳ τὸν οἶκον.*

Ἀρίcταρχοc δὲ ἑτέρωc ἐξηγήcατο· τὸ γὰρ περὶ κλίcιον θέε πάντη δηλοῦν, ὡc κύκλῳ τοῦ οἴκου cτιβάδων ᾠκοδομημένων, πρὸc αἷc οἱ θρόνοι ἔκειντο, ὥcτε ἐπ' αὐτῶν καθεζομένουc δειπνεῖν, ἐπὶ δὲ τῶν cτιβάδων κοιμᾶcθαι, ἵνα μὴ ἄλλοc οἶκοc ᾖ τοῦ Λαέρτου, ἄλλο δὲ τὸ κλίcιον, ἀλλ' ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Λαέρτου εἰρῆcθαι τὴν ἐν κύκλῳ οἰκοδομίαν τῶν cτιβάδων καὶ θέcιν τῶν θρόνων.

ἐμφαίνει δὲ ὅτι ὁ μὲν οἶκοc Λαέρτου ἐν τῷ ἐντὸc καὶ περιεχομένῳ ὑπὸ τοῦ κλιcίου, τῶν [δὲ] ἄλλων ἐν τῷ ἔξωθεν περιέχοντι κλιcίῳ *ὄντων.* κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐν τῇ Ὀδυccέωc οἰκίᾳ ὁ θάλαμοc τοῦ Τηλεμάχου μέcοc ὑψηλὸc ᾠκοδόμητο, ὑπὸ τῆc αὐλῆc περιεχόμενοc· Τηλέμαχοc δὲ ὅθι οἱ θάλαμοc ὑψηλὸc δέδμητο περιcκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ (α 425). καὶ γὰρ τοῦτον τὸν θάλαμον κατὰ τὸ

2 κεκλεῖcθαι Lehrs ap. Kammer., p. 59; cf. infr. 3 de verbis a me insertis v. ad p. 132, 16 4 ἀρ. δὲ καὶ ἑτ. ἐξηγεῖται L 5 ᾠκονομημένων B 6 ἐπ' αὐτοὺc B 11 deleto δὲ insertoque ὄντων vereor ut locus sanatus sit; Kammer paullo violentius: ὅτι ὁ μὲν οἶκοc Λ. ἐν τῷ ἔξωθεν περιέχοντι κλιcίῳ, τῶν δὲ ἄλλων ἐντὸc περιέχεται ὑπὸ τοῦ κλιcίου 12 ἐν τῇ ὀδυccεια οἰκία L

ex Eust.⟩ [*ὃ νῦν Ῥωμαῖοι παρὰ τὴν* ⟨om. cod.⟩ *στάσιν σταῦλόν φασιν*]. *τοῦτο δὲ παρὰ τὸ κλείειν, ὅ ἐστι περιέχειν ἐν μέσῳ τοὺς οἴκους· φησὶ γὰρ ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη. ὅμοιον γάρ ἐστι τὸ ἐν τῇ α* ⟨?⟩· *ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς ὑψηλὸς δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ, ὅ ἐστι τῷ μέσῳ, διὰ τὸ πανταχόθεν σκοπεῖσθαι τῆς αὐλῆς* (idem fere Eust. *ω*, p. 1957, 52 sqq.). Quod scholium cum sine dubio e scholio ad *I* adscripto excerptum sit, quaenam fere in eo exciderint clarissima in luce ponit. Ceterum vix est quod moneamus, quae de Atticorum *κλισίῳ* (qua in forma a codicibus tradita h. l. consulto acquiesco) tradantur, e Dorothei libro Porphyrium hausisse. — Ad rem quod attinet, cf. Eust. l. c., lin. 60 (e lex. rhetorico): *κλείσιον, θυρεών, ἐν ᾧ καὶ ζεύγη ἵσταται.* Pollux IV, 125: *τὸ δὲ κλίσιον — ἔστι μὲν σταθμὸς ὑποζυγίων* (cf. etiam Hesych.; Et. M. 519, 15; Eust. *A*, p. 78, 4), quae haud scio an item h. l. inserenda sint. De *κλισίου* Homerici notione Dorotheo cum Heliodoro (v. Apollon. h. v.: *τὰς κύκλῳ καὶ ἔξω καταλύσεις εἴρηκεν*) fere convenit.

2 Constat e quaestione *Π* 68 (cf. etiam Et. M. 519, 15 sqq.), quae haud scio an partem olim effecerit disputationis a Dorotheo institutae (cf. ad Iliad. p. 209, 10; add. p. 89, 14), eos qui *κλίσιν* sim. *περιοχὴν* etc. esse vellent ab usitata scribendi ratione non discessisse.

3 Haud scio an etiam schol. M[a] (f. 287[a], c. l. *κλίσιον*) *ω* 208: *ἅπαξ εἴρηται. σημαίνει δὲ ἐξέδραν τινὰ σιγματοειδῆ, ἐν ᾗ ἔκειντο οἱ κλισμοὶ καὶ* (?) *οἱ θρόνοι* ⟨*φόνοι* cod.⟩. *ἢ κρηπίδωμα, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζοντο ἢ ἐκοιμῶντο,* habeat quae h. l. exciderint.

4 sqq. Incertum est, utrum ipse Dorotheus, cuius verba sine dubio l. 10 sequuntur, an Porphyrius Aristarchi rationem (quae apud Apollonium h. v. recurrit) attulerit.

μέσον τῆς αὐλῆς κεῖσθαί φησι· διὸ καὶ *περίσκεπτον* ὠνόμασεν, οἷον περιφανῆ, διὰ τὸ πανταχόθεν περιέχεσθαι. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸν Λαέρτου οἶκον περιέχεσθαι πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ κλισίου, κατὰ μέσον ᾠκοδομημένον. τὸ γὰρ περιθεῖν τοῦτο δηλοῖ, οἷον καὶ Ἀρχίλοχος δηλοῖ (fr. 40), ποιήσας· τοῖον γὰρ αὐλὴν ἕρκος ἀμφιδέδρομεν. ἔχει γὰρ τὸ κλίσιον ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὰ τοιαῦτα· πρὸς τὰς παστάδας [πρόδομος ἐξέδρα]· προῳκοδόμητο γὰρ οἰκήσεώς τινος ἡ παστὰς καὶ ἡ προπαστὰς καὶ ὁ πρόδομος, καθάπερ καὶ τοὔνομα δηλοῖ· ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων (I 473). τοιοῦτο δέ τι καὶ ἐξέδρα, τῆς οἰκίας ἔξω πάσης πρὸς αὐτῇ τῇ εἰσόδῳ κατεσκευασμένη. οἷς δὴ παραπλησίως καὶ τὸ κλίσιον ἔξω τοῦ οἴκου.

H f. 149a. 467. *νώροπα χαλκόν.* ἔγκειται καὶ τὸ μὴ ὁρᾶν καὶ τὸ ὦπες· σημαίνει οὖν στιλπνότητα καὶ λαμπρότητα δυσόρατον.

---

1 σκεπτὸν pro περίσκεπτον BL; corr. Vill. 7 προδόμους ἐξέδρας coni. Kammer; mihi e sequentibus (l. 8. 10) addita esse videntur 9 πρόσθε L 12 H om. lemm.

---

4 Cf. Porph. *ζητ. λβ'* (p. 326, 23): *ἐπ' οἶκον κύκλῳ περιέχοντος· περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη.*

6 sqq. Cf. Amerias ap. Eust., p. 1958, 1: *κλίσιον τὸ πρόστῳον ἴσως παρὰ Ἴωσιν*, Hesych.: *κλισίον· προστάς, πρόστωον. καὶ βοῶν στάσις κτλ.*

8 sqq. Cum Porph. *ζητ.* 33 (p. 329, 26) hunc ipsum locum aliter interpretetur, hanc quoque scholii partem ad Dorotheum refero. Cf. etiam (ad l. 10) schol. Ma ad p. 133, 3 allatum.

12 sqq. Verbis paullulum mutatis e Porph. *ζητ. θ'* (p. 294, 24) excerpta.

EPILEGOMENA.

Caput primum.

1.

De causis acturis, quibus adducti tot Odysseae scholia nullum originis vestigium prodentia ad Porphyrium rettulerimus, inde proficiscendum est, ut quaenam codicum, quibus ea debentur, in scholiis clara et testata propter documenta ad eum referendis sit auctoritas quaeratur. Tam iniqua autem hac quoque in re Odysseae scholiorum cum altero carmine comparatorum est condicio, ut, nisi quaestionibus in Iliadis codicibus traditis diligenter examinatis certa quaedam essent iacta fundamenta, vix futurum fuerit, ut solis Odysseae codicibus nixi haberemus unde proficiscentes aliqua cum veri specie argumentando divinandove progredi possemus. Quamvis enim codicibus quibusdam cum primi tum diligentius quam Guilelmus Dindorfius hanc in rem intenti usi simus, vix quadraginta totius carminis nobis occurrerunt scholia Πορφυρίου illud in fronte gerentia vel verba quaedam ut e penu eius petita afferentia, quem numerum quattuor Iliadis inde ab initio carminis librorum, quae codex Leidensis eiusque similes servaverunt, scholia aequant. Quod quamvis ita se habere magnopere sit dolendum, tamen non solum nominis illius non minorem quam in alterius carminis scholiis esse auctoritatem, sed etiam, si vel paucioribus locis vel nusquam adeo esset adscriptum, Iliadis scholiorum et Vaticano Ὁμηρικῶν Ζητημάτων codicibus adiuvantibus ex Odysseae scholiorum farragine certum quendam Porphyrianarum quaestionum numerum posse constitui statim apparebit.

Ut igitur a primo Quaestionum libro[1]), quem codex Vaticanus 305 servavit, ordiamur, e prima quam exhibet quaestione v. ἐπήβολος (β 319) explicationem additis verbis φησὶν ὁ Πορφύριος codices HDEM (H et M supra, p. 31, 25, edidimus) verbisque paullum ab his discrepantibus codex B afferunt; praeterea scholium E γ 245 e quaestione ιδ' verbis nonnihil mutatis excerptum (v. Iliad. p. 305, 1 sqq.) Πορφυρίου in margine adscriptum habet. Haec quidem omnia; neque multo pluribus locis scholia e reliquis Quaestionum libris derivata, quae Iliadis codicum auctoritate fisi Porphyrio vindicavimus, in alterius carminis codicibus eundem auctorem nuncupant, si quidem quinquies[2]) tantum (β 1 et

1) Infra, cap. II, 1, huic libro aestimando curas secundas impendimus.

2) Scholio enim α 33 in codice Vaticano 1320 ad Porphyrium relato cum scholio Leidensi Z 488, quod eidem auctori tribuitur, alia quaedam condicio intercedit (cf. p. 6, 6).

γ 94 in cod. D; δ 662 in cod. Q; θ 496 et λ 634 in cod. Vd) Porphyrii nomen scholiis adscriptum est, quae etiam Iliadis scholia Leidensia[1]) vel Scorialensia[2]) ad hunc referri iubent.

Sed longe maior eorum est numerus Odysseae scholiorum, quae omisso auctoris nomine eadem fere referunt, quae et in Vaticano codice et addito nomine inter Iliadis scholia leguntur, aut partem eorum exhibent aut ex iis excerpta sunt. Ita, ut pusilla quaedam suis locis diligenter indicata nunc mittam neque quantum ex iis quas dixi quaestionibus in Odysseae codices transierit nunc quidem curem, fluxerunt[3]) e

quaestione Vaticana	scholia
α′	β 318. 19 et ο 297
β′	ζ 265
γ′	υ 27 et η 339
ζ′	δ 442
θ′	α 44 sqq.
ια′ et ιβ′	σ 1. 6. 75
	η 64
ιε′	β 315 et ζ 330
ιζ′	β 152
κγ′	ε 182
λ′	δ 477
λα′	ε 404;

e reliquis autem quaestionibus, quae, cum in Vaticano non adsint, in Iliadis tantum codicibus originem suam produnt, neglectis iisdem, quas modo non curavimus, in ipsa editione non dissimulavimus, rebus,

scholio Β 467[4])	fulciuntur scholia ζ 103 et ι 51
Β 649	τ 174
Γ 196	ψ 235
Ε 533	θ 186
Ε 695	α 288 et δ 12
Ε 778	ε 337
Ζ 15	ζ 305
Ζ 491	δ 122 et η 105,

1) Cum scholio β 1 scholium Leidense Θ 1 (p. 112—113, 20) congruit, cum δ 662 schol. Λ 356, cum λ 634 schol. Ε 741; γ 94 e scholio Δ 434 excerptum est.

2) Scholium Κ 413, cui θ 496 est simillimum, in hoc codice Porphyrio tribui, A. Ludwich attulit, Annal. philol. 1889, p. 132.

3) Cum (brevitatis quidem causa) e quaestionibus Vaticanis fluxisse dicam scholia, me non ex ea quae eo codice servata est forma ea repetere omnia, e Prolegomenis Iliad. p. 346 apparet.

4) Hoc quidem loco et Γ 196 Porphyrii nomen codicibus Harleiano 5693 (de quo vid. cap. I, 3) et Etonensi debetur, illi soli Ε 533; Θ 520 e cod. Paris. 2681 editum est; reliquis omnibus in Leidensi codice nomen auctoris adscriptum est, plerisque eorum etiam in Harleiano (praeter Ι 308, Κ 260, Λ 354, Μ 103, quae scholia in eo codice desiderantur); est ubi etiam Scorialensis originis memoriam servaverit (cf. praeter Quaest. Iliad. Ludwich, Annal. phil. 1889, p. 130 sqq.).

scholio Θ 1 fulciuntur scholia β 1, ε 422 et 445[1])

Θ 520	θ 321
Θ 555	ζ 74
Ι 308	α 1
Κ 260	α 262
Λ 354	ξ 311
Μ 103	ε 281
Ν 824	ϲ 79
Ξ 275	ι 276
Ψ 71	ω 187
Ψ 259	γ 274.

Cum igitur quadraginta fere locis — nam etiam quaestiones Vaticanae, quas p. 138 indicavimus, praeter α′, κγ′, λα′, quarum inter Iliadis scholia vix erat locus, in huius carminis scholiorum codices transierunt — Odysseae codices vel easdem quaestiones vel fragmenta modo uberiora modo exiliora earundem quaestionum, quae addito Πορφυρίου in alterius carminis codicibus adsunt, exhibeant, non solum scholiis Odysseae nominatim ad Porphyrium relatis, quorum Iliadis codicum auctoritas non accedat — sunt autem fere triginta[2]) —, quam maxime fidem esse habendam apparet (nisi forte, qua de re capite III videbimus, uni alterive per errorem nomen adhaesit), sed etiam — id quod longe est gravius — Odysseae eandem atque Iliadi cum Porphyrii quaestionum Corpore intercedere condicionem efficitur. Itaque cum accedat, quod indoles quoque quaestionum de huius carminis difficultatibus agentium eadem est atque earum, quae ad Iliadem servatae sunt — qua de re capite II paullo plura afferenda erunt —, neque magis quam illic alterius cuiusdam quaestionum collectionis vestigia adsint, eodem quo in priore libro nostro pervenimus, ut non solum scholia quae modo enumeravimus, sed omnia, quaecumque quaerendi forma utantur vel certas ob rationes e zetemate aliquo repetenda sint, nisi causae adsint quae obloquantur (qua de re capite III agendi erit locus), Porphyrio vindicemus.

Iam ad singulorum codicum in scholiis Porphyrianis auctoritatem ut transeamus, ceteris eo nomine, quod longe plura quam illi ad auctorem eum nominatim referunt, duo excellunt, Parisinus (D) et

1) Primum horum scholiorum iis, quae Iliad. p. 112, 4—13, secundum iis, quae ibid. p. 114, 4—11, tertium iis, quae ib. p. 114, 20—23 edidimus, respondet. Praeterea ea, quae cum scholio Leidensi Θ 1 fere congruentia ad β 1 in codice D adiecto Porphyrii nomine legi p. 138, 1 significavimus, in codice E in formam redacta breviorem (= p. 73, 12—74, 8 Dind.; cf. ad Iliad. p. 112, 4 sqq., ubi Q, quod Dindorfium secuti litterae E adiecimus, delendum est) recurrunt.

2) Quadraginta enim illis, quae p. 137 numeravimus, septem octove, quae Vaticano et Iliadis codicibus fulciri ibidem diximus, demendi sunt; reliqua, quoniam statim, ubi de variorum codicum auctoritate agimus, afferuntur, h. l. singillatim enumerare supervacaneum est. Accedunt autem ad triginta illa schol. κ 190 (Vd, H, T) in Gregorii Corinthii codice (cf. Prolegg. Il. p. 468) et λ 316 (H, T) in Eustathii codice ad Porphyrium relata. De Porphyrii memoria ad δ 551 ab eodem Eustathio servata v. ad p. 48, 11.

Vindobonensis(Vd); in illo enim septendecim[1]), in hoc quindecim[2]) locis aut Πορφυρίου vel similia scholiis addita aut in ipsis scholiis φηcὶν ὁ Πορφύριος, κατὰ τὸν Πορφύριον sim. allata leguntur; proxime sed satis iam longo intervallo ad hos accedit Ambrosianus E octo[3]) locis eandem originem scholiorum vel verborum quorundam prodens. Et hos quidem codices non omnes Odysseae continere rhapsodias aut non omnibus habere scholia adscripta cum notum sit, tum infra repetetur; multo igitur iniquior Harleiani libri est condicio carmen integrum prioremque eius partem (α — μ) scholiis large instructam exhibentis; nam quinquies[4]) tantum (schol. γ 151. 295, bis η 104; praeterea, de quo p. 137 egimus, β 319) Πορφυρίου vel similia leguntur. Marcianus(M), Hamburgensis, Ambrosianus B codices paucioribus etiam locis[5]) habent. Sed compensatur cum aliorum codicum tum Harleiani hac in re vitium eo, quod multa ex iis scholiis, quae in aliis aut Iliadis aut Odysseae codicibus ad Porphyrium nominatim referuntur, hi quoque, quamquam nomen auctoris omissum est, continent atque ita continent, ut meliore saepe forma quam scholia eo nomine insignia utantur. Et B quidem codicis in his studiis exiguae sunt partes; Hamburgensis autem viginti fere, Marcianus plus viginti, Ambrosianus E fere triginta, Harleianus quinquaginta fere scholia habent aliorum utriusque carminis codicum auctoritate Porphyrio tribuenda, ut etiam ad scholia Parisina et Vindobonensia suo nomine Porphyrium auctorem nuncupantia nonnulla accedunt eam quam dixi ob causam ad eundem referenda.

2.

Cum Porphyrii nomen scholiis adscriptum, quamvis magni sint faciendi codices in quibus adest, non una sit res, in qua maior minorve dignitas eorum versetur — nisi forte quis Iliadis codici Veneto B propterea primas partes tribuere nolet, quod auctoris nomen omittat —, re quasi ipsa eo pervenimus, ut de eorum codicum, quibus haec editio nititur, scholiorum et aetate et condicione, quatenus eorum copia nobis suppeditat, generatim disputemus. Qua disputatione tantum abest ut

---

1) Praeter schol. β 1, β 319, γ 94 supra (p. 137 sq.) allata: α 215. 263. 264. 378. 389, β 51. 67. 165, γ 71. 147. 151, δ 793, θ 583, ι 5.

2) Praeter θ 496 et λ 634 (cf. l. c.): ε 93, θ 351. 583, ι 5. 25. 383. 491, λ 309. 489, ρ 291, φ 145, χ 233, ψ 337.

3) Praeter β 319 et γ 245 (cf. l. c.): α 68 (vel 70, cf. ad p. 6, 15). 185. 215 (non recte enim a Ludwichio, progr. IV, p. 11, 9, ad v. 216 referri, cap. III docebimus), γ 151. 332, ε 93.

4) Scholium ι 197 e Paralipomenis desumptum hic non est numerandum.

5) Marcianus (praeter ι 197) tribus locis (β 319, γ 151, θ 351), Hamburgensis duobus (γ 151 et δ 505, e quibus altero errori deberi videtur; v. cap. III), Ambrosianus B uno (β 319). Eorum codicum Marcianus integrum carmen continet, Hamb. versu ξ 67, Ambros. versu φ 134 terminatur. Addendum est, codicem Vaticanum 1320 (cf. p. 137, 2) a Ludwichio inspectum scholia α 33. 68. 98. 215 (cf. not. 3) ad Porphyrium referre; Ambros. Q cur h. l. omiserim, cap. I, 3 patebit.

quaestionem de condicione, quae aliis cum aliis codicibus intercedat, ad finem nos esse perducturos speremus, ut textus paucissimis tantum locis rationem nos habere potuisse libere profiteamur; ad scholiorum autem Odysseae stirpem constituendam aliquid nos esse allaturos confidimus, praesertim cum nonnumquam accidisse, ut alia sit scholiorum, alia textus codicis cuiusdam origo nemini sit ignotum.

Dignissimus igitur qui agmen ducat Musei Britannici codex est Harleianus 5674. Codex, de quo breviter egerunt Maunde Thompson (Class. Review II, p. 103) et editores speciminum a Societate Palaeographica publici iuris factorum (ser. I, ad tab. 85, versus ϲ 390 — τ 2 exhibentem), est membranaceus, folia continens 150 numeris signata[1]) alta $0{,}274^{m}$, lata $0{,}18^{m}$. In primi horum foliorum pagina adversa ὑπόθεϲιϲ Ὀδυϲϲείαϲ Ὁμήρου legitur, quam Dindorfius p. V. VI edidit, tum, praemisso ἄλλη, argumentum a Dindorfio p. 7, 5—11, a Ludwichio, progr. I[2]), p. 4, 1—6, editum. Addidit huic in fine manus posterior quaedam: ὑπόθεϲιϲ Ὀδυϲϲείαϲ ~ ἃ θεῶν ἀγορῇ Ὀδυϲϲηίδα Παλλάδι θάρϲοϲ, tum argumentum a Ludwichio p. 5, 2—8 editum et, interiecto ἄλλωϲ, verba Heracliti: ἀπὸ τῆϲ ἐναγωνίου καὶ πολεμικῆϲ Ἰλιάδοϲ — ὁμοιωθεῖϲα γὰρ γέροντι ἥκει (= p. 7, 21 — 8, 3 Dind.; p. 5, 9 — 15 Ldw.). Imae paginae alia quaedam manus recentior

Ὁμήρου ὀδύϲϲεια *omeri odyssea*	φρά μαξίμου

appinxit, quibus ab altera recentiore etiam subscriptum est *Homeri Odissea.* Pars aversa primi folii scholiis impleta est; textus f. 2^a incipit, finitur f. 150^a; finito librarius qui textum scripsit versus φυγὼν Ὀδυϲϲεὺϲ τὸν μαχηϲμὸν Ἰλίου — υἱοῦ χεροῖν τέθνηκεν ἐν τῇ πατρίδι a Dindorfio p. VII editos addidit. In eadem pagina *Antonii Seripandi et amicorum* scriptum est; in altera autem eiusdem folii pagina sententias a variis manibus (nonnullas etiam Latine) exaratas exhibente μαξίμου ab eademque manu in ima pagina τοῦ ἀδελφοῦ ἀνδρείου legitur, quibus nominibus iterum et ab eadem quidem manu, quae haec in f. 1^b scripserat, Ὁμήρου ὀδύϲϲεια *omeri odyssea* interiectum est.

Textus saeculo tertio decimo ab una manu exaratus est, nisi quod in fol. 46^b altera manus eiusdem aetatis litteris paullo magis inclinatis usa versus θ 189 — 216 scripsit. Singulae paginae quadragenos singulos versus habere solent. Unum fol. 7, quod ab eo qui scholia scripsit codici insertum esse videtur, scholia tantum continet, ita ut versum α 408, quo f. 6^b finitur, in f. 8^a α 409 sequatur.

Et de textu quidem nonnulla etiam e Britannorum quos attuli libris peti possunt; scholia autem cum pauca quaedam ab eodem qui textum scripsit, codici appicta sint, tum longe plura alteri debentur librario,

1) Praecedit folium numero non addito, in aversa parte versus ἢ πολὺ Ϲειρήνων λιγυρωτέρη κτλ. (v. Dindorf.) et alia quaedam momento carentia a manibus plerisque scholiorum recentioribus scripta exhibens.

2) Vid. de hac nota in Praefatione extr.

quem saeculo tertio decimo exeunte vel quarto ineunte non esse superiorem existimaverim. Antiquiora autem scholia, quae, si qua attuli (velut ι 56), **H** txt. vocavi, exigui sunt ambitus vixque ullius ad rem nostram parvique, si modo recte de iis mihi iudicium informavi, in ceteris rebus in Homeri scholiis tractari solitis momenti, ita ut haud magnopere sit dolendum, quod alter ille quem dixi librarius in foliis quibusdam (velut f. 14. 15. 18ª), ut loco eorum nova scriberet, ea delevit. Huius autem ad scholia quod attinet, in hoc quoque codice id quod in tot aliis mihi accidit, ut primo adspectu duas tresve manus discernere posse mihi viderer, cum autem singula scholia ad singulos librarios revocare volebam, quo diutius codici excutiendo operam impenderam, eo magis haererem, donec intellexi, pleraque uni eidemque deberi manui, sed quae variis temporibus operi intenta fuerit ductumque calami variis codicis locis, quibus scholia appingeret, accommodarit. Haec me non ita dicere, quasi hunc unum codicem omni scholiorum aut glossarum recentiorum additamento carere existimem, vix est quod moneam[1]), sed cum scholia Porphyriana aliaque in hac editione allata inter ea non occurrant, pluribus h. l. de iis agere aut notis quibusdam adiectis a vetustioribus ea secernere non opus est.

Una igitur **H** littera unius librarii, eius qui post scriptorem textus codici operam impendit, scholia, quae e variis singularum paginarum locis, adiecta nonnumquam aut int. aut intermarg. nota, attulimus, significari scito. In locis enim, quibus librarii huius scholia appicta sunt, indicandis summa diligentia usi sumus, quoniam ad iudicium de origine scholiorum ferendo haec quidem res quam maximi esse potest momenti. Adsunt igitur scholia in libris uberi horum fructuum proventu insignibus ubique fere, ubicumque prioris librarii manus, quae et ipsa inter versus poetae et in marginibus et interiore et exteriore pauca quaedam exaraverat, liberum reliquerat campum: non solum iis, quos modo nominavi, locis, sed etiam supra textum infraque et inter textum scholiaque marginibus appicta. Qua in re ita egit scriptor, ut — quod mireris sane — prius ea scholia quae, utpote quae inter textum et scholia marginalia posita sint, brevitatis causa intermarginalia appellare liceat, tum demum reliqua scriberet; ut enim locis nonnullis versus scholiorum marginalium propter angustias, ut ita dicam, in quas in regione a scholio intermarginali occupata adducebantur, breviores, quam supra sunt et infra, facti sunt, ita intermarginalia marginalibus ut accommodarent sese fuisse coacta non observavi. Quid, quod etiam interioris prius quam exterioris marginis scholia scripta videntur esse, siquidem in ultimis codicis foliis, quamvis propter tristem scholiorum penuriam exterior margo satis superque loci suppeditaverit, etiam interior paginae ora multo illa angustior parumque ad scribendum habilis scholia gerit. Sed de hac quidem re utcumque iudicabis: tantum concedes patere, non solum intermarginalia, sed etiam interioris marginis scholia, quippe quae librarius reliquis

1) Exempli gratia in f. 14ᵇ gl. Υ 83 (= p. 127, 4. 5 D.) ab alia atque ea est, quae pleraque scholia et glossas scripsit, manu originem ducit.

immiscere veritus sit, originem habere peculiarem.[1]) Minime igitur mirum, quod ad versus nonnullos duobus unius paginae locis eadem res affertur, ut f. 45[b] ad θ 142[2]) in margine ext.: οὔτε Ἀρίσταρχος οὔτε Ἀριστοφάνης οὔτε Ζηνόδοτος ἐπίστανται τοῦτον τὸν στίχον, in int. autem: οὗτος ὁ στίχος ἐν ταῖς Ἀρισταρχείαις ⟨-ίαις cod.⟩ οὐ φέρεται, vel f. 82[b] ad ν 320 ext. (c. l. ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων κτλ.): νοθεύονται δ' στίχοι — ἀνέχονται (= p. 573, 1—7 D.), int. autem: νοθεύονται· οὐκ ἂν παρούσης τῆς Ἀθηνᾶς θεοῖς ἀναθήσει τὴν σωτηρίαν, vel f. 95[a] ad ο 417 ext.: κυρίως γυναῖκα εἶπεν . . . ⟨vac. spat.⟩ ὡς ἄνδρα τὸν ἄνθρωπον. ὄνομα δὲ αὐτῇ Δαήνη. ταῦτα δὲ ἴσως Φοίνικες Λαέρτῃ διηγήσαντο, πολυτίμητον ἀποφαίνοντες τὸν παῖδα, Λαέρτης δὲ Εὐμαίῳ διηγήσατο, int.: ταῦτα οἱ Φοίνικες ἴσως Λαέρτῃ διηγήσαντο, πολλοῦ ἄξιον αὐτὸν ἀποφαίνοντες, vel, ut Porphyriana denique afferam, in f. 41[a] ad η 104 non solum in scholio marg. exter. nominatim ad hunc auctorem relato verba leguntur (p. 66, 1): μήλοπα καρπὸν ἔφη τὸν μήλῳ ἐμφερῆ κατὰ χροιάν, sed etiam schol. intermarginale adest: Πορφύριος τὸν σῖτόν φησιν, ὡς χροιὰν μήλου ἔχοντα.

Neque tamen reliqua scholia praeter ea quae in interiore margine leguntur et intermarginalia librarius omnia ita codici suo intulit, ut ab initio usque ad finem versuum ordinem sequeretur, sed est ubi ad locos, quibus scholiis exornandis antea iam curam impenderat, reversus alia e quarto quodam, ut conicere in promptu est, fonte petita prioribus, utcumque foliorum spatia sinebant, addiderit. Inde explicandum est, quod quaestionis Vaticanae θ' non solum duae partes (δέδορκε τὸ ἄγαν στίλβον — καὶ στίλβον et γλαυκιόωντες δὲ οἱ λέοντες — ἀποδέχεσθαι = Quaest. Il. p. 295, 5—11 et p. 295, 13 — 297, 11) artissime inter se coniunctae (solo enim signo: ~ interposito diremptae sunt) in f. 2[b] et f. 3[a] leguntur, sed etiam, et in ipso quidem f. 3[a], tertia pars (= p. 294, 14—295, 11), partem eorum quae paullo ante iam scripta erant complexa (= p. 295, 5 — 11) addita est[3]): codices suos nimirum retractans librarius cum in quaestionis Porphyrianae, quam antea iam se codici appinxisse oblitus erat, fragmentum incidisset, omittere noluit. Indidem repetendum est, quod in quaestione Porphyriana f. 5[b] ad α 284 tradita post v. οἶκτος (p. 17, 1) non solum verba quaedam sequuntur male cum iis quae antecedunt cohaerentia (vid. ann. crit. l. c.), sed etiam scholiis quibusdam vix ullius momenti interpositis in summo demum f. 6[a] pergitur: δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα: iis, in quae dum curas secundas agitat librarius incidit, quacumque ratione locum assignare cogitur.

1) Si quis contra diceret, Harleiani libri scholia ex uno archetypo prorsus eadem eodem modo disposita exhibente esse transcripta, ei concedendum esset, aut archetypum illud aut archetypi illius archetypum cet. eo quem indicavimus modo fuisse conscriptum.

2) Scholia neque lemmata habent neque signis appositis ad textum referuntur, sed prope vers. 141 incipiunt.

3) Cf. de horum scholiorum condicione etiam Ludwich, progr. III, ad p. 13, 4.

Sequantur fratres gemelli egregiae stirpis, cod. Ambrosianus **E** 89 part. super. et Vindobonensis phil. Gr. 133 (**Vd**). Ac de priore quidem, cuius de scholiis paullo infra agendi erit locus, nunc ex iis, quae paucis ante annis in Hermae Berolinensis vol. XXII, p. 346 sqq., disputavimus, afferre sufficiet, eum esse bombycinum[1]) et priore parte saeculi quarti decimi esse exaratum; sexto autem decimo in foliorum 1. 2. 13. 14. 18. 23. 24. 70. 79. 87 sqq. locum casu quodam infelici deletorum nova esse substituta chartacea versus complexa α 1—61, β 20—97. 235—80, γ 21—108, ζ 308 — η 12, θ 26—71. 394 sqq., ita ut ultimum duorum et centum foliorum, quae volumen nunc contineat, libro ι extremo terminetur. De Vindobonensi autem libro post Maximiliani de Karajan accuratam descriptionem, editam in Actis Academiae Vindobonensis, class. philos.-histor., vol. XXII, p. 291 sqq., quae inter ea quae de Odysseae scholiorum codicibus homo doctus protulit eo nomine longe excellit, quod suis ipsius oculis codicis examinandi ei copia erat, nuper non minore diligentia Arthurus Ludwich in progr. III, p. 5 sqq., egit. Itaque cum in rebus nonnullis ad ipsum codicem pertinentibus brevibus esse liceat, paullo plura de scholiorum libri pretiosissimi condicione, quamquam neque hanc neglexerunt illi, afferri poterunt.

Codex igitur, quem Constantinopoli emptum in Bibliothecam Aulae Imperatoriae intulit Augerius de Busbeck[2]), bombycinus est saeculi tertii decimi, altus $0{,}26^m$, latus $0{,}175^m$.[3]) Foliis constat 147 (1—8. 8bis. 9—146), e quibus qui factum sit ut id, quod olim ante illud quod nunc primum est locum habebat, nunc sit duodenonagesimum, Ludwich l. c. docuit. Continet autem codex versus inde ab ε 45 usque ad ω 51, ita quidem ut ε 45—113 in f. 89, ε 114 cet. inde a primo folio suo deinceps ordine legantur. Praeter triste damnum multis et poetae et scholiorum verbis a tineis illatum non paucis locis particulae marginis avulsae sunt, foliorum autem 145 et 146 fragmenta tantum supersunt.

Et textus quidem, cuius singulae paginae binos vel quaternos et tricenos versus habere solent[4]), a librario ita exaratus est, ut, aut initiis aut finibus versuum ad interiorem marginem paginarum quantum fieri poterat adductis, scholiis quae additurus esset satis amplum spatium relinqueret. Sunt autem, si a paucissimis quibusdam recentioris originis, qualia nullus non habet scholiorum codex, discesseris, praeter glossas interlineares et brevissimas quasdam notas, quibus interior margo suffi-

---

1) Semel moneo, *bombycinos* cum dicam codices, speciem, non naturam chartae me significare (cf. Karabacek in Papyr. Archiduc. Raineri II. III, p. 129 sqq.; IV, p. 75 sqq.).

2) Cf. A. Gisleni Busbequii epist. IV (p. 391 ed. Elzev.): „*Reporto ...... librorum Graecorum manuscriptorum tota plaustra, totas naves. Sunt credo libri haud multo infra 240, quos mari transmisi Venetias, ut inde Viennam deportentur. Nam Caesareae bibliothecae eos destinavi.*“

3) Cum foliorum margines iniuria temporis valde inaequales facti sint, ipsius codicis mensuram attuli.

4) In foliis 99^a et 100^a, initio paginarum binis versibus e regione positis, paullo maior adest versuum numerus.

ciebat, duo genera scholiorum (utrumque in marginibus exterioribus), unum breviorum et lineolis compositorum exigui ambitus initiis (in foliis versis) aut finibus (in rectis) versuum adscriptis, alterum ampliorum in ipsa exteriore cuiusque paginae ora. Et haec quidem scholia, quae nonnumquam litteris aut signis ad textum relata sunt, lemmata habent plerumque rubro, aliquotiens etiam (inde a λ, quo in libro lemmata rubra desunt) atramento scripta. Intermarginalia autem illa scholia, ut hoc quoque loco eo verbo utar, initio quidem omnia rubra, inde ab eodem autem libro λ etiam nigra sunt, glossae quoque interlineares et scholia interna utriusque sunt coloris. Ceterum hoc quoque in codice, ut in Harleiano, e linearum condicione sequitur, intermarginalia prius quam exterioris marginis scholia scripta esse: ut exemplum afferam, statim in f. 1ᵃ ad ε 118 primum verba scholii intermarginalis supra v. ζηλήμονες incipientia: ἄλλο ζηλωτὴς καὶ ἄλλο ζηλήμων· τὸ μὲν γὰρ ζηλωτὸς <sic> ἐπὶ καλοῦ, τὸ δὲ ζηλήμων ἐπὶ κακοῦ, ἤγουν ζηλότυποι. γρ. δηλήμονες, tum demum in margine exteriore (c. l. σχέτλιοί ἐστε θεοί) verba: μὴ κρατοῦντες ἑαυτοὺς τῆς ὁρμῆς κτλ. (= p. 253, 19 sqq. D.) scripta esse ex ipso codice apparet. Neque dubito, quin hic quoque, ut scholiorum Harleianorum, duo statuendi sint fontes, si quidem ad μ 77 (f. 53ᵃ) non solum ad extremum versus verbum (ἐπιβαίη) schol. interm. adscriptum est γρ^αι καταβαίη (c. gl. κατέλθῃ), sed etiam schol. marg. ext. (c. l. οὐδὲ ἐπιβαίη) eodem modo incipit: . . ^αι <eros.; fuit γρ^αι> οὐδὲ καταβαίη, tum demum pergitur: ἤγουν ὅλως ἀνέλθοι κτλ. (= p. 536, 5. 6 Dind.); sed veri simile est, in archetypo iam huius codicis utrumque genus fuisse (cf. p. 147).

Vindobonensi libro cum Ambrosiano E artiorem quandam intercedere condicionem non fugerat Max. de Karajan (l. c., p. 293), bene monentem, scholiorum Vindobonensium ad α 1 — ε 44 iacturam alterius codicis copiis compensari, huius autem scholia inde ab ε 45 paene neglegi posse. Et est tanta utriusque codicis in scholiis inde ab hoc versu usque ad θ 390 (reliqua enim in cod. E recentioris originis sunt) similitudo, ut ego quidem eo progressus sim (v. Annal. phil. 1888, p. 590), ut Ambrosiana scholia e Vindobonensibus transcripta esse existimarem. Qua de re cum A. Ludwich, iudex gravissimus, aliter se sentire non dissimulavisset (progr. III, p. 6 sqq.), meum esse existimavi iterum in utramque partem rem explorare, praesertim cum paullo post quam illa scripseram ipse in discrepantias quasdam haud faciles explicatu incidissem. Etiamsi igitur negem, omnia ea quae Ludwich l. c. attulerit eius esse momenti, ut Ambrosianum ex altero codice derivare nos vetent — neque enim concedo, librarios rerum grammaticarum quas transcriberent non ignaros nihil de suo potuisse addere aut mutare (cuius rei quam maxime in pusillis quibusdam, quae vix ullius pretii sint, glossis locum fuisse, perspicuum est)[1] —, tamen cum in iis ipsis quae vir

1) Cur non, ut pauca quaedam afferam, ad ε 57 ἕως οὗ (ad ὄφρα), 67 αἶσιν (ad τῇσίν τε), 122 αὐτῇ (ad οἱ), 123 αὐτὸν (ad μιν), 125 ὁμοίως (ad οὕτως), 201 ηὐφράνθησαν (ad τάρπησαν), 207 πρὸ τοῦ (ad πρίν), 226 οὗτοι (ad τώγε),

doctus attulit, tum in iis quae ipse investigavi graviora quaedam sunt; quibus adductus in Karajani sententia esse acquiescendum confiteor, ita quidem ut paullo certius quam ille utriusque codicis scholia ex eodem fonte manasse contendam. Hac enim una ratione mirus ille plerisque in scholiis in minutissimis quibusque rebus inter utrumque codicem consensus — qualem consensum uni cod. Harleiano cum codd. P et Q intercedere infra videbimus — explicatur. Quod non temere me dicere, facilius iis qui huic libro scholiorumve Odysseae condicioni operam navabunt persuadere potui, si ad quaestiones ad ε — θ servatas utriusque codicis lectiones in criticam annotationem recepissem. Sed cum — qua de re infra agetur (v. p. 155 sqq.) — meum esse duxerim, ut codices minoris pretii, ne mole siglorum afferendorum plus quam necesse esset taedii legentibus afferrem, silentio transmitterem, nunc quidem e larga exemplorum copia quae mihi suppeditat paucissima sed eadem gravissima afferam. In utroque igitur codice ad ε 281 scholii de v. εἴcατο variis notionibus agentis (**Vd** f. 3^a, **E** f. 58^b, edit. ad p. 54 sqq.) verbis extremis per errorem aliena adhaeserunt; leguntur enim (ut initium scholii praetermittam) utrobique haec: . . . . . . εἴcατο ἐπορεύθη ⟨-θην Vd⟩ ἀπὸ τοῦ εἴω ⟨supr. εἴ in utroque script. ϊ⟩, ὡς τὸ οἵη ⟨οἵη Vd⟩ τ' Ἄρτεμις εἰcὶ κατ' οὔρεος ἰοχεαίραμον ⟨sic⟩ αὐτὸν ἐμφορηθήcεcθαι ⟨add. Vd: δυςτυχίας ἑτέρας⟩: in codice nimirum archetypo iam cum hoc scholio ultima verba scholii v. 290 (p. 273, 26—28 Dind.) coaluerant. — Item ad ε 51 in utroque codice (**Vd** f. 89^a, **E** f. 53^b, edit. p. 50, 2) legitur: . . . . καὶ οὐκ ἦν ὁμοιωθῆναι ἄλλω τινὶ θαλαccίω οὐ δὴ ἦν ⟨editur quidem τὸ εἶδοc⟩, ἀλλὰ διὰ τὸ λαμπρὸν καὶ λευκὸν τῆc θέαc ⟨τοῦ θεοῦ E⟩· τοιοῦτοc γὰρ ὁ λόγοc, ὡc τῶ ἡλίω ὁ κύκνοc ὀνατίθεται, ad η 318 autem (**Vd** f. 15^a, **E** f. 77^b, edit. ad p. 115, 12): τίνοc ἕνεκεν ἄντα Ὀδυccέωc ὕπνω ἄγουcι Φαίακεc ⟨Φαίηκεc E⟩, ad θ 76 (**Vd** f. 16^b, **E** f. 80^a, edit. ad p. 73, 5 sqq.): . . . μετὰ τὴν Ἕκτοροc ἀναίρεcιν, ὅτε ὁ μὲν φαίνεcθαι παρήνει, ὁ δὲ δόλω μετελθεῖν, ad ζ 79 autem (**Vd** f. 7^b, **E** f. 65^a) duo scholia prorsus eodem modo, novo lemmate non addito, coaluerunt: ὑγρὸν ἔλαιον] τὸ ὑγροποιόν, ὡc τὸ χλωρὸν δέοc· ἢ διὰ τὸ μὴ ἀποκρυcταλοῦcθαι τοῦτο φηcίν ⟨sic⟩, ἢ διὰ τὸ μὴ εὐξήραντον ⟨-αντι E⟩, ἃ καὶ ἀμφότερα θεωροῦνται ἐπὶ τοῦ ὕδατοc: — μετὰ τὸ λουθῆναι ἀλειφθείη· τοῦτο γὰρ τὸ χυτλοῦν (haec quidem ad v. 80 pertinent). — E communi denique fonte mirum illud lemma explicatur, quod **E** (f. 63^a) schol. ε 488 praemittit: ὡc δ' ὅτε τιc δαλcποδιῆ: in **Vd** enim (f. 6^a) in eodem lemmate δα(λ'')cποδιῆ habes.

Cum igitur alter horum codicum omnia paene eorum quae alteri desunt suppeditet, optime accidit quod eiusdem archetypi scholia per codices optimae notae propagata ad totam paene Odysseam adsunt: nam si ab ultimis Vindobonensis libri foliis discesseris, ad α 1—61, β 20—97. 235—80, γ 21—108 tantum cum Ambrosiani anti-

356 μὴ (ad φοβοῦμαι) de suo librarius adderet, aut cur non ε 53 glossam Vind. πυκνῶc in cυχνῶc, 68 κύκλου in κύκλῳ, 296 εὐδίαν in αἰθρίαν mutaret vel adeo corrigeret?

quis foliis deperditis scholia bonae illius notae perierunt, quamquam iacturam eorum e codice Parisino D quadam tenus posse compensari infra apparebit.

Praestat autem Vindobonensis codex alteri non uno nomine; nam non solum aliquanto ante scriptus est, sed etiam originis scholiorum memoriam fidelius quam ille servavit; neque enim casu esse factum concedes, quod ad libros α — θ Ambrosianus Porphyrii nomen in tanto numero scholiorum sine dubio ad eum referendorum octies tantum habet, si animadverteris, ad schol. θ 351 Πορφυρίου, ad ε 272 Πλουτάρχου, quae Vd in margine gerat (f. 20ᵇ et f. 3ᵃ), in altero codice desiderari. Neque eadem, qua alterorum scholiorum scriptor, diligentia Ambrosiani codicis librarius in locos scholiis in archetypo assignatos intendit, si quidem intermarginalia scholia a reliquis seiungere neglexit[1]); cuius rei optimum exemplum scholia ε 182 praebent. In Vind. (f. 1ᵇ) enim prope initium huius versus incipiens legitur (edit. ad p. 52, 9 sqq.) schol. intermarg. (rubr.): καίτοι μὴ εἰδὼς ἀποφώλια, ἀλλ' ὅμως ἀπαίδευτα ἥμαρτες. φωλεὸς δὲ λέγεται τὸ σχολεῖον· ὁ γοῦν μὴ φοιτῶν εἰς τὸ ᾠδεῖον λέγεται ἀποφώλιος, in ipso margine autem (c. l. ἦ δὴ ἀλιτρός ἐσσι) verba scripta sunt: ἀλιτρὸς λέγεται ὁ κατὰ ψυχὴν ἁμαρτωλός — προσκρούσας (= p. 53, 12 sqq.). Ita quidem Vind.; in Ambros. (f. 56ᵇ) autem verba scholii intermarginalis alteri scholio, uno signo: ⁓ post προσκρούσας posito, in fine addita sunt, ut mirandum non sit, in Dindorfiana omnia pro uno scholio venditari. Etiam — ut mirificum illud δαλσποδιῆ (ε 488) supra allatum h. l. mittam — in stemmate Alcinoi Aretesque ad η 56 sqq. pingendo neglegentiorem se praebuit Ambrosianus librarius; cum enim in Vind. (f. 11ᵃ) infra schol. η 54 stemma rubro pictum sit rude illud quidem, rectum tamen facileque intellectu (est apud de Karajan, p. 297), in exteriore autem margine (rubro item scripta) verba legantur: ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Περιβοίας Ναυσίθοος. ἐκ Ναυσιθόου Ῥηξήνωρ καὶ Ἀλκίνοος. ἐκ Ῥηξήνορος Ἀρήτη, is qui alterius codicis scholia scripsit haec ipsa verba stemmatis lineis hunc in modum adaptavit (f. 72ᵃ) vix sane credibilem:

ἐκ Ποσειδῶνος — καὶ Περιβοίας Ναυσίθοος

ἐκ Ναυσιθόου Ῥηξήνωρ καὶ Ἀλκίνοος — ἐκ Ῥηξήνορος Ἀρήτη

1) De scholiorum codicis E condicione ex iis, quae in Hermae vol. XXII, p. 346 sqq. exposui, h. l. affero, praeter glossas interlineares rubro scriptas annotationesque nonnullas item rubro colore interiori margini appictas omnia in exteriore margine vel, ubi non satis magnum spatium adesset, etiam supra textum infraque atramento scripta esse, eaque in priore quidem parte nonnumquam, inde a f. 43 autem semper litteris rubris appositis ad textum referri. Duos

Haec ita accipi noluerim, quasi auctoritati Ambrosiani codicis, quem egregiae esse stirpis paullo ante ipse pronuntiavi, aliquid detrahi velim, sed ut hoc iam loco — infra autem ad hanc rem recurrendum erit — appareat, cur eum ad libros ε — θ, ubi Vindobonensis adsint scholia, e fontibus quaestionum Porphyrianarum exsulare iusserim. Tantum autem abest, ut Vindobonensis liber nihil habeat, quo offendamur, ut inde a libro nono vel octavo pauca quaedam scholia originis sine dubio satis recentis eum habere concedendum sit. Velut de forma, quam quaestio de Ἰθάκη χθαμαλῇ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κειμένη (ι 25) in cod. Vind. (edit. p. 82, 14 sqq.) accepit, propter ὁ θαυμαστὸς Πορφύριος illud ita esse iudicandum nemo negabit. Et hoc quidem loco cum iis quae post haec verba leguntur aliorum solutiones a Porphyrio allatas librarius reddidisse videatur, nihil fere de suo addito[1]), aliis locis, velut θ 583 (v. ann. crit. ad p. 80, 16) et — quae non erat cur in hanc editionem reciperemus — ι 491, κ 190, μ 61, ξ 214, φ 144, a vetustioribus scholiis verborum potissimum indole mirum quantum discrepat. Iam cum constet, Senacheribi doctrinam in scholia huius codicis transiisse, nisi forte ab eo ipso et textus et scholia exarata sunt (cf. de Karajan, l. c. p. 307 sqq.; Ludwich, p. 6), huic haec scholia (excepto fortasse θ 583) tribuere nemo dubitabit, qui indolem eorum — sunt autem, id quod optime in eius rationem quadrat, nimis verbosa — cum scholiis eiusdem e codice Iliadis Leidensi bene cognitis comparaverit. Eum ipsum et Eustathio et Tzetze (v. Ludwich l. c.) locis quibusdam usum esse nihil impedit quominus statuamus. His igitur scholiis qui cavebit ne decipiatur — quae res haud ita multi laboris indiget —, is Vindobonensem codicem inter primarios, quos in Odysseae scholiis sequatur, duces habebit.

Ad hunc autem eiusque fratrem aetate minorem, Ambrosianum, cognatus quidam accedit, quem supra iam significavimus, Parisinus 2403 (D), cum aliis librorum α — γ locis, tum iis, quibus antiqua codicis E folia perierunt, scholia exhibens et maxime quidem Porphyriana momenti vel summi.

Codex, de quo item in Hermae vol. XXII, p. 366 sqq. egi, ex bibliotheca Io. Muralti Boistallerii in bibliothecam tum Regiam illatus miscellaneus est bombycinus (cf. p. 144, 1) folia 310[2]) alta 0,25^{m}, lata 0,165^{m} continens. Ac de variis opusculis in eo congregatis, quorum brevem conspectum Omont dedit (Inventaire sommaire des manuscrits du fonds

illos vel adeo tres librarios, quos scholiis conscribendis occupatos fuisse non dissimulavi, cum eodem tempore ita opus exsecutos esse constet, ut eorum, quae alter vel reliqui duo scripsissent aut scripturi essent, rationem haberent (l. c. p. 348. 49), consulto una littera E significavi; foliorum autem saec. XVI additorum scholiis, si qua afferenda erant — quae enim melioris notae continent, e Parisino (D) codice solo fere attuli (qua de re cf. l. c., p. 347) —, notam E$^{rec.}$ apposui.

1) Verba tamen (p. 83, 4. 5) ἢ διὰ τὸ εἶναι — κουροτρόφος uncis includere debebam; solutionem enim reddunt ab ipso Porphyrio adoptatam.

2) „*Volume de 308 feuillets, plus les feuillets 230*^{bis}, *261*^{bis}, *276*^{bis}, *moins le No. 303 omis dans la pagination*“ ipsius codicis initio inscriptum est.

Grec, II, p. 253), et variis librariis in iis scribendis occupatis eorumque in singulis partibus auctoritate, etiam si ea qua par est diligentia agere possem, tamen, cum nimis a proposito nostro abduceremur, hoc loco nollem; tantum dico, praeter eum, qui postrema folia exaravit, neminem eorum mihi saeculo quarto decimo inferiorem visum fuisse. Odyssea autem, quae paene integra (usque ad ω 309) inde a f. 176 vel 177 (hic enim ipsum carmen incipit) post Pindari odas (f. 116ª—174ᵇ) et metrica quaedam sententiasque versibus conceptas (f. 175) legitur, usque ad f. 199ª sine dubio (et, ut videtur certe, in satis magno eorum quae sequuntur foliorum numero) ab una eademque manu circa annum 1300 scripta est, quae (praeter f. 177 et 178, quae quinque et viginti tantum versus comprehendunt) quinos vel adeo octonos et vicenos, inde a f. 199ª (γ 214) autem plures versus singulis paginis inscripsit; qua re speciem litterarum adeo mutari, ut difficile sit dictu, unde alterius librarii manus, quae sub finem codicis clarissime appareat, inceperit, in Herm. l. c. non dissimulavi.

Qua de re utcumque peritiores, qui huic rei intenti codicem examinabunt, statuent, ad scholia certe nihil quod alicuius sit momenti inde redundabit. Inde ab ipso enim f. 199 pauca quaeque vix ullius pretii sint adsunt scholia eorumque paucissima ab eo qui textum scripsit, pleraque a duobus librariis recentioris aetatis exarata; ultima folia, ut e superioribus triginta quattuor, quorum margo exterior abscissus charta allita suppletus est, scholiis omnino carent. Usque ad γ 214 autem scholiorum condicio admodum est inaequalis: post f. enim 176, in quo pauca quaedam scholia, argumentum libri α (de quo cf. Ludwich, pr. I, p. 5, 2 sqq.), fragmentum Heracliteum (= ibid. l. 9 sqq.), metrica quaedam (haec quidem ab altera manu) leguntur, f. 177 et 178, quamvis pauci in iis poetae versus scripti sint, non multa scholia habent (praeter ea autem versus Tzetzae, alleg. α 13—29; 51—58; 66—68 Matr.); tum f. 179 —189 scholiis quam maxime referta sunt (f. 185 scholia tantum habet), inde a f. 190 autem usque ad f. 198 modo plurima modo pauca scholia comparent. Praeter marginalia scholia, quae nonnumquam signis litterisve aut rubris aut nigris ad textum revocantur, etiam glossae interlineares adsunt, partim rubro (usque ad v. α 206), partim atramento scriptae. Ac scholia quidem usque ad f. 199 paene omnia omnesque glossae rubrae ab eodem librario, qui textum horum foliorum scripsit, codici appicta sunt; eae autem glossae, quae atramento scriptae sunt, cum eidem tum aliis duobus librariis, quos D² et D³ vocavi, debentur, quos temporibus assignaverim non multo inferioribus; iidem cum huic codicis parti tum foliis inde a f. 199 etiam marginalia pauca quaedam scholia addiderunt; ad quae in posteriore ea parte etiam recentioris quaedam originis accesserunt.

Huic quoque codici cum Ambrosiano E artiorem quandam intercedere condicionem et de Karajan, l. c. p. 281, rectissime observavit pluribusque exemplis allatis illustravit et ego in Herm. vol. XXII, p. 368, persecutus sum. Neque tamen tantum alterius cum altero quantum Ambrosiani E cum Vindobonensi esse consensum, ex iis, quae multis in

quaestionibus in annotatione critica ex utroque attulimus, facile intellegetur. Palmam autem non solum in iis scholiis, quae codex E nunc quidem a recenti manu scripta[1]) habet (ad α 1—61, β 20—97. 235—80, γ 21—108), Parisinus liber aufert, sed etiam in reliquis non uno nomine commendatur. Ut enim h. l. id quod supra attuli, Porphyrii nomen longe saepius quam in altero codice sedem suam tenuisse, omittam, quaestiones quasdam aliaque scholia habet, quae E aut omisit aut in formam redacta habet breviorem: nam, ut h. l. in quaestionibus subsistamus, si ab α 5, β 51. 52. 63. 67, γ 72. 94. 97, ubi scholia tantum comparari possunt ab $E^{rec.}$ scripta, in quibus quaestiones eae pleraeque desiderantur, discesseris, quaestiones, quas ad α 255. 284. 332. 378. 389, β 1 servavit, praeter α 378, quam D habet solus, aut cum uno Harleiano codice, quamvis multis in rebus discrepent, ei communes sunt (α 284. 332) aut eadem quae E, sed minus decurtata, exhibent (α 255. 389, β 1[2])). Accedit quod multis locis meliores quam alter codex lectiones habet. Neque tamen Ambrosiani codicis scholia prae alteris omnino neglegi vel adeo omitti debent; in certissimis contra communis originis vestigiis tanta multorum utriusque codicis scholiorum multis in rebus est discrepantia — est enim etiam, id quod nemo mirabitur, ubi Ambrosianus alteri praestet (velut α 98.[3]) 262[4])) —, ut multo rarius quam vellem (cf. p. 155) in alterius eorum lectionibus afferendis acquiescere potuerim.

Longe diversae cum originis tum indolis atque tres de quibus egimus libri Hamburgensis (56) est codex, quem inde a Dindorfio littera **T** significare consuevimus. Codex, qui inter pauca quae publica huius urbis bibliotheca manuscripta habet cimelia non ultimum locum obtinet, cum post Prellerum, qui in Indice scholarum in universitate Dorpatensi per sem. prius a. 1839 habendarum pluribus de eo egerat[5]), a nemine eorum qui eum inspexerunt eiusque scholia in usum suum converterunt — Dindorfium dico, Max. de Karajan, Ludwichium — denuo descriptus sit, Prelleri autem libri non omnibus copia sit adeundi, dignus est de quo hoc loco quaecumque alicuius videantur esse momenti afferamus.

Est igitur codex altus paene $0{,}28^{m}$, latus $0{,}178^{m}$, foliis constans 114 (numerantur autem paginae 228) chartae bombycinae (cf. p. 144, 1)

---

1) Esse in his, quae, quia in Parisino etiam adsint, e vetustioribus foliis nunc quidem perditis transcripta esse existimanda sint, Herm. l. c., p. 347, docui.

2) Ea dico quae ad p. 24, 25 sqq. cum Iliad. p. 112, 1 sqq. comparanda esse significavi. Initium enim eorum in cod. D cum Iliadis codicibus fere congruens in altero codice longe brevius est.

3) Scholii D lectiones nunc e Ludwichii progr. III, p. 22, 1 sqq., peti possunt.

4) Cum ad p. 14, 13 sqq. singula afferre consulto neglexerim, h. l. moneo, l. 14 D χριϲτοῖϲ om., l. 17 sqq. habere: ἐν δὲ τῇ Ὀδυϲϲείᾳ τῶν χριϲτῶν ἰῶν φηϲι καὶ ἀττικὴν τόξον οἶδα εὔξοον, p. 15, 1 legi: ἦν γὰρ τὸ βέλοϲ οὐ μεῖον διὰ τοῦ ϲιδήρου καὶ τοῦ φαρμάκου ἀναιροῦν κτλ. Reliqua minoris momenti sunt.

5) Huic quidem programmati (praeter varias huius codicis in libris α — δ textus Homerici lectiones) scholia „*ea quae Hamburgensi propria sunt*" in libros α — η, indici autem lectionum eiusdem anni sem. alterius in libros θ — κ adiecit.

haud bene factae sed mollissimae, ita ut mirum non sit, non solum in marginibus et exteriore et inferiore, sed etiam (in priore certe parte) in iis quae ab oris foliorum paullo remotiora sunt multa vel temporis iniuria vel manibus attrectantium detrita evanuisse. Continetur his foliis Odyssea inde ab α 1 usque ad ξ 67 praeter versus μ 221 — ν 309; nam post μ 220, quo p. 222 terminatur, p. 223 a versu ν 310 incipit. Versus α 320—369, qui paginam 12, cuius ultimus versus α 319 est, excipere debebant, in paginis 57 et 58, quod folium eo quo nunc est loco codici postea insertum esse apparet, leguntur; paginae autem 13ae primus versus α 370 est. Singulae paginae non semper, ut est apud Prellerum, quinos vel senos et vicenos habent versus, sed nonnumquam paullo plures, ut sit ubi ad tricenarium numerum prope accedant vel adeo eum superent. Ad aetatem librarii quod attinet, quem eundem scholia paene omnia scripsisse postea docebimus, saeculo tertio vel quarto decimo eum assignandum esse existimavit Preller, quod iudicium, postquam de Karajan tertium decimum magis probabile sibi videri significavit, amplecti videtur Ludwich, Mus. Rh. XXXIII, p. 439; neque ego certius iudicare ausim.[1]) Scholia autem paene omnia et plurimae glossarum interlinearium, quarum numerus haud magnus est, ab eadem manu quae textum exaravit codici addita sunt. De aetate enim egregie erravit Preller (p. 9), cum inde a p. 151 prorsus novum scholiorum genus incipere, ex Eustathii commentariis passim exscriptum, novicia manu additum („*credo post renatas litteras*") pronuntiavit. Quod iudicium utrum sequeretur necne cum nemo adhuc doctorum hominum, qui codici operam impenderunt, significaverit (quamvis Ludwichium non probare e commentatione eius modo allata spoponderis), meum esse duxi, ut hanc quam maxime in rem intentus codicem excuterem. Litterarum autem ligaturarumque inde a p. 151 prorsus eadem atque in superiorum paginarum scholiis et in textu omnium paginarum est condicio, nisi quod inde quod in hac parte plurima scholia inter lineas incipiunt litterae paullo minores sunt, inde autem quod fons quidam lectu multo facilior h. l. librario praesto erat (cf. p. 153) ductus calami paullo firmior factus est; accedit quod in ultimis foliis, inde a p. fere 201 usque ad p. 222 (inde a p. 223 enim, quae a ν 310 incipit, scholia et glossae omnino desunt) atramentum adhibitum est melioris notae, quod colorem melius servavit.

Optime autem Preller perspexit, scholiorum inde a p. 151 longe aliam atque superiorum paginarum esse indolem. Etenim cum is qui

---

1) Nisi forte aliquid ei rei tribuendum est, quod ligatura syllabae ερ locis quibusdam (velut δ 599. 610. 617, ι 220. 388; qui loci in cod. p. 75. 159. 165 adsunt) ita instituta est, ut superne non — id quod librarius praeferre solet — in apicem, sed in semicirculum evehatur. Quae scribendi ratio cum in tabulis Gardthauseni (Palaeogr. Gr., tab. 10, ρ, 12) anno 1330 primum appareat (id quod ab ipso auctore de hac re p. 206 agente neglectum esse videtur), ad saeculum XIV iniens deferremur. Sed non nimis hac re confisus sim. — Max. de Karajan, si modo recte verba eius (l. spr. c., p. 277) intellexi, similitudinem quandam litterarum huic codici cum Vindobonensi 133 intercedere existimantem, quantum nunc quidem Vind. libri oculis meis obversantur litterae ligaturaeque, errare putaverim.

textum scripserat inde a p. 8, qua in pagina primum scholium[1]) textui apposuit (ad α 214), usque ad p. 150, cuius cum ultimus versus sit θ 585, ultimum scholium ad κ 246 pertinet (ἀγαςςάμεθα] ἄγαν προςεκείμεθα καὶ ἐλιπαροῦμεν καὶ ἐξεπληττόμεθα), in scholiis scribendis rem ita instituisset, ut versuum iuxta positorum rationem haberet nullam, idem autem ex Eustathii commentario ne litterulam quidem addidisset, inde a p. 151 longe aliud consilium secutus est. Ad ipsum enim libri ι, quem hac in pagina incipere iam significavimus, initium haec leguntur: γνωριςτικὴ τῆς ϊ ῥαψῳδίας ἐπιγραφὴ αὕτη· τὰ περὶ Κίρκην καὶ Λωτοφάγους καὶ Κύκλωπας, infraque haec: ςυντρέχει τοῖς Φαίαξιν, οἳ πρὸς φιληδονίαν ἐπτόηνται καὶ πρὸς τὸ ἀπολαυςτικὸν ἀπονεύουςιν ἡδυπαθοῦντες ἄμετρα, in quibus nemo non statim agnoscet Eustathiana (= p. 1611, 50 et 60). Eiusdem autem farinae scholia hinc usque ad f. 222 in omnibus paene paginis adsunt quam plurima, ita tamen ut nonnulla melioris originis iis immixta sint. Et haec quidem, quod mireris sane, usque ad schol. κ 458: ἐν πόντῳ] οὐχ ὡς μάντις, ἐπεὶ οὐδ' ἂν εἰς Ἅιδου πρὸς Τειρεςίαν αὐτὸν ἐπέςτειλεν <leg. ἀπέςτειλεν>· ἀλλ' ἴςως καὶ ταῦτα παρ' Ἑρμοῦ ἀκήκοεν, quod in p. 155 legitur, non magis quam prioris partis scholia ad textum cui apposita sunt pertinent. Inde autem a p. 156 res aliter se habet; nam in paginis 166, 171, 172 (et 173) scholia vetusta (sunt enim Porphyriana) prope ipsos versus, de quibus agunt (ι 411. 525. κ 20), posita sunt, idemque (inde a p. 189) in schol. κ 491 et reliqua bonae indolis scholia cadit. Iam cum ordo quo scholia disposita sunt statuere nos vetet, librarium, postquam in paginis 151—155 vetusta scholia (ut usque ad p. 150), textu pro consuetudine neglecto, scripsisset, tum demum Eustathiana addidisse — id quod olim Preller statuerat —, res ita explicanda videtur esse, ut librario tres ad manus fuisse codices ponamus, unum textum solum (fortasse glossis interlinearibus ornatum) exhibentem, alterum praeter textum largam optimorum scholiorum segetem sub finem libri κ desinentem, tertium (hunc quoque praeter textum) inde a libro ι Eustathiana quam plurima paucis intersparsis scholiis melioris originis praebentes. E secundo autem horum librorum cum usque ad p. 150 scholia, poetae versuum quos antea primum secutus codicem scripserat ratione habita nulla, codici appinxisset, inde a p. 151, ubi liber ι incipit, tertio fonte, fortasse signis quibusdam archetypi perspectu facilioribus fisus, ita usus est, ut a textu vix umquam

1) Quae enim in primis septem paginis leguntur scholia, quorum ultimum de α 186 agit (omnia nunc quam accuratissime edita in Ludwichii progr. I—IV publici iuris facta sunt), ea induci non possum ut cum docto eo homine eidem librario tribuam. Ita enim eum statuere inde efficiendum esse videtur, quod quaecumque ex hoc codice ad α 1—186 attulit, una T littera notavit. Sed ad nostrum propositum nihil refert; nam praeter paucissima ea verba ad p. 2, 14 sqq. allata, quae nota T² insignire debebam, Porphyriana in iis non insunt; schol. enim α 186 temere a Ludwichio (IV, p. 11, 9) ad Porphyrium referri infra docebo. — Eidem autem alteri manui quam statui etiam haud exigua pars glossarum interlinearium et, nisi fallor, etiam ἔμμετροι ἐπιγραφαί primis quattuor libris additae debentur.

recederet, pauca tamen secundi codicis scholia, cum prorsus abicere nollet, iis (usque ad p. 155), prout lubebat, intersereret. Hinc factum est, ut tria illa scholia Porphyriana, quae modo attuli, binis in codice locis legantur: cum enim in p. 137, 138, 139 iam e secundo librorum suorum alienissimo codicis loco exaravisset, e tertio quo usus est libello ad suum quodque locum iterum appinxit.[1])

Probabiliora de re explicatu haudquaquam facili si quis proferre poterit, ne nobis invideat. Mihi quidem ita facillime explicatur, quod in altera codicis parte, quamvis ibi quoque multum librarii aut oculi aberraverint aut manus errata commiserit, haudquaquam tanta monstruosissimarum lectionum congeries in scholiis adest, quantam in priore parte singulae fere paginae praebent. In hac enim quicumque diligenter codicem vel ea quae aut alii aut nos ex eo attulimus examinaverit, facile concedet, librarium, quem Graece minime fuisse indoctum textus poetae ab eo exaratus clamat, cum plurima scholiorum, sive quod evanuissent sive compendiis scripta essent haud facilibus intellectu, enodare non posset, ita ea reddidisse, ut ad litteras vel sigla quae transcribenda ei essent quam proxime accederent, quamquam ad verba vel enuntiata delaberetur omni paene nonnumquam sensu destituta.[2]) Talem autem codicis, ex quo eum haec hausisse effecisse mihi videor, fuisse condicionem eo magis est dolendum, quod ad exegetica quae vocant scholia quod attinet egregium fuisse, in Porphyrianis autem quorundam librorum (θ, ι, κ) facile primas partes tulisse iam dudum constat.[3])

Claudit agmen codicum pluribus hic tractandorum Venetus Marcianus 613 (**M**), post Dindorfium (praef. p. IV) et La Rocheum (Hom. Txtkr. p. 480 et Homer. Od. p. VIII, adiectis in tab. VII et VIII variarum manuum in codice scribendo occupatarum speciminibus) longe maiore diligentia descriptus a Ludwichio in libello academico anno 1871 Regi-

---

1) Oscitantiae contra librarii tribuerim, quod schol. λ 381 sqq. (edit. p. 107, 5) et in p. 206 et statim in p. 207 legitur; alterum enim vel in singulis paene litteris cum altero congruit, ita ut eidem sine dubio fonti debeatur.

2) Quo modo explicandum sit quod saepissime in mediis enuntiatis signum scholii finiti (:—) librarius posuerit, nescio. An ornamenti cuiusdam esse instar aut lineolarum ambitui explendo inservire ea voluit?

3) Male accidisse, quod de proventu libri hac quidem re quam maximi momenti nihil innotuerit, Preller iam questus est. Quod enim in priore foliorum membranaceorum, quae codici antefixa sunt, legitur: „*Manuscriptum hoc mutilum donavit bibliothecae nostrae M. Reimarus CIƆIƆCLXXXVII* (vel 1697; nam parum mihi constat, num quartum *X*, quod pinxerat, lineola transversa addita deletum esse voluerit scriba) *m. Ian.*“, eo non multum proficitur. Neque indagare potui, cuiusnam Reimarorum, quos sub finem saec. XVII Hamburgi vixisse apud Ianssenum (*Ausführl. Nachricht über d. sämmtl. evang.-prot. Kirchen und Geistlichen der fr. und Hansestadt Hamburg.* Hamb. 1826) scriptum videmus, codex fuerit. Veri simillimum mihi videtur, Nicolai Reimari fuisse, patris Hermanni Samuelis, quem Ianssenus (p. 393) anno 1684 in praeceptorum Ioannei numerum fuisse receptum, anno 1724 obiisse refert; fatendum tamen est, eum Magistri titulo ornatum fuisse non innotuisse.

monti edito („*Conditi Prussiarum regni memoriam anniversariam die XVIII Ianuarii . . . . celebrandam indicunt prorector et senatus Acad. Albertinae*")[1]. Cui ego, codice in usum meum excusso, cum non multa habeam quae addam, nihil quod opponam, ex iis ipsis, quae Ludwichio debemus, pauca h. l. afferam. Codex igitur est chartaceus (praeter f. 2 et 3 membranacea), forma quadrata maiore — doleo equidem, quod altitudinem et latitudinem foliorum metiri neglexi —, saeculo, ut videtur, tertio decimo scriptus. Foliis quibus constat 302 continentur Batrachomyomachia et Odyssea tota, haec quidem inde a f. 10^a; scholia autem ad eam pertinentia iam inde a f. 9^a incipiunt. Atque ut in textu exarando quattuor minimum librarii occupati fuerunt, atque ita quidem, ut sint inter eos, qui opus de composito inter se partiti sint, ita, ut glossemata quaedam et Eustathiana postea addita, quoniam a nostro proposito aliena sunt, mittam, quattuor item manus scholiis codici appingendis operam impenderunt; e quibus eae quas cum Ludwichio M^1 et M^2 dico etiam satis magnum versuum poetae numerum scripserant; reliquarum duarum altera (M^a) Batrachomyomachiam cum scholiis exaraverat et in Homeri textu nonnulla correxit, altera (M^b) priori carmini scholia quaedam addiderat. Quorum librariorum e manibus cum M^2 omnium primam[2]), M^a autem post M^1, M^b post M^a operi intentas fuisse appareat, aetate tamen non multum altera alteri videntur praestare. Ut autem M^1 et M^2 num ex eodem codice scholiis instructo sua quisque transcripserint mihi non liquet — quam rem cum ea quaestione cohaerere video, utrum textus Homericus, quem exhibent, ex eodem fonte manaverit necne —, ita M^a, quippe qui plurimis scholiis et ab M^2 et ab M^1 exaratis supplementi instar nonnulla addiderit[3]), aliunde hausisse in aperto est; rursus ex alio autem fonte scholia M^b repetenda videntur esse.[4])

Unus denique qui restat codex ex iis, e quibus omnia quaecumque habent Porphyriana in hanc editionem recepimus, Ambrosianus **B** (99 sup.), liber bonae notae, bombycinus (v. ad p. 144, 1), anno fere 1300 scriptus, cum paucissima tantum eaque brevissima praebeat, eos, qui plura de eo cognoscere volent, ad ea, quae in Hermae Berolinensis vol. XXII, p. 338 sqq. de eo disputavimus, relegare sufficiet.

---

1) Brevius idem in Arist. Hom. Textkrit. I, p. 86.

2) Vid. Ludwichium, p. 2; cuius ab accuratissima variorum librariorum notatione recedere cum religioni duxerim, hanc quoque notam, quamvis ad manum notandam primo loco occupatam satis miram, servavi. Ceterum, quod Ludwichius l. c. monuit, singulas manus uno quoque loco recte discernere valde difficile esse, me quoque expertum esse neque spondere posse, numquam me erravisse, vix est quod moneam.

3) Velut θ 63 (post ea quae p. 72, 14—17 edidimus: ἣ ἠγάπηcε διὰ μὴ ἀcχολεῖcθαι κτλ.), μ 374 (ad p. 113, 5^a, post ea quae ad l. 12^a edidimus), ψ 3; α 214 (v. ad p. 10, 1), β 1 (p. 25, 7 sqq.). 380 (ad p. 30, 17 sqq.), δ 612 (p. 48, 16 sqq.).

4) Cf. λ 18 (edit. p. 102, 11): προτράπηται] μεταβάλληται, ἀποκλίνῃ. διὰ τούτου τοῦ προτράπηται δοκεῖ εἰδέναι ὁ ποιητής, ὅτι ὁ ἥλιος τὴν ἑκούσιον πορείαν ποιούμενος . . . . εἰς τὸ ἐναντίον καὶ αὐτός. Haec quidem M^a; quibus M^b eadem, quae initio leguntur: προτράπηται ἀντὶ τοῦ μεταβάλλεται ⟨sic⟩, ἀποκλίνῃ, addidit.

3

Cum multis scholiis a me editis cum in Dindorfii editione tum in Ludwichii libellis academicis praeter ea quae in marginibus ego attuli codicum sigla alia quaedam adiecta sint, fore auguror qui angustioribus quam debuerim finibus me codices in usum meum adhibitos circumscripsisse existiment atque doceri cupiant, cur ubique fere, ubi apud utrumque praeter **H** codicem **PQR** adhibiti sint aut apud Ludwichium una cum codicis **E** lectionibus codicis **J**[1]) scripturae discrepantia in medium prodeat, his quidem neglectis in unis codicum **H** et **E** lectionibus afferendis acquieverim.

At re diu multumque considerata mihi persuasi, non id mihi agendum esse, ut e codicibus quotquot adessent omnibus varias Porphyrianorum scholiorum lectiones afferrem — quod si instituissem, annotationis criticae ambitus, quem nunc quoque sentio esse molestiorem, in immensum crevisset, atque ita quidem ut vix quicquam inde fructus hac opera digni redundavisset —, sed ut variarum codicum stirpium optimos quosque seligerem, quibus, reliquis earundem familiarum libris, quippe quorum aut propter aetatem aut propter alias causas minor esset auctoritas, neglectis, in omnibus iis quae exhiberent scholiis ducibus uterer. Atque ut numquam me paenitebit, quod cum P et R tum Q codicibus excutiendis operam navavi diligentem, neque locis nonnullis pauca quaedam e P et Q afferre dubitavi, ita omnia, quaecumque in iis a codice H discrepant, afferre — id quod supra iam (p. 146), ubi de E et Vd codicibus agebamus, inter quos similis atque inter H et Q vel, quod propter aetatem verius est, inter H et P codices intercedit condicio, significavimus — non solum supervacaneum, sed perinde est ac si opus laboris taediique plenissimum, quod ipse subieram, ut investigarem, quisnam huius stirpis codex ceteris praestaret, legentes denuo suscipere iuberem. Idem autem in **J** Ludwichii codici E simillimum a nobis non collatum cadit, atque eo magis, quod ipse Ludwichius, qui eum *aliquotiens* tantum *inspexit*, eum *rarissime* aliquid novi praebere profitetur (progr. I, p. 3).

Quo enim — id quod pace viri doctissimi diligentissimique dixerim, qui codicum copiis nisus uberrimis Odysseae scholiorum editionem adornare instituit eaque ratione, quam in Programmatis iis, ἀκριβείας plane stupendae speciminibus, ad quae totiens recurri, nobis proposuit, exsecuturus esse videtur —, cum nullus esse videatur Homericorum carminum codex scholiis glossisque instructus, in quo iis quae e vetustiore libro describebat de suo ingenio non addiderit quaedam librarius aut emendaverit (egregie enim falleretur, si quis aut pro temporibus illis eos doctos fuisse homines aut esse certe sese existimavisse negaret): quo, inquam, duceremur, nisi ea, quae in usum non eorum tantum qui in hoc campo carduorum quam frugum pleniore habitant sed omnium quicumque antiquis litteris curam impendunt non vulgarem paramus, angustioribus finibus circum-

1) Codex est Vatic. gr. 1320, chartaceus, saec. XIV et XV a pluribus manibus scriptus.

scriberemus? Constat quidem inter doctos (cf. E. Maass, Schol. Townl. I, p. XVIII), Iliadis scholia e Dindorfii Townleianorum a Venetorum (B) scholiorum editionis separandae consilio vitium traxisse irreparabile; at si quis in Venetorum editione praeter huius codicis et codicis Leidensis discrepantiam — quamquam ad scholia a librario qui textum scripsit codici appicta neque Leidensia forsitan afferenda sint (v. Herm. XX, p. 380 sqq.) — omnes etiam quas Harleianus 5693[1]), Scorialensis, Mosquensis praebent varias lectiones conferendas esse existimaret[2]), magnopere equidem refragarer; sed magis etiam intercederem, si quis ex aliis codicibus his inferioribus variae lectionis ambitum augere vellet. Idem in alterius carminis scholiorum codices, quos quidem unam recensionem cum fide reddere appareat, cadere contendo.

At hercle ii, qui meum consilium aut de Odysseae scholiis aut — quod non prorsus esse idem concedendum est — in Porphyrii certe quaestionibus edendis non improbabunt, suo iure postulabunt, ut non solum HPQR (de **E** et **Vd** enim supra iam egimus, p. 146) unius codicis archetypi reddere recensionem, sed etiam Harleianum ceteris praestare evincam.

Et de **R** quidem codice (Laur. LVII, 32) eos, qui quae in Hermae vol. XXII, p. 300 sqq., cum de universa eius indole tum de condicione exposui, quae ei cum codice Q et Didymi quae vocantur scholiis intercedat, legerint — utrimque enim scholia in eum congesta manaverunt —, facile adsentientes habebo; neque Ludwichius, progr. I, p. 3, dissentire videtur, ut mireris sane, eum in scripturae discrepantia afferenda ei locum concessisse. Ad **Q** autem codicem (Ambr. Q 88 sup.) quod attinet, me olim, priusquam Harleianum librum ipse manibus trivissem, erravisse, cum suspicarer, scholia eius ex hoc ipso transcripta esse (Herm. XXII, p. 369. 70), facile intellexi. Etenim non solum **H** quae codici Q[3]), sed etiam **Q**, etsi multo pauciora, quae alteri desunt habet; in ipso autem scholiorum initio quam maxima est discrepantia, si quidem iis quae in Harleiano ibi legi supra (p. 141) significavi non eadem respondent, sed

---

1) Codex, de quo breviter egit Thompson, Classical Review II, p. 103, chartaceus est, formae maximae, scriptus, ut mihi quidem videbatur, saec. XV exeunte (sec. Thompsonum „*circa A. D. 1400*"); inscriptum ei est et „*Res Gasparis Volaterrani Apostolicae sedis protonotarii*" et „*Antonii Seripandi et amicorum*". Iliadem inde a f. 23 usque ad f. 303 continet.

2) Cf. quae Prolegg. Il. p. 357 monui; ubi non dissimulavi, in Quaestionibus illis edendis Etonensis codicis a Noehdeno collati lectionibus afferendis supersedere me potuisse. Ceterum pro eo quod ibi dixi „*in omnibus conferendis frustra tempus tereretur*" dicere debui, in omnium lectionibus afferendis frustra operam consumi; nam vel ex Harleiano codice in scholiis Porphyrii nomine inscriptis Londinii collato effeci, schol. Θ 2 perperam a me omissum et apud Bekkerum et apud Dindorfium recte ad eum auctorem referri.

3) Quod l. c., p. 370, huius rei explicandae causa verbis Crameri notisque ab eo paucis quibusdam scholiis adiectis deceptus attuli, haec scholia codici H *recentiorem aliquanto manum* appinxisse, id codice ipso inspecto nihili esse statim intellexi. Eadem enim manus, si a paucis quibusdam scholiis a scriptore textus exaratis discesseris, omnia paene scholia codici intulit (cf. supr. p. 142).

duplex, ut in Herm. vol. XXII, p. 302. 3, attuli, scholiorum argumentorumque series adest. Primo enim loco Q argumenta a Dindorfio p. 7, 5—19 edita, tum scholium de v. ἀνήρ notione (= p. 8, 13 — 9, 5 D.) habet, quod statim quaestione (= p. 9, 16 sqq. D.; p. 1 sqq. a nobis edita) de v. πολύτροπος instituta excipitur; subiunguntur duo scholia, haec quoque de v. ἀνήρ variis notionibus agentia (v. Herm. l. c., p. 302, 1). Tum iterum argumentum, sed versibus conceptum (πρὸς τὴν Καλυψὼ Ζεὺς Ὀδυσσέως χάριν πέμπει τὸν Ἑρμῆν κτλ.), quod codicis H initio legitur, tituli (et Ὀδυσσέως ἄλφα Ὁμήρου ῥαψῳδίας et ἄλφα θεῶν ἀγορὴ κτλ.), et post haec omnia demum scholia secundum versuum ordinem disposita. Etiam sub finem scholiorum ad ψ extr. pro iis, quae in Q (f. 263ᵇ) leguntur (c. l. ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον): οὐ καλῶς ἠθέτησεν Ἀρίσταρχος τοὺς γ' καὶ λ'· ῥητορικὴν γὰρ πεποίηκεν ἀνακεφαλαίωσιν καὶ ἐπιτομὴν τῆς Ὀδυσσείας: ~ μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν κτλ. (= p. 3 sqq. D. fere), H (f. 142ᵇ, ad v. 310, s. l.) haec tantum habet: ῥητορικὴν ἀνακεφαλαίωσιν πεποίηται τῆς ὑποθέσεως, omissa epitome illa carminis. Et hoc quidem loco ut initio libri α (cf. Herm. l. c. p. 303) codicem M ad cod. Q rationem proxime accedere lectionum huius codicis periti facile perspicient.

Sed, ut largiamur his locis pauca quaedam e libro codici Marciano simillimo in cod. Q influxisse, longe plurima quae in hoc leguntur scholia ita comparata sunt, ut, etiamsi ex ipso Harl. non sint derivata, tamen artiore quodam vel artissimo cum eo vinculo contineantur.

An casu factum esse dixeris, quod inter scholia et glossas a Ludwichio ad α 1—309 publici iuris facta, si a schol. v. 1 de v. ἀνήρ variis notionibus agente, cuius peculiarem quandam esse condicionem modo significavimus, discesseris, vix quicquam occurrat, quod Q habeat, H non habeat? Duodecim tantum glossulas easque satis futtiles, quas alter codex habet, Harl. omittit: α 6: ὣς ἀντὶ τοῦ ὅμως, 14 (ad δῖα): σεμνή, 79 (ad ἀέκητι): χωρίς, 130 (ad λῖτα): καταπετάσματα ἢ λεπτὰ περιβόλαια, 141 (ad ἀείρας): συναθροίσας, 148ᵃ (ad νώμησαν): διεμέρισαν, 190 (ad ἀπάνευθεν): πόρρωθεν, 225 (ad δαίς): εὐωχία, 242 (ad γόους): θρήνους, 243 (ad κάλλιπεν): κατέλιπεν, 257 (ad τὰ πρῶτα): κατ' ἀρχάς, 271 (ad νῦν): δή, quibus si ex iisdem scholiis addere iuvabit, quae non prorsus iisdem, sed similibus verbis concepta in Harl. leguntur, non multo maiorem efficies numerum. Sunt autem haec: α 10 (ad τῶν ἁμόθεν γε): ἀπὸ τούτων τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσέα πράξεων (H: τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσέα ὁπόθεν θέλεις πράξεων ἀπό τινος μέρους ἀρξαμένη διηγοῦ ἡμῖν), 17 (ad τῷ οἱ): τῷ χρόνῳ (H: ᾧ τινι, ἤγουν τῷ χρόνῳ), 49 (ad φίλων ἄπο): μακράν (H: μακρόθεν), 120 (ad δηθά): ἐπιπολύ (H: ἐπὶ πολὺν καιρόν), 145 (ad κλισμούς): τὰς καθέδρας (H et alter. schol. Q: κλισμοὺς τὰς καθέδρας λέγει ἐκ τοῦ κλίνεσθαι ἐν αὐταῖς τοὺς ἀναπαυομένους), 152 (ad ἀναθήματα): κοσμήματα (H et alter. schol. Q: τῆς εὐωχίας τὸ κόσμημα· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοῖς θεοῖς ἀνατιθεμένων), 157 (ad ἄγχι σχών): πλησιάσας ἐγγὺς εἰς τὸ οὖς (H: ἐγγὺς εἰς τὸ οὖς κύψας), 238 (ad τολύπευσεν): εἰργάσατο (schol. H, quod Q om., inc.: κατειργάσατο, μεταφορικῶς κτλ.); 271

(ad ἐμπάζεο): ἀντὶ τοῦ ἐπίνοιαν ποιοῦ (H: ἀντὶ τοῦ μνείαν ποιοῦ), 278 (ad ἔοικε): ἁρμόζει (H txt. iam notaverat προσήκει). Ad v. denique α 215: μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι, quod in Q legitur γρ.' τέ με alteri codici adscribi non potuit, si quidem textus eius μήτηρ μὲν τέ με φησὶν habet (v. Homeri Odyss. ed. Ludwich, p. 11).

Atque ego quoque, dum Porphyrianis scholiis indagandis intentus codices et Harleianum et Ambrosianum perlustro et multa praeter ea notatu digna quae videbantur confero, in admodum pauca incidi, quae cum Ambrosianus habeat Harleianus omisit. In quibus Porphyriana sunt nulla; ex alius autem originis scholiis praeter ea, quae supra attuli, certo spondere possum unum θ 581, si quidem verba a Dindorfio p. 402, 13—15, edita in Ambrosiano f. 98ᵃ legi mihi constat; reliqua, quae iam afferam, ut in Harleiano frustra quaesivi, ita in altero codice, quoniam momento carere mihi videbantur, conferre neglexeram, ut facile fieri posse concedendum sit, ut nonnulla eorum ibi quoque desiderentur; sunt autem haec[1]): β 300 (p. 106, 19 D.), γ 267 (144, 8). 309 (149, 27). 450 (163, 22), δ 277 (201, 10. 11). 378 (208, 24). 418 (212, 7). 621 (224, 15). 824 (238, 26), ε 253 (267, 19), ζ 8 (294, 17—19). 42 (297, 14), η 115 (335, 5). *206 (342, 28), θ 517 (397, 16). 529 (398, 32), ο 403 (617, 5), ρ 352 (646, 13), φ 46 (697, 24), χ 192 (710, 22). Quem numerum, si modo omnia in Q adsunt neque nonnulla ex iis tamen inter Harleiani copias saepe largissimas alicubi delitescunt, non multo esse augendum, scholia libri α a Ludwichio edita fidem faciunt; Dindorfio autem plurimis scholiis PQ tantum litteras neque etiam H adicienti qui fidem habuit de Karajan (l. c. p. 284, 4; 285, 1) de horum scholiorum condicione egregie falleretur necesse fuit.

Iam cum concedam dubitari posse, utrum scholia illa in codice H omissa, inter quae paucissima alicuius momenti sunt (γ 267. 309, ε 253, ζ 8. 42, φ 46), alteri fonti atque reliqua libri Q scholia debeantur (cf. p. 157), an, cum in eodem quo illa fuissent codice archetypo, ab Ambrosiani librario transcripta, ab altero neglecta sint, in iis quae in utroque leguntur, si a paucissimis quibusdam scholiis ad ipsum initium carminis[2]) pertinentibus discesseris, unam utrumque codicem exhibere recensionem apparebit.

Etenim — quoniam codicum in scribendi erroribus consensum communis originis certissimum esse indicium inter omnes constat — non solum (ut in Herm. vol. XXII, p. 369. 70, attuli) α 389 (spr. ad p. 23, 17) κατέχειν pro τυχεῖν, κ 242 (p. 464, 23 D.) παντός με ⟨pro παντός μοι⟩ ὕλης μελιηδέα καρπόν, λ 521 (p. 518, 3 D.) κήνειοι οἱ συγγενεῖς, π 175

1) Consulto annotatiunculas velut Q ad δ 453 (p. 220, 8): γρ.' οὕτω omisi; his enim locis H id, quod alter codex cum textu suo confert, ipse in textu habere solet. — Etiam schol. ρ 555 Q: πεπαθοίης] ἀντὶ τοῦ πέπονθας, omisi, quoniam H, quantum e La Rochei editione concluditur, πεπαθυίῃ in textu habet, ita ut tali notae locus non fuerit.

2) Dubito nunc, an ad quaestionem α 1 codicis Ambrosiani lectiones multo magis cum Marciano quam cum Harleiano codice congruentes afferre debuerim.

(p. 627, 7 D.) ὤλεcε pro ὀλέcῳ etiam in Harleiano leguntur[1]), sed etiam cum verbo ἔγραψε omni sensu carente illo, a quo quaestio μ 26 (p. 110, 9) in Ambrosiano incipit, compendium alterius codicis satis accurate a Cramero (A. P. III, p. 477, 22) redditum, quod quin eodem modo accipiendum sit nemo dubitabit, quam maxime congruit. Quibus locis, ne longus sim, pauca tantum, sed quae ad rem probandam idonea sint, neque ex omnibus libris, sed e β — η tantum petita addam: β 52 (Porph. p. 42, 9): Εὔμαιοc κατηγορᾶτο <pro κατηρᾶτο> τῇ δεcποίνῃ λέγων· ὡc ὤφελλεc <pro ὤφελλ'> Ἑλένηc <-ην Q> ἀπὸ φῦλον ὀλέcθαι, β 63 (p. 27, 12): καὶ τὴν πάλην <pro ἀπειλήν>, ibid. (p. 27, 16): βαcιλέωc ἀδικοῦντοc <ἀτυχοῦντοc vel sim.> τὲ ἅμα καὶ ἀδικουμένου, δ 52 (p. 44, 1): cυγχωρεῖν δ' <pro cυγχωρεῖ. — om. δ' Q> ἡμῖν, ibid. (p. 44, 12): ἐπιοῦcα <ἀπιοῦcα>, ibid. (p. 44, 17): οὐχ ἧττον ὧν κατορθοῖc <κατορθοῖ> ἐν οἷc λέγει, δ 477 (p. 47, 7): ὅcτιc ἐπ' ἤματι πέcca <pro πέcεν>, ibid. (p. 47, 11): καί cφιν Διὸc ὄμβρον <ὄμβροc> ἀέξει, ibid. (p. 48, 1): Ζηνόδοτοc <Ζηνόδωροc> δὲ διιπετῆ τὸν διαυγῆ ἐκδίδωcι <ἀποδίδωcι>, δ 636. 37 (p. 48, 18): μὴ δυνάμενοc χρήcαcθαι αὐταῖc <ἐν add. rel. codd. praeter P, de quo v. infr.> Ἰθάκῃ· ἀγνοοῦcιν <δὲ add. rell.> ὅτι, ε 334 (p. 58, 8) lemm. θεὸc αὐδήεcca <pro βροτόc, quod est in textu utriusque codicis>, ibid. (p. 57, 5): ἐπὶ δὲ τῆc Ἰοῦc <ita quidem H; Q, quod perinde est, Ἠοῦc, pro Ἰνοῦc> αὐδήεcca, η 53 (p. 65, 5) c. l. δέcποιναν μὲν πρῶτον <pro πρῶτα, quod text. utriusque codicis habet> κιχήcεαι, ibid.: μητρὸc ποτὶ γούναcι χεῖραc βαλεῖν <pro βάλλειν>· κιχήcεαι οὖν ἱκετεύειc <pro ἱκετεύcειc>, η 64 (p. 65, 13): τὸ γὰρ ἄκουρον οὐκ ἐκδεκτέον παῖδα <pro ἄπαιδα>, ἀλλὰ οὐκ ἔχοντα κοῦρον, ὅ ἐcτιν ἄρρενα <om. παῖδα>, η 105: ἠλακάτη τετάνυcτο ἰοδνεφὲc ἦροc <pro εἶροc> ἔχουcα, η 225 (p. 68, 9): ὡc παρὰ Μενάνδρῳ cμικρύνηcιν <pro Cμικρύνηc ἐν> Ἐπιτρέπουcιν· ὃ δ' ἐπεὶ ὅ cφιν <ita H; Q: ὃ δ' ἐπεὶ όc φηcιν, pro ὁ δὲ Πῖόc φηcιν>, η 313 (p. 71, 13): εἰc τὴν ἀρετὴν ἣν <pro τὴν> ἀπὸ τῆc ὄψεωc. Neque huc referre dubito, quod lemma corruptum ἄνδρεc <pro ἀνδρῶν> φίλοι υἷεc, quod ad β 51 alteri scholiorum Porphyrianorum (edit. ad p. 26, 12 sqq.) codicis H praemittitur, in codice Q idem alteri eorum (= H p. 26, 5 sqq.[2])), quod solum habet, praefixum est.

Et haec quidem, quae modo attuli, Porphyriana; ex aliis autem scholiis addere iuvat γ 296 (p. 148, 5 Dind.): προηκούcαιc εἰc θάλαccαν πέτραιc περιβάccacθαι <pro περιαράccεcθαι vel. sim.> τὰ κύματα, δ 84 (p. 181, 11): Cηιδονίουc <pro Cιδονίουc> τοὺc κατὰ τὴν Ἐρυθρὰν μετοικήcαντac Φοίνικαc, ibid. (p. 182, 4): Αἰθίοπαc θ' ἱκόμην καὶ <om. Cιδονίουc> Ἄραβαc <om. τε>, δ 285 (p. 202, 8): ἄριcτον νῦν οὕτωc <pro οὐ τῷ> ἀξιώματι ἀλλὰ τῇ ἀνδρείᾳ φαcίν <pro φηcίν>, δ 477 (p. 215, 19): πέπυcθαι <sic uterque> ταῦτα φάcκοντεc ἀπὸ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν <pro ἱερέων>, ε 334 (p. 277, 28): Ἰνὼ μὲν ὅτε ἄνθρωποc ἦν, ὅτε δὲ ἀπεθέωτο <pro ἀπεθεώθη vel ἀπετεθέωτο>, ε 337

1) Hoc tamen loco etiam schol. Vind. idem vitium traxit.

2) In codice H huius quidem scholii lemma desideratur.

(p. 279, 19): αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσετο (H; Q, nisi erravi, ἐδύσατο) κώδινοντα ⟨H; Q autem κώ δίνοντα, pro κυμαίνοντα⟩, ζ 163 (p. 307, 27): ὡς τὸ νέον ἠβώωτο ⟨pro ἠβώωντα⟩. Neque illud omittendum, in utroque codice scholio β 132 (p. 93, 14—16) in fine verba μύθον ⟨sic⟩ ἐνίψω omni eo loco sensu carentia adhaesisse.

Alterum argumentum, utriusque codicis scholia unum archetypum summa cum fide reddere, in ea re positum est, quod scholia eorum, quamvis necessario inter se vinculo non contineantur, saepe prorsus eodem modo disposita sunt. Cuius rei, ne in describendo longus sim, quinque exempla, servatis[1]) utriusque libri scribendi erroribus, apponam:

δ 10—12

H f. 19^{b}	Q f. 39^{a}
υἱέι δὲ Σπάρτηθε. οἱ νεώτεροι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενέσθαι αὐτῇ Κόρυθον ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατος. ἐκ δούλης. αὕτη, ὡς μὲν Ἀλεξίων, Γῆρι[2]), ὡς δὲ ἔνιοι θυγατῆρις, θυγάτηρ Ζευξίππης· ὡς δὲ ὁ τῶν Νόστων ποιητὴς γέ τις δούλης κύριον, φησὶ δὲ μηδέποτε λέγειν τὸν ποιητὴν θεράπαινα· διὸ καὶ τὸ εἰσόκεν ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὃ δούλην ἀθετοῦσιν.	υἱέι δὲ Σπάρτηθεν. οἱ νεώτεροι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενέσθαι αὐτῇ Κόριθον ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατος. ἐκ δούλης. αὕτη, ὡς μὲν Ἀλεξίων, Γῆρι, ὡς δὲ ἔνιοι θυγατῆρες, θυγάτηρ Ζευξίππης· ὡς δὲ ὁ τῶν Νόστων ποιητὴς Γέτης δούλης κύριον, φασὶ δὲ μηδέποτε λέγειν τὸν ποιητὴν θεράπαιναν· διὸ καὶ τὸ εἵ σε κεν ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὃ δούλην ἀθετοῦσιν.
ἐκ δούλης. οἱ μὲν κύριον τὸ Δούλης, οἱ δὲ Τηριδάης· Τηριδάη γὰρ τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα. Ἑλένης δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον. πιθανῶς, ἵνα ἐπὶ πλεῖστον ἀκμάσῃ, ἢ ἵνα ἐξ Ἀλεξάνδρου Κόρυθον ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατον γενεαλογοῦσιν.	ἐκ δούλης. οἱ μὲν κύριον τὸ Δούλης, οἱ δὲ Τοριδάης· Τοριδάη γὰρ τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα. Ἑλένης δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον. πιθανῶς ἵνα κτλ. γενεαλογῶσιν.

ζ 244

f. 38^{b}	f. 74^{b}
ἄμφω μὲν ἀθετεῖ Ἀρίσταρχος, διστάζει δὲ περὶ τοῦ πρώτου, ἐπεὶ καὶ Ἀλκμὰν αὐτὸν μετέβαλε παρθένους λεγούσας εἰσάγων· Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ ἐμὸς πόσις εἴη. αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις. Ἔφορος ἐπαινεῖ τὸν λόγον ὡς ἐξ εὐφυοῦς πρὸς ἀρετὴν ψυχῆς. ἐγὼ δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἀβροδίαιτον	οἱ γὰρ ἐμοί. ἄμφω μὲν ἀθετεῖ Ἀρίσταρχος κτλ. Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ ἐμὸς πόσις εἴη. αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις. Ἔφορος κτλ. ἀβροδίαιτον

1) Iota subscriptum in utriusque codicis scholiis addidi.

2) ι manui correctrici debetur; fuerunt duae litterae, posterior sine dubio α.

H

τῶν Φαιάκων δίδωμι. καὶ ἄλλως. εἴθε τις ἐκ τῶν Φαιάκων ὅμοιος τῷ Ὀδυςςεῖ ἀνήρ μου εἴη κεκλημένος, ἢ αὐτῷ τῷ Ὀδυςςεῖ ἅδοι ἐνταῦθα μίμνειν, ἵν' ᾖ ὁ καί ἀντὶ τοῦ ἤ, ὡς ἐν τῷ ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃςι καὶ ὑςτατίῃςι βόεςςιν αἰὲν ὁμοςτιχεύει.

Q

τῶν Φαιάκων δίδωμι: + καὶ ἄλλως. εἴθέ τις κτλ.

ἢ αὐτῷ τῷ Ὀδυςςεῖ ἅδοι (?) ἐνταῦθα μίμνειν, ἵν' ᾖ ὁ καί ἀντὶ τοῦ ἤ, ὡς ἐν τῷ ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃςι καὶ ὑςτατίῃςι βόεςςιν αἰὲν ὁ. . . . τιχεύει.

f. 39[b] ζ 310 sqq. f. 76[a]

H

μητρὸς περὶ γούναςιν. ἤτοι ὡς γυνὴ γυναῖκα προκρίνει, ἢ ἐπεὶ φρονιμωτάτη παραδίδοται. καὶ ἄλλως δὲ φιλοικτίρμον τὸ θῆλυ:· Καλλίςτρατος. αἵ δ' εὖ μὲν τρεχέην. τὸ δὲ πλίςςοντο βάδην διέτρεχον, ὥςτε τὸ ὅλον εἶναι· εὖ μὲν ἐτρόχαζον, εὖ δὲ βάδην ᾔεςαν: εὖ δὲ πλίςςοντο πόδεςςι. πλίςςειν τὸ μεταφέρειν ςκέλος παρὰ ςκέλος φαςίν. οἱ Δωριεῖς δὲ τὰ βήματα πλίκας καλοῦςιν. Ἱπποκράτης δὲ κλάδος τὸ μεταξὺ τῶν μηρῶν διάςτημα· ὅθεν καὶ διαπεπλίχθαι φαςὶ τὸ περιπλέκειν τοὺς πόδας. ἐπειδὴ τοίνυν διιςταμένων τῶν μηρῶν τὸ βῆμα γίνεται, οὐκ ἀφυῶς οἱ Δωριεῖς τὰ βήματα πλίκας λέγουςι: πλίςςοντο. πλὶξ τὸ βῆμα, πλίςςοντο οὖν ἀντὶ τοῦ ἐβηματίζον. ἐπαινεῖ τοίνυν καὶ τὸν δρόμον καὶ τὴν τῶν ποδῶν κίνηςιν. + ἔςτι μὲν τὸ πλίςςειν τῶν ἅπαξ εἰρημένων κτλ.

Q

μητρὸς περὶ γούναςιν. ἤτοι ὡς γυνὴ γυναῖκα προκρίνει, ἐπεὶ φρονιμωτάτη παραδίδοται. καὶ ἄλλως δὲ φιλοικτῖρμον τὸ θῆλυ: + Καλλιςτρατος: + αἵ δ' εὖ μὲν τρεχέειν. τὸ δ' ἐπλήςςοντο βάδην διέτρεχον, ὥςτε τὸ ὅλον εἶναι· εὖ μὲν ἐτρόχαζον, εὖ δὲ βάδην ᾔεςαν. .ὖ δ' ἐπλήςςοντο πόδεςιν. πλήςςειν τὸ μεταφέρειν ςκέλος παρὰ ςκέλος φηςίν. οἱ Δωριεῖς δὲ τὰ βήματα πλίκας καλοῦςιν. Ἱπποκράτης δὲ κλάδης τὸ μεταξὺ τῶν μηρῶν κτλ.

λέγουςιν: + πλήςςοντο[1]). πλὶξ τὸ βῆμα κτλ.

f. 43[b] η 324 f. 84[b]

H

ἦγον ἐποψόμενον Τιτυόν. Ἐλάρᾳ[2]) τῇ Μινύου μίγνυται Ζεύς, δεδιὼς δὲ τὴν Ἥρας ζηλοτυπίαν ὑπὸ τὴν γῆν αὐτὴν κρύπτει, ὅθεν ἀναδίδοται Τιτυός, ὃς ἀθέμιςτος ἦν· ἠράςθη γὰρ τῆς Λητοῦς καὶ ἐτοξεύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. Ῥαδάμανθυς δὲ ἧκεν ἐποψόμενος Τιτυόν, ἢ

Q

ἦγον ἐποψόμενον Τιτυόν. Ἐλάρᾳ τῇ Μινοοῦ (?) μίγνυται Ζεύς κτλ.

Τιτυόν, ἢ

1) Correct. e πλίςςοντο.

2) ἐλάρα corr. ex ἐράρα.

H	Q
Διὸϲ ὢν ἐϲωφρόνιϲεν ἑαυτόν. φαίνονται οὖν Φαίακεϲ πληϲίον τῶν μακάρων νήϲων οἰκοῦντεϲ. ὅτι δὲ κατῴκει τὸ Ἠλύϲιον πεδίον ὁ Ῥαδάμανθυϲ ἤδη εἶπεν ὁ Πρωτεὺϲ ἐν τῷ πρὸϲ Μενέλαον λόγῳ· ἀλλά ϲ' ἐϲ Ἠλύϲιον πεδίον καὶ πείρατα γαίηϲ ἀθάνατοι πέμψουϲιν, ὅθι ξανθὸϲ Ῥαδάμανθυϲ.[1]	Διὸϲ ὢν ἐϲωφρόνηϲεν ἑαυτόν. φαίνονται οὖν κτλ. ἀλλά ϲ' ἐϲ Ἠλύϲιον πεδίον καὶ πείρατα γῆϲ ἀθάνατοι κτλ.

f. 60^{a} κ 189	f. 115^{b}
ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφοϲ. ἀγνοοῦμεν, φηϲὶν, ἐν ποίῳ κλίματι ἐϲμέν, καὶ οὐ δυνάμεθα ϲυγκρῖναι ὡϲ πρὸϲ ἑτέραν χώραν, εἰ ἀνατολικοὶ ἐϲμὲν ἢ δυτικοί. ἐλθόντεϲ οὖν μάθωμεν παρὰ τῶν οἰκητόρων, καὶ οὕτωϲ τὸν ἐπὶ τὴν πατρίδα πλοῦν ποιηϲώμεθα. ἐκ τούτων δὲ ἐκτετοπιϲμένη φαίνεται ἡ πλάνη τοῦ Ὀδυϲϲέωϲ: ἄλλωϲ· ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν. ἄλογον ἐϲτὶ τὸ τοὺϲ ἑταίρουϲ ἀθυμίᾳ περιβάλλειν. λύεται δὲ ἐκ τοῦ καιροῦ· πρὸϲ γὰρ τὸ δεῖν ϲκέψαϲθαι τοὺϲ οἰκήτοραϲ τῶν τόπων ἥρμοττε τὴν ἀπορίαν τῶν χωρίων εἰπεῖν: ἄλλωϲ· οὐ γάρ τ' ἴδμεν. ταῦτα λέγει οὐκ ἀπορῶν, ἀλλὰ δεινοπαθῶν τοῖϲ παροῦϲιν· οὐ γὰρ ἴϲμεν, ὅπου ἡ δύϲιϲ ἢ ὅπου ἡ ἀνατολή.	ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφοϲ. ἀγνοοῦμεν, φηϲὶ, ἐν ποίῳ κλήματι ἐϲμέν, καὶ οὐ δυνάμεθα ϲυγκρίναι ὡϲ πρὸϲ ἑτέραν χώραν εἰ ἀνατολικοί ἐϲμεν <dubito de accentu> κτλ. Ὀδυϲϲέωϲ. + ἄλλωϲ: + ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν. ἄλογόν ἐϲτι κτλ. εἰπεῖν: + ἄλλωϲ. ταῦτα λέγει κτλ.

Possum multa id genus addere; sed vel haec vereor ne longa quibusdam esse videantur. Tantum autem apparuisse spero, prorsus eandem in his codicibus adesse scholiorum recensionem; quam cum multis locis fidelissime uterque servaverit, esse etiam non paucos locos, ubi archetypi, e quo pendent, lectiones aut ab alterius utrius librario aut ab aliquo eorum, qui inter hos et ipsum archetypum intercesserunt, aut consulto aut per errorem mutatae sint, non est mirandum. Iam cum negari nequeat, non Harleianum tantum, sed etiam Ambrosianum meliora quam alterum codicem praebere posse, neque quisquam miraturus sit, quod

1) Praeterea in utroque codice in eadem pagina brevius scholium exstat (c. l. Τιτυὸν γαιήιον υἱόν): ὁ Τιτυὸϲ ἦν υἱὸϲ τῆϲ γῆϲ, ὃϲ ἠράϲθη τῆϲ Λητοῦϲ, καὶ ὑπὸ Ἀπόλλωνοϲ ἐτοξεύθη. τοῦτον οὖν καὶ ὁ Ῥαδάμανθοϲ ὁ δικαιότατοϲ παρ' Ἕλληϲι κριτὴϲ ἐτιμώρηϲε πρότερον.

locis quibusdam scholiorum Q lectiones in textum recepi[1]) et initio huius disputationis Porphyrii nomini ad δ 662 ab uno Q servato nonnihil tribui (p. 138), tamen, si quidem ex iis dux eligendus erat, quem ut primarium ubique fere sequeremur, codici qui propius absit ab archetypo[2]) palmam tribuendam esse facile concedetur. In ipsis certe iis quae inde a p. 160 huc contulimus adsunt vestigia, quae in recentioris codicis scholiis nonnulla parum apte esse mutata prodant, velut quod ad δ 10—12 (p. 160), ubi post ἐξ Ἀλεξάνδρου in utroque codice verba γόνον μὴ σχῇ, οἱ δὲ νεώτεροι Ἑλένης μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου, quae E habet, excidisse apparet, H recte γενεαλογοῦσιν illud in fine scholii positum servavit, Q propter ἵνα quod praecedit in γενεαλογῶσιν mutavit; vel quod ad ζ 310 sqq. (p. 161) εὖ δὲ πλίσσοντο, quod schol. H habet, in altero codice in εὖ δ' ἐπλήσσοντο mutatum est; nam codicem e quo schol. Q transcriptum est item πλίσσοντο habuisse, inde apparet, quod sub finem scholii Q πλήσσοντο ⟨in textu huius quidem codicis ἐπλήσσοντο est⟩ e πλίσσοντο correctum est. Quam maxime autem huc pertinet schol. ε 490, ubi, cum in BETVd codicibus initio recte legatur πᾶσα οὐσία μείωσιν πάσχει, in H παρὰ οὐσία μ. π. scriptum est; quod is qui scholia Q codici appingebat παρὰ οὐσίας scribendo sanare sibi videbatur.

Eadem ratio est eorum, de quibus hic quidem agendum sit, scholiorum codicis Palatini 45 (P), qui post fata iniqua iam dudum Heidelbergam rediit. De ipso codice iis, quae a Ludwichio (progr. II, p. 3) prolata sunt, non multa habeo quae addam, nisi illud, codicem esse membranaceum, foliis 224[3]) altis 0,222^{m}, latis 0,16^{m} usque ad ω extr. Odysseam exhibere paene integram, si quidem (in f. 52^{b}) versus tantum

1) Ad p. 38, 6 sqq. monere debui, alterum illud scholium γ 341 in codice H male iis quae ad p. 37, 11 sqq. edidimus agglutinatum in Q vacuo spatio ab superioribus diremptum in ima pagina scriptum esse.

2) De scholii HQ β 107 verbis ταῦτα δὲ πρὸς τὰ μικρῷ πρόσθεν εἰρημένα, e schol. β 89, quod Q non habet (habet H) explicandis, in Herm. vol. XXII, p. 369 egi. — In scholio ν 119 (p. 116, 15) H verba quaedam, quamquam corrupte tradita erant, servavit, Q abiecit eorumque loco lacunam reliquit.

3) Praeterea hoc volumine haec continentur: f. 225^{a}—229^{b} Batrachomyomachia cum ea, quam p. 164 attuli, subscriptione, cui subiungitur: εἰσὶ δὲ οἱ στίχοι τῆς βατραχομυομαχίας σπ̄; f. 230^{a}—231^{a} ὑπόθεσις τῆς ὅλης Ὀδυσσείας post Buttmannum edita a Dindorfio, p. 3—6; f. 231^{b}—233^{a} ἑτέρα ὑπόθεσις περὶ Ὀδυσσέως, de qua vid. Dindorf. ad p. 6, 23 et nos Herm. XXII, p. 355, 1; in eodem f. 233^{a} sequitur narratiuncula περὶ Ὀδυσσέως καὶ τοῦ ἀρότρου (φασὶν ὅτι Ὀδυσσεὺς, ἡνίκα οἱ Ἕλληνες ἠνάγκαζον αὐτὸν — ἀλλὰ τὴν Ὀδυσσέως πᾶσαν ὑπόθεσιν προείπομεν), quae excipitur a versibus ὥσπερ γεωργὸς τοὺς τάχυς ⟨sic⟩ ηὐξημένους | ὁρῶν γάνος ⟨γᾶνος cod.⟩ τι λαμβάνει τῇ καρδίᾳ | οὕτως ὁ βίβλον συμπεραίνων ἐν κόπῳ. In f. 233^{b} et f. 234^{a} sequuntur tractatus tres, primus incipiens: αἱ μεθηλικιώσεις τοῦ ἀνθρώπου εἰσὶν ἑπτά, secundus (f. 234^{a}): πόσαι ἀρεταὶ τοῖς ἄρχουσι πρέπουσιν, tertius (ibid.): Ζηνοδότου Φιλεταίρου περὶ διαφορᾶς φωνῶν καὶ ἤχων (de quo vid. Creuzer, Meletem. I, p. 10); in f. 234^{b} denique a recentiore manu sententiae, ut videtur morales, admodum detritae.

ζ 224—316 desiderantur[1]), in paucis autem foliis (velut f. 19ª = γ 140—62; 49ª = ζ 12—34) aliorum librariorum, quos eidem aetati assignaverim, manus apparere. Rectissime autem nuper Ludwichius (in praef. ad Hom. Od., p. X) monuit, quod quidem ad textum attineat, inter antiquissimos huius carminis codicem habendum esse; scriptus enim est secundum versus quosdam barbaros a Ludwichio in progr. cit. publici iuris factos a Palagano quodam,

δισχίλι' ἐτάων προθεόντων ἑπτακοσίων
εἰνάτῳ ἐπὶ τοῖσδέ γ' ἔτει συνέποντι νῦ μᾶλλον,
μηνὶ ἄρ Αὐγούστῳ ἰνδικτιόνι τε τετάρτῃ,

i. e. anno mundi 6709, s. p. Chr. n. 1201. Quo de Palagano, homine ceteroquin plane ignoto, harum rerum peritiores aliquid constituere posse spero e subscriptione a Ludwichio neglecta, quam idem ille Batrochomyomachiae, quae Odysseam in codice subsequitur, in fine addidit:

ἐγράφη χειρὶ Παλαγάνου υἱοῦ Πελεγρίνου κόμητος
τοῦ ἀπὸ τῆς ἰδρούσης μηνὶ Ὀκτωβρίῳ τῆς ἰνδικτίωνος ε′ [εἰς τὴν η′ ἡμέραν] ἔτους ͵ϛψι′[2]): ∼

Quibus paullulum lucis affulget ex altera illa subscriptione; versibus enim modo ex ea allatis hi praemittuntur:

τέρμ' ἴδ' ἔλαβε μόγῳ ῥὰ ἀγάκλυτος ἠδ' Ὀδυσεῖα,
βίβλος γ', ἥντινα γέγλαφε Παλαγᾶνος χερ' ἰδίῃ,
ὃς ῥὰ μάλ' ἀσκηθεὶς ἢ πατρίδι γαία ἰδρούσῃ
Μουσάων γόνος εὐφραδέως τελέθων ἐνέφηνε.

Ego coniecerim Palaganum Hydrunto fuisse oriundum, eamque urbem, postquam in Normannorum possessionem venisset, a Graeculis frigidissime sane non Ὑδροῦς, sed ἰδροῦσα πόλις fuisse vocitatam; etiam nomina Pelegrini et ipsius Palagani Italos potius quam Graecos produnt (Palagianum castellum, ut videtur, prope Barium situm in rebus gestis anni 1023 commemoratur; v. Muralt, Essai de chronographie Byzantine I, p. 596). Sed incertiora haec esse ipse sentio.

Ut igitur in viam redeamus, scholia huius codicis praeter paucissima quaedam non eidem manui quae textum exaravisset deberi, sed aetatis esse recentioris, eorum autem, quamquam suum cuique librario vindicare opus esset difficillimum, longe plurima et gravissima aetati eidem fere, cui Harleianorum pleraque et optima quaeque deberentur, adscribenda esse, optime idem Ludwichius perspexit. Cum autem scholia id genus in codice Palatino ad unos libros δεζη adesse iam dudum inter doctos homines constet, neque aciem Buttmanni fugerit (praef. p. X)[3]) conspirare ea aut cum Ambrosianis (Q) aut cum Harleianis scholiis, pro

1) Etiam (f. 59ᵇ) versus θ 9—31 is qui textum exaraverat omisit, sed addidit eos in margine manus posterior.

2) Quae uncis inclusimus ab eadem manu litteris minutioribus addita sunt. Ceterum nonnulla in hac subscriptione per compendia scripta sunt, sed de quibus omnis dubitatio exclusa sit. — Indictio quinta est annus p. Chr. n. 1202.

3) Turbavit rem, nimium hac quoque in re Dindorfiana confisus, de Karajan, p. 280.

horum Epilegomenorum consilio in iudicio de quattuor illorum librorum scholiis ferendo eo magis acquiescemus, quod Porphyriana ad δ — η quam plurima, ad reliquas autem rhapsodias vix ullum id genus scholium[1]) codex offert.

Ut igitur quaerere omittam, utrum pauca ea scholia, quae ad δεζη Palatinus liber habet, Harleianus non habet, eidem, unde cetera Harleiana scholia manaverunt, an alteri fonti debeantur — unum est enim inter ea scholium Porphyrianum (δ 477, edit. ad p. 47), neque magni illud pretii —, tantum dico, ea scholia quae in utroque codice adsint, cum alia, quae quidem examinaverim, tum Porphyriana, dubitari non posse quin eandem scholiorum recensionem plerumque utraque accuratissime, nonnumquam ita, ut altera utra habeat quo commendetur, reddant. E scholiis certe e δ — η p. 159 sq. allatis ea quae HQ ad δ 52. 84. 285 et unum quidem ex iis (= p. 46, 19 sqq.), quae ad δ 477 adscripta habent, in codice Palatino desiderantur, ad ε 334 autem scholium, cuius in HQ lemma est θεὸc αὐδήεccα, lemmate caret; sed ea, quae in hoc quoque codice adsunt, quam maxime cum iis conspirant, si quidem ad δ 636. 37 hic quoque μὴ δυνάμενοc χρήcαcθαι αὐταῖc Ἰθάκῃ (sequitur sane ἀγνοοῦcι δὲ ὅτι κτλ.), ad ε 334 ἐπὶ δὲ τῆc Ἰοῦc αὐδήεccα, ibid. ὅτε δὲ ἀπεθέωτο, ad ε 337 αὐτὴ δ' ἂψ ἐc πόντον ἐδύcετο κώδίνοντα, ad η 53 (item c. l. δέcποιναν μὲν πρῶτον κιχήcεαι) χεῖραc βαλεῖν· κιχήcεαι οὖν ἱκετεύειc, ad η 64 οὐκ ἐκδεκτέον . . . . ⟨vac. spat.⟩ παῖδα, ἀλλὰ οὐκ ἔχοντα κοῦρον, ὅ ἐcτιν ἄρρενα ⟨om. item παῖδα⟩, ad η 225 cμικρύνηcιν et ὅ δ' ἐπεὶ ὅ cφιcιν, ad η 313 τὴν ἀρετὴν ἣν ἀπὸ τῆc ὄψεωc legitur. Neque, cum ad δ 477 (p. 215, 19 D.) Palatinus quoque πέπυcθαι et ἀπὸ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν habeat, ei rei quod πέπυcθαι ταῦτα φάcκων ei quod est in HQ φάcκοντεc praetulit multum tribuerim; gravius videri posse concedo, quod ad ζ 163 non ἡβώωτο sed ἡβώωντο, ad η 105 autem non ἦροc, sed, id quod debet esse, εἶροc legitur.

Sed accedunt alia quae satis superque demonstrent, utriusque codicis scholia eiusdem originis prodere vestigia certissima; velut quod in schol. ζ 163 (p. 307, 20 D.), quod in utroque codice id quod modo attuli scholium antecedit, initio quidem νέωc ἀνερχόμενον· ὅμοιον τῷ ὅδ' ἀνέδραμεν ⟨-με P⟩ ἐρνεικόc ⟨H⟩ vel ἔρνει ἐικόc ⟨P; B habet ἔρνει ἶcoc⟩, sub finem autem οὐ τὸν ἐπὶ τῇ Λητοῖ ἀναδοθέντα φοίνικα φαcίν ⟨om. B⟩ legitur. Adde ε 404 (Porph. p. 59, 7 sqq.): αὖε δ' ἑτέρουc ⟨pro ἑταίρουc⟩· ἰωὴν καὶ τὴν φωνὴν ἰωὴν κέκληκε· τὸ ⟨pro τὸν⟩ δ' αἶψα παραφρέναc ⟨pro περὶ φρέναc⟩ ἤλυθ' ἰωή, ε 490: παρὰ ⟨pro πᾶcα, cf. p. 163⟩ οὐcία, ζ 8 (p. 294, 16. 19 D.): ἔξω τοῦ ν̄ Ἀριcτάρχειοι ⟨om. αἱ⟩, οὐχ ὥc τινεc ἐν Cχερίῃ et ὅτι Cχερία ὀνόματι ⟨non ὠνομάcθη⟩ ἡ τῶν ⟨in uno P⟩ Φαιάκων γῆ, ζ 125 (Porph. p. 57, 15): ἐπὶ τῆc Λευκοθέαc δ ⟨pro ἣ⟩ πρὶν μὲν ἔην κτλ., ζ 221 (p. 62, 22): καὶ ἡ Ἑλένη λούειτ' ⟨an λούει τ' ?⟩ ἂν Ὀδυccέα, η 16 (p. 64, 21): πῶc οὖν

1) Quod enim in f. 70ª addito Πορφυρίου ad θ 583· legitur scholium (= p. 80, 14) manus est recentissimae.

πέμπωcι ⟨pro πέμπουcι⟩ τοὺc ξένουc, η 86 (p. 328, 13 D.): τὰc θύραc χρυcᾶc, ἵνα τὸ πρῶτον τῇ ὄψει προcποίητον ἑαυτῆc ⟨EVd: προc-πῖπτον ἐκ τῆc⟩ πολυτελεcτάτηc ὕληc ᾖ, η 126 (Porph. p. 67, 7): αἱ μὲν ψύγονται ⟨ψύχονται T⟩ αἱ δὲ τρυγῶνται, η 257 (ad p. 69, 2): ὅτι τοὺc ἐρῶνταc εἰδὼc ⟨ᾔδη T⟩ ψευδομένουc. Prorsus eadem in **H**.

Quamquam autem negari nequit, in scholiorum disponendorum ratione Palatinum librarium nonnumquam ab Harleiano paullo magis quam Ambrosianum recedere — exempli causa affero, scholia ε 334 sqq., e quibus errores quosdam utrique librario communes modo attuli, in Palatino longe aliter collocata esse quam in HQ codicibus —, tamen hac quoque in re multis locis plane inter se consentiunt; velut ex iis quae p. 160 sqq. e libris δ — η attuli ea, quae Palatinus quoque habet[1]) (ζ 318[2]) sqq. et η 324), non solum mire cum iis conspirant, sed etiam prorsus eodem modo coniuncta leguntur. Ex aliis, quae multa afferre possum, ne longus sim, unus sufficiat locus, ζ 321; duo enim scholia prorsus eodem modo in codicibus H et P coniuncta sunt: καὶ πῶc ἀχλὺν ἐπιχέει τῷ Ὀδυccεῖ Ἀθηνᾶ ἅπαξ ἑcπέραc οὔcηc; τὸ δύcετο οὖν πρὸc δυcμὰc ἀπέκλινεν: — ἤγουν πρὸc δυcμὰc ἀπέκλινεν· ἡμέραc γὰρ ἔτι οὔcηc εἰcέρχεται Ὀδυccεύc, παρὸ καὶ ἀχλὺν αὐτῷ καταχέει.

Quid multa? Palatina in libros δεζη scholia longe plurima non minus quam Ambrosiana Q eandem atque Harleiana recensionem reddunt[3]) atque et ipsa nonnumquam habent quo alteris praestent. Quamvis autem eo nomine Ambrosianis superiora sint, quod librarius qui ea exaravit Harleiano suppar est, tamen ut in quattuor libris eum, quem in reliquis ut huius recensionis ducem primarium secuti sumus, deseramus inque alterius castra transfugiamus nemo opinor suadebit, atque eo minus, quod Porphyriana paullo plura, quam in altero codice adsunt, Harleianus habet.

Atque haec quidem de HPQ scholiorum condicione. De *reliquis* autem huius editionis *subsidiis criticis* paucissima restant dicenda.

Quod enim scholia minora quae vocant, quae quidem codex *Venetus* 613 (**M**) exhibeat, ex hoc uno codice, non addita aut editionis Aldinae (Venet. 1528) aut Dindorfianae vulgatorum (V) scholiorum lectionis discrepantia, edidi, vel ii, qui consilium meum, de quo p. 155 exposui, non amplectentur, non improbabunt, si meminerint, quam incertum adhuc de codicum eorum lectionibus iudicium nostrum fluctuet (cf. *Ludwichii* progr. I, p. 4, et IV, p. 3). Nonnulla eorum e codice *Vindobonensi* 56

1) Quae ad δ 10—12 edidimus scholia Palatinus non habet; cum in textu eius versus ζ 224—316 desiderentur (v. p. 163 sq.), *scholiis* quoque in HQ ad ζ 244 congestis caret.

2) Cur verba de ζ 310 agentia, quae HQ praemittunt, omissa sint, ex iis quae in superiore nota attulimus intelligitur.

3) Dignum est quod h. l. afferatur schol. ζ 106. In quo id quod Harl.
λέγουσιν
habet: τινὲς δὲ ἀγρόνομοι νέμουσι in archetypo fuisse videtur; alterum (νέμουσι) in *Palatinum* (in eodem antea per errorem ἀγρονόμοι scriptum erat), alterum (λέγουσιν) in Ambrosianum transiit.

(**Vb**) addidi vel adesse in eo significavi; plura ex eo afferre consulto neglexi, quippe qui aeque atque Ludwichius, quem de hoc codice vid. in progr. I, p. 3, mihi persuasissem, librum admodum exigui esse pretii; quod idem in ea eiusdem scholia cadit, quae inter „*minora*" edi non solent.[1]) Quod autem in paucissimis quibusdam, quae ex his recepi, codicum subsidio plane destitutus eram, non gravatus sum neque gravabitur, qui quantulum eorum in Porphyrianis sit momentum perspexerit. — De codice Marciano cl. IX, 4[2]), cui longam quaestionem ad π 188 editam debemus, vid. quae in Indice philol. XVII, p. 446, 1 attuli.

Caput secundum.

Cum in Prolegomenis Quaestionum ad Iliadem pertinentium satis docuisse mihi videar, Porphyrio intercedente quicquid ex ἀποριῶν Homericarum solutionum collectionibus in scholia transiisset eo pervenisse neque ullum, quo ad alteram id genus scholiorum duceremur originem, adesse vestigium — quamquam scholiis quibusdam diversae indolis quaerendi formam extrinsecus additam videri posse non negavi (Prol. p. 463 sqq. et infra cap. III) —, Odysseae autem scholia (qua de re initio superioris capitis egimus), si ab ea re discesseris, quod multo magis sunt decurtata, eandem quam alterius carminis scholia originem prodant, acta ageremus, si hic quoque exponeremus, quot locis praeter eos, quos p. 137 sqq. attulimus, de origine singulorum argumentis constaret certissimis. Quod ut locis quibusdam omitti non debet, ita — si modo novas res indagaturos nos esse speramus quae momento non careant — nunc id potius agendum est, ut quid ex huius carminis quaestionibus, quippe quae nunc demum ea qua par est diligentia examinari possint, de Porphyriani operis indole deque auctoribus quos in usum suum adhibuerit possit effici quaeratur.

1.

Ad Ζητήματα igitur Vaticana quod attinet, quae, quoniam iis potissimum nixi quidnam auctoritatis Πορφυρίου illi tot Iliadis scholiis adscripto tribuendum esset effecimus, pro fundamento quasi habenda esse Reliquiarum editionis nostrae in Prolegomenis Iliadis (p. 340) pronuntiavimus, de Ζητ. κγ', quod scholiorum ad instar decurtatum esse ibidem (p. 346) iam suspicati eramus, nunc, cum de codicis **T** auctoritate longe

---

1) Quod cod. S Dindorfii (Paris. 2894) prorsus neglexi post Ludwichii (progr. III, p. 3 sqq) iudicium nemo mirabitur. Quod enim initium scholii cuiusdam e quaest. Vat. α' excerpti (v. ad Iliad. p. 282, 4 sqq.) melius quam M (quem v. ad p. 30, 17 sqq.) servavit, sine ullo est momento.

2) Codicem eundem esse, quem Nauckius in Porphyr. Opusc. edit. altera Hercherum secutus Marcian. 211 dixit, optime demonstravit Ericus Bethe, Phil. N. S. I, p. 554.

aliter atque abhinc octo annos iudicem, ita me statuere, ut scholium in eo codice ad ε 182 servatum longe propius ad ipsam Porphyrii quaestionem accedere concedam, eo loco iam (ad p. 52, 1 sqq.) monui. Cum ceteris libelli Vaticani quaestionibus ea re quam maxime congruit, quod locus inter eos habendus est, in quibus ἀγνοεῖταί τι τῶν κατὰ τὴν φράσιν (Praefatio ad Anatolium, p. 281, 11); Stoica autem, cuius doctrinae vestigia in difficultate certe eo loco mota repperisse mihi visus sum, non solum in ceteris Porphyrii quaestionum librorum reliquiis, sed etiam in ipso primo eorum libro, quem cod. Vaticanus servavit, comparent (v. Prolegg. p. 399 sq.).

At non est Porphyrii ipsius primus ille zetematum liber Anatolio inscriptus, sed a grammatico aliquo consarcinatus, ita ut non sit, cur h. l. scholium T ε 182 a Vaticanis quaestionibus non abhorrere probare studuerim. Audio; neque neglexi A. Roemeri, quaestionum Porphyrii Iliacarum a me editarum censoris candidissimi de hac re iudicium (Ann. philol. 1885, p. 24 sqq.) ea qua digna sunt quae vir doctissimus profert religione perpendere. Roemerus igitur ad Noehdeni Heyneique, quos refellisse mihi visus eram, sententiam (Prol. Il. p. 340—45) proxime accedens, etsi non iisdem ductus est rationibus, posuit, Quaestiones Vaticanas a grammatico aliquo non e codicibus utriusque carminis scholiis ornatis — quae Valckenaerii fuit sententia —, sed ex ipso Porphyrii ζητημάτων Corpore excerptas esse, ita ut quaecumque enuntiatis aut verbis difficilibus intellectu vel prave intellectis melius intellegendis inservirent seligeret primumque Quaestionum librum esse iuberet; de praefatione Anatolio inscripta non constare utrum a grammatico illo ficta an e meliore et ampliore ipsius Porphyrii Corporis praefatione esset excerpta.

Huic dubitationi etiam rem spectanti satis gravi — quamquam etiam si recte sese haberet, vis argumentorum e libello Vaticano petitorum, Porphyrii nomini tot scholiis adscripto fidem habendam esse summam, non infringeretur — ut nunc demum respondeam inde factum est, quod non prius quam Odysseae codices et excussissem et quaecumque inde redundassent Porphyriana diligentissime examinassem δευτέρας φροντίδας promendas esse existimabam. Nunc autem fatendum est, nihil quod quidem huc pertineat[1]) novi inde afferri posse; ita ut Roemero assentiendum esse videri possit.

Sed vereor ne difficultates, quae non adsint, vir doctissimus viderit. Etenim quod miratur, quaestiones per solos Homeri codices propagatas plerasque a Vaticanis adeo discrepare, ut, nisi de origine earum codicum auctoritate constaret, Porphyrio abiudicandae esse viderentur, ego de discrepantia illa, quae me non fugerat, ita statueram et nunc quoque

1) Verba, quibus Ζητ. θ' in codice H finitur: οὕτως ἐβουλόμην τὰς Ὁμηρικὰς λέξεις καὶ τοὺς ἐξηγητὰς σκοπεῖσθαι καὶ τοὺς τοῦτον τὸν τρόπον ἐξηγησαμένους ἀποδέχεσθαι, quae neque ipsius Porphyrii sint et inter τοὺς ἐξηγητὰς et quaestionis cui subiecta sunt auctorem aperte distinguant, contra Valckenaerii sententiam afferri posse, in Prolegomenis Iliadis iam monere poteram.

statuo, ut reliquorum Porphyrii librorum, quorum quaestiones in scholiorum tantum codices transierint, aliam atque primi libri in Vaticano codice servati fuisse indolem contendam. Quo ipsius Porphyrii praefationis ad Anatolium datae verba ducunt; dicit enim (p. 281, 7; integra autem verba apponam, quoniam eo loco parum apte me distinxisse doleo): πειράcομαι τά τε ῥηθέντα ποτὲ ἀνενεγκεῖν τά τε πάλιν ὑποπεcόντα προcθεῖναι, τὰc μὲν μείζουc εἰc Ὅμηρον πραγματείαc ὑπερτιθέμενοc εἰc καιρὸν cκέψεωc τὸν προcήκοντα, ταυτὶ δὲ οἷον προγύμναcμα τῶν εἰc αὐτὸν ἀγώνων· ἐν οἷc ἀγνοεῖται μὲν πολλὰ τῶν κατὰ τὴν φράcιν, λανθάνει δὲ τοὺc πολλοὺc τῇ δοκούcῃ ἐπιτρέχειν τῶν ποιημάτων ὁλοcχερεῖ cαφηνείᾳ προcέχονταc κτλ. Quae verba, quamvis male interpunxerim, numquam aliter intellexi nisi ut ἐν οἷc ad ταυτί relato dicere Porphyrium ponerem, se ut prolusionem quandam curarum poetae impendendarum haec proferre, in quibus res inessent κατὰ τὴν φράcιν male vel non satis accurate intellectae, licet plurimi (de verborum τῇ δοκούcῃ κτλ. interpretatione v. p. 171) id non sentiant.

Quod si dum haec ad Anatolium scribit Porphyrius nondum opus tanti ambitus, quanti Quaestionum ab eo collectarum opus exstitisse consentaneum est, certis finibus circumscripserat, postea autem, cum difficultatum propter res a poeta tractatas eiusve rerum instituendarum rationem a philosophis, sophistis, grammaticis motarum solutiones colligere coepisset, libris, quibus has mandaverat — trium certe librorum prooemia in quaestionibus ad I 356 (p. 141, 17), K 252, Y 67 sqq. adscriptis servata esse videntur; cf. Prolegg. p. 370. 403. 421 —, prolusionem illam ut primum librum adiunxit praemisitque, equidem non perspicio, cur — id quod eum neglexisse Roemer, p. 25, miratur — de variis ἀποριῶν generibus earumque solvendarum variis rationibus Anatolium sibi instituendum esse existimare debuerit.

Integerne an decurtatus libellus Vaticanus haec tempora viderit, nunc non magis mihi constat quam cum Prolegomena Iliadis (p. 351) scribebam, quamquam huc magis nunc inclino, ita ut quaestiones quasdam de rebus κατὰ τὴν φράcιν perperam tractatis agentes in scholiorum codicibus obvias (velut γ 151, η 104. 126) ex eodem libro primo fluxisse existimaverim. Sed de hac re utcumque alii statuent: tantum contendo, in Vaticanis quaestionibus nihil adesse, quod cum consilio illo, quod in iis secuturum se esse Porphyrius professus sit, pugnet. Roemeri enim in eo offendentis, quod in ζητ. ε′ (a nobis Iliad. p. 125, 19 sqq. edito) futtilium quarundam quaestionum neque τῶν κατὰ τὴν φράcιν ἀγνοουμένων in modum disputatio inde proficiscatur, πῶc Ὅμηροc νῦν δοκεῖ πρὸc μηδεμίαν χρείαν δυοῖν ἀνέμοιν εἰκόνα παραλαμβάνειν, sententia, dummodo intra terminos zetematis Vaticani nos contineamus — quod cum non fecerim me ipsum recto de his quaestionibus ferendo iudicio offecisse video —, concidet.

Verum non nude, ut modo attuli, quaestio ponitur, sed cum poetae agendi ratione coniuncta, quippe qui, cum accuratissime agere soleat in comparationibus (ἀκριβὴc ὢν περὶ τὰc εἰκόναc), eo quoque loco causam habere existimandus sit, cur non unum sed duos ventos mare tur-

bantes faciat. Quam quaestionem quamvis levem non omni tamen causa carere concedent, si qui cum versibus de quibus agitur versus Λ 308 vel O 383 vel Π 765 contulerint. Primo enim loco in imagine simillima ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωή, secundo ἴς ἀνέμου inducitur, tertio duo qui inducuntur venti inter se pugnantes Troianis et Achivis pugnam cientibus respondent, ut, praesertim cum etiam in imaginibus aliunde petitis[1]), nisi turbinis vim pingere vult, poeta non ἀνέμους sed ἄνεμον rem agentem facere soleat, quaestionem de hoc loco (cui unus simillimus est, B 145. 46) motam non prorsus supervacaneam esse dixerim. Sed haec mitto; tantum dico, quaestionem de Homericarum comparationum proprietate quadam, quamvis perperam instituta esset, ad res κατὰ τὴν φράσιν iudicandas pertinere; an erraverunt Herodianus περὶ σχημάτων inter τοῦ λόγου κατασκευάς imagines (εἰκόνας) referens (VIII, p. 608. 610 W.) aut Tryphon in libello περὶ τρόπων et εἰκόνας et παραβολάς figuris (τρόποις) τῆς φράσεως (ibid. p. 745) assignans?

Non recte igitur, ut paullo ante iam concessi, egi, cum codice Veneto B nimium confisus verba, quae zetemati Vaticano, cuius initium ille omisit, in fine addita habet: ἀνιστόρητον δέ φασιν εἶναι ἀμφοτέρους — πνέειν ἐκ τῆς Θρᾴκης, ut partem quandam quaestionis κατὰ τὴν φράσιν motae eodem loco (p. 127, 20 sqq.) edebam; quo fieri non poterat quin etiam schol. Leid. (id. A; cf. Townl.) ea subsequi (p. 128, 1 sqq.) iuberem, quod ut recte fecissem me vereri in Prolegg. Iliad. iam (p. 346, 1) significavi. Coaluerunt enim sine dubio in codice Veneto duae quaestiones e variis Porphyrii collectionis libris petitae, ut etiam ex iis quae ad Ζητ. Vat. ιγ′ (p. 302, 15) attuli facile effeceris, in Homeri quibusdam codicibus ad δ 11—14 duas fuisse quaestiones adscriptas, unam (i. e. Vat. ιγ′) de v. τηλύγετος notione agentem, alteram, διὰ τί Ἑλένη μόνην παῖδ᾽ ἐρατεινήν, τὴν Ἑρμιόνην, ἔτεκεν. Accedit huic sententiae argumentum haudquaquam spernendum, quod non solum cod. Leidensis in Porphyrianis quam maximae ille auctoritatis, sed etiam Harleianus 5693 (f. 111ᵇ) additamento illo carent.[2])

Quod autem Roemerus (p. 26) posuit, propter initium Ζητ. Vat. ϛ′: ἐπεὶ δὲ παραβολῆς ἐμνήσθημεν κτλ., statuendum esse, post ea, quae in uno cod. Veneto zetemati ε′ subiungantur, ei quem e Porphyrii opere collectaneo ἐκλογὴν quandam fecisse existimavit alia etiam ibidem praesto fuisse quae consulto omisisset, vereor equidem ut rectius dubitationem moverit. Neque enim intellego, cur non initio sexti zetematis ad initium quinti recurrere potuerit Porphyrius; quod autem in altera quaestione de παραβολῇ, in altera de εἰκόνι agitur, id nihili est. Quis enim dubitet quin παραβολαί illae, quae quidem hoc nomine dignae sint, in sexto zetemate allatae — non dico μεταφοράς — etiam εἰκόνες, vel εἰκόνες quinti zetematis παραβολαί vocari potuerint?

1) Exempli causa affero Ε 865, Ζ 147, Μ 157, Ξ 398, Ο 626, Ρ 57. 739, Υ 492, ε 368, ζ 20. — ψ 235 ad eas quas supra attuli imagines proxime accedit.

2) In Harleiano verba scholii ita disposita sunt, ut primum quidem (adscripto Porphyrii nomine) verba p. 126 β 31 — 127 β 19 legantur, tum p. 126 β 10—31 sequantur.

Sed largiamur excidisse nonnulla, in quibus comparationis alicuius iterum Porphyrius mentionem iniecerit. Equidem nescio, ad quemnam utriusque carminis locum aptius quam ad B 145 recurrere potuerit, cui loco cum I init. similitudinem quandam intercedere supra significavimus. Ecce autem ad ipsum illum versum et Leidensis codex et Scorialensis (cf. Ludwich, Ann. phil. 1889, p. 131) scholium habent Porphyrii nomine insigne (edit. Il. p. 27, 6 sqq.), quod cuinam quaestioni debeatur nemo adhuc perspexit; cuius scholii sub finem (l. 17) legitur: ταῦτα δὲ καὶ Ὅμηρον ἀκριβῶς ἐπιστάμενον τὸν τῶν Ἑλλήνων τάραχον . . . . . . παρεικάσαι. Hoc igitur scholium cum Ζητ. Vat. ε′ coniungere potui; extrema schol. *B I 4 verba (p. 127, 20—30) una cum schol. Leid. (p. 128, 1—6) ab eo seiungere debui.

Ergo, ut comprehendam, quamquam de nonnullarum Vaticanarum quaestionum ratione atque indole nunc paullo aliter atque cum eas edebam et in Prolegomenis (p. 346) de iis agebam me iudicare non dissimulavi, de libelli illius universa indole tantum abest ut Roemero adsentiar, ut certius quam olim a prolusione illa, quam ipse Porphyrius operi collectaneo suo praemiserit, eo tantum nomine differre contendam, quod haud paucae quaestiones librariorum sive incuria sive pravo consilio decurtatae in eo adsint. Quod autem Roemer (p. 25) praefationem Anatolio inscriptam ab eo, qui quaestiones κατὰ τὴν φράσιν movendas e Corpore Porphyriano selectas transcripserit, ex eiusdem Corporis praefatione multo nimirum ampliore excerptam esse suspicatur — huc enim magis inclinat quam ut pro subditicia habeat —, me de rebus, quas in praefatione non afferri miretur, cum eo non posse consentire, supra (p. 169) iam significavi; de verborum autem quibusdam difficultatibus, quae me quidem fugerant, non fugerant illius aciem, pauca quaedam sunt afferenda.

Ut igitur iis, quae de dubitationibus quibusdam mihi ipsi obortis amovendis in Prolegomenis (p. 345) monui, se accedere profitetur vir doctus, ita excerpentis manum parum felicem prodere ponit verba illa subobscura sane supra aliam ob causam allata: ἐν οἷς ἀγνοεῖται μὲν πολλὰ τῶν κατὰ τὴν φράσιν, λανθάνει δὲ τοὺς πολλοὺς τῇ δοκούσῃ ἐπιτρέχειν τῶν ποιημάτων ὁλοσχερεῖ σαφηνείᾳ προσέχοντας.

Quae verba cum antea, quamvis contorta essent, ita ut codex exhibet intellegi posse existimaverim — vertebam enim: „multa (quae ad elocutionem pertinent) non intelleguntur, id quod plurimos latet, quoniam animum (tantum) convertunt in perspicuitatem, quae carminibus (Homericis) in universum superfusa esse videtur“ —, nunc, cum dubium esse videatur, an ἐπιτρέχειν τοῖς ποιήμασιν necessario dicendum fuerit[1]), ad coniecturam facillimam sane confugiendum esse censeo, ita quidem, ut, enuntiato cum verbo σαφηνείᾳ finito, προσέχοντας in προσεχόντως mutato, ea quae sequuntur ita constituantur: προσεχόντως αὐτὸς δὲ ἕκαστος ἑαυτὸν ἀνακρίνων εὐθυνέτω κτλ., atque verba inde a ταυτὶ δὲ οἷον προγύμνασμα κτλ.[2]) Latine ita reddantur: „haec autem quasi prolusionem

1) Cf. tamen p. 104, 9 versum ab Eudoxo allatum.

2) Verba igitur praefationis inde a l. 10 ita constitui: ταυτὶ δὲ οἷον προ-

laborum poetae impendendorum; in quibus multa insunt ad elocutionem pertinentia quae non recte intelleguntur; id quod plurimos latet propter eam quae superfusa (iis) videtur esse carminum Homericorum universam perspicuitatem. Cum animi autem intentione unusquisque a se rationem poscat cet.“

Huic verborum explicatu haud ita facilium constituendorum intellegendorumque rationi qui accesserit, etiamsi parum elegantem epistulae dedicatoriae esse sermonem suo iure contenderit, causam non suppetere concedet, cur a Porphyrio ea ita scripta esse negemus; neque enim iis, qui in his et in aliis quibusdam Praefationis enuntiatis contortis et exsanguibus offenderint, omittendum est, admodum iuvenem (v. Prolegg. p. 349) ea scripsisse Porphyrium. Bene autem accidit, quod in tanta epistulae eius brevitate duobus locis verba haud ita vulgaria occurrunt, quae in libris, de quorum origine nemo dubitat, simillima leguntur: τὰς μὲν μείζους εἰς Ὅμηρον πραγματείας ὑπερτιθέμενος[1]) εἰς καιρὸν σκέψεως τὸν προσήκοντα (p. 281, 8 sqq.) dico et ἕκαστος ἑαυτὸν ἀνακρίνων εὐθυνέτω (l. 13). Ad priorem enim loquendi modum quam maxime accedunt verba (de abst. II, 1): διὸ εἰς ἴδιον σκέμμα τὸν τόπον ὑπερβαλλόμενοι, ad alterum autem[2]) cum de abst. II, 4: ἡμεῖς μέντοι τὰς μὲν (τῶν ἀκολουθιῶν) ἤδη εὐθύναντες, τὰς δὲ — ἐλέγξειν μέλλοντες, νῦν τὸ περὶ τῶν θυσιῶν σκέμμα διευκρινήσομεν, tum (cui plus tribuendum) Vit. Pyth. 40: ἐπισκοπεῖν γὰρ προσήκειν — τά τε ἤδη πεπραγμένα καὶ τὰ μέλλοντα, τῶν μὲν γενομένων εὐθύνας παρ᾽ ἑαυτοῦ ἕκαστον λαμβάνοντα, τῶν δὲ κτλ. — In fine autem si quis Praefationem decurtatam esse posuerit, me facile adsentientem habebit. Haud inscite profecto Roemer, quem neque haec difficultas fugerat, pro clausula illa brevissima sane ἡμᾶς τε ὀνήσει πλανωμένους διορθώσας aut ἢ ἀμείνονα γνοὺς ἡμᾶς ὀνήσει πλανωμένους διορθώσας (ita ego certe semper locum intellexi) aut ἡμᾶς τε αἰνέσει πλανώμενον διορθώσαντας legendum esse proposuit (p. 19). Sed vereor ne plura exciderint (cui suspitioni Roemerum non adversaturum esse, ex iis quae p. 25 attulit effeceris): male enim me habet initium primi zetematis abruptissime Praefationem excipientis: ἐζητοῦμεν τὸν νοῦν τε ⟨si modo Lascaris recte coniecit; codex τὸν, corr. e τῶν, habet⟩ καὶ τὰς λέξεις.

Atque haec quidem e Quaestionibus ad Odysseam pertinentibus curisque secundis a nobis Porphyrio impensis in Ζητήματα Vaticana redundaverunt.

2a.

In lyticos eos eorumque similes scriptores, qui certis quibusdam finibus non circumscripti sed libere in campo suo exspatiantes variarum

γύμνασμα τῶν εἰς αὐτὸν ἀγώνων· ἐν οἷς ἀγνοεῖται μὲν πολλὰ τῶν κατὰ τὴν φράσιν, λανθάνει δὲ τοὺς πολλοὺς τῇ δοκούσῃ ἐπιτρέχειν τῶν ποιημάτων ὁλοσχερεῖ σαφηνείᾳ. προσεχόντως αὐτὸς δὲ ἕκαστος ἑαυτὸν ἀνακρίνων εὐθυνέτω κτλ.

1) Cf. etiam de Antr. N. extr.: ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου εἰς ἄλλην πραγματείαν ὑπερκείσθω ⟨Marcianus quidem codex, de quo vid. Bethe, Phil. N. S. I, p. 554, ὑποκείσθω⟩ τὸ σύγγραμμα.

2) Addenda sunt haec iis, quae de v. εὐθύνειν Prol. Iliad. p. 345 attulimus.

quaestionum Homericarum temere nonnumquam motarum solutionibus aut inveniendis aut colligendis operam impenderunt aut libris σύμμικτα vel similiter inscriptis res quasdam ratione a postera aetate discrepante ab Homero narratas explicare vel commendare susceperunt — de quibus ad Iliadem in Prolegomenon tertii capitis particula prima egimus —, e quaestionibus nunc a nobis editis vel ex iis quas antea edidimus denuo examinatis ita tantum aliquid novi redundavit, ut de auctoribus quibusdam, quos aut in usum suum converterunt aut copiis suis auxerunt, nunc certius rectiusve iudicare possimus.

Nihil igitur praeter ea quae in Prolegomenis illis attulimus certis argumentis ad Dionysii Ἄπορα, nihil ad Corpus Alexandrinum[1]), nihil ad Philemonis[2]) σύμμικτα, nihil ad eum, quem parum circumspecte me huc rettulisse ex Hilleri dissertatione „*Zur Quellenkritik des Clemens Alexandrinus*" (Herm. XXI, p. 126 sqq.) didici, Dorotheum Ascalonitam[3]) referri potest, quamvis multis praeterea locis copiis eorum usum esse Porphyrium consentaneum videatur. Neque magis quam antea e Sosibii Laconis, Soteridae, Diogenis Tarsensis quaestionum libris (Prolegg. p. 369) aut Aristotelis Convivio Didymive Συμποσιακοῖς (p. 379) aut ex Heraclidis Pontici minoris Λέσχαις (p. 371) aut e Favorini (p. 380), Alexandri Cotyaeensis (p. 379), Telephi (p. 380) operibus collectaneis in Ζητήματα utriusque carminis quicquam transiisse certo demonstrari potest.[4])

Restant duo libri, Seleuci σύμμικτα (Prolegg. p. 380) et Plutarchi Chaeronensis Συμποσιακὰ προβλήματα (p. 371 sqq.), ad quos infra,

1) Neque ad Satyrum, cuius solutionem ad Ξ 216 (cf. ad θ 288) traditam e Corpore illo fluxisse suspicatus sum (Prolegg. p. 370. 82). — Vix recte Maur. Schmidtium Dionysii, quem Thracem esse existimavit, de dracone Aulidensi commentum (B 308, p. 36, 22 sqq.) indidem repetivisse (Phil. VII, p. 380) olim significare debebam. Ἀπόρων illius scriptoris ingenium ut perspiciatur, conferenda est inepta narratiuncula a Ptolemaeo Hephaestionis (Phot. bibl. p. 147 β 23) ex Alexandro Myndio, si Dis placet, de rebus a dracone illo gestis transcripta.

2) Aetatem hominis inter Alexandri Cotyaeensis et Porphyrii tempora esse collocandam bene monuit Robertus Weber in Commentationibus philol. O. Ribbeckio sacris (Lips. 1888), p. 444; neque habeo quod sententiae eius, Philemonem grammaticum Maximini iunioris in litteris Latinis magistrum (Iul. Capitol., Maxim. duo, cap. 27) pro eodem haberi posse, opponam.

3) Nunc non dubito, quin ὅλον βιβλίον illud, quo de v. κλίσιον notione cet. egerat Dorotheus (edit. ω 208), unus e λέξεων eius libris fuerit. Opus vasti fuisse ambitus Ath. VII, p. 329 D docet: Δωρόθεος ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐν τῷ ὀγδόῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν τῆς λέξεων συναγωγῆς θῆτταν γράφει. Etiam quod περὶ Ἀντιφάνους καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῖς νεωτέροις κωμικοῖς ματτύης conscripsit σύγγραμμα (Ath. XIV, p. 662 F) haud scio an eiusdem συναγωγῆς particula fuerit.

4) Mireris sane Felicem Rudolphum in dissertatione de Aeliani Variae Historiae fontibus (Stud. Lips. VII, p. 49) opus collectaneum a Gellio (XIV, 6) irrisum iterum pro Favorini παντοδαπῇ ἱστορίᾳ venditasse, neglectis prorsus iis, quae cum Martinus Hertz tum ego contra Nietzschei sententiam protulimus (v. Prolegg. p. 381).

ubi de Peripateticis agemus, recurrendum erit; de altero autem hoc iam loco, id quod olim neglexeram, afferendum est, cum quaestione Plutarchea (VII, 2): τίς ὁ παρὰ Πλάτωνι (Legg. IX, p. 853 D) κερασβόλος, καὶ διὰ τί τῶν σπερμάτων ἀτεράμονα γίγνεται τὰ προσπίπτοντα τοῖς κέρασι τῶν βοῶν, similitudinem quandam intercedere scholio **H** (f. 140[b]) et **Vd** (f. 142[b]) ψ 167 (de κῆρ ἀτέραμνον):

σκληρόν, τὸ μὴ τέρεν. μετῆκται δὲ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν ψυχήν. οἱ δὲ περὶ Πλάτωνα κερασβόλους φασὶν *ἐπὶ* ἀτεράμνοις καὶ σκληροῖς τὴν ψυχήν, μεταφορικῶς. Θεόφραστος γάρ φησιν, ὃ ἂν σπέρμα ἐν τῷ καταρρίπτεσθαι ἅψηται τῶν κεράτων τοῦ ἀροῦντος βοός, σκληρὸν γίνεται. ὁ δὲ νοῦς· περισσῶς οἱ θεοὶ κτλ.[1])

Cum Theophrasti nomen recte sine dubio restitutum sit (fuit nimirum . εόφραστος, Θ, quod rubro addendum erat, omisso), scholium ad loci Plutarchei similitudinem propius etiam accedit, si quidem ibi quoque philosophi memoria recurrit (statim ab initio: Θεοφράστου δὲ αἰνιττομένου τὸν λόγον ἐν οἷς πολλὰ συναγήοχε . . . . ἐν τούτοις γὰρ καὶ τῷ κερασβόλῳ τῶν σπερμάτων προτίθεται πρᾶγμα πίστιν ἔχον ὅτι γίγνεται, τὴν δ' αἰτίαν ἔχον ἄπορον (ita quidem codices; verba corruptissime tradita corr. Val. Rose, Ar. pseud. p. 356). Tamen, cum eorum, quae Plutarchi propria sunt, quaerentis nimirum quaenam esse possit causa rei a Theophrasto allatae, in scholio vestigium sit nullum — aliter apud Eustathium, qui et h. l. (p. 1943, 2) et C 474 (p. 1154, 18) Plutarchum in Symposiacis[2]) de αἰτίᾳ quaesivisse rettulit —, hoc quoque loco (cf. Prolegg. p. 377) dubito an origo scholii non e libro illo Plutarchi, sed e fonte quodam, qui Plutarcho quoque patuerit, repetenda sit. Quem qui non inter Homeri sed inter Platonis interpretes quaerendum esse existimaverit, facile verum viderit; an casu esse factum dices, quod non solum apud Plutarchum et in scholio HVd, sed etiam aliis grammaticorum scholiastarumque locis, velut schol. Ar. Vesp. 730 (alia e Ruhnkenii notis ad Timaei lex. Plat., p. 155, peti possunt), verborum κερασβόλος et ἀτεράμων apud unum Platonem[3]) iuxta positorum interpretatio coniunctim profertur?

---

1) 1 τὸ μὴ τέραν H, τὸ μὴ τ . . . . (12 fere litt. eros.) ἀπὸ τοῦ c. Vd 2 οἱ δὲ περὶ πλ . . . . . 'κερασβόλην Vd, πλάτωνα ἀκερασβόλην H; κερασβόλους ego ἐπὶ inserui 3 σκληροῖς et μεταφορικῶς (praeter ῶς) evan. Vd post μεταφορικῶς Vd: ∼ ἄλλως εὔφραστος ⟨εὔφραστ . . Vd⟩ codd.; corr. Buttm.; in sequentibus praeter eas quas indicavi in Vd nonnullae litterae erosae sunt 4 σπέρμα εὔω . . . . αρρίπτεσθαι Vd 5 σκληρόν Vd; σκληρός H

2) Etiam I, p. 748 extr.; p. 757, 39, Eustathius Plutarchi Συμποσιακά citat (Γ, p. 415, 32, quem Prolegg. p. 372, 3 ut tertium attuli locum, auctoris nomine caret; cf. p. 377, 2).

3) Quod enim Theophrastus (Caus. Pl. IV, 12) quaerens, πῶς ποτε τὰ τεράμονα ἢ ἀτεράμονα γίνεται κτλ., ad vulgi superstitionem, ὅτι τὸ κερασβόλον ἀτεράμον γίνεται defertur (§ 13), aliter se habet.

2 b.

Longe plura de iis, qui criminibus a philosophis sophistis rhetoribus Homero intentis responderunt, de quibus in Prolegomenis p. 383 sqq. egimus, e quaestionibus nunc a nobis editis nova proferri possunt.[1]) E quibus primo loco se offert Antisthenes, cuius Homerica studia post ea quae ego attuleram egregiam et Ferdinandi Duemmleri (Antisthenica, p. 16 sqq.) et Ernesti Weberi (Stud. Lips. X, p. 110. 224 sqq.) curam experta sunt; quibus si scholia Odysseae forma meliore et certiore quam Dindorfii editio exhibet praesto fuissent, non dubito quin iidem num quid in iis lateret, quod quamvis nomen abiecisset eiusdem originis certa praeberet vestigia, quaesivissent.

Ergo, ut a certis profecti concludendo divinandoque veri similia certe efficiamus, de Antisthenis de Ulixe πολυτρόπῳ disputationis consilio pluribus agere post eorum quos nominavi libros supervacaneum est. Neque tamen, praesertim cum ipse olim perperam dubitationem quandam de ea re moverim (Prolegg. p. 386), inutile est monere, quaestionem a Porphyrio servatam certissima dialogi prodere vestigia; vix enim aliter explicandum est, quod et ἐνστατικοῦ (p. 1, 1) et λυτικοῦ (l. 10) sustinere personam idem Antisthenes videtur.

Optime autem E. Weber (p. 227) v. πολύτροπος, quam Antisthenes[2]) esse voluit, notionem rhetoricam[2]) quam maxime pressit, ita ut dubitari non possit, quin verbis p. 2, 14 sqq. editis post ea quae Porphyrius inseruit iterum Antisthenica contineantur. Sed longe gravius est, quod non solum quaestiunculam α 3 in uno codice **D** servatam, quippe quae cum arte orationis hominum ingeniis accommodandae cohaereat, sed etiam uberrimam illam quaestionem in codicibus ad α 284 adscriptam, quamvis auctoris nomen abiecerint, Antisthenis continere doctrinam facile inde concluseris. Et de priore quidem loco ea, quae ad p. 2, 3 attuli, sufficient; ad alterum autem quod attinet, attendas quaeso, quanam ratione Minervam non esse vituperandam, quod Telemachum matrem et domum relinquere iusserit, in breviore scholio p. 18, 15 sqq. a nobis edito efficiatur. Ἔδει, inquit, τὸν ἐν γυναιξὶ τεθραμμένον, λύπαις τεταπεινωμένον, ῥητορειῶν οὐ πεπειραμένον οὐδεπώποτε πολύτροπον γενέσθαι παραπλησίως τῷ πατρί, καὶ τοῦτο κερδᾶναι τῇ πλάνῃ κτλ. Ecquid propius ad Ulixem Antisthenicum πολύτροπον ὄντα ἐπεὶ πολλῶν ἀνθρώπων ἄστεα εἶδεν accedere potest? Iam quis nescit, inter dialogos Antisthenis Homericos unum fuisse Ἀθηνᾶ ἢ περὶ Τηλεμάχου inscriptum. Quae cum ita sint, non dubito etiam quaestionis longe uberioris, quam priore loco collocavimus (p. 15, 4 sqq.), magnam certe partem (si non

---

1) Obiter moneo, de Glauco sive Glaucone, de quo p. 385 egi, post me egisse Hillerum, Mus. Rh. XL, p. 431 sqq. Qui eo inclinat, ut in schol. Λ 636. 37 cum Heitzio Γλαύκων scribendum esse existimet et an idem sit atque Teius ille ab Aristotele, rhet. III, 1, allatus dubitet.

2) Num in Prolegomenis Iliadis (p. 387) recte cum Friedelio posuerim, Antisthenem πολύτροπον Ulixem contra Hippiae sophistae criminationes defendisse, post ea quae Duemmler p. 31 sqq. attulit mihi non prorsus constat.

plura, ea certe, quae usque ad p. 16, 13 leguntur) eidem Antistheni vindicare. Verum quidem est, hic non agi de multifaria dicendi arte; sed παίδευσιν Telemachi etiam tum ἀπαιδεύτου consilium esse deae primarium non semel accipimus, Antistheni autem quanti παιδεία fuerit cum dudum constet, tum optime Duemmler, p. 27, persecutus est. Neque καὶ ἐρεῖ (ἡ θεά) illud (p. 15, 23) cum quaestionum loquendi ratione parum congruens e dialogi colore repetere vereor.

Etiam in quaestione α 332, si modo recte p. 21, 20: πῶς οὐκ ἔτι μᾶλλον ἢ παρ' αὐτοῦ (τοῦ 'Οδυσσέως) παιδευθεῖσα (Πηνελόπη) . . . . . . αἰσχύνεται conieci, cum inter Antisthenis libellos Homericos dialogum περὶ [τοῦ] 'Οδυσσέως καὶ Πηνελόπης[1]) fuisse constet, eiusdem doctrinam latere existimo. Quod enim initio quaestionis a Peripateticis, ut videtur, contra Dicaearchum disputatur, non obstat; nam ante verba scholii inde a p. 21, 11 inter se cohaerentia excidisse nonnulla apparet (v. ann. crit.) et in scholiis excerptis cod. H (simil. ED; v. ad p. 21, 19 sqq.) Antisthenis quam statuerim solutio interiecto ἄλλως ab antecedentibus seiuncta est.

Sapientis, quem quanti fecerint Cynici inter omnes constat, exemplar omnibus numeris absolutum Ulixem iis fuisse optime docuit Weber, l. c. p. 227. Non sine causa igitur neque ut una quadam in re prudentiam eius efferret Antisthenes in ipsa de v. πολύτροπος disputatione, διότι σοφός, inquit, οὕτως αὐτὸν προείρηκε (p. 1, 11), aut in scholio ε 211 (edit. p. 69, 17) εἰδέναι σοφὸν ὄντα dixit τὸν 'Οδυσσέα, ὅτι οἱ ἐρῶντες πολλὰ ψεύδονται, idemque eam unam ob rem Penelopes eum desiderio teneri pronuntiavit, quod περίφρων esset. Vix igitur quisquam nos improbabit, si in aliis etiam quaestionibus, quibus sapientia eius aut demonstratur aut defenditur, num causae suppetant idoneae quae ad Antisthenem ducant, circumspiciemus. In quibus primo loco se offert disputatio quam ad α 5 sqq. (p. 4, 11 sqq.) edidimus, qua, sive cum iis quae in codicibus antecedunt a nobis recte coniuncta[2]) sive aliter cum iis coniungenda est, Ulixes defenditur, ὅτι μάλιστα ἐσπούδασεν ὑπὲρ τῶν μὴ ἔξωθεν αἰτίας ἀπολεσθέντων, ἀλλὰ τῶν σωθέντων ἄν, εἰ μὴ ἄφρονες ἦσαν. Ubi ea, quae compluribus locis repetuntur, sapientem ut se ipsum ita alios neci eripere, sapientiamque immortales reddere posse homines, sed ita tantum, ut discrimina vitent, in quae stulti homines,

---

1) Recte Duemmler, p. 18: *„Articulus τοῦ molestus est"*; qui haud scio an ex eo quod proxime antecedit περὶ τοῦ Κύκλωπος transcribentium errore repetitus sit. Iis quoque quae Duemmler addit, se ad certum quendam Odysseae locum dialogum referre non audere, adsentior; sed praeter alia, cur Penelopae postremae omnium se aperuerit Ulixes Antisthenem quaesivisse existimaverim. Fatendum tamen est, quaestionem π 188 a nobis editam Κυνισμοῦ vestigia non prodere. — Titulum περὶ τοῦ κυνὸς in editionibus interiecto καὶ cum verbis περὶ [τοῦ] 'Οδυσσέως καὶ Πηνελόπης contra codicum auctoritatem coniungi, idem Duemmler docuit.

2) E scholio D: ἰδίως τῶν ἐν αὐτῇ τῇ νηὶ δηλοῖ ἀκόλουθον δὲ κτλ. (v. ad p. 4, l. 10) et cohaerere utrumque scholium et verba quae in cod. H exciderint ita fere ut nos ea constituerimus esse supplenda apparet.

nisi melius instituantur, suam voluntatem secuti incurrant, quis dubitabit, quin non tam egregiam Ulixis prudentiam, quam sapientis in omnia imperium (cf. Weber, p. 91), cuius unicum ille sit exemplar, extollant? Iam ii qui meminerint, in hac quaestione sapientiae Ulixis stultitiam sociorum (εἰ μὴ ἄφρονες ἦσαν) opponi, facile concedent, videndum esse an in aliis etiam scholiis alterorum vitium alterius virtuti opponentibus eiusdem doctrinae indicia adsint; neque enim neglegendum, apud Horatium non solum utile quid virtus et quid sapientia possit Ulixèm exemplar audire (quo bene provocavit Duemmler, p. 23), sed etiam de Circae poculis legi:

Quae si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
Sub domina meretrice fuisset turpis et excors.

Equidem, cum inter solutiones ἀπορίας, cur non consilium sociorum secutus ex antro Polyphemi Ulixes aufugerit (ι 195 sqq.), legatur (p. 91, 6): δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ ἄδηλον ἐν τῷ βίῳ καὶ τῶν φρονίμων κρεῖττόν ἐστιν, ὅπου ἐν τοῖς τοιούτοις ἐνίοτε καὶ ἄφρονες κατορθοῦσιν, haec cum scholio α 5 componere non vereor; ipse Ulixes autem cum ibidem (p. 90, 20) verbis ἄδικον <an ἀδίκου?> αὐτῷ ἐδόκει . . . . . μηθὲν ἀδικήσαντα excusetur, haec, si modo recte aut cum Dindorfio εἶναι aut mecum φυγεῖν suppletur, ita esse accipienda existimaverim ut dicant, non esse sapientis, qui nihil mali commiserit, fugere quasi mali facinoris sibi sit conscius. Sed hoc quidem parum constare concedo; in quaestionibus autem de Circe, quae sociorum corpora mutaverit Ulixe autem inferior fuerit, institutis (κ 329), non adesse Antisthenicae doctrinae vestigia, quamvis male gravissima earum pars tradita sit, mihi non persuadeo.[1]) Cum enim constet, τὴν ἕξιν τῶν ἑταίρων ei rei, quod Ulixes οὐκ ἐθέλχθη (p. 100, 9. 10), opponi, in altero autèm eiusdem quaestionis fragmento in eodem codice **T** servato ἀφροσύνης esse perhibeatur τὸ θελχθῆναι (p. 101, 8), dubitari vix poterit, quin recte l. c. Ὀδυσσεὺς οὐκ ἐθέλχθη οὐδ' ἤλλαξε τὸ τῆς γνώμης διότι σοφὸς ἦν suppleverim, praesertim cum etiam secundum Stoicorum allegoriam Ulixes, quippe qui sapiens esset, τὸ μῶλυ ἔλαβε, τὸν τέλειον λόγον, ὑφ' οὗ βοηθούμενος οὐδὲν παθεῖν ἠδύνατο (v. ad p. 100, 10). Quod si concedetur Antisthenis dialogorum Homericorum decreta in his scholiis latere, cum in altero codicis **T** de h. l. scholio disputatio quaedam haudquaquam inepta, quam recte me restituisse spero, de virgae Circes vi sequatur (p. 100, 14 sqq.), inter dialogos autem illos unus fuerit περὶ τῆς ῥάβδου inscriptus (cf. Duemmler, p. 17), nonne omnia haec inter se optime fulciuntur omnemque paene inde a p. 100, 5 disputationem ut Antistheni vindicemus suadent?

Sunt inter ea, quae paullo ante attuli, quae, cum res quae in Cy-

1) Non multum ei rei tribuo, quod apud Diogenem Laertium (VI, 18) multis interiectis titulus sequitur περὶ Κίρκης. Nam ipsum alterum illud codicis **T** scholium (p. 101, 7 sqq.) docet, non de Circes virga sola fuisse quaesitum. Omnino autem — quo statim recurrendum est — quam male dialogorum tituli dispositi essent, cum alii vidissent, tum Duemmler p. 17 pluribus persecutus est.

clopum insula acciderunt, spectent, aeque ac solutionem ad ι 525 (cur tam imprudenter Neptunum Ulixes laeserit) allatam: Ἀντισθένης μέν φησι διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἦν ἰατρὸς ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων, ad unum e dialogis, quos de Polyphemo scripsisse Antisthenes videtur, referre malueris. Duo enim sub verbis indicis sine dubio corruptis Κύκλωψ ἢ περὶ Ὀδυσσέως περὶ οἴνου χρήσεως ἢ περὶ μέθης ἢ περὶ τοῦ Κύκλωπος mihi, ut Duemmlero, p. 17, latere videntur opuscula[1]); sed unum de ipsius Cyclopis natura et moribus, alterum de Ulixis cum eo agendi ratione, de vino ei oblato cet. egisse videtur. Quorum priori sine dubio ea debentur, quae ad ι 106 in cod. T de Cyclopibus praeter unum Polyphemum optime moratis nominatim Antistheni tribuuntur (p. 87, 3).

Sed nondum finibus satis certis circumscriptum est, quidnam praeterea in disputationibus illis de Cyclopibus institutis, quas inde a p. 86, 14 congessimus, aliqua cum veri specie Antistheni tribui possit. Neque enim, si Odysseae scholia ea qua digni sunt cura examinari potuissent, dubito quin Duemmler inter paucos eos locos, qui quanti Cynici auream aetatem fecissent docerent, quos in Academicis suis attulit (p. 242), ea quoque attulisset, quae p. 87, 5. 6 Antisthenis de probitate Cyclopum sententiae subiciuntur: διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὴν γῆν αὐτοῖς τὰ πάντα ἀναδιδόναι αὐτομάτως (eodem redit p. 87, 23)· καὶ τὸ μὴ ἐργάζεσθαι αὐτὴν δίκαιον ἔργον ἐστίν (ita enim recte sine dubio Preller verba corrupte tradita correxit). Neque cum Cynicorum doctrina non conveniunt ea quibus Cyclopes μὴ προνοουμένους ἀλλήλων non esse iniquos aut improbos efficitur (p. 88, 9 sqq.); qui enim propter nimiam iustitiam et quod a nemine laedantur non egere dicuntur auxilio ab altero alteri ferendo[2]), nonne exempla αὐταρκείας quam maxime sunt egregia? Idem Antisthenes cum ἀθεμίστους Cyclopas fuisse eodem fere modo quo Aristoteles (p. 87, 1 c. not., cf. infr. p. 185) interpretatus esse videatur, quanam ratione ὑπερφιάλους eosdem dici acceperit minus liquet.

Restat unum scholium, cui qui ad tot Odysseae locos Antisthenica esse servata consideraverit facile dialogorum eius Homericorum[3]) doctrinam

---

1) Duemmler l. c. alterum de Polyphemi intemperantia, alterum de eius impietate egisse existimat.

2) Haud scio an satius fuerit, p. 88, 13 ante verba ὅτι δὲ οὕτως ἔχει δῆλον κτλ. lacunam indicasse. Apparet enim, cogitatione certe post οὐδὲ ἐδέοντο τῆς ἀλλήλων προνοίας esse supplendum: *αὐτάρκεις μὲν γὰρ ἦσαν, οὐ μέντοι ὀλιγωροῦντες ἀλλήλων*· ὅτι δὲ οὕτως ἔχει δῆλον κτλ., ut hinc quoque probitas Cyclopum exsistat.

3) Verba enim Cynismum redolentia, velut schol. BT Ι 209: τὸν τῦφον ἡμῶν ἐκβάλλει ἑαυτῷ ὑπηρετούμενος (sim. BT Β 43) et BT Ψ 295: ὑπαινίττεται ὁ ποιητής, ὡς ὅτι περὶ τὰ παιδουργὰ μόρια μόνον διαφέρειν ὀφείλουσιν ἄρρεν τε καὶ θῆλυ, κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ πρακτικὸν τοῦ βίου οὐδεμία αὐτοῖς διαφορά, ex Antisthenis dialogis derivata esse probari nequit; neque quae schol. vulg. (= M[a], f. 284[a]) ω 119 habet, Ulixem non propter ignaviam sed ὡς συνετὸν ἄνδρα in bellum proficisci noluisse, huc pertinere, sed πρὸς τοὺς νεωτέρους disputata esse, ex Eust. ω, p. 1956, 11 sqq. efficitur. — Quae denique

subesse concedet, ea dico, quae in quaestione de Argo cane dominum tot annis interiectis agnoscente leguntur (ρ 219, p. 123, 17): ὅτι παρὰ τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἄλογα ζῶα μᾶλλον ἀντιλαμβάνεται. An, cum unum e dialogis illis περὶ τοῦ κυνός fuisse inscriptum constet (v. p. 176, 1), Cynici autem quantis laudibus canes tulerint non ignotum sit (cf. Weber, p. 110), inter alia, quae de eo loco proferre potuerit, ἀντιληπτικὴν illam canum δύναμιν Cynicum neglexisse existimas? Cui etiam τὸ ἄλκιμον eorum (ρ 315) eum adiunxisse[1]) spoponderim.

Haec omnia igitur qui mecum satis magna cum veri specie Antistheni tribui posse existimabit, ut certius quam adhuc fieri potuit de Homerica eius interpretatione iudicabit, ita rectissime — etsi non hanc unam ob rem (cf. Prolegg. Il. p. 386. 87; Weber p. 224) — Dionem Chrysostomum eius de Homeri praestantia sententiam ita reddidisse, ὅτι τὰ μὲν δόξῃ, τὰ δὲ ἀληθείᾳ εἴρηται τῷ ποιητῇ, concedet.

2 c.

Peripateticorum Quaestionum Homericarum solutiones, quae etiam in scholiis quibusdam[2]) Antisthenicis subiunguntur, post ea quae abhinc octo annos ego protuli (Prolegg. p. 414 sqq.) doctorum quorundam hominum curas expertae sunt, ut fieri non possit, quin hoc quoque loco quidnam iis quae tum statueramus addendum, quid detrahendum sit quaeramus.

Quam igitur non improbasse videtur A. Roemer (in disputatione statim afferenda, p. 285), ultra fines autem a me constitutos provexit Rob. Weber, Stud. Lips. XI (cf. infr. p. 191 sq.), sententiam de Aristotelis aliorumque Peripateticorum solutionibus uno Corpore comprehensis (Prolegg. p. 421 sqq.), eam etiam post P. Hageni, quaest. Dioneae, (diss.) Kil. 1887, p. 68, dubitationem amplector. Id unum vereor, ne

---

apud Porph. Δ 2 (p. 68, 24) leguntur de Ganymede (τὸ τοῖς μήδεσι γάνυσθαι), quamvis similia sint iis, quae apud Xenophontem, conv. 30, Antisthenis doctrinam reddere suspicatus est Duemmler, p. 30, cum ipsius Porphyrii de Iove sententia ita coaluerunt, ut cautela opus sit. Similiter de Porph. Β 478 (p. 46, 25 sqq.) cum Dio Chrys. II, p. 97 R. collato (cf. Weber, p. 231 sqq.) iudicandum est.

1) Cf. Sext. Emp., Pyrrh. Hyp. I, § 68: καὶ ἄλκιμον δὲ αὐτὸν (τὸν κύνα) ὁρῶμεν ἐν ταῖς ἀμύναις καὶ συνετόν, ὡς καὶ Ὅμηρος ἐμαρτύρησεν, ποιήσας τὸν Ὀδυσσέα πᾶσι μὲν τοῖς οἰκείοις ἀνθρώποις ἀγνῶτα ὄντα, ὑπὸ μόνου δὲ τοῦ Ἄργου ἐπιγνωσθέντα.

2) Nominatim η 258 et ι 525 Aristotelica et Antisthenica composita sunt; etiam ad ι 106 sqq. (p. 87, 1 sqq.) Aristotelis doctrinam cum alterius cohaerere infra (p. 185. 86) efficiemus. Peripateticorum et Antisthenis solutiones scholiis α 332 sqq. contineri propter ea, quae et p. 176 et p. 187 attulimus, veri simile esse concedetur. — Quae coniunctio utrum inde repetenda sit, quod in Peripato contra alterius philosophi Homerica studia disputatum sit (id quod olim, Prolegg. p. 423, statui), an Porphyrio debeatur non diiudico. Multis certe locis Antisthenica Porphyrius ita profert, ut Peripatetica iis non adhaereant.

verba quaedam quibus usus sum[1]) ita aut intellecta sint aut intellegi certe possint, quasi Corpus illud per longum temporis spatium novis deinceps inventis auctum fuisse existimaverim. Immo praeter ipsius Aristotelis scholas antiquissimorum[2]) tantum Peripateticorum et dubitationes[3]) et inventa, fructus igitur quodam modo disputationum Homericarum in Lyceo habitarum[4]), additis fortasse etiam quae unus alterve eorum litteris postea mandaverat (velut Π 140: Μεγακλείδης ἐν δευτέρῳ *περὶ* Ὁμήρου), continuisse arbitror. Hac una ratione me scholium α 332 Dicaearchum perstringens intellegere posse, infra exposui, eademque via Theophrasti doctrina μ 128 sqq. cum Aristotelis solutione coniuncta patuisse Porphyrio videtur; optime denique ad hanc sententiam quadrat, quod ex omnibus Aristotelis auditoribus, qui in his quaestionibus afferuntur, unus Heraclides (cf. Phil. XLIV, p. 243) ipse λύσεις Ὁμηρικὰς scripsisse perhibetur (Diog. L. V, 88): ἕτερον scilicet περίπατον καὶ διατριβὴν in Ponto constituerat (Philodem., cf. Phil. l. c.). Quo libro utrum ea quae Athenis cum Aristotele ante annum 339 disseruerat ipse persecutus, an — quo magis inclino (cf. not. 5) — suo Marte difficultates Homericas solvere aggressus sit, quae Peripateticorum disputationibus materiam praebuerint, non diiudico; tantum dico, solutiones eius ad Β 649, Γ 236, ν 119[5]) traditas — ex ea quae nunc accessit nova, λ 309, nihil efficitur — cum Aristotelis solutionibus ita cohaerere, ut aut hac ratione aut illa in Peripateticorum quaestionum Homericarum Corpus pervenisse existimandae sint.

Pluribus de rebus quibusdam agendum est, quas in egregia dissertatione *de locis Homericis ab Aristotele citatis Aristotelisque Homericis Quaestionibus* (Sitzungsber. d. bayr. Akad. d. Wiss., 1884, p. 264 sqq.) A. Roemer protulit. Nam ut alia, quae huc non pertinent, mittam, non solum de fragmentis quibusdam Aristotelis non satis certas ob causas ad Diffi-

---

1) *„Scholas magni magistri .... novis deinceps eorum qui post ea tempora eidem scholae addicti fuerunt interpretationibus vel per libros vel per scholas propagatis auctas esse."*

2) De Diocle enim Stratonis aequali quae p. 422 protuli tam incerta sunt (cf. Add. ad p. 257, 11), ut silentio premere debuerim. Neque constat, utrum verba quae p. 258, 10 sqq. edidi e quaestione an e Didymi Commentario petita sint.

3) Non necesse est statuatur — id quod olim (p. 418, 1) posui — in quaestione Ω 559 post ἔνστασιν Aristotelis eiusdem solutionem excidisse. De Dicaearchi et Heraclidis dubitationibus v. p. 187.

4) In hanc rationem mutata nescio an veri aliquid habeat Hageni sententia (p. 65), Dionis Chrys. LIII, p. 274 R. verba: Ἀριστοτέλης ...... ἐν πολλοῖς διαλόγοις περὶ τοῦ ποιητοῦ διέξεισι θαυμάζων αὐτὸν κτλ. ad ipsa ἀπορήματα Ὁμηρικὰ pertinere.

5) Hic quidem locus omnium facile gravissimus est; apparet enim, finita Heraclidis solutione, inde a p. 117, 15 alius cuiusdam de re Phaeacibus perperam vitio versa sequi iudicium, quod quam proxime ad Aristotelis (poet. 25, p. 1461 a 4 sqq.; cf. l. c.) praeceptum generatim datum accedere facile perspicitur. Haec autem scholii verba ita comparata sunt, ut libello ab Heraclide conscripto magis quam disputationi ab eo habitae respondeant. E dubitationibus de β 51 et 63 ab eo motis (cf. p. 187) utrumque effeceris.

cultates relatis et de finibus, quibus nonnulla inter ea essent circumscribenda, egit, sed etiam res quasdam explicatu difficiliores in iis occurrentes illustravit. E quibus quae pro consilio nostro necessaria esse videantur hic delibemus iisque alia quaedam quae cum iis cohaereant adiungamus. Roemerus igitur Aristotelis memoriam in scholio Ε 778 (Il. p. 86, 20) occurrentem non ἀπορήματα Ὁμηρικὰ spectare iudicavit (p. 288), qua in re me olim (Prolegg. p. 418, 1) paene habebat adsentientem. Sed nunc ut aliter statuam ea re commotus sum, quod cum scholio **Vd** ε 337 (p. 56, 1 sqq.), unde partem quandam eorum quae ad Ε 778 edideramus excerptam esse liquet, artissime sine dubio cohaeret schol. **T** ε 334 (p. 56, 12 sqq.: προσκείσθω[1]) δὲ καὶ τὸ ἣ πρὶν μὲν κτλ.), in hoc autem scholio statim ab initio Aristotelis occurrit interpretatio: cum iis igitur, quae p. 56, 6 leguntur: ἴθματα δὲ οὐκ ἔστιν ἴχνια, olim haec fere fuisse coniuncta existimato: ὡς ὁ Ἀριστοτέλης, ἀφανῆ γὰρ αὐτῶν (et columbarum scilicet et dearum) φησιν εἶναι τὰ ἴχνια, id quod ad eum locum significare debebam.[2])

Rectissime autem Roemer (p. 307), non esse cur boum Solis, quae ad μ 128 sqq. in scholiis affertur, explicatio (αἱ κατὰ σελήνην ἡμέραι τν' οὖσαι) Aristotelis esse negetur, contendit. Cum quo nunc quidem — aliter me olim in Prolegomenis Iliadis iudicasse iam ad scholium ipsum attuli — ita consentio, ut verbum φυσικῶς interpretationi illi adiectum, quippe quod Porticum redoleat, aliunde esse additum ponam. Ad rem autem quod attinet, in libello quodam ad Ἀπορήματα pertinente vel cum iis cohaerente — ita enim recte Heitz, d. verloren. Schrift. d. Arist., p. 53 —, quid tandem poetam commovisset ut Solis boves induceret (τί[3]) δή ποτε Ὅμηρος ἐποίησεν τὰς Ἡλίου βοῦς), quaerentem Aristotelem consulto poetam ita egisse dierumque numerum ea in re ei obversatum esse perhibuisse, non multo sane ab eo discrepat, quod — quem locum

---

1) Cf. ipsum Porphyrium, Ζητ. κθ' (p. 131, 11): εἰς δὲ πίστιν τούτου παρακείσθω καὶ ταῦτα.

2) Cur Ζωικὰ ea quae ρ 291 sqq. (p. 124, 1) edidi non cum Val. Roseo (fr. Arist. 177) inter Ἀπορήματα Ὁμηρικά rettulerim, ad eum locum exposui. — Difficilior est quaestio de Aristotelis memoria ad Ζ 103 (p. 61, 1) servata. Ad Ἀπορήματα nemo rettulit, et recte quidem; sed revocant ad Hist. An. VI, 3, p. 579 β 6: in Europa leones intra Acheloum tantum et Nessum fluvios inveniri. Multo propius autem accedit locus Aelianeus (N. A. III, 27), optime poetam Latonam apris et cervis gaudentem induxisse, non leonibus (ἐπεὶ δὲ ἔρημα λεόντων τάδε τὰ ὄρη, καὶ μάλα γε εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη αὐτῶν). Iam cum nihil eo ducat, ut Aelianus Solutionum Peripateticorum Corpore usus esse dicatur, sed opus quoddam collectaneum adhibuerit Ζωικά complexum ex Aristotelis et Theophrasti sive scholis sive libris deperditis compilata — quo e libro addito aut omisso Aristotelis nomine plurima afferre solet —, hunc quoque locum eius et rem a Porphyrio eo loco, de quo agimus, allatam indidem repetiverim. Nam eundem librum ipsi Porphyrio (certe cum librum de abstinentia tertium scriberet), ut videtur etiam Plutarcho, ad manus fuisse haud difficulter demonstrari posse existimo. Sed rem h. l. significasse satis sit.

3) Legitur hac quidem forma iam dudum coniectura constituta in Indice Hesychiano ap. V. Rose, Aristot. fr. (ed. Teubn.), p. 16, 142.

Roemer indicavit —, quoniam τὰ πολλὰ τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολεμικῶν γενῶν τυγχάνει γυναικοκρατούμενα, haud inepte (οὐκ ἀλόγως) dicit τὸν μυθολογήσαντα πρῶτον συζεῦξαι τὸν Ἄρη πρὸς τὴν Ἀφροδίτην (Pol. II, 9, p. 1269 β 25 sqq.).

At hac una re satis facili perspectu libelli cuiusdam quamvis exigui ambitum explere non potuit Aristoteles. Neque ego crediderim, sed aliorum etiam Peripateticorum solutiones hoc quoque libello (cf. p. 180) comprehensas fuisse existimo. Optime autem accidit, quod quid Theophrastus de bubus illis statuerit satis certo constat; an casu factum esse existimas, quod in scholio a cod. **Vd** l. c. servato (p. 112, 4) Aristotelicis illis (v. ad l. 6) haec praemissa sint: ἀπόβλητον ἦν τοῖς ἀρχαίοις ἀρότην βοῦν κτείνειν κτλ., Theophrasti autem haec reddere doctrinam ex ipsius Porphyrii libro de abstinentia (II, 31[1]); cf. spr. ad p. 112, 4) exploratum sit? A Theophrasto igitur quaestio illa in Lyceo agitata ita soluta erat, ut diceret, docere voluisse deos (vel, quod eodem redit, poetam), quantus honor bubus agricolarum adiutoribus esset habendus quantisque poenis qui eos violassent essent digni. Quam ob rem eos Soli potissimum sacros esse voluerit, nos fugit (cave enim ne Byzantinorum hanc in rem ineptiis[2]) abutaris); neque magis, num quid praeterea ex eodem Peripateticorum libro petitum h. l. in scholiis adsit, investigari potest.[3])

Non minus bene rem egit Roemer finibus fragmentorum quorundam Ἀπορημάτων accuratius quam antea factum erat constituendis. In quaestionibus Β 649 et Γ 142 a nobis editis Aristotelica usque ad p. 49, 11 et p. 58, 12 patere (v. Roem. p. 287) mihi admodum persuasit; neque obstare crediderim, quod quae priore loco ita Aristoteli tribuitur v. ἑκατόν interpretatio apud Aristarchum recurrit (v. ad l. c.) et in quaestione Κ 252. 53 (p. 148 sqq.) ad Peripateti sodalem quendam (v. Prolegg. p. 421, 2) refertur. Contra in Eustathianis τ, p. 1873, 29, quorum de origine dubitare olim (l. c., p. 418, 1) non debebam, ultra progredi poterat vir doctissimus (p. 300); vix enim sibi persuadebit quispiam, in libro illo difficultates tantum in Lyceo motas, non etiam aut eorundem qui

1) Hic quidem locus e libro περὶ εὐσεβείας fluxit; similia etiam in Νόμοις eiusdem fuisse Duemmler, M. Rh. XLII, p. 196, coniecit.

2) Tzetz. alleg. α, v. 13 sqq.: βόες Ἡλίου τίνες δέ; οἱ ἀροτῆρες βόες, | οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν καὶ τρέφοντες ἀνθρώπους | καὶ βλέπειν παρεχόμενοι ζῶντας τὸ φῶς Ἡλίου | καὶ μὴ θανεῖν ἐκ τοῦ λιμοῦ καὶ κατελθεῖν εἰς Ἅιδου. Cf. quae ἐν Ἰλιάδι (an ad Κ 292?) repperisse se ἠλληγορημένα iactat Heraclitus qui fertur περὶ ἀπίστων, cap. 39.

3) Velut erravit Nitzsch, erkl. Anmerk. z. Od. III, p. 387, ea etiam, quae schol. **H** μ 129 (f. 74b) habet: τόσσα οἰῶν ⟨om. cod.⟩ πώεα καλά] οἶμαι λέγειν τὰς τοσαύτας νύκτας κτλ., ad Aristotelem referens; id quod neque reliquis scholiis neque Eustathii verbis neque titulo libri Aristotelici commendatur. Magis etiam ab Aristotelis et ab ipsius adeo Porphyrii ratione ea discrepant, quae et in schol. **B** (f. 112b) μ 353 et apud Eust., p. 1717, 37 (cf. etiam schol. **D** α 8, cum E Dindorfii fere congruens) leguntur, comites Ulixis propterea occidisse, quod aut diebus ad navigandum non aptis essent usi aut tempus per nequitiam trivissent.

eas proposuissent aut aliorum solutiones fuisse allatas. Quod si verum est, etiam solutionem apud Eustathium occurrentem (p. 127, 1 sqq.) haudquaquam ineptam illam Peripateticorum esse spoponderim; ipsius autem Aristotelis esse, quamvis dubitationi esse locum concedam, veri certe non esse dissimile existimo.

Certius de fragmento Aristotelico 178 (edit. Teubn.) scholii **Vd** (ψ 337) nunc demum a nobis ad η 258 plene editi ultra fines a Roemero (p. 293) ei assignatos producendo iudicare licet. Vel magis enim, quam verba quae post ea, quibus fragmentum apud V. Roseum clauditur, statim leguntur (p. 69, 5 sqq.): εἴη δ' ἂν καὶ τοῦ coφοῦ ἀθανacία οὐχ ἣν τοιαῦται δαίμονες χαρίcαιντ' ἄν, ἀλλὰ τοῦ Διὸc ἂν εἴη καὶ τῶν ἔργων, ἃ μὲν πέφυκεν ἀπαθανατίζειν, τοιαῦτα δ' ἂν εἴη ἀπὸ ἀρετῆc, ad Ethic. Nicomach. libri X cap. septimum accedunt[1]), etiam ea quae sequuntur (quae Roemero non innotuerant) Aristotelem produnt, ita tamen — id quod in Difficultatibus Homericis eius non est quod mireris — ut cum superioris aetatis eius doctrina quadam tenus Platonissante sint componenda. Quod enim apud Porphyrium (l. 9) legitur, Ulixem, si apud Calypsonem mansisset, καὶ τὴν τῆc ψυχῆc ἀθανacίαν καὶ τὴν πρὸc θεοὺc ἄνοδον amissurum fuisse, quam maxime ad ea accedit quae Eudemo dialogo philosophus docuit; cf. cum alia tum fr. 40 (edit. Tbn.): . . . ὃ δὴ καὶ Ἀριcτοτέληc ζηλώcac ἐν τῇ περὶ ψυχῆc πραγματείᾳ . . . οὔτε περὶ καθόδου ψυχῆc οὔτε περὶ λήξεων ἐμνημόνευcεν, ἀλλ' ἐν τοῖc διαλόγοιc χωρὶc ἐπραγματεύcατο περὶ αὐτῶν, et fr. 41: λέγει δὲ καὶ ὁ δαιμόνιοc Ἀριcτοτέληc αἰτίαν, δι' ἣν ἐκεῖθεν μὲν ἰοῦcα ἡ ψυχὴ δεῦρο ἐπιλανθάνεται τῶν ἐκεῖ θεαμάτων, ἐντεῦθεν δὲ ἐξιοῦcα μέμνηται ἐκεῖ τῶν ἐνταῦθα παθημάτων, maxime autem fr. 37 (Cic. Div. I, 25, 53): *ut cum animus Eudemi e corpore excesserit, tum domum revertisse videatur.* Hoc igitur de quo agimus loco adhibito apparet, statuisse tum Aristotelem, virtute solum praeditos, cum hac vita functi essent, ad ipsos deos duci (πρὸc θεοὺc ἄνοδοc), Ulixem igitur, si neglecta virtute immortalitatem a Calypsone praebitam praetulisset, vitam apud deos degendam, finem immortalitatis (τὸ τέλοc τῆc ἀθανacίαc[2]), si modo recte l. 13 ita conieci) fuisse amissurum.

Omnia igitur usque ad extrema gravissimi scholii verba miserum, quod maxime dolendum, fatum experta ad Aristotelem referenda sunt, cui etiam ratiocinandi illum modum, ὅτι διὰ τῶν ἐναντίων οὐκ ἄν τιc ἐνδύοιτο τὰ ἐναντία (l. 10), quam maxime convenire omnes semel moniti concedent[3]); ita ut non necessarium sit ad Neo-Platonicorum de animae

---

1) p. 1177 β 31 sqq.: οὐ χρὴ δὲ κατὰ τοὺc παραινοῦνταc ἀνθρώπινα φρονεῖν ἄνθρωπον ὄντα οὐδὲ θνητὰ τὸν θνητόν, ἀλλ' ἐφ' ὅcον ἐνδέχεται ἀθανατίζειν καὶ πάντα ποιεῖν πρὸc τὸ ζῆν κατὰ τὸ κράτιcτον τῶν ἐν αὐτῷ (locum Roemer indicavit). — Ceterum verbi ἀπαθανατίζειν notio prorsus eadem est atque v. ἀθανατίζειν apud Theophrast., phys. fr. 12 (Doxogr. p. 490, 21).

2) Non dubito quin extremo scholio **Vd** . . . ἔτυχεν, ἀλλ' οὐ (non ἀλλὰ) τοῦ τέλουc supplere debuerim.

3) Neque ἐπίκηρον illud (l. 13) non est Peripateticorum, cf. Arist., gen.

ad deum ascensu (cf. Plotin. cum V, 9, 1. 2; V, 1, 3 tum I, 6, 8) placita confugere.

Et haec quidem de finibus, quibus Aristotelica quaedam sint circumscribenda.[1]) Priusquam autem eo transeamus, ut num quae forte quaestiones adhuc neglectae Aristoteli eiusve asseclis tribui possint quaeramus, de una solutione auctoris nomine insigni, qua in constituenda peculiari quadam ratione progressi sumus, paucis agendum est.

Tradunt scholia ε 334 (HTVd; p. 56. 57) Aristotelem pro eo, quod in codicibus tum quoque circumferebatur, αὐδήεccα legi iussisse Ἰνὼ οὐδήεccα (ita enim pro codicum lectione corrupta αὐδήεccα scribendum esse iam dudum constat). Iam cum Roemer optime negaverit, fieri potuisse ut Circen et Calypsonem αὐληέccαc, Inonem οὐδήεccαν esse voluerit philosophus — sequitur enim: τοῦτο γὰρ πάcαιc ὑπῆρχεν αὐταῖc καὶ μόναιc· πᾶcαι γὰρ αὗται ἐπὶ γῆc ᾤκουν (p. 57, 5) —, tamen non mihi persuasit, verba inde a l. 4 ita esse constituenda, ut ἐπὶ δὲ τῆc Ἰνοῦc αὐλήεccα *οὐχ ἁρμόττει· διὸ οὐδήεσσα ἐν πάσαις·* τοῦτο γὰρ πάcαιc ὑπῆρχεν αὐταῖc κτλ. scribatur. Rem enim, quam recte Roemer perspexit, eandem etiam verba qualia codices exhibent significare existimo, primo nimirum de Calypsone et Circe disputantem Aristotelem αὐλήεccα esse scribendum coniecisse, deinde, ubi in Inonis condicione diversa haesisset, omnibus locis οὐδήεccα restituere maluisse; quae verborum sententia ut clarius appareat si quis ἐπὶ δὲ τῆc Ἰνοῦc *γενόμενος* οὐδήεccα corrigere malit, etiamsi necessariam esse hanc mutationem negaverim, non magnopere refragabor.

At nemo adhuc explicavit, αὐλήεccα illud, si quidem ab αὐλή derivandum eam significet quae in aula habitet, cur non de Inone Cadmi filia dum inter homines versaretur (βροτὸc αὐλήεccα) dici potuerit, neque magis, quanam ratione Circe et Calypso quia solitariae essent (μονώδειc[2]), HVd; p. 57, 4) αὐλήεccαι vocari potuerint. Neque ego haec expedivi, ita ut dubitatio oboreretur, an in eo, quod cod. **P** (μονῳδειc) vel eo quod **T** (μονώδη) l. c. habent, verum lateret. Itaque cum alterum illud ad verborum μονῳδόc, μονῳδία accedat similitudinem, et Circen autem et Calypsonem cantu solitario delectentur (ε 61, κ 221), μονῳδίαc autem magis placere, si tibiarum cantus ad eas accedat in Problemasin Aristotelicis doceatur (v. ad p. 57, 4[3])), αὐλήεccα non ab αὐλή sed ab αὐλόc Aristoteli derivandum visum fuisse mihi persuasi, neque, quamvis

---

an. III, 2, p. 753 α 7, Theophr. h. pl. VI, 7, 3; VII, 5, 1; caus. pl. I, 20, 3; III, 22, 2; IV, 14, 4.

1) Haud scio an non supervacaneum sit monere, in scholio Γ 277 ad μ 374. 75 edito ea quae p. 114, 1 leguntur eam unam ob causam ab iis quae antecedunt esse dirempta, quo verbis scholii e regione positi melius respondeant: φηcὶ illud (p. 114, 1) aeque atque V. Rose ad Aristotelem referimus.

2) Recte Dindorfius ad p. 279, 3: *„Usitatum est μονήρεις."* Ipsi Buttmanno vox aliunde non erat nota.

3) Adde e Probl. XIX, 43 (p. 922 α 9): ἡ μὲν οὖν ᾠδὴ καὶ ὁ αὐλὸc μίγνυνται αὐτοῖc δι' ὁμοιότητα.

a codicis P vestigiis nonnihil recederem, μονῳδοὶ ἦcαν in textum recipere dubitavi.[1]) Pugnat certe pro hac coniectura quod ita, cur Inonem βροτὸν αὐλήεccαν vocare noluerit Aristoteles, facile perspicitur — neque enim quicquam de cantu eius apud Homerum —; derivari autem ab αὐλόc potuisse αὐλήεccα eoque sensu ut sit *tibiarum amans* accipi facile concedet, qui et qualia veterum fuerint veriloquia et οὐδήεccαν *in terra habitantem* significare voluisse Aristotelem meminerit. Neque neglegendum est, eum coniecturam, in quam incidisset, ipsum postea dereliquisse.

Ceterum cum in uberiore quadam quaestione, unde scholium de quo adhuc egimus excerptum esse dicas, etiam Aristophanis Byzantii de v. αὐδήεccα sententiam allatam fuisse verba μήποτε δὲ τὸ αὐδήεccα οὐ τὸ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ μόνον χρῆcθαι δηλοῖ (p. 57, 7; cf. not. ad l. 5—10) doceant, etiam alterum schol. ε 334 (p. 58, 8 sqq.), in quo item Aristophanis et Aristotelis huius verbi interpretationes, et Aristotelis quidem eodem quo p. 57, 5 vitio (αὐδήεccα) laborans, adiecta Chamaeleontis mentione, occurrant, ad eundem Porphyrium referre non dubitavi.[2]) Quae autem p. 57, 11 sqq. edidimus cum ab eadem v. αὐδήεccα explicandi ratione, quam Porphyrium amplexum esse dixerim, proficiscantur, tum addunt quaedam, quae ad Τ 407 in exteriore cod. Veneti **B** margine, quem scholiis Porphyrianis refertum esse constat, leguntur; ita ut haec quoque, quamquam quaerendi forma non utuntur, nostro iure eodem contulerimus.

Quod si a solutionibus in scholiis Porphyrianis nominatim ad Aristotelem relatis ad eas nos convertimus, quae alias ob causas vel ad ipsum summum philosophum vel ad discipulos eius referendae sint, primo loco se offerunt ea quae in cod. **T** ad ι 106 (edit. p. 86, 14 sqq.) de Cyclopibus non in malam partem ὑπερφιάλοιc ἀθεμίcτοιc audientibus iis quae Antisthenes de hac quaestione protulit praemittuntur. In quibus quae de v. ἀθέμιcτοι afferuntur, eos scriptis legibus non fuisse usos, sed unum quemque in suos exercuisse imperium, non possunt non memoriam revocare cum eorum, quae in Ethicis Nicomacheis leguntur (X, 10, p. 1180 α 27): καὶ ζῇ ἕκαcτοc ὡc βούλεται, κυκλωπικῶc θεμιcτεύων παίδων ἠδ' ἀλόχου, tum loci Politicorum de origine civitatum agentis (I, 2, p. 1252 β 20): πᾶcα γὰρ οἰκία βαcιλεύεται ὑπὸ τοῦ πρεcβυτάτου . . . . . καὶ τοῦτ' ἔcτιν ὃ λέγει Ὅμηροc θεμιcτεύει δὲ ἕκαcτοc παίδων ἠδ' ἀλόχων· cποράδεc γάρ· καὶ οὕτω τὸ ἀρχαῖον ᾤκουν. Quam ad similitudinem nescio an id quoque accedat, quod aeque atque Ethicorum illo loco in scholio **T** (p. 87, 2) ex Homero verba θεμιcτεύει δὲ ἕκαcτοc παίδων ἠδ' ἀλόχου (non ἀλόχων), qua forma nusquam praeterea versus ille citatur, afferuntur. Quamvis enim non nesciam, Roemerum (p. 277) recte demonstrasse, Aristotelem pro consilio suo dicere debuisse ἠδ' ἀλόχου, tamen consensum illum satis pro-

1) Cum codice **T** μονώδη ἦcαν ⟨= ἦcαν codicis⟩ legerem, si μονώδηc pro μονοειδήc dici posse constaret neque ἦδον requireretur.

2) Dubitanter scholium Didymo tribuit Ludwich, Ar. Hom. Txtkr. I, p. 556, 13.

fecto mirum si scholia transcribentis errori vel correcturae[1]) tribuerem, inconsiderate agerem; ex ipso autem Ethicorum loco initium scholii esse conflatum nemo scholiorum Homericorum rationis gnarus concedet. Eo igitur inclinaverim, ut Aristotelis temporibus versus ι 115 lectionem parum constitisse, eumque e memoria non de scripto verba afferentem modo hanc modo illam formam attulisse existimem.[2]) Sed nescio an futuri sint qui in quaestione de origine solutionis diiudicanda plus ei rei tribuant, quod de aliis etiam rebus Polyphemum spectantibus Aristotelem egisse scholia nominatim testantur (p. 84, 13; 95, 3).

Accedit autem argumentum haudquaquam spernendum; bene enim Duemmler, Antisth. p. 21, qui etiam in Ethicorum et Politicorum locos digitum intendit, monuit, quae in eodem scholio de v. ὑπερφίαλοι legantur (p. 86, 16: διὰ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ σώματος), cum iis congruere quae, et ab ipso quidem Porphyrio, Ψ 269, p. 262, 6, in quaestione de alia quadam difficultate instituta nominatim ad Aristotelem referantur: τὸ ὑπερφίαλον τὸ πολὺ σημαίνει καὶ ἄμετρον.

Non solum igitur scholium secundo loco a nobis positum (p. 87, 11—23)[3]), quod alteram recensionem eorum, de quibus modo egimus, esse apparet, item Aristotelica (fortasse etiam Antisthenica, cf. l. 16 c. l. 3) continere persuasum habeo, sed etiam de quarto scholio (p. 88, 9 sqq.) eodem modo esse iudicandum existimo. Quae enim initio eius leguntur ex Antisthenis dialogis petita esse videntur (v. p. 178); ea autem quae (p. 88, 14 sqq.) quidam (τινὲς δὲ) de verbis οὐκ ἀλλήλων

---

1) Si modo ἠδ' ἀλόχου Aristotelis est, in reliquis scholiis eodem a nobis congestis verbum propter omnium codicum textum Homericum in ἀλόχων mutatum esse multo facilius intellegitur, quam ex ἀλόχων antiquitus tradito contra codices illos ἀλόχου esse factum.

2) Roemer l. c., Aristotelem in Ethicis ἀλόχων consulto in ἀλόχου mutasse existimat; ego eam lectionem, quae loco magis conveniret, eum praetulisse censeo.

3) Non recte Carnuth, Ariston. περὶ σημ. Ὀδ. p. 88, hoc scholium, verbis quidem nonnihil mutatis, ex Aristonici libro petitum esse existimavit. — Aristarchi de h. l. sententia ex Apollonii lex. v. ἀθεμίστων (p. 12, 22 sqq.: ὁ γοῦν Ἡλιόδωρος Ἀρισταρχείως μεταφράζων φησί· καθὸ οὐ κοινοῖς χρῶνται νόμοις κτλ.) et v. ὑπερφίαλοι petenda est. Quam eandem fere esse atque Aristotelis et Antisthenis — nisi quod Aristoteles ὑπερφίαλοι de corporibus accepit, Aristarchus οἱ κατ' ἀρετὴν διαφέροντες interpretatus est (Apoll. p. 158, 30) — non est quod mireris. Constat enim et diplas Aristarchum posuisse πρὸς τὸ ζητούμενον (v. locos Prolegg. Il. p. 427, 1 allatos, quibus adde Ι 347) et de Β 649 (v. p. 88) et Χ 202 (v. ad p. 257, 11. 12) Peripateticorum solutiones amplexum esse. Apud Apollonium autem quod legimus (p. 12, 29): καὶ ἔστιν ὅλος ὁ τόπος οὗτος τῶν προβλημάτων idem est ac si locis compluribus de Cyclopibus agentibus diplas πρὸς τὸ ζητούμενον posuisse grammaticus diceretur. Ad explicandas autem illas difficultates Aristotelis inventis, dummodo probaret, uti debebat. — Ceterum in scholio quod tertio loco posui (p. 87, 24 sqq.) nunc nescio an dubitandi signo uti debuerim. Magis enim reliquis ad Aristarchi v. ὑπερφίαλοι interpretationem accedit, cum καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ κρείττονος τάττεσθαι dicat.

ἀλέγουσιν dixisse feruntur: οὐ φροντίζουσιν ἀλλήλων ὅσον ἕνεκεν ὑποταγῆς eadem fere reddunt quae supra e Politicis Aristotelis attulimus. Atqui primo scholio (p. 86, 14 sqq.) Antisthenis et Aristotelis solutiones coniunctas deprehendimus; nonne igitur hoc quoque loco idem statuendum est?

Iam ad Aristotelis sectatores ut transeamus, Heraclides quatenus iis annumerari possit, nunc quidem (p. 180) finibus accuratioribus quam olim, ubi hac de re agere neglexi, circumscripsi, neque quae de Diocle Peripatetico in scholio Χ 208 allato protulissem nimis esse incerta dissimulavi. Ibidem et p. 182 de Theophrasti solutione ad μ 128 sqq. servata egi; de Chamaeleonte ipsius Aristotelis[1]), non — quae Ern. Koepkei, de Chamael. Heracleot. vita librorumque reliquiis, p. 3 sqq., erat sententia — Theophrasti discipulo, iis quae in Prolegomenis p. 422 et in Phil. XLIV, p. 245 sqq. attuli non habeo quod addam; ad Megaclidem autem quod attinet (cf. Prol. p. 414 et infra p. 193), inane verborum esset certamen, si persequerer, res Hectoris libro Χ narratas πλάσματα εἶναι (p. 256, 12; 258, 8) utrum similiter atque Aristoteles (cf. Prolegg. l. c. et p. 426) poetae defendendi, an impugnandi causa, ut P. Hagen voluit (quaest. Dion. p. 51. 52, cf. p. 54)[2]), perhibuerit: exiguo enim fine altera cum altera sententia coniuncta est, atque non solum λυτικοῦ, sed etiam ἐνστατικοῦ vices sustinuisse Megaclidem etiam aliunde constat.

At restat Dicaearchus, quem non recte Penelopen insimulasse, quod parum verecunde in conspectum procorum potantium venisset, longo scholio in codd. HD ad α 332 sqq. servato docemur. Eius h. l. aeque atque ad β 51 et β 63 Heraclidis (cf. p. 180, 5) ἔνστασις tantum affertur; quam ad similitudinem accedit quod non solum quae contra poetam ab utroque prolata erant eodem modo afferuntur: αἰτιᾶται ὁ Ἡρακλείδης καὶ τὸ τῆς Τηλεμάχου δημηγορίας ἀνοικονόμητον (p. 27, 4) et αἰτιᾶται ἐκ τῶν ἐπῶν τούτων Δικαίαρχος τὴν παρ' Ὁμήρῳ Πηνελόπην, sed etiam solutiones criminationum eorum ab iisdem verbis incipiunt: ἀγνοεῖ δὲ ὁ κατήγορος τὴν δύναμιν τῆς δημηγορίας (p. 27, 14) et φαμὲν οὖν ὅτι τὸ καθ' Ὅμηρον ἔθος ἀγνοεῖν ἔοικεν ὁ Δικαίαρχος (p. 19, 10). Iam cum quae pro poeta contra Heraclidem proferuntur veri simile sit e Peripateticorum disputationibus fluxisse, de iis quae Dicaearcho opponantur eodem modo iudicandum esse facile quis statuerit. Cui suspitioni egregie favet quod ad ἔθος Ὁμηρικόν, quod ignorare videatur Dicaearchus, recurritur, ipse Aristoteles autem difficultatem eam, quam versus Ω 15. 16 praebere videbantur, solvit εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἀνάγων

1) Cf. quae in Phil. l. c. disputavimus.

2) Haudquaquam spernendam orationis Dioneae XI cum Herodoti, Platonis, Aristotelis, aliorum scriptorum et scholiorum Homericorum (de his quidem verius Rob. Weber, Stud. Lips. XI, p. 163) locis comparationem Hagen (p. 42 sqq.) instituit. Sed rem qui ita aggredietur, ut investiget solutiones cum Dionis oratione collatae quorumnam poetae obtrectatorum criminationibus respondeant, melius aget certioraque efficiet.

ἔθη (cf. poet. 25, p. 1461 a 1 sqq.). Neque minus eodem ducit quod (p. 19, 21 sqq.) antiquis temporibus ipsis principibus non illiberale visum fuisse affertur opera suscipere quae postea servis mandata essent, velut Nausicaam non dedecuisse ipsam vestimenta ire lavatum; ad haec enim quam proxime accedunt, quae Dioscurides qui fertur (cf. p. 189) habet, quem Peripateticis plurima debere constat: ἁπλῆν ἀποδέδωκε τὴν δίαιταν (Ὅμηρος) πᾶσι καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλεῦσιν, ἰδιώταις, νέοις, πρεσβύταις κτλ. (Ath. I, p. 8 F; cf. Rob. Weber, Stud. Lips. XI, p. 89)[1]. Non indignum denique est quod afferatur, verba, quae p. 20, 6 leguntur, τὰ γὰρ τῆς ἐπιβουλῆς οὐχ ἡ κλῖμαξ ἡ ἄχρι τοῦ ὑπερῴου διεῖργεν, ἀλλ' ἕκαστος τῶν μνηστήρων ...... ἐκώλυε Aristotelicum nescio quid sonare.

Quod si has ob causas ea quae contra Dicaearchum afferuntur e Peripateticorum studiis repetimus, cavendum est ne — id quod non cavit H. Amoneit, de Plutarchi studiis Homericis, (diss.) Regimont. 1887, p. 16 — propter Plutarchi locum (non posse suavit. viv. sec. Epic. c. 12), de quo recte iudicavit C. Müller in FHG II, p. 246, προβλημάτων Ὁμηρικῶν eum fuisse auctorem perhibeamus. At mirum est auctorem βίου τῆς Ἑλλάδος, libri cum ab aliis tum ab ipso Porphyrio (abst. IV, 2) celebrati, ἀγνοεῖν insimulari τὸ καθ' Ὅμηρον ἔθος. Ita enim quin recte codicum lectionem τὸ καθόλου ἔθος vel ἔθνος emendaverit Polak (v. ad p. 19, 10) non dubitabunt qui v. Ὅμηρον per compendium scribendi rationis meminerint. Responderit aliquis, Dicaearchum a Themistio, soph. p. 285 B, in τῶν ἐπιθεμένων Ἀριστοτέλει numero afferri, ut mirum non sit, eum asseclis eius secus ac meruerit vapulare. Sed recte hac in re sophistae fidem denegavit Zeller, phil. Graec. II, 2, p. 718, 3, ita ut vix altera rei explicandae relinquatur ratio, nisi ut, priusquam opus illud palmarium scriberet, iuvenem Dicaearchum in Peripato cum aliis sodalibus Homericis studiis vacantem, sive libello aliquo cum iis communicato sive sermonibus habitis, de loco illo Homerico dubitationem movisse, huic autem quae opposita essent similiter atque aliorum et ἐνστάσεις et λύσεις in Quaestionum Corpore locum invenisse statuamus. Si altera huius scholii parte (p. 21, 11 sqq.) Antisthenica contineri recte posuimus (p. 176), vix casui cuidam tribueris quod hoc quoque loco (v. p. 179) Peripatetica cum iis coniuncta sunt.

Iam ut ad quaestiones transeamus, quae, quamquam Peripateticorum nomina in iis non occurrunt, iisdem tribuenda sint, iis, quas in Prolegomenis Iliadis p. 425 sq. propter Plutarchi auctoritatem e Quaestionum eo Corpore repetivimus, nunc intelleximus addenda esse schol. θ 267 sqq. (cf. ad p. 74, 20 sqq.) et ν 215. 16 (VdH; cf. ad p. 118, 9); neque mihi persuadeo, cum quaestione ζ 244 (de qua cf. ad p. 63, 4) eam ipsam ob causam Peripateticis vindicanda non cohaesisse olim ea, quae nunc ad η 311

---

1) Eiusdem indolis est solutio γ 411 de quaestione (de qua cf. ad p. 39, 17 et infra p. 189, 1) διὰ τί ὁ Νέστωρ βασιλεὺς ὢν τοῖς αὑτοῦ παισὶν ἐπιτέλλει τὰ τῶν δούλων; prolata. Ubi item ad Nausicaam recurritur: ἀλλαχοῦ δὲ καὶ θυγατέρες τῶν τοιούτων βασιλέων μετὰ οἰκείων χειρῶν ἔπλυναν τὰ ἱμάτια.

leguntur de Alcinoo Ulixem filiam suam in matrimonium ducturum esse sperante, praesertim cum hic quoque ad τὸ παλαιὸν ἔθος et similia recurratur (p. 70, 20. 22; 71, 10).

Sed ultra progrediendum est; nam ea quoque, quae e Dioscuridis Isocratei copiis petivisse Porphyrium olim significavi[1]), Peripateticis deberi nunc cum Rob. Webero (de Dioscuridis περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ νόμων libello, Stud. Lips. XI, 1888) statuo. Et de ipso Dioscuride ea, quae, postquam ego longo post tempore doctorum hominum animos denuo in eum converti, ab Hillero (Mus. Rh. XL, p. 204 sqq.), Kaibelio (Herm. XXII, p. 323 sqq.), Augusto Brunkio (de excerptis περὶ τοῦ τῶν ἡρώων καθ' Ὅμηρον βίου ab Athenaeo servatis, diss. Gryph. 1887) prolata sunt, hic singillatim referre aut quatenus iis accedendum sit post Weberi doctam dissertationem (p. 121 sq.) repetere nolo. Cum tantum autem effectum esse concedendum sit, libellum illum non posse esse Isocratis discipuli — quo in errore ipse versatus eram —, sed vestigia prodere certissima aetatis Aristarcho inferioris, difficultatem inde ortam, quod in ipsa disputatione Dioscuridea apud Ath. p. 11 A (p. 106, 8 W.) verba οὕτω δὲ καὶ τὰ ἔπη ταῦτα προηνέγκατο Διοσκουρίδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητής occurrunt, cum Webero (p. 122) Wachsmuthium secuto ita interpretari, ut *Dioscuridem quendam* . . . . . *alterum cognominem laudare Isocrateum* statuam, nunc tamen (cf. infr.) vereor; violentius enim videtur esse, ita ut nesciam an cum Brunkio (p. 31) et Kaibelio (p. 333) ponere praestet, nomen illud a Suida (II, 1, p. 1089 b 4 Bhd.), cui uni initium libelli debet, ex Athenaei loco modo allato titulo additum esse; quamquam sic quoque difficultates restare Kaibelium non fugit.

Sed hoc non multum refert, neque ego in hac editione, dum iudicium fluctuat[2]), neque in his Epilegomenis — hic quidem brevitatis studio quam maxime commotus — Dioscuridis nomine uti dubitavi. Longe gravius est, non ipso Dioscuride, sed uno e fontibus ab hoc adhibitis, Peripatetico sine dubio, usum esse Porphyrium.

Ac Dioscurideis quidem eum non usum esse cum iis quae Weber p. 151 attulit tum ea re commotus concedo, quod quae ad similitudinem eorum accedunt multo longius ab iis distant quam quae Plutarchus, quem in Convivalibus Quaestionibus iis usum esse constat[3]), inde ex-

---

1) Ad γ 411 antiquam sententiam meam corrigere neglexi.

2) Certius tamen quam debebam Dioscuridem auctorem libelli esse ad p. 82, 1 sqq. pronuntiavi.

3) De fontibus Plutarcho cum Porphyrio communibus sic statuendum est — id quod post ea quae Rob. Weber p. 146 sqq. attulit monere non supervacaneum est —, ad librum de audiendis poetis Corpore Peripateticorum eum usum esse (cf. Prolegg. p. 425 sq.) neque adesse vestigia quae ad Dioscuridem ducant; neque enim recte egit Weber (p. 163), cum quae eius libri capite 10 (p. 29 DE) leguntur ex eo repetivit. Contra in Convivalibus Quaestionibus (quarum de origine, ut h. l. obiter afferam, toto caelo Ernestium Graf, in commentat. philol. ad honorem O. Ribbeckii, p. 57 sqq., erravisse, idem Weber p. 170 persecutus est) Dioscuride eum usum esse cum alii loci tum is, quem in Prolegg. p. 375 attuli (VIII, 6, 4): εἰ δεῖ τοῖς τὸν ἀρχαῖον βίον διαμνημονεύουσι

piscatus est. Accedit quod neque quaestio ad δ 52 plenius quam ad Α 449 tradita, quamquam in eadem re versatur, quam ex Aristarcho sine dubio Dioscurides ap. Ath. V, p. 193 B (p. 111, 6 W.) habet, ulla cum eo coniunctione tenetur. Negat Porphyrius (p. 44, 2. 3) poetam αἰρομένας ποιῆσαι τὰς τραπέζας οὐδὲ τὰ λείψανα τὰ ἐκ τοῦ συμποσίου συναγόμενα (quo tempore id factum sit aut non curavit aut non addidit), accuratius Dioscurides ap. Ath. V, p. 193 B (p. 111, 6 W.): ἀπαλλαγέντων δὲ τῶν δειπνούντων αἱ τράπεζαι ἐβαστάζοντο, ὥσπερ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι (τ 61) καὶ τοῖς Φαίαξιν, ἐφ' ὧν καὶ λέγει ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός (η 332), δῆλον ὡς τὰ ἀγγεῖα.[1]) Contraria igitur haec prorsus inter se, ita ut neque ab Aristarcheis, unde Dioscuridem, sua h. l. Porphyrium mutuatum esse (ut Webero p. 165, 1 placuit) existimem.

Et Porphyrii quidem qualis h. l. fons fuerit clarissima in luce ponunt ea, quae extrema in quaestione eius leguntur: οὐχ ἧττον ὧν κατορθοῖ ἐν οἷς λέγει σοφὸς εὑρίσκεται (ὁ ποιητὴς) ἢ ἐν οἷς ἀποσιωπᾷ καὶ οὐ λέγει, Lyceum enim quam maxime redolent, ut, si in περὶ ποιητικῆς cap. 24 cum verbis p. 1460 a 5: Ὅμηρος δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἄξιος ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν οὐκ ἀγνοεῖ ὃ δεῖ ποιεῖν αὐτόν, coniuncta legerentur, nemo profecto miraretur. Quod si Porphyrius hanc quaestionem ex eodem Corpore unde id genus alias petivit, eundem fontem etiam Dioscuridi patuisse alii loci docent.

Postquam enim libellum et sententiarum et sermonis indole ad Peripatum potissimum accedere optime perspexit Kaibel, Herm. XXII, p. 326, quaestionis de Achillis illo ζωρότερον δὲ κέραιρε (Ι 203) iam ab Aristotele agitatae (poet. cap. 25) in verbis Dioscuridis satis decurtatis suoque ut videtur loco motis (Ath. I, p. 10 C = p. 102, 17 W.): καὶ κράσεων δὲ γένη διάφορα ἐπίσταται· οὐκ ἂν γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ ζωρότερον κεραίρειν διέστειλε, μὴ οὔσης τινὸς καθημερινῆς κράσεως, vestigia apparere recte Weber (p. 149. 50) animadvertit; quae vestigia clarius etiam apparent, si Plutarchi Quaest. Conv. V, 4 verba ut e Dioscuridis opere integro petita (cf. p. 189, 3) adhibere licet. De loco autem Ι 203 in Peripateticorum Quaestionum Corpore quaesitum fuisse e scholio Por-

---

πιστεύειν, docent. Hoc autem in opere num praeterea etiam Corpore illo Plutarchus usus sit — id quod olim, Prolegg. p. 373, suspicatus sum Weberque, p. 171, amplexus est —, nunc mihi non constat; praeter unum enim eum locum (V, 4), quem nunc propter ea ipsa, quae Weber, p. 150, attulit, e Dioscuride tum nondum decurtato, cui res aliunde, velut e Theophrasti περὶ μέθης, petitas ipse Plutarchus adiunxerit, repetiverim, nibil quod huic sententiae faveat afferri potest.

1) His verbis, si modo sunt Dioscuridis (Aristarchi sine dubio sunt, v. Weber, p. 129), adiectis non negatur certe (id quod Porphyrius l. c. negavit), etiam reliquias ciborum per ancillas amoveri facere poetam; neque enim neglegere potuit Aristarchus in ipso illo, ad quem recurrit, versu τ 61 etiam verba αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον legi. Cf. etiam cum athetesi a Dioscur. ap. Ath. V, p. 193 B allata (de qua vid. Ludwich, Ar. Hom. Txtkr. I, p. 511, 23 sqq.) eund. ibid. I, p. 13 A (= p. 110, 23 sqq. et p. 113, 20 sqq. Web.).

phyriano eo loco servato constat; facile igitur Webero a Dioscuride quoque eundem fontem fuisse usurpatum statuenti (p. 146. 50) assentior, praesertim cum etiam disputationem de Agamemnonis οἰνοφλυγίᾳ institutam, cuius quamvis exiles reliquias eodem Dioscuridis loco apparere Webero (l. c.) concedo, in eodem Peripateticorum libro fuisse veri simile sit (v. Prolegg. p. 426). Bene tamen factum est, quod duo scholiorum loci, quibus haec sententia fulciatur, accedunt. E quibus γ 411 et doctrinae Dioscuridis respondere et cum quaestione propter Dicaearchi memoriam ad Peripatum referenda congruere supra apparuit (p. 188, 1). Rem autem conficit, quod duarum rerum, quae ad θ 267 sqq. Demodoci impii cantus excusandi causa a Porphyrio afferuntur, altera (= p. 75, 1 sqq.) apud Plutarchum (aud. poet. 4, p. 20 A: διὸ καὶ τὸν Ὀδυccέα τῷ κιθαρῳδῷ προcτάττοντα πεποίηκεν· ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι κτλ.), altera (= p. 74, 20 — 75, 1) apud Dioscuridem (Ath. I, p. 14 C = p. 116, 13 sqq. W.: οὐ διὰ τὸ ἀποδέχεcθαι τὸ τοιοῦτον πάθοc, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺc παρανόμων ἔργων, εἰδὼc[1]) ἐν τρυφερῷ τινι βίῳ τεθραμμένουc) recurrit; una autem propter consensum cum Plutarchi de audiendis poetis libello, de quo supra totiens egimus, summa veri cum specie ad Peripateticas Quaestiones referenda est, ita ut alteram quoque solutionem indidem repetere non verear[2]); accedit quod hac quaestione contra Platonis et Zoili criminationes disputatur (cf. Prolegg. p. 426).

Quae cum ita sint, propter Porphyrii cum Dioscuride consensum ex Odysseae scholiis praeter ea, de quibus modo egimus, etiam ζ 221 et θ 78 recte a Webero ex eodem fonte derivata esse existimo. Ad Iliadem quod attinet, quaestiones Ζ 265 et Λ 624[3]), quae olim e Dioscuridis libro repetivi, nunc cum Webero (p. 149 sqq.) e Peripateticorum thesauro derivandas esse[4]) existimo.

Sed in his subsistendum est; vereor enim ne et operis Dioscuridei fines et Peripateticorum libri collectanei ambitum nimis Weber amplificaverit. Quod ne ego quoque commisisse existimer, et quatenus cum eo faciam diligenter significavi et, quantum huius libri consilium patitur,

---

1) Propter scholii Porphyriani verba (p. 74, 20) δι' ὧν ἥδονται cωφρονίζων αὐτούc ego ἢ ante εἰδὼc a Wilamowitzio insertum omiserim.

2) In annotatione ad θ 267 aut non afferre debebam Weberum aut pluribus de Dioscuride agere. Eo enim loco, quem e Weberi commentatione (p. 180. 81) ibi attuli, de Ath. XII, p. 511 A sqq. agitur, ubi Dioscuridea adesse parum constat; quod si huic debentur, e Peripateticorum doctrina certe non fluxerunt.

3) Ad Λ 624 ego [Plut.] V. Hom. c. 210 contuli; cum Ζ 265 Weber (p. 102) cap. 206 composuit; cf. eundem p. 174 de condicione, quae eius libri capitibus 205 sqq. cum Dioscuride intercedat, disserentem.

4) Fortasse etiam Θ 53, si modo recte Weber (ad p. 109, 10 sqq.) Dioscurideae de cibis heroum disputationis (Ath. I, p. 11 B) inde a p. 25, 17 K.: μήποτε δὲ καὶ cυνωνυμεῖ τὸ ἄριcτον τῷ δείπνῳ κτλ., quae verba Porphyrianis sane simillima sunt, alterum atque eorum quae antecedunt (haec quidem Aristarcho debentur) fontem statuit. Ego in Prolegomenis (p. 373. 74) scholium non recte ex ipso Dioscuride derivavi; Plutarchus contra (Q. C. VIII, 6, 4) sine dubio ex hoc ipso pendet (cf. spr. p. 189).

quae non evicisse mihi videatur addam. Erravit autem in eo, quod inter Peripateticorum studia Homeri carminibus explicandis impensa et solutiones ab iis aut inventas aut collectas non distinxit. Ita ut non solum apud Athenaeum (praeter libr. I) etiam, ut alios mittam, libris V et XII, sed etiam apud Dionem Chrysostomum et Plutarchum in opusculis quibusdam Peripatetica id genus latere satis multa perspexit eaque optime neque sine fructu congessit, ita ex eodem Dioscuride ea fluxisse omnia non probavit; velut — ut in una re subsistamus —, quamvis libro quinto Athenaei inesse Dioscuridea concedamus, libro duodecimo largiamur, altero loco cum Herodici Cratetei doctrina[1]), altero cum Stoicis adeo permixta sunt, ut suum cuique tributum esse saepe non constet. Sed haec ad nos non pertinent; nostrum potius est indicare, cur locos quosdam a Webero propter consensum qui cum Porphyrianis iis intercedat e Peripateticorum Corpore derivatos neque in textu neque h. l., ubi de Aristotelis eiusque asseclarum solutionibus in scholiis obviis egimus, addiderimus.

Ita, ut in duobus locis subsistam, quaestionem Porphyrianam ad Ξ 314 traditam propter verborum quorundam cum Ath. XII, p. 511 B (= p. 107, 16 W.), quem locum e Dioscuride repetivit Weber (p. 180), consensum e Peripateticorum Corpore cum eodem derivate vereor; neque enim iniuria de fragmenti illius initio „*Stoicum quendam*, inquit ipse, *audire tibi videaris contra Epicureorum rationem pugnantem*“.[2]) Neque magis quae ad Ι 186 de Achille fidibus canente Porphyrius habet propter consensum, qui cum Dione Chrysostomo (or. 2, p. 82 R.) iis intercedit, ad fontem cum Dioscuride ei communem referre audeo; alia quae afferre possum, ne longus sim, omitto. Omnino autem, ut solutiones difficultatum Homericarum in Peripateticorum disputationibus prolatas ab iisdem fuisse collectas nunc quoque contra Hageni ἔνστασιν verissimum esse existimo (v. p. 179 sq.) — neque neglegendum est, librum id genus Musei Alexandrini sodales condidisse (Porph. Ι 682) —, ita opus quoddam collectaneum multifariam illam Peripati de rebus Homericis doctrinam complexum ego certe neque olim significavi[3]) neque nunc facile mihi fingo. Neque habeo igitur quod h. l. quaeram, quonam modo res quaedam ad Peripateticos nominatim relatae neque ζητήματος cuiusdam vestigia prodentes in scholia (velut Υ 267) pervenerint: ad Porphyrium certe nihil ducit.

Spretis denique adiumentis ab aliis scriptoribus petendis, quaenam quaestiones, etiamsi Peripateticorum aut ἐνστατικῶν aut λυτικῶν nomina in iis non afferantur[4]), propter placita quaedam in iis occurrentia ad eos

---

1) Etsi enim Carol. Schmidt, de Herodico Crateteo (Progr. gymn. Elbing. 1886), p. X Herodicea libri quinti capp. 3—18 terminavit, ipse Weber, p. 184, etiam in sequentibus nonnulla ex iis petita esse concessit.

2) De Marte adultero a Volcano deprehenso aliter atque h. l. (p. 107, 18 Web.) apud Ath. I, p. 14 C Dioscuridem (Peripateticos nimirum secutum) agere supra (p. 191) vidimus.

3) Weber quoque (p. 124) me Peripateticarum solutionum Corpus constituisse recte attulit.

4) Huic quaestionum generi etiam schol. δ 1 et quae cum eo cohaerent me annumerare vel ex iis quae in Prolegg. p. 417 attuli apparet.

referendae esse videantur quaeramus. In quibus primo loco se offert schol. C 98; quid enim Achilli διὰ τὰ καλὰ ἔργα et vivere volenti et mori similius quam quae in Eth. Nicom. III, 12 (p. 1117 β 9 sqq.) accipimus: ὅσῳ ἂν μᾶλλον τὴν ἀρετὴν ἔχῃ . . . . . μᾶλλον ἐπὶ τῷ θανάτῳ λυπηθήσεται· τῷ τοιούτῳ γὰρ μάλιστα ζῆν ἄξιον . . . . . ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἀνδρεῖος, ἴσως δὲ καὶ μᾶλλον, ὅτι τὸ ἐν τῷ πολέμῳ καλὸν ἀντ' ἐκείνων αἱρεῖται vel quae IX, 8 (p. 1169 α 18 sqq.) traduntur: τὸ τῶν φίλων ἕνεκα πολλὰ πράττειν καὶ τῆς πατρίδος, κἂν δέῃ ὑπεραποθνήσκειν . . . . . . περιποιούμενος ἑαυτῷ τὸ καλὸν κτλ.? Profecto hanc si quis solutionem ipsi Lycei capiti tribuerit, me facile habebit adsentientem. Scholae eius certe doctrinam ipsum primum Iliadis zetema sapit (adde haec ad Prolegg. p. 404, 3), si quidem quaestio διὰ τί ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο καὶ μὴ ἀπὸ τῶν πρώτων ὁ ποιητής ea circumscribit fere, quae poet. 23, p. 1459 α 30 sqq. docemur: θεσπέσιος ἂν φανείη Ὅμηρος . . . . . τῷ μηδὲ τὸν πόλεμον καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον κτλ., item schol. κ 20 (cf. κ 242), cuius cum verbis, ἀνεύθυνα τὰ τῶν μύθων esse, locum Aristotelicum de tragoedia agentem in annotatione contulimus. Quid, quod ineptam disputatiunculam illam (Z 164. 65) de verbis ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ et ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε (γ 272) institutam nunc, postquam Peripatetica in scholiis latere multo plura quam antea suspicatus eram intellexi, ut e quaestionibus in Eth. Nicom. V, 11 de ἀδικεῖν et ἀδικεῖσθαι condicionibus institutis detortam scilicet eidem origini assignare non vereor. De aliis quibusdam locis (velut γ 20; p. 32, 5) ad ea quae in notis attulimus legentes relegare sufficiet.

Restat, priusquam ad Stoicorum solutiones a Porphyrio adhibitas transeamus, unus locus in confinio quodam modo harum et Peripateticarum positus, ι 5 sqq., quo loco de difficultate totiens agitatae, qui fiat ut vitae voluptuariae laudator Ulixes exsistat, disputatur. Qua de quaestione cum olim (Prolegg. p. 414) haesitavissem, Megaclidis certe solutionem, quam sine dubio continet (v. ad p. 81, 12)[1]), eo quoque loco ex eodem Peripateticorum Corpore, unde reliqua Megaclidea, Porphyrium hausisse nunc statui. Accedit, quod Seleuci interpretatio ei adiecta est; hic enim, etiamsi Peripateticis annumerari non possit, studia eorum et inventa minime neglexit: in iis certe quae apud Athenaeum II, p. 40 CD leguntur fragmentum ex Aristotelis (102 edit. Tbn.) libro περὶ μέθης attulit — quam ob rem Kaibelium p. 93, 19 v. καὶ μέθας non recte uncis inclusisse existimo —, apud eundem autem X, p. 430 C Chamaeleonti obloquitur (cf. Carol. Bapp in Commentatt. phil. ad honorem O. Ribbeckii, p. 262), tertio denique eiusdem loco (de quo cf. etiam p. 194, 1), II, p. 50 A, ea quae protulit cum Clearchi quae antecedunt et Theophrasti quae sequuntur verbis cohaerere videntur. Idem in scholio, de quo h. l. agimus, Megaclidis solutionem respexisse

1) De origine scholii Porphyriani quamquam cum R. Webero, p. 182, consentiam, me non propter verba (Dioscuridis ut ille putat) apud Ath. XII, p. 513 B servata ita iudicare, ex iis quae p. 192 attuli apparet.

sed non amplexus videtur esse, ita quidem ut Eratosthenem secutus εὐφροςύνην eo sensu ut εὖ φρονεῖν esset accipere maluerit. Cui loci interpretationi si recte καὶ ςώζει τὴν αὐτάρκειαν adieci, aut ipse Seleucus Ulixem aut (quo magis inclino) Porphyrius Seleucum ita αὐτάρκειαν, quam poeta victui heroum tribueret, melius tueri addidit. Utri autem Seleuci librorum, commentarione Homeri (ut schol. α 215) an ςυμμίκτοις eius, haec tribuenda sint, nunc non magis quam cum Prolegomena scribebam (p. 380) mihi constat; quod si e ςυμμίκτοις repetenda sunt, et haec et alia, quae Bapp, p. 264. 65, attulit, haudquaquam inanium solutionum captatorem — id quod propter rem a Suetonio (Tib. 56) narratam aliquis forsitan posuerit [1]) — eum fuisse apparet.

2 d.

Paucissima e nova hac tot Odysseae scholiorum editione in Stoicorum aut solutiones aut poetae versuum interpretationem redundaverunt. E quibus quae ad schol. ε 182, quod meliore forma quam quaestio Vaticana κγ′ ad nos pervenit (cf. p. 168), pertinent, in annotationibus iam protulimus; in quibus (p. 107, 2) etiam de scholio λ 322, qui fiat ut Minos ὀλοόφρων dicatur, quaerente egimus; quod autem in scholio γ 20 Lycei et Porticus definitiones indagavisse mihi visus sum — Stoica sine dubio in eo adsunt — cum ea re quod utriusque scholae opus quoddam collectaneum Porphyrio praesto fuit optime congruit.

Haec paene omnia; nam nisi forte quis nonnulla eorum, quae supra Antistheni vindicavimus, Stoicis tribuere malet, qua de re in angusto multorum placitorum confinio nonnumquam dubitari posse concedendum est [2]) — sed pugnat pro Antisthene ipse exiguus ille huius carminis solutionum, quae quidem certas ob rationes Stoicis tribuendae sint, numerus —, unus restat locus, γ 332; de quo in hac huius libri parte pluribus me acturum esse in annotatione iam significavi. Quaeritur, cur in sacris a Nestore factis, ut apud Iones, priusquam concilium mitteretur, diis linguas obtulerint. Solvendi causa cum alia tum illud affertur, Mercurio, cui — apud Phaeaces certe —, priusquam convivae cubitum irent, libatio fieri soleret, etiam linguas λόγῳ ὄντι sacrificatas esse.

Qua cum solutione conferendum est, quod apud Heraclitum, alleg. 72, p. 142 M., inter alias rationes, quibus appareat Mercurium esse λόγον, haec leguntur: γλῶττα δ' αὐτῷ θυςία, τὸ μόνον λόγου μέρος, καὶ τελευταίῳ ἐπὶ κοίτην ἰόντες Ἑρμῇ ςπένδουςιν,

1) Tamen neque post argumenta a Bappio l. c., p. 262 sq., prolata pro eodem utrumque habendum esse mihi persuasi. Scholia enim A 340. 381, in quibus affertur (alia argumenta vid. in Prolegg. Il. p. 380, 1), nunc quoque nescio cuinam nisi Didymo adscribam; eademque ratione Ludwichium (Ar. Hom. Txtkr. I, p. 190. 92) video iudicare. Locus autem Athenaei II, p. 50 A, quem non omittendum est in Epitome legi, ita comparatus est, ut mihi non constet utrum Demetrius Ixion (id quod Bappius voluit) a Seleuco, an hic ab illo afferatur, an Demetrii memoria ab Athenaeo iniecta sit. Res itaque adhuc incerta.

2) Vid. imprimis Addenda ad p. 5 et ad p. 100.

ἐπεὶ πάσης φωνῆς ἐστιν ὅρος ὕπνος, prorsus eodem modo quo in schol. Apoll. Rhod. I, 517: ὅτι ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς κρατῆρα κιρνᾶν, ὅτε μέλλοιεν καθεύδειν, καὶ τὰς γλώσσας τῶν ἱερείων ἐπιθύειν τῷ Ἑρμῇ καὶ ἐπισπένδειν οἶνον. καὶ ἴσως φυσικῶς· ἐπεὶ γὰρ Ἑρμῆς λόγος εἶναι παραδέδοται, ὄργανον δὲ αὐτοῦ ἡ γλῶσσα, ἥτις ὕπνου ἐπιπεσόντος ἠρεμεῖ, εἰκότως τῷ Ἑρμῇ αὐτὴν θύουσιν. καὶ Ὅμηρος· γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, scriptum videmus. Qui loci cum inter se ea re congruant, quod cum Mercurius λόγος esse perhibeatur tum linguae non — ut est apud Homerum — omnibus diis, sed huic sacrificari dicuntur, quin ex eodem fonte, et Stoico quidem[1]), originem ducant dubitari nequit. Ex ipso autem Stoicorum Corpore de philosophorum placitis agente, unde quaestiones quaedam Iliadem spectantes fluxerunt (v. Prolegg. p. 402), haec quoque[2]) derivata esse, et e Porphyrii verborum cum Heraclito consensu sequitur et ea re confirmatur, quod iis quae inter scholia Apollonii paullo ante (ad v. 489) leguntur G. Heylbut, Mus. Rh. XXXIX, p. 158, eandem originem vindicavit.

His autem, quae similiter Rob. Weber (Stud. Lips. XI, p. 143. 44) iam effecit, addendum est, solutionem illam a Porphyrio allatam Antipatri videri esse, Tarsensis, philosophi inter Stoicos haud ignobilis, si modo ea quae nunc extremo scholio leguntur (p. 38, 9): οἱ δὲ ὅτι τῷ Ἑρμῇ πυμάτῳ σπένδοντες ὅτε μνησαίατο κοίτου· τούτῳ οὖν καὶ τὰς γλώσσας λόγῳ ὄντι ἐκάρπουν, cum iis quae nominatim huic tribuuntur (l. 1): ὅτι χρὴ αὐτῇ τέλος ἐπιθέσθαι πρὸς κοίτην ἰόντας[3]), olim cohaeserunt. Quod admodum veri simile est; nam non solum iis quae Stoicum illud Corpus praebebat ita quam maxime respondent, sed etiam in scholio

1) Quae apud Cornutum cap. 16 de Mercurio λόγῳ leguntur: διάκτορος κέκληται ..... ἢ ἀπὸ τοῦ διάγειν τὰ νοήματα ἡμῶν εἰς τὰς τῶν πλησίον ψυχάς· καθὸ καὶ τὰς γλώττας αὐτῷ καθιεροῦσιν, ea re differunt, quod libationis antequam homines cubitum eant institutae mentionem non iniciunt; cf. schol. RV Ar. Plut. 1110. Libationes tantum, neglecta altera re, Plut. Q. C. VII, 9 extr. affert.

2) Plus distat Dioscurides ap. Ath I, p. 16 B (= p. 120, 6 Web.): ἔσπενδον δὲ ἀπὸ τῶν δείπνων ἀναλύοντες καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἑρμῇ, καὶ οὐχ ὡς ὕστερον Διὶ τελείῳ· δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι· σπένδουσι δ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ ταῖς γλώσσαις ἐκ τῶν δείπνων ἀπιόντες· προσνέμονται δ' αὐτῷ αἱ γλῶσσαι διὰ τὴν ἑρμηνείαν. Quae nescio an fidenter nimis Weber (p. 144) ad Stoicos item et ad ipsum quidem Corpus illud rettulerit; mihi certe neque ὕπνου προστάτης neque διὰ τὴν ἑρμηνείαν illud (cf. Arist. de respir. 11, p. 476 a 18: ἡ φύσις χρῆται τῇ γλώττῃ πρός τε τοὺς χυμοὺς καὶ πρὸς τὴν ἑρμηνείαν) Porticum redolet.

3) Ut (ad p. 38, 1 sqq.) propter mira illa scholii excerpti verba: ὅτι χρῆν αὐτὴν πείθεσθαι πρὸς μῆτιν ἰόντας suspicarer aliud quid in scholii T verbis corruptis latere posse, ea re inductus sum, quod secundum Chrysippum, ap. Galen. de placit. Hipp. et Plat. III, 8 (vol. V, p. 352. 54 K.) Μῆτις φρόνησίς τις est, qua devorata Iuppiter Minervam pepererit, ἐπειδὴ τὰς τέχνας ἁπάσας ἐν τῇ καρδίᾳ συνισταμένας διὰ τὸν λόγον εἰς τὸ φανερὸν ἐκφερόμενοί τινες λόγοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐξίασιν. An longe plura allegorica e Corpore illo Porphyrius de h. l. excerpserat, ut rudera tantum tristia nunc supersint?

recentiore de eadem re verbis nonnihil mutatis agente, quod cod. E servavit (p. 38, 12 sqq.) et in schol. H excerpto (ad p. 37, 11 sqq.): οἱ δὲ ὅτι δεῖ παύειν αὐτὴν εἰς κοίτην ἰόντας· ὅθεν καὶ τῷ Ἑρμῇ πυμάτῳ σπένδεσκον, coniuncta adsunt. Praeterea quae de utraque vetustorum Graecorum consuetudine in scholiis afferuntur, quae ea re quam maxime ab Antipatri ratione differunt, quod non coniunctam alteram cum altera commemorant, quamvis pauca quaedam Stoica in iis adsint, non est cur ad Porphyrium referamus[1]; scholium dico η 138 (vulg.) et ea, quae Weber p. 144, 1 parum circumspecte Porphyrio tribuit: κ 277 (H; in quo cum Cobeto, Mnem. N. S. VII, p. 436 ἀλλ' ὅτι λόγιος ὁ θεός legendum), κ 305 (T; v. ad p. 100, 10), ο 319 (H), cuius verba: ἐπειδὴ τὸν Ἑρμῆν τοῦ λόγου λέγουσιν ἔφορον καὶ τῶν τεχνῶν ἐπιστήμονα a Stoico certe fonte quam maxime discrepant.

2 e.

De solutionibus denique contra grammaticorum ἀθετήσεις prolatis hoc quoque loco (cf. Prolegg. Il. p. 427 sqq.[2]) acturis in iis subsistendum est locis, in quibus primi illi offendisse, neque — quantum his quidem temporibus effici potest — philosophorum aliorumve dubitationes amplexi esse[3]) videntur. Pleraeque autem huius generis quaestiones ita comparatae sunt, ut — id quod in quaestiones de Iliade institutas non cadit (cf. l. c. p. 435 sqq.) — a ceterarum quaestionum forma minime discrepent. Quas, quoniam ἀθετήσεις non per ipsa scholia traditas diligenter suis locis indicavi, non est cur h. l. enumerem; id unum addendum, non adeo esse mirum, verba, quibus initio quaestionum λ 315, μ 86, ψ 218 versus pro spuriis esse habitos afferatur, a Carnuthio, Aristonici περὶ σημ. Ὀδ.

1) De reliquis solutionibus a Porphyrio de ea re allatis tenendum est, eam, quae Apionis est (p. 37, 13), in schol. Apollonii, quod c. nov. lemm. statim sequitur, e Philochori libro περὶ θυσιῶν afferri: ὅτι (ἡ γλῶσσα) τὸ κάλλιστον τοῦ σώματος καὶ πρωτεῦόν ἐστι. Ubi quae sequuntur: καὶ Ὅμηρος ἀλλ' ἄγε τάμνετε γλώσσας ἀντὶ τοῦ παύετε τοὺς λόγους, in schol. M[a], cuius initium ad p. 38, 9 sqq. attuli, repudiantur: εὔηθες γὰρ τὸ λέγειν σύντεμε τοὺς λόγους.

2) Afferre ibi debui, non satis certas ob causas multa scholia res quasdam ut ἀπρεπῆ notantia a Cobeto, Mnem. N. S. II, p. 163 sqq., Aristophani Byzantio tributa esse.

3) Cf. Prolegg. p. 439. — Ex Odysseae locis ζ 244 et μ 374 huc pertinent, de quibus Peripateticos iam egisse aut constat aut certo concluditur. Etiam solutio η 311 ad παλαιὸν ἔθος recurrens ita comparata est, ut ad eosdem quam ad Aristarchi adversarium referre malim; quae autem ad κ 329 in codd. Vd et H leguntur (p. 99, 8 sqq.) a ceteris scholiis quae eo congessimus adeo non possunt divelli, ut aeque atque haec superiorum neque Alexandrinorum grammaticorum temporum dubitationibus obloqui crediderim (cf. p. 177). Idem de quaestione de θ 267 sqq. instituta constat, quem locum a grammaticis quibusdam poetae abiudicatum esse e schol. RV Ar. Pac. 778: σημειοῦται δὲ ταῦτα ὁ Μόσχος πρὸς τοὺς ἀθετοῦντας τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν, Carnuthius, p. 82, demonstravit (add. Ludwich, Ar. Hom. Txtkr. I, p. 570).

reliquiae, p. 105. 114. 162, Aristonico tributa fuisse[1]): parum enim cum liber ille edebatur de Porphyrii agendi ratione constabat.

Rectissime contra Carnuth scholia β 89 et 107 inter Aristonicea edidit. In priore enim (H et M[a]), cuius ipsum initium: ἡ διπλῆ πρὸς τὸ δοκοῦν ἀσυμφώνως λέγεσθαι clarissime originem prodit, quae sub finem leguntur: οὐδὲν δὲ ἐναντίον ἔχει τὰ ἔπη, quamquam Aristarcho obloquuntur, nihil tamen habent quod ad quaestionem de eo loco institutam ducat. Alterum autem incipit illud quidem, ut adhuc editum est, a verbis πῶς οὖν ἔμπροσθεν ἔλεγε τάχα δ' εἰσι τέταρτον; attamen quid rei sit e schol. H (ut etiam Q et M[a]) facile intellegitur. Ubi haec tantum leguntur: αἱ ὧραι τοῦ τετάρτου ἔτους· πῶς οὖν ἔμπροσθεν ἔλεγε τάχα δ' εἰσι τέταρτον; οἷον τελειωθήσεται· ταῦτα δὲ πρὸς τὰ μικρῷ πρόσθεν εἰρημένα περὶ τῆς ἀσυμφωνίας[2]), quae verba id unum agere, ut eorum quae paullo ante codicibus iam illata erant memoriam renovent apparet (cf. etiam p. 163, 2).

Quorumnam lyticorum versibus a grammaticis condemnatis opem ferentium solutiones in his quaestionibus lateant vix semel investigari potuit. Ptolemaeus enim ille, de quo schol. ν 352 agit, si modo pro Epitheta habendus et hoc quoque loco Aristarchum aggressus est (cf. Prolegg. p. 428), quod ἀθέτησιν ille neglexerat perstrinxit. Contra ea quae versus η 225 defendendi causa Pius protulit ita comparata sunt, ut ἀπολογούμενον πρὸς τὰς ἀθετήσεις Ἀριστάρχου (cf. l. c. p. 435) eum haec proferre facile quis concederet, dummodo hunc — quod propter ipsam Pii solutionem ego crediderim sane — in eo offendisse constaret. In Zenodoti Alexandrini τοῦ ἐν ἄστει librum πρὸς τὰ ὑπ' Ἀριστάρχου ἀθετούμενα τοῦ ποιητοῦ ex his non magis quam ex Iliadis quaestionibus quicquam redundavit.

De hoc autem ut hoc quoque loco plura addenda sint, inde factum est, quod post ea quae in Prolegomenis p. 428 sqq. de Zenodotis et Alexandrino et Mallota et de Zenodoro effecisse mihi visus eram et adhuc

---

1) Eadem ratione explicatur quod nonnulla scholia, quae nos Porphyrio vindicavimus, a Carnuthio Aristonico tributa sunt, ita quidem ut in plerisque crucis signo, quo adnotationes eius interpolatas aut verbis submutatis expressas esse significavit, uti maluerit. Sunt autem haec: δ 254 (cf. Carn. p. 30 schol. γ 117 violenter mutantem), δ 442, ε 244, ζ 58, θ 278, ι 106 (p. 87, 11). 275 (ad p. 88, 24), κ 240 (ad p. 99, 8), λ 239. 286 (ad p. 105, 1), μ 3. 4, ν 109, ξ 336. Quibus singillatim refellendis immorari nolo (de ι 106 p. 186 egimus). Doctrinam Aristarchi in nonnullis ex his ut in multis utriusque carminis scholiis adesse certum est; cf. praeter ea quae suis locis infra textum attuli cum λ 239 (p. 104, 3—8) schol. A N 365, cum μ 3. 4 (p. 110, 3 sqq.) Lehrs, Ar. p. 175, cum ξ 336 eund. p. 115 et Carnuth, p. 129. — Patuit autem Porphyrio Aristarchi doctrina vel per Quattuor Viros, unde etiam scholia A fluxerunt (cf. Prolegg. p. 447); id quod nuper argumentis parum idoneis W. Schmid, Phil. N. S. II, p. 553, in dubium vocavit.

2) In codd. E (f. 15[a]) et D (f. 189[b]) nonnulla his addita sunt: εἶπε γὰρ ἔμπροσθεν ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν κτλ. (= p. 90, 12—15 D.), quae propius ad quaestionis formam accedunt; apparet tamen ea alteram recensionem scholii Aristonicei exhibere.

mihi videor, novam quandam sententiam Hermannus Pusch protulit in dissertatione Halensi (1889) Quaestiones Zenodoteae inscripta. Quae, quoniam his Epilegomenis multa quae illic constitueramus curis secundis perlustramus, ut praeteriri non debet, ita, ne multa quae altero loco protulimus repetamus, brevitati quam maxime studebimus.

Ergo cum ego, qui Zenodotum Alexandrinum τὸν ἐν ἄστει pro eodem atque Mallotam s. Crateteum esse habendum existimem, Suidae locum Hesychianum (I, 2, p. 723 Bhd.) ita constituissem, ut ante ἔγραψε πρὸς Πλάτωνα περὶ θεῶν lacuna secundum codicis Parisini στιγμήν statuta unum librum Anti-Aristarcheum Zenodoto Alexandrino, omnia autem quae verbum ἔγραψε sequuntur Zenodoro, cuius nomen excidisset, tribuerem, Puschius longe sine dubio violentius Hesychium ad Zenodotum Alexandrinum haec rettulisse: πρὸς Πλάτωνα περὶ θεῶν, λύσεις Ὁμηρικῶν ἀπορημάτων, εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν καὶ ἄλλα συχνά, per errorem autem Suidae et Mallotae s. Cratetei πρὸς τὰ ὑπ' Ἀριστάρχου ἀθετούμενα et Zenodori περὶ τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας libros iis fuisse insertos posuit.

Quam rationem propter eam quam dixi causam non credo fore multos qui amplectantur; sed ad id quod agimus ut transeamus, rem spectanti non multum interest Aristarchi ille adversarius Alexandrinusne fuerit an Mallotes[1]); nam ne tantillum quidem in quaestionibus Homericis eius de quo agimus generis occurrit quod Zenodoto cuidam tribuas. Contra non prorsus inutilis his disputationibus neque neglegenda est quaestio, rectene Puschius quaecumque in scholiis occurrunt Zenodorea ad librum περὶ τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας neque ad λύσεις Ὁμηρικῶν ἀπορημάτων, quae Zenodoto τῷ ἐν ἄστει tribuit (cui ego locis quibusdam per coniecturam ademeram), rettulerit. At in quo cardo disputationis Puschianae versatur, longum illud fragmentum e libris περὶ τῆς Ὁμήρου συνηθείας in schol. B et Leid. C 356 servatum ad *quaestionum et solutionum librum* redire (ita certe verba p. 23 intellego), id nihili est; nam unus locus, qui speciem solutionis praebeat: ἀλλὰ τοῦτο μὲν συγχωρητέον κατὰ τὸ σιωπώμενον γεγενῆσθαι (schol. Il. ed. Dind. IV, p. 182, 13; praecedunt verba πῶς τε τὴν ἀπὸ Ἴδης μετάβασιν τοῦ Διὸς οὐ δεδήλωκεν;) nihil nisi dubitationem quandam ipsius auctoris de una ea re quam modo protulerat affert; universa autem eius agendi ratio nihil habet quod solutionum Homericarum aut inventorem aut collectorem prodat. Iam cum concedam, quae in quaestione Vaticana λ' (edit. Il. p. 213, 6 sqq.; cf. spr. p. 46, 19 sqq.) leguntur: Ζηνόδωρος[2]) δὲ διιπετῆ τὸν διαυγῆ ἀποδίδωσι· διὰ τοῦτο καὶ γράφει διειπετῆ κτλ., aeque ac schol. H (f. 59^b int.) κ 124: .... κατέστη ἴδιον τὸ ἰχθῦς καὶ τὸ φέροντο Ζηνοδώρῳ (de quo bene Puschius

1) Πολυώνυμον illum Zenodotum, quem cum aliis ego constitui, argumentum esse gravissimum a Puschio contra me prolatum dissimulare nolo; sed nimium huic rei tribueret, qui ob eam Suidae verbis vim inferendam esse existimaret. — Ceterum primus, quod sciam, Puschius Alexandrini epitheton ὁ ἐν ἄστει recte intellexit: opponi scilicet eum Ephesio τῷ ἐν τῇ αὐλῇ.

2) In scholio P 263 etiam Harl. 5693 hanc nominis formam habet.

p. 21, 2) et Apollon. v. ζῶστρα: . . . . . ὁ δὲ Ζηνόδωρος βέλτιον τὰ ζώματα, τὰς ζώνας, ad libros περὶ τῆς Ὁμήρου συνηθείας posse referri, ea quae in quaestione C 22 contra Platonem et Zoilum proferuntur: Ζηνόδωρος δὲ ἀπολογεῖται λέγων, ὅτι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν πεπραγμένων θρηνεῖ, καὶ ἄλλως συνήθη ταῦτα τῷ τότε ⟨sic conieci; cod. A τε⟩ βίῳ κτλ., cum multum ab illis discrepent, propter unum συνήθη illud ad librum illum referendum esse nego, praesertim cum propter ea, quae supra de Peripateticorum solutionibus agentes effecimus, nunc dubitem, an post θρηνεῖ plene interpungendum, altera autem solutio Peripateticis tribuenda sit.[1])

Quae cum ita sint, nunc quoque eadem qua olim ratione procedendum esse existimo, ita ut in quaestionibus A 1 et B 8 sqq. editis Ζηνόδοτος in Ζηνόδωρος corrigere non verear. Quem errorem altero certe loco facillimo negotio librariorum aliquis, per quorum manus ea scholia tradita sunt, committere potuit, si quidem ad ipsum versum B 12, qui in scholio affertur — ad eundem in cod. B scholium relatum est —, ab aliis notatum vidit, Zenodotum ἕλοι (Aristarchus ἕλοις) πόλιν εὐρυάγυιαν scripsisse. Ad priorem autem locum quod attinet, haud scio an nonnihil ei item rei tribuendum sit, quod scholium in cod. B ad A 45 adscriptum est, Zenodotum autem ibi Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος, non Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, legi iussisse cod. A perhibet.

Hactenus quidem de iis quaestionibus, quarum, cum grammaticorum athetesibus obloquantur, forma a ceteris quaestionibus non discrepat. Inter eas autem, quae peculiari quadam forma utuntur, nulla est similis earum, quibus — ut in nonnullis quaestionibus de Iliadis locis condemnatis agentibus (cf. Prolegg. p. 436) — causae, propter quas versus Homero abiudicandi esse viderentur, a scholiastis demum additae sunt. Pauca contra adsunt scholia, velut λ 52 et ο 95 (utrumque in cod. H), in quibus ab aliquo eorum, qui ea transcribebant, de sententia antea pro-

1) De codicis Athoi libello Ζηνοδώρου περὶ συνηθείας ἐπιτομή inscripto (edit. a Millero, Mélanges de littérature grecque, p. 407 sqq.), quem e libris περὶ τῆς Ὁμήρου συνηθείας excerptum esse negavi (l. c. p. 433), Puschius, p. 22, consentit, quamquam de causa, propter quam nomen illud additum sit, non nihil discrepat. Ego nunc tamen dubito, an cum Leop. Cohnio, quaest. Eust. (diss.) Vratislav. 1878, p. 8 not., pro *„misella libri Zenodorei epitoma“* libellus ille habendus sit. Male enim cum iis quae effecisse mihi visus eram congruit, quod etiam in cod. Veneti Marciani 386 saec. XII (sec. Brun. Keilium, Wochenschr. f. kl. Phil. 1887, p. 588) f. 221b fragmentum eiusdem opusculi, adscripto eodem titulo (Ζηνοδώρου περὶ συνηθείας ἐπιτομή), legitur, v. Car. Theod. Michaelis, de Plutarchi codice manuscripto Marciano 386 (Wissenschaftl. Beilage z. Progr. der Charlottenschule), Berolin. 1886, p. 25, tria autem — id quod maioris momenti est — quae ibi servata sunt doctrinae Zenodoreae fragmenta (de v. ἑστία, βωμός, ἠώς) longe uberiora, quam quae cod. Athous exhibet, neque ita comparata sunt, ut ex iis certe scholiis quibus his temporibus utimur excerpta esse possint. Ante omnia autem, priusquam certius iudicemus, exspectandum erit, num ex aliis fortasse codicibus adhuc neglectis, velut nunc e Marciano, aliquid lucis rei affulgeat. In còdicibus Laur. LXXX, 13 et Vind. phil. Gr. 185 fragmenta pauciora etiam et breviora quam in cod. Athoo legi, Leop. Cohn docuit, Annal. phil. 1886, p. 834.

lata dubitationes et brevissime quidem significantur; quae non est cur ad Porphyrium referamus (cf. Prolegg. p. 440). Eodem modo de scholio de libri ψ parte extrema agente iudicandum est, quod eam quoque ob rem omisimus, quod utrum obloquatur Aristarcho an ei adstipuletur parum constat. Nam cum in **H** (f. 142[b]) haec tantum legantur: ῥητορικὴν ἀνακεφαλαίωϲιν πεποίηται τῆϲ ὑποθέϲεωϲ (praecedunt ab H txt. scripta: τοῦτο τὸ τέλοϲ τῆϲ Ὀδυϲϲείαϲ φηϲὶν Ἀρίϲταρχοϲ καὶ Ἀριϲτοφάνηϲ), schol. **Vd** (f. 145[a], s. ad ἤρξατο posito): ῥητορικὴν ποιεῖται ἀνακεφαλαίωϲιν τῆϲ ὑποθέϲεωϲ ἢ ἐπιτομὴν τῆϲ Ὀδυϲϲείαϲ· καλῶϲ οὖν ἠθέτηϲεν Ἀρίϲταρχοϲ τοὺϲ τρεῖϲ καὶ τριάκοντα habet. Contra inter schol. **Q** (f. 263[b], c. l. ἤρξατο δ' ὡϲ πρῶτον, cf. p. 157) οὐ καλῶϲ ἠθέτηϲεν Ἀρίϲταρχοϲ τοὺϲ γ' καὶ λ'· ῥητορικὴν γὰρ πεποίηκεν ἀνακεφαλαίωϲιν καὶ ἐπιτομὴν τῆϲ Ὀδυϲϲείαϲ traditum est (id. fere **M**[a], f. 280[a]).[1])

De solutionibus contra de libri ω initio prolatis Eustathium prave iudicasse, cum scriberet (p. 1957, 18 sqq.): καὶ τοιαῦτά τινα παίξαντεϲ οἱ ταῦτα φιλοκρινοῦντεϲ ⟨φυλλοκρινοῦντεϲ?⟩ καὶ ἀπορίαιϲ διαϲπαράξαντεϲ, εἶτα καὶ λύϲεϲιν οἷον ϲυνουλώϲαντεϲ προϲίενται ὅμωϲ τὴν Νέκυιαν ταύτην, optime iam Polak, cur. sec. p. 518, persecutus est; idem in eo, quod singulis criminationibus singulae defensiones subiectae essent, non esse offendendum collata quaestione de libri λ altera parte instituta — nos eam ad λ 568 sqq. edidimus —, utrumque autem locum ad Porphyrium esse referendum bene effecit; addere poterat quaestionis de Λ 767 sqq. agentis eandem esse condicionem. Ex ipsis autem Eustathii verbis cum eluceat, ei in codice, quo utebatur, scholii Marciano simillimi copiam fuisse, neque propter iudicium, quod de rei tractandae ratione fert, statui possit, eum ipsum suum ingenium secutum poetae aut impugnandi aut defendendi causa quicquam addidisse, certum est, ea quae solus ille habeat ex eadem quaestione, unde Marcianum scholium derivatum sit, fluxisse, ita ut inter sese in unius quaestionis corpus coniungere non dubitaverim. Ceterum non spoponderim, omnia crimina in hos versus intenta ipsius esse Aristarchi; cui quae propter Iliadis quorundam scholiorum auctoritatem certo tribui possunt Carnuth, Ariston. περὶ ϲημ. Ὀδ. rel., p. 163, attulit, etsi vix recte ἐνϲτάϲειϲ illas inter Aristonicea rettulit (cf. p. 196).

Restat ut moneamus, de Lysania, Hephaestione, Hermogene lyticis nulli earum quas constituimus classi inserendis (cf. Prolegg. p. 440) ex Odysseae quaestionibus nihil novi posse constitui.

---

1) Carnuth, p. 162, codicis Vd lectionem amplexus inter Aristonicea scholia recepit. Pro altera (οὐ καλῶϲ) pugnat, quod in [Plut.] Vit. Hom. c. 174 ut exemplum ἀνακεφαλαιώϲεωϲ a poeta adhibitae affertur: ἃ γὰρ διηγήϲατο ὁ Ὀδυϲϲεὺϲ παρὰ τοῖϲ Φαίαξιν ἐν τέτταρϲι ῥαψῳδίαιϲ, ταῦτα πάλιν διὰ βραχέων διέξειϲιν ἐν τούτοιϲ· ἤρξατο δ' ὡϲ πρῶτον κτλ. (cf. etiam Arist. rhet. III, 16, p. 1417 a 14). Neque tamen hoc sufficit, ut, accepta οὐ καλῶϲ lectione, Porphyrio haec vindicemus. — Ceterum Cobet, Mnem. N. S. IV, p. 242, in schol. Vd κακῶϲ pro καλῶϲ coniecit.

Caput tertium.

Qui quaestionum in Odysseae codicibus traditarum similiter atque quaestionum de Iliadis difficultatibus agentium (v. Prolegg. p. 441 sqq., coll. Herm. XX, p. 405) stirpes quasdam plus minusve ad primariam earum formam accedentes constituere vellet, is, quantum intellego, operam perderet. Breviores enim, si a paucissimis quibusdam discesseris, sunt multoque numerus earum potissimum, quae cum Vaticanis comparari possint, minor est, quam ut quicquam certi ea ratione effici possit. Neque multum ea re lucramur, quod earum quaestionum, quas in textum recepimus, plerasque et optimas quasque uberrimasque Harleiano codici, quibus locis nonnullis Parisinus accedat, et — quos ex uno archetypo fluxisse effecimus (p. 146 sq.) — Ambrosiano **E** Vindobonensique deberi, in libris autem γ — λ multa his cum Hamburgensi, in quibusdam eorum (γ, δ, ι, κ, λ) et in libro α cum Marciano codice esse communia apparet. Neque multo maioris momenti est, quod ex TM codicibus, cum etiam Hamburgensis plurima et optima scholia habeat unus, Marcianus unus praeter scholia ex uberioribus aliis et melioribus excerpta, a quibus non multum discrepant ea, quae p. 10, 16. 35, 20. 54, 15. 75, 20. 104, 15. 126, 16 in textum recepimus, haec tantum Porphyriana habet, quae in ceteris codicibus desiderantur: γ 236, δ 185, ι 19 (p. 67, 19), λ 286, ν 119 (p. 117, 28). 215. 16 (p. 118, 12). 246, ο 78, ψ 364.

Iam optandum quidem erat ut constitui posset, num unus e codicibus illis quos modo attulimus dignissimus esset, quem plerumque certe, posthabita scholiorum ratione, qua ceteri utuntur, ducem sequeremur, vel causaene adessent idoneae, propter quas quaestionibus quibusdam uni codici, qui minoris esse videri possit auctoritatis, debitis, fidem denegaremus. Sed neutrum posse effici facile apparebit.

Verum quidem est, ad rem diiudicandam si quis Odysseae scholia cum unis Vaticanis quaestionibus comparare vellet, futurum esse ut Harleiano longe primas, Hamburgensi secundas partes tribueret, reliquis autem — uno fortasse Vindobonensi excepto — multo minorem fidem esse habendam existimaret. In Harleiano enim quaestionis θ′, quamquam parum apte in tria fragmenta dissecta est (v. ad α 69 et p. 143), tamen paucissima tantum abiecta sunt; prima autem quaestio, cuius in Odysseae scholiorum codicibus quam maxime locus erat — agit enim de versibus β 318 sqq. —, quamvis ea quoque in eo codice habeat quibus a Vaticana discrepet, multo tamen propius quam quae DEM codices exhibent ad eam accedit (v. p. 30, 17 sqq.). Quod de scholio **M**[1]) me recte dicere ex iis quae ad p. 30. 31 attuli quivis intelleget; scholium **D** autem codicis Vaticani verba ita disposuit, ut primo quidem loco ea fere habeat quae in

1) Cum scholio M congruit fere schol. cod. Parisini 2894 (S Dind.), v. ad Iliad. p. 282, 4 sqq. Ceterum de initio scholii a M_1 scripti non prorsus mihi constat; dubito an a verbis ἔμπορος ἤγουν ἐπιβάτης incipiat. Exstat praeterea schol. M^a brevissimum: τὸ ἑξῆς εἶμι μὲν ἔμπορος, ὅ ἐστιν ἐπιβάτης ἐπὶ νεὼς ἀλλοτρίας μὴ ἔχων ἐμὴν ναῦν.

extrema quaestione leguntur: ἔμπορος ἀντὶ ναυκλήρου δι' ἡμᾶς <sic> ἐπιβάτης ἐσόμενος τοὺς κατηναλωκότας μου τὸν πλοῦτον, διὰ τὰ ἄνω· ἢ οὐχ ἅλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλά, tum verba addiderit quae iis fere respondent quae nos p. 282, 5—14 edidimus (aderant paullo plura, sed linea transverse ducta deleta sunt); quibus subiunxit: οὐ γὰρ νηῶν ἐπήβολος] Ἀττικὴν εἶναι τὴν λέξιν φησὶ Πορφύριος· δηλοῖ τὸ ἐπιτυχὴς καὶ ἐγκρατὴς ἀπὸ τοῦ βάλλειν — οἱ μεθ' Ὅμηρον (= p. 283, 8 — 17 fere), postremo autem loco, praemisso ἄλλως, verba ὁ μέντοι ἔμπορος οὐκ ἀπὸ τοῦ πορίζειν — καλεῖται καὶ ἔμπορος ὁ τοιοῦτος (= p. 282, 14 — 283, 7) adiecit. Scholium denique **E** a D ea tantum re differt, quod post initium illud, quod extremae parti et p. 282, 5—14 quaestionis Vat. respondere dixi, interiecto ἄλλως extremam partem alterius scholii (= p. 282, 14 — 283, 7), tum autem verba οὐ γὰρ νηῶν ἐπήβολος] Ἀττικὴν εἶναι τὴν λέξιν φησὶ Πορφύριος· δηλοῖ τὸ ἐπὶ τύχης καὶ ἀρετῆς <sic> ἀπὸ τοῦ βάλλειν — οἱ μεθ' Ὅμηρον (= p. 283, 8—17) habet.[1]) Idem Harleianus ad δ 477 in uno certe ex iis scholiis, quae de eo loco habet, quaestionem Vat. λ' (edit. Il. p. 213, 6 sqq.) ita exhibet, ut ea tantum re ab eo codice et ab Iliadis codicibus differat, quod versus Odysseae ibi allatos, quoniam iis ipsis scholium adscriptum habet, omittit; ea autem quae infra textum attulimus non minus quam scholium E partem tantum quaestionis (inde a p. 47, 5) continens aut breviora esse aut longius distare facile perspicitur. Schol. **H** ε 182, p. 53, 17 sqq., e quaest. κγ' (non e meliore forma, quam T servavit) accurate excerptum est; contra scholium in eodem codice ad ε 404 relatum magis quam schol. T a quaest. λα' discrepat; ad η 64 autem in hoc quoque codice ut in T et Vd scholio e quaest. ια' excerpto initium τοῦτο ἐναντίον κτλ. additum est; qua in re ut a ratione ab ipso Porphyrio h. l. instituta discessit quisquis scholii auctor exstiterat, ita aliarum eiusdem quaestionum formam non neglexit. Breviora (velut ζ 265) omitto.

Secundas in his quaestionibus Hamburgensis (**T**) liber fert, si quidem non solum ad ε 182 et 404 scholia habet, quae Vaticanas quaestiones aequent vel adeo superent, sed etiam partem quaestionis ιζ', si ab innumeris scribendi erroribus discesseris, magna cum fide ad β 152 adscriptam servavit. Paullo minus hac ratione **E** et **D** commendantur; nam non solum, id quod modo vidimus, quaestionem α' parum accurate reddiderunt, sed etiam ιε' ad β 315 in formam breviorem redactam exhibent ab ipsa quaestione illa adeo discrepantem, ut non dignam habuerim quam ederem; etiam schol. γ 245, quod alter eorum (E) habet, a quaestionis ιδ' verbis

1) Tam accurate haec h. l. attuli, quoniam ad quaestionem α', codicum Odysseae lectionum tunc ignarus, in rebus quibusdam, cum Dindorfium secutus essem, erravi. Quod ad p. 282, 4 sqq. attuli, schol. BQ in cod. **B** (Q cum H congruit) ita ut edidi se habet, nisi quod scholium in duas partes diremptum est, priorem τὸ ἑξῆς εἰμι μὲν ἔμπορος — δι' ὑμᾶς ἐπιβάτης ἐσόμενος, alteram ἐπίβολος <sic> δὲ σημαίνει, ὥς φησιν ὁ Πορφύριος ἐπιτυχὴς καὶ ἐγκρατὴς — νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίας. — Ceterum quae p. 283, 11—13 leguntur etiam in schol. **Leid.** Π 444 (f. 353ᵃ) transierunt, v. Herm. XX, p. 395.

(p. 305, 1) mirum quantum abest. De **Vd** difficilius est iudicatu, quoniam quaestionibus quas dixi Vaticanis a DE servatis, quippe qui priorem carminis partem abiecerit, caret; quae autem ad ο 297 (edit. ad p. 31, 7) et ς 75 (p. 124, 11) brevissima habet scholia excerpta particulas quasdam quaestionum α′ et ια′. ιβ′ accuratissime reddunt; υ 27 (id. H) non inepte e γ′ excerptum est; η 64 eodem vitio quo H (et T) laborat; ε 182 recensionis esse apparet et a schol. T et a quaest. κγ′ diversae; in schol. ζ 330 quaestioni ιε′ aliena addita esse videntur. Reliqua horum codicum excerpta (velut ε 404, ad p. 59, cf. Add.) tam pusilla sunt, ut nihil inde effeceris; idem de paucis quibusdam codicum **M** (praeter id quod ad β 318 sqq. contulimus) et **B** scholiis dicendum est.

Sin omissis Vaticani codicis quaestionibus eas, quae eaedem utriusque carminis codicibus aut integrae aut partim certe adscriptae sunt, inter se conferimus — ut iam supra, p. 137 sqq., Iliadis scholiis ad alterius carminis scholiorum auctoritatem stabiliendam usi sumus —, quamquam hic quoque Harleianus, Hamburgensis, Vindobonensis codices ceteris longe praestant, si quidem ille tredecim[1]), hi septenis[2]) locis aut easdem fere atque alterius carminis scholia aut fragmenta certe earum certis finibus circumscripta exhibent, reliqui autem longe id genus pauciora habent, tamen non solum in ipsis tribus illis, sed etiam in DE[3]) M (accedit locis quibusdam paucissimis B) codicibus tantus adest scholiorum breviorum, quae cum Iliadis scholiis comparata excerpta dicenda sint, numerus, ut in iudicio de codicum auctoritate ferendo omitti non possint. Quae qui diligenter examinaverit et cum uberioribus illis quaestionibus, e quibus excerpta sunt, contulerit, is, quamquam nimis multa saepe abiecerint, habere tamen haud raro ea concedet, quibus illis praestent, ita ut nonnumquam vel ad emendandas illas quam maximo sint usui. Quod, ne longus sim, exemplis allatis probare nolo, praesertim cum facillimo negotio ex annotatione critica singulis locis a nobis diligenter allata peti possint. Minime autem mirum esse, Odysseae scholiorum codicibus cum libello Vaticano aliam atque cum ceteris collectionis Porphyrianae libris intercedere condicionem, facile concedet, qui meminerit ex eo ipso libello quam plurima in Venetum B et Leidensem huiusque similes Iliadis codices, vix quicquam in Venetum A et Townleianum transiisse: diversa nimirum et prolusionis illius et posteriorum librorum indoles (cf. p. 169) diversis posterae aetatis grammaticorum ingeniis arridebat.

Sed ut ad propositum revertamur, ex iis quae modo effecimus, cum fieri non potuisse quin in his quaestionibus edendis eclecticam quandam rationem sequeremur, ut modo hunc nimirum, modo illum codicem ceteris praeferremus, appareat, tum e codicum certe, quibus nos usi sumus, auctoritate sola paullo maiore aut minore argumenta non posse repeti,

1) Vid. p. 1, 1; 10, 3; 43, 16; 48, 21; 57, 11; 60, 16 sqq.; 76, 1; 76, 16; 92, 13; 103, 17; 109, 5; 124, 19; 126, 9.

2) **T** p. 10, 3; 13, 8; 43, 10; 45, 4; ad p. 54, 4 sqq.; p. 57, 11; 103, 17. — **Vd** p. 74, 8; 103, 17; 107, 20; 109, 5; 113 b 5; 124, 19; 126, 9.

3) **E** etiam schol. θ 186, de quo cf. p. 74, 8, habet.

propter quae quaestiunculas quasdam, quae uni cuidam codici debeantur, a Porphyrio abiudicemus elucet.

In ipsa igitur scholiorum quorundam indole causas positas esse scito, cur — ut eas quaestiones, quas dubitandi signo (*) addito tamen in hanc editionem recepi, omittam — nonnulla, quae, cum a verbo πῶς vel similiter incipiant, ad quaestionum similitudinem quandam accedant, Porphyrio ita abiudicaverim, ut ne verbum quidem de iis aut in textu aut in annotatione afferrem. Cuius rei hoc loco quamvis breviter rationem reddere me debere non me fugit.

Adsunt igitur scholia, quibus quaerendi formam extrinsecus esse additam, nemo negabit, qui cum aliis aut eiusdem codicis aut aliorum codicum scholiis de eadem re simpliciter agentibus comparaverit. Velut quod **Vd** (f. 44ª) ad λ 158 (Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα κτλ.) habet: ἄλλως· πῶς οὐκ εἰςήγαγε δεύτερα καὶ τρίτα ⟨τρία cod.⟩; ἢ οὕτως· ἵνα μὴ ἄλλον ποταμὸν ἢ ῥεῦμα λέγωμεν, αὐτὸν πρῶτον τὸν Ὠκεανόν, dubitari non potest quin ea qua dixi ratione e scholio H (Dind.; ego non contuli) multo meliore ortum sit: οὐκ ἐπήγαγε δεύτερα καὶ τρίτα, ὅπερ δεῖ κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐκδέξασθαι· ἢ οὕτως· οἷον ἵνα μὴ ἄλλον ποταμὸν κτλ. Idem de **M**ª (f. 49ᵇ) δ 387 dicendum est, quaestionem, cur Idothea de Proteo τὸν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι dicat, ita ut ad Telemachi verba α 215 μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι recurrat solvente, quod e schol. H α 214 ita transformatum esse ad p. 9, 11 sqq. iam significavi. Neque eum, qui **M**² (f. 46ª) δ 257: ἐζήτηται δὲ ποῦ εὗρε τὸ ξίφος· καὶ λέγομεν παρὰ τῆς Ἑλένης ἔλαβε τοῦτο cum schol. EHQT Dindorfii: δῆλον δὲ ὡς παρὰ τῆς Ἑλένης ἔλαβε τὸ ξίφος· ἐν ῥάκεσι γὰρ παρῆλθεν εἰς τὴν πόλιν comparaverit, quidnam sit rei dubitaturum esse credo. Eodem modo de duobus scholiis ζ 321, quae p. 166 ex **HP** codicibus attulimus, de **M**ª (f. 79ᵇ) η 15: διὰ τί τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ οὐχὶ τοῖς Φαίαξιν ἐν ἀορασίᾳ καλύπτει ⟨sic⟩; ὅτι τὸν Ὀδυσσέα ἔμελλε κρύπτειν ἐκ τῶν Φαιάκων καὶ οὐ τοὺς Φαίακας ἐξ αὐτοῦ cum schol. H (f. 40ª): ὅτι τῷ Ὀδυσσεῖ περιέθηκε σκότος, οὐ τοῖς Φαίαξιν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς Ζηνόδοτος, (de quo vid. Carnuth, Ariston. p. 71) collato, de **M**ᵇ (f. 131ᵇ) λ 51: ἀπορεῖ τις καὶ λέγει· πῶς πρώτη ἦλθεν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἐλπήνορος; καὶ λέγουσιν ὅτι δόγμα ἦν τοῖς Ἕλλησιν ὅτι ἂν (?) οὐκ ἐκαύθη ὁ νεκρὸς ἐστράφη καὶ ἐκλαύσθη (?), comparato scholio Mª ibid. (cui alterum illud superne additum est): πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος] ἐπεὶ ἄταφος· τῶν γὰρ τοιούτων καὶ πρὸ τοῦ πιεῖν φθέγγονται αἱ ψυχαί, iudicandum est. Ad γ 36 duo scholia Mª (f. 28ᵇ): Νεστορίδης] παρέπεται γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν νέων προλαμβάνειν τοὺς λοιποὺς ταῖς ἀγαθοεργίαις καὶ προπετεύεσθαι τὴν φιλοτιμίαν (haec quidem etiam H f. 14ª, int.), et πρῶτος δ' ὁ Πεισίστρατος διὰ τὸ ἰδεῖν τὸν Τηλέμαχον ἰσήλικα αὐτῷ ὄντα· εἴωθε γὰρ ἡ νεότης ἐπὶ νεότητι χαίρειν, in cod. **D** (f. 195ᵇ), addita usitata quaerendi forma, paullulum mutata in unum coaluerunt: διὰ τί πρῶτος ὁ Πεισίστρατος; παροιμία ἐστὶν ἡ λέγουσα ἧλιξ ἥλικα τέρπει ⟨huc usque etiam **E**ʳᵉᶜ·⟩· ἢ παρέπεται τοῖς ἀγαθοῖς τῶν νέων κτλ. Contra schol. **M**ª α 113 a Ludwichio, progr. III, p. 26, 2 editum (ego e codice transcribere neglexeram): πολὺ πρῶτος] διὰ τί ὁ Τηλέμαχος

πρῶτος πάντων ταύτην εἶδεν; ἐπειδὴ τὸν ἴδιον πατέρα ἐφιέμενος ἰδεῖν πρὸς τὴν αὔλειον θύραν ἀεὶ ἑώρα addito dubitandi signo in textum recipiendum mihi fuisse video; neque enim constat, utrum schol. **D** (f. 180ᵃ, c. eod. l..; id. fere E): καλῶς ⟨καλὸς⟩ πρῶτος Τηλέμαχος Ἀθηνᾶν ἐφορᾷ, ὡς αὐτὸς μόνος ἀπὸ τῶν ἄλλων φρονιμώτερος, τῶν μνηστήρων περὶ συμπόσια ἀσχολουμένων, κατὰ τὸ ἀλληγορικόν, e quaestione excerptum an alteri scholio quaerendi forma temere addita sit.

Alia propter verborum in codicibus traditorum condicionem dubitationibus non vacantem omisimus; velut θ 489 (**T**), quia post Polakii, p. 383, emendationem ἤδη τοὺς παρόντας εἰς ἐπίτασιν ἄγει, ἵνα ζητῶσι πόθεν οὗτος οἶδεν, nihil iam habet quod ad ζήτημα pertineat; **T** δ 504 Prelleri (= 505 Dind.), quia neque num errori τοῦ Πορφυρίου illud quod Prellerus dedit debeatur neque — si modo recte se habet — quo referendum sit constat; accedit quod scholia, quibus interiectum est, quam corruptissime sunt tradita. Haec enim in codice (p. 59) legimus: αἶτμα τὸ κῦμα λίαν ἀίσσειν τὸ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος ⟨δ e corr.⟩ οὐκέτι μάλ' ἔκλυεν, ἀλλὰ μεγάλα αὐδήσαντος, μεγαλορημονήσαντος ἔκλυεν. τίς οὖν ὁ ὑπερήφανος λόγος . . . . ⟨vac. spat.⟩ ἀέκητι θεῶν φυγεῖν μέγα λαῖτμα θαλάσσης ἀπαυτοῦ δέ τι ἐσχατίσας ὅ ⟨an ἤ?⟩ ἐστι μέρος αὐτῆς κατέβαλεν ⟨corr. e κατέλαβεν⟩ εἰς θάλασσαν. τοῦ πορφυρ ⟨sic⟩: ~ τουδὲ Ποσειδῶνος μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος οὐκέτι μεγάλα ἔκλυεν αὐδήσαντος ἀλλὰ μεγάλα ἔκλυεν αὐδήσαντος τουτέστιν ὑπερηφάνως ἀλέγοντος κτλ. (sequuntur — taedet enim plura transcribere — pauca quaedam de v. β 85). Si enim omnino aliquid πορφυρου illi tribuendum est (aliis enim locis codicis T librarius usitata ratione scribere solet), suo loco (velut δ 535, p. 48, 4) motum casu aliquo cum fragmentorum congerie illa coaluisse videtur. Neque Polakii, Obs. p. 80, scholii **H** μ 197 (ego conferre neglexi) corruptissimi emendatione: καὶ μὴν οἱ ἑταῖροι οὐδὲν πρότερον ἤκουον· σημαίνει δὲ οὖν ἔξω τοῦ δύνασθαι ἀκούειν ἐγενόμεθα, quamvis acute excogitata sit, ita confisus sum, ut inter Porphyriana recipere auderem.

Eodem pertinet quod schol. **E** θ 52 (f. 79ᵇ): διὰ τί ἱστὸν εἰρεσίᾳ χρώμενοι κτλ. omisi; recenti enim manui debetur (Vd non habet); neque, et similem quidem ob causam, a me impetravi, ut quae Ludwichius, pr. I, p. 22, 4—16, e codice Vaticano gr. 1321 edidit Porphyrio tribuerem. Duo enim scholia ab huius codicis librario, qui saeculo quinto decimo operi intentus fuit, ita, ut alterum alterius verbis respondeat, conflata esse existimo. In scholiis enim **M**ᵃ haec tantum leguntur (ad v. 26): πῶς ὁ Ζεὺς ἐκκλησίαν συναγαγὼν θεῶν οὔτε παραδόξων οὔτε χρησίμων τινῶν μνημονεύει, ἀλλὰ τοῦ Αἰγίσθου; Quibus cum in eo codice nihil addatur, statuendum esse dixeris, librarium aut dubitationem de Iovis oratione maiestati divinae parum convenienti sibi ipsi obortam non dissimulasse[1]) aut, cum e codice, unde scholia transcriberet,

1) Cf. schol. T N 299. Simile est quod is qui ad ι 473 codici P scholium appinxit grammaticam sibi quaestionem proposuit: πότερον τὸ ἀπῆν αὐτὸς μόνος

quaestionem suo codici intulisset, solutionem omisisse, id quod eidem ad θ 571 (v. ad p. 79, 1) accidisse apparet. Ecce autem is, qui Vaticani codicis scholia scripsit, iisdem fere verbis ⟨pro ἀλλὰ τοῦ Αἰγίσθου habet ἀλλ' ἀπαισίου φθορᾶς⟩ in fine non solum τί γὰρ μέγα, εἰ φθορεὺς ἀλλοτρίας γυναικὸς τῆς ἐπαξίας ἔτυχε τιμωρίας; sed etiam ἢ ὅτι ὁ Ὅμηρος οὐκ ἐκ κατασκευῆς τὰς ἀρχὰς τῶν λόγων πορίζεται, τοῖς δὲ προειρημένοις ἢ προγεγενημένοις ἑπόμενος τὰ ἀκόλουθα εὑρίσκει κτλ. addidit, id quod exemplis e Λιταῖς πρὸς Ἀχιλλέα petitis non inscite probatur. Quae priori scholii parti, quam etiam **M**ᵃ habet, minime respondere facile intellegitur; quid enim, quaeso, ea quae de exordiis orationum quarundam Homericarum rectissime afferuntur huc pertinent, ubi non exordium orationis divinae sed oratio ipsa erat defendenda? Optime contra Eustathius (p. 1388, 52 sqq.) de Minervae (v. 45 sqq.) verborum initio: ὅτι ἔθος τῷ ποιητῇ πολλαχοῦ ἐκ τῶν παρὰ πόδας ἀφορμῶν ἁπλούστερον λαμβάνειν προοίμια . . . ., καθάπερ καὶ ἐνταῦθα, τοῦ Διὸς μνησθέντος τῶν κατὰ τὸν Αἴγισθον, αὐτόθεν πορίζεται προοίμιον ἢ . . . . . . Ἀθήνη, λέγουσα ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ κτλ. . . . καὶ καλοῦσιν οἱ τεχνικοὶ καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ καιροῦ προοίμιον, ita ut non oscitanter, sed rectissimam rationem secutus is qui scholia Mᵃ scripsit particulam quandam eorum quae nunc e Vaticano innotuerunt ad v. 46 rettulerit (v. Ludwich ad p. 22, 8). Alterius contra codicis librarius, cui scholium bonae notae praesto fuisse[1]) negari nequit, verba suo loco mota, interiectis ἢ ὅτι, parum circumspecte cum ἀπορίᾳ illa contaminavit.

Etiam iudicium de scholiis α 185. 86 ferendum e verborum in codicibus traditorum condicione recte aestimanda pendet. Quibus e scholiis cum ego id quod HEDMᵃ ad v. 185 exhibent propter Πορφυρίου ultimis eius verbis in margine exteriore cod. **E** adscriptum receperim (p. 7, 35), Ludwichius, progr. IV, p. 11, 9 sqq., notationem illam ad schol. v. 186 (= p. 36, 10 sqq. D.) referendam esse contendit, quoniam auctorum nomina a librariis horum codicum ad initium, non ad exitum scholiorum adscribi solerent. At ipse Ludwichius Πορφυρίου quod scholio **E** α 69 subicitur ad hunc ipsum locum neque ut ego ad α 70 rettulit (cf. spr. ad p. 6, 15); neque multum discrepat, quod in schol. A T 108 explicationi cuidam ibi

---

ἢ σὺν τοῖς ἑταίροις: Etiam id conferendum est, quod scholio **H** (f. 19ᵃ) γ 435: οἶσίν τε χρυσόν] ἤτοι τοῖς προειρημένοις, ἄκμονι, σφύρᾳ, πυράγρᾳ· ἢ καὶ οἷς τὸν χρυσὸν εἰργάζετο, eadem manus quaestionem adiecit: τίνα δ' ἂν εἴη ταῦτα; statimque δηλονότι οἷς ἐχώνευεν addidit.

1) De eadem figura rhetorica ad ipsos locos in scholio Vaticano ad α 26 (28) e libro I allatos in scholiis Townl. agitur: v. 225: . . . . ὃν ἦν σκεψάμενος λόγον ἀφῆκε καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἔλαβε τὸ προοίμιον, v. 434: καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὸ προοίμιον δέχεται κτλ., cf. ad v. 625: ἴομεν ὅμοιόν ἐστι τῷ εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσίν (v. 434). Nonnulla ex his etiam schol. **B** habent; praeterea conferendum schol. **H** (f. 8ᵇ) β 40: ἀπὸ τοῦ καιροῦ πεποίηται *τὴν ἀρχὴν* ⟨om.⟩, ὡς Ὀδυσσεὺς ἐν τῇ Τ (155) καὶ Διομήδης ἐν τῇ Ξ (110). Unde haec, quibus non dubito quin alia addi possint, fluxerint ignoro (an e Zenodori περὶ Ὁμηρικῆς συνηθείας? cf. p. 198); ad Porphyrium certe non pertinent.

allatae in fine subicitur: οὕτως Ἀριστοτέλης. Sed ut largiar, librarios hac in re eam quam Ludwichius attulit consuetudinem sequi solere neque scholium a nobis receptum quicquam quo ut Porphyrianum commendetur habere, alterum illud ita comparatum est, ut in tanto Porphyrianorum utriusque carminis scholiorum numero in nullum inciderim, quod ad eius similitudinem accedat. Itaque a sententia mea non discessi.

Futtilissimas denique quaestiunculas quasdam, quas, licet externae rationes non accesserint, propter ipsam verborum miseram condicionem omittendas esse existimavi, non dignas esse iudico quae vel hoc loco quamvis breviter enumerentur. Qua de re hoc teneas velim, quaecumque non sine omni veri specie e meliore fonte pudendum in modum decurtata esse videri possint, addito asterisco in textum esse recepta.

Atque haec quidem de quaestionibus per Odysseae codices traditis; quibus quae ex Eustathii commentariis paucis quibusdam locis in textu, saepissime autem in annotatione addidimus ita comparata sunt, ut codice eum usum esse appareat, qui Porphyriana certe scholia varii ambitus eodem fere modo disposita exhibuerit, quo post eius tempora e codicibus illi simillimis iis, quibus nos usi sumus, illata sunt. Certiora de eo nos proferre non posse — id quod in Iliadis quaestionibus nobis contigit (Prol. p. 461) — non mirabitur, qui meminerit ne eorum quidem qui nobis servati sint codicum certas quasdam stirpes horum scholiorum posse constitui (cf. p. 201).

Simillimo autem atque Eustathium Odysseae codice aequalem eius Gregorium Corinthium usum esse e scriptis eius rhetoricis facile perspicitur. Cuius codicis quaenam indoles fuerit, uno certe loco clarissime apparet. In commentario enim ad Hermogenis περὶ μεθόδου δεινότητος cap. 14 (Rhet. Gr. ed. Walz VII, 2, p. 1245), allatis versibus κ 188—193, quaestioni Porphyrii (εἰδέναι δὲ δεῖ ὡς ὁ Πορφύριος ἀπορεῖ περὶ τούτων κτλ.), quae cum ea forma, quam codd. HTVd habent, congruit, subiungit: ὁ δὲ ζόφος σημαίνει τὴν δύσιν, ἡ δὲ ἠὼς σημαίνει τὴν ἀνατολήν, τὸ δὲ οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν καὶ τὸ οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται, ἤγουν ἀνατέλλει, ἢ ἑρμηνεύεται εἰς τοῦ ζόφου καὶ τῆς ἠοῦς, ἢ τὸ μὲν τὴν ἀρχὴν σημαίνει τῆς δύσεως κτλ., quorum partem certe etiam Eustathius, p. 1654, 1 sqq. exscripsit.[1]) Quae non est cur ad Porphyrium referantur.

---

1) De versu α 23 Gregorius l. c. p. 1189 eadem fere attulit, quae in cod. H (f. 2ª, txt., ut videtur) legimus; Eustathius, p. 1386, 1 sqq. plura servavit. Etiam de Iliadis loco A 138 Gregorio l. c. p. 1231 quaestio Porphyriana eadem fere forma qua nobis praesto erat.

ADDENDA ET INDICES.

Addenda.

α

1, 1 sqq. Cf. Epilegomena p. 175 sq. – De schol. Q a nobis neglecto ibid. p. 158, 2.

— 14. Cf. Longin. περὶ ὕψ. 8, 1: ἡ ποιὰ τῶν cχημάτων πλάcιc, [Plut.] V. Hom. 39: κατά τινα ποιὰν πλάcιν cχηματίζεται.

— ann. crit. l. 1 sqq. Cf. etiam Polak, Obs. p. 51.

3, 4 sqq. Cf. Epil. p. 175.

— not. Leg.: † T2 (p. 1a), cf. l. c. p. 152, 1.

4, 11 sqq. Ibid. p. 176.

5, 9. Etiam Chrysippus in libro II περὶ εἱμαρμένηc secundum Diogenianum (Epicureum, ut Gerckeo, Annal. phil. suppl. XIV, p. 70, videtur) ap. Euseb. P. E. VI, 8 hoc ipso versu et v. α 32 sqq. usus est βουλόμενοc cυνιcτᾶν τὸ καὶ παρ' ἡμᾶc πολλὰ γίνεcθαι. An Chrysippo quoque de h. l. agens Porphyrius usus est? Cf. Vit. Hom. 120 et Epil. p. 194.

6, post l. 5. De schol. v. 26 (28) v. ibid. p. 205 sq.

7, 3. Edit. ad p. 85, 12.

— 4 sqq. et 25. Cf. Epil. p. 143 et p. 150, 3.

— post l. 32. De schol. v. 113 v. ibid. p. 204.

— l. 35. **D** in margine positum exile debebat esse (v. Praef. p. VIII).

— post l. 37. De schol. v. 186 v. Epil. p. 206.

— ann. crit. Ad l. 36. add.: καὶ ἑτέρουc (om. τοὺc) E; ad l. 37 ante ἀναφορικὴ excidit ἀντωνυμία.

8, 9. 10. Epil. p. 193 sq.

— ann. crit. l. 1. Corr.: cf. Polak, p. 29. — Add.: cf. Ludwich, pr. IV, p. 17, 28 sqq.

— ibid. l. 4. ὁ πατὴρ Polak iam addidit (Obs. p. 61).

9, 6. 8. Post οὐ γάρ τιc δι' ἑαυτοῦ et post τὸν πατέρα αὐτοῦ omisi. — l. 6 etiam M περὶ τοῦ κτλ. habet.

— 11. Add.: cf. Ludwich, pr. IV, p. 9, 1 sqq.

10, 16 sqq. Cf. id. pr. V, p. 4, 2 sqq.

10, 25 sqq. et schol. excerpta. Cf. id. ibid. p. 9, 15 sqq.

12, 8 sqq. et excerpta. Cf. ibid. p. 11, 18 sqq.; 14, 24 sqq.

13, 8 sqq. Cf. ibid. p. 12, 20 sqq.

— ann. crit. l. 18. In cod. T est τούτου.

— ib. l. 27 T ἐξῶν et, ut videtur, αὐχῶν.

14, 13 sqq. Cf. Ludwich, progr. V, p. 13, 23 sqq. — De **D** cod. v. Epil. p. 150, 4.

— ann. crit. l. 15. φηcὶν habet Q. — l. 24. Etiam M οἳ δ', H οἱ δ'.

15, 4 sqq. Cf. Epil. p. 175 sq.

— 18. Corr.: ἀγωνιάcαντα (ita codd.).

— ann. crit. l. 4. Vid. etiam Ludwich, progr. V, p. 20, 6 sqq.

16, ann. crit. l. 22. Add.: τοῦ om. H.

18, 29 sqq. Cf. Epil. p. 187 sq.

19, 5. αὐτὴ Polakii recipere debebam.

21, 11 sqq. Cf. Epil. p. 176.

— ann. crit. l. 4. Corr.: καὶ γυμνωcάcηc κτλ. H.

23, ann. crit. l. 15. Cf. Epil. p. 147, 1.

β

24, not. ad l. 25 sqq. De **D** et **E** codd. vid. etiam Epil. p. 150, 2.

25, 20. De Aristarchi sententia cf. Lehrs, Ar. p. 174, et Carnuth, Ariston. περὶ cημ. 'Οδ. p. 95. 96.

26, 7. De Heraclide vid. etiam Epil. p. 180. 87.

30, 17 sqq. Vid. ibid. p. 201 sqq.

γ

32, ann. crit. l. 4 sqq. Adde: cf. Polak, Obs. p. 64.

— ibid. l. 12. Corr.: ἀναcτραφεὶc codd.

34, not. ad l. 8. 14 sqq. In schol. **T** e schol. H (v. ann. crit. ad p. 34, 7) διηλλάξαμεν corrigere debui.

35, 16. 19. Vid. Epil. p. 202. 3 et p. 193.

37, 1 sqq. Cf. Carnuth, Ariston. περὶ cημ. 'Οδ. p. 33; Ludwich, H. Txtkr. I, p. 357, 16 sqq.

— 11 sqq. Vid. Epil. p. 194 sqq.

38, not. ad l. 1 sqq. Cf. Epil. p. 195, 3.

— not. ad l. 6 sqq. Cf. ibid. p. 163, 1.

38 not. ad l. 9 sqq. Corr.: E (p. 38, 12 sqq.), deleto *ad*.
39, 17. Vid. Epil. p. 188, 1 et 189, 1.

δ

40, not. ad l. 15 sqq. Cf. Epil. p. 192, 4 et (de Glaucone) p. 175, 1. — De schol. α 285 v. etiam Ludwich, progr. V, p. 22, 23 sqq.
42, not. ad l. 16 sqq. Cf. etiam Epil. p. 170.
44, 2. 3. Vid. ibid. p. 190.
46, 4. 16. Ibid. p. 197, 1.
— 19. Cf. Epil. p. 202 et Praef. p. VII, 2.
48, 3. Epil. p. 205.
— 29 Ibid. p. 138. 163.

ε

51, ann. crit. l. 4. Vid. Epil. p. 145 sqq.
— not. ad l. 3 sqq. cχέτλιοί ἐcτε corrigere debebam; quod dedi H T habent.
52, 1 sqq. Cf. Epil. p. 167. 68.
53, 17 sqq. Ibid. p. 202.
— 21 sqq. Ibid. p. 197, 1.
— not. ad l. 1. Carnuth, Ariston. περὶ cημ. Ὀδ. p. 122, schol. ν 332 propter Apollonii locum v. ἐπήτῃ ex Aristarcho derivavit.
54, not. ad l. 4 sqq. Polak, cur. sec. p. 206. 294. 528 sq., non solum de schol. M 103, sed etiam de Odysseae de v. εἴcατο scholiis egit.
— ibid. Schol. Vd (f. 3ᵃ) non solum ὡμοιώθην, sed etiam ἐπορεύθην ἀπὸ τοῦ εἴω habet, qua de re S. Mekler me certiorem fecit.
56, 1 sqq. Vid. Epil. p. 181.
— 12 sqq. Ibid. p. 184 sq.
58, 8 sqq. Ibid. p. 185. — De Chamaeleonte ib. p. 187.
59, 8. κέκληκε, quod per errorem litteris inclinatis expressi, est in codice.
— not. ad l. 10 sqq. Schol. TMᵃ habent etiam P (f. 47ᵃ) et, id quod Mekler mecum communicavit, Vd (f. 5ᵃ).

ζ

60, 5 sqq. Cf. Epil. p. 197, 1.
— 16 sqq. Ibid. p. 181, 2.
— not. ad l. 16 sqq. Cum ἐλαττώcει cf. etiam Porph. B 478 sqq., p. 46, 25 sqq.; 47, 16.
61, 21. De Megaclide cf. etiam Epil. p. 180. 87. 93.
63, 4. Cf. Epil. 196, 3.

η

65, 11 sqq. Vid. Epil. p. 202.
66, ann. crit. l. 3. Secundum Meklerum in cod. Vd μηλοφάτου e μυλιφάτου correctum est.
66, not. ad l. 13. Add. Xen. Hell. I, 7, 23.
67, 10. Epil. p. 196.
— not. ad l. 1 sqq. Carnuth, Ariston. p. 73, schol. P Aristonico tribuit.
68, 7 sqq. Cf. Epil. p. 197, quibus addendum, etiam Ludwichium, Ar. Hom. Txtkr. I, p. 567, ἀθέτηcιν Aristarcho tribuere, Cobeto Aristophani vindicanti recte oblocutum.
— 24 sqq. Vid. Epil. p. 183 sq.
69, 16. In textum ἀλλ' οὐ τοῦ τέλουc recipiendum fuisse, Epil. p. 183, 2 exposui.
— 17. Cf. ibid. p. 176.
71, 7. Corr.: ταῦτά φηcι (cod. ταῦτα φηcὶ habet).

θ

72, 19 sqq. Vid. Epil. p. 186, 3. 191.
74, 20 sqq. Ibid. p. 191. 196, 3.
80, ann. crit. l. 16—19. Cf. Epil. p. 148.

ι

81, 1 sqq. Vid. Epil. p. 193 sq. — Propter notam versibus 5—9 in cod. Q appictam (cf. Herm. XXII, p. 365) Ludwich, Ar. Hom. Txtkr. I, p. 572, v. 7—10 ab Aristarcho damnatos fuisse existimat.
82, 2. Procl. ad Plat. Remp., p. 385: αὐτὸc ὁ Ἑλλήνων cοφώτατοc οὐχ ἡδονὴν ἀξιοῖ κρατεῖν ἐν ταῖc ὀρθαῖc πολιτείαιc ἀλλ' εὐφροcύνην, cf. Praef. p. VI et Prol. II. p. 410.
— 14 sqq. Cf. Epil. p. 148, ubi verba ἢ διὰ τὸ εἶναι — κουροτρόφοc (l. 4. 5) uncis fuisse includenda monui.
— not. ad l. 1 sqq. Vid. Epil. p. 189, 2.
86, 14 sqq. Ibid. p. 178. 185 sq.
87, 11 sqq. Ibid. p. 186.
— 24 sqq. Ibid. p. 186, 3.
— not. ad l. 1 sqq. Corr.: Eth. Nic. X, 10, p. 1180 a 29.
— not. ad l. 26 sqq. Adde: Lehrs, Ar. p. 146.
88, 9 sqq. Vid. Epil. p. 186.
— 21. Cf. schol. H (f. 57ᵇ) ι 508: ἐκ τούτου νοητέον ὅτι δειcιδαίμονεc οἱ ⟨Q, ut videtur; H οὐ⟩ Κύκλωπεc, ὅτι ὑπήκουον βουλήμαcι θεῶν καὶ οὐκ ἀπέκτεινον τοὺc προλέγονταc αὐτοῖc τινα παρὰ θεῶν ἐcόμενα.
— not. ad l. 24 sqq. Cf. Epil. p. 197, 1.
89, 20 sqq. Vid. ibid. p. 206.
90, 17 sqq. 91, 1 sqq. Ibid. p. 177.
94, ann. crit. l. 8. 9. Ibid. p. 148.
— not. ad l. 9. Porphyrius Aristarchum sequitur; v. Lehrs, p. 100.
95, 2. Cf. Epil. p. 178.

κ

96, 11 Vid. Epil. p. 193.
— not. ad l. 15 sqq. Scholii Vd collationem Ludwichii debeo comitati.
98, not. ad l. 6 sqq. Cf. Epil. p. 207.
100, 5 sqq. Vid. ibid. p. 177. — Ceterum omittere non debebam, cum ea quae ad l. 10 contuli Stoicae essent originis (cf. etiam R. Weber, Stud. Lips. XI, p. 145), videndum esse an ea quoque quae in textum recepi iisdem vindicanda essent. Cf. tamen Epil. p. 194.
100, 14 sqq. Ibid. p. 177.
102, post l. 3. De schol. v. 510 vid. Praef. p. VII, 1.

λ

104, 2 sqq. Excerptum hinc videtur esse schol. T Γ 124 (c. l. εἶδος ἀρίστην): ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ· φησὶ γοῦν Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην Κασάνδρην, ubi additum est: εἰ μὴ τὴν μὲν παρθένων, τὴν δὲ γαμηθεισῶν ἀρίστην φησὶν εἶναι. — Alterum utrum Aristarcho deberi videtur (cf. schol. A N 365).
105, not. ad l. 1. 2. Ad verba *Aristonicus refert* add.: ad Λ 692.
107, 15 sqq. Vid. Epil. p. 193.
— not. ad l. 24 sqq. Cf. Stobaei Wachsmuthiani etiam p. 423, 25 sqq.
108, 3 sqq. Vid. Praef. p. VI.

μ

110, 4 sqq. Cf. Epil. p. 197, 1.
— 19. Carnuth, Ariston. περὶ σημ. Ὀδ. p. 114, coni. σκυλακίου.
— not. ad l. 25 sqq. Nimis h. l. brevitati studui. Addere debebam, non solum prioris difficultatis (qui fieri potuerit, ut Ulixes servaretur) solutionem, sed etiam alteram difficultatem (cur non bis, sed ter Charybdis aquam evomere et haurire dicatur), cuius solutiones servatae essent, intercidisse. Cf. ad p. 111, 2.
111, not. ad l. 1. Adde, Callistratum v. 105 pro spurio habuisse (vid. Ludwich, Ar. Hom. Txtkr. I, p. 596).
— 7 sqq. Vid. Epil. p. 180 sq. — Ceterum scholiorum de h. l. Vd collationem Mekleri debeo comitati.
112, post l. 12. De schol. v. 197 v. Epil. p. 205.
113, 17. 114, 1. Ibid. p. 184, 1.

ν

115, 9 sqq. Vid. Epil. p. 180.
118, 9 sqq. Ibid. p. 188.
119, 6 Ibid. p. 197.

ξ — ω

120, 7. Cf. Aristarch. in schol. A Υ 84 (Lehrs, p. 115).
123, 17 sqq. Vid. Epil. p. 179.
126, 1. 2. Nauck (Trag. Gr. fr.², p. 927) Heimsoethium et Lobeckium secutus versus ita correxit: ἥλιος, | ὅτου δι' αὐγῆς πάντα βλαστάνει βροτοῖς | φθίνει τε. At Porphyrius certe vel auctor solutionis verba βλαστάνειν et φθίνειν sensu transitivo h. l. legit (v. not. ad p. 125, 13)
— 24 sqq. Vid. Epil. p. 182.
127. In nota huius paginae ultima corr. 14 sqq. (pro 20 sqq.). — Cf. Epil. p. 148 cum Add.
129, 7. Epil. p. 200.
— 12 sqq. Ibid.
132, 1. De Dorotheo cf. ibid. p. 173.

Epilegomena.

137. De scholiis β 319 vid. etiam p. 201. 2.
139, 2. De Gregorii Corinthii codice cf. p. 207.
148. Ad Senacheribi scholia quod attinet, de ι 491 v. ann. crit. ad p. 94, 8. 9; κ 190 e schol. p. 461, 1—5 et 8—10 Dind. contaminatum est. Ad μ 61 ariolationes, non prorsus tamen indignas quae cum Eustathio conferantur, de Symplegadibus, columbis, Homero Aegyptio matre Dmasagora orto congessit; ad ξ 214 de proverbio ἀπὸ καλάμης ὁ ἀμητός egit, simul in τοὺς πράκτορας, οἳ καλαμῶνται ἡμᾶς, invectus; φ 144 iis quae p. 127, 14 edidimus praemisit: ὅ σφι θυοσκόος ἔσκε] μάντις ὁ διὰ τῶν αἱμάτων θυομένων σκοπῶν τὰ μέλλοντα. ἔγκειται δὲ παρὰ τὸ κόειν, ὅ ἐστι συνιέναι.
152, 1. De schol. α 186 vid. p. 206. 7.
165. Ad ea, quae de scholiis a P servatis, ab H contra omissis attuli, addendum, mihi non constare, schol. ε 404 (ad p. 59, 10) utrum P solus (v. Add. ad eum loc.) an etiam H habeat.
166 im. Corr.: cf. Ludwichii progr. I, p. 4, et V, p. 3.
168. Quod in difficultate certe de ε 182 mota Stoicorum doctrinam apparere dixi, non ita esse accipiendum, quasi in iis quae de v. ἐπητής cet. notione leguntur (p. 53, 1 sqq.) eam adesse negem, vel ea quae ad p. 53, 5 attuli docent. Ipsa certe solutio nullum eius doctrinae vestigium prodit.
171. Schol. B 145 etiam in codd. Harl. 5693 et Laur. LVII, 32 (in utroque omisso Porphyrii nomine) legitur.

171, ad not. 2 addendum, cum particula δὲ tertio loco a me constituta conferendum esse, in ipsius Porphyrii quaestione ν 119 (p. 116, 17) legi: πρὸ τοῦ εὖ γνῶναι οὖν εὐκαταφρόνητον εἶναι νομίζοντες.

172. In verbis e ζητ. α′ allatis excidit τούτων ante καὶ τὰς λέξεις.

176. De parte quadam scholiorum α 5 sqq. cf. etiam Add. ad p. 5, 9.

185, 2. Cf. etiam Ludwich p. 578. 79.

197. De η 225 cf. Add. ad p. 68, 7 sqq.

Indices.

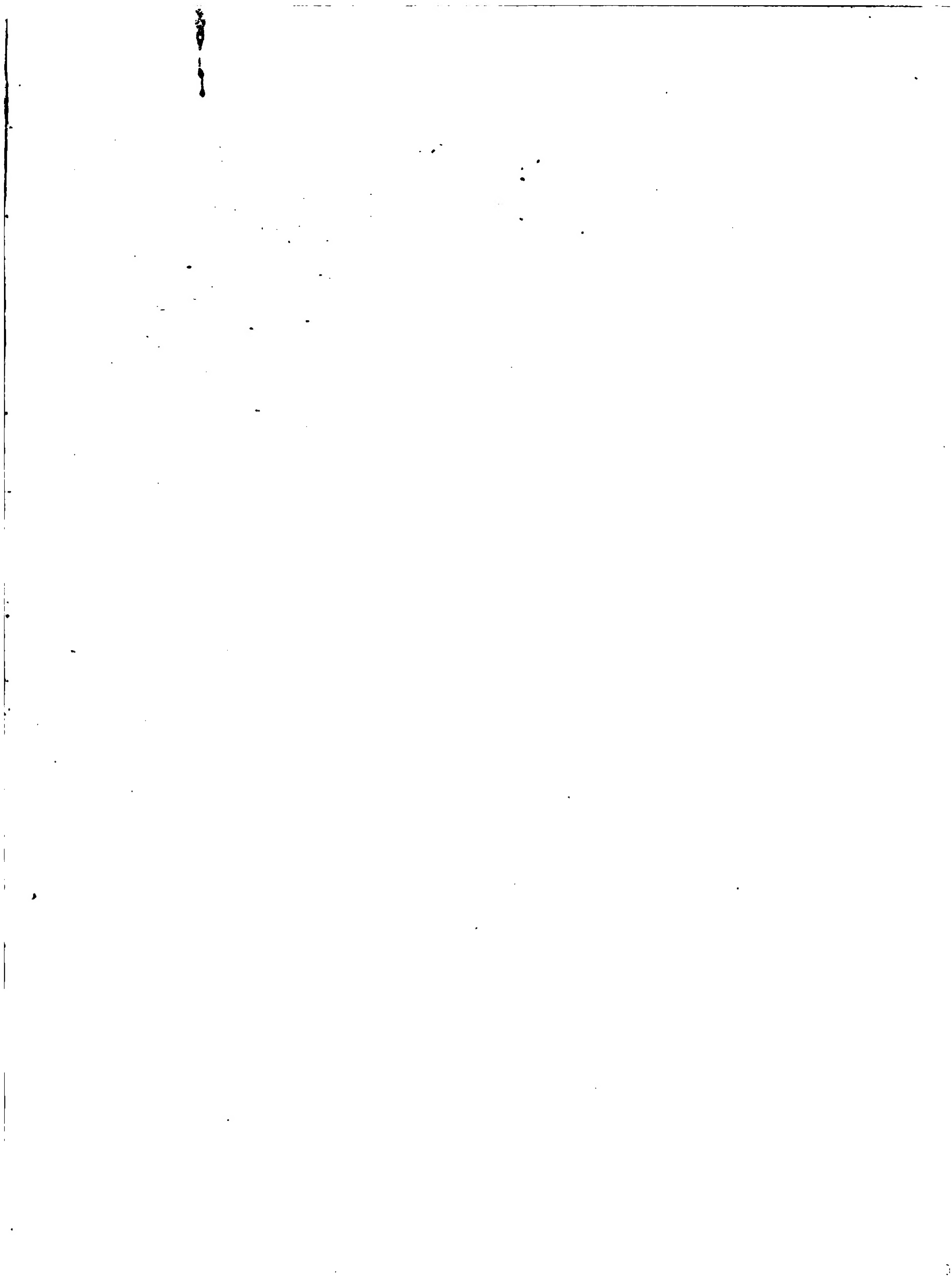
I.

Indicantur et scriptores a Porphyrio allati et res graviores, de quibus vel apud eum vel in Epilegomenis agitur.

(Ea, quae in Quaestionum Iliacarum Indice iam attulimus, uncis inclusimus. — Asterisco ea scholia significavimus, quorum de origine parum constat.)

II.

Indicantur scholia Iliadis cum ea de quibus pluribus egimus tum quae aut in hoc libro edidimus aut ad Porphyrium rettulimus.

3 2044 004 577 631

